HOMERI

OPERA

QUÆ EXSTANT OMNIA

GRÆCE ET LATINE

PATAVII

EX TYPOGRAPHIA SEMINARII

AN. MDCCCXIX.

TYPOGRAPHUS

AD LECTOREM

Poetarum tibi, benevole Lector, et dignitate et ætate principem HOMERUM sisto, iis typis editum, ea forma, quæ visa est optima, et diligentia emendatum quam potuit maxima. Editionem sequutus sum eam, quæ prodiit Lipsiæ anno 1804 ex recensione Frid. Aug. Wolfii. Quam quidem editionem ceteris omnibus præferendam duxi, quod ipsam a multis iisque laudatis viris plurimum laudari audieram, quodque magnam intellexeram ejusdem exemplarium factam esse distractionem.

Quoad vero interpretationem latinam, eadem illa est, quam alias edidi paucis mutatis, quæ vel ad orthographiam spectant, vel quæ cum auctore minus consentire visa sunt. Indicem etiam omisi, pro eoque addidi argumenta cujusque libri, ita exarata, ut facile ictu oculi reperias quæcumque desideras. Vale.

ARGUMENTUM

PRIMI LIBRI ILIADIS HOMERI.

Poeta Musam rogat, ut cantum præcipiat de cladibus ad Ilium, Achillis iram consequutis (v. 1-7.) Venit in concionem Achivorum Chryses, sacerdos Apollinis, filiam suam redemturus, bello nuper captam, et honoris causa datam Agamemnoni (8-21). Illo cum ignominia repulso, funestam luem Apollo per exercitum spargit (22-52). Habet concionem Achilles ob placandum Deum, in qua Calchas vates calamitate eos levatum iri, reducta Chryseide, censet, auctore imprimis Achille (53-129). Ita irritatus Agamemnon atrocia jurgia nect. cum Achille; et Chrysæ quidem filiam reddere non recusat, sed illi, quod præmium virtutis retulerat, Briseidem eripit, quamvis obnitente Nestore (130-311 et 318-347). Hac incensus injuria statuit acer juvenis se cum Myrmidonibus a belli societate sejungere: quod propositum a matre ejus Thetide confirmatur, quæ et supplicanti ultionem promittit (348-427). Interea publice lustratur exercitus, et sacra fiunt Apollini (312-317): tum Chryseis domum reducitur una cum hostiis piacularibus, quibus mactatis scelus expiatur (428-487). Thetidi jam Olympum adeunti Jupiter occulte annuit, victores in præliis fore Trojanos, donec Achilli ab Achivis satisfactum fuerit (488-533). Junonem, infestam Trojanis, pungunt hæc clandestina consilia; quæ deinde rixatur cum Jove super cœnam (534-567). Contristatur omnis consessus Deorum, quos tamdem ad hilaritatem reducit Vulcanus (568-611).

Ἄλφα λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

Μῆνιν ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν·
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι. (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή)
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, (ὀλέκοντο δὲ λαοί)
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
Ἀτρεῖδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

Iram cane, Dea, Pelidæ Achillis
Perniciosam, quæ sexcentos Achivis dolores intulit;
Multasque fortes animas orco præmature misit
Heroum, et ipsos prædam discerpendam fecit canibus,
Alitibusque omnibus: (Jovis autem perficiebatur consilium)
Ex quo utique primum disjuncti sunt litigantes
Atridesque rex virorum, et nobilis Achilles.
Et quisnam Deorum contentione commisit ut pugnarent?
Latonæ et Jovis filius. Hic enim regi iratus
Morbum per exercitum excitavit pestiferum, (peribant autem populi)
Quoniam Chrysen contumelia affecerat sacerdotem
Atrides: hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,
Redemturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,
Infulamque habens in manibus longe jaculantis Apollinis,
Aureo cum sceptro: et supplex oravit omnes Achivos,
Atridasque in primis duos, duces populorum;
Atridæque, et alii bene ocreati Achivi,
Vobis quidem dii dent, cœlestes domos habitantes,

Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε·
Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

Exscindere Priami urbem, et feliciter domum reverti.
Filiam autem mihi liberate dilectam, et hoc pretium liberationis accipite,
Reveriti Jovis filium longe jaculantem Apollinem.
Tunc alii quidem omnes comprobarunt Achivi,
Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum pretium:
At non Atridæ Agamemnoni placuit animo,
Sed contumeliose dimisit, et minacem sermonem addidit:
Ne te, senex, cavas ego apud naves offendam,
Vel nunc commorantem, vel posthac reversum,
Ne forte tibi non prosit sceptrum, et infula Dei.
Hanc autem ego non prius liberabo, quam eam et senectus adeat,
Nostra in domo Argis, procul a patria
Telam percurrentem, et meum lectum participantem.
Quare abi, ne me irrites, salvus ut redeas.
Sic dixit: timuit autem senex, et paruit mandato,
Et ibat tacitus juxta litus multum-strepentis maris.
Et multum deinde seorsum iens supplicavit senex
Apollini regi, quem pulcricoma peperit Latona;
Audi me, argenteum-arcum-gerens, qui Chrysam tueris;
Cillamque mirandam, Tenedoque fortiter imperas,
Sminthеu: si quando tibi venustum templum coronavi,
Vel si quando tibi pingues coxas cremavi
Taurorum, et caprarum, hoc mihi perfice votum;
Pendant-pœnas Danai ob meas lacrimas tuis sagittis.

Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο.
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴκεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή, τινὰ μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ' εἴπῃ ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης,
Αἴκεν πως ἀρνῶν κνίσσης, αἰγῶν τε τελείων

Sic dixit orans. et eum audivit Phœbus Apollo:
Descenditque ex cœli verticibus iratus animo,
Arcum humeris gestans, et undique tectam faretram;
Clangoremque dederunt sagittæ in humeris irati,
Ipso moto; ipse vero ibat nocti similis,
Sedit deinde procul a navibus, et sagittam emisit:
Terribilisque clangor edebatur argentei arcus.
Mulos quidem primum invasit, et canes veloces:
Ceterum postea ipsis (*hominibus*) sagittam mortiferam immittens,
Feriebat: et semper rogi cadaverum ardebant frequentes.
Novem quidem dies per exercitum ferebantur sagittæ Dei.
Decimo vero ad concionem vocavit populum Achilles;
Hujus enim animo indiderat Dea candidas-ulnas-habens Juno:
Quia curam gerebat Danaorum, quod morientes videret.
Hi autem postquam congregati sunt, in unumque convenerunt,
Inter eos surgens loquutus est pedes velox Achilles;
Atride, nunc nos iterum errantes puto
Retrocessuros, si modo mortem effugerimus;
Siquidem simul bellumque domat et pestis Achivos,
Quare age, aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,
Vel et somniorum interpretem, (etenim somnium quoque ab Jove est)
Qui dicat, cur tantopere iratus sit Phœbus Apollo:
Utrum hic *nos* ob vota *non reddita* incuset, an ob hecatomben,
Si forte agnorum nidoris, caprarumque lectarum

Βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν, καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ,
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ·
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος, Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,

Particeps velit a nobis pestem depellere.
Ille quidem sic loquutus resedit: interque eos surrexit
Calchas Thestorides augurum longe optimus,
Qui noverat et præsentia, et futura, et præterita,
Et navibus dux fuerat Achivorum usque Ilium,
Ob suam vaticinandi artem, quam ei dederat Phœbus Apollo;
Qui ipsis cordatus concionatus est, et dixit:
O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui
Iram Apollinis longe-jaculantis regis.
Tibi quidem ego dicam: sed tu paciscere, et mihi jura,
Omnino te mihi propensum verbis, et manibus opem laturum.
Profecto enim credo virum iratum iri, qui late omnibus
Argivis imperat, cuique obediunt Achivi.
Potentior enim rex, quando irascitur viro inferiori,
Quamvis equidem iram vel eodem die concoquat;
At certe et postea retinet simultatem, donec perfecerit,
Suo in pectore: tu itaque dic, an me sis servaturus.
Hunc autem respondens alloquutus est pedes velox Achilles:
Confisus valde, dic vaticinium, quodcumque scis.
Non enim per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,
Supplicans, Danais vaticinia pandis,
Quisquam me vivo, et terram intuente,
Tibi cavas ad naves violentas manus inferet
Cunctorum Danaorum: ne quidem si Agamemnonem dixeris,

Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὐδ' ἑκατόμβης,
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει·
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην·
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν.
Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων

Qui nunc longe præstantissimus in exercitu gloriatur esse.
Tum vero cepit animum, et dixit vates inculpatus:
Neque hic *nos* ob vota *non reddita* incusat, neque ob hecatomben:
Sed causa sacerdotis, quem contumelia affecit Agamemnon,
Neque dimisit filiam, et non accepit pretium-liberationis.
Idcirco dolores intulit longe-jaculans *Apollo*, et adhuc inferet:
Neque hic prius a peste graves manus abstinebit,
Quam patri dilecto reddat *Agamemnon* nigris-oculis puellam
Inemptam, sine-pretio, et ducat sacram hecatomben
In Chrysen. tunc ipsum *Apollinem* forte placatum flexerimus.
Ille quidem ita loquutus consedit. inter eos autem surrexit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon
Indignatus: iraque valde præcordia circumfusa-caligine
Plena erant, et oculi ejus igni lucenti similes erant.
Calchanta primum torve intuens alloquutus est:
Vates malorum, numquam mihi gratum dixisti;
Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari;
At bonum nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti.
Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
Quasi idcirco ipsis longe-jaculans *Apollo* dolores struat,
Quoniam ego puellæ Chryseidis splendidum liberationis-pretium
Noluerim accipere: quandoquidem longe malo illam
Domi habere. etenim *ipsi* Clytæmnestræ præfero,
Quam virginem duxi, uxori; etenim ipsa inferior non est

Ου δέμας, ουδὲ φυὴν, ούτ' άρ φρένας, ούτε τι έργα.
Αλλὰ καὶ ὣς εθέλω δόμεναι πάλιν, ει τόγ' άμεινον.
Βούλομ' εγὼ λαὸν σόον έμμεναι, ἢ απολέσθαι.
Αυτὰρ εμοὶ γέρας αυτίχ' ετοιμάσατ', όφρα μὴ οἶος
Αργείων αγέραστος έω· επεὶ ουδὲ έοικεν.
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας έρχεται άλλη.
Τὸν δ' ημείβετ' έπειτα ποδάρκης δῖος Αχιλλεύς·
Ατρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Αχαιοί;
Ουδ' έτι που ίδμεν ξυνήια κείμενα πολλά.
Αλλὰ τὰ μὲν πολίων εξεπράθομεν, τὰ δέδασται·
Λαοὺς δ' ουκ επέοικε παλίλλογα ταῦτ' επαγείρειν.
Αλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αυτὰρ Αχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' αποτίσομεν, αίκέ ποθι Ζεὺς
Δῶσι πόλιν Τροίην ευτείχεον εξαλαπάξαι.
Τὸν δ' απαμειβόμενος προσέφη κρείων Αγαμέμνων·
Μηδ' ούτως, αγαθός περ εὼν, θεοείκελ' Αχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ, επεὶ ου παρελεύσεαι, ουδέ με πείσεις.
Η' εθέλεις, όφρ' αυτὸς έχῃς γέρας, αυτὰρ έμ' αύτως
Ἧσθαι δευόμενον· κέλεαι δέ με τήνδ' αποδοῦναι;
Αλλ' ει μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Αχαιοὶ,
Άρσαντες κατὰ θυμὸν, όπως αντάξιον έσται·
Ει δέ κε μὴ δώωσιν, εγὼ δέ κεν αυτὸς έλωμαι
Η' τεὸν ἢ Αίαντος ιὼν γέρας, ἢ Οδυσῆος

Neque corpore, neque oris habitu, neque mente, nec ullis operibus
Verum et sic volo reddere, si hoc est melius.
Malo ego populum salvum esse, quam perire.
Sed mihi præmium statim præparate, ut non solus
Argivorum præmio caream: siquidem *id* non decet.
Videtis enim hoc omnes, quod meum præmium abit alio.
Huic autem respondit postea pedibus-præstans divinus Achilles:
Atride gloriosissime, avarissime omnium,
Quî tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
Non adhuc scimus communia ullibi reposita multa.
Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt;
Populos autem non decet iterum collecta hæc congregare.
Sed tu quidem nunc hanc Deo præmitte: at Achivi
Tripliciter quadrupliciterque compensabimus, si quando Jupiter
Det urbem Trojam bene munitam diripere.
Hunc autem respondens alloquutus est rex Agamemnon:
Ne sic quidem, quamvis *sis* fortis, divine Achilles,
Falle mente, quoniam non effugies, neque mihi persuadebis.
Numquid vis ut ipse habeas præmium, sed me frustra
Sedere indigentem? jubesque me hanc reddere?
Sed si dabunt præmium magnanimi Achivi,
Satisfacientes animo *meo*, ut æquale sit pretio, *bene est*;
Sin autem non dederint, ego certe ipse auferam
Vel tuum, vel Ajacis veniens præmium, vel Ulyssis

Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.
Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἠὲ σύ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν·
Οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι, βωτιανείρῃ,
Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων, τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.

Abducam ablatum: et is indignabitur, ad quem venero.
Verum enimvero de his post consultabimus etiam alias.
Nunc autem age, navem nigram deducamus in mare vastum,
Et remiges peritos cogamus, hecatombenque
Imponamus, et ipsam Chryseida pulcram-genas
Conscendere faciamus: unus autem aliquis præfectus ex proceribus sit,
Vel Ajax, vel Idomeneus, vel divinus Ulysses,
Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum,
Ut nobis longe-jaculantem *Apollinem* places sacris factis.
Hunc autem torve intuitus alloquutus est pedes velox Achilles,
Heu impudentia indute, vafer,
Quomodo aliquis tibi promtus obediens verbo sit Achivorum,
Vel ut expeditionem *aliquam* faciat, vel adversus viros fortiter pugnet?
Non enim ego Trojanorum gratia veni bellicosorum
Huc pugnaturus; quippe qui culpa in me carent;
Non enim umquam meas boves abegerunt, neque equos,
Neque umquam in Phthia glebosa, populosa,
Fruges populati sunt: plurimi siquidem interjacent
Montesque opaci, mareque resonans.
Sed te, o impudentissime, una sequuti sumus, ut tu gauderes,
Honorem petentes Menelao, tibique, o caninum os,
A Trojanis, quos neque revereris, neque curas.
Tu vero mihi præmium ablaturum minaris,
Cujus causa multum laboravi, dederuntque mihi filii Achivorum.

Ου μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Αχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Αλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον· ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' ὀΐω,
Ενθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Αγαμέμνων·
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός πού σοι τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισιν,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε,
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Απόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν· στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος

Non equidem tibi umquam æquale habiturus sum præmium, quando Achivi
Trojanorum exciderint bene habitatam urbem.
At majorem partem impetuosi belli
Manus meæ ministrant: sed si quando divisio venerit,
Tibi præmium *erit* multo majus; ego parvumque dilectumque
Habens veniam ad naves, postquam defessus ero pugnando.
Nunc itaque abeo in Phthiam: quoniam multo satius est
Domum ire cum navibus recurvis; neque te puto,
Hic inhonoratus quum sim, divitias et opes exhausturum.
Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon:
Fugias sane, si tibi animus appetit: neque te ego
Rogo gratia mei manere: apud me et alii *erunt*,
Qui me honorabunt: et maxime providus Jupiter.
Inimicissimus autem mihi es regum Jovis alumnorum:
Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnæque.
Quod si viribus adeo vales, profecto deus tibi hoc dedit
Domum reversus cum navibusque tuis, tuisque sociis,
Myrmidonibus impera: te autem ego nihil moror,
Neque moveor *tua* simultate: et sic tibi denunciabo,
Quoniam a me aufert Chryseida Phœbus Apollo,
Hanc quidem ego cum navique mea, et meis sociis
Mittam; ego autem abducam Briseida pulcram genas,
Ipse veniens ad tentorium, tuum præmium, ut bene intelligas
Quanto potentior sim te; timeatque itidem alius

Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
  Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν·
Ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι·
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν. πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς· μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
Ἢ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀΐω,
Ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος (αἴ κε πίθηαι)
Οὐρανόθεν. πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.

Æqualem se mihi dicere, et comparari contra.
  Sic dixit. Pelidæ autem dolor ortus est, et ipsi cor
In pectoribus hirsutis bifariam deliberavit;
Utrum ipse gladio acuto stricto a femore,
Hos quidem dimoveret, ipse autem Atridem interficeret;
An iram sedaret, compesceretque furorem.
Dum ille hæc agitabat mente et animo,
Educebatque e vagina magnum ensem; tum venit Pallas
Cœlitus. præmiserat enim dea ulnis candida Juno,
Ambos simul ex animo amansque, curansque.
Et stetit a tergo, et flava coma prehendit Pelidem,
Soli apparens, aliorum vero nullus videbat.
Expavit autem Achilles: et respiciens, statim cognovit
Palladem Minervam, terribiles enim ei oculi visi sunt.
Et eam compellans, verbis alatis alloquutus est:
  Cur huc, ægidem-habentis Jovis progenies, venisti?
An ut injuriam videas Agamemnonis Atridæ?
Sed tibi edico, id quod et perfectum iri puto,
Suis superbiis cito tamdem animum perdet.
  Hunc autem rursus alloquuta est dea cæsiis oculis Minerva:
Veni ego sedatura tuam iram (si modo parueris)
Cœlitus. præmisitque me dea candidis ulnis Juno,
Ambos simul ex animo amansque, curansque.
Sed age, quiesce a contentione, neque ensem trahe manu:

Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε. σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν.
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησεν
Μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' Οὔλυμπόν δε βεβήκει,
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴποι.
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους

At verbis quidem conviciator, sicut acciderit,
Sic enim edico, quod et perfectum erit:
Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona,
Injuriæ causa hujus. tu autem cohibe te, et obtempera nobis.
Hanc autem respondens alloquutus est pedes velox Achilles:
Oportet certe vestrum, dea, verbum observare,
Quantumvis sim animo iratus: ita enim melius.
Quisquis diis obtemperaverit, magis quoque exaudiunt ipsum.
Dixit, et in argenteo capulo continuit manum violentam,
Et retro in vaginam condidit magnum ensem, neque fuit inobediens
Verbo Minervæ. hæc autem in cœlum abiit,
In domos ægidem-habentis Jovis, ad deos reliquos.
Tum vero Pelides iterum asperis verbis
Atridem alloquutus est, et nondum cessabat ab ira.
Vinolente, canis oculos habens, cor vero cervi,
Neque umquam in bellum una cum populo armari,
Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum
Ausus es animo. hoc enim tibi mors videtur esse.
Certe multo satius est, per exercitum latum Achivorum
Dona auferre *illius*, quicumque tibi contradixerit:
Populi-vorator rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas,
Certe enim, Atride, nunc postremo contumeliam fecisses.
Sed tibi edico, atque adeo magnum juramentum juro,
Næ per hoc sceptrum, quod quidem numquam folia et ramos

Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψεν
Φύλλα τε καὶ φλοιόν, νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Σύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.

Producet, postquam primum truncum in montibus reliquit,
Neque repullulabit: circum enim ei ferrum delibravit
Foliaque et corticem, et nunc id filii Achivorum
In manibus portant judices, quique jura
A Jove tuentur: hoc autem tibi erit magnum juramentum:
Certe aliquando Achillis desiderium invadet filios Achivorum
Universos; his autem non poteris, dolens licet,
Prodesse, quando multi ab Hectore homicida
Morientes cadent: tu vero intus animum lacerabis
Iratus, quod fortissimum Achivorum non honoraveris.
Sic dixit Pelides: et sceptrum projecit in terram
Aureis clavis distinctum, consedit autem ipse.
Atrides vero ex altera parte irascebatur. inter eos autem Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,
Cujus etiam a lingua melle dulcior fluebat sermo.
Illi jam duæ ætates articulata-voce-loquentium hominum
Defecerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt, et vixerunt
In Pylo eximia, inter tertios autem regnabat.
Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit:
O Dii, certe magnus luctus Achivam terram invadet.
Certe lætabitur Priamus, Priamique filii,
Ceterique Trojani valde gaudebunt animo,
Si de vobis hæc omnia resciverint altercantibus,
Qui quidem consilio Danais antecellitis, et pugnando.

Αλλὰ πίθεσθ᾽· ἄμφω δὲ νεωτέρω εστὸν εμεῖο.
Ἤδη γάρ ποτ᾽ εγὼ καὶ αρείοσιν, ήέπερ ὑμῖν,
Ανδράσιν ὡμίλησα, καὶ ου ποτέ μ᾽ οἵγ᾽ αθέριζον.
Ου γάρ πω τοίους ἴδον ανέρας, ουδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ᾽, Εξάδιόν τε, καὶ αντίθεον Πολύφημον,
[Θησέα τ᾽ Αιγεΐδην επιείκελον αθανάτοισι.]
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι επιχθονίων τράφεν ανδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν έσαν, καὶ καρτίστοις εμάχοντο
Φηρσὶν ορεσκῴοισι, καὶ εκπάγλως απόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν εγὼ μεθομίλεον εκ Πύλου ελθὼν,
Τηλόθεν εξ Απίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αυτοί.
Καὶ μαχόμην κατ᾽ εμαυτὸν εγώ. κείνοισι δ᾽ ἂν ούτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εισιν επιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Αλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, επεὶ πείθεσθαι άμεινον·
Μήτε σὺ τόνδ᾽, αγαθός περ εὼν, αποαίρεο κούρην,
Αλλ᾽ έα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας ὗιες Αχαιῶν·
Μήτε σὺ, Πηλείδη, ᾽θελ᾽ εριζέμεναι βασιλῆϊ
Αντιβίην· επεὶ ούποθ᾽ ὁμοίης έμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος έδωκεν.
Ει δὲ σὺ καρτερός εσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Αλλ᾽ όγε φέρτερός εστιν, επεὶ πλεόνεσσιν ανάσσει.
Ατρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αυτὰρ έγωγε

Quin obedite; quum ambo juniores sitis me.
Jam enim ego quoque olim cum fortioribus, quam vos estis,
Viris consuetudinem habui, nec umquam me illi parvi penderunt.
Quippe numquam tales vidi viros, neque videro,
Qualis Pirithousque *fuit*, Dryasque princeps populorum,
Et Cæneus, et Exadius, parque deo Polyphemus,
[Et Theseus Ægei filius persimilis immortalibus.]
Fortissimi certe illi terrestrium nutriti sunt virorum:
Fortissimi sane erant, et cum fortissimis pugnabant
Centauris monticolis, et terribiliter interemerunt.
Et quidem cum illis habebam consuetudinem Pylo profectus,
Procul ex Apia terra; evocaverant autem ipsi.
Et pugnabam pro viribus ego; cum illis autem nullus
Eorum, quales nunc homines sunt terrestres, pugnaret.
Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque dicto.
Quare obedite et vos, obedire siquidem melius.
Neque tu ab isto, ut ut fortis, auferas puellam,
Sed sine, ut ei primum dederunt præmium Achivi:
Neque tu, Pelide, velis contendere regi
Viribus adversis: nondum enim *ullus* parem *ei* sortitus est honorem
Sceptriger rex, cui Jupiter gloriam dedit.
Quod si tu fortior es, deaque te genuit mater:
At hic potentior est, quia pluribus imperat.
Atride, tu autem compesce tuam iram; ego autem

Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ, μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες,
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, ττι κεν εἴποις.
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἐγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοί ἐστι θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ', ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχησαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας

Supplicabo Achilli, ut ponat iram, qui magnum omnibus
Propugnaculum Achivis est belli mali.
Hunc autem vicissim alloquutus est rex Agamemnon:
Sane hæc omnia, senex, apprime recte dixisti.
Sed hic vir vult supra omnes esse alios,
In omnes dominari vult, omnibusque imperare,
Omnibus et præesse; quæ non persuasurum puto.
Quod si ipsum bellatorem fecerunt Dii immortales,
An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?
Huic autem interpellato sermone respondit divinus Achilles,
Certe timidusque et nullius pretii vocari deberem,
Si jam tibi in omni re cessero, quamcumque dixeris.
Aliis sane hæc præcipias, nec enim mihi
Imperes: non enim me amplius tibi obtemperaturum opinor.
Sed aliud tibi dicam, tuque in mente tua reconde.
Manibus equidem non ego pugnabo gratia puellæ,
Neque tecum, neque cum alio quovis, quum a me aufertis quod dedistis:
Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,
Harum utique nihil auferes abripiens invito me.
Sin minus, age, fac periculum, ut cognoscant et hi:
Statim tibi sanguis niger fluet per lanceam.
Sic hi contrariis contendentes verbis
Surrexerunt: solveruntque concionem apud naves Achivorum.
Pelides quidem ad tentoria et naves æquales

Ἤϊε, σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν.
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
Εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελήεσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπεν,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον.
Εἰ δέ κε μὴ δώησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.

Abiit, cumque Menœtiade suisque sociis.
Atrides autem navem velocem in mare deduxit;
Et in *eam* remiges elegit viginti, et hecatomben
Imposuit Deo: insuper vero Chryseidam pulcras-genas-habentem
Collocavit ducens: dux autem conscendit sapiens Ulysses.
Hi quidem deinde, conscensâ navi, innavigabant humidas vias.
Exercitum autem Atrides lustrari jussit.
Illique lustrabantur, et in mare sordes projiciebant.
Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas
Taurorum et caprorum juxta litus maris infructuosi.
Nidorque ad cœlum ibat circumfusus fumo.
Sic hi quidem hæc operabantur in castris: necdum Agamemnon
Cessabat a contentione, quam initio interminatus fuerat Achilli.
Sed is Talthybiumque et Eurybaten affatus est,
Qui ei erant præcones et seduli ministri:
Abite ad tentorium Pelidæ Achillis;
Manu prehensam abducite Briseida pulcris-genis.
Quod si non dederit, egomet auferam
Veniens cum pluribus: quod ei et acerbius erit.
Sic fatus præmisit, durumque mandatum addidit.
Hique inviti ibant juxta litus maris infructuosi:
Myrmidonumque ad tentoriaque et naves pervenerunt.
Illum autem invenerunt apudque tentorium et navem nigram
Sedentem: neque sane hos intuitus lætatus est Achilles.

Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε.
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Ἆσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
Ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καὶ σφωϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
Δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.

Hi quidem perterriti, et reveriti regem,
Stabant, nec quidquam eum alloquebantur, nec interrogabant.
Ceterum hic cognovit animo suo, dixitque:
Salvete, præcones, Jovis nuncii, atque etiam hominum:
Propius accedite: nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon,
Qui vos misit Briseidis causa puellæ.
Quare age, generose Patrocle, educ puellam,
Et ipsis trade, ut abducant: vos ipsi vero testes estote
Coram diis beatis, coramque mortalibus hominibus,
Et coram rege immiti, si unquam posthac
Opus me fuerit ad indignam pestem arcendam
Ab aliis. certe enim ille perniciosis consiliis furit,
Neque potest intelligere simul præsentia et futura,
Ut sibi apud naves salvi pugnent Achivi.
Sic dixit. Patroclus autem caro paruit sodali,
Eduxitque e tentorio Briseida pulcris-genis,
Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad naves Achivorum.
Tum illa invita una cum his mulier ibat. Sed Achilles
Lacrimans, a sociis statim sedit seorsum separatus,
Litus ad maris cani, inspiciens nigrum pontum.
Multaque matri dilectæ supplicavit manus porrigens:
Mater, quandoquidem me peperisti brevis-ævi futurum,
Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere
Jupiter altitonans; nunc autem ne tantillum quidem me honoravit.

Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,

Certe enim me Atrides late dominans Agamemnon (tulerit.
Contumelia affecit: prehendens enim habet præmium, ipse quum abs-
Sic dixit lacrimas fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:
Raptimque emersit e cano mari, velut nebula;
Et ante ipsum sedit lacrimas fundentem,
Manuque eum demulsit, et verba fecit, et compellavit:
Fili, quid fles, et quis tuam mentem invasit mœror?
Dic, ne tegas animo, ut sciamus ambo. (les:
Hanc autem graviter suspirans alloquutus est pedes velox Achil-
Nosti: cur tibi hæc scienti omnia dicam?
Ivimus in Theben sacram urbem Eetionis,
Et hanc diripuimus, et adduximus huc omnia:
Et hæc quidem recte diviserunt inter se filii Achivorum,
Elegerunt autem Atridæ Chryseïda pulcris genis:
Chryses autem postea sacerdos longe jaculantis Apollinis
Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum,
Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,
Infulamque habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Aureo cum sceptro, et supplex oravit omnes Achivos,
Atridas autem in primis, duos duces populorum.
Tunc alii quidem omnes comprobarunt Achivi
Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum libera-
At non Atridæ Agamemnoni placuit animo, (tionis-pretium:

Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν·
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος, οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο·
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι.
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόν δε, Δία λίσαι, εἴποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα, κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
Ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,

Sed contumeliose dimisit, et minacem sermonem addidit.
Tum iratus senex retro abivit; huncque Apollo
Precantem exaudivit, quoniam illi carus erat:
Immisitque Argivis pestiferam sagittam, populique
Moriebantur confertim: et ferebantur missilia Dei
Quoquoversus per exercitum latum Achivorum; et nobis vates
Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis:
Statim ego primus hortabar Deum placari.
Sed Atridem deinde ira cepit: statimque exsurgens
Interminatus est verbum, quod utique et perfectum est.
Illam siquidem cum navi veloci nigris-oculis Achivi
Ad Chrysen deducunt, feruntque dona regi *Apollini*.
Hanc enim nuper e tentorio iverunt præcones ducentes
Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
Sed tu, si quidem potes, auxiliare filio tuo.
Profecta ad cœlum Jovem precare, si unquam utique aliquid
Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto.
Sæpe enim te patris in ædibus audivi
Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Saturnio
Solam inter immortales indignam cladem avertisse,
Quando eum colligare cælestes voluerunt alii,
Junoque, et Neptunus, et Pallas Minerva:
Sed tu cum superveniens, dea, liberasti a vinculis,
Statim centimanum vocans in excelsum Olympum,

Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων᾽· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων·
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,
Αἴκέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος·
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα,
Ὤμοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος, καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν·
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος, καὶ οἰζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴκε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν:
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόν δε.
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,

Quem Briareum vocant dii, homines autem omnes
Ægæonem: is enim viribus suo patre præstantior,
Qui apud Saturnium sedebat honore lætus; (runt.
Quem extimuerunt immortales dii, neque *Jovem* amplius ligave-
His nunc illi in memoriam revocatis asside, et prehende genua,
Si quo modo velit Trojanis auxiliari,
Ad puppes vero usque et ad mare concludere Achivos
Cæsos, ut omnes fruantur rege;
Sentiat autem et Atrides late-dominans Agamemnon
Suam culpam, quod fortissimum Achivorum nihil honoravit.
Huic autem respondit deinde Thetis lacrimas effundens:
Heu, fili mi, cur te enutrivi, quem malo fato peperi?
O utinam apud naves sine-lacrimis, et illæsus
Sederes: nam certe tibi ævum breve, nec valde diuturnum.
Sed nunc simul et cito-moriturus, et ærumnosus supra omnes
Es: idcirco te malo fato peperi in ædibus.
Hoc autem dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine
Vadam ipsa in Olympum nivosum, si forte auscultet.
Sed tu quidem nunc navibus assidens velocibus
Indignare Achivis, et bello abstine prorsus.
Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Æthiopas
Hesternus abiit ad convivium, diique simul omnes sequuti sunt.
Duodecimo autem die redibit in cœlum:
Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum,

Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι οἴω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ᾽ ἀπεβήσατο· τὸν δ᾽ ἔλιπ᾽ αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν εὐζώνοιο γυναικὸς,
Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Οδυσσεὺς
Ες Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος εντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ᾽ εν νηὶ μελαίνῃ·
Ἱστὸν δ᾽ ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
Καρπαλίμως· τὴν δ᾽ εις ὅρμον προέρυσσαν ερετμοῖς,
Εκ δ᾽ ευνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι᾽ ἔδησαν.
Εκ δὲ καὶ αυτοὶ βαῖνον επὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Εκ δ᾽ ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Απόλλωνι.
Εκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ᾽ επὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Οδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ εν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν.
Ω Χρύση, πρό μ᾽ ἔπεμψεν ἄναξ ανδρῶν Αγαμέμνων
Παῖδά τε σοὶ αγέμεν, Φοίβῳ θ᾽ ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ᾽ ἱλασσώμεθ᾽ ἄνακτα,
Ὃς νῦν Αργείοισι πολύστονα κήδε᾽ εφῆκεν.
Ὣς ειπὼν, εν χερσὶ τίθει. ὁ δ᾽ εδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ᾽ ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
Ἑξείης ἔστησαν εὔδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ᾽ ἔπειτα, καὶ ουλοχύτας ανέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ᾽ εὔχετο, χεῖρας ανασχὼν,

Et ejus genibus advolvar, et eum persuasum iri puto.
Sic loquuta abiit: illum autem reliquit ibi
Iratum animo *propter* mulierem eleganter-cinctam,
Quam vi ab invito abstulerant. Verum Ulysses
In Chrysen pervenit, ducens sacram hecatomben.
Qui postquam portum valde profundum intraverant,
Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigra:
Malum autem receptaculo *ejus* admoverunt rudentibus demissum
Statim: et hanc in portum egerunt remis,
Anchorasque jecerunt, et retinacula alligaverunt:
Verum et ipsi exierunt in litus maris:
Et hecatomben exposuerunt longe-jaculanti Apollini.
Sed et Chryseis navi exivit pontigrada.
Hanc quidem postea ad altare ducens sapiens Ulysses,
Patri caro in manus posuit, et eum alloquutus est:
O Chryse, præmisit me rex virorum Agamemnon,
Filiamque tibi ut ducerem, Phœboque sacram hecatomben
Sacrificarem pro Danais, ut placaremus regem *Apollinem*,
Qui modo Argivis acerbissimos dolores immisit.
Sic loquutus, in manus posuit. Ille autem accepit gaudens
Filiam dilectam: illique statim deo splendidam hecatomben
Ordine statuerunt rite-ædificatum circa altare.
Et manus deinde lavarunt, et molas sustulerunt.
Inter eos autem Chryses alta-voce precabatur, manibus sublatis,

Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις·
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

Audi me, argenteum-arcum-habens, qui Chrysen tueris,
Cillamque mirandam Tenedoque potenter imperas;
Jam quidem aliquando me antea exaudisti precantem,
Et honorasti me, multumque læsisti populum Achivorum:
Item et nunc mihi hoc perfice votum:
Jam nunc a Danais indignam pestem remove.
Sic dixit orans: eumque exaudivit Phœbus Apollo.
Ceterum postquam precati fuerunt, et molas projecerunt,
Cervicem retro egerunt primum, et jugularunt, et excoriarunt,
Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
Duplicata, et ipsis frusta-cruda-imposuerunt.
Adolebat autem in lignis-fissis senex, et insuper nigrum vinum
Libabat: juvenesque secus illum tenebant quinquefidum-veru manibus.
Sed postquam femora exusta fuerant, et viscera gustarant,
Minutatimque secuerunt cetera, et verubus transfixerunt,
Assaruntque scite, detraxeruntque omnia.
Ceterum ubi cessarunt ab opere, pararuntque convivium,
Epulabantur: neque quidquam animus indiguit cibo æquali.
Sed postquam potus et cibi desiderium exemerunt,
Pueri quidem crateras coronaverunt vino;
Distribueruntque omnibus, poculis auspicantes,
Et illi totum diem cantu deum placabant,
Lætum canentes pæana juvenes Achivorum,
Cantu celebrantes longe-jaculantem *Apollinem*; illeque animo delectabatur audiens.

Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ', ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων

Quando autem sol occidit, et tenebræ obortæ sunt,
Tunc vero dormiverunt juxta retinacula navis.
Et quando mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tunc deinde revehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
Illisque secundum ventum misit longe-jaculans Apollo.
Illi vero malum erexerunt, velaque alba panderunt;
Ventusque flatu implevit medium velum, et circum unda
Carinam nigram valde resonabat, navi eunte:
Hæc autem currebat per undam secans vias.
Sed postquam venerunt ad amplum exercitum Achivorum,
Navem quidem illi nigram in continentem subduxerunt
Alte super arenas, et palangas longas subtenderunt:
Et ipsi sparsi sunt per tentoriaque navesque.
At ille iratus navibus assidens velocibus
Generosus Pelei filius pedes celer Achilles,
Neque umquam concionem frequentabat illustres-viros-habentem,
Neque umquam in prælio versabatur, sed macerabat suum cor
Illic manens, et desiderabat præliumque bellumque.
Sed quando jam ex eo duodecimus erat dies,
Tum demum ad Olympum ibant dii immortales
Omnes simul, præeunte Jove: nec Thetis oblita est mandatorum
Filii sui, sed illa-quidem emersit ex unda maris,
Matutinaque petiit altum cœlum Olympumque:
Et invenit late-prospicientem Saturnum seorsum sedentem ab aliis

Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα.
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.
Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ.
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο. τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ', ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὖθις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ

In summo-vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
Et ante ipsum sedit, et prehendit genua
Sinistra: dextraque mento prehenso,
Supplicans affata est Jovem Saturnium regem:
Jupiter pater, si quando tibi inter immortales profui
Vel verbo, vel opere, hoc mihi perfice votum:
Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ ceteris
Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon
Contumelia affecit. ereptum enim habet præmium quod ipse vi cepit.
Sed tu saltem ipsum honora, Olympie sapientissime Jupiter:
Et tamdiu Trojanis concede victoriam, donec Achivi
Filium meum honorent, et amplificent honore.
Sic dixit. Hanc autem nihil alloquutus est nubes-cogens Jupiter,
Sed tacitus diu sedit. Thetis autem, ut apprehenderat genua,
Sic tenebat inhærens; rogabatque secundo iterum:
Vere jam mihi promitte, et annue,
Vel abnue: quoniam non tibi inest timor, ut bene sciam,
Quantum ego inter omnes inhonoratissima dea sim.
Hanc autem graviter suspirans alloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Perniciosum sane facinus *erit*, quando me in offensionem impellis
Junonis, quum me irritet contumeliosis verbis.
Illa vero etiam temere mecum semper inter immortales deos
Contendit, atque me dicit in pugna Trojanis auxiliari.
Quare tu quidem nunc abi, ne te videat

Ἥρη· εμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω·
Ει δ', ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς·
Τοῦτο γὰρ εξ εμέθεν γε μετ' αθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ. ου γὰρ εμὸν παλινάγρετον, ουδ' απατηλὸν,
Ουδ' ατελεύτητόν γ' ὅ, τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν επ' οφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Αμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται επερρώσαντο άνακτος
Κρατὸς απ' αθανάτοιο, μέγαν δ' ελέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώγ' ὡς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν απ' αιγλήεντος Ολύμπου·
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ανέσταν
Εξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς εναντίον. ουδέ τις έτλη
Μεῖναι επερχόμενον, αλλ' αντίοι έσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν ένθα καθέζετ' επὶ θρόνου, ουδέ μιν Ἥρη
Ηγνοίησεν, ιδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Αργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Αυτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αιεί τοι φίλον εστὶν, εμεῦ απὸ νόσφιν εόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· ουδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας ειπεῖν ἔπος ὅ, ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ημείβετ' έπειτα πατὴρ ανδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας εμοὺς επιέλπεο μύθους
Ειδήσειν· χαλεποί τοι έσοντ', αλόχῳ περ εούσῃ.

Juno: mihi autem hæc erunt curæ, ut perficiam.
Sin dubitas, age, capite tibi annuam, ut fidem habeas.
Hoc enim a me inter immortales maximum
Signum. neque enim *verbum* meum revocabile, neque fallax,
Neque irritum *est*, quodcunque capite annuero.
Dixit, et nigris superciliis annuit Saturnius.
Ambrosiæque utique comæ commotæ sunt regis
A capite immortali, ac magnum concussit Olympum.
Illi re sic deliberata disjuncti sunt: hæc quidem deinde
In mare desiliit profundum e splendido Olympo;
Jupiter autem in suam domum. Dii vero simul omnes assurrexerunt
Ex sedibus, sui patris in occursum; neque quisquam sustinuit
Exspectare venientem, sed obvii steterunt omnes.
Sic ille illic resedit in solio, neque ipsum Juno
Ignoravit, conspicata quod contulerat cum eo consilia
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis.
Statim *itaque* conviciis Jovem Saturnium adorta est:
Quis vero iterum, dolose, deorum contulit consilia?
Semper tibi gratum est, a me seorsum agentem,
Clandestina *consilia* ineuntem statuere: neque umquam mihi quid-(quam
Lubens sustinuisti dicere consilium quodcumque cogitaveris.
Huic respondit deinde pater hominumque deorumque:
Juno, ne omnia mea sperato consilia
Te scituram: difficilia tibi erunt, uxor utut *mea* sis;

Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ.
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι ἅσσ' ἐθέλῃσθα·
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ
Ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.

Sed quod quidem par *fuerit* audire, nullus deinde
Neque deorum prior hoc sciet, neque hominum:
Quod autem ego seorsum a diis voluero cogitare,
Ne tu hæc singula interroga, neque perscrutare.
Huic autem respondit postea magnis-oculis-prædita veneranda Juno.
Severissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Et omnino te anteà neque interrogavi, neque perscrutor:
Sed valde quietus hæc consulta quæcumque vis.
Nunc vero valde timeo animo, ne te seduxerit
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:
Matutina enim tibi assedit, et prehendit genua.
Cui te suspicor annuisse certe, ut Achillem
Honores, perdasque multos ad naves Achivorum.
Huic vicissim respondens dixit nubes-cogens Jupiter:
Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo:
Proficere tamen nihil poteris, sed animo ingrata
Magis eris meo: et hoc acerbius tibi erit.
Quod si hoc ita est, mihi gratum erit.
Quare tacita sedeto, meoque pare consilio:
Ne forte tibi parum prosint quotquot dii sunt in Olympo
Contra me propius accedentem, quum tibi invictas manus infero.
Sic dixit. timuit autem magnis-oculis-veneranda Juno;
Et tacita sedit, inflexo suo corde.
Moleste autem tulerunt in domo Jovis Dii cœlicolæ.

Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' αγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ επίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
Ἦ δὴ λοίγια εργα τάδ' έσσεται, ουδ' ετ' ανεκτὰ,
Ει δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν εριδαίνετον ὧδε,
Εν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ελαύνετον· ουδέ τι δαιτὸς
Εσθλῆς έσσεται ἦδος, επεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' εγὼ παράφημι, καὶ αυτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ επίηρα φέρειν Διῒ, όφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Είπερ γαρ κ' εθέλῃσιν Ολύμπιος αστεροπητὴς
Εξ εδέων στυφελίξαι· ὁ γαρ πολὺ φέρτατός εστιν.
Αλλὰ σὺ τόνγ' επέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αυτίκ' έπειθ' ἵλαος Ολύμπιος έσσεται ἡμῖν.
Ὣς άρ' έφη· καὶ αναΐξας, δέπας αμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ εν χερσὶ τίθει· καί μιν προσέειπε·
Τέτλαθι, μῆτερ εμὴ, καὶ ανάσχεο, κηδομένη περ.
Μή σε, φίλην περ εοῦσαν, εν οφθαλμοῖσιν ίδωμαι
Θεινομένην· τότε δ' ούτι δυνήσομαι, αχνύμενός περ,
Χραισμεῖν. αργαλέος γὰρ Ολύμπιος αντιφέρεσθαι.
Ἤδη γαρ με καὶ αλλοτ' αλεξέμεναι μεμαῶτα
Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, απὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο,
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ηελίῳ καταδύντι
Κάππεσον εν Λήμνῳ· ολίγος δ' έτι θυμὸς ενῆεν.
Ἔνθα με Σίντιες άνδρες άφαρ κομίσαντο πεσόντα.

Et inter eos Vulcanus inclytus-artifex cœpit concionari,
Matri dilectæ gratificans candidas-ulnas-habenti Junoni:
Certe pestifera facta hæc erunt, nec amplius toleranda,
Si vos gratia mortalium contenditis sic,
Interque deos tumultum excitatis: neque ulla epuli
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Matri autem ego suadeo, et ipsi licet intelligenti,
Patri caro obsequium præstare Jovi, ne iterum
Objurget pater, et nobis convivium conturbet.
Si enim vult Olympius fulgurator
Ex sedibus deturbare. Is enim longe potentissimus est.
Sed tu hunc verbis demulceto mollibus;
Statim deinde placidus Olympius erit nobis.
Sic dixit: et surgens poculum rotundum
Matri caræ in manibus posuit: et eam alloquutus est:
Fer patienter, mater mea, et sustine, quamvis doleas,
Ne te, dilecta sis licet, his oculis videam
Vapulantem; tunc enim non potero, quamvis doleam,
Juvare. difficilis enim Olympius cui resistatur.
Jam enim me et alias adjuvare cupientem
Dejecit, pede prehensum, de limine divino,
Totumque diem ferebar, et una cum sole occidente
Decidi in Lemnum: parum autem jam animæ inerat.
Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.

Ὥς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Ὠνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόν δε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσιν·
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
Ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

Sic dixit; risit autem dea candidas-ulnas-habens Juno;
Et subridens a filio accepit manu poculum.
Ceterum is reliquis diis a dextra exorsus omnibus
Fundebat dulce nectar ex cratere hauriens.
Inexstinguibilis autem excitatus est risus beatis diis,
Ut viderunt Vulcanum per ædes ministrantem.
Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem
Convivabantur: neque amplius animus indiguit dapibus æqualibus,
Nec cithara perpulcra, quam tenebat Apollo,
Musisque, quæ canebant alternantes voce pulcra.
Ceterum postquam occidit splendida lux solis,
Hi quidem decubituri abierunt domum unusquisque,
Ubi singulis domum valde-inclytus utroque-pede-claudus
Vulcanus fecerat solertibus præcordiis:
Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurator,
Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:
Illic dormivit quum ascendisset; juxtaque aureum-solium-habens Juno.

ARGUMENTUM

LIBRI II. ILIADIS.

Jupiter, illatam Achilli injuriam ulturus, speciem nocturnam mittit ad Agamemnonem, quæ eum ad committendum prælium spe victoriæ incitet (v. 1-40.). Sub lucem Agamemnon rem et impetum suum aperit primoribus Achivorum; mox universorum concionem habet (41-100). Placuerat ei, ad explorandam populi fidem, cui diffidebat, consilium redeundi in patriam simulare: eo audito, statim multitudo bello fessa tumultuari, et discessum parare cœpit (101-154). Seditionem de compacto et Minervæ monitu comprimit Ulysses, ad singulos precibus, minis, opprobriis usus ita, ut concionem restituat (155-210). Thersitem, turpem et maledicum hominem, qui discessum urgere non desinit, gravius castigat ad terrorem ceterorum (211-277). Sic cohibitum vulgus flectitur tandem compositis ad persuadendum orationibus Ulyssis et Nestoris, qui et vetera promissa expetunt, et ostentis utuntur ad faciendam spem Ilii cito expugnandi; Agamemnon autem prælium indicit, et ardore pugnandi omnium animos implet (278-393). Jam armatur exercitus; primores apud Agamemnonem, macrata majore hostia, epulantur; ceteri passim per tentoria cibum sumunt sacraque faciunt, et a suis quæque natio ducibus instructa in aciem prodeunt (394-484). Hoc loco inseritur accurata enumeratio navium, populorum, ducum, qui Agamemnonem ad bellum Trojanum sequuti erant (485-785). Item Trojani, comperto quid minentur Achivi, duce Hectore in campum egrediuntur et ipsi et socii, quorum omnium brevior recensus adjicitur (786-877).

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ' ουκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
Ἀλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃ, ολέσῃ δὲ πολέας επὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν αρίστη φαίνετο βουλὴ,
Πέμψαι επ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον.
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Βάσκ' ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς επὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ελθὼν ες κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Πάντα μάλ' ατρεκέως αγορευέμεν ὡς επιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν ευρυάγυιαν
Τρώων. ου γὰρ ἔτ' αμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· επέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' εφῆπται.
  Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, επεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς επὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ επ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' εκίχανεν

Ceteri quidem diique et viri ex-equis-pugnantes
Dormiebant totam noctem: Jovem autem non tenebat dulcis somnus,
Sed is anxie cogitabat animo, ut Achillem
Honoraret, et perderet multos ad naves Achivorum.
Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
Mittere ad Atridem Agamemnonem perniciosum Somnium.
Et id compellans, verbis alatis alloquutus est:
  Vade age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum,
Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridæ,
Omnia peraccurate nuncia, sicut jubeo:
Armare ipsum jube comatos Achivos
Quam-celerrime copiis. Nunc enim ceperit urbem latas-vias-haben-(tem
Trojanorum. non enim amplius diverse cælestes domos habentes
Immortales sentiunt: flexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis autem mala imminent.
  Sic dixit: ivit autem Somnium, postquam sermonem audivit:
Protinusque pervenit celeres ad naves Achivorum:
Et adiit Atridem Agamemnonem: huncque deprehendit

Εὗδοντ᾽ ἐν κλισίῃ, περὶ δ᾽ ἀμβρόσιος κέχυθ᾽ ὕπνος.
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ᾽ Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
 Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ᾽ ἐπιτετράφαται, καὶ τόσα μέμηλεν,
Νῦν δ᾽ ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ᾽ ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ᾽ ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
 Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ᾽ ἔλιπ᾽ αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ᾽ ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ᾽ οὐ τελέεσθαι ἔμελλεν.
Φῆ γὰρ ὅγ᾽ αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ᾽ ἔμελλεν ἐπ᾽ ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ᾽ ἐξ ὕπνου. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ᾽ ὀμφή·
Ἕζετο δ᾽ ὀρθωθείς· μαλακὸν δ᾽ ἔνδυνε χιτῶνα,

Dormientem in tentorio, circumque dulcis fusus erat somnus.
Et stetit supra caput, Neleio filio similis,
Nestori, quem maxime senum honorabat Agamemnon.
Huic assimulatum cum compellavit divinum Somnium:
 Dormis, Atrei fili bellicosi, equorum domitoris?
Non decet totam noctem dormire consiliarium virum
Cui populique sunt commissi, et tanta curæ sunt.
Nunc vero me audi ocius: Jovis enim tibi nuncius sum,
Qui de te, *quamquam* distat, valde sollicitus est, et miseratur:
Armare te jussit comantes Achivos
Quam-celerrime: nunc enim ceperis urbem latas-vias-habentem
Trojanorum. nam non amplius diverse cœlestes domos habentes
Immortales sentiunt: flexit enim omnes
Juno supplicans: et Trojanis mala imminent
A Jove. sed tu tuo tene animo, neque te oblivio
Capiat, quum te mellitus somnus dimiserit.
 Sic fatum abiit: et eum reliquit ibi
Hæc reputantem animo, quæ non perficienda erant.
Putavit enim capturum *se* Priami urbem die illo,
Stultus: neque ea sciebat, quæ Jupiter moliebatur opera.
Erat enim insuper impositurus doloresque suspiriaque
Trojanisque et Danais per acres pugnas.
Experrectus autem est ex somno: et divinum ei circumfusum erat (visum;
Sedit porro arrectus, mollemque induit tunicam,

Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
  Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα, καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
  Βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων
Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυληγενέος βασιλῆος·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
  Κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐῴκει.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
  Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλεν.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει,
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν.

Pulcram, novam: circaque magnum *sibi* jecit pallium:
Et pedibus sub nitidis ligavit pulcra calceamenta:
Circumque humeros suspendit gladium argenteis-clavis-*insignem*:
Cepit insuper sceptrum paternum incorruptum semper,
Quocum ivit ad naves Achivorum ære-loricatorum.
  Aurora quidem dea conscendit magnum Olympum,
Jovi lucem nunciatura, et aliis immortalibus:
Sed is præcones argutis vocibus jussit
Convocare ad concilium comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, et illi frequentes affuerunt quam ocissime.
  Concilium autem primum magnanimorum sedit senatorum
Nestoream apud navem Pylo-nati regis:
Quos ille quum coegisset, prudentem struebat consultationem:
  Audite, amici: divinum mihi in somnis venit Somnium
Dulcem per noctem: et maxime Nestori nobili
Formaque, et proceritate, corporisque habitu simillimus erat.
Stetit autem supra caput, et ad me verba fecit,
  Dormis, Atrei fili bellicosi, equorum domitoris?
Non decet totam noctem dormire consiliarium virum,
Cui populique commissi sunt, et tanta curæ sunt.
Nunc vero me audi ocius: Jovis enim tibi nuncius sum,
Qui de te, *quamquam* distat, valde sollicitus est, et miseratur.
Armare te jussit comantes Achivos
Quam-celerrime: nunc enim ceperis urbem latas-vias-habentem

Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤχετ' ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴκέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστίν,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπεν,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον.
Νῦν δ' ἴδεν, ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴκέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.
Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί·
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·

Trojanorum. non enim amplius diverse cælestes domos habentes
Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
Juno supplicans: Trojanis vero mala imminent
Ab Jove. sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutum
Abiit avolans, me vero jucundus somnus reliquit.
Quare agite, si quo modo armemus filios Achivorum:
Primum autem ego verbis tentabo, quatenus fas est,
Et fugere cum navibus multijugis jubebo:
Vos autem aliunde alius cohibere verbis.
Ille quidem sic loquutus, consedit. Inter eos autem surrexit
Nestor, qui Pyli rex erat arenosæ,
Qui ipsis prudens concionatus, est et dixit.
O amici, Argivorum ductores et principes,
Si quidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,
Mendacium diceremus, et aversaremur potius:
Nunc autem vidit is, qui longe præstantissimus in exercitu glo-(riatur esse.
Quare agite, si quo modo armemus filios Achivorum.
Sic loquutus, concilio cœpit excedere.
Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum
Sceptrigeri reges: accurrebant autem populi:
Sicut gentes eunt apium confertarum
E petra cava semper recens venientium,
Instar vero racemi involant vernis floribus.
Et aliæ hac affatim volant, aliæ illac:

Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο·
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· (τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι·
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ ποιμένι λαῶν.
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπεν πολύαρνι Θυέστῃ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν)
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει

Ita illorum gentes multæ a navibus et tentoriis
Litus ante immensum procedebant ordine
Turmatim ad concionem: inter autem ipsos Fama accendebatur.
Incitans ire, Jovis nuncia, illique congregabantur:
Tumultuabatur autem concio, et subtus gemebat terra
Populis sedentibus, tumultus autem erat: novemque ipsos
Præcones vociferantes cohibebant, si quando a clamore
Desisterent, et Jovis-alumnos reges audirent.
Vix tamdem resedit populus, tenebantque sedes
Cessantes a clamore: quum rex Agamemnon
Surrexit, sceptrum tenens: (quod Vulcanus elaborarat:
Vulcanus quidem dederat Jovi Saturnio regi:
Sed Jupiter dederat internuntio Argicidæ *Mercurio:*
Mercurius autem rex dederat Pelopi equiti:
Sed rursus Pelops dederat Atreo pastori populorum:
Atreus autem moriens reliquerat diviti-pecorum Thyestæ:
Sed rursus Thyestes Agamemnoni reliquit gestandum,
Ut multis insulis et Argo omni imperaret)
Hoc ille innixus, verba volucria dixit:
O amici, heroes Danai, famuli Martis,
Jupiter Saturnius me detrimento valde irretivit gravi:
Infestus, qui antea quidem mihi promisit et adnuit,
Ilio exciso bene munito, *me* rediturum:
Nunc vero malam fraudem struxit, et me jubet

Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, επεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὅς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ηδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος εστὶ μέγιστον.
Αισχρὸν γὰρ τόδε γ' εστὶ καὶ εσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Αχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ηδὲ μάχεσθαι
Ανδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' εθέλοιμεν Αχαιοί τε Τρῶές τε
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες αριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι, εφέστιοι ὅσσοι ἔασσιν,
Ἡμεῖς δ' ες δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Αχαιοὶ,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ελοίμεθα οινοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οινοχόοιο.
Τόσσον εγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Αχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν. αλλ' επίκουροι
Πολλέων εκ πολίων εγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασσιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ ουκ εἰῶσ' εθέλοντα
Ιλίου εκπέρσαι ευναιόμενον πτολίεθρον.
Εννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ενιαυτοὶ,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα
Εἵατ' ενὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ακράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ικόμεσθα.

Inglorium Argos redire, postquam multum perdidi populum.
Ita scilicet Jovi fuerit præpotenti placitum,
Qui jam multarum urbium demolitus est arces,
Et adhuc demolietur: ejus enim potentia est maxima.
Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
Incassum adeo tale tantumque populum Achivorum
Irritum bellum gerere, et pugnare
Cum viris paucioribus: exitus autem nullus dum apparuit.
Si enim velimus Achivique Trojanique
Fœderibus fidelibus percussis numerari utrique,
Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt,
Nos autem in decurias disponamur Achivi,
Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fundant,
Multæ utique decuriæ indigerent pocillatore,
In tantum ego ajo plures esse Achivos
Trojanis, qui habitant in urbe. sed auxiliares
Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,
Qui me valde impediunt, et non sinunt volentem
Trojæ expugnare bene-habitatum oppidum.
Novem utique præterierunt Jovis magni anni,
Et jam ligna putruerunt navium, et funes dissoluti sunt:
Et nostræ utique uxores, et infantes liberi
Sedent in ædibus exspectantes: nobis autem opus
Frustra infectum, cujus gratia huc venimus.

Αλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ου γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν ευρυάγυιαν.
"Ως φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ενὶ στήθεσσιν ὄρινεν,
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι ου βουλῆς επάκουσαν.
Κινήθη δ' αγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ικαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὗρός τε Νότος τε
Ὤρορ', επαΐξας πατρὸς Διος εκ νεφελάων.
Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ελθὼν,
Λάβρος επαιγίζων, επί τ' ημύει ασταχύεσσιν.
Ὣς τῶν πᾶσ' αγορὴ κινήθη· τοὶ δ' αλαλητῷ
Νῆας επεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' αειρομένη· τοὶ δ' αλλήλοισι κέλευον,
Ἅπτεσθαι νηῶν, ηδ' ἑλκέμεν εις ἅλα δῖαν,
Ουρούς τ' εξεκάθαιρον. αϋτὴ δ' ουρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ἥρεον ἕρματα νηῶν.
Ἔνθα κεν Αργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ετύχθη,
Ει μὴ Αθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αιγιόχοιο Διὸς τέκος Ατρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόν δε, φίλην ες πατρίδα γαῖαν,
Αργεῖοι φεύξονται επ' ευρέα νῶτα θαλάσσης;
Καδδέκεν ευχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Αργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Αχαιῶν
Εν Τροίῃ απόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;

Quare agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
Sic dixit; illisque animum in pectoribus commovit,
Omnibus inter multitudinem, quicumque consilium non audiverant.
Mota est autem concio, ut fluctus ingentes maris
Ponti Icarii, quos Eurusque Notusque
Concitavit, quum irruerit patris Jovis ex nubibus.
Ac sicut quum moverit Zephyrus ingentem segetum-campum veniens,
Rapidus superne ingruens, et incumbens inclinat spicas:
Sic horum tota concio mota est: iique fremitu militari
Ad naves ruebant: sub pedibus autem pulvis
Stabat excitatus; et alii alios adhortabantur,
Ut prehenderent naves, et traherent in mare vastum,
Alveosque expurgabant. clamorque in cælum ivit
Domum properantium, subtrahebantque palangas navibus.
Tum vero Argivis præter fatum reditus contigisset,
Nisi Minervam Juno sermone adfata fuisset:
Papæ, ægiochi Jovis filia indomita,
Siccine vero domum, dilectam in patriam terram,
Argivi fugient super lata dorsa maris?
Gloriam autem Priamo et Trojanis reliquerint
Argivam Helenam, cujus gratia multi Achivorum
Ad Trojam perierunt, dilecta procul a patria terra?

Αλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Σοῖς δ' αγανοῖς επέεσσιν ερήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ έα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν αμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'. ουδ' απίθησε θεα γλαυκῶπις Αθήνη.
Βῆ δὲ κατ' Ουλύμποιο καρήνων αΐξασα·
[Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς επὶ νῆας Ἀχαιῶν.]
Εὗρεν έπειτ' Οδυσῆα, Διὶ μῆτιν ατάλαντον,
Ἑσταότ'. ουδ' ὅγε νηὸς ευσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', επεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν·
Αγχοῦ δ' ισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Αθήνη.
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Οδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ες πατρίδα γαῖαν,
Φεύξεσθ', εν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες,
Καδ δέ κεν ευχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Αργείην Ἑλένην, ἧς είνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Εν Τροίῃ απόλοντο, φίλης άπο πατρίδος αίης;
Αλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ερώει.
Σοῖς δ' αγανοῖς επέεσσιν ερήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ έα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν αμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'. ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Βῆ δὲ θέειν, απὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' εκόμισσε
Κήρυξ Ευρυβάτης Ιθακήσιος, ὅς οἱ οπήδει.
Αυτὸς δ' Ατρείδεω Αγαμέμνονος αντίος ελθὼν
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον άφθιτον αιεί·

Quare abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum,
Tuisque blandis verbis cohibe virum quemque,
Nec sine naves in mare trahere, quæ utrimque impelluntur remis.
Sic dixit. nec non paruit dea cæsiis-oculis Minerva.
Descenditque ab Olympi verticibus concitata;
(Raptimque venit veloces ad naves Achivorum)
Invenit deinde Ulyssem, Jovi consilio parem,
Stantem: neque is navem bonis-transtris-instructam nigram
Tangebat, quia ipsum dolor corde et animo invaserat.
Et propter stans adloquuta est cæsiis-oculis Minerva:
Generose Laertiade, solertissime Ulysse,
Siccine vero domum, dilectam in patriam terram,
Fugietis, naves multa-transtra-habentes ingressi,
Gloriam autem Priamo et Trojanis reliqueritis
Argivam Helenam, cujus gratia multi Achivorum
Ad Trojam perierunt, dilecta procul a patria terra?
Quare abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses:
Et tuis blandis verbis cohibe virum quemque,
Neque sine naves in mare trahere, quæ utrimque impelluntur remis.
Sic dixit. Is autem intellexit Deæ vocem loquutæ:
Tendebatque currere, lænamque abjecit: eamque sustulit
Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.
Ipse autem Atridæ Agamemnoni obvius veniens
Accepit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:

Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
Δαιμόνι', ού σε ἔοικε, κακὸν ὥς, δειδίσσεσθαι·
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Ου γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Εν βουλῇ δ' ου πάντες ακούσαμεν οἷον έειπεν·
Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας εστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' εκ Διός εστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' εφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ελάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι', ατρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εισι· σὺ δ' απτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Ούτε ποτ' εν πολέμῳ εναρίθμιος, ούτ' ενὶ βουλῇ.
Ου μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ενθάδ' Ἀχαιοί·
Ουκ αγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος έστω,
Εἷς βασιλεὺς, ᾧ έδωκε Κρόνου παῖς αγκυλομήτεω.
[Σκῆπτρόν τ' ηδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν βασιλεύῃ.]
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν. οἱ δ' αγορήνδε
Αὖτις επεσσεύοντο νεῶν άπο καὶ κλισιάων
Ηχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αιγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.

Quocum ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.
Et quemcumque seu regem seu primarium virum inveniret,
Eum blandis verbis detinebat adstans:
Vir optime, non te decet, timidum uti, trepidare;
Quin ipse et sede, et alios sedere fac populos.
Nondum enim plane scis, quis animus Atridæ:
Nunc quidem tentat, mox autem lædet filios Achivorum.
In concilio enim non omnes audivimus quid dixerit;
Cavendum ne iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum.
Ira autem magna est regis Jovis alumni:
Tum honor ab Jove est, et diligit eum prudens Jupiter.
Quemcumque vero plebejum virum videret, vociferantemque offenderet,
Eum sceptro percutiebat, increpitabatque voce:
Improbe, quiete sede, et aliorum verba audi,
Qui te præstantiores sunt: tu autem imbellis et invalidus,
Neque umquam in bello æstimatus, neque in concilio.
Nullo certe pacto omnes regnabimus hic Achivi:
Non bonum multorum principatus: unus princeps esto,
Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti
[Sceptrumque et jura, ut ipsis dominetur.]
Sic is pro imperio regebat exercitum. ii autem ad concilium
Rursus ruebant a navibus et tentoriis
Cum strepitu, ut quum fluctus multum-strepentis maris
Litore magno fremit, reboatque pontus.

Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας·
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν·
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθεν
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε· τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἃς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἀπὸ νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.

Ac ceteri quidem sedebant, tenebantque sedes.
Thersites vero adhuc solus blaterans tumultuabatur,
Qui verbis animo suo ineptis et multis norat
Temere, neque ut decebat, contendere cum regibus,
Effutiens quodcumque ei videbatur ridiculum Argivis
Fore. turpissimus autem vir ad Ilium venit:
Strabo erat, et claudus altero pede, et ejus humeri
Gibbi, in pectus contracti: at superne
Acuto erat capite, rarum vero supra sparsum erat capillamentum.
Inimicissimus autem Achilli maxime erat, et Ulyssi:
His enim solebat conviciari. Tum vero Agamemnoni nobili
Acute clamans dicebat probra: eique Achivi
Mirum quantum succensebant, animoque indignabantur.
Sed is alte vociferans, Agamemnonem increpabat sermone;
Atride, quid rursus conquereris, aut *qua re* indiges?
Plena tibi ære tentoria, multæ et mulieres
Sunt in tentoriis selectæ, quas tibi Achivi
Omnium primo damus, quum urbem ceperimus.
An adhuc et auro indiges, quod quis adferat
Trojanorum equitum ex Ilio pro filio redemtionis-pretium,
Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?
An mulierem juvenem, cui miscearis amore,
Quamque ipse seorsum detineas? minime quidem decet
Principem, in mala inducere filios Achivorum.

Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα. τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
Ἤ ῥά τί οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί.
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων.
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Ἢ εὖ, ἦε κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
[Τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.]
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,

O imbelles, ignava probra, Achivæ, non amplius Achivi,
Domum cum navibus redeamus; et hunc sinamus
Isthic ad Trojam præmia concoquere, ut sciat,
Utrum aliqua in re et nos simus adjumento, necne.
Qui etiam nunc Achillem se multo fortiorem virum (abstulit.
Contumelia affecit: ereptum enim habet præmium ejus, quod ipse vi
Minime vero Achilli bilis est in præcordiis, quin socors est.
Alias enim, Atride, nunc postremum injurius fuisses.
Sic dixit, convicians Agamemnoni pastori populorum
Thersites: huicque cito adstitit nobilis Ulysses,
Et eum torve intuitus duro increpavit sermone:
Thersite loquacissime, vocalis quamvis sis concionator,
Desine, neque velis solus contendere cum regibus.
Non enim ego censeo te ignaviorem mortalem alium
Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt;
Quare ne reges in ore habens concioneris,
Et ipsis probra objicias, et reditum observes.
Nec adhuc plane scimus quomodo futura sint hæc facta,
Utrum bene, an male redituri simus filii Achivorum.
[Quare nunc Atridæ Agamemnoni pastori populorum
Sedes convicians, quia ei bene multa dant
Heroes Danai; tuque maledictis proscindens concionaris.]
Adeoque tibi edico, quod et perfectum erit,
Sicubi rursus te insanientem deprehendero, sicut jam hic,

Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν. ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου, ὁ δ' ἄρ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων.
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὐ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·

Ne amplius deinceps Ulyssi caput super humeros sit,
Neque posthac Telemachi parens vocer,
Si non ego, te comprehenso, tuas quidem vestes exsuero,
Lænamque et tunicam, quæque pudenda contegunt,
Et temet ejulantem veloces ad naves dimisero,
Cæsum e concione duris verberibus.
Sic dixit: sceptroque tergum ac humeros
Percussit. ille autem intorquebat se, eique uberes exciderunt lacrimæ.
Vibexque cruenta in dorso extumuit
Sceptro ab aureo, ipse tamen sedit, expavitque:
Ac dolens, vultu demisso, abstersit lacrimas.
Illi utut indignantes, de ipso suaviter riserunt.
Et sic aliquis dicebat intuens propinquum alium:
Dii boni, certe sexcenta Ulysses bona fecit,
Consiliaque inchoans bona, bellumque instruens:
Nunc autem hoc sane multo optimum inter Argivos fecit,
Qui hunc conviciatorem contumeliosum coercuit a garrulitate.
Neque sane eum rursus impellet animus præferox
Objurgare reges contumeliosis verbis.
Sic dixerunt vulgus. sed urbium-expugnator Ulysses
Surrexit, sceptrum tenens: juxtaque cæsiis-oculis Minerva,
Adsimilata præconi, silere populum jussit,
Ut simul primique et postremi filii Achivorum
Sermonem audirent, et expenderent consilium:

Ὃς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν
Ἐνθάδε τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
Ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τις θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάᾳ παρὰ νηὶ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ', Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,

Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit:
Atride, nunc te, rex, volunt Achivi
Omnibus probrosissimum facere articulate-loquentibus mortalibus:
Neque tibi persolvunt fidem, quam dederunt
Huc venientes ex Argo equis-apto,
Ilio everso bene-munito te rediturum.
Tamquam enim vel pueri tenelli, viduæve mulieres,
Inter se comploratione facta desiderant domum redire.
Enimvero grave est afflictum *et re infecta aliquem* redire.
Etenim quispiam vel unum mensem degens procul a sua uxore
Ægre fert apud navem multijugam, quam procellæ
Hibernæ detinent, commotumque mare:
Nobis vero nonus est, qui circum volvitur, annus
Hic manentibus: qua de causa non succenseo, Achivos
Ægre ferre apud naves recurvas: sed tamen
Turpe diuque manere, inanemque redire.
Tolerate, amici, et manete aliquandiu, ut sciamus
Utrum verum Calchas vaticinetur, necne.
Probe enim hoc scimus animo, et estis omnes
Testes, quos non Parcæ incesserunt mortis auferentes:
Herique et nudius tertius, quando in Aulidem naves Achivorum
Congregabantur, mala Priamo et Trojanis ferentes,
Nos autem circum *jacti* apud fontem, sacris in altaribus
Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,

Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόως δε,
Βωμοῦ ὑπαΐξας, πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτήν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνεν
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν·
  Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτήν,
Ὀκτὼ, ἀταρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα,
Ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
  Κεῖνός τ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

Pulcra sub platano, unde fluebat limpida aqua;
Illic apparuit magnum signum: draco rubris maculis dorso distinctus,
Horribilis, quem ipse Jupiter misit in lucem,
Ex *imo* altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit:
Ibi erant passeris pulli, pusilli nati,
Ramo in summo, sub foliis absconditi,
Octo, sed mater nona erat, quæ pepererat natos:
Ibi ille hos miserabiliter voravit stridentes:
Et mater circumvolabat lugens dilectos natos:
Hanc autem implicans ala prehendit circum-clamitantem.
Sed postquam natos devoravit passeris, et ipsam,
Hunc quidem mirabilem fecit deus, qui ostenderat:
Lapidem enim eum fecit Saturni filius versuti:
Nos autem stantes admirabamur, quale factum esset,
Ut igitur terribilia portenta deorum subiere hecatombas,
Tum Calchas statim deinde vaticinans *hoc modo* concionabatur:
  Cur muti facti estis, comantes Achivi?
Nobis quidem hoc ostendit signum magnum prudens Jupiter,
Serum, seri exitus, cujus gloria numquam peribit.
Ut hic natos devoravit passeris, et ipsam,
Octo, ac mater nona erat, quæ pepererat natos,
Sic nos tot annos bellabimus illic,
Decimoque urbem capiemus latas-vias-habentem.
  Ille sic concionatus est: quæ utique nunc omnia complentur.

Αλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Αχαιοί,
Αυτοῦ, εισόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
"Ως ἔφατ'. Αργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Αχαιῶν,
Μῦθον επαινήσαντες Οδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
'Ω πόποι, ἦ δὴ παισὶν εοικότες αγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς ού τι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Εν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεα τ' ανδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς επέπιθμεν.
Αὔτως γάρ ῥ' επέεσσ' εριδαίνομεν, ουδέ τι μῆχος
Ευρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ενθάδ' εοντες.
Ατρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων αστεμφέα βουλὴν,
'Αρχευ' Αργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Αχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ' (ἄνυσις δ' ουκ ἔσσεται αυτῶν)
Πρὶν Ἄργος δ' ιέναι, πρὶν καὶ Διὸς αιγιόχοιο
Γνώμεναι εί τε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ηὲ καὶ ουκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν επ' ωκυπόροισιν ἔβαινον
Αργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Αστράπτων επιδέξι', εναίσιμα σήματα φαίνων·
Τῷ, μή τις πρὶν επειγέσθω οἰκόνδε νέεσθαι,

Quare agite, manete omnes, bene-ocreati Achivi,
Hic, donec urbem magnam Priami ceperimus.
Sic dixit. Argivi vero altum clamarunt, et undique naves
Horrendum reboarunt clamantibus Achivis,
Sermonem collaudantes Ulyssis divini.
Inter hosque dixit Gerenius eques Nestor:
Dii boni, re vera pueris similes loquimini
Infantibus, quibus curæ non sunt bellica opera.
Quo jam pactaque et juramenta ibunt nobis?
In ignem jam consiliaque abierint, curæque virorum, (mus.
Fœderaque meri-liberatione-sancita, et dextræ, quibus confisi su-
Frustra enim verbis contendimus, neque ullam rationem
Invenire possumus, etsi multum tempus hic moremur.
Atride, tu quidem etiamnum, ut prius, consilii pristini tenax,
Impera Argivis quoad acria prælia,
Hosque sine tabescere, unum et alterum, qui ab Achivis
Seorsum consultant: (profectus vero non erit ipsis)
Ut prius Argos redeamus, quam et Jovis ægidem-tenentis
Cognoscamus utrum falsa promissio sit, necne.
Dico enim adnuisse præpotentem Saturnium
Die, quo naves citas conscenderunt
Argivi, Trojanis cædem ac fatum ferentes,
Quum fulgurabatur ad dextram, auspicata signa ostendens:
Quare, ne quis prius festinet domum redire,

Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ.
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται ὅ, ττί κεν εἴπω·
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
Γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν·
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχησάμεθ' εἵνεκα κούρης
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.

Quam quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,
Ac ultus fuerit Helenæ raptum gemitusque.
Sin vero quis vehementius velit domum redire,
Tangat suam navem nigram habentem-bona-transtra,
Ut ante alios mortem et fatum obeat.
Sed, rex, et ipse bene consulito, et audi alium.
Non utique repudiandum erit consilium, quod dixero;
Selige viros per tribus, per curias, Agamemnon,
Ut curiæ curiis opem ferant, et tribus tribubus:
Si autem sic feceris, et tibi paruerint Achivi,
Cognosces dehinc quique ducum ignavus, quique militum,
Et quis fortis fuerit: per seipsos enim pugnabunt:
Cognosces etiam utrum diis obstantibus urbem non sis expugnaturus,
An virorum ignavia, et imperitia belli.
Hunc respondens alloquutus est rex Agamemnon,
Certe rursus concionando vincis, o senex, filios Achivorum.
Utinam vero Jupiterque pater, et Pallas et Apollo,
Tales decem mihi consiliarii essent Achivorum:
Sic cito caderet urbs Priami regis,
Manibus nostris captaque excisaque.
Sed mihi ægidem-tenens Saturnius Jupiter dolores dedit,
Qui me in vanas lites et contentiones conjicit.
Etenim ego et Achilles certavimus gratia puellæ
Inter-se-adversantibus verbis: ego autem primus indignati,

Ει δέ ποτ' ές γε μίαν βουλεύσομεν, ουκ έτ' έπειτα
Τρωσὶν ανάβλησις κακοῦ έσσεται ουδ' ηβαιόν.
Νῦν δ' έρχεσθ' επὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν 'Αρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ασπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ωκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος αμφὶς ιδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἄρηϊ.
Ου γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, ουδ' ηβαιόν,
Ει μὴ νὺξ ελθοῦσα διακρινέει μένος ανδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν αμφὶ στήθεσσιν
Ασπίδος αμφιβρότης, περὶ δ' έγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος εὔξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' εγὼν απάνευθε μάχης εθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, ού οἱ έπειτα
Ἄρκιον εσσεῖται φυγέειν κύνας ηδ' οιωνούς.
Ὣς έφατ'· Αργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ακτῇ εφ' υψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ελθὼν,
Προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' ούποτε κύματα λείπει
Παντοίων ανέμων, ὅταν ένθ' ἢ ένθα γένωνται.
Ανστάντες δ' ορέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον έλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ έρεζε θεῶν αιειγενετάων,
Ευχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν, καὶ μῶλον Ἄρηος.
Αυτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ανδρῶν Αγαμέμνων

Quod si vel semel in unum consultaverimus, non amplius postea
Trojanis dilatio mali erit ne tantillum quidem.
Nunc vero ite cœnatum, ut conseramus pugnam:
Bene quidem quisque hastam acuat, bene et scutum paret,
Bene et quisque equis pabulum det veloces-pedes-habentibus,
Et bene quisque currum undique explorans, bellum meditetur;
Ut per totum diem horrendo cernamus marte.
Nulla enim cessatio postea erit, ne tantillum quidem,
Nisi nox perveniens dirimat ardorem virorum.
Sudabit quidem cujusque lorum circum pectora (fatigabit:
Scuti circumtegentis-hominem, et circa lanceam manum *quisque*
Sudabit et cujusque equus politum currum trahens.
Quem autem ego seorsum a pugna lubentem intellexero
Manere apud naves recurvas, non ei postea
Possibile erit fugere canes alitesque.
Sic dixit. Argivi vero altum clamabant, sicut quando fluctus
Ad litus altum, quum incusserit *eum* Notus ingruens
Procurrenti scopulo, quem numquam fluctus relinquant
Quibusvis ventis *flantibus*, quando hinc vel illinc oriuntur.
Surgentes vero ruebant, sparsi per naves,
Fumumque excitabant per tentoria, et cœnam sumebant.
Aliusque alii sacrificabat deorum semper-existentium,
Orans ut mortem fugeret, et discrimen belli.
Sed bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon

Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν,
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον·
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.

Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio.
Et vocavit senes optimates omnium-Græcorum,
Nestorem quidem primum, et Idomeneum regem,
Ac deinde Ajaces duos, et Tydei filium,
Sextumque Ulyssem Jovi prudentia æqualem:
Tum ultro adfuit ei bello strenuus Menelaus:
Norat enim in animo fratrem quomodo laboraret:
Bovem autem circumsteterunt, et molas sustulerunt,
Et hos inter orans dixit rex Agamemnon:
Jupiter gloriosissime, maxime, atras-nubes-cogens, in æthere habitans,
Ne prius sol occidat, et tenebræ adveniant,
Quam ego pronum dejecero Priami palatium
Splendidum, ac exussero igni infesto portas:
Hectoream vero loricam circa pectus discidero
Ferro ruptam: multique circa ipsum socii
Proni in pulvere mordicus prehendant terram.
Sic dixit: necdum ei Saturnius annuebat:
Sed hic accepit quidem sacrificia, laborem vero magnum augebat.
Verum, postquam precati sunt, et molas projecerunt,
Cervicem quidem retro egerunt primum, et jugularunt, et excoriarunt,
Femoraque exsecuerunt, et pinguedine operuerunt
Duplicata, et super ipsa frusta cruda posuerunt.
Et hæc quidem lignis-fissis sine foliis adurebant:
Viscera vero *verubus* fixa tenebant super ignem.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Μηκέτι νῦν δῆθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.
Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
Κηρύσσειν πολεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
Θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε,
Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,

Sed postquam femora exusta fuerant, et viscera gustarant,
Inque frusta parva conciderunt cetera, et verubus transfixerunt,
Assaveruntque scite, detraxeruntque omnia.
Ceterum ubi cessarant ab opere, apparaverantque convivium,
Epulati sunt, nec quidquam animus indiguit epuli-æqualis:
Sed postquam potus et cibi appetentiam exemerant,
Iis dicere orsus est Gerenius eques Nestor:
Atride augustissime, rex virorum, Agamemnon,
Ne nunc diutius hic recubemus, neque diu
Differamus opus, quod deus in manus dabit.
Quin age, præcones quidem Achivorum æreas-loricas-habentium
Populum præconio congregent ad naves:
Nos autem conferti ita per exercitum amplum Achivorum
Eamus, ut ocius cieamus acrem Martem.
Sic dixit. neque renuit rex virorum Agamemnon.
Statim præconibus vocalibus imperavit
Convocare ad pugnam comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi autem congregati sunt valde celeriter.
Porro qui circum Atridem *erant* reges Jovis-alumni
Properabant *ordines* distinguentes: et inter eos cæsiis-oculis Minerva,
Ægidem habens valde-pretiosam, incorruptam, immortalemque,
Ex qua centum fimbriæ totæ-aureæ suspensæ erant,
Omnes bene contextæ, centum-boum (*numorum*) unaquæque:
Cum hac impetum faciens percurrebat populum Achivorum,

Οτρύνουσ' ἰέναι· εν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστου
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ηδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ηὲ νέεσθαι
Εν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ες πατρίδα γαῖαν.
Ηΰτε πῦρ αΐδηλον επιφλέγει ἄσπετον ὕλην
Ούρεος εν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αυγή·
Ὣς τῶν ερχομένων απὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αίγλη παμφανόωσα δι' αιθέρος ουρανὸν ἷκεν.
Τῶν δ' ὥστ' ορνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ασίῳ εν λειμῶνι, Καΰστρίου αμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται αγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ες πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αυτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αυτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ' εν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ανθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ηΰτε μυιάων αδινάων ἔθνεα πολλά,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ηλάσκουσιν
Ὥρῃ εν ειαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι επὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Αχαιοὶ
Εν πεδίῳ ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ' ὥστ' αιπόλια πλατέ' αιγῶν αιπόλοι ἄνδρες

Concitans ad eundum: et robur excitavit in cujusque
Animo, ut indesinenter bellarent et pugnarent.
Iisque statim bellum dulcius factum fuit quam redire
In navibus cavis dilectam in patriam terram.
Velut ignis edax comburit immensam silvam
Montis in verticibus, et procul conspicitur splendor;
Sic his gradientibus ab aere admirando
Fulgor undique collucens per aerem cælum ibat.
Porro ut avium volatilium gentes multæ
Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,
Asio in prato, Caystri circa fluenta,
Ultro citroque volitant exsultantes alis,
Cum clangore aliorum-ante-alios-considentium, et sonat pratum:
Sic horum gentes multæ a navibus et tentoriis
In campum profundebantur Scamandrium: sed terra
Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque et equorum.
Et steterunt in prato Scamandrio florido
Innumeri, quot folia et flores nascuntur tempore verno.
Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Quæ per caulam pastoralem errant
Tempore verno, quando lac vasa rigat:
Tot in Trojanos comantes Achivi
In campo stabant, perdere eos vehementer cupientes.
Hos autem ut greges magnos caprarum caprarii viri

Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος, (ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν)
Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
(Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα·
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν)
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

Facile distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt:
Sic hos ductores in ordines redigebant huc et illuc,
Ut ad prælium irent: inter *quos* rex Agamemnon
Oculis et capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
Marti autem baltheo, et pectore Neptuno.
Velut bos in armento longe eximius inter omnes
Taurus, (hic enim boves antecellit congregatas)
Talem Atridem fecit Jupiter die illo
Insignem-inter multos et eximium heroas.
Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos tenentes:
(Vos enim deæ estis, adestisque, scitisque omnia:
Nos autem famam solum audimus, neque quidquam scimus)
Qui duces Danaorum et principes erant:
Multitudinem autem *militum* non ego dixero, neque nominavero,
Non mihi si decem linguæ, et decem ora sint,
Et vox frangi-nescia, æreumque mihi cor insit,
Nisi cælestes Musæ Jovis ægidem-tenentis
Filiæ commemorent, quot sub Ilium venerunt.
Principes ergo navium dicam, navesque universas.

ΚΑΤΑ'ΛΟΓΟΣ ΝΕΩ'Ν, 'ΗΤΟΙ ΒΟΙΩΤΙ'Α.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλόνιός τε·
Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς·
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' εὐκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον·
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσσαν τ' ἐνέμοντο·
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσειδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·
Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἵ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,

ENUMERATIO NAVIUM, VEL BŒOTIA.

Bœotiis quidem Peneleus et Leitus imperabant,
Arcesilausque, Prothoënorque, Cloniusque:
Quique Hyrien colebant, et Aulidem petrosam,
Schœnumque, Scolumque, jugosamque Eteonum,
Thespiam, Græamque, et spatiosam Mycalessum;
Quique circum Harma habitabant, et Ilesium, et Erythras;
Quique Eleona tenebant, et Hylen, et Peteona,
Ocaleam, Medeonaque bene-ædificatam urbem,
Copas, Eutresinque, columbisque-abundantem Thisben;
Quique Coroneam, et herbosam Haliartum;
Quique Platæam tenebant, et qui Glissan incolebant;
Quique Hypothebas habitabant bene-ædificatam urbem,
Onchestumque sacrum, Neptunium pulcrum lucum;
Quique uvis-abundantem Arnen habitabant, quique Mideam,
Nissamque eximiam, Anthedonaque ultimam.
Horum quidem quinquaginta naves ibant, in quarum unamquamque
Juvenes Bœotii centum et viginti conscenderant.
Qui vero Aspledona habitabant, et Orchomenum Minyeum,
Iis imperabat Ascalaphus et Ialmenus, filii Martis,
Quos peperit Astyoche in domo Actoris Azidæ,

Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο·
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα·
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο·
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον·
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Οϊλῆος ταχὺς Αἴας
Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων, ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,

Virgo verecunda, superiorem-partem-domus quum-adscendisset
Marti forti: hic autem ipsi accubuit furtim:
Horumque triginta cavæ naves ibant ordine.
Sed Phocensibus Schedius et Epistrophus imperabant,
Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ:
Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,
Crissamque eximiam, et Daulida, et Panopea;
Quique Anemoream et Hyampolim circumhabitabant;
Quique fluvium Cephissum nobilem accolebant;
Quique Lilæam tenebant ad fontem Cephissi.
Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi quidem Phocensium ordines constituebant circumeuntes,
Et prope Bœotos ad lævam armabantur.
Locrensibus autem erat dux Oilei *filius* velox Ajax
Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,
Sed multo minor, parvus quidem erat, lineum-thoracem-gestans,
Sed hastæ peritia antecellebat universos-Græcos et Achivos:
Qui Cynum colebant, Opoentaque, Calliarumque,
Bessanque, Scarphenque, et Augeas amœnas,
Tarphenque, Throniumque, Boagrii circa fluenta.
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur
Locrensium, qui habitant ultra sacram Eubœam.
Qui autem Eubœam tenebant robur spirantes Abantes,
Chalcidaque, Eretriamque, abundantemque-uvis Histiæam,

Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον·
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσιν.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον·

Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem;
Quique Carystum tenebant, et qui Styra habitabant:
Horum porro dux erat Elephenor, proles Martis,
Chalcodontiades magnanimorum princeps Abantum.
Hunc simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,
Bellatores, docti porrectis hastis-fraxineis
Thoraces disrumpere hostium circa pectora.
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Athenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Nutrivit, Jovis filia, peperitque alma Tellus,
Et Athenis collocavit suo in pingui templo:
Et illic eum tauris et agnis placant
Filii Atheniensium circumvolutis annis.
His porro præerat filius Petei Menestheus:
Huic nullus umquam similis terricolarum homo fuerat,
In instruendis equis et viris scutatis:
Nestor solus contendebat; hic enim ætate grandior erat.
Hunc autem simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.
Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,
Constituitque ducens ubi Atheniensium stabant phalanges.
Qui autem Argosque tenebant Tirynthaque bene-munitam,
Hermionen, Asinenque, profundum sinum habentes,
Trœzena, Eionasque, et vitibus-consitam Epidaurum;

Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν.
Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός.
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν, ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν,
Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν.
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε, καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. ἅμα τῷγε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν.
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάρην τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον·
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο.

Quique tenebant Æginam, Masetàque, juvenes Achivorum,
His porro præerat bello strenuus Diomedes,
Et Sthenelus Capanei incliti dilectus filius.
Et una cum his Euryalus tertius ibat, similis-deo vir,
Mecistei filius Talaionidæ regis.
Universis autem præerat bello strenuus Diomedes:
Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Mycenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Opulentamque Corinthum, beneque-structas Cleonas,
Orniasque colebant, Aræthyreamque amœnam,
Et Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit;
Quique Hyperesiamque, et excelsam Gonoessam,
Pellenamque tenebant, et Ægium incolebant,
Et per omnem oram maritimam, et circa Helicem spatiosam:
Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon
Atrides. simul hunc longe plurimæ et præstantissimæ
Copiæ sequebantur: et ipse induebat splendidum æs.
Gloria exsultans, quod omnes inter elucebat heroas,
Quoniam præstantissimus erat, et quam plurimas ducebat copias.
Qui vero tenebant montibus-clausam Lacedæmona magnam,
Pharenque, Spartamque, abundantemque-columbis Messam,
Brysiasque habitabant, et Augias amœnas,
Quique Amyclas tenebant, Helosque maritimam urbem;
Quique Laan tenebant, et Œtylum circumhabitabant,

Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἱ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
Οἱ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο,
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ

Horum ei frater imperabat prælio strenuus Menelaus
Sexaginta navibus: et seorsum armabantur.
Inter eos et ipse ibat alacritate sua fretus,
Adhortans ad bellum: maxime vero cupiebat animo
Ulcisci Helenæ raptumque gemitusque.
Qui vero Pylumque colebant, et Arenen amœnam,
Et Thryum Alphæi vadum, et bene-ædificatum Æpy,
Et Cyparisseenta, et Amphigeniam habitabant,
Et Pteleum, et Helos, et Dorion, ubi etiam Musæ
Occurrentes Thamyrim Threicium spoliarunt cantu,
Ex Œchalia venientem ab Euryto Œchaliensi;
Adserebat enim gloriabundus se victurum, si vel ipsæ
Musæ canerent, filiæ Jovis ægidem-habentis.
At illæ iratæ cæcum fecerunt, sed et cantum
Divinum ademerunt, et oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam.
His porro præerat Gerenius eques Nestor,
Quocum nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.
Qui vero tenebant Arcadiam, sub Cyllenes montem altum,
Æpytium prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes,
Quique Pheneum incolebant et Orchomenum pecorosum,
Ripenque, Stratienque, et ventosam Enispen,
Et Tegeam tenebant, et Mantineam amœnam,
Stymphelumque tenebant, et Parrhasien colebant,
Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor

Ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολέμοιο.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας εὐσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρεΐδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς, Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλεΐδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
Ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον, καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,

Sexaginta navibus: multi autem in navem unamquamque
Arcades viri conscenderant periti rei-militaris.
Ipse enim eis dederat rex virorum Agamemnon
Naves bonis-transtris-instructas, ut transfretarent nigrum pontum,
Atrides: quoniam non ipsis marina opera erant curæ.
Qui vero Buprasiumque et Elida nobilem habitabant,
Quantum *agri* Hyrmine et Myrsinus extrema,
Petraque Olenia, et Alisium intus continet,
Horum utique quatuor duces erant, decem vero virum unumquemque
Naves sequebantur veloces, multique *eas* conscenderant Epei.
His quidem Amphimachus et Thalpius præerant,
Filii, alter quidem Cteati, alter vero Euryti Actorionis:
At illis Amaryncides imperabat fortis Diores:
Quartis autem præerat Polyxinus deo-similis,
Filius Agasthenis Augeiadæ regis.
Qui vero *venerant* ex Dulichio, Echinadibusque sacris
Insulis, quæ sitæ sunt trans mare, e regione Elidis,
His utique præerat Meges, æquiparandus Marti,
Phylides, quem genuit Jovi dilectus equis Phyleus,
Qui olim in Dulichium migraverat patri iratus:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Ceterum Ulysses ducebat Cephalenses magnanimos,
Qui Ithacam tenebant, et Neritum frondosum,
Et Crocylia colebant, et Ægilipa asperam,

Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός·
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
Ου γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Ουδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος,
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσιν·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν·
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο·
Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἠΰς τε μέγας τε
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,

Quique Zacynthum habitabant, et qui Samum incolebant;
Quique Epirum tenebant, et objacentia habitabant;
His quidem Ulysses imperabat Jovi prudentia par:
Hunc autem simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.
Ætolis autem imperabat Thoas Andræmonis filius:
Qui Pleurona colebant, et Olenum, et Pylenen,
Chalcidaque maritimam, Calydonaque petrosam.
Non enim amplius Œnei magnanimi filii supererant,
Neque ipse adhuc superstes erat, mortuusque erat flavus Meleager:
Huic igitur summa-rerum erat commissa ut imperaret Ætolis:
Huncque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Cretensibus autem Idomeneus hasta-clarus præerat;
Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque bene-cinctam-mœnibus,
Lyctum, Miletumque, et albicantem Lycastum,
Phæstumque, Rhytiumque, urbes bene habitatas;
Ceterique qui Cretam centum-urbium incolebant.
His igitur Idomeneus hasta-clarus præerat,
Merionesque par Marti homicidæ:
Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.
Tlepolemus autem Heraclides fortisque magnusque,
Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum superborum;
Qui Rhodum incolebant trifariam instructi,
Lindum, Ialyssumque, et albicantem Camirum.
His quidem Tlepolemus hasta-clarus præerat;

Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ' ἐφίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφισι θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος·
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν δ' αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,

Quem peperit Astyochia fortitudini Herculeæ,
Quam duxit ex Ephyra fluvio a Selleente,
Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum.
Tlepolemus autem postquam nutritus fuerat in domo bene-exstructa,
Statim patris sui dilectum avunculum interfecit
Jam senescentem Licymnium, prolem Martis:
Et statim naves compegit: multisque copiis coactis,
Abiit fugiens per mare; minati enim ei fuerant alii
Filii, nepotesque fortitudinis Herculeæ.
Ceterum ille Rhodum venit errans, ærumnas perpessus.
Trifariam autem *distincti* habitarunt tributim, et dilecti fuerunt
A Jove, qui diis et hominibus imperat:
Et ipsis ingentes divitias impluerat Saturnius.
Nireus porro ex Syma ducebat tres naves æquales,
Nireus Aglajæque filius, Charopique regis;
Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit
Ceterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem:
Sed imbellis erat, paucæque eum sequebantur copiæ.
Qui vero Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque;
Et Con Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,
His Phidippusque et Antiphus præerant,
Thessali filii duo Heraclidæ regis:
Et horum triginta cavæ naves ordine ibant.
Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,

Οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν' ενέμοντο,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην, ηδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν αρχὸς Ἀχιλλεύς.
Αλλ' οἵγ' ου πολέμοιο δυσηχέος εμνώοντο·
Ου γὰρ ἔην ὅστις σφιν επὶ στίχας ἡγήσαιτο.
Κεῖτο γὰρ εν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ηϋκόμοιο,
Τὴν εκ Λυρνησσοῦ εξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·
Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Επίστροφον εγχεσιμώρους,
Υἱέας Ευηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
Τῆς ὅγε κεῖτ' αχέων, τάχα δ' ανστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύῤῥασον ανθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἰτωνά τε μητέρα μήλων,
Αγχίαλόν τ' Ἄντρωνα, ηδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος αρήϊος ἡγεμόνευεν,
Ζωὸς εών τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ αμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ελέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ανὴρ
Νηὸς αποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Ουδὲ μὲν ουδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν αρχόν.
Αλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,

Quique Alon, quique Alopen, quique Trachina colebant,
Quique tenebant Phthiam, et Hellada pulcras-mulieres-habentem,
Myrmidonesque vocabantur et Hellenes, et Achæi,
Horum utique quinquaginta navibus erat dux divinus Achilles.
At illi non belli horrisoni recordabantur:
Non enim erat qui ipsos in ordines duceret.
Jacebat enim ad naves pedibus-velox Achilles,
Ob puellam iratus Briseida bene-comatam,
Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpessus *labores*,
Lyrnessum depopulatus et muros Thebarum;
Mynetaque dejecit et Epistrophum bellicosos,
Filios Eueni Selepiadæ regis.
Ejus causa is jacebat mœrens; at mox surrecturus erat.
Qui vero tenebant Phylacen et Pyrrhasum floridam,
Cereri sacrum-locum, Itonaque matrem ovium,
Maritimamque Antrona, et Pteleum herbosam;
Horum porro Protesilaus bellicosus dux-erat,
Dum viveret: tunc vero jam detinebat *eum* terra nigra.
Hujusque ambas-lacerata-genas uxor in Phylace relicta erat,
Et domus semiperfecta: eumque interfecerat Dardanus vir
De navi desilientem longe primus Achivorum.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem *suum*,
Sed ipsos ordinabat Podarces, proles Martis,
Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ,

Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ, ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων,
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν,
Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ αν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Οἰλῆος νόθος υἱός,
Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Οἰλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,

Frater germanus magnanimi Protesilai,
Minor natu, ille vero major et præstantior
Heros Protesilaus bellicosus: at neutiquam copiæ *ejus*
Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum exsistentem.
Huncque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Pheras colebant apud Bœbeida lacum,
Bœben, et Glaphyras, et bene-ædificatam Iaolcum,
Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus
Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum
Alcestis, Peliæ filiarum forma præstantissima.
Qui vero Methonem et Thaumaciam colebant,
Et Melibœam tenebant, et Olizona asperam,
Horum Philoctetes præerat, arcu peritus,
Septem navibus: remiges autem unamquamque quinquaginta
Conscenderant, arcu periti ad fortiter pugnandum.
Ceterum ille in insula jacebat immanes dolores perferens,
Lemno in divina, ubi eum reliquerant filii Achivorum
Ulcere laborantem tetro perniciosi colubri.
Ibi ille jacebat mœrens: cito autem recordaturi erant
Argivi apud naves Philoctetæ regis.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen du-(cem *suum*.
Sed Medon ordinabat, Oilei spurius filius,
Quem peperit Rhena ex Oileo urbium-eversore.
Qui vero tenebant Triccen, et Ithomen montuosam

Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν.
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα·
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
(Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
Ἤματι τῷ, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν)
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ·
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,

Quique tenebant Œchaliam, urbem Euryti Œchaliensis,
Horum duces erant Æsculapii duo filii,
Medici boni, Podalirius et Machaon:
Cum his triginta cavæ naves ordine ibant.
Quique tenebant Ormenium, quique fontem Hyperean,
Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices;
Horum dux erat Eurypylus Euæmonis præclarus filius:
Huncque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Argyssam tenebant, et Gyrtonem colebant,
Orthen, Elonemque, urbemque Oloossona albam:
His præerat firmus bellator Polypœtes
Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
(Hunc utique ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
Eo die, quo Centauros ultus est hispidos:
Eosque ex Pelio pepulit, et ad Æthicas usque abegit)
Non solus: una cum eo Leonteus, proles Martis,
Filius magnanimi Coroni Cænidæ:
Hosque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Guneus vero ex Cypho ducebat duas et viginti naves:
Et hunc Enienes sequebantur, firmique bellatores Peræbi,
Qui circa Dodonam valde frigidam domicilia posuerant,
Quique circa amœnum Titaresium arva colebant,
Qui in Peneum immittit pulcre-fluentem aquam:
Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices-habenti,

Ἀλλά γέ μιν καθύπερθεν επιρρέει, ηὖτ' ἔλαιον.
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός εστιν απορρώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός,
Οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εινοσίφυλλον
Ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἄρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
Αυτῶν ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ατρείδῃσιν ἕποντο.
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὥς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ επὶ νῶτον εἴσας.
Τὰς εν Πιερίῃ θρέψ' αργυρότοξος Απόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.
Ανδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Αχιλεὺς μήνιεν· (ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν)
Ἵπποι θ' οἳ φορέεσκον αμύμονα Πηλείωνα.
Αλλ' ὁ μὲν εν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ', απομηνίσας Αγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ατρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αιγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ερεπτόμενοι, ελεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ανάκτων

Sed eum in-summo superfluit, veluti oleum.
Juramenti enim gravis Stygis aquæ est rivus.
Magnetibus vero præerat Prothous Tenthredonis filius,
Qui circa Peneum et Pelion frondosum
Habitabant; his quidem Prothous velox dux-erat:
Huncque simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi utique duces Danaorum et principes erant.
Quis jam horum præstantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,
Ipsorum et equorum, qui simul Atridas sequebantur.
Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretiadæ,
Quas Eumelus agitabat, pedibus-veloces, aves veluti,
Ejusdem pili, ejusdem ætatis, *quasi* ad perpendiculum dorso pares.
Quas in Pieria aluit argenteum-arcum-gestans Apollo,
Ambas feminas, terrorem belli ferentes,
Virorum vero longe præstantissimus erat Telamonius Ajax,
Dum Achilles irascebatur: (nam is multo fortissimus erat)
Et equi qui ferebant laudatissimum Pelidem.
Sed hic quidem apud naves rostratas pontigradas
Jacebat, iratus Agamemnoni duci copiarum
Atridæ: copiæ vero ad litus maris
Discis delectabantur et hastilibus jaculantes,
Arcubusque: equi vero apud currus suos singuli
Lotum depascentes, palustreque apium,
Stabant: et currus bene-tecti jacebant dominorum

Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατόν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων, μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθώς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα.
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
Ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.

In tentoriis: at illi ducem bellicosum desiderantes
Vagabantur huc et illuc per castra, neque pugnabant.
Illi autem ibant, veluti si igni terra tota depasceretur:
Et terra subtus gemiscebat, Jove sicuti fulminibus-gaudente
Irato; quando circa Typhoea terram verberat
In Arimis, ubi dicunt Typhoei esse cubilia:
Sic utique horum sub pedibus multum gemiscebat terra
Gradientium, valde vero velociter pertransibant campum.
Ceterum Trojanis nuncia venit pedibus-ventos-æquans velox Iris
A Jove ægidem-habente, cum nuncio molesto.
Illi vero conciones habebant in Priami vestibulis
Omnes simul congregati, tam juvenes, quam senes.
Prope autem stans adloquuta est pedes velox Iris:
Adsimulavit autem *se* voce filii Priami Politæ,
Qui Trojanorum speculator sedebat pedum-velocitate fretus
Tumulo in summo Æsyetæ senis,
Observans quando a navibus impetum facerent Achivi:
Huic se quum adsimulasset adloquuta est eum pedes velox Iris:
O senex, semper tibi sermones placent multi,
Sic ut olim quum pax esset: bellum autem *nunc* inevitabile ortum est.
Equidem persæpe præliis interfui virorum,
Sed numquam tales tantasque copias vidi.
Prorsus enim foliis similes vel arenis,
Incedunt campo, præliaturi circa urbem.

Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι.
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι·
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν, ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεως αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν, ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷγε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσιν.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐΰς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας· (τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα)
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε
Ἀρχίλοχός τ' Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο

Hector, tibi vero potissimum mando sic facere.
Multi enim per urbem magnam Priami auxiliares sunt.
Alia autem aliorum lingua late-dispersorum hominum.
His unusquisque vir imperet, quibus princeps est:
Horumque dux sit ordinans *suos* cives.
Sic dixit. Hector autem minime deæ orationem ignoravit,
Sed statim dimisit concionem, ad arma vero ruebant.
Tum vero omnes aperiebantur portæ, et foras prorumpebant copiæ,
Pedestres pariter, et equestres, multusque tumultus coortus est.
Est vero quidam ante urbem collis editus,
In planitie seorsum, circumvius usquequaque:
Quem quidem homines Baticam vocant,
Immortales vero sepulcrum agillimæ Myrines:
Illic tunc Trojanique in ordines distincti sunt, et auxiliares.
Trojanis quidem dux erat magnus expedite-pugnam-ciens Hector
Priamides: cum hoc quam plurimæ et fortissimæ
Copiæ armabantur promtæ hastis.
Dardaniis porro imperabat strenuus filius Anchisæ
Æneas: (hunc vero ex Anchisa peperit diva Venus
Idæ in jugis, dea cum mortali cubans)
Non solus, cum eo duo Antenoris filii
Archilochusque Acamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Qui vero Zeliam habitabant ad imum pedem Idæ,
Divites, bibentes aquam profundam Æsepi

Τρῶες· τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ·
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος,

Troes ; his porro præerat Lycaonis clarus filius
Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.
Qui autem Adrestiamque tenebant et civitatem Apæsi,
Et Pityeam tenebant, et Teries montem altum ;
His imperabat Adrastus et Amphius lineum-thoracem gestans,
Filii duo Meropis Percosii, qui præter omnes
Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
Proficisci in bellum homines-perdens : at illi nequaquam ipsi
Paruerunt : Fata enim eos agebant atræ mortis.
Qui vero Percoten et Practium incolebant,
Et Sestum et Abydum tenebant, et nobilem Arisben,
His porro præfectus erat Hyrtacides Asius princeps virorum,
Asius Hyrtacides, quem ex Arisba ferebant equi
Splendidi, magni, a fluvio Selleente.
Hippothous vero ducebat gentes Pelasgorum hastis-exercitatorum,
Eorum qui Larissam glebosam habitabant :
His præerat Hippothousque Pyleusque, Martia proles,
Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
Ceterum Thracas ducebat Acamas, et Pirous heros,
Quotquot Hellespontus æstuosus intus continet.
Euphemus vero dux Ciconum erat bellatorum,
Filius Trœzenii Jovis alumni Ceadæ.
Sed Pyræchmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
Procul ex Amydone, ab Axio late fluente,

Αξίου, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἴη.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος, λάσιον κῆρ,
Εξ Ενετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Αμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ερυθίνους.
Αυτὰρ Αλιζώνων Ὀδίος καὶ Επίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Αλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής.
Αλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,
Αλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αιακίδαο
Εν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ασκάνιος θεοειδὴς
Τῆλ' ἐξ Ασκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μήοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ' Αμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης Αμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη,
Νήπιος· οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,

Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur *super* terram.
Paphlagonibus vero præerat Pylæmeneus, animosum cor,
Ex Enetis, unde mularum genus agrestium,
Qui Cytorum tenebant, et Sesamum incolebant,
Circaque Parthenium fluvium inclitas sedes habitabant,
Cromnamque, Ægialumque, et excelsos Erythinos.
Sed Halizonibus Hodius et Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Mysiis vero Chromis præerat, et Ennomus augur:
Sed non auguriis effugit mortem nigram,
Verum prostratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat et alios.
Phorcys porro Phrygios ducebat et Ascanius deo-similis
Procul ex Ascania: ardebant vero prælio decernere.
Mæoniis porro Mesthlesque et Antiphus duces erant,
Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus,
Qui etiam Mæonios ducebant sub Tmolo natos.
Nastes porro Caribus præerat barbare-loquentibus,
Qui Miletum tenebant, Phthirorumque montem frondosum,
Mæandrique fluenta, Mycalesque alta cacumina.
His vero Amphimachus et Nastes præerant,
Nastes Amphimachusque, Nomionis clari filii,
Qui et aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,
Stultus: neque omnino hoc ipsi depulit acerbum interitum,

Αλλ' εδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αιακίδαο
Εν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Αχιλεὺς εκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος αμύμων,
Τηλόθεν εκ Λυκίης, Ξάνθου απο δινήεντος.

Sed prostratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio: aurumque Achilles abstulit belli-peritus.
Sarpedon vero præerat Lyciis et Glaucus laudatissimus,
Procul ex Lycia, Xanto a vorticoso.

ARGUMENTUM

LIBRI III. ILIADIS HOMERI.

Primo concursu Paris seu Alexander fortissimum quemque Achivorum ad pugnam provocat; sed, ubi Menelaum conspexit de curru desilientem, abjecto animo refugit (v. 1-37.) Paulo post idem, Hectoris voce correptus, offert se singulari certamini cum Menelao, de summa belli ineundo: qua conditione accepta poscit Menelaus, ut fœdus adjiciatur, præsente Priamo sanciendum (38-110) Arma itaque deponunt exercitus; sacrificia ab utraque parte parantur: interim Helena ex turri Priamo et Trojanorum primoribus indicat duces Achivorum in campo subjacente (111-244). Deinde vocatus venit Priamus comite Antenore; fœdusque ictum antiquo ritu hisce legibus, ut, uter alterum vicisset, Helenam ejusque opes possideret, Trojani autem inferiores Achivis gravem multam penderent (245-301). Post Priami discessum arma capiunt Menelaus et Paris, et in locum certamini dimensum procedunt; at superatum Paridem clam surripit Venus, et incolumem in ipsius cubiculum defert (302-382). In eumdem locum adducit illa Helenam, quæ primum reluctans novo marito ignaviam exprobrat, mox tamen eum in gratiam recipit (383-448). Ita præmiis deæ fruentem adversarium frustra quærit Menelaus, dum Agamemnon publice repetit pactum victoriæ pretium (449-461).

Γράμμα δ' ἀρ ἀμφ' Ἑλένης οἵοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Αυτὰρ επεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ενοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Ηΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει ουρανόθι πρό,
Αἵ τ' επεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ αθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταίγε πέτονται επ' Ωκεανοῖο ῥοάων,
Ανδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
Ηέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Αχαιοί,
Εν θυμῷ μεμαῶτες αλεξέμεν αλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς αμείνω,
Τόσσον τίς τ' επιλεύσσει, ὅσον τ' επὶ λᾶαν ἵησιν.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' αελλὴς
Ερχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν επ' αλλήλοισιν ιόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Αλέξανδρος θεοειδής,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος. αυτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.

Ceterum postquam instructi fuerunt una cum ducibus quique,
Trojani quidem *cum* clangoreque clamoreque incedebant, aves veluti:
Sicut clangor gruum est in aere,
Quæ postquam hyemem effugerunt et immensum imbrem,
Cum clangore volant supra Oceani fluenta,
Hominibus Pygmæis cædem et mortem ferentes:
Aeriæ quippe eæ noxium conflictum adferunt.
At proficiscebantur *cum* silentio robur spirantes Achivi,
Animo gestientes opem ferre sibi invicem.
Quemadmodum montis verticibus Notus offudit nebulam,
Pastoribus nequaquam gratam, furi autem nocte commodiorem,
Et eo usque quis *tum* prospicit, quousque lapidem jacit.
Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
Euntium: valde enim celeriter pertransibant campum.
Hi vero quum jam prope essent se invicem invasuri,
Trojanis quidem in-prima-acie-erat Alexander divina-forma-præditus,
Pardi-pellem humeris gestans et incurvos arcus,
Et ensem: is vero hastilia duo præfixa ære

Πάλλων, Αργείων προκαλίζετο πάντας αρίστους,
Αντίβιον μαχέσασθαι εν αινῆ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ενόησεν αρηΐφιλος Μενέλαος
Ερχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων εχάρη μεγάλῳ επὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ έλαφον κεραὸν, ἢ άγριον αἶγα,
Πεινάων· (μάλα γάρ τε κατεσθίει, είπερ ἂν αυτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αιζηοί)
Ὣς εχάρη Μενέλαος Αλέξανδρον θεοειδέα
Οφθαλμοῖσιν ιδών· φάτο γὰρ τίσασθαι αλείτην.
Αυτίκα δ' εξ οχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζεν.
Τὸν δ' ὡς οὖν ενόησεν Αλέξανδρος θεοειδὴς
Εν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ,
Ἂψ δ' ετάρων εις έθνος εχάζετο κῆρ' αλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ιδὼν παλίνορσος απέστη
Ούρεος εν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος έλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ανεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
Ὣς αὖθις καθ' ὅμιλον έδυ Τρώων αγερώχων,
Δείσας Ατρέος υἱὸν, Αλέξανδρος θεοειδὴς.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ιδὼν αισχροῖς επέεσσιν·
Δύσπαρι, εἶδος άριστε, γυναιμανὲς, ηπεροπευτά,
Αἴθ' όφελές τ' άγονός τ' έμεναι, άγαμός τ' απολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' έμεναι καὶ επόψιον άλλων.

Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos,
Ut secum dimicarent in sæva pugna.
Hunc igitur postquam animadvertit bellicosus Menelaus
Procedentem ante agmen magnis-passibus gradientem;
Sicut leo gavisus est qui magnum in corpus inciderit,
Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capream,
Esuriens: (nam avide devorat, etiamsi ipsum
Exagitent velocesque canes florentesque juvenes)
Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divina-formà-præditum
Oculis conspicatus: cogitabat enim ulturum se virum sceleratum.
Statim itaque de curru cum armis desiliit humi.
Eum vero postquam advertit Alexander divina-forma-præditus
In prima-acie conspicuum, perculsus est suo corde,
Retroque sociorum in agmen recessit mortem evitans.
Ut scilicet quum quis draconem conspicatus resiliens fugit
Montis in saltibus, subtusque tremor occupat artus,
Retroque recessit, pallorque ejus cepit genas:
Sic retro in agmen subrepsit Trojanorum superborum,
Metuens Atrei filium, Alexander divina-forma-præditus.
At hunc Hector objurgavit conspicatus probrosis verbis:
Infelix Pari, forma præstantissime, mulierose, deceptor,
Utinam non natus fuisses, et nuptiarum-expers periisses!
Hoc sane vellem, idque multo satius esset,
Quam sic dedecus esse et turpi-spectaculo omnibus.

Ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων,
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ' οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ' ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστὶν ἀτειρής,
Ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν.
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.

Certe cachinnantur comantes Achivi,
Suspicati egregium propugnatorem esse, quod venusta
Species tibi est: sed non est vis animo, nullaque fortitudo.
An talis exsistens, in pontigradis navibus
Mare emensus, sociis caris coactis,
Permixtus alienigenis, mulierem formosam abduxisti
Ex Apia terra, sponsam virorum bellicosorum?
Patrique tuo magnum detrimentum, civitatique, totique populo,
Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?
Annon sustinueris bellicosum Menelaum?
Nosses utique qualis viri tenes florentem uxorem.
Non tibi proderit cithara, et dona Veneris,
Et coma, et species, quando pulveri immixtus fueris.
Sed valde Trojani *sunt* timidi: *alias* enim certe jam
Lapideam indutus fuisses tunicam, tot malorum gratia quæ patrasti.
Hunc autem vicissim adloquutus est Alexander divina-forma-præditus:
Hector, quando me jure increpasti, nec abs re,
Semper tibi cor, sicut securis, est indomitum,
Quæ penetrat lignum a viro *acta*, qui arte
Lignum navale exscindit, augetque viri robur:
Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est.
Ne mihi dona exoptata exprobra aureæ Veneris.
Neutiquam repudianda sunt deorum præclara præmia,
Quæcumque ipsi dederint, volensque non quivis ceperit.

Νῦν δ' αὖτ' εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Αὐτὰρ ἐμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ', ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοί γ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας, καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,

Nunc vero si me vis bellare et pugnare,
Ceteros quidem sedere-jubeas Trojanos et omnes Achivos,
Me vero in medio et bellicosum Menelaum
Committite, de Helena et opibus omnibus pugnatores.
Et uter vicerit, superiorque evaserit,
Opes acceptas penitus omnes, mulieremque domum deducat:
Et ceteri, amicitia et fœderibus firmis percussis,
Habitetis Trojam glebosam; illique redeant
Ad Argos equis-aptum, et Achajam pulcras-mulieres-habentem.
Sic dixit. Hector vero gavisus est valde, sermone audito:
Et in medium progressus, Trojanorum coercuit phalangas,
Media hasta prehensa: illique resederunt omnes.
In hunc autem sagittas-dirigebant comantes Achivi,
Missilibusque collineantes lapidibusque petebant.
Sed alte clamavit rex virorum Agamemnon:
Absistite, Argivi, ne jaculemini, filii Achivorum:
Pollicetur enim se quid dicturum galeatus Hector.
Sic dixit. Illi vero abstinuerunt a pugna, tacitique facti sunt
Subito: Hector vero inter utrosque loquutus est:
Audite ex me, Trojani, et bene-ocreati Achivi,
Sermonem Alexandri, cujus caussa contentio orta est.
Ceteros quidem jubet Troas, et omnes Achivos
Arma pulcra deponere in terra alma:
Se vero in medio et bellicosum Menelaum,

Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω.
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμόν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθεν
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκόν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ, Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι·
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ

Solos de Helena et opibus omnibus pugnare:
Uter autem vicerit, superiorque evaserit,
Opes acceptas penitus omnes mulieremque domum deducat:
Ceteri autem amicitiam et fœdera firma feriamus.
Sic dixit. illique omnes taciti facti sunt silentio.
Inter illos vero itidem loquutus est bello strenuus Menelaus:
Audite nunc et me: maxime enim *hæc* molestia incessit
Animum meum, censeo autem diremtum-iri jam
Argivos et Troas, quoniam mala multa passi estis
Propter meam contentionem, et Alexandri propter inceptum.
Nostrumque utri mors et fatum paratum est,
Moriatur: ceteri vero dirimamini citissime.
Adferte autem agnos, alterum album, alteram vero nigram,
Terræque, et Soli, Jovique nos adferemus alium.
Tum adducite Priami vim (*Priamum*) ut fœdus feriat
Ipse, quoniam ei filii fœdifragi *sunt* et infidi:
Ne quis transgressione Jovis fœdera violet.
Semper utique juniorum virorum animi instabiles sunt:
Quibus vero senex interfuerit, simul præterita et futura
Prospicit, ut quam optime inter utrosque transigatur.
Sic dixit. illi autem gavisi sunt Achivique Trojanique,
Sperantes *se* finem facturos ærumnosi belli.
Et equos quidem egerunt in ordines, descenderuntque autem ipsi,
Armaque exsuerunt, quæ quidem deposuerunt in terra

Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
  Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν,
Καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι·
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
  Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινεν,
Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
  Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
Οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.

Prope se invicem: exiguumque erat utrimque solum.
  Tum Hector ad urbem duos præcones misit,
Festinanter *qui* agnosque adferrent, Priamumque vocarent.
At Talthybium præmisit rex Agamemnon
Naves ad cavas ut iret, et agnum jussit
Adferre: is vero non immorigerus fuit Agamemnoni divino.
  Ceterum Iris Helenæ candidas-ulnas-habenti nuncia venit,
Adsimilata glori Antenoridæ uxori,
Quam Antenorides habebat rex Helicaon
Laodicen, Priami filiarum forma præstantissimam.
Hancque invenit domi: ea vero magnam telam texebat,
Duplicem, splendidam: multosque intexebat labores
Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum ære-loricatorum,
Quos sui caussa sustinebant a Martis manibus.
Propterque stans adloquuta est pedes velox Iris:
  Huc veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes
Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum ære-loricatorum,
Qui prius sibi invicem inferebant lacrimosum bellum
In campo, perniciosæ cupidi pugnæ:
Illi jam sedent taciti, bellumque cessat,
Scutis innixi, juxtaque hastæ longæ fixæ sunt:
Ceterum Alexander et bellicosus Menelaus
Longis hastis pugnabunt de te:
Ejus, vero qui vicerit cara vocaberis uxor.

Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ.
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῆσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις,
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε, καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν·
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,

Sic loquuta dea, dulce desiderium injecit animo
Virique prioris et urbis atque parentum.
Et protinus candidis operta velis,
Properavit ex gynæceo, teneram lacrimam effundens;
Non sola, simul eam et famulæ duæ sequebantur,
Æthra Pitthei filia, Clymeneque magnis-oculis.
Confestim deinde pervenerunt ubi Scææ portæ erant.
Priamus autem et Panthous et Thymœtes,
Lampusque, Clytiusque, Hicetaonque, proles Martis,
Ucalegonque, et Antenor, prudentes ambo,
Sedebant populi-seniores ad Scæas portas,
Ob senectutem jam bello abstinentes, verum *erant* oratores
Boni, cicadis similes, quæ in silva
Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
Tales scilicet Trojanorum proceres sedebant in turri.
Hique ut viderunt Helenam ad turrim venientem,
Submisse inter se verbis volucribus dixerunt;
Non indignum *est*, Trojanos et bene-ocreatos Achivos
Tali de muliere longum tempus dolores pati;
Omnino immortalibus deabus ad vultum similis-est.
Sed et sic talis quamvis sit, in navibus redeat,
Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur,
Sic dixerunt. Priamusque Helenam vocavit voce;
Huc coram veniens, cara filia, adside mihi,

Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε,
(Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν)
Ὥς μοι καὶ τόνδ᾽ ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ᾽ ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
Ἤτοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν,
Καλὸν δ᾽ οὕτω ἐγὼ οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ᾽ οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.
Τὸν δ᾽ Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τάγ᾽ οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ᾽ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ᾽ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀμφότερον, βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς, κρατερός τ᾽ αἰχμητής.
Δαὴρ αὖτ᾽ ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ᾽ ἔην γε.
Ὣς φάτο. τὸν δ᾽ ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,
Ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,

Ut videas prioremque maritum, affinesque, amicosque,
(Non mihi *tu* in causa es; dii utique mihi in causa sunt,
Qui mihi immiserunt bellum lacrimosum Achivorum)
Ut mihi quoque istum virum ingentem nomines,
Quisnam iste sit Achivus vir amplusque magnusque.
Certe quidem capite etiam altiores alii sunt,
At ita pulcrum ego nondum vidi oculis,
Nec adeo venerabilem: regi enim viro similis est.
Huic vero Helena verbis respondit, nobilissima mulierum:
Reverendus es mihi, dilecte socer, timendusque.
Utinam mors mihi placuisset acerba, quando huc
Filium tuum sequuta sum, thalamo fratribusque relictis,
Filiaque unica, cœtuque-æqualium amabili.
Sed hæc non facta sunt: quamobrem et lacrimis liquesco.
Illud autem tibi dicam, quod ex me quæris atque percontaris:
Hic quidem Atrides *est* late imperans Agamemnon,
Utrumque, rexque bonus, fortisque bellator:
Levir item meus erat inverecundæ, si umquam fui.
Sic dixit. huncque senex admiratus est, dixitque:
O beate Atride, læto-fato-nate, fortunate,
Certe tibi multi sub imperio sunt juvenes Achivorum.
Olim etiam Phrygiam ingressus eram vitiferam,
Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos-agitandi peritos,
Copias Otrei et Mygdonis deo-similis,

Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.
Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ' Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστίν·
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι,
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὥς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅστ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,

Qui quidem tunc castra-habebant ad ripas Sangarii.
Etenim ego auxiliaris exsistens cum iis adnumerabar,
Die illo, quando venerunt Amazones viragines.
Sed ne ii quidem tot erant, quot nigris-oculis Achivi.
Dein iterum Ulyssem conspicatus, interrogavit senex:
Dic age mihi et hunc, dilecta filia, quisnam is sit:
Minor quidem capite Agamemnone Atrida,
Latior vero humeris et pectoribus visu.
Arma quidem ei jacent in terra alma,
Ipse vero, aries veluti, obit ordines virorum:
Arieti ipsum ego adsimilo densi-velleris,
Qui ovium gregem magnum oberrat candidarum.
Huic autem respondit deinde Helena Jove nata:
Iste porro *est* Laertiades solers Ulysses,
Qui nutritus est apud populum Ithacæ asperæ licet exsistentis,
Sciens omnimodosque dolos et consilia prudentia.
Hanc vero Antenor prudens contra loquutus est:
O mulier, profecto verissimum hoc verbum es loquuta.
Jam enim et huc olim venit nobilis Ulysses,
Tui caussa legatus, cum bellicoso Menelao:
Et hos ego hospitio-accepi, et in ædibus humaniter-tractavi:
Et amborum ingenium perspexi et consilia prudentia:
Sed quum jam Trojanis congregatis mixti essent,
Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris,

Ἀμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ ου πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, ει καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς.
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,

Ambobus sedentibus, augustior erat Ulysses:
Sed quum jam verba et consilia omnibus detexerant,
Certe quidem Menelaus succincte concionabatur,
Pauca quidem, sed valde argute: quoniam non multiloquus *erat*,
Neque verbis-errans, quamvis ætate posterior erat:
Sed quum jam consultus surrexisset Ulysses,
Stabat, deorsumque respiciebat, in terram oculis defixis,
Et sceptrum neque retrorsum neque in anteriorem-partem movebat,
Sed immotum tenebat, imperito viro similis.
Dixisses iracundum aliquem esse, et itidem dementem.
At quum jam vocemque magnam ex pectore mitteret,
Et verba imbribus-nivalibus similia hibernis,
Tum non cum Ulysse contendisset mortalis alius:
Non tunc adeo mirabamur Ulyssis speciem intuiti.
Tertio rursus Ajacem conspicatus, interrogabat senex:
Quisnam item iste alius Achivus vir latusque magnusque,
Procerissimus Argivorum *tam* capite tum latis humeris?
Huic autem Helena sinuoso-peplo-induta respondit, nobilissima mulierum:
Hic vero Ajax est ingens, propugnaculum Achivorum:
Idomeneusque illinc inter Cretenses, quasi deus,
Stat; et circum eum Cretum duces congregati sunt:
Sæpe eum hospitio excepit bellicosus Menelaus
Domo in nostra, quum ex Creta venisset.
Nunc vero alios quidem omnes video nigris-oculis Achivos,

Οὕς κεν εὖ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισιν,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν;
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηται·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέωνται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.

Quos facile cognoscerem, nomenque proferrem:
Duos vero non possum videre principes populorum,
Castoremque equorum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem,
Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.
An non sequuti sunt Lacedæmone ex amœna?
Aut huc quidem sequuti sunt navibus in pontigradis,
Nunc vero nolunt pugnam inire virorum,
Dedecora veriti et probra multa, quæ mihi sunt?
Sic dixit. hos autem jam detinebat alma tellus
In Lacedæmone ipsa, dilecta in patria terra.
Præcones autem per urbem, deorum ferebant fœdera firma,
Agnos duos, et vinum lætum, fructum telluris,
Utre in caprino: ferebatque cratera splendidum
Præco Idæus, et aurea pocula,
Hortabaturque senem adstans *his* verbis:
Surge, Laomedontiade; vocant optimates
Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum ære-loricatorum,
In campum descendere, ut fœdera firma feriantur:
Quippe Alexander et bellicosus Menelaus
Longis hastis dimicabunt de muliere:
Victoremque mulier et opes sequentur:
Ceteri vero amicitia et fœderibus firmis percussis,
Incolemus Trojam glebosam, at illi revertentur
In Argos aptum-equis et in Achajam pulcras-mulieres-habentem,

Ὣς φάτο. ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
Ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίον δ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ Ποταμοί, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅ τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά·
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,

Sic dixit, exhorruitque senex, et jussit socios
Equos jungere; illique impigre paruerunt.
Adscendit autem Priamus, ac lora traxit retrorsum:
Et propter eum Antenor perpulcrum adscendit currum.
Illi utique per Scæas *portas* in campum agebant veloces equos.
Verum ubi jam venerunt ad Trojanos et Achivos,
Ex equis descendentes in terram almam;
In medium Troum et Achivorum processerunt.
Surrexitque protinus deinde rex virorum Agamemnon;
Surrexit etiam Ulysses solers; sed præcones splendidi
Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogebant, et cratere vinum
Miscebant: ac regibus aquam supra manus fuderunt.
Atrides vero, districto manibus cultro;
Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,
Agnorum ex capitibus abscidit pilos: sed *eos* postea
Præcones Trojanorum et Achivorum distribuerunt principibus.
Et inter eos Atrides alta voce precabatur, manibus sublatis:
Jupiter pater, qui ab Ida imperas, augustissime, maxime;
Solque qui omnia adspicis et omnia audis,
Et Flumina, et Tellus, et qui sub *terra* mortuos
Homines punitis, quicumque perjurium juraverit,
Vos testes sitis, conservateque fœdera fida:
Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
Ipse postea Helenam retineat et opes omnes,

Ἡμεῖς δ' εν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
Ει δέ κ' Αλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι.
Τιμὴν δ' Αργείοις αποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ εσσομένοισι μετ' ανθρώποισι πέληται.
Ει δ' ὰν εμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν ουκ εθέλωσιν, Αλεξάνδροιο πεσόντος,
Αυτὰρ εγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι εἵνεκα ποινῆς
Αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ από στομάχους αρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν επὶ χθονὸς ασπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· από γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
Οἶνον δ' εκ κρητῆρος αφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ηδ' εὔχοντο θεοῖς αιειγενέτῃσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Αχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ αθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' εγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
Αυτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· ουδ' ἄρα πώ σφιν επεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ εϋκνήμιδες Αχαιοί·
Ἤτοι εγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ηνεμόεσσαν
Ἄψ, επεὶ ού πως τλήσομ' εν οφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι

Nos vero in navibus redeamus pontigradis;
Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
Trojani postea Helenam et opes omnes reddunto,
Mulctam vero Argivis pendunto, quam par est,
Quæque etiam inter homines memoretur.
Sin autem mihi mulctam Priamus Priamique filii
Pendere noluerint, Alexandro prostrato,
Tum ego etiam deinde pugnabo gratia mulctæ
Hic manens, usque dum belli finem invenero.
Dixit, et fauces agnorum abscidit duro ferro.
Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
Anima carentes: nam vires ademerat ferrum:
Et vinum ex cratere haustum poculis
Effundebant, et vota nuncupabant diis sempiternis:
Et sic aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque;
Jupiter augustissime, maxime, et immortales dii ceteri,
Utri priores præter fœdera offenderint,
Sic ipsis cerebrum humi fluat, sicut hoc vinum,
Ipsorum, et liberorum; uxoresque aliis misceantur.
Sic dicebant, necdum ipsis *votum* ratum faciebat Saturnius.
Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit:
Audite me, Trojani, et bene-ocreati Achivi:
Equidem ego abeo ad Ilium ventosum
Retro, quia nullo modo sustinebo oculis videre

Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
Αν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν

Dimicantem meum filium cum bellicoso Menelao.
Jupiter nimirum hoc scit et immortales dii reliqui,
Utri mortis finis fato-destinatus sit.
Dixit, et in currum agnos posuit diis-par vir:
Et adscendit ipse, ac lora traxit retrorsum;
Et propter eum Antenor perpulcrum adscendit currum.
Hi quidem retrogressi Ilium redierunt.
Hector vero Priami filius, et nobilis Ulysses
Locum quidem primum dimetiebantur; dein vero
Sortes in galea aerea quassabant prehensas,
Uter prior emitteret aeream hastam.
Populi autem supplicabant, diisque manus elevabant,
Et sic aliquis dicebat Achivorum Troumque:
Jupiter pater, qui ab Ida imperas, augustissime, maxime.
Uter horum factorum inter utrosque auctor fuit,
Hunc da interemtum, subire domum Orci intra,
Nobis vero rursus amicitiam et foedera rata fieri.
Sic quidem dicebant; concutiebat autem ingens galeatus Hector
Retro adspiciens; Paridisque illico sors exsiliit.
Illi dein consederunt secundum ordines, ubi unicuique
Equi veloces et varia arma jacebant.
At hic circa humeros induit arma pulcra
Nobilis Alexander, Helenae maritus pulcras-comas-habentis.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit.

Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
Αμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην, εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
  Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ες μέσσον Τρώων καὶ Αχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ εὐκνήμιδας Αχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
Πρόσθε δ' Αλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ατρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ουδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ασπίδι ἐν κρατερῇ. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ατρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·
  Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργεν,
Δῖον Αλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρά τις ἐρρίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅκεν φιλότητα παράσχῃ.

Pulcras, argenteis fibulis apte-junctas:
Dein vero thoracem circa pectora induit
Sui fratris Lycaonis, qui et ipsi aptus erat:
Porro de humeris suspendit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum; ac postea scutum magnumque solidumque.
Capiti inde forti galeam affabre-factam imposuit,
Setis-equinis comantem, terribiliter vero crista desuper nutabat:
Sumsitque validam hastam, quæ ipsius manibus apta-erat.
Pari modo et Menelaus Mavortius arma induit.
  Hi postquam igitur ex utraque acie armati fuerant,
In medium Trojanorum et Achivorum processerunt,
Torvum intuentes: stuporque occupabat adspicientes
Trojanosque equorum-domitores, et bene-ocreatos Achivos.
Propeque steterunt dimenso in loco
Quassantes hastas, sibi invicem irati.
Prior autem Alexander emisit longam hastam,
Et feriit Atridæ scutum undique æquale.
Neque perrupit æs: inflexa est enim ejus cuspis
In valido scuto. At secundus impetum fecit ferro
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem:
  Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuria affecit,
Scelestum Alexandrum, et meis sub manibus doma,
Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
Hospitem injuria afficere, qui benignitatem exhibuerit.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Δια μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Αντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
Ατρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ατρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Ει μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο.
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.

Dixit, et vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
Per scutum sane penetravit fulgidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est.
Et e regione juxta ile discidit tunicam
Hasta: ille vero inclinatus est et evitavit mortem atram.
Atrides vero educto ense argenteis-clavis-distincto,
Percussit adtollens galeæ conum: in eo vero
In triaque et quatuor frusta disruptus excidit manu.
Tum vero Atrides ejulavit suspiciens, in cœlum latum:
Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
Certe speraveram *me* ulturum Alexandrum de injuria:
Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis: mihique hasta
Emissa est manibus irrita, neque sum adsequutus ipsum.
Dixit, et irruens, *eum* prehendit galea setis-equinis-densa,
Trahebatque conversus ad bene-ocreatos Achivos:
Præfocabat autem eum acu-pictum lorum tenero sub jugulo,
Quod ipsi sub mento retinaculum adstrictum erat galeæ.
Et utique pertraxisset, et immensam tulisset gloriam,
Nisi cito sensisset Jovis filia Venus,
Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi.
Inanis autem galea sequebatur manum robustam.
Hanc quidem tum heros ad bene-ocreatos Achivos
Projecit contorquens, sustuleruntque dilecti socii.

Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανεν
Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν·
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν,
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
  Δεῦρ' ἴθ', Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι.
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσιν,
Κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
  Ὣς φάτο. τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρήν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;

Ille vero iterum irruit interficere expetens
Hasta ærea: illum vero eripuit Venus
Facillime, utpote dea: cooperuitque caligine multa,
Et collocavit in thalamo fragranti, odorato.
Ipsaque Helenam vocatura abiit: hancque nacta est
Turri in alta: circum autem Troades abunde erant:
Manuque nectareum peplum concussit prehensum:
Et anui adsimilata grandævæ adloquuta est
Lanificæ, quæ ipsi Lacedæmone habitanti
Carpebat lanas pulcras, et maxime eam diligebat:
Huic adsimilata compellavit diva Venus:
  Huc veni, Alexander te vocat domum redire.
Ille ipse in thalamo et tornatis lectis,
Tum pulcritudine splendens tum vestibus: neque dixeris
Cum viro congressum-armis illum rediisse, sed ad choream
Ire, vel a chorea modo cessantem sedere.
  Sic dixit. huicque animum in pectoribus commovit:
Atque ut vidit deæ perpulcrum collum,
Pectoraque desiderabilia, et oculos coruscantes,
Tum vero expavit, verbaque fecit, dixitque:
  Improba, quid me his cupis decipere:
An in aliquam me ulterius urbium bene-habitatarum
Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amœnæ,
Si quis tibi et illic amicus articulate-loquentium hominum?

Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Τούνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους·
Μηδέ τι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι (νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη)
Κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ, πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα.
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,

An quia nunc nobili Alexandro Menelaus
Victo vult odiosam me domum abducere,
Ideo jam nunc dolos-meditans advenisti?
Sede apud ipsum profecta, deorumque valedicito viis:
Neque umquam tuis pedibus reverteris in cœlum,
Sed semper juxta illum ærumnas-perfer, et ipsum serva,
Donec te vel uxorem faciat, vel ille ancillam.
Illuc autem ego non ibo (indignum siquidem esset)
Illius ornatura lectum: Troades sane me postea
Omnes vituperabunt: sustineo vero dolores immensos animo.
Hanc autem irata adloquuta est diva Venus:
Ne me irrites, misera, ne irata te deseram,
Tantumque te prosequar odio, quantum mirifice nunc amo,
In medio autem utrorumque struam odia perniciosa
Trojanorum et Danaorum: tu vero malo fato pereas.
Sic dixit. timuit vero Helena Jove prognata.
Et ivit cooperta peplo candido splendido
Tacite, omnesque Troades latuit: præibat autem Dea.
Hæ vero ubi in Alexandri domum pulcram venerunt,
Ancillæ deinde velociter ad munera *sua* convertebantur,
Illa autem in altum thalamum adscendit nobilissima mulierum,
Huicque sellam prehensam risuum-amans Venus
Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens.
Ibi sedit Helena, filia Jovis ægidem-ferentis,

Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλου Μενελάου
Σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ' ἴθι νῦν, προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μή πως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν,
Νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρεΐδης δ' ἂν ὅμιλον φοίτα θηρὶ ἐοικώς,
Εἴπου ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.

Oculos aversa: virumque objurgavit *hac* oratione:
Venisti ex bello: utinam illic periisses,
A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.
Certe quidem antea gloriabaris bellicoso Menelao
Viribus tuis et manibus, et hasta, *te* præstantiorem esse:
Sed i nunc, provoca bellicosum Menelaum
Rursus pugnare contra. Sed ego te
Cessare moneo, neque flavum Menelaum
Contra, bellum bellare, et pugnare
Temere, ne forte mox ab ipso hasta prosternaris.
Hanc autem Paris verbis respondens est adloquutus:
Ne meum, mulier, acerbis opprobriis animum incessas.
Nunc etenim Menelaus vicit ope Minervæ:
Illum vicissim ego *vincam*; nam dii adsunt et nobis.
Sed age in gratiam redeamus concumbentes.
Non enim umquam meam sic amor mentem complexus est,
Ne *tunc quidem* quando te pridem Lacedæmone ex amœna
Navigabam rapta pontigradis navibus,
Et insula in Cranae junctus sum amore et concubitu,
Sicut te nunc amo, et me dulce desiderium capit.
Dixit, et præibat in lectum adscendens, simulque sequebatur uxor:
Hi quidem igitur in perforatis cubuerunt lectis.
Atrides vero per turbam vagabatur feræ similis,
Sicubi conspicaretur Alexandrum divina-forma-præditum.

Ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
  Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥν τιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
  Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Verum nullus poterat Troum inclitorumque auxiliatorum
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao.
Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset;
Æque enim ipsis omnibus invisus erat, *ac* mors atra.
Inter hos autem loquutus est rex virorum Agamemnon:
  Audite me, Trojani, et Dardani, et auxiliatores:
Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai;
Vos autem Argivam Helenam et opes cum ipsa
Reddite, et mulctam persolvite, quam par est,
Quæque et posteris hominibus memoretur.
  Sic dixit Atrides, et comprobarunt ceteri Achivi.

ARGUMENTUM

LIBRI IV. ILIADIS.

Quum ex pactione Helenæ reddenda, infestæque acies dirimendæ essent, superato Paride; Juno in concilio deorum indignabunda, quod odium suum ita explere non posset in Trojanos, a Jove impetrat, ut ipsi concedat Ilii excidium (v. 1-49.). Minerva, ipsa quoque Trojanis inimica, Junonis hortatu ad terram missa, persuadet Pandaro, ut jacta in Menelaum sagitta pactionem conturbet, ac novam bellandi causam serat (50-104): at Menelaum non letali vulnere percussum arcessitus medicus Machaon curat (105-219). Interea rursus armati ad pugnandum accedunt Trojani, dum Agamemnon catervas Achivorum obit; nonnullorum, ut Idomenei, Ajacum, Nestoris, qui jam in procinctu stabant, alacritatem laudat; aliorum, ut Menesthei, Ulyssis, Diomedis, qui recentem impetum non senserant, cunctationem reprehendit (220-421). Quo facto prælium instauratur, in quo Trojanis Mars et Apollo, Achivis præter alios deos Minerva animos addit: cædesque fiunt mutuæ (422-544)

Δέλτα, θεῶν ἀγορὴ, ὅρκων χύσις, Ἄρεος ἀρχή.

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ηγορόωντο
Χρυσέῳ εν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ εῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσιν
Δειδέχατ' αλλήλους, Τρώων πόλιν εισορόωντες.
Αυτίκ' επειρᾶτο Κρονίδης ερεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις επέεσσι παραβλήδην αγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ αρηγόνες εισὶ θεάων,
Ἥρη τ' Αργείη, καὶ αλαλκομενηῒς Αθήνη·
Αλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εισορόωσαι
Τέρπεσθον, τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Αφροδίτη
Αιεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αυτοῦ Κῆρας αμύνει·
Καὶ νῦν εξεσάωσεν οιόμενον θανέεσθαι.
Αλλ' ἤτοι νίκη μὲν αρηϊφίλου Μενελάου·
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αινὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' αμφοτέροισι βάλωμεν.
Ει δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ἤτοι μὲν οικέοιτο πόλις Πριάμοιο άνακτος,

Dii autem apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento, et inter hos veneranda Hebe
Nectar ministrabat: illi autem aureis poculis
Excipiebant se mutuo, Trojanorum urbem adspicientes.
Continuo conabatur Saturnius irritare Junonem,
Mordacibus verbis per comparationem verba faciens;
Duæ quidem Menelao adjutrices sunt dearum,
Junoque Argiva, et auxilio-potens Minerva:
Sed enim ipsæ seorsum sedentes, adspicientes
Oblectantur: illi vero (*Paridi*) risuum-amans Venus
Semper adest, et ab ipso Fata repellit:
Et nunc conservavit putantem se moriturum.
Sed victoria quidem bellicosi Menelai:
Nos autem consultemus, quem exitum habituræ sint hæ res:
Utrum rursus bellumque perniciosum et certamen grave
Cieamus, an amicitiam inter utrosque conciliemus.
Quod si ita hoc omnibus gratum et jucundum sit,
Omnino quidem habitetur urbs Priami regis,

Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην·
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπεν,
Σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
Εἰ δὲ σύ γ' εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
Ἕρξον ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασιν,
Μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι.

Retro autem Argivam Helenam Menelaus abducat.
Sic dixit: compressis vero labris gemebant Minervaque et Juno,
Quæ propinquæ sedebant, malaque Trojanis moliebantur.
Minerva quidem tacita erat, neque quidquam dixit,
Irata Jovi patri, ira enim eam sæva occupaverat:
Juno vero non continuit in pectore iram, sed respondit:
Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Quomodo vis vanum reddere laborem, et sine fructu
Sudorem, quem sudavi præ labore? defatigati sunt et mihi equi
Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.
Fac: at nequaquam omnes comprobabimus dii ceteri.
Huic autem valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter;
Improba, quid tibi Priamus Priamique filios
Tanta mala faciunt, quod indesinenter cupis
Ilii evertere bene-ædificatam urbem?
Quod si tu ingressa portas et muros altos,
Crudum voraveris Priamum Priamique filios,
Ceterosque Troas, tum demum iram placaveris.
Fac ut lubet, ne hæc contentio posthac
Tibi et mihi magna concertatio inter utrosque sit:
Aliud autem tibi dicam, et tu mente repone tua.
Quando et ego cupiens urbem exscindere
Aliquam volo, ubi tibi dilecti homines nati sunt,
Ne moreris meam iram, sed me sinas.

Καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
Αἲ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι περὶ κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ Κῆρι·
Τάων οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι. σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισιν,
Σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
Ἐλθεῖν εἰς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν,
Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς

Etenim ego tibi *urbem hanc* dedi volens invito animo.
Quæ enim sub soleque et cœlo stellifero
Habitantur urbes terrestrium hominum,
Harum a me maxime ex animo honorabatur Ilium sacrum,
Et Priamus et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
Non enim mihi umquam ara carebat epulo convenienti,
Libationeque, nidoreque: hunc enim sortiti sumus honorem nos.
Huic respondit deinde magnis-oculis veneranda Juno:
Certe mihi tres quidem multo dilectissimæ sunt urbes,
Argosque, Spartaque, et latas-vias-habens Mycene;
Has exscinde, quando tibi invisæ fuerint animo;
Has ego non propugno, nec invideo *tibi*.
Quamvis enim inviderem et non sinerem exscindere,
Nihil profecerim invidendo: quoniam multo potentior es.
Sed oportet et meum facere laborem non irritum.
Nam et ego dea sum, et genus mihi inde, unde tibi:
Et me maxime-venerandam genuit Saturnus vafer,
Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjux
Vocor. at tu omnes inter immortales regnas.
Verum enimvero in his quidem concedemus *nos* inter nos,
Tibi quidem ego, tu autem mihi: et sequentur dii ceteri
Immortales. tu vero ocyus Minervæ manda
Ire in Trojanorum et Achivorum pugnam gravem,
Et conari ut Trojani gloria-elatos Achivos

Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
Λαμπρὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
Τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησιν
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
 Ὡς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων

Incipiant priores præter fœdera lædere:
 Sic dixit. nec non-obtemperavit pater hominum et deorum:
Protinus Minervam verbis alatis adloquutus est:
 Cito admodum ad exercitum vade ad Troas et Achivos,
Et conare, ut Trojani gloria-elatos Achivos
Incipiant priores præter fœdera lædere.
 Sic fatus, instigavit jam propensam Minervam:
Descendit vero *ea* ab Olympi verticibus festinans.
Qualem autem stellam mittit Saturni filius vafri,
Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum;
Splendidam, unde autem multæ scintillæ emittuntur:
Huic similis delapsa est in terram Pallas Minerva;
Desiliitque in medium: stuporque tenebat adspicientes
Trojanosque equorum-domitores, et bene-ocreatos Achivos.
Sic vero aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium:
 Vel rursus bellum perniciosum et pugna gravis
Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit
Jupiter, qui inter homines arbiter belli est.
 Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.
Illa vero viro similis Trojanorum subiit multitudinem
Laodoco Antenoridæ forti bellatori,
Pandarum deo-similem quærens, sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatumque fortemque
Stantem: et circa eum fortes ordines clypeatorum

Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν;
Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα παρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱόν,
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ' ἄγ', ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὔξον, (ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσιν,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·
Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην)
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
Ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκη σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,

Militum, qui ipsum sequuti fuerant ab Æsepi fluentis:
Prope autem stans verbis volucribus adloquuta est:
Numquid mihi parueris, Lycaonis fili bellicose?
Auderes sane Menelao immittere velocem sagittam?
Ab omnibus utique Trojanis gratiam et gloriam reportares,
Inter omnes vero maxime ab Alexandro rege:
A quo profecto in primis luculenta dona feras,
Si viderit Menelaum Mavortium, Atrei filium,
Tuo telo domitum, rogum conscendentem tristem.
Quare age, sagitta-pete Menelaum gloria-illustrem:
Vove autem Apollini genito-in-Lycia, arcu-inclyto
Agnorum primogenitorum te facturum inclytam hecatomben,
Domum reversum sacræ in urbem Zeliæ.
Sic dixit Minerva: et huic animum dementi persuasit.
Statim eduxit arcum perpolitum, (salacis capri
Agrestis, quem quondam ipse sub pectore consequutus,
E rupe exeuntem excipiens in insidiis,
Percusserat in pectus: hic autem supinus ceciderat in petram,
Cujus cornua ex capite sexdecim-palmorum nata-erant:
Atque hæc quidem elaborans cornuum-politor aptaverat faber,
Totumque quum recte lævigasset, aureum imposuerat apicem)
Et hunc quidem scite deposuit, quum tetendisset, ad terram
Inclinans: et ante scuta tenebant strenui socii,
Ne prius consurgerent *in eum* Mavortii filii Achivorum,

Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων.
Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν οἰστόν,
Εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινεν,
Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' οἰστὸς
Ὀξυβελής, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθε στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν·
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροός, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξατο ὕπνῳ.
Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς οἰστός.
Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης δ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροός, ἕρκος ἀκόντων,
Ἣ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.

Quam percussus esset Menelaus Mavortius, dux Achivorum.
Ille vero detraxit operculum pharetræ, exemitque sagittam
Nondum-in-quemquam-conjectam, pennatam, profundorum fulcrum (dolorum.
Statim autem ad nervum aptavit acerbam sagittam,
Vovitque Apollini in-Lycia-genito, arcu-inclyto
Agnorum primogenitorum se facturum inclytam hecatomben,
Domum reversum sacræ in urbem Zeliæ.
Traxit autem simul crenas *sagittæ* prehensas et nervos bubulos:
Nervum quidem mammæ admovit, arcuique ferrum.
Ceterum postquam rotundum magnum arcum tetenderat,
Stridit arcus, et nervus valde strepuit, saliitque sagitta
Acutam-habens-cuspidem, in turbam advolare cupiens.
Neque tui, Menelae, dii beati obliti sunt
Immortales, prima autem Jovis filia prædatrix,
Quæ ante te stans, sagittam funestam depulit:
Hæc vero tantum arcebat a corpore, ut quum mater
A filio arcet muscam, quando dulci sopitus est somno.
Ipsaque eo direxit, ubi baltei annuli
Aurei constringebant, et duplex obtendebatur thorax:
Incidit autem in balteum bene-aptatum acerba sagitta.
Et per balteum quidem adacta est affabre-factum,
Et per thoracem artificiose-factum infixa est,
Laminamque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum;
Quæ ipsum plurimum juvit, perforavit tamen et ipsam:

Ἀκρότατον δ' ἄρ' οἰστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
  Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μηονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων.
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
Τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τε, ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθεν.
  Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς·
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Ὡς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
  Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν
Σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.

Summamque sagitta perstrinxit cutem viri.
Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.
  Et veluti quando aliqua ebur mulier purpura tinxerit
Mœonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum;
Jacet autem in thalamo, multique id optarunt
Equites gestare, regi vero est repositum ornamento,
Utrumque, ornatusque equo, agitatorique decus:
Sic tibi, Menelae, fœdata sunt sanguine femora
Robusta, suræque, et malleoli pulcri inferius.
  Cohorruit autem deinde rex virorum Agamemnon,
Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere:
Cohorruit autem et ipse bellicosus Menelaus.
Ut autem vidit nervumque et *sagittæ* hamos extra exsistentes,
Iterum ei animus in pectoribus rediit.
Inter hos autem graviter suspirans loquutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum; adgemebant et socii;
  Care frater, *in* mortem ergo tibi fœdera percussi,
Solum quum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare:
Sic te vulnerarunt Trojani, et fœdera firma conculcarunt.
At nullo modo irritum erit fœdus, sanguisque agnorum,
Libaminaque mero-facta, et dextræ, quibus fisi eramus.
Nam etiamsi protinus Olympius non perfecerit,
Attamen tamdem aliquando perficiet: et magno luerint
Cum propriis capitibus, uxoribusque et liberis.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Ἔσσεται ἦμαρ ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσιν,
Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων. τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ·
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὥς ποτέ τις ἐρέει, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν

Bene enim ego hoc scio mente et animo.
Erit dies, quum aliquando pereat Ilium sacrum,
Et Priamus, et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
Jupiter autem ipsis Saturnius, in excelso sedens, *in* æthere habitans,
Ipse incutiet terrificam ægida omnibus,
Ob hanc fraudem iratus. Hæc quidem erunt non irrita.
Sed mihi gravis dolor tui *causa* erit, o Menelae,
Si moriaris, et fatum adimpleveris vitæ:
Summa tum ignominia-notatus siticulosum Argos reperam.
Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
Gloriamque Priamo et Trojanis relinquemus
Argivam Helenam: tua autem ossa putrefaciet terra,
Jacentis in Troja, super bello non-ad-finem-perducto:
Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
Sepulcro insultans Menelai gloriosi:
Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
Sicut et nunc incassum exercitum duxit huc Achivorum:
Jam vero rediit domum, dilectam in patriam terram,
Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao:
Sic olim quis dicet, tunc mihi dehiscat lata terra.
Hunc vero confirmans adloquutus est flavus Menelaus:
Bono sis animo, neque dum terrefacias copias Achivorum;
Non in letali *loco* acuta fixa est sagitta, sed ante
Tutatus est balteus varius, et subter

Ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε·
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων·
  Ἦ, καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα,
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
Φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
  Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑσταότ', ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ὄρσ', Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
  Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν.
Βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος

Cinctusque et lamina, quam ærarii cuderunt fabri.
  Hunc autem respondens adloquutus est rex Agamemnon:
Utinam sane ita sit, dilecte o Menelae:
Sed vulnus medicus tractabit, et adhibebit
Medicamina, quæ sedent tetros dolores.
  Dixit, et Talthybium divinum præconem adloquutus est:
Talthybi, quam citissime Machaonem huc arcesse
Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,
Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum,
Quem aliquis missa-sagitta vulneravit, arcuum peritus,
E Trojanis, seu Lyciis: *quod* ei quidem gloria, nobis vero luctus.
  Sic dixit: neque ei præco immorigerus fuit, quum audivisset.
Perrexit autem ire per copias Achivorum ære-loricatorum,
Collustrans-oculis heroem Machaonem: huncque advertit
Stantem, et circumsistebant eum validæ acies scutatorum
Militum, qui cum sequuti erant Trice ex equorum-altrice.
Prope autem stans verbis volucribus adloquutus est;
  Move te ocius, Æsculapiade, vocat rex Agamemnon,
Ut videas Menelaum Mavortium ducem Achivorum,
Quem aliquis sagitta-missa vulneravit, arcuum peritus,
E Trojanis, seu Lyciis: *quod* illi quidem gloria, nobis autem luctus.
  Sic dixit, et huic animum in pectoribus excitavit.
Perrexerunt autem ire per turbam, per exercitum amplum Achivorum:
Sed quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus

Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς·
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν·
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι·
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθεν
Ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστός,
Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
Πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
 Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων,
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
 Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι.
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
(Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα.)
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.

Vulneratus fuerat, et circum ipsum congregati erant quique præ-
Corona facta, ille vero in mediis stabat æqualis-deo vir; (stantissimi
Ac protinus e balteo bene-aptato extraxit sagittam:
Ea vero dum extraheretur, retro curvati sunt acuti hami:
Solvit autem ipsi balteum variegatum, et subtus
Cinctumque et laminam, quam ærarii cuderant fabri.
Sed ubi inspexerat vulnus, quo inciderat acerba sagitta,
Sanguine exsucto, lenia medicamenta peritus
Inspersit, quæ suo quondam patri amicus præbuerat Chiron.
 Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,
Interim Trojanorum ordines supervenerunt scutatorum:
Hi autem rursus arma induerunt, et recordati sunt pugnæ.
 Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare:
Sed valde properantem in pugnam viros-nobilitantem.
Equos enim dimisit et currus varios ære.
(Et hos quidem minister seorsum tenebat anhelantes
Eurymedon, filius Ptolemæi Piraidæ: (do ipsum
Huic etiam atque etiam mandavit prope se *currus* tenere, si quan-
Per membra occuparet defatigatio, multos *obeuntem et* imperitan-
Ceterum ipse pedester exsistens obibat ordines virorum: (tem)
Et quos quidem properantes videret Danaorum pernicium-equitum,
His magnopere animum incendebat adstans verbis;
 Argivi, ne quid remittatis acri de fortitudine.

Οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ', αἴκ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ῥ' ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις συῒ ἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,

Non enim mendaciis pater Jupiter defensor erit:
Sed qui priores præter fœdera injuriam-intulerunt,
Horum certe ipsorum tenera corpora vultures vorabunt:
Nos vero uxoresque dilectas et infantes liberos
Abducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.
Quos vero detrectantes vidisset triste bellum,
Eos valde objurgabat iracundis verbis:
Argivi sagittis-addicti, probro-digni, nonne vos pudet?
Cur nam sic statis adtoniti, velut hinnuli?
Qui postquam fessi sunt per magnum campum currendo,
Stant, nec ullum ipsis in præcordiis est robur:
Sic vos statis adtoniti, neque pugnatis.
An exspectatis dum Trojani propius veniant, ubi naves
Subductæ sunt pulcras-puppes-habentes cani in littore maris,
Ut cognoscatis, an vos protegat manu Saturnius?
Sic is imperitans obibat ordines virorum:
Venitque ad Cretas, iens per catervas virorum.
Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur:
Idomeneus quidem in prima acie *erat* apro similis robore,
At Meriones ei extremas incitabat phalangas.
Hos autem conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Ac protinus Idomeneum sic adloquutus est blandis *verbis*:
Idomeneu, te quidem colo præ Danais pernicibus-equitibus,
Tum in bello tum alio in opere,

Ἠδ᾽ ἐν δαιθ᾽, ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ᾽ ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ᾽, ὥσπερ ἐμοὶ, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Ἀλλ᾽ ὄρσευ πόλεμόνδ᾽, οἷος πάρος εὔχεο εἶναι.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
Ἀλλ᾽ ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ᾽· ἐπεὶ σύν γ᾽ ὅρκι᾽ ἔχευαν
Τρῶες, τοῖσιν δ᾽ αὖ θάνατος καὶ κήδε᾽ ὀπίσσω
Ἔσσετ᾽, ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ᾽. Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Ἦλθε δ᾽ ἐπ᾽ Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
Τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ᾽ ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠΰτε πίσσα,
Φαίνετ᾽ ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
Ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
Τοῖαι ἅμ᾽ Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum
Argivorum proceres in crateribus miscent.
Nam etsi ceteri comantes Achivi
Demensum bibunt, tuum tamen plenum poculum semper
Stat, ut mihi, ut bibas quando animus jusserit.
Sed propera in bellum, qualis antea ferebaris esse.
Hunc porro Idomeneus Cretensium dux contra *sic* est adloquutus:
Atride, concordissimus quidem tibi ego socius
Ero, sicut ante promisi et adnui:
Verum alios hortare comantes Achivos,
Ut quamprimum pugnemus: quoniam fœdera violarunt
Trojani, quibus vicissim mors et dolores postmodum
Erunt, quoniam priores contra fœdera damnum-intulerunt.
Sic dixit: Atrides vero præteribat lætus corde.
Et venit ad Ajaces iens per catervas virorum:
Hi vero armabantur, simulque nimbus sequebatur peditum.
Et sicut quando a specula vidit nubem pastor
Venientem per mare a Zephyri flatu,
Eique stanti procul nigra ceu pix
Apparet veniens per mare, ducitque turbinem multum,
Cohorretque videns, subque speluncam cogit oves:
Tales simul cum Ajacibus velocium-in-bello juvenum
Hostile in prælium densæ movebantur phalanges
Fuscæ, scutisque et hastis horrentes.

Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ᾽, Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν (οὐ γὰρ ἔοικ᾽) ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι·
Αἳ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
Τῷ κε τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλους.
Ἔνθ᾽ ὄγε Νέστορ᾽ ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι.
Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε ποιμένα λαῶν·
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
Πεζοὺς δ᾽ ἐξόπιθε στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ᾽ ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ᾽ ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος πρόσθ᾽ ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ᾽ ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ᾽ ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ᾽ ἅρμαθ᾽ ἵκηται,

Eisque lætatus est visis rex Agamemnon,
Et ipsos compellans verbis volucribus est adloquutus:
Ajaces, Argivorum duces ære-loricatorum,
Vobis equidem (nec enim convenit) milites incitare non præcipio:
Nam vosmet acriter populum instigatis ad fortiter pugnandum.
Utinam enim, o Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
Talis omnibus animus in pectoribus esset!
Sic cito caderet urbs Priami regis,
Manibus nostris captaque excisaque.
Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios:
Ubi is Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,
Suos socios ordinantem, et hortantem ad pugnandum;
Magnum Pelagonta, Alastoraque, Chromiumque,
Hæmonaque principem, Biantemque pastorem populorum:
Equites quidem primum cum equis et curribus:
Pedites autem a tergo constituit multosque strenuosque,
Vallum ut essent belli: ignavos autem in medium coegit,
Ut etiam nolens quis necessitate bellaret.
Equitibus quidem primum mandata dabat: hos enim jussit
Suos equos continere, neque turbatis-ordinibus-versari in turba.
Neve quis equitandi-peritiaque et robore fretus,
Solus ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,
Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis.
Quicumque autem vir a suo curru ad alium currum venerit,

Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ' ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη·
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν.
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
Αὐτὰρ ὁ πλησίον εἱστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ

Hasta-porrecta pugnet: quoniam multo melius sic.
Sic et veteres urbes et muros evertebant,
Hanc mentem et animum in pectoribus habentes.
Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris bene peritus:
Et eum quidem lætatus est quum vidisset rex Agamemnon,
Et eum compellans verbis volucribus est adloquutus:
O senex, utinam sicut animus *est* in pectoribus tuis,
Sic te genua sequerentur, et robur tibi firmum esset!
Verum te senectus atterit omnibus æque-molesta: utinam quis
Virorum alius *eam* haberet, tu autem in numero juvenum esses!
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Atride, valde quidem ego vellem et ipse
Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci:
Verum numquam simul omnia dii dederunt hominibus.
Si tunc juvenis eram, nunc vice-versa me senectus invadit:
Verumtamen et sic equitibus interero, et adhortabor
Consilio et verbis: hoc enim munus est senum.
Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
Minores natu sunt, confiduntque robore.
Sic dixit: Atrides vero præteribat lætus corde.
Invenit *deinceps* filium Petei Menestheum equitandi-peritum
Stantem: et circum Athenienses belli periti:
Ceterum prope stabat prudens Ulysses,
Juxtaque Cephallenum circum ordines non imbecilli

Ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον.
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα;
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα

Stabant. nondum enim horum audierant copiæ belli clamorem,
Sed recens concitatæ movebantur phalanges
Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum: hi vero exspectantes
Stabant, quando phalanx Achivorum alia *hostes* invadens,
In Trojanos impetum faceret, et inciperent prælium.
Hos autem conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
Et ipsos compellans verbis volucribus est adloquutus:
O fili Petei Jovis-alumni regis,
Et tu malis dolis instructe, astute,
Cur trepidantes absistitis, et exspectatis alios?
Vos quidem conveniebat inter primos exsistentes
Consistere, et pugnæ fervidæ occurrere.
Etenim primi et ad convivium vocamini a me,
Quandocumque epulum proceribus instruimus Achivi:
Ibi juvat assatas carnes edere, et pocula
Vini bibere suavis, ad satietatem:
Nunc vero libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum
Vos ante pugnarent duro ferro.
Hunc autem torve intuitus adloquutus est prudens Ulysses:
Atride, quale tibi verbum excidit e septo dentium?
Quomodo vero dicis in bello remissos *nos* esse, quando Achivi
In Trojanos equorum-domitores ciemus acre prælium?
Videbis, si volueris, sique tibi hæc curæ fuerint,
Telemachi dilectum patrem antesignanis immixtum

Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις ἅτ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται· τάδε πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήιος υἱός.
Καὶ μὲν τὸν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις; τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
Ὣς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,

Trojanorum equûm-domitorum: tu igitur hæc vana dicis.
Hunc vero subridens adloquutus est rex Agamemnon,
Ut sensit iratum, contrarioque sumsit sermonem:
Generose Laertiade, solertissime Ulysse,
Neque te objurgo temere, neque hortor.
Novi enim quod tua mens in pectoribus tuis
Benigna consilia novit: eadem enim sentis quæ et ego.
Quin age: hæc autem in posterum componemus, si quid male nunc
Dictum est: et hæc omnia dii irrita faciant.
Sic loquutus, hos quidem reliquit illic, et ivit ad alios:
Invenitque Tydei filium magnanimum Diomedem,
Stantem interque equos et currus bene-compactos;
Huicque adstabat Sthenelus Capanei filius.
Et hunc quidem objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
Et eum compellans verbis volucribus adloquutus est:
Eheu, Tydei fili bellicosi equûm-domitoris,
Cur trepidas: cur et circumspicis belli exitus?
Non utique Tydeo ita placebat trepidare,
Sed longe ante dilectos socios cum hostibus bellare:
Ut dixerunt qui eum viderunt dimicantem: non enim ego
Interfui, neque vidi: verum aliis *eum* dicunt præstitisse.
Certe enim sine bello intravit Mycenas
Hospes, cùm deo-pari Polynice copias cogens,
Qui tunc castra-habebant sacra ad mœnia Thebes,

Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον, ὡς ἐκέλευον.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸνδ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης
Ἔνθ' οὐδέ, ξεῖνός περ ἐών, ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη.
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων,
Ἂψ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι.
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο. τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης.
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο·

Et valde supplicabant ut darent inclytos auxiliares.
At illi volebant dare, et probabant, sicut hortabantur.
Sed Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens.
Hi autem postquam abierant, et in via progressi fuerant,
Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum:
Tum vero legatum Tydeum miserunt Achivi.
Ille vero abiit, multosque deprehendit Cadmeos
Convivantes in domo fortitudinis Eteocleæ (*Eteoclis*).
Tunc non, licet hospes esset, equorum-agitator Tydeus
Pavebat solus exsistens multos inter Cadmeos:
Quin ad certamen provocabat: in omnibus autem vincebat
Facile: talis ei auxiliatrix erat Minerva.
Illi vero irati Cadmei stimulatores-equorum,
Ei revertenti densas insidias locaverunt ducentes,
Juvenes quinquaginta: duo autem ductores erant,
Mæon Hæmonides, similis immortalibus,
Filiusque Autophoni patiens-belli Lycophontes.
Tydeus tamen et his duram mortem intulit;
Omnes interfecit, et unum solum dimisit domum redire.
Mæonem itaque præmisit, deorum signis confisus.
Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium
Genuit se deteriorem pugna, facundia autem præstantiorem;
Sic dixit: huic autem nihil respondit fortis Diomedes,
Reveritus regis increpationem venerandi.

Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ.
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δηώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων·
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην.

Huic vero filius Capanei respondit inclyti:
Atride, ne mentiaris, sciens vera loqui:
Nos quidem patribus longe fortiores gloriamur esse:
Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas-habentis,
Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,
Freti signis deorum et Jovis auxilio.
At illi sua vecordia perierunt.
Quare ne mihi patres umquam in simili ponas honore.
Hunc autem torve intuitus adloquutus est fortis Diomedes:
O mi *Sthenele*, tacitus sede, meoque pare sermoni.
Non enim ego succenseo Agamemnoni pastori populorum,
Cohortanti ad pugnandum bene-ocreatos Achivos:
Hunc enim gloria simul sequetur, si quidem Achivi
Trojanos debellarint, ceperintque Ilium sacrum:
Hunc vero vicissim ingens luctus, Achivis cæsis.
Quare age *quæso*, et nos cogitemus de impetuosa fortitudine.
Dixit, et de curru cum armis desiliit in terram:
Terribiliter autem sonuit æs circa pectora regis,
Qui concitus ferebatur: vel fortissimum *virum* metus corripuisset.
Ut vero quando in littore sonoro fluctus maris
Concitatur confertim, Zephyro ingruente,
In alto quidem primum adtollitur, sed postea
Terræ allisus vehementer fremit, quin et circa promontoria
Tumidus exsistens fastigatur, exspuitque maris spumam.

Ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ακὴν ἴσαν, (οὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' εν στήθεσιν αὐδὴν)
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας. αμφὶ δὲ πᾶσιν
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ ειμένοι εστιχόωντο.
Τρῶες δ' ὥστ' ὄϊες πολυπάμμονος ανδρὸς εν αυλῇ
Μυρίαι εστήκασιν αμελγόμεναι γάλα λευκόν,
Αζηχὲς μεμακυῖαι, ακούσασαι ὄπα αρνῶν·
Ὣς Τρώων αλαλητὸς ανὰ στρατὸν ευρὺν ορώρει.
Ου γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, ουδ' ἴα γῆρυς,
Αλλὰ γλῶσσ' εμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Αθήνη,
Δεῖμός τ' ηδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ανδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ολίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αυτὰρ ἔπειτα
Ουρανῷ εστήριξε κάρη, καὶ επὶ χθονὶ βαίνει·
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ερχομένη καθ' ὅμιλον, οφέλλουσα στόνον ανδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ες χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ανδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ατὰρ ασπίδες ομφαλόεσσαι
Ἔπληντ' αλλήλῃσι, πολὺς δ' ορυμαγδὸς ορώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οιμωγή τε καὶ ευχωλὴ πέλεν ανδρῶν

Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges
Indesinenter ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque
Ducum: ceteri vero taciti ibant, (neque dixisses
Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem)
Silentio reveriti ductores. circum autem omnibus
Arma varia splendebant, quibus induti procedebant-ordine.
Verum Trojani perinde ac oves locupletis viri in caula
Innumeræ stant, dum mulgentur lac album,
Assidue balantes, audita voce agnorum;
Sic Trojanorum clamor per exercitum magnum excitabatur.
Nec enim omnium erat idem clamor, nec eadem vox,
Sed lingua mixta erat, e multis nempe locis convocati fuerant ho-(mines.
Instigabat autem hos quidem Mars, illos autem cæsiis-oculis Mi-(nerva.
Terrorque, et Fuga, et Discordia insatiabiliter furens,
Martis homicidæ soror amicaque,
Quæ parva quidem primum adtollitur, sed postea
Cælo condit caput, et solo ingreditur;
Quæ et ipsis et tunc litem utrimque perniciosam injecit in medium,
Discursans per turbam, augens gemitum virorum.
Hi autem quando jam in locum unum coeuntes venerant,
Commiserunt scuta, unaque hastas et robora virorum
Æreis-thoracibus-armatorum: clypei vero umbones-habentes
Adpropinquabant invicem, multusque tumultus coortus est.
Tum vero simul ejulatusque et jactantia erat virorum

Ολλύντων τε καὶ ολλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
'Ως δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες
Ες μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
Κρουνῶν εκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
'Ως τῶν μισγομένων γένετο ιαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Αντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Εσθλὸν ενὶ προμάχοισι Θαλυσιάδην Εχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ιπποδασείης,
Εν δε μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' οστέον εἴσω
Αιχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' εκάλυψεν,
'Ηριπε δ', ὡς ὅτε πύργος ενὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ελεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων αρχὸς Αβάντων.
Ἕλκε δ' ὑπ' εκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γάρ ῥ' ερύοντα ιδὼν μεγάθυμος Αγήνωρ,
Πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ασπίδος, εξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δε γυῖα.
Ως τὸν μὲν λίπε θυμός· επ' αυτῷ δ' ἔργον ετύχθη
Αργαλέον Τρώων καὶ Αχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὡς,
Αλλήλοις επόρουσαν, ανὴρ δ' ἄνδρ' εδνοπάλιζεν.
'Ενθ' ἔβαλ' Ανθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
Ηΐθεον, θαλερὸν, Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ

Perdentium et pereuntium: et diffluebat sanguine terra.
Ut vero quando *duo* torrentes fluvii de montibus fluentes,
In convallem conferunt rapidas aquas
Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis,
Horumque procul fragorem in montibus audit pastor:
Sic iis commixtis oriebatur clamorque timorque.
Primus vero Antilochus Trojanorum interfecit virum bellatorem
Strenuum in prima acie Thalysiadem Echepolum,
Quem utique percussit primus galeæ in cono setis-equinis-densæ.
Frontique infixit, penetravitque os intra
Cuspis ærea; eum vero tenebræ oculos operuerunt,
Ceciditque, sicut quando turris in acri pugna.
Hunc autem prostratum pedibus prehendit rex Elephenor
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum.
Subtrahebatque extra jactum telorum cupidus, ut quamprimum
Arma prædaretur: brevis vero ei fuit *iste* conatus:
Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
Latera, quæ ei inclinato a clypeo denudabantur,
Vulneravit hasta ære-præfixa, et solvit membra.
Eum itaque reliquit anima: super eum vero pugna coorta est
Ardua Trojanorum et Achivorum: hi autem, ceu lupi
Invicem irruerunt, et vir virum interimebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax,
Juvenem, florentem, Simoisium, quem olim mater

Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
Γεινατ', επεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν καλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσιν
Θρέπτα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ νιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει
Λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασιν,
Τὴν μὲν ὁ ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ.
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί·
Τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
Ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφί ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος, ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,

Ab Ida descendens, ad ripas Simoentis
Peperit, quum parentes simul sequuta esset, pecus ut videret;
Propterea eum vocabant Simoisium: neque parentibus
Nutritionis-præmium caris reddidit, brevis enim ei ætas
Fuit, ab Ajace magnanimo lancea interfecto.
Primum enim eum venientem percussit in pectore, ad mammam
Dexteram: ex adverso autem per humerum ærea hasta
Penetravit: hic autem in pulvere humi decidit, ceu populus,
Quæ in irriguo-loco paludis magnæ nata est
Lævis, quin et ei rami in summo *vertice* creverunt,
Quam carpentarius rutilanti ferro
Excidit, ut orbile flectat ad pulcrum currum;
Et illa quidem arescens jacet fluvii ad ripas:
Talem sane Anthemidem Simoisium interfectum-spoliavit
Ajax generosus. *In* hunc autem Antiphus indutus-varium-thoracem
Priamides per turbam jaculatus est acuta hasta:
A quo quidem aberravit, at Leucum Ulyssis fidum socium
Percussit in inguine, cadaver aliorsum trahentem:
Cecidit autem juxta ipsum, et cadaver ei excidit manu.
Ob hunc vero Ulysses valde animo interfectum iratus est:
Prodiitque per antesignanos armatus corusco ære:
Stetitque valde prope quum accesserat, et jaculatus est hasta splen-(denti,
Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,
Viro jaculante, ille vero non irritum telum misit,

Αλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ Αβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων·
Τόν ῥ' Οδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος βάλε δουρὶ
Κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αιχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Αργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἐρρύσαντο δὲ νεκροὺς,
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' Απόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδών· Τρώεσσι δὲ κέκλετ' αὔσας·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Αργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ανασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν·
Ου μὰν οὐδ' Αχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός. αὐτὰρ Αχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,
Ερχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Αμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησεν·
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
Κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
Πείρως Ιμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αινόθεν εἰληλούθει.
Αμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας αναιδὴς
Ἄχρις απηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν

Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,
Qui ei ex Abydo venerat ab equabus velocibus:
Hunc utique Ulysses ob socium iratus percussit hasta
In tempore: alterum vero per tempus penetravit
Cuspis ærea: illum autem tenebræ oculos operuerunt:
Fragorem vero edidit cadens, et sonitum dedere arma super ipsum.
Recesseruntque et primi pugnatores, et illustris Hector:
Argivi autem altum clamabant, trahebantque cadavera,
Rectaque perrexerunt multo longius: at indignatus est Apollo,
Ex Pergamo despiciens: Trojanosque adhortatus est inclamans:
Prorumpite, equûm-domitores Trojani, neque cedite pugna
Argivis, quoniam non illis lapis *est* corpus, neque ferrum,
Ut æs sustineat incidens corpora percussis:
Non sane Achilles Thetidis filius pulcras-comas-habentis
Pugnat, sed ad naves iram cruciantem-animum coquit.
Sic dixit ab urbe terribilis Deus. Sed Achivos
Excitavit Jovis filia augustissima Minerva,
Gradiens per turbam, ubi remissos vidisset.
Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicuit;
Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero
In tibia dextra: percussit autem Thracum dux virorum
Pirus Imbrasides, qui ex Æno venerat,
Ambos autem nervos et ossa lapis improbus
Penitus confregit: illeque supinus in pulvere

Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
Θυμὸν ἀποπνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ
Πείρως. οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος
Ἐσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ·
Τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν·
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
Ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Decidit, ambas manus caros ad socios tendens,
Animam efflans: ille autem accurrit qui percusserat
Pirus: et vulneravit hasta ad umbilicum: at vero omnia
Effusa sunt humi intestina, illumque tenebræ oculos operuere.
Istum vero Thoas Ætolus irruentem percussit hasta
In pectore super mammam, fixumque est in pulmone æs.
Prope vero ad illum accessit Thoas, et validam hastam
Extraxit pectore, eduxitque ensem acutum:
Quo ille ventrem percussit medium, et animam abstulit.
Sed arma non exsuit: circumstabant enim socii,
Thraces vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,
Qui ipsum magnum licet exsistentem, et fortem et præclarum,
Propulsarunt a se: is vero recedens vi repulsus est.
Sic hi duo in pulvere prope invicem extensi sunt,
Hic quidem Thracum, ille vero Epiorum ære-loricatorum
Duces: multi autem circum interfecti sunt et alii.
Tum vero non pugnam quisquam reprehendisset interveniens,
Qui adhuc illæsus et invulneratus acuto ære
Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva
Manu prehensa, ac telorum averteret impetum.
Multi enim Trojanorum et Achivorum die illo
Proni in pulvere prope inter se prostrati sunt.

ARGUMENTUM

LIBRI V. ILIADIS HOMERI.

Stragem Trojanorum continuant Achivi; ante omnes Diomedes præsidio Minervæ, Martem ab acie seducentis, ferocissimus (v. 1-94), Sed a Pandaro vulneratus, vehementius sævit in hostes (95-166): Pandarum, antea peditem, nunc ex Æneæ curru pugnantem, saxo ferit (297-310); Veneri, filium ex pugna efferenti, plagam in manu infligit (311-351). Venus, ab Iride educta, curru Martis revehitur ad Olympum, ubi eam mater Dione sinu fovet, alii dii leniter irrident (352-432). Æneam a Venere destitutum, Diomedis furori eripit Apollo, et in arce Trojana refocillandum curat, simul Martem in aciem revocat (433-460). Mars ad fortiter agendum hortatur Trojanos, quibus statim Æneas integer subvenit (461-518). Nec segnius pugnant Achivi, cæduntarque ex utrisque multi, in his Tlepolemus ab Sarpedone; tamdem pelluntur paullatim Achivi (519-710). His ita laborantibus ex Olympo opitulatum veniunt Juno et Minerva (711-777) ac voce Junonis denuo incenditur turba, Minervæ autem monitu et ductu Diomedes ipsum Martem vulnerat (778-863), qui post hæc repente ad Olympum redit, ibique sanatur, sequentibus etiam deabus (864-909).

Εἶ. βάλλει Κυθέρειαν Ἀρηά τε Τυδέος υἱός.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο.
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων.
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειός, ἀμύμων,
Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο. δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης,
Τώ οἱ ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιιν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης, τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,

Tum vero Tydidæ Diomedi Pallas Minerva
Dedit robur et audaciam, ut conspicuus inter omnes
Argivos fieret, et famam insignem ferret.
Ardebat ei ex galeaque et clypeo indefessus ignis,
Stellæ autumnali similis, quæ maxime
Splendide collucet lota in Oceano:
Talis ei ignis ardebat a capiteque et humeris.
Impulit autem eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.
Erat vero quidam inter Trojanos Dares locuples, inculpatus,
Sacerdos Vulcani: duoque et ei filii erant.
Phegeus Idæusque, pugnæ bene periti omnis,
Hi ei (*Diomedi*) semoti *a suis*, obvii proruerunt:
Hi quidem ab equis, ille vero a terra pugnam ciebat pedes.
Hi vero quando jam prope erant in se mutuo vadentes,
Phegeus quidem prior emisit longam hastam.
Tydidæ vero super humerum sinistrum venit cuspis
Hastæ, nec percussit ipsum: posterior vero irruit hasta
Tydides, nec hujus irritum telum fugit e manu,

Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον· ὦσε δ' ἀφ' ἵππων,
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε Κῆρα μέλαιναν.
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱός,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἄρες Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί. ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου.
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

Sed percussit pectus inter mammas: deturbavitque de equis (de
Idæus autem desiliit, relicto perpulcro curru, (curru):
Neque sustinuit defendere fratrem interfectum.
Nam ne ipse quidem effugisset mortem atram:
Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,
Ne scilicet ei penitus senex tristis esset.
Equos autem abactos magnanimi Tydei filius
Dedit sociis ut deducerent cavas ad naves,
Trojani vero magnanimi ut viderunt filios Daretis,
Hunc quidem fugientem, illum vero interfectum apud currus,
Omnibus perturbatus est animus. Ceterum cæsiis-oculis Minerva
Manu prehensum, verbis adloquuta est atrocem Martem:
Mars Mars, pernicies hominum, inquinate-cæde, murorum-eversor,
Nonne jam Trojanos quidem sinemus et Achivos
Dimicare, utris pater Jupiter gloriam concesserit,
Nos autem cedamus, et Jovis evitemus iram?
Sic fata, prælio eduxit atrocem Martem:
Hunc quidem postea collocavit in florido Scamandro.
Trojanos autem in fugam verterunt Danai; interfecitque virum qui-
Ductorum: primus autem rex virorum Agamemnon (libet
Ducem Halizonum Odium magnum dejecit curru.
Primo enim ei verso-in-fugam in tergum hastam infixit
Humeros inter, perque pectora trajecit:
Fragorem vero edidit cadens, et sonitum dedere arma super ipso.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ατρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη·
Ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
Ἀλλά μιν Ατρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη·
Τὸν μὲν Μηριόνης ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ

Idomeneus autem Phæstum interfecit Mæonis filium
Bori, qui ex Tarne glebosa venerat.
Hunc utique Idomeneus hasta-inclytus longâ hastâ
Vulneravit equos (*currum*) adscendentem ad dextrum humerum:
Decidit autem de curru, horrenda vero eum caligo invasit:
Hunc quidem Idomenei spoliarunt famuli.
Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,
Atrides Menelaus interfecit hasta acuta,
Bonum venatorem: docuerat enim Diana ipsa
Jaculari ferarum omne genus, quas nutrit in montibus sylva,
Sed non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens,
Neque peritia-jaculandi-eminus, qua antea instructus erat:
Sed eum Atrides hasta-inclytus Menelaus
Ante se fugientem, in dorso vulneravit hasta
Humeros inter, perque pectora trajecit.
Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipso.
Meriones vero Phereclum interfecit fabri filium
Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia
Fabricari: egregie enim eum diligebat Pallas Minerva,
Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales
Exordia malorum, quæ omnibus exitio Trojanis fuerunt,
Sibique ipsi: quoniam non deorum oracula intellexerat:
Hunc quidem Meriones, quum adsequutus jam esset insequens
Feriit clunem ad dextrum: et penitus

Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.
  Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης Ἀντήνορος υἱὸν,
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλεΐδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί.
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
  Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον,
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν,
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
  Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδεΐδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς.
Θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
Χειμάῤῥῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας.
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων

E regione juxta vesicam sub osse exiit cuspis:
In genua vero cecidit ejulans, morsque eum circumtexit.
  Pedæum porro interfecit Meges Antenoris filium,
Qui nothus quidem erat, studiose vero *eum* educavit nobilis Theano
Æque cum dilectis liberis, gratificans marito suo:
Hunc utique Phylides hasta-inclytus prope accedens
Feriit in occipitio acuta hasta:
E regione vero per dentes linguam subsecuit æs:
Cecidit que in pulvere, frigidumque prehendit æs dentibus (*mordicus*).
  Eurypylus vero Euæmonides Hypsenora nobilem,
Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri
Sacerdos fuerat, et dei instar honorabatur a populo:
Hunc utique Eurypylus Euæmonis præclarus filius,
Ante se fugientem in cursu percussit in humero,
Ense irruens: absciditque manum gravem,
Sanguinolentaque manus in campo cecidit; hunc autem oculos
Occupavit purpurea mors et fatum violentum.
  Sic hi quidem laborabant per acre prælium.
Tydidem autem non agnovisses utris interesset:
Utrum cum Trojanis versaretur, an cum Achivis:
Furibundus enim ferebatur per campum fluvio inundanti similis
Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes:
Quem utique neque pontes muniti coercent,
Neque septa retinent camporum perquam-virentium

Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος.
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός.
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων.
Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἕ φημὶ
Δήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
Ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρά μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε·
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Venientem derepente, quando ingruerit Jovis imber:
Multa vero ab ipso opera dejecta sunt læta juvenum:
Sic a Tydide densæ turbabantur phalanges
Trojanorum, nec ipsum sustinebant, multi licet exsistentes.
Hunc vero postquam advertit Lycaonis præclarus filius
Furibunde-ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,
Illicò contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
Et percussit irruentem adsequutus ad dextrum humerum
Thoracis cavitatem: pervolvitque acerba sagitta,
Atque in oppositam partem perrupit: fœdabaturque sanguine thórax:
Super hoc autem altum clamavit Lycaonis clarus filius:
Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatores equorum:
Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: nec ipsum autumo
Diu toleraturum acrem sagittam, si vere me
Impulit rex Jovis filius proficiscentem ex-Lycia.
Sic dixit jactabundus. Hunc vero non sagitta velox interfecit,
Sed relato pede ante equos et currus
Stetit, et Sthenelum adloquutus est, Capaneïum filium:
Propera, suavissime Capaneïade, descende de curru,
Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam.
Sic dixit: Sthenelus autem de curru desiliit in terram,
Et adstans, sagittam velocem penitus-trajectam extraxit humero:
Sanguis autem ebulliebat per tortilem-annulis tunicam.
Tum vero deinde vota-concepit pugna strenuus Diomedes:

Κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη·
Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι, Ἀθήνη.
Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ μέ φησιν
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύ γ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδεΐδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
Καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥστε λέοντα,
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσιν
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ·

Audi me, Jovis ægidem-habentis filia indomita:
Si umquam mihi et patri favens adstitisti
Ardenti in pugna, nunc rursus mihi fave, Minerva: (stæ venire,
Atque da me virum istum interficere, et *eum* intra impetum ha-
Qui me percussit præveniens, et gloriatur, neque me dicit
Diu amplius visurum splendidum jubar solis.
Sic dixit precans, et eum exaudivit Pallas Minerva.
Ac membra fecit levia, pedes, et manus desuper:
Et prope stans verbis volucribus est adloquuta:
Confidens nunc, o Diomedes, contra Trojanos pugna.
Nam tibi in pectoribus robur paternum misi
Intrepidum, quales habuit vibrator-scuti eques Tydeus.
Caliginem vero tibi ab oculis abstuli, quæ prius inerat,
Ut bene dignoscas tum deum, tum etiam hominem.
Itaque nunc si quis deus tentans te huc venerit,
Nequaquam tu immortales deos contra pugna
Alios: verum si Jovis filia Venus
Venerit in pugnam, hanc vulnera acuto ære.
Sic quidem loquuta discessit cæsiis-oculis Minerva:
Tydides vero reversus antesignanis mixtus est,
Et licet antea quoque animo promtus adversus Trojanos pugnare,
Tunc tamen eum ter tantum occupavit robur, instar leonis,
Quem opilio in agro apud lanigeras oves
Perstrinxit quidem caulam transilientem, nec tamen interfecit;

Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' ου προσαμύνει,
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται,
Αἱ μέν τ' αγχιστῖναι επ' αλλήλησι κέχυνται,
Αυτὰρ ὁ εμμεμαὼς βαθέης εξάλλεται αυλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Αστύνοον καὶ Ὑπείνορα ποιμένα λαῶν,
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'· ἀπὸ δ' αυχένος ὦμον εέργαθεν ηδ' απὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Ευρυδάμαντος ονειροπόλοιο γέροντος.
Τοῖς ουκ ερχομένοις ὁ γέρων εκρίνατ' ονείρους,
Αλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης εξενάριξεν.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ετείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Υἱὸν δ' ου τέκετ' άλλον επὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ενάριζε, φίλον δ' εξαίνυτο θυμὸν
Αμφοτέρω. πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', επεὶ ου ζώοντε μάχης εκνοστήσαντε
Δέξατο, χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἱοὺς Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
Ειν ενὶ δίφρῳ εόντας, Εχέμμονά τε, Χρομίον τε.
Ὡς δὲ λέων εν βουσὶ θορὼν εξ αυχένα άξει
Πόρτιος ηὲ βοὸς ξύλοχον καταβοσκομενάων,

Hujus quidem vim irritavit, postea vero non amplius defendit,
Sed stabula subit, oves autem desertæ fugantur,
Et hæ quidem confertæ aliæ super alias sternuntur,
Hic vero alacer ex alto exsiliit ovili:
Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.
Tunc interfecit Astynoum et Hypinora pastorem populorum:
Altero quidem super mammam percusso ære-præfixa hasta,
Alterum autem ense magno in jugulo ad humerum
Percussit: ab cervice vero humerum abscidit et a dorso.
Hos quidem omisit, Abantem vero petebat et Polyidum,
Filios Eurydamantis somniorum-interpretis senis:
Quibus ad bellum proficiscentibus senex non interpretatus est som-
Verum ipsos fortis Diomedes interfectos-spoliavit. (nia,
Perrexit autem ad Xanthum Thoonaque, Phænopis filios, (sti,
Ambos provecta-ætate-genitos: ipse vero conficiebatur senecta tri-
Filium vero non susceperat alium, quem heredem relinqueret.
Tum ille hos interfecit, eorumque eripuit animam
Amborum: patri vero luctum et curas tristes
Reliquit, quoniam non vivos ex pugna reversos
Accepit, sed curatores hereditatem partiti sunt.
Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidæ
Uno curru vectos, Echemonaque, Chromiumque.
Ut vero leo in boves insiliens cervicem frangit
Juvencæ vel bovis sylvam depascentium;

Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
  Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
  Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί;
Καὶ κλέος, ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
Ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχών,
Ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας. χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,

Sic hos ambos de curru Tydei filius
Deturbavit aspere invitos, posteaque armis spoliavit.
Equosque suis sociis dedit ad naves agendos.
  Hunc autem vidit Æneas dissipantem ordines virorum,
Cœpitque ire perque pugnam et per strepitum hastarum,
Pandarum deo-parem quærens sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatumque fortemque:
Stetitque ante ipsum, verbumque cum contra loquutus est:
  Pandare, ubi tibi arcus et volucres sagittæ?
Et gloria, qua nullus tecum contendit hic quidem vir,
Neque quisquam in Lycia te fertur esse præstantior?
Quare age huic immitte viro sagittam, Jovi manibus sublatis,
Quisquis is *sit* qui vincit, et sane malis multis afficit
Trojanos: quoniam multorumque et fortium genua solvit.
Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
Ob sacrificia succensens: gravis autem dei est ira.
  Huic autem respondit Lycaonis clarus filius:
Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
Tydidæ cum ego bellicoso in omnibus adsimilo,
Clypeo agnoscens, oblongaque galea,
Equosque inspiciens: plane vero nescio an deus sit.
Quod si hic vir quem dico, bellicosus est Tydei filius,
Non hic sine deo ista furens facit, sed aliquis prope
Stat immortalium, nebula involutus humeros,

Ὅς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ,
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
Καί μιν ἐγωγ' ἐφάμην Αϊδωνῆϊ προϊάψειν,
Ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν.
Ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην·
Ὣς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Τόξοισιν πίσυνος. τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον·
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν

Qui ab isto sagittam velociter jactam avertit alio.
Jam enim ei immisi telum, et eum percussi in humero
Dextro penitus per thoracis cavitatem:
Et eum ego putabam ad Plutonem demissum iri,
Attamen non occidi: deus sane aliquis est iratus.
Equi autem non adsunt, et currus, quos conscendam;
Sed alicubi in ædibus Lycaonis undecim *sunt* currus
Pulcri, primum-compacti, recens-facti: circumque vela
Expansa sunt: et apud eorum unumquemque bijuges equi
Adstant, hordeo albo vescentes, et avenas.
Atqui mihi valde multa senex bellator Lycaon
Proficiscenti mandata dabat in ædibus affabre-factis:
Equis me jubebat et curribus conscensum
Præesse Trojanis in acribus pugnis:
Sed ego non parui, (profecto multo satius fuisset)
Equis parcens, ne mihi indigerent pabulo,
Viris *in urbe* inclusis, soliti pasci largiter.
Sic *eos* reliqui: sed pedes ad Ilium veni,
Arcubus fretus: qui tamen mihi non erant profuturi.
Jam enim duobus principibus sagittam immisi,
Tydidæque et Atridæ: et ex ambobus
Verum sanguinem elicui percussis; irritavi autem magis.
Ideo malo fato de paxillo curvos arcus
Die illo detraxi, quum Ilium ad amœnum

Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ·
Ει δέ κε νοστήσω, καὶ εσόψομαι οφθαλμοῖσιν
Πατρίδ' εμὴν, άλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Αυτίκ' έπειτ' απ' εμεῖο κάρη τάμοι αλλότριος φὼς,
Ει μὴ εγὼ τάδε τόξα φαεινῷ εν πυρὶ θείην,
Χερσὶ διακλάσσας· ανεμώλια γάρ μοι οπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αινείας Τρώων αγὸς, αντίον ηὔδα,
Μηδ' οὕτως αγόρευε, πάρος δ' ουκ έσσεται άλλως,
Πρίν γ' επὶ νὼ τῷδ' ανδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Αντιβίην ελθόντε σὺν έντεσι πειρηθῆναι.
Αλλ' άγ', εμῶν οχέων επιβήσεο, όφρα ίδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, επιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ένθα καὶ ένθα διωκέμεν, ηδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, είπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς επὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ορέξῃ.
Αλλ' άγε, νῦν μάστιγα καὶ ηνία σιγαλόεντα
Δέξαι: εγὼ δ' ἵππων αποβήσομαι, όφρα μάχωμαι.
Ηὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' εμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος αγλαὸς υιός·
Αινεία, σὺ μὲν αυτὸς έχ' ηνία καὶ τεὼ ἵππω·
Μᾶλλον ὑφ' ηνιόχῳ ειωθότι καμπύλον ἅρμα
Οίσετον, είπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υιόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, ουδ' εθέλητον
Εκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·

Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili:
Quod si rediero, et adspexero oculis
Patriam meam, uxoremque, et altam magnam domum,
Illico post a me caput abscindat hostilis vir,
Si non ego hos arcus lucido in igne posuero,
Manibus confractos: inutiles enim mihi sunt-comites.
Hunc autem vicissim Æneas Trojanorum dux contra adloquutus est;
Ne sic loquere, prius vero non erit aliter,
Quam uterque adversus hunc virum cum equis et curribus
Obviam invecti cum armis experti fuerimus.
Quare age, meos currus adscende, ut videas
Quales *sint* Troji equi, periti *per* campum
Rapide valde huc et illuc insequi et fugere:
Qui et nos ad urbem salvos perducent, si denuo
Jupiter Tydidæ Diomedi gloriam præbuerit.
Verum age, nunc scuticam et habenas mirificas
Cape: ego vero ex equis descendam, ut pugnem:
Vel tu hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi.
Hunc vero vicissim adloquutus est Lycaonis clarus filius;
Ænea, tu quidem ipse teno habenas et tuos equos:
Melius sub auriga consueto curvum currum
Ferent, si retro fugerimus Tydei filium,
Ne hi, si expaverint, temere vagentur, neque velint
Efferre prælio, tuam vocem desiderantes;

Νῶϊ δ' επαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱός,
Αυτώ τε κτείνῃ, καὶ ελάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Αλλὰ σύ γ' αυτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ' εγὼν επιόντα δεδέξομαι οξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ες ἅρματα ποικίλα βάντες,
Εμμεμαῶτ' επὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ωκέας ἵππους.
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήϊος αγλαὸς υἱός,
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδεΐδη Διόμηδες, εμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ επὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' απέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν τόξων εὖ ειδὼς
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αινείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Αγχίσαο
Εὔχεται εκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἐστ' Αφροδίτη.
Αλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' εφ' ἵππων· μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε δια προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ολέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ιδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
Μήτι φόβονδ' αγόρευ', επει ουδέ σε πεισέμεν οἴω.
Ου γάρ μοι γενναῖον αλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Ουδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν εστιν.
Οκνείω δ' ἵππων επιβαινέμεν· αλλὰ και αὔτως
Αντίον εἶμ' αυτῶν· τρεῖν μ' ουκ εᾷ Παλλας Αθήνη.
Τούτω δ' ου παλιν αὖτις αποισετον ωκέες ἵπποι
Ἀμφω αφ' ἡμείων, ει γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.

Nos autem impetu-insequutus magnanimi Tydei filius,
Ipsosque interficiat, et abigat solidos-ungulis equos.
Quare tu ipse age tuos currus et tuos equos.
Hunc autem ego irruentem excipiam acuta hasta.
Sic utique loquuti, curribus variatis conscensis,
Impetu-concitati contra Tydidem dirigebant veloces equos.
Hos autem vidit Sthenelus Capaneius præclarus filius,
Et confestim Tydidem verbis volucribus adloquutus est:
Tydide Diomedes, meo carissime animo,
Duos viros video fortes contra te paratos pugnare,
Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus
Est Pandarus, filius vero Lycaonis fertur esse;
Æneas vero filius magnanimi Anchisæ
Prædicatur natus esse, et mater ipsi est Venus.
Quare age quæso retrocedamus equis: neque mihi sic
Discurrito furens in prima acie, ne forte dulcem vitam perdas.
Hunc vero torve intuitus adloquutus est fortis Diomedes:
Nequaquam ad fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto.
Non enim mihi decorum est fugitantem pugnare,
Neque trepidare; adhuc mihi vires integræ sunt.
Piget autem equos conscendere: quin et sic
Obviam ibo ipsis, tremere me non sinit Pallas Minerva.
Hos autem non iterum retro auferent veloces equi
Ambos a nobis, si modo alter effugerit.

Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.
Αἰνείαο δ' ἀπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλη,
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κε κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχωμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.

Aliud autem tibi dicam, tuque animo reconde tuo:
Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit
Ambos interficiendi, tu vero hosce quidem veloces equos
Hic detine, ex orbili habenis suspensis:
In Æneæ vero irrue memor equos,
Et abige a Trojanis ad bene-ocreatos Achivos,
Ejus enim stirpis *sunt*, e qua Troi late-sonans Jupiter
Dedit pro filio pretium Ganymede: quia optimi *sunt*
Equorum, quotquot sunt sub auroraque soleque,
Ex hac stirpe furatus est rex virorum Anchises,
Clam Laomedonte submissis feminis equabus:
Horum ei sex nati sunt in ædibus a stirpe,
Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe;
Hos autem duos Æneæ dedit, ad bellum acres:
Si hos ceperimus, retulerimus sane gloriam magnam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Illi vero cito prope accesserunt, agitantes veloces equos.
Hunc prior adloquutus est Lycaonis præclarus filius:
Fortissime, bellicose, illustris Tydei fili,
Profecto te non telum velox interfecit, acerba sagitta:
Nunc rursus hasta experiar, an adsequi valeam:
Dixit, et vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Tydidæ clypeum: per huncque penitus
Cuspis ærea volans thoraci admota est.

Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
Πρίν γ' ἀποπαύσασθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος, προέηκε· βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
Δείσας μή πως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς·
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Τὸν τάμεναι μεμαώς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος,
Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν.

Tum vero altum clamavit Lycaonis præclarus filius:
Vulneratus es ad ile penitus, neque te puto
Diu amplius duraturum: mihi autem magnam gloriam dedisti.
Hunc autem non expavefactus adloquutus est fortis Diomedes:
Errasti, nec es adsequutus: at non equidem vos puto
Ante cessaturos quam saltem alter stratus
Sanguine satiarit Martem invictum bellatorem.
Sic fatus, jaculatus est: et telum direxit Minerva
In nasum ad oculum, albosque trajecit dentes.
Hujusque linguam extremam abscidit æs rigidum,
Cuspis vero exiit ad extremum mentum.
Cecidit autem de curru, et sonitum dedere arma super ipsum
Varia, collucentia: tremefactique ejus fugiebant equi
Pedibus-celeres: et ejus ibi soluta est animaque roburque.
Tum vero Æneas irruit cum clypeo hastaque longa,
Veritus ne qua ad se traherent cadaver Achivi:
Et circumiens propugnabat tamquam leo, viribus fretus:
Prætendit vero ipsi hastamque et clypeum undique æqualem,
Eum interficere paratus quicumque huic obvius venisset,
Horrendum vociferans. Saxum vero prehendit manu
Tydides, magni ponderis, quod non duo viri ferrent,
Quales nunc mortales sunt: et hic eum facile agitabat etiam solus.
Eo percussit Æneæ coxendicem, ubi femur
In coxa vertitur, acetabulumque ipsum vocant:

Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης, ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
Ει μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
Αμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν
Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων,
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
Οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Αλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αινείαο δ' ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Εξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν πέρι πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα.
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,

Confregit autem ipsi acetabulum, et insuper ambos disrupit nervos.
Detraxitque cutem asper lapis: tum vero heros
Constitit in genua lapsus, et innitebatur manu robusta
Terræ, et oculos atra nox cooperuit.
Atque adeo ibi periisset rex virorum Æneas,
Nisi cito advertisset Jovis filia Venus,
Mater, quæ eum ex Anchisa peperit boves-pascente:
Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos;
Anteque ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit,
Septum ut esset telorum, ne quis Danaorum pernicium-equitum
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illa quidem suum dilectum filium subducebat prælio.
Neque filius Capanei immemor erat mandatorum
Eorum, quæ dederat pugna strenuus Diomedes:
Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos
Seorsum a strepitu *bellico*, ex orbili habenis suspensis:
Æneæ autem, irruens, jubis-pulcris-comantes equos
Abegit a Trojanis ad bene-ocreatos Achivos:
Et dedit Deipylo socio dilecto, quem præter omnes
Honorabat æquales, quod sibi mente consentanee adfectus erat,
Naves ad cavas ut ageret: at ipse heros
Equis suis conscensis sumsit habenas nitidas,
Statim autem Tydidem consequutus est validis-ungulis equis.
Alacer: is vero in Venerem irruebat crudeli ære,

Γιγνώσκων ὅτ᾽ ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
Τάων αἵτ᾽ ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
Οὔτ᾽ ἄρ᾽ Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ·
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκίχανε πολὺν καθ᾽ ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ᾽ ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱός,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος· ῥέε δ᾽ ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
(Ἰχὼρ οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν.
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ᾽, οὐ πίνουσ᾽ αἴθοπα οἶνον·
Τοὔνεκ᾽ ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.)
Ἡ δὲ μέγ᾽ ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν.
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
Τῇ δ᾽ ἐπὶ μακρὸν ἄυσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος.
Ἦ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ᾽ ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ᾽ ὀΐω
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ᾽ ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ᾽· ἡ δ᾽ ἀλύουσ᾽ ἀπεβήσατο· τείρετο δ᾽ αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ᾽ Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ᾽ ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.

Cognoscens quod imbellis esset dea, neque e deabus
Iis quæ virorum bellum administrant,
Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona:
Sed quum jam adsequutus esset frequentem per turbam persequens,
Tum protenta *hasta* magnanimi Tydei filius,
Summam vulneravit manum insiliens acuto ære
Imbecillam; statimque hasta cutem perstrinxit
Divinum per peplum, quem ei Charites elaborarant ipsæ,
Extremam supra volam; fluebatque immortalis sanguis deæ,
(Ichor qualis nempe fluit beatis diis.
Non enim pane vescuntur, neque bibunt nigrum vinum:
Ideo exsangues sunt, et immortales appellantur.)
Illa vero altum clamans abs se abjecit filium,
Et hunc quidem manibus eripuit Phœbus Apollo
Obscura nebula, ne quis Danaorum pernicium-equitum
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illam vero altum inclamavit pugna strenuus Diomedes:
Cede, Jovis filia, bello et pugna:
An non satis quod mulieres imbelles decipis?
Quod si tu in bello versabere, certe te puto
Formidaturam bellum, etiam si vel alibi *nomen ejus* audieris.
Sic dixit: illa vero mente mœrens abiit: et affligebatur vehementer:
Eam vero Iris prehensam pernix duxit extra turbam,
Oppressam doloribus: nigrescebat vero cutem pulcram.

Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω.
Ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τέ με, δός δέ μοι ἵππους,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο·
Ὣς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ·
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινεν, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον.
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη
Μητρὸς ἑῆς. ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.

Invenit deinde pugnæ ad sinistram atrocem Martem
Sedentem: caligine autem hasta erat abdita, et veloces equi.
At illa, in genua prolapsa, fratris cari,
Multum supplicans, aureis-phaleris-insignes petebat equos:
Dilecte frater, curamque mei gere, desque mihi equos:
Ut ad Olympum perveniam, ubi immortalium sedes est.
Valde doleo ex vulnere, quo me mortalis vulneravit homo
Tydides, qui jam et adversus Jovem patrem pugnaverit.
Sic dixit: ei autem Mars dedit aureis-phaleris-insignes equos:
Hæc autem currum conscendit mœrens suo corde,
Et propter ipsam Iris adscendit, et habenas cepit manibus:
Percussitque scutica, ut irent, nec illi inviti volabant:
Statim autem postea pervenerunt ad deorum sedem, excelsum Olympum,
Ibi equos sistebat pedibus-ventos-æquans velox Iris
Solutos ex curru, atque immortale adposuit pabulum.
Ad genua vero cecidit Diones diva Venus
Matris suæ: at hæc ulnis complectebatur filiam suam,
Manuque eam demulcebat, verbaque fecit, dixitque:
Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, cælicolarum
Temere, quasi quid flagitii admisisses palam?
Huic respondit deinde risuum-amans Venus:
Vulneravit me Tydei filius superbus Diomedes,
Eo quod ego dilectum filium subducebam prælio
Æneam, qui mihi omnium longe dilectissimus est.

Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
Ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων·
Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης
Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἄτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς πάϊς Ἀμφιτρύωνος
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστόν,
Εὖτέ μιν αὐτὸς ἀνὴρ υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο
Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
(Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο)

Non enim amplius Trojanorum et Achivorum pugna gravis est,
Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant.
Huic respondit deinde Dione augustissima dearum:
Perfer, filia mea, et tolera, mœsta quamvis.
Multi enim jam pertulimus cælicolæ
Ab hominibus, graves dolores invicem creantes.
Pertulit quidem Mars, quando eum Otus, fortisque Ephialtes
Filii Aloei ligaverunt duris vinculis.
Æreo autem in carcere vinctus erat tredecim menses:
Et fortassis ibi periisset Mars insatiabilis belli,
Nisi noverca, perpulcra Eribœa,
Mercurio indicasset: ille vero furtim-subduxit Martem
Jam confectum: dura enim ipsum vincula affixerant.
Pertulit etiam Juno, quando eam fortis filius Amphitryonis
Dextram ad mammam sagitta tricuspide
Percusserat: tunc eam gravissimus occupavit dolor.
Pertulit et Pluto inter hos ingens velocem sagittam,
Quando eum idem vir filius Jovis ægidem-habentis
Ad portam apud inferos vulneratum, doloribus affecerat:
(Verum is ivit ad domum Jovis et excelsum Olympum,
Corde dolens, doloribus confixus: nempe sagitta
In humerum robustum adacta erat, et cruciabat animum,
At hunc Pœon dolores-pellentia pharmaca inspergens,
Sanavit: nequaquam enim mortalis erat)

Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
Οὐδέ τι μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν,
Φραζέσθω, μή τις οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ' χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χεὶρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
  Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι ὅ, ττι κεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησεν,
Τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
  Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Audax, facinorosus, qui pro nihilo duxit nefaria patrare,
Qui arcu violabat deos qui Olympum habitant.
In te autem hunc concitavit dea cæsiis-oculis Minerva:
Demens, neque hoc cogitat animo Tydei filius,
Quod omnino non longævus *sit* qui cum immortalibus pugnaverit,
Neque cum liberi ad genua pappa-vocant
Reducem ex bello et gravi prælio.
Itaque nunc Tydides, etsi valde fortis est,
Cogitet, ne quis secum fortior te pugnet:
Ne continuo Ægialea, cordata Adrasti-filia
Ex somno lugens suos domesticos excitet,
Quem virgo-duxit desiderans maritum, fortissimum Achivorum,
Generosa uxor Diomedis equorum-domitoris.
  Dixit, et ambabus Ichora a manu abstergebat.
Sanata est manus, ac dolores mitigati sunt graves.
Illæ vero inspicientes Minerva et Juno,
Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritaverunt;
Inter hos autem sermonem orsa est dea cæsiis-oculis Minerva:
  Jupiter pater, numquid mihi succensebis *ob id* quod dixero?
Certe jam aliquam Venus Achivarum stimulans
Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementer diligit,
Earum aliquam demulcens Achivarum pulcris-peplis-indutarum,
Ad auream fibulam perstrinxit manum mollem.
  Sic dixit; subrisit autem pater hominumque deorumque,

Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσῆν Ἀφροδίτην·
Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
Ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο. Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο.
Ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·

Et advocatam adloquutus est auream Venerem:
Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:
Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum,
Hæc vero Marti veloci, et Minervæ omnia curæ-erunt.
Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.
In Æneam autem irruit pugna strenuus Diomedes,
Gnarus, quod eum ipse tegeret manibus Apollo:
Sed hic ne deum quidem magnum reverebatur, cupiebat vero semper
Æneam interficere, et inclytis armis exsuere.
Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens,
Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:
Sed quum jam quartum impetum-faceret deo par,
Minaciter tunc increpitans adloquutus est longe-jaculans Apollo:
Perpende, Tydide, et recede, neque diis
Paria velis meditari; quoniam nequaquam genus simile
Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum.
Sic dixit: Tydides autem recessit paulum retro,
Iram evitans e-longinquo-ferientis Apollinis.
At Æneam seorsum a turba posuit Apollo,
Pergamo in sacra, ubi ipsi templum erat:
Illum quidem Latonaque et Diana sagittis-gaudens,
In magno adyto curabantque glorianque-decorabant.
Verum imaginem fecit argenteum-arcum-gerens Apollo
Ipsique Æneæ similem et armis talem:

Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἆρες Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ, ἡγήτορι Θρῃκῶν.
Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῇ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,
Οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσιν·

Circumque imaginem Trojani et nobiles Achivi
Cædebant invicem circa pectora bovinos
Clypeos pulcre-orbiculatos, et parmulas leves.
Tunc utique impetuosum Martem adloquutus est Phœbus Apollo:
Mars Mars, hominum-pernicies, inquinate-cæde, murorum-eversor,
Nonne jam istum virum prælio subduxeris adgrediens
Tydidem, qui jam jam vel Jovi patri pugnaret?
Venerem quidem primum cominus vulneravit manu ad carpum:
At postea in meipsum irruit deo par.
Sic loquutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsa:
Trojanorum vero ordines perniciosus Mars concitavit obeundo,
Adsimilatus Acamanti veloci, ductori Thracum.
Et filios Priami, Jovis-alumnos adhortatus est:
O filii Priami Jovis-alumni regis,
Quousque tamdem interfici sinetis populum ab Achivis?
An donec circa portas bene structas pugnent?
Jacet vir, quem æqualiter honorabamus Hectori nobili,
Æneas, filius magnanimi Anchisæ.
Quare agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.
Sic loquutus, excitavit robur et animum uniuscujusque.
Tunc vero Sarpedon valde objurgavit Hectora nobilem:
Hector, quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas?
Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, et auxiliis,
Solum cum affinibus fratribusque tuis:

Τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα·
Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ' οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω.
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι,
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν,
Καδδὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής·
Ἀλλὰ καὶ ὣς Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν·
Τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσιν·
Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος,
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.

Horum nunc nullum ego videre possum neque animadvertere,
Sed trepidant, canes tamquam circa leonem:
Nos vero pugnamus, qui socii adsumus.
Etenim ego auxiliator exsistens, admodum e longinquo venio.
Procul enim Lycia Xanthum ad vorticosum,
Ubi uxoremque dilectam reliqui et infantem filium,
Et possessiones multas, quas cupit quicumque pauper:
Et tamen etiam sic, Lycios adhortor, et promtus sum ipse
Cum viro *isto* pugnare: tametsi nihil mihi hic tale,
Quale vel auferant Achivi vel abducant:
Tu vero stas, sed ne alias quidem hortaris
Copias sustinere *hostes*, et opem-ferre uxoribus:
Cave ne forte veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,
Hostibus captura et præda sitis:
Illi vero cito exscindent bene habitatam urbem vestram.
At tibi convenit hæc omnia curæ esse noctesque diesque,
Et principibus supplicare longe-vocatorum sociorum,
Ut incessanter *hosti* obsistant, asperamque deponant increpationem.
Sic dixit Sarpedon: momordit autem præcordia Hectori sermo,
Et statim de curru cum armis saliit ad terram:
Et vibrans acutas hastas, per exercitum ibat undique,
Adhortans ad-pugnandum: excitavit autem pugnam gravem.
At illi conversi sunt *a fuga*, et adversi steterunt Achivis.
Argivi autem sustinebant conferti, neque in-fugam-versi sunt.

Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνει, ἐπειγομένων ἀνέμων, καρπόν τε καὶ ἄχνας,
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισσάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος, τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
  Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐκ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα, μετάλλησάν γε μὲν οὔτι.
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
  Τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς,
Ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων

Et sicut ventus paleas differt sacras per areas,
Viris ventilantibus, quando utique flava Ceres
Secernit, urgentibus ventis, fructumque et paleas,
Et subalbicant palearum-receptacula: sic tunc Achivi
Albi superne facti sunt pulvere, quem inter ipsos
Cælum usque solidum excitabant pedes equorum
Conversa-acie confligentium: flectebant nempe *equos* aurigæ.
Hi vero robur manuum recta tulerunt: circum autem caliginem
Impetuosus Mars offudit prælio, Trojanis opem-ferens,
Omnem aciem obiens, effectaque dabat mandata
Phœbi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserat
Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
Abeuntem: hæc enim erat Danais auxiliatrix.
  Ipse autem Æneam valde pingui ex adyto
Emisit, et pectoribus robur indidit pastori populorum.
Æneas autem inter socios stetit, hique gavisi sunt
Ut viderunt vivumque et incolumem advenientem,
Et animum bonum habentem, percontati sunt tamen nihil:
Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,
Marsque hominum-pernicies, Discordiaque insatiabiliter furens.
  Ajaces autem duo et Ulysses et Diomedes,
Concitabant Danaos ad pugnandum: ii vero etiam per se
Neque vires Trojanorum timebant neque clamores,
Sed exspectabant *eorum impetum* nubibus similes, quas Saturnius

Νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
Ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων.
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν
Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι.
Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν·
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους
Υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε·
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·

Tranquillitatis-tempore sistit in pertingentibus-ad-cælum montibus
Quiete, quando dormit vis Boreæ, et aliorum
Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas
Flatibus stridulis dissipant flantes:
Sic Danai Trojanos exspectabant stabiliter, neque fugiebant.
Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans:
O amici, viri estote, et fortem animum sumite,
Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas.
Verecundantium enim virorum plures salvi, quam interfecti sunt:
Fugientium vero neque gloria exsurgit, nec ullum auxilium.
Dixit, et jaculatus est hasta impigre: et percussit principem virum
Æneæ socium magnanimi Deicoontem
Pergasidem, quem Trojani æque ac Priami filios
Honorabant, quoniam impiger erat inter primos pugnare.
Hunc utique in clypeo hasta percussit rex Agamemnon:
Is autem non hastam inhibuit, transiit autem penitus etiam per ipsum;
Et imum in ventrem per balteum trajecit:
Fragorem autem edidit cadens, et sonitum dedere arma super ipsum.
Tum vero Æneas Danaorum interfecit viros fortissimos
Filios Dioclis Crethonaque Orsilochumque:
Horum pater quidem habitabat bene-ædificata in Phera,
Dives opum: genus autem erat a fluvio
Alpheo, qui late fluit Pyliorum per terram.
Hic genuit Orsilochum multis viris imperatorem;

Ορσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
Εκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ορσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Αργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ατρείδῃς', Αγαμέμνονι, καὶ Μενελάῳ
Αρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ετραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ανδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσιν.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Αντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ, μέγα δὲ σφέας ἀποσφήλειε πόνοιο.
Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
Αντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Αντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.

Orsilochus autem genuit Dioclem magnanimum:
Ex Diocle autem gemini filii nati sunt,
Crethon, Orsilochusque, pugnæ peritissimi omnigenæ.
Hi quidem puberes facti, nigris in navibus
Ilium ad generosis-equis-fœcundum simul Argivos sequuti sunt,
Honorem Atridis, Agamemnone, et Menelao
Expetentes: eos vero ibi finis mortis obtexit.
Quales leones duo montis in verticibus
Nutriti sunt sub matre, profundæ in densis-recessibus sylvæ:
Hi quidem rapientes boves et pingues oves,
Stabula hominum vastabant, donec et ipsi
Virorum manibus interfecti sunt acuto ære;
Tales hi manibus sub Æneæ domiti
Deciderunt, abietibus similes altis.
Horum vero prostratorum misertus est pugna strenuus Menelaus:
Et processit per antesignanos, armatus corusco ære,
Quassans hastam; ejusque excitabat animum Mars,
Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.
Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius;
Processitque per primos-pugnatores: valde enim timebat pastori populorum,
Ne quid pateretur *humanitus*, graviterque ipsos frustraret laboris.
Illi quidem jam manusque et hastas acutas
Contra se invicem tenebant, parati pugnare.
Verum Antilochus valde prope adstitit pastori populorum.

Αινείας δ' ου μεῖνε, θοός περ εὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' αλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' επεὶ οὖν νεκροὺς έρυσαν μετὰ λαὸν Αχαιῶν,
Τὼ μὲν άρα δειλὼ βαλέτην εν χερσὶν εταίρων.
Αυτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
  Ἔνθα Πυλαιμένεα ελέτην ατάλαντον Ἄρηϊ,
Αρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ασπιστάων.
Τὸν μὲν άρ' Ατρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Ἑσταότ' έγχεϊ νύξε κατὰ κληῖδα τυχήσας.
Αντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ηνίοχον, θεράποντα
Εσθλὸν Ατυμνιάδην (ὁ δ' υπέστρεφε μώνυχας ἵππους)
Χερμαδίῳ αγκῶνα τυχὼν μέσον· εκ δ' άρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ελέφαντι χαμαὶ πέσον εν κονίῃσιν.
Αντίλοχος δ' άρ' επαΐξας ξίφει ήλασε κόρσην.
Αυτὰρ ὅγ' ασθμαίνων ευεργέος έκπεσε δίφρου
Κύμβαχος εν κονίῃσιν επὶ βρεχμόν τε καὶ ώμους.
Δηθὰ μάλ' ειστήκει, (τύχε γάρ ῥαμάθοιο βαθείης)
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον εν κονίῃσιν.
Τοὺς δ' ἵμασ' Αντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ήλασ' Αχαιῶν.
  Τοὺς δ' Ἕκτωρ ενόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' επ' αυτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί· ἦρχε δ' άρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι' Ενυώ.
Ἡ μὲν έχουσα κυδοιμὸν αναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' εν παλάμῃσι πελώριον έγχος ενώμα·

At Æneas non sustinuit, impiger licet exsistens bellator,
Ut vidit duos viros prope inter se stantes.
Et illi postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,
Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:
Ipsi vero conversi, inter primos pugnabant.
  Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
Hunc utique Atrides hasta-inclytus Meneläus
Stantem hasta vulneravit ad jugulum adsequutus.
Antilochus vero Mydona percussit aurigam, famulum
Fortem Atymniadem (ille autem avertebat solidos-ungulis equos)
Saxo cubitum adsequutus medium; at ex manibus
Frena candida ebore humi ceciderunt in pulverem.
Antilochus autem irruens ense percussit tempus.
Sed is anhelans affabre-facto excidit curru
Pronus in pulverem in sinciputque et humeros.
Diu valde *fixus* stetit, (nactus erat enim arenam profundam)
Donec equi percussum humi excusserunt in pulverem.
Hos vero scutica-agitabat Antilochus, et ad exercitum egit Achivorum.
  Et hos Hector animadvertit inter ordines, irruitque in ipsos
Vociferans: unaque Trojanorum sequebantur phalanges
Fortes: dux autem erat ipsis Mars et veneranda Bellona:
Illa quidem ferens tumultum immanem pugnæ:
Mars vero in manibus ingentem hastam quassabat;

Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν·
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱὸν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος,
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν

Itabatque modo quidem ante Hectorem, modo post.
Hunc autem conspicatus cohorruit pugna strenuus Diomedes.
Et ut rudis quum homo emensus ingentem campum,
Consistit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
Spuma frementem conspicatus, continuoque recurrit retrorsum:
Sic tunc Tydides recessit, dixitque populo:
O amici, talem quidem admiramur Hectora nobilem,
Hastaque-fortem esse, et audacem bellatorem.
At huic semper adstat unus deorum, qui mortem arceat:
Et nunc ei adstat ille Mars mortali viro similis.
Sed ad Trojanos conversi semper retro
Cedite, neque adversus deos velitis fortiter pugnare.
Sic dixit: Trojani vero admodum prope venerunt ad ipsos:
Tunc Hector duos viros interfecit peritos pugnæ,
In uno curru exsistentes, Menesthem, Anchialumque.
Horum vero prostratorum misertus est magnus Telamonius Ajax:
Stetitque proxime accedens, et jaculatus est hasta fulgenti,
Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
Habitabat prædives, locuples: sed eum fatum
Duxit auxiliaturum ad Priamumque et filios:
Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax,
Imo autem in ventre defixa est longa hasta,
Fragoremque edidit cadens: accurrebat autem illustris Ajax
Arma detracturus, Trojani vero in *eum* tela fuderunt

Ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
Δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυόν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων, ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε μέγαν τε
Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ', υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σέ φασι Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο, ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' οἷόν τινά φασι βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα·
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Acuta, collucentia; scutum autem excepit multa.
Ille vero calce impresso ex cadavere æream hastam
Evulsit, non tamen etiam alia potuit arma pulcra
Ab humeris auferre: premebatur enim telis:
Timuit autem circuitionem potentem Trojanorum strenuorum,
Qui multique et strenui instabant hastas tenentes,
Qui ipsum magnum licet et fortem et præclarum,
Propulerunt a se, et ille cedens vi-repulsus-est.
Sic hi quidem occupabantur per acrem pugnam.
At Tlepolemum Heraclidem fortemque magnumque
Incitavit in deo-parem Sarpedonem fatum violentum.
Et hi quum jam prope essent se invicem invasuri,
Filiusque neposque Jovis nubes-cogentis,
Hunc utique Tlepolemus prior verbis adloquutus est:
Sarpedon, Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas
Trepidare hic exsistenti pugnæ imperito viro?
Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem ægidem-tenentis
Esse, quum longe illis inferior sis viris,
Qui Jove prognati sunt, ætate priscorum hominum;
Sed qualem ajunt vim Herculeam (*Herculem*)
Fuisse, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem:
Qui quondam huc profectus caussa equorum Laomedontis,
Sex solis cum navibus et viris paucioribus,
Ilii vastavit urbem, et desolavit compita.

Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν οἴομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
Ελθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Αλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Αΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ανέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἕρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
Ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησεν
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,

Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt vero copiæ:
Neque te Trojanis credo auxilio fore
Profectum ex Lycia, ne quidem si multo fortior esses;
Sed a me interfectum ad portas Orci defensurum.
Hunc vero Sarpedon, Lyciorum dux contra adloquutus est:
Tlepoleme, sane ille evertit Ilium sacram,
Viri præ vecordia præclari Laomedontis,
Qui ipsum bene meritum malo objurgavit sermone,
Neque dedit equos, quorum gratia e longinquo venerat.
Tibi autem ego hic edico cædem et mortem atram
A me illatum iri, meaque te hasta domitum
Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni insigni-equis.
Sic dixit Sarpedon: at sustulit fraxineam hastam
Tlepolemus, et horum quidem eodem-tempore hastæ longæ
E manibus evolarunt; hic quidem percussit cervicem mediam
Sarpedon, et cuspis penitus transiit acerba.
Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.
Tlepolemus autem femur sinistrum hasta longa
Percussit: et cuspis pertransiit rapido impetu acta,
Ossi infixa, pater vero *Jupiter* mortem avertit.
Tum quidem Deo-parem Sarpedonem nobiles socii
Ferebant e prælio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa
Dum traheretur: eam autem nullus animadvertit, neque cogitavit
Femore extrahere hastam fraxineam, ut *currum* conscenderet,

Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχεν πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη·
Ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρομίόν τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον· ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε,
Νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα

Festinantibus illis: tantum enim habebat studium qui obibant.
Tlepolemum autem ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Ferebant e prælio; animadvertit autem nobilis Ulysses,
Fortem animum habens: et commotum est ei suum cor.
Et anxie-versabat deinde mente et animo,
Utrum prius Jovis filium magnum-sonantis insequeretur,
An ipse plurium Lyciorum animam eriperet:
Sed non Ulyssi magnanimo fatale erat
Fortem Jovis filium interficere acuto ære.
Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *ejus* animum Minerva.
Tunc ille Cœranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,
Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.
Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
Nisi statim animadvertisset ingens galeatus Hector.
Processit autem per primos pugnatores armatus corusco ære,
Terrorem inferens Danais: gavisus est autem eo accedente
Sarpedon Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit:
Priamide, ne me prædam Danais sinas
Jacere, sed auxiliare; deinde me vel deserat vita
In urbe vestra: quoniam non sum ego
Reversurus domum dilectam in patriam terram,
Oblectaturus domum dilectam et infantem filium.
Sic dixit: huic autem nil respondit galeatus Hector,
Sed impetu-facto-præteriit, ardens-cupidine, ut quam-citissime

Ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ.
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
Χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, καὶ χάλκεος Ἄρης;
Ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισσίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,

Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.
At deo-parem Sarpedonem nobiles socii
Collocarunt sub ægidem-habentis Jovis perpulcra fago.
Et ex ejus femore hastam fraxineam extraxit foras
Fortis Pelagon, qui ei dilectus erat socius.
At hunc deseruit anima, et circum oculos offusa est caligo:
Rursus autem spiritum-recepit, ac circum aura Boreæ
Recreabat adspirans ægre spirantem animam.
Argivi vero propter Martem et Hectorem ære-armatum
Nec umquam versis-tergis-fugiebant nigras ad naves,
Nec umquam contra-ferebantur in pugnam: sed semper retro
Cedebant, postquam audierant inter Trojanos Martem *esse*.
Tunc quem primum, quemque ultimum interfecit
Hectorque Priami filius et æreus Mars?
Deo-parem Teuthranta, et insuper equorum-agitatorem Orestem,
Trechumque hastatum Ætolum, Œnomaumque,
Œnopidemque Helenum, et Oresbium mitram-habentem-variam,
Qui in Hyla habitabat, valde divitiis intentus,
Lacui vicinus Cephissidi: et apud ipsum alii
Habitabant Bœoti valde opulentum populum habentes.
Ut hos igitur animadvertit dea candidas-ulnas-habens Juno
Argivos interimentes in acri pugna,
Illico Minervam verbis volucribus adloquuta est:
Papæ, ægidem-habentis Jovis filia indomita,

Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα·
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
Χάλκεα ὀκτάκνημα σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσιν.
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλε, χρύσει', ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν

Certe vanum hoc promissum fecimus Menelao,
Ilio exciso bene-munito rediturum,
Si sic furere sinemus perniciosum Martem.
Quare age jam, et nos cogitemus de strenuo auxilio *ferendo*.
Sic dixit, necnon obsequuta est dea cæsiis-oculis Minerva:
Illa quidem discurrens aureis-phaleris-insignes instruebat equos
Juno veneranda dea, filia magni Saturni:
Hebe autem ad currus velociter posuit curvos orbes *rotarum*
Æreos octo-radios-habentes ad ferreum axem utrimque:
Quorum utique aureum orbile incorruptum, sed desuper
Æreæ laminæ-rotam-munientes adaptatæ mirabile visu:
Modioli autem ex argento erant rotundi utrimque:
Sellaque aureis et argenteis loris
Exporrecta erat: duoque semicirculi unde-habenæ-suspenduntur, e-rant:
Ex hac autem argenteus temo procurrebat: ad cujus extremitatem
Ligavit aureum pulcrum jugum, et lora-jugalia
Pulcra innexuit, aurea, sub jugum vero duxit Juno
Equos pedibus-celeres cupida contentionis et prælii.
Ceterum Minerva, filia Jovis ægidem-habentis,
Peplum quidem defluere-sivit pulcrum patris super pavimento
Varium, quod ipsa fecerat et elaborarat manibus:
Illa vero loricam induta Jovis nubes-cogentis
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
Et circum humeros posuit ægidem fimbriatam

Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόβος εστεφάνωτο,
Εν δ' Ἔρις, εν δ' Αλκὴ, εν δὲ κρυόεσσα Ιωκή.
Εν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αιγιόχοιο.
Κρατὶ δ' επ' αμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
Χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' αραρυῖαν.
Ες δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ανδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται οβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς επεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αυτόμαται δὲ πύλαι μύκον ουρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς επιτέτραπται μέγας ουρανὸς Οὔλυμπός τε,
Ημὲν ανακλῖναι πυκινὸν νέφος, ηδ' επιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αυτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ακροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Ουλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην εξείρετο, καὶ προσέειπεν·
Ζεῦ πάτερ, ου νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα;
Ὀσσάτιόν τε καὶ οἷον απώλεσε λαὸν Αχαιῶν
Μὰψ, ατὰρ ου κατὰ κόσμον; εμοὶ δ' ἄχος, οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ αργυρότοξος Απόλλων,
Ἄφρονα τοῦτον ανέντες, ὃς ούτινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα

Horrendam, quam undique Timor ambiebat;
In ea Contentio, in ea Fortitudo, in ea atrox Insectatio;
In ea et Gorgonium caput diri monstri
Dirumque, horrendumque, Jovis portentum ægidem-ferentis.
Capiti vero cristatam galeam imposuit quatuor-conos-habentem,
Auream, centum urbium peditibus sufficientem.
Inque currum fulgidum pedibus adscendit: sumsitque hastam
Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum, quibuscunque irascitur præpotente-patre-nata.
Juno autem scutica velociter urgebat equos,
Sponte vero sua portæ crepuerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum est magnum cælum Olympusque,
Ut et aperiant densam nubem et claudant.
Hac utique *via* per eas stimulo-parentes regebant equos:
Invenerunt autem Saturnium a diis seorsum sedentem aliis,
Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
Ibi equos sistens dea candidis-ulnis Juno
Jovem supremum Saturnium interrogavit, et adloquuta est:
Jupiter pater, an non succenses Marti ob hæc atrocia facta,
Eo quod tantasque et tales perdidit copias Achivorum
Temere, nec ut decuerat? mihi autem dolor, illi vero quieti
Delectantur, Venusque et argenteo-arcu-decorus Apollo,
Dementem hunc quum extimularint, qui nulla novit jura.
Jupiter pater, numquid mihi irasceris, si Martem

Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,
Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
Ἔνθα στᾶσ' ἤυσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι, χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·

Graviter percussum pugna exegerim?
Hanc autem vicissim adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Agedum adversus ipsum incita Minervam prædatricem,
Quæ ipsum maxime solita-est in graves dolores conjicere.
Sic dixit: necnon obsequuta est dea candidis-ulnis Juno:
Sed scutica verberavit equos: hi autem non inviti volabant
Per medium terræque et cæli stellati.
Quantum vero aeris-spatium homo videt oculis
Sedens in specula, prospectans in nigricantem pontum,
Tantum saltu-conficiunt deorum altisoni equi.
Sed quando jam Trojam pervenerant fluviosque labentes,
Qua fluenta Simois commiscent et Scamander,
Ibi equos sistitit dea candidis-ulnis Juno
Solutos curru: circumque caliginem multam fudit.
Illis vero ambrosiam Simois submisit pascendam.
Hæ autem iverunt pavidis columbis incessu similes,
Viris Argivis auxiliari properantes.
Sed quando jam venerunt, ubi plurimi et fortissimi
Stabant, circum vim Diomedis equum-domitoris (*Diomedem*)
Conferti, leonibus similes crudivoris,
Vel suibus apris, quorum robur non imbelle,
Ibi stans clamavit dea candidis-ulnis Juno,
Stentori adsimilata magnanimo, æream-vocem-habenti,
Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta:

Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται·
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὗρε δὲ τόνγε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
Ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
Ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ·
Ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
Ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς·
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής,
Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμείωνας:
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον·
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα.
Σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι:

Proh pudor, Argivi, turpia probra, forma *tantum* admirabiles:
Quandiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,
Numquam Trojani ante portas Dardanias
Progrediebantur: illius enim timebant validam hastam:
Nunc vero procul ab urbe cavas ad naves pugnant.
Sic fata, commovit robur et animum uniuscujusque.
Tydidæ autem supervenit dea cæsiis-oculis Minerva:
Reperitque hunc regem apud equos et currus
Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagitta:
Sudor enim ipsum adfligebat sub lato loro
Clypei pulcre-orbiculati: quo adfligebatur, et laborabat manu:
Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat:
Equinum autem dea jugum adtigit, dixitque:
Profecto parum sibi filium similem genuit Tydeus:
Et Tydeus quidem parvus erat corpore, sed pugnator,
Etiam quando eum ego pugnare non sinebam,
Neque furenter irruere, quando scilicet venit seorsum ab Achivis
Legatus ad Thebas plures ad Cadmeios;
Convivari eum jussi in ædibus quietum:
Sed is animum retinens suum fortem sicut prius,
Juvenes Cadmeiorum provocabat: et in omnibus vincebat
Facile: talis illi ego adjutrix eram.
At tibi equidem adsumque ego, et tueor,
Et te alacriter hortor adversus Trojanos pugnare:

Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυαϊξ γυῖα δέδυκεν;
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνείδαο·
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Γιγνώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο.
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις, ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας.
Γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.

Sed tua vel defatigatio ex multo-labore membra subiit,
Vel te certe aliquo-modo timor tenet exanimans: non sane tu posthac
Tydei soboles es rei-militaris-periti Œnidæ.
Hanc autem vicissim adloquutus est fortis Diomedes:
Agnosco te, dea, filia Jovis ægidem-habentis.
Ideo ingenue tibi dicam verbum, neque celabo:
Neque aliquis me timor tenet exanimans, nec ulla socordia:
Sed adhuc tuorum recordor mandatorum, quæ dedisti.
Non me sinebas cum beatis diis ex-adverso pugnare
Ceteris; sed si Jovis filia Venus
Veniret in prælium, hanc vulnerare acuto ære.
Quare nunc et ipse recedo, atque etiam ceteros
Argivos jussi congregari hic omnes.
Agnosco enim Martem prælium obeuntem et administrantem.
Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva:
Tydide Diomedes, meo carissime animo,
Neque tu Martem hunc time, neque quemquam alium
Immortalium, talis tibi ego adjutrix sum.
Verum age, in Martem primum dirige solidos-ungulis equos:
Feri vero cominus, neque revetere impetuosum Martem
Hunc insanientem, ascitum malum, inconstantem:
Qui non ita-pridem mihique et Junoni promisit dicendo
Adversum Trojanos se pugnaturum, et Argivis opitulaturum;
Nunc autem cum Trojanis versatur, et horum est oblitus.

Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν.
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν.
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασεν
Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν,
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι.
Καί τόγε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι·
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·

Sic loquuta, Sthenelum e curru dejecit humi,
Manu retrorsum trahens: ille autem dicto-citius desiliit:
At ipsa currum conscendit juxta Diomedem nobilem
Ira-concitata dea: valde autem gemuit faginus axis
Sub pondere; gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum.
Corripuit autem scuticam et habenas Pallas Minerva:
Statim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.
Ille quidem Periphantem ingentem armis-spoliabat,
Ætolorum longe fortissimum, Ochesii præclarum filium.
Hunc quidem Mars spoliabat cæde-inquinatus: ceterum Minerva
Induit Orci galeam, ne eam videret impetuosus Mars.
Verum postquam vidit hominum-pestis Mars Diomedem nobilem,
Hic quidem Periphantem ingentem illic sivit
Jacere, ubi primum interficiens abstulerat animam,
Ivitque recta in Diomedem equorum-domitorem.
Hi vero quum jam prope essent alter alterum invasuri,
Prius Mars protenta-manu-jaculatus-est super jugum habenasque e-
Hasta ærea, cupiens animam eripere: (quorum,
Et hanc manu prehensam dea cæsiis-oculis Minerva
Submovit a curru, ut incassum præterfugeret.
Secundus tum impetum fecit pugna strenuus Diomedes
Hasta ærea: infixit autem connixa Pallas Minerva
Imum in ile, ubi cingebatur cinctu. (dilaceravit ;
Ea utique parte ipsum vulneravit adsequutus, cutemque pulcram

Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης ἆτος πολέμοιο·
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
Τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων,
Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
Ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον,
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

At hastam extraxit rursus; ille autem boabat æreus Mars,
Quantum novies-mille clamant, vel decies-mille
Viri in bello, certamen committentes Martis.
Tremor vero occupavit Achivos Trojanosque
Territos: adeo boavit Mars insatiabilis belli.
Et qualis ex nubibus nigra apparet caligo
Ab æstu vento graviter-spirante excitato:
Talis Tydidæ Diomedi æreus Mars
Apparebat cum nubibus iens in cælum latum.
Statim vero venit deorum in sedem, excelsum Olympum,
Et propter Jovem Saturnium sedit animo mœrens,
Ostenditque immortalem sanguinem defluentem ex vulnere,
Et lamentans verbis volucribus adloquutus est:
Jupiter pater, non indignaris videns hæc violenta facinora?
Semper sane acerbissima dii passi sumus
Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.
Tua gratia omnes pugnamus: tu namque genuisti dementem filiam
Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ sunt.
Alii enim quidem omnes, quotquot dii sunt in Olympo,
Tibique obediunt, et subjecti-sumus unusquisque:
Hanc autem neque verbo coerces, neque facto,
Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam,
Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem
Furere exstimulavit in immortales deos.

Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος·
Ἀλλά μ᾽ ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ᾽ ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Μή τι μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
Ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε·
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἥρης, τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ᾽ ἐπέεσσιν.
Τῷ σ᾽ οἴω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
Ἀλλ᾽ οὐ μάν σ᾽ ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε᾽ ἔχοντα·
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ᾽ ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον᾽ ἀνώγει ἰήσασθαι·
Τῷ δ᾽ ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ᾽ ἐτέτυκτο·
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,
Ὑγρὸν ἐόν, μάλα δ᾽ ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ᾽ Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν·
Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.

Venerem quidem primum cominus vulneravit manu ad carpum:
Sed postea in me ipsum irruit deo par:
At me subduxerunt veloces pedes: profecto *alioquin* diu
Ibi dolores passus fuissem inter horrendas cadaverum-strages,
Aut vivus viribus-fractus fuissem æris ictibus.
Hunc vero torve intuitus adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Nequid mihi, inconstans adsidens queritare:
Invisissimus enim mihi es deorum, qui Olympum habent.
Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnæque:
Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere-nescium,
Junonis, quam quidem ego vix reprimo verbis:
Idcirco te puto illius hæc pati consiliis:
Sed utique non te amplius diu patiar dolores ferre:
Nam a me genitus es, mihique te peperit mater:
Quod si aliquo ex alio deorum natus esses ita improbus,
Tunc jam pridem fuisses inferior Urani-filiis (*Titanibus*).
Sic dixit, et Pæonem jussit mederi:
Huic autem Pæon dolorem-mitigantia medicamina inspergens,
Sanavit: nequaquam enim mortalis erat:
Et ut quando fici-succus lac album festino-motu in-coagulum-cogit,
Liquidum quod erat, et celerrime circumagitur a miscente:
Sic utique celeriter sanavit impetuosum Martem.
Huncque Hebe lavit, elegantesque vestes induit:
Juxtaque Jovem Saturnium sedit gloria exsultans.

Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

Illæ vero rursus ad domum Jovis magni redierunt,
Junoque Argiva et potens-auxiliatrix Minerva,
Postquam repressissent hominum-pestem Martem a virorum-cædibus.

ARGUMENTUM

LIBRI VI. ILIADIS.

Trojanorum acie in fugam inclinante, Helenus vates Hectorem hortatur, ut publicam obsecrationem Minervæ in arce habendam imperet (v. 1.-101). Ergo is celeriter restituto prælio pergit in urbem: in eo prælio Diomedes, et Glaucus dux Lyciorum ad certamen progressi, priusquam manus consererent, paterna inter se hospitia recordati, facta armorum permutatione, dextras jungunt (102-236). Hecuba et ceteræ matronæ de Hectoris et procerum consilio peplum in ædem Minervæ inferunt, et vota pro salute patriæ nuncupant (237-311). Interim Hector domi desidentem Paridem objurgando in aciem reducit (312-368); uxorem Andromachen, in ædibus suis frustra quæsitam, tamdem urbe egrediens ad portam Scæam una cum puero Astyanacte obviam habet, atque ultimum adloquitur (369-502). Mox fratrem in via armatus insequitur Paris (503-529).

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορός ἐστ' ὀαριστύς.

Τρώων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Εὐσσώρου Ἀκάμαντ' ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισιν·
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων·
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶνγε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν, καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων

(*deorum auxilio*);
Trojanorum autem destituta est et Achivorum pugna gravis
Frequenter vero huc et illuc prorupit impetus prælii per campum;
In se invicem dirigentibus æratas hastas;
Inter Simoentis et Xanthi fluenta.
Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum,
Trojanorum rupit phalangem, salutemque sociis adtulit;
Virum percutiens, qui fortissimus inter Thracas erat;
Filium Eussori Acamantem strenuumque magnumque.
Hunc percussit primus in galeæ cono setis-equinis-densæ;
Inque fronte fixit, et penetravit os intra
Cuspis ærea: eumque oculos tenebræ cooperuerunt.
Axylum autem interfecit pugna strenuus Diomedes
Teuthranidem, qui habitabat bene-structa in Arisba;
Dives opum, et benignus erat hominibus:
Omnes enim excipiebat-comiter ad viam *sitas* ædes habitans:
Sed ab eo nullus horum tunc depulit tristem interitum,
Ante occurrens: sed ambos anima privavit (*Diomedes*)
Ipsum et famulum Calesium, qui tunc equorum

Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε·
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐϋρρείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν·
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο
Ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη

Erat auriga: hique ambo terram subierunt.
Dresum autem Euryalus et Opheltium interfecit:
Perrexitque ad Æsopum et Pedasum, quos quondam nympha
Nais Abarbarea pepererat insigni Bucolioni.
Bucolion autem erat filius clari Laomedontis
Maximus natu, clandestinum vero ipsum pepererat mater:
Pastor autem, quum esset inter oves, *ei mixtus est* amore et concu-
Ea vero gravida-facta gemellos peperit filios: (bitu;
Et quidem horum solvit robur et pulcra membra
Mecisteiades, et ab humeris arma detraxit.
Astyalum item occidit militiæ tolerans Polypœtes.
Pidytem vero Ulysses Percosium interfecit
Hasta ærea: Teucerque Aretaonem nobilem.
At Antilochus Ablerum interemit hasta splendenti
Nestorides: Elatum vero rex virorum Agamemnon:
Habitabat autem Satnioentis pulcre-fluentis apud ripas
Pedasum altam. Phylacum autem interemit Leitus heros
Fugientem: Eurypilus autem Melanthium interfecit:
Adrestum vero deinde pugna strenuus Menelaus
Vivum cepit: equi enim ipsius pavore-adtoniti-*fugientes* per-campum
Ramo impediti mirycino, curvum currum
Quum fregissent in summo temone, ipsi quidem contenderunt
Versus urbem, quo alii pavore-adtoniti fugiebant:
Ipse autem de curru juxta rotam devolutus est

Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν τῷ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'. Ἀτρείδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·

Pronus in pulverem in os: apud autem ipsum stetit
Atrides Menelaus, tenens longam hastam:
Adrestus vero deinde amplexus supplex-orabat genua:
Vivum-cape, Atrei fili, tuque dignum accipe liberationis-pretium.
Multæ utique in divitis patris *domo* res-pretiosæ-reconditæ jacent,
Æsque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum,
Ex quibus certe tibi largietur pater infinita dona *liberationis-ergo*,
Si me vivum *esse* audiverit ad naves Achivorum.
Sic dixit: huicque animum in pectoribus flectebat.
Et jam ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum
Daturus famulo deducendum: verum Agamemnon
Obvius venit currens, et minaciter-clamans, verba fecit:
O mollis, o Menelae, cur nam tu sollicitus es ita *de servandis*
Hominibus? certe tibi optime res gesta est domi
Per Trojanos: horum nullus effugiat grave exitium,
Manusque nostras: ne quidem quem in utero mater
Infantem exsistentem gestet, ne is quidem effugiat: sed simul omnes
Ex Ilio funditus pereant insepulti et inglorii.
Sic loquutus immutavit fratris mentem heros,
Recte monens. Is autem a se depulit manu
Heroem Adrestum: et hunc rex Agamemnon
Vulneravit ad ile: ille vero resupinatus est. Atrides autem
Pede pectoribus imposito extrahit fraxineam hastam.
Nestor autem Argivos hortabatur altum clamans:

Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθεν
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς,
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος

O amici, heroes Danai, famuli Martis,
Ne quis nunc exuviarum cupidus, pone
Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat:
Sed viros interficiamus: postea autem et his otiosi
Corpora per campum spoliabitis mortua.
Sic fatus, concitavit ardorem et animum cujusque.
At tum sane Trojani bellicosis ab Achivis
Intra Ilium se recepissent ignavia domiti,
Nisi Æneæque et Hectori dixisset adstans
Priamides Helenus, augurum longe præstantissimus:
Æneaque et Hector, quoniam labor in vos maxime
Trojanorum et Lyciorum incumbit, quia præstantissimi
Omnem ad conatum estis et ad pugnandum et ad consulendum,
State isthic, et copias continete ante portas,
Quoquoversum discurrentes, prius quam in complexu uxorum
Fugientes cadant, et hostibus gaudium fiant.
Verum postquam phalanges cohortati fueritis omnes,
Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,
Quamvis valde pressi: necessitas enim urget.
Hector, at tu urbem adi, et dic demum
Matri tuæ et meæ: eaque congregans matronas,
In templum Minervæ oculos-cæsiæ, in arce summa,
Apertis clave valvis sacræ ædis,
Peplum, quod sibi videtur elegantissimum et maximum

Εἶναι ἐνὶ μεγάροισι, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας, ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξ ἔμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'. Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν,
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο.
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω ποτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισιν,

Esse in ædibus, et sibimet longe carissimum ipsi,
Ponat Minervæ ad genua pulcræ-comas:
Et ei voveat *se* duodecim boves in templo
Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam, si miserata fuerit
Urbemque, et Trojanorum uxores et infantes liberos,
Si utique Tydei filium averterit ab Ilio sacra,
Ferocem bellatorem, violentum artificem-fugandi-*hostes*,
Quem jam ego fortissimum Achivorum arbitror esse.
Ne Achillem quidem umquam sic timuimus ducem virorum,
Quem ajunt e dea *natum* esse: sed hic valde
Furit, neque quisquam ei potest animis par-esse.
Sic dixit: Hector autem nequaquam fratri non-obsequutus est,
Sed statim de curru cum armis desiliit humi:
Et vibrans acutas hastas, per exercitum ibat quoquoversum,
Concitans ad pugnandum: suscitavit autem prælium grave.
Illi vero conversi-sunt-*a-fuga*, et adversi obstiterunt Achivis,
Argivi autem pedem-retulerunt, et desierunt a cæde:
Existimabant enim aliquem immortalium de cælo stellifero
Trojanis auxiliaturum descendisse, eo quod ita conversi sunt.
Hector autem Trojanos hortabatur, altum inclamans:
Trojani animosi, et e-longinquo-vocati auxiliares,
Viri estote, amici, et revocate strenuam fortitudinem,
Tantisper dum ego ivero ad Ilium, et senibus
Dixero consiliariis et nostris uxoribus,

Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,

Diis ut supplicent, voveantque hecatombas.
Sic utique loquutus, abiit galeatus Hector.
Circum autem ipsum malleolos pulsabat et cervicem corium nigrum,
Ora quæ extrema currebat circa scutum umbonem habens.
Glaucus autem Hippolochi natus et Tydei filius
In medium utriusque aciei coierunt cupidi pugnæ.
Hi autem quum jam prope essent invicem invasuri,
Hunc prior adloquutus est pugna strenuus Diomedes:
Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum?
Non enim umquam vidi te in pugna viros-nobilitante
Antehac, atqui nunc longe præcessisti cunctos
Tua confidentia, quippe qui meam longam hastam exspectasti.
Infelicium vero filii meo robori occurrunt.
Si vero quis immortalium de cælo venisti,
Non equidem ego cum diis cælestibus pugnavero.
Nam ne Dryantis quidem filius fortis Lycurgus
Diu vixit, qui cum diis cælestibus contendebat:
Qui olim furentis Bacchi nutrices
Persequebatur per sacrum Nysseium: illæ vero simul omnes
Thyrsos humi projecerunt, ab homicida Lycurgo
Percussæ stimulo-boario, et Bacchus fugatus
Subiit maris undam: Thetis autem excepit sinu
Timentem: vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.
Huic quidem postea irati sunt dii beate viventes,

Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι,
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδείδη μεγάθυμε, τί ἢ γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.)
Ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο·
Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσεν.
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ' Ἄντεια
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.

Et cum cæcum fecit Saturni filius: nec amplius diu
Vixit, quoniam immortalibus invisus erat omnibus diis.
Neque ego cum beatis diis velim pugnare.
Si vero quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,
Propius accede, ut ocius mortis ad metas pervenias.
Hunc autem vicissim Hippolochi adloquutus est illustris filius:
Tydide magnanime, cur genus percontaris?
Qualis foliorum generatio, talis et hominum.
Folia hæc quidem ventus humi fundit, alia vero sylva
Germinans producit, veris autem succrescunt tempore:
Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa vero desinit.
Si vero vis et hæc discere, ut bene cognoscas
Nostram stirpem, (multi autem eam homines norunt.)
Est urbs Ephyra in recessu Argi equorum-altricis:
Ibi Sisyphus fuit, qui vaferrimus fuit mortalium,
Sisyphus Æolides: is autem Glaucum genuit filium.
Verum Glaucus genuit laudatissimum Bellerophontem:
Huic autem dii pulcritudinemque et virtutem amabilem
Præbuerunt: sed ei Prœtus mala molitus est animo:
Qui e civitate expulit, quoniam multo potentissimus erat
Argivorum: Jupiter enim ei *illos* sub sceptro subdiderat.
Cum hoc autem uxor Prœti furiose cupivit nobilis Antia
Clandestino amore misceri: sed huic neutiquam
Persuasit bona mente prædito prudenti Bellerophonti.

Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο. τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσεν.
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, (σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ)
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρά,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά.
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
Ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅ, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσεν
Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισιν.
Καρτίστην δὴ τήνγε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.

At illa mentita Prœtum regem adloquuta est:
Moriendum tibi statue, o Prœte, vel interfice Bellerophontem,
Qui mecum voluit amore misceri invita.
Sic dixit: regem vero ira occupavit, ut audivit:
Interficere quidem nolebat, (religioni enim habuit id in animo)
Sed misit eum in Lyciam, deditque ei literas perniciosas,
Scribens in tabella complicata exitialia multa:
Ostendere autem jussit suo socero, quo periret.
Ille vero abiit in Lyciam deorum fausto ductu:
Sed quando jam ad Lyciam pervenerat, Xanthumque fluentem,
Propenso-animo eum honoravit rex Lyciæ latæ:
Per-novem-dies hospitaliter-excepit, et novem boves sacrificavit:
Verum ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora,
Tum quidem eum interrogavit, et petiit literas videre,
Quid utique sibi genero e Prœto ferret.
At postquam literas exitiales accepit generi,
Primum quidem Chimæram inexpugnabilem *eum* jussit
Interficere: hæc autem erat divinum genus, non hominum;
Ante leo, post autem draco, media vero capra,
Terribilem spirans ignis vim ardentis.
Et hanc quidem interfecit deorum prodigiis fretus.
Secundo vero, cum Solymis pugnavit inclytis:
Acerrimam certe hanc pugnam dicebat *se* iniisse hominum.
Tertio vero, interfecit Amazonas viragines.

Τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινεν
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ᾽ οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ᾽ ὅγε θυγατέρα ἥν·
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ᾽ ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
Ἡ δ᾽ ἔτεκ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν·
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισιν.
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ᾽ ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
Πέμπε δέ μ᾽ ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλεν,
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ᾽ ἄριστοι
Ἔν τ᾽ Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·

Huic autem redeunti callidam fraudem aliam struebat:
Delectis ex Lycia lata viris fortissimis,
Collocavit insidias: ii vero nequaquam rursus domum redierunt:
Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.
Sed quando jam cognorat *hunc* dei sobolem præclaram esse,
Illic eum detinuit, deditque is filiam suam:
Deditque ei honoris regii dimidium totius.
Quin et ei Lycii portionem-agri dederunt separatam præstantem ceteris,
Bonam arboribus et arvis, ut coleret.
Hæc vero peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,
Isandrumque et Hippolochum et Laodamiam.
Cum Laodamia quidem concubuit providus Jupiter:
Hæc autem peperit deo-parem Sarpedona bellicosum:
Sed quando jam et ille invisus-fuit omnibus diis,
Ille quidem campum Aleium solus peretrabat,
Suum animum exedens, vestigia hominum vitans:
Isandrum vero ejus filium Mars insatiabilis belli
Pugnantem cum Solymis interfecit inclytis.
Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.
Hippolochus vero me genuit, et ex hoc dico *me* natum esse.
Misit autem me ad Trojam, et mihi bene multa mandavit,
Ut semper fortissime-rem-gererem, et antecellerem aliis:
Neque genus patrum dedecorarem, qui quam fortissimi
Inque Ephyra exstiterunt et in Lycia lata:

Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ᾽ ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ᾽ ἐρύξας.
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά.
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ᾽ ἐμοῖσιν· —
Τυδέα δ᾽ οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ᾽ ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ᾽, ὅτ᾽ ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί, σὺ δ᾽ ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ᾽ ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι᾽ ὁμίλου.
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ᾽ ἐπίκουροι,
Κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ᾽ αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
Τεύχεα δ᾽ ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ᾽ εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ᾽ ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ᾽ ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ἔνθ᾽ αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,

Hoc tibi ex genereque et sanguine glorior esse.
Sic dixit; lætatus autem est pugna strenuus Diomedes.
Hastam quidem defixit in terram almam,
Ceterum blandis *verbis* adloquutus est pastorem populorum:
Certe mihi hospes paternus es vetus:
Œneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem
Hospitio-excepit in ædibus, viginti dies retentum,
Hi autem sibi mutuo dederunt xenia pulcra.
Œneus quidem balteum dedit puniceo-colore fulgentem,
Bellerophontes autem aureum poculum dupliciter-rotundum:
Et id ego reliqui, quum proficiscerer, in ædibus meis.
Tydeum autem non memini: quoniam me adhuc parvulum exsistentem
Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiæ Achivorum.
Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo medio
Sum, tu autem in Lycia, quando eam ad gentem venero.
Hastis vero alter alterum *petere* vitemus et in turba.
Multi enim mihi Trojani inclytique socii,
Quorum occidam quemcumque deus obtulerit et pedibus adsequutus fuero:
Multi autem vicissim tibi Achivi, *quorum* interficias quemcumque poteris.
Arma vero inter nos permutemus, ut et hi
Cognoscant, quod hospites paterni ferimur esse.
Sic ergo loquuti, ex equis (*de curribus*) desilientes,
Manusque mutuo prehenderunt, et fidem dederunt.
Tum vero Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,

Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβεν,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανεν,
Ξεστῇσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισιν·
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν·
Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ' ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,

Qui cum Tydide Diomede arma permutavit,
Aurea æneis, centum-boves-valentia novem-boves-valentibus.
Hector autem ut ad Scæasque portas et fagum pervenit,
Circa eum Trojanorum uxores currebant et filiæ,
Percontantes de filiisque, fratribusque, amicisque,
Et maritis: ille vero diis supplicare jussit
Omnes ordine: multis autem mala impendebant.
Sed quando jam Priami domum perpulcram pervenerat,
Politis porticibus exstructam, in ea autem
Quinquaginta inerant thalami ex polito lapide,
Prope se invicem ædificati: ubi filii
Cubabant Priami apud legitimas uxores:
Filiarum autem e-regione oppositi intra atrium
Duodecim erant sub-tecto thalami polito lapide,
Prope se invicem ædificati: ubi et generi
Cubabant Priami apud pudicas uxores:
Ibi ei mitis obvia venit mater,
Ad Laodicen iens, filiarum forma præstantissimam;
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, et compellavit:
Fili, cur relicto prælio aspero venisti?
Certe valde jam premunt detestandi filii Achivorum,
Pugnantes circa urbem: te autem huc animus impulit
Profectum ex summa arce Jovi manus extendere.
Sed mane, dum tibi dulce vinum adferam,

Ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴκε πίησθα,
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτησιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς.
Πέπλον δ' ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴκ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν· ὥς κέ οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα

Ut libes Jovi patri et ceteris immortalibus
Primum: deinde et ipse quoque reficiaris, si biberis:
Viro enim defatigato robur valde vinum auget,
Sicut tu defatigatus es opem-ferens tuis civibus.
Hanc autem verbis-excepit deinde ingens galeatus Hector:
Ne mihi vinum adferas mellitum, veneranda mater,
Ne me enerves, et roboris viriumque obliviscar,
Manibus autem illotis Jovi libare generosum vinum
Vereor: nec ullo-modo *fas* est nubes-atras-cogenti Saturnio
Sanguine et tabo pollutum vota facere.
Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
Vade cum suffimentis, congregatis matronis.
Peplum autem, quod tibi elegantissimum et maximum
Est in domo, et tibi longe carissimum ipsi,
Hoc pone Minervæ ad genua pulcræ-comas,
Et ei vove *te* duodecim boves in templo,
Anniculas, jugum-non-passas sacrificaturam, si miserata fuerit
Urbemque et Trojanorum uxores, et infantes liberos,
Si Tydei filium averterit ab Ilio sacra,
Ferocem bellatorem, fortem incussorem timoris.
Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
Vade: ego autem Paridem adibo, ut vocem,
Si velit dicentem audire: utinam ei illic
Terra dehiscat: magnum enim eum Olympius nutrivit detrimentum

Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ᾽ Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κε φρέν᾽ ἀτέρπου οἰζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ᾽. ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ᾽ ἀμφιπόλοισιν
Κέκλετο· ταὶ δ᾽ ἄρ᾽ ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ᾽ ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Ἔνθ᾽ ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν·
Τῶν ἕν᾽ ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ᾽ ὣς ἐπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βῆ δ᾽ ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ᾽ ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
(Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν)
Αἱ δ᾽ ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
Ἡ δ᾽ ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Εὐχομένη δ᾽ ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Πότνι᾽ Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν

Trojanisque, et Priamo magnanimo, ejusque filiis.
Si illum utique viderem descendentem in Orcum,
Existimarem equidem animum ingratæ ærumnæ oblitururn.
Sic dixit: hæc vero profecta ad ædes ancillis
Mandata dedit: illæ vero congregarunt per urbem matronas.
Ipsa autem in thalamum descendit odoribus-fragrantem,
Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
Sidoniarum, quas ipse Alexander divina-forma-præditus
Adduxerat e Sidone, enavigans latum pontum,
Ea via, qua Helenam adduxit honesto-patre-natam:
Horum unum susceptum Hecuba tulit donum Minervæ,
Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori et maximum:
Et instar stellæ resplendebat: jacebatque ultimum omnium.
Perrexit autem ire, multæque propere-sequebantur matronæ.
Illæ vero quum ad templum pervenissent Minervæ in arce summa,
Eis fores aperuit Theano pulcra-genas,
Cisseis, uxor Antenoris equorum-domitoris:
(Illam enim Trojani fecerant Minervæ sacerdotem)
Illæ vero voce-sublata omnes Minervæ manus sustulerunt.
Peplum autem acceptum Theano pulcra-genas
Posuit Minervæ ad genua comas-pulcræ,
Et vovens precabatur Jovis filiam magni:
Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,
Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum

Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευχε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχεν δεκάπηχυ, πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ἀσπίδα καὶ θώρηκα καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' αὐτή τε πτόλεμός τε
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.

Pronum da cadere Scæas ante portas:
Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
Anniculas, jugum-nondum-passas sacrificemus, si miserata fueris
Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos.
Sic dixit vovens: abnuit autem Pallas Minerva.
Ita illæ quidem vota-faciebant Jovis filiæ magni.
Hector vero ad ædes Alexandri ivit
Pulcras, quas ipse ædificarat cum viris, qui tunc peritissimi
Erant in Troja glebosa architecti viri,
Qui ei fecerunt thalamum et domum et atrium
Prope *ædes* Priami et Hectoris, in arce summa.
Illuc Hector intravit Jovi carus: et in manu
Hastam tenebat decem-cubitorum, ante autem splendebat hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.
Hunc autem invenit in thalamo perpulcra arma tractantem,
Clypeum et thoracem et curvos arcus polientem:
Argiva autem Helena inter famulas mulieres
Sedebat, et ancillis insignia opera imperabat.
Hunc autem Hector objurgavit conspicatus probrosis verbis:
Bone vir, non sane decore indignationem istam concepisti animo.
Copiæ quidem pereunt circa urbem altaque mœnia
Pugnantes: tui autem gratia clamorque bellumque
Urbem hanc circum-ardet: tu vero objurgares etiam alium,
Si quem usquam detrectantem videres horrendam pugnam.

Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
  Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισιν·
  Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ῥ' ᾔδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,

Verum surge, ne fortasse urbs igne ardenti deflagret.
  Hunc vero vicissim adloquutus est Alexander divina-forma-præditus:
Hector, quoniam me jure increpasti, nec injuria,
Propterea tibi dicam: tu autem animum-adverte, et me audi:
Non ego tam Trojanorum ira neque odio
Sedebam in thalamo, sed volebam dolori dare-locum.
Nunc vero me suadens uxor mollibus verbis
Impulit ad bellum; videtur autem mihi sic et ipsi
Satius fore; victoria autem alternat homines.
Quare age nunc exspecta, *dum* martia arma induam:
Vel præi, ego autem sequar: adsequuturum autem te puto.
  Sic dixit; hunc autem non adloquutus est galeatus Hector.
Eum vero Helena verbis alloquuta est blandis:
  Levir mei impudentissimæ, malorum auctoris aversandæ,
Utinam me die illo, quo me primum peperit mater,
Abreptam tulisset malus venti turbo
In montem, vel in undam multum-strepentis-maris,
Ubi me fluctus obruisset, antequam hæc facinora patrata forent:
Sed quoniam hæc ita dii mala statuerunt,
Viri saltem debueram fortioris esse uxor,
Qui sentiret indignationemque et probra multa hominum.
Huic autem neque nunc mens *est* constans, neque in-futurum
Erit: idcirco eum pœnas-daturum credo.
Sed age nunc intra, et sede hac in sede,

Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις·
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
Ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἴκονδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε σὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
Εἰ δ' ἄγε, μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
Ἠέ πῃ ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,

Levir, quoniam tuam maxime labor mentem invasit
Gratia mei impudentissimæ, et Alexandri gratia noxæ:
Quibus Jupiter imposuit malam sortem, ut etiam in-posterum
Hominibus simus famosa-fabula posteris.
Huic autem respondit deinde ingens galeatus Hector:
Ne me sedere facias, Helena, officiosa quamvis, nec *enim* mihi (persuadebis.
Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram
Trojanis, qui magnum mei desiderium absentis habent:
Verum tu concites hunc, acceleret autem et ipse,
Ut me intra urbem adsequatur existentem.
Etenim ego domum ibo, ut videam
Domesticos, uxoremque dilectam et infantem filium.
Neque enim scio, utrum amplius ipsis redux veniam rursus,
An nunc me sub manibus dii doment Achivorum.
Sic utique fatus abiit galeatus Hector;
Statimque postea pervenit ad ædes habitantibus-commodas,
Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in ædibus,
Sed illa cum filio et ancilla eleganti-peplo-induta
In turri stabat gemensque ploransque.
Hector vero, ut non intus inculpatam invenit uxorem,
Stetit ad limen profectus, et ancillis dixit:
Eia agite, mihi, ancillæ, vera dicite:
Quo ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus? (dutarum *ædes*,
Utrum aliquo ad glorum, an ad fratriarum elegantibus-peplis-in-

Ἠ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πῃ ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσεν
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει
Μαινομένῃ εἰκυῖα, φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, (τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε)
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος.
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ.
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

An ad Minervæ *templum* exiit, ubi aliæ
Trojanæ comas-pulcræ gravem deam placant?
Hunc autem vicissim sedula cellaria verbis adloquuta est:
Hector, quandoquidem omnino jubes vera loqui,
Nec aliquo ad glorum, neque fratriarum elegantibus-peplis-indu-
Nec ad Minervæ *templum* exiit, ubi aliæ (tarum *ædes*,
Trojanæ comas-pulcræ gravem deam placant,
Sed ad turrim ivit magnam Ilii, quoniam audivit
Premi Trojanos, potentemque impetum esse Achivorum.
Illa quidem ad murum festinans contendit
Furenti similis, et fert simul puerum nutrix.
Dixit mulier cellaria: concitus autem exiit domo Hector
Eadem via retro bene-structas per plateas.
Quum ad portas venisset, pertransiens magnam urbem,
Scæas, (hac enim egrediendum erat illi in campum)
Tunc uxor dotatissima obvia venit currens
Andromache, filia magnanimi Eetionis.
Eetion, qui habitabat in Hypoplaco sylvosa,
Thebe in Hypoplacia, Cilicibus viris imperans:
Cujus sane filia nupserat Hectori ære-armato:
Quæ ipsi tunc occurrit, unaque famula ibat cum ipsa,
Filium in sinu gestans tenellum, infantem adeo,
Hectoridem unicum, similem stellæ pulcræ.
Hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, at alii

Ἀστυάνακτ', οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ.
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοί,
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,

Astyanacta, solus enim tutabatur Ilium Hector.
Et ille quidem subrisit intuitus filium tacite.
Verum Andromache ipsi prope adstabat lacrymans,
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque:
  Animose, perdet te tua virtus, neque misereris
Filiique infantis, et mei calamitosæ, quæ mox vidua
Tua ero: mox enim te interficient Achivi,
Omnes simul *in te* impetu facto: mihi autem satius esset,
A te destitutæ, terram subire: non enim amplius allud
Erit solatium, postquam tu mortem obieris,
Sed mœrores; neque mihi est pater nec veneranda mater.
Nam patrem meum interfecit nobilis Achilles,
Et urbem devastavit Cilicum bene habitatam,
Theben portis-altam: interemitque Eetionem,
Neque eum spoliavit: religio enim fuit id animo;
Sed ipsum combussit cum armis artificiose-factis,
Et tumulum adgesta-terra insuper-fecit: et circum ulmos plantaverunt
Nymphæ Orestiades, filiæ Jovis ægidem-ferentis.
Qui autem mihi septem fratres erant domi,
Hi quidem omnes uno migrarunt die ad Orcum:
Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,
Boves inter *dum pascerent* flexipedes et candidas oves.
Matrem autem, quæ regnabat in Hypoplaco sylvosa,
Hanc postquam huc duxit cum ceteris opibus,

Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος·
Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδώς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε, κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίου Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,

Retro ille eam dimisit-liberatam accepto infinito-pretio:
Patris autem in ædibus *eam* percussit Diana sagittis-gaudens.
Hector, tu vero mihi es pater et veneranda mater,
Et frater, tu etiam mihi floridus maritus.
Quare age nunc miserere, et hic mane in turri,
Ne puerum pupillum facias, viduamque uxorem:
Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
Adscensu facilis est urbs, et incursui patet murus.
Ter enim hac venientes periculum fecerunt fortissimi,
Ajaces duo et percelebris Idomeneus,
Et Atridæ Tydeique fortis filius.
Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
Sive etiam ipsorum animus impulit et jussit.
Hanc autem vicissim adloquutus est ingens galeatus Hector:
Certe et mihi hæc omnia curæ sunt, uxor: sed perquam vehementer
Vereor Trojanos et Troadas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Si, velut ignavus, eminus *stans* devitem prælium:
Neque me animus jubet, quoniam didici esse fortis
Semper, et primos inter Trojanos pugnare,
Conans-vindicare patrisque magnam gloriam et meam ipsius.
Bene enim hoc scio mente et animo,
Erit dies, quando peribit Ilios sacra,
Et Priamus, et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
Sed non mihi Trojanorum tantopere curæ est dolor in posterum,

Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν,
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,

Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,
Neque fratrum, qui sane multique et fortes
In pulvere ceciderint sub viris hostibus,
Quantopere tui, quando aliquis Achivorum ære-loricatorum
Lacrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens;
Et Argis degens, sub alienæ *imperio* telam texueris,
Et aquam tuleris ex *fonte* Messeide aut Hyperia,
Valde invita: dura autem incumbet necessitas.
Et aliquando quis dixerit conspicatus lacrymas fundentem:
Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat pugnando
Trojanorum equûm-domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.
Sic aliquando quis dicet: tibique rursus novus erit dolor
Ex desiderio talis mariti ad depellendum servilem diem.
Sed me mortuum adgesta terra obtegat,
Antequam tuumque clamorem, teque abstractam audiero.
Sic fatus, suum filium porrectis-manibus-petiit illustris Hector.
Retro autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis
Inclinatus est clamans, patris cari adspectum exhorrescens,
Timens et æs et cristam setis-equinis-horridam,
Horrendum a summa galea nutantem intuens;
Leniter vero adrisit paterque carus, et veneranda mater.
Statim a capite galeam abstulit illustris Hector,
Et hanc quidem deposuit in terram collucentem, (manibus,
Sed ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, leviterque-agitarat

Εἶπεν, ἐπευξάμενος Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
  Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
Καί ποτέ τις εἴπησι· Πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
  Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
  Ὣς ἄρα φωνήσας, κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς

Dixit, precans Jovem ceterosque deos:
  Jupiter, aliique dii, date jam et hunc fieri
Filium meum, ut et ego, perdecorum Trojanis,
Sic viribusque fortem, et Ilio potenter imperitare:
Et olim quis dicat: Patre vero hic multo *est* fortior,
Ex pugna redeuntem *conspicatus*: referatque spolia cruenta,
Interfecto hoste, gaudeatque animo mater.
  Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
Filium suum: hæc vero eum fragranti excepit sinu,
Lacrymabundum ridens: vir autem misertus est intuitus,
Manuque eam demulsit, verbaque fecit, dixitque:
  O bona, ne gratia mei præter-modum tristeris animo:
Non enim quis me præter fatum vir Orco præmature-mittet.
Fatum vero neminem arbitror qui effugerit esse hominum,
Neque ignavum, neque vero fortem, postquam primum natus fuerit.
Sed in domum profecta tua ipsius opera cura,
Telamque columque, et ancillas jube
Munus obire: bellum vero viris curæ erit
Omnibus, mihi vero præcipue, qui in Ilio nati sunt.
  Sic utique fatus, galeam sustulit illustris Hector
Setis-equinis-comantem; uxor autem dilecta domum abiit
Respectans, uberes lacrymas effundens.
Statim autem deinde venit ad ædes habitantibus-commodas
Hectoris homicidæ: et invenit intus multas

Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι εὐῤῥεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις αἴσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλεν
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί·
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.

Ancillas, his vero luctum omnibus commovit,
Quæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem sua in domo.
Non enim eum amplius putabant reducem ex pugna
Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
Neque vero Paris moratus est in altis ædibus:
Sed is, postquam induit inclyta arma varia ære,
Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.
Ut vero quum stabulans equus hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram pedibus-pulsans,
Consuetus lavari in pulcre-fluenti fluvio,
Superbiens, et caput adrigit, et circum jubæ
Humeros motantur: ille autem pulcritudine *corporis* fretus,
Facile ipsum genua ferunt ad loca-consueta et pascua equarum:
Sic filius Priami Paris a Pergami arce
Armis collucens, tamquam sol, incedebat
Exsultans, ac veloces pedes *eum* ferebant: statim autem postea
Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat
Digressurus e loco, ubi cum sua colloquebatur uxore:
Hunc prior adloquutus est Alexander divina-forma-præditus:
Venerande frater, certe valde jam te etiam properantem detineo,
Remorans, neque veni mature, ut jussisti.
Huic autem respondens adloquutus est galeatus Hector:
O bone, nemo tibi, hominum, qui æquus-rerum-æstimator sit,
Opera vituperaverit bellica, nam fortis es.

Αλλὰ ἑκὼν μεθίεις τε, καὶ ουκ εθέλεις· τὸ δ' εμὸν κῆρ
Ἄχνυται εν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ακούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
Αλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν αρεσσόμεθ', αἴκέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ επουρανίοισι θεοῖς αιειγενέτῃσιν
Κρητῆρα στήσασθαι ελεύθερον εν μεγάροισιν,
Εκ Τροίης ελάσαντες εϋκνήμιδας Αχαιούς.

Sed sponte remittisque *animum* et detrectas: meum vero cor
Tristatur in animo, quando de te probra audio
A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratia tui.
Sed eamus: hæc autem postea componemus, si quando Jupiter
Dederit cælestibus diis sempiternis
Craterem statuere liberum in ædibus,
Quum Troja expulerimus bene-ocreatos Achivos.

ARGUMENTUM

LIBRI VII. ILIADIS.

Achivos, æquis adhuc seu prosperis armis certantes, urgent Hector et Paris, in prælium reversi (v. 1-16): quod ut tamdem dirimatur, Minervæ et Apollinis consensu, Helenique suasu, fortissimus quisque ab Hectore ad pugnam singularem provocatur (17-91). Menelaum, qui se alacrem ostendit, ceteris cunctantibus, deterret Agamemnon (92-122); mox a Nestore instigati surgunt ad dimicandum novem heroes, ex quibus sortis eventus designat Ajacem Telamonium (123-205). Congrediuntur Hector et Ajax, acriterque depugnant, donec sub noctem, viribus pares, datis invicem muneribus, discedunt (206-312). In epulis publicis Nestor censet corpora cæsorum sepelienda et castra munienda; in Trojanorum concione Antenori, pacis et Helenæ cum opibus restituendæ auctori, respondet Paris, nihil se præter opes, sed eas propriis adjectis, redditurum (313-364). Illud responsum altero die Priamus ad Achivos perferri, atque ut Trojanorum etiam corpora crementur, inducias iniri jubet (365-420). Post hæc sepulturam curant utrique suorum, simul Achivi navalia sua vallo fossaque cingunt; quæ opera Neptunus inter deos cum indignatione miratur (421-464). Cœnam nox sequitur minax tonitribus (465-482).

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐϋξέστῃς ἐλάτῃσιν
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
Ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,

Ita loquutus portis erupit illustris Hector:
Et cum hoc simul Alexander ivit frater: animo vero
Ambo ardebant bellare et pugnare.
Ac veluti Deus nautis desiderantibus dat
Ventum-secundum, postquam defatigati fuerint politis remis
Pontum agitantes, et labore membra soluta sunt:
Sic utique hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.
Tunc interfecerunt, hic quidem (*Paris*) filium Areithoi regis
In Arna habitantem Menesthium, quem claviger
Genuerat Areithous et Philomedusa magnis-oculis:
Hector autem Eioneum feriit hasta acuta
Ad cervicem sub galea ære-solida, solvitque membra.
Glaucus autem Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,
Iphinoum feriit hasta in aspera pugna
Dexiadem, equos insilientem veloces,
In humero: hic autem ex equis humi cecidit, et soluta sunt membra
Hos vero ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva
Argivos perimentes in aspera pugna,

Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱρήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην·
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔτοι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃσι διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε, τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται, οἰόθεν οἶος
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.

Descendit de Olympi verticibus impetu-facto
Ilium ad sacram: huic autem obvius properavit Apollo
Ex Pergamo conspicatus *eam*, quippe Trojanis optabat victoriam:
Invicem autem hi occurrerunt apud fagum.
Hanc prior adloquutus est rex, Jovis filius, Apollo:
Cur tu vero rursus furens, o Jovis filia magni,
Venisti ab Olympo, magnusque te affectus impulit?
An ut jam Danais pugnæ ancipitem victoriam
Des? nam minime Trojanorum pereuntium misereris.
Sed si mihi quid obtemperaveris, hoc certe multo satius esset.
Nunc quidem dirimamus bellum et pugnam
Hodie; posthac rursus pugnabunt, donec finem
Ilii invenerint: quandoquidem sic gratum est animo
Vobis deabus evertere hanc urbem.
Hunc vicissim adloquuta est dea cæsiis-oculis Minerva:
Ita sit, o Apollo, eadem enim sentiens et ipsa
Veni ab Olympo ad Trojanos et Achivos.
Verum age, quomodo fert animus prælium sedare virorum?
Hanc rursus adloquutus est rex, Jovis filius, Apollo:
Hectoris excitemus fortem animum equorum-domitoris,
Si quem forte Danaorum provocabit, quocum solo solus
Adversum pugnet in gravi pugna.
Qui porro et indignati ære-ocreati Achivi
Solum *aliquem* incitent pugnare cum Hectore nobili.

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσιν·
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥα νύ μοί τι πίθοιο; (κασίγνητος δέ τοι εἰμί)
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσιν,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·

Sic dixit: neque non-obsequuta est dea glaucis-oculis Minerva.
Horum autem Helenus, Priami carus filius, sensit animo
Consilium, quod utique diis placuit consultantibus.
Stetit autem propter Hectorem profectus, et eum adloquutus est:
Hector, fili Priami, Jovi consilio par,
Num mihi quid obsequeris? (frater autem tibi sum)
Ceteros quidem sedere fac Trojanos et omnes Achivos:
Ipse autem provoca Achivorum quicumque fortissimus,
Ut contra *te* pugnet in gravi pugna.
Nondum enim tibi fatum mori et interitum adtingere.
Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.
Sic dixit: Hector vero gavisus est vehementer, sermone audito.
Et in medium progressus, Trojanorum coercuit phalangas,
Media hasta prehensa: illi autem resederunt omnes.
Sed et Agamemnon sedere fecit bene-ocreatos Achivos,
Et Minerva etiam et argenteum-arcum-gerens Apollo
Sederunt, avibus similes vulturibus,
Fago super alta patris Jovis ægidem-habentis,
Viris delectati: horum autem ordines sedebant densi,
Scutis et galeis et hastis horrentes.
Qualis autem Zephyri funditur super pontum horror
Insurgentis recens, nigrescitque pontus sub illo:
Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque
In campo: Hector autem inter utrosque loquutus est:

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ τανακήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρήν,
Καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων·
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.

Audite me, Trojani, et bene-ocreati Achivi,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Fœdera quidem Saturnius in-excelso-sedens non rata-fecit,
Sed mala cogitans molitur utrisque,
Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,
Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontigradas.
Vobis quidem sunt viri fortissimi omnium-Achivorum.
Eorum nunc quemcumque animus mecum pugnare jubet,
Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet-ante-alios cum Hectore nobili.
Sic vero ajo, et Jupiter nobis testis adsit;
Si quidem forte me ille occiderit protensam-cuspidem-habente hasta,
Arma detracta ferat cavas ad naves,
Corpus vero domum meam remittat, ut ignis me
Trojani et Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
Sin ego hunc interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,
Arma detracta feram ad Ilium sacram,
Et suspendam ad templum Apollinis longe-jaculantis:
Cadaver vero ad naves bonis-transtris-instructas remittam,
Ut ei exsequias-faciant caput-comantes Achivi,
Tumulumque ei adgerant ad latum Hellespontum.
Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum hominum;
Navi multis-transtris-instructa innavigans super nigrum pontum,
Viri quidem hic tumulus jamdiu defuncti,
Quem olim fortissime-se-gerentem occidit illustris Hector.

Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπεν,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν)
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
Αὐτός τ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι,
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.

Sic olim aliquis dicet: mea vero gloria numquam peribit.
Sic dixit: hi autem omnes obmutuerunt silentio.
Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
Tamdem vero Menelaus surrexit, et inter *eos* dixit,
Jurgio probra-objectans, graviterque ingemiscebat animo:
Me miserum! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi:
Certe jam dedecus hæc erunt gravissime graviter,
Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.
Sed vos quidem omnes aqua et terra fiatis, (*moriamini*)
Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter:
Adversus istum autem ego ipse armabor: verum superne
Victoriæ termini positi sunt in immortalibus diis.
Sic fatus induebat arma pulcra.
Tunc utique tibi, Menelae, adfuisset vitæ finis
Hectoris in manibus, (quoniam multo fortior erat)
Nisi propere-exsurgentes prehendissent reges Achivorum,
Ipseque Atrides late-dominans Agamemnon
Dextram prehendit manum, verbaque fecit, et compellavit:
Insanis, Menelae Jovis-alumne; neque quidquam tibi opus est
Hac dementia: contine vero *te*, doleas licet,
Neque velis per contentionem te fortiori *cum* viro pugnare
Hectore Priamide, quem extimescunt et alii,
Quin et Achilles huic pugnâ in gloriosa
Horret occurrere, qui te multo fortior.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί·
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστι, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴκε φύγῃσιν
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο· τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ, μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·
Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε·
Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ' ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φώς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην

Verum tu quidem nunc sede profectus ad agmen sociorum:
Huic autem duellatorem alium excitabunt Achivi:
Licet intrepidusque sit, et etiamsi pugnæ sit insatiabilis,
Existimo eum libenter genu flexurum, si effugerit
Ardenti ex bello et gravi pugna.
Sic fatus flexit fratris præcordia heros,
Recte monens; hic autem paruit: hujus quidem postea
Læti famuli ab humeris arma detraxerunt.
Nestor autem inter Argivos surrexit, et dixit:
O dii, profecto ingens luctus Achivam terram invadit:
Certe valde ploraverit senex equorum-agitator Peleus,
Præstans Myrmidonum consiliarius et concionator,
Qui olim me interrogans valde lætabatur sua in domo,
Omnium Achivorum inquirens genusque sobolemque:
Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes audierit,
Sæpe sane immortalibus suas manus sustulerit,
Anima e membris ut descendat intra domum Plutonis.
Utinam enim, Jupiterque pater et Minerva et Apollo,
Essem juvenis, sicut quando ad rapidum Celadontem pugnabant
Congregati Pyliique et Arcades hastis-utentes,
Pheæ ad muros, Iardani circa fluenta.
Inter illos autem Ereuthalion in acie-primus stabat, par-deo vir,
Arma gerens humeris Areithoi regis:
Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum

Ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅτ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
Δουρὶ μέσον περόνησεν, ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη,
Τεύχεα τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι.
Τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη·
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων,
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.

Viri appellabant eleganterque-cinctæ mulieres,
Quoniam utique non arcubus pugnabat hastaque longa,
Sed ferrea clava rumpebat phalangas:
Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi,
Angusta in via, ubi utique clava non ei exitium
Arcebat ferrea: ante enim Lycurgus occupans
Hasta medium transfodit, isque supinus solo adlisus est,
Armisque interfectum-spoliavit, quæ ei dederat æreus Mars:
Et ea ipse postea gestabat in pugna Martis.
At postquam Lycurgus in ædibus senuerat,
Dedit utique Ereuthalioni dilecto famulo gestanda.
Illius hic arma ferens provocabat omnes fortissimos:
Hi autem valde tremebant et timebant, nec quisquam sustinebat:
Sed me animus impulit audax ut pugnarem
Confidentia sua: natu autem minimus eram omnium,
Et pugnabam cum-eo ego, deditque mihi gloriam Minerva:
Hunc quidem procerissimum et fortissimum interfeci virum;
Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.
Utinam sic pubescerem, viresque mihi integræ essent,
Ita cito haberet quicum-pugnaret galeatus Hector.
Vestrum autem qui sunt fortissimi omnium-Achivorum,
Ne hi quidem alacriter parati-estis Hectori obviam ire.
Sic increpabat senex: illi autem novem omnes surrexerunt.
Surrexit multo primus quidem rex virorum Agamemnon

Τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ·
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερές, ὅς κε λάχησιν·
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴκε φύγησιν
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
Αἴαντος· κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,

Post hunc Tydides surrexit fortis Diomedes:
Post hos autem Ajaces strenuam induti fortitudinem:
Post hos autem Idomeneus et armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ:
Post hos autem Eurypylus Euæmonis præclarus filius
Surrexit et Thoas Andræmonides et nobilis Ulysses.
Omnes hi volebant pugnare cum Hectore nobili.
Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor:
Sortibus nunc sortimini universi, cui sors obtigerit.
Hic enim jam juvabit bene-ocreatos Achivos:
Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit
Ardenti ex bello et gravi pugna.
Sic dixit: hi autem sortem signaverunt singuli,
Et injecerunt galeæ Agamemnonis Atridæ.
Populi autem supplicabant, diisque manus adtollebant,
Et sic quis dicebat intuitus in cælum latum:
Jupiter pater, *da* aut Ajacem sortiri, aut Tydei filium,
Aut ipsum regem divitis-auro Mycenes,
Ita dicebant: concutiebat autem *sortes* Gerenius eques Nestor:
Exsiliit autem sors e galea, quam utique volebant ipsi,
Ajacis: præco autem ferens per cœtum usquequaque,
Ostendit orsus-a-dextra omnibus principibus Græcorum.
Hi autem non agnoscentes renuerunt singuli:
Sed quum ad eum pervenit præco ferens per cœtum usquequaque,

Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας,
Ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς.
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε.
Ὦ φίλοι, ἤτοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτός,
Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται.
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,
Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι.

Qui eam inscriptam galeæ injecerat illustris Ajax,
Porrexit quidem manum: hic autem imposuit prope-adstans.
Agnovit autem sortis signum conspicatus, et gavisus est animo.
Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque:
O amici, sane sors mea, gaudeo autem et ipse
Animitus: quoniam puto superaturum *me* Hectorem nobilem:
Quare agite, dum ego bellica arma induo,
Interea vos supplicate Jovi Saturnio regi
Tacite vobiscum, ut ne Trojani audiant:
Vel etiam palam, quandoquidem neminem timemus prorsus.
Non enim quis me vi volens nolentem submovebit,
Neque item per imperitiam *meam*: nam neque me rudem adeo
Spero in Salamine natum educatumque fuisse.
Sic dixit: hique supplicabant Jovi Saturnio regi.
Et sic quis dixit, intuitus in cælum latum:
Jupiter pater, ex-Ida imperans, augustissime, maxime,
Da ut victoriam Ajax et præclaram gloriam referat:
Quod si et Hectorem diligis, et curam geris ejus,
Æqualem ambobus vim et gloriam præbe.
Sic dixerunt: Ajax autem armabatur splendido ære.
Postquam vero omnia circa corpus induerat arma,
Concitus-ferebatur deinde, qualis ingens incedit Mars,
Qui it in bellum ad viros, quos Saturnius
Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare:

Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον·
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασιν,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν διογενές, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,

Talis utique Ajax progressus est ingens, vallum Achivorum,
Subridens terribili vultu: infra autem pedibus
Incedebat magnis-*passibus* gradiens, quassans prælongam hastam.
Hunc autem et Argivi valde lætabantur adspicientes:
At Trojanos tremor gravis subiit membra singulos:
Hectorique ipsi animus in pectoribus palpitabat.
Sed nequaquam jam poterat subterfugere, neque regredi
Retro copiarum in turbam, quoniam provocarat ad certamen.
Ajax autem prope accessit, ferens scutum, instar turris,
Æreum, septem-boum-pellibus-opertum, quod ei Tychius elaborarat
Coriariorum longe præstantissimus, in Hyla ædes habitans: (fabricans,
Qui ei fecerat scutum varium septem-bubulis-coriis-munitum
Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs,
Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax
Stetit valde Hectorem prope, et minaciter adloquutus est:
Hector, nunc sane manifesto scies cum-solo solus,
Quales etiam Danaïs principes intersunt,
Etiam præter Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leo-
Sed ille quidem in navibus recurvis pontigradis (nino-præditum:
Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem popu-
Nos autem sumus tales qui tibi obviam ire-possimus (lorum:
Et multi: quare ordire pugnam et certamen.
Hunc vicissim adloquutus est ingens galeatus Hector:
Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

Μήτι μευ ἠύτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε,
Ηὲ γυναικὸς, ἣ ουκ οἶδεν πολεμήια ἔργα·
Αυτὰρ εγὼν εὖ οἶδα μάχας τ' ανδροκτασίας τε·
Οἶδ' επὶ δεξιὰ, οἶδ' επ' αριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Αζαλέην, τό μοί εστι ταλαύρινον πολεμίζειν·
Οἶδα δ' ενὶ σταδίῃ δηίῳ μέλπεσθαι Ἄρηι.
Οἶδα δ' επαΐξας μόθον ἵππων ωκειάων.
Αλλ' ου γάρ σ' εθέλω βαλέειν τοιοῦτον εόντα,
Λάθρη οπιπτεύσας, αλλ' αμφαδὸν, αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ρα, καὶ αμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον εγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος επταβόειον,
Ακρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν επ' αυτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ατειρὴς·
Εν τῇ δ' εβδομάτῃ ρινῷ σχέτο· δεύτερος αὖτε
Αίας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ασπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ασπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ηρήρειστο·
Αντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος, ὁ δ' εκλίνθη, καὶ αλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ' εκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
Σύν ρ' ἔπεσον, λείουσιν εοικότες ωμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος ουκ αλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·

Ne me, tamquam puerum imbecillem, tenta;
Vel mulierem, quæ nescit bellica opera:
Verum ego bene scio pugnasque et virorum-cædes:
Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum
Aridum, adeo mihi licet indefesse bellare: (tis:
Scio quoque in stataria *pugna* ad sævi *sonos* gressum-componere Mar-
Scio etiam, postquam insiluerim *currum*, pugnam in equabus veloci-
Sed enim nolo te ferire talem exsistentem, (bus.
Clanculum observans, sed aperte, si adsequi potuero.
Dixit: et vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-coriis-opertum,
Extremum ad æs, quod octavum erat in illo.
Sex autem per plicaturas penetravit dissecans hasta indomita:
In septima vero pelle hæsit: secundus vicissim
Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,
Et feriit Priamidæ clypeum undique æqualem.
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est:
Et e regione juxta ile discidit tunicam
Hasta, ille vero inclinatus est, et evitavit mortem atram,
Hi autem evulsis longis hastis cominus simul ambo
Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum utique robur non imbecille.
Priamides quidem postea medium scutum feriit hasta:

Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
  Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.

Neque rupit æs, et reflexa est ei cuspis.
Tum Ajax clypeum punctim feriit insiliens, et penitus
Transivit hasta: conturbavit autem eum irruentem.
Et cæsim super cervicem venit: aterque subsiliit sanguis.
Verum ne sic quidem cessavit a pugna galeatus Hector:
Sed retrocedens lapidem prehendit manu robusta,
Jacentem in campo, nigrum, asperumque, magnumque:
Eo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-coriis-munitum,
Medium ad umbonem: circumsonuit autem æs.
Secundus autem Ajax, multo majore lapide sublato,
Misit contortum, adhibuitque vires immensas:
Perfregitque clypeum percussum molari-veluti saxo.
Et læsit ejus genua: tum is supinus extensus est,
Scuto inhærens: sed eum statim erexit Apollo:
Jamque ensibus cominus vulnerassent *se invicem*,
Nisi præcones Jovis nuncii atque hominum
Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum ære-loricatorum,
Talthybiusque et Idæus, prudentes ambo:
Medii autem inter-utrosque sceptra tenuerunt, dixitque sermonem
Præco Idæus prudentium consiliorum peritus:
  Ne amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate:
Nam ambos vos diligit nubes-cogens Jupiter:
Et ambo bellatores *estis*: quod quidem et scimus omnes.
Nox vero jam adest, bonum etiam nocti parere.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτὴν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος
Σήμερον, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
Αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας εὐφρανέω καὶ Τρωϊάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν

Hunc autem respondens adloquutus est Telamonius Ajax:
Idæ, Hectorem hæc jubete loqui.
Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos.
Incipiat, ego vero omnino parebo, si quidem ille *paruerit*.
Hunc autem vicissim adloquutus est ingens galeatus Hector:
Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque
Et prudentiam: hasta autem Achivorum longe præstantissimus es,
Nunc quidem cessemus a pugna et certamine
Hodie, posthac rursus pugnabimus, donec fortuna
Nos dirimat, et det alterutri victoriam:
Nox vero jam adest, bonum etiam nocti parere,
Ut tuque exhilarares omnes ad naves Achivos,
Tuosque maxime amicos, et socios, qui tibi sunt:
At ego per urbem magnam Priami regis
Trojanos exhilarabo et Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Quæ utique pro me supplicantes divinum ingredientur templum.
Dona autem age mutuo inclyta demus ambo,
Ut quis sic dicat Achivorumque Trojanorumque:
Profecto pugnabant per contentionem animum-rodentem,
Et iterum in amicitia discessere conciliati.
Sic utique loquutus dedit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Cum vaginaque offerens et scite-facto balteo;
Ajax vero cingulum dedit puniceo-colore splendidum.
Tum hi digressi, alter ad populum Achivorum

Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Καί ῥ' ἦγον ποτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
  Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
  Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἀϊδόσδε κατῆλθον·

Ibat, alter ad Troum multitudinem vadebat: hi autem gavisi sunt
Ut viderunt vivumque et sospitem venientem,
Ajacis elapsum fortitudinem et manus invictas:
Et deduxerunt ad urbem, desperantes salvum esse.
Ajacem vero ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoria,
  Hi autem quum jam ad tentoria Atridæ essent,
His bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio:
Hunc corio-exsuerunt, et curarunt, et eum dissecuerunt totum,
Et in-frusta-parva-conciderunt scite, et transfixerunt verubus,
Et assarunt accurate, detraxeruntque omnia.
Ceterum ubi cessarant ab opere, adparaverantque convivium,
Epulati sunt, neque quidquam animus indiguit epuli æqualis:
Tergo vero Ajacem perpetuo honoravit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon.
Sed postquam potus et cibi adpetentiam exemerant,
His senex primus-omnium texere cœpit consilium
Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium:
Qui ipsis cordatus concionatus est, et dixit:
  Atridæque et ceteri principes omnium-Achivorum,
Multi quidem mortui sunt comantes Achivi,
Quorum nunc sanguinem atrum circa pulcre-fluentem-Scamandrum
Diffudit acer Mars, animæque ad Orcum descenderunt.

Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν, ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἀπὸ πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
Δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν.
Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἧμιν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη

Itaque te oportet pugnam quidem prima luce sedare Achivorum,
Nos vero congregati curribus-advehemus huc cadavera
Bobus et mulis, et comburemus ea
Paululum a navibus, ut ossa filiis quisque
Domum ferat, quando revertamur in patriam terram:
Tumulum autem circa pyram unum adgesta terra faciamus egressi,
Omnibus communem in campo: et propter ipsum ædificemus cito
Turres altas, propugnaculum naviumque et *nostrum* ipsorum.
In ipsis autem portas faciamus bene aptatas,
Ut per ipsas equestris via sit:
Exterius autem profundam fodiamus prope fossam,
Quæ equos et viros prohibeat circumducta,
Ne quando ingravescat bellum Trojanorum superborum.
Ita dixit: omnes autem adprobarunt principes.
Trojanorum item concio facta est Ilii in arce summa,
Trepida, turbulenta, ad Priami fores:
Et his Antenor prudens incepit concionari:
Audite me, Trojani, et Dardani, et socii,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Eja agite, Argivam Helenam et opes cum ipsa
Reddamus Atridis abducendas: nunc autem fœderibus fidis
Violatis pugnamus: quare nihil utile nobis
Autumo effectum-iri, nisi fecerimus ita.
Ille quidem sic loquutus resedit; inter hos autem surrexit

Δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω.
Κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι,
  Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
  Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν ὡς τὸ πάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴκ' ἐθέλωσιν
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.

Nobilis Alexander Helenæ maritus pulcræ-comas,
Qui eum respondens verbis volucribus adloquutus est:
  Antenor, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
Nosti et aliam sententiam meliorem hac excogitare:
Si tamen vere jam hanc serio dicis,
Certe jam tibi dii mentem ademerunt ipsi.
At ego Trojanos inter equûm-domitores dicam-sententiam.
Aperte autem profiteor, conjugem quidem non reddam:
Opes vero quascumque abduxi ex Argo nostram domum,
Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjungere.
  Ille quidem sic loquutus consedit, inter eos autem surrexit
Dardanides Priamus diis consiliarius par,
Qui ipsis sapiens concionatus est, et dixit:
  Audite me, Trojani, et Dardani, et socii,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet:
Nunc quidem cœnam sumite per exercitum sicut antea,
Et excubiarum mementote, et vigilate quisque:
Mane autem Idæus eat cavas ad naves,
Nuntiatum Atridis, Agamemnoni et Menelao,
Sententiam Alexandri, cujus gratia contentio exorta est.
Quin et hunc addat prudentem sermonem, num velint
Cessare a bello horrisono, donec cadavera
Combusserimus, postea iterum pugnabimus, donec fortuna
Nos dirimat, detque alterutris victoriam.

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς θεράποντας Ἄρηος,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν
Στὰς ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἠπύτα κήρυξ·
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
Εἰπεῖν, αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν·
Κτήματα μὲν, ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μιν Τρῶές γε κέλονται.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴκ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κήομεν, ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
Μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

Sic dixit: illi autem ei maxime auscultarunt, et paruerunt.
Cœnam deinde sumserunt per exercitum turmatim.
Mane autem Idæus ivit cavas ad naves.
Invenit autem in concione Danaos famulos Martis,
Navis ad puppim Agamemnonis: ille autem inter eos
Stans in mediis vocem-edidit vocalis præco:
Atridæque, et alii bene-ocreati Achivi,
Jussit Priamusque, et alii Trojani illustres
Dicere, si quidem vobis gratum et jucundum sit,
Sententiam Alexandri, cujus gratia contentio exorta est.
Opes quidem quascumque Alexander cavis in navibus
Adduxit Trojam, utinam ante periisset,
Omnes vult dare, et etiam de suo alias adjungere:
Juvenem autem uxorem Menelai gloriosi
Negat se redditurum: sane eum Trojani quidem hortantur.
Quin et hunc jusserunt dicere sermonem, num velitis
Cessare a bello horrisono, donec mortuos
Cremaverimus; postea iterum pugnabimus, donec fortuna
Nos dirimat, detque alterutris victoriam;
Sic dixit: illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Tamdem vero inter eos loquutus est pugna strenuus Diomedes:
Ne quis nunc opes Alexandri accipiat,
Neque Helenam: manifestum etiam ei qui omnino infans est,
Quod jam Trojanis interitus extrema immineant.

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω·
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων
Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
Ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε, καὶ ἀγγελίην ἀπέειπεν,
Στὰς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ὤτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου ὠκεανοῖο
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν·

Sic dixit: illi vero omnes acclamabant filii Achivorum,
Sermonem admirati Diomedis equûm-domitoris:
Atque tunc porro Idæum adloquutus est rex Agamemnon:
Idæe, certe sententiam Achivorum ipse audis,
Quemadmodum tibi respondeant: mihi autem placet sic,
De mortuis autem cremandis nihil invideo:
Non enim ullo modo parcendum cadaveribus mortuis
Est, postquam occubuerint, igne gratum-officium-facere ocius.
Fœderis autem Jupiter esto-testis altitonans, maritus Junonis.
Sic loquutus, sceptrum sustulit omnibus diis:
Retro vero Idæus ivit ad Ilium sacram.
Sedebant autem in concione Trojani et Dardani,
Omnes congregati, exspectantes quando veniret
Idæus: ille autem venit et nuncium exposuit,
Stans in mediis: hi autem accingebantur perquam celeriter,
Utrumque *ad opus*, *alii* ad cadavera advehenda, alii vero ad lignandum.
Argivi autem ex-altera-parte bonis-transtris-instructis a navibus
Properabant, *alii* ut cadavera adveherent, alii vero lignatum.
Sol vero dein recens percutiebat *radiis* arva,
Ex leniter-fluente profundo oceano
Cœlum adscendens: illi vero occurrebant sibi invicem.
Tunc dignoscere difficile erat virum quemque:
Sed aqua abluentes tabum sanguinolentum,
Lacrymas calidas fundentes, curribus imposuerunt;

Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ.
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἱρήν·
Ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον ἀχνύμενοι κῆρ.
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας·
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νὺξ,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν
Πύργους θ' ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τίς ἐστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
Οὐχ ὁράας δ' ὅτι αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν; οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;

Neque sinebat flere Priamus magnus: illi autem silentio
Cadavera rogo cumulatim-imponebant mœrentes corde:
Quum vero igne cremassent redierunt ad Ilium sacram;
Similiter autem ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Cadavera rogo cumulatim-imponebant mœrentes corde:
Iisque igne crematis redierunt cavas ad naves.
Quum vero nondum *esset* aurora, sed adhuc sublustris nox,
Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum:
Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi
Omnibus communem extra campum: et prope ipsum murum ædificarunt
Turresque altas, propugnaculum naviumque et ipsorum:
In ipsis autem portas fecerunt bene aptatas;
Ut per illas equestris via esset:
Exterius autem profundam prope illum fossam foderunt,
Latam, magnam, et palos defixerunt.
Sic quidem laborabant comantes Achivi.
Ceterum dii apud Jovem sedentes fulgurum-auctorem
Admirabundi-spectabant magnum opus Achivorum ære-loricatorum:
Eosque inter loqui orsus est Neptunus concussor-terræ:
Jupiter pater, ecquis est mortalium super immensam terram,
Qui posthac immortalibus mentem et consilium *suum* dicat?
Non vides vero quod rursum comantes Achivi
Murum struxerunt pro navibus; circum autem fossam
Duxerunt, neque diis dederunt inclytas hecatombas?

Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
Σὸν δή τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Ἄγρει μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Οἴχονται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τεῖχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
Αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέσταν οἶνον ἄγουσαι
Πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδης, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,

Hujus profecto gloria erit quacumque diffunditur lux:
Ejus autem obliviscentur, quem ego et Phœbus Apollo
Heroi Laomedonti ædificavimus-circa-urbem malis-exerciti-laboribus.
Hunc graviter indignatus adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Papæ, terræ-concussor late-potens, quid dixisti?
Alius utique aliquis deorum hoc reformidasset cogitatum,
Qui te multo imbecillior manibusque animoque:
Tua imo tibi gloria erit, quam-late diffunditur lux:
Verum age, quum retro comantes Achivi
Abibunt cum navibus dilectam in patriam terram,
Murum disruptum hunc quidem in mare totum demergito:
Postea autem litus magnum arena obtegito,
Ut adeo ingens murus evanescat Achivorum.
Sic illi quidem talia inter se colloquebantur:
Occidit vero sol, absolutumque est opus Achivorum.
Boves-mactabant autem per tentoria, et cœnam sumebant.
Naves autem e Lemno adpulerunt vinum vehentes
Multæ, quas miserat Iasonides Euneus,
Quem peperit Hypsipyle ex Iasone pastore populorum.
Scorsum autem Atridis, Agamemnoni et Menelao,
Dederat Iasonides ducendas vini mille mensuras.
Inde utique vinum-emebant comantes Achivi,
Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
Alii autem pellibus, alii vero ipsis bobus,

Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἥρει·
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Alii demum mancipiis: adparabantque convivium lætum.
Per-totam-noctem quidem dein comantes Achivi
Epulabantur, Troes vero per urbem et socii:
Pernox vero ipsis mala moliebatur providus Jupiter,
Terribiliter tonans: illos autem pallidus timor cepit:
Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec ullus sustinuit
Ante bibere, quam libasset præpotenti Saturnio.
Decubuerunt deinde, et somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM

LIBRI VIII. ILIADIS.

Deos ad concilium vocatos vetat Jupiter neutri populo in acie adesse, curruque ad Idam vehitur (v. 1-52). Inde prospicit mane dubia victoria pugnantes exercitus, deinde fortunis eorum fatali lance pensitatis, dejectisque fulminibus, exitia portendit Achivis (53-77). Iis usque ad munimenta compulsis, adjutorem Neptunum Juno frustra expetit; mox inclamando animos reddit Agamemnon, et propitium Jovem ostentum significat (78-250). Jam Achivi, aliquandiu superiores, novo impetu repellunt Trojanos, quorum multos sagittis configit Teucer, vicissim ab Hectore vulneratus (251-334). Rursus in fugam vertuntur Achivi, quum Juno et Minerva auxilii ferendi causa Trojam proficisci parant; sed conspectas statim ex monte Jupiter per Irim rejicit (335-437). Ipse ad Olympum reversus contumaces deas acri objurgatione incessit, Achivis etiam majores clades in crastinum diem minatur (438-484). Finita ob noctem dimicatione victores Trojani in ipso prælii loco excubias obsidionis instituunt, atque, ut insidias hostibus aut navigationem præcludant, crebros per urbem campumque ignes accendunt (485-565).

Θῆτα, θεῶν ἀγορή, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσιν,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
Τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεος, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων·
Εἰ δ' ἄγε, πειρήσασθε, θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες,

Aurora quidem croceo-peplo-induta spargebatur totam per ter-(ram,
Jupiter vero deorum concionem habuit gaudens-fulmine
Summo *in* vertice multa-cacumina-habentis Olympi:
Ipse quidem illis concionabatur, dii vero simul omnes auscultabant:
Audite me, omnesque dii omnesque deæ,
Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
Ne qua igitur femina dea hoc, neque aliquis mas
Tentet rescindere meum verbum: sed simul omnes
Adsentimini, ut celerrime perficiam hæc opera.
Quemcumque vero ego seorsum deorum ultroneum intellexero
Profectum, ut vel Trojanis auxilium-ferat, vel Danais,
Sauciatus indecore redibit in Olympum;
Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosum,
Procul valde, ubi profundissimum sub terra est barathrum,
Ubi ferreæque portæ et æreum limen,
Tantum infra Orcum, quantum cælum distat a terra;
Cognoscet deinde, quanto sum deorum potentissimus omnium.
Quin, agite, periculum-facite, dii, ut sciatis omnes:

Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι.
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο·
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅτι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις,
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος, οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε·

Catena aurea de cælo suspensa,
Omnes autem ex ea pendete, dii, omnesque deæ.
At non traxeritis de cælo in terram
Jovem summum consiliarium, ne quidem si valde multum laboraveritis:
Verum quando jam et ego lubens voluero trahere,
Cum ipsa utique terra traxero, ipsoque mari:
Catenam quidem dein circa cacumen Olympi
Adligavero: illa vero sublimia omnia pependerint.
Tanto ego superque sum deos, superque sum homines.
Sic dixit: hi autem omnes obmutuerunt silentio,
Orationem admirati: valde enim minaciter concionatus erat.
Tamdem vero interloquuta est dea cæsiis-oculis Minerva:
O pater noster, Saturnie, summe regum,
Bene et nos scimus, quod tibi potentia vinci-nescia:
Attamen Danaos lugemus bellicosos,
Qui jam malo facto expleto perierint.
Verum enim vero bello quidem abstinebimus, si tu jubes,
Consilium vero Argivis suggeremus, quod proderit,
Ut non omnes pereant, irato te.
Hanc autem subridens adloquutus est nubes-cogens Jupiter,
Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia, neutiquam animo
Serio loquor: volo autem tibi mitis esse.
Sic fatus, sub curru junxit æripedes equos
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes:

Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν, καὶ νῆας Ἀχαιῶν·
  Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὁπλίζοντο
Παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
  Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει·
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
  Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,

Aurum autem ipse induit circa corpus: et accepit scuticam
Auream, scite-factam, suumque adscendit currum.
Scutica-autem percussit ut-inirent-cursum: iique non inviti volabant
In medio inter terramque et cælum stellatum.
Idam autem venit fontibus-irriguam, matrem ferarum,
Ad Gargarum, ubi utique ei *erat* ager sacer, araque odorata.
Ibi equos sistitit pater hominumque deûmque,
Solutos curru, caliginemque multam circumfudit.
Ipse autem in verticibus sedit gloria exsultans,
Inspiciens Troumque urbem, et naves Achivorum.
  Interim autem jentaculum sumserunt comantes Achivi
Raptim per tentoria, et statim post id armabantur.
Trojani vero ex-altera-parte per urbem armabantur
Pauciores: parati tamen erant etiam sic pugna contendere
Necessitate dura, proque liberis et pro uxoribus.
Omnes autem aperiebantur portæ, et foras ruebant copiæ,
Peditesque equitesque: multusque tumultus coortus est.
  Hi autem quum jam in locum unum congredientes convenerant,
Commiserunt scuta unaque hastas, et robora virorum
Æreis-thoracibus-indutorum: clypei vero umbonibus-muniti
Adpropinquabant invicem: multusque tumultus est coortus:
Tum vero simul ejulatus et jactantia erat virorum
Perdentiumque et pereuntium: fluebatque sanguine terra.
  Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et crescebat sacra dies,

Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν·
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος·
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ·
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνεν,
Φασγάνῳ ἀΐσσων· τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,

Tamdiu valde utrosque tela adtingebat, cadebatque populus:
Quum vero sol medium cælum conscendisset,
Tum utique aureas pater adtollebat lances:
Imposuitque duo fata longum-somnum-adferentis mortis,
Troumque equitum, et Achivorum æreloricatorum:
Sustinuitque medias prehensas, inclinata autem est fatalis dies A-(chivorum.
Achivorum quidem fata in terra alma
Considebant, Troum vero ad cælum latum sublata-erant.
Ipse autem ex Ida magnum tonabat, et ardens
Misit fulgur in exercitum Achivorum: illi autem conspicati
Obstupuerunt, et omnes pallidus timor cepit.
Tum vero nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis,
Nestor solus mansit Gerenius, custos Achivorum,
Minime volens, sed equus debilitatus erat, quem percusserat sagitta
Nobilis Alexander, Helenæ vir pulcræ-comas,
Summo in vertice, ubi scilicet primi crines equorum
Cranio innascuntur, qui maxime letalis est *locus*.
Dolore itaque correptus erigebatur, telum enim in cerebrum pene-(traverat:
Et conturbabat equos, volutans se circa ferrum.
Porro senex equi lora abscindebat,
Gladio insurgens; interim Hectoris veloces equi
Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
Hectorem: atque tum senex vitam perdidisset,

Ει μὴ άρ' οξὺ νόησε βοὴν αγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' εβόησεν, εποτρύνων Οδυσῆα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Οδυσσεῦ,
Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς, εν ὁμίλῳ;
Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ εν δόρυ πήξῃ·
Αλλὰ μέν', όφρα γέροντος απώσομεν άγριον άνδρα.
Ὣς έφατ'· ουδ' εσάκουσε πολύτλας δῖος Οδυσσεύς,
Αλλὰ παρήϊξεν κοίλας επὶ νῆας Αχαιῶν·
Τυδείδης δ' αυτός περ εὼν προμάχοισιν εμίχθη·
Στῆ δὲ πρόσθ' ίππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί.
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας οπάζει.
Ηπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δε τοι ίπποι·
Αλλ' άγ', εμῶν οχέων επιβήσεο, όφρα ίδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ίπποι, επιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ένθα καὶ ένθα διωκέμεν ηδὲ φέβεσθαι,
Ούς ποτ' απ' Αινείαν ελόμην μήστωρα φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
Τρωσὶν εφ' ιπποδάμοισιν ιθύνομεν, όφρα καὶ Έκτωρ
Είσεται, ει καὶ εμὸν δόρυ μαίνεται εν παλάμῃσιν.
Ὣς έφατ'· ουδ' απίθησε Γερήνιος ιππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν έπειθ' ίππους θεράποντε κομείτην·
Ίφθιμος Σθένελός τε καὶ Ευρυμέδων αγαπήνωρ·

Nisi illico animadvertisset pugna strenuus Diomedes:
Horrendum autem clamavit, excitans Ulyssem:
Nobilissime Laertiade, prudentissime Ulysses,
Quo fugis, tergis obversis velut ignavus, in turba?
Nequis tibi fugienti tergo hastam infigat:
Quin mane, ut a sene propellamus trucem virum.
Sic dixit: at non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
Verum raptim-præteriit cavas ad naves Achivorum.
Tydides autem solus licet exsistens antesignanis mixtus est;
Stetitque ante equos Neleidæ senis,
Et ipsum compellans verbis alatis adloquutus est:
O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores:
Tua autem vis soluta est, gravisque te senecta persequitur;
Debilis autem tibi famulus, segnesque tibi equi;
Verum age, meos currus adscende, ut videas
Quales Troji equi, periti per-campum
Rapide valde huc et illuc insequi et fugere,
Quos nuper ab Ænea cepi artifice fugandi *hostes*.
Hos quidem *tuos* famuli *tuus et meus* curent: hos vero nos
Trojanos in equum-domitores dirigamus, ut et Hector
Sciat, an et mea hasta insaniat in manibus.
Sic dixit: neque non obsequutus est Gerenius eques Nestor.
Nestoreos quidem postea equos famuli curabant
Fortes Sthenelusque et Eurymedon virtutis amans;

Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο·
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός,
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασὺν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθά κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,
Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε,
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·

Hi autem ambo Diomedis currus adscenderunt.
Nestor autem in manus sumsit habenas miro-artificio-factas:
Percussitque-scutica equos. celeriter autem Hectorem prope fuerunt:
Hunc autem recta irruentem telo-petiit Tydei filius,
Et ab hoc equidem aberravit: sed aurigam famulum
Filium magnanimi Thebæi Eniopeum,
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam:
Decidit autem de curribus, et retrocesserunt ejus equi
Veloces: hujus autem ibi soluta est animaque roburque.
Hectorem autem gravis dolor operuit animum propter-aurigam:
Hunc quidem deinde sivit, tametsi dolens sodalis *gratia*,
Jacere; aurigam vero quærebat audacem, neque sane diu
Equi indigebant rectore: statim enim invenit
Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
Pedibus-veloces adscendere fecit, deditque ei habenas in manus.
Tum vero ingens-clades fuisset, et exitialia facinora edita fuissent,
Et conclusi-fuissent-ut-in-stabulo *Trojani* in Ilium, ceu agni,
Nisi cito animadvertisset pater hominumque deûmque:
Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,
Et ante equos Diomedis dejecit in terram,
Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis:
Et equi territi consternabantur sub curru.
Nestorisque e manibus fugerunt habenæ miro-artificio-factæ:
Timuit autem ille animo, Diomedemque adloquutus est:

Τυδείδη, ἄγε δ᾽ αὖτε, φόβονδ᾽ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅτι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ᾽ ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴκ᾽ ἐθέλῃσιν,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
Οὐδὲ μάλ᾽ ἴφθιμος, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ᾽ αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ᾽ ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ᾽ ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας·
Ὥς ποτ᾽ ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες;
Εἴπερ γάρ σ᾽ Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ᾽ οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων, ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ᾽ ἔτραπε μώνυχας ἵππους
Αὖθις ἀν᾽ ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Τῷ δ᾽ ἐπὶ μακρὸν ἄυσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν·

Tydide, age jam, in fugam dirige solidos-ungulis equos.
An non sentis, quod a Jove non sequitur victoria?
Nunc quidem enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet
Hodie, postea rursus etiam nobis, si voluerit,
Dabit: homo enim nequaquam Jovis mentem impedierit,
Ne quidem fortissimus, quoniam longe potentissimus est.
Huic autem respondit deinde pugna strenuus Diomedes:
Profecto hæc omnia, senex, recte dixisti:
Sed ille gravis dolor cor et animum incessit.
Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,
Tydides a me fugatus se-recepit-ad naves:
Sic aliquando gloriabitur: tunc mihi dehiscat lata terra.
Huic respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Hei mihi, Tydei fili bellicosi, quale *verbum* dixisti?
Etsi enim te Hector ignavum et imbellem dixerit,
Tamen non credent Trojani et Dardanidæ,
Et Trojanorum uxores magnanimorum scutatorum,
Quarum in pulveres dejecisti juvenes maritos.
Sic loquutus in fugam vertit solidos-ungulis equos
Retro in turbam *fugientium*: in *eos* autem Trojanique et Hector
Cum-clamore ingenti tela tristia fundebant.
Super eum vero altum clamavit ingens galeatus Hector:
Tydide, præ *ceteris* quidem te honorabant Danai pernices-equites
Sedeque, carnibusque, et plenis poculis:

Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
Ἔρρε, κακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
Ἀβλῆχρ', οὐδενόσωρα, τὰ δ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει.
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Ξάνθε τε, καὶ σὺ, Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν

At nunc te ignominia-afficient: mulieris enim similis-es:
Abi-in-malam-rem, timida puella: quoniam minime cedente me
Turres nostras conscendes, neque mulieres
Abduces in navibus; prius tibi fatum dabo.
Sic dixit: Tydides autem bifariam anxie-cogitavit,
Equosque convertere, et contra pugnare.
Ter quidem cogitavit mente et animo:
Ter vero ab Idæis montibus intonuit providus Jupiter,
Signum dans Trojanis, pugnæ alternantem victoriam.
Hector autem Trojanos hortabatur, alte vociferans:
Trojani, et Lycii, et Dardani cominus pugnantes;
Viri estote, amici; ac momentote strenuæ fortitudinis.
Sentio autem, quod mihi lubens adnuit Saturnius
Victoriam et magnam gloriam, at Danais exitium.
Stulti, qui scilicet hos muros struxerunt
Infirmos, contemnendos; qui non robur meum arcebunt:
Equi vero facile fossam transilient quam foderunt.
Verum quando jam naves ad cavas pervenero,
Memoria aliqua tum ignis ardentis esto;
Ut igne naves incendam, interficiam autem et ipsos
Argivos apud naves, adtonitos in fumo.
Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque:
Xantheque, et tu, Podarge, et Æthon, Lampeque generose;
Nunc mihi alimentorum-præmia rependite, quæ permulta

Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νυ σοίπερ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη, ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἐγώγ' ἐθέλοιμι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι

Andromache, filia magnanimi Eetionis,
Vobis prioribus suave triticum adposuit,
Vino etiam immixto ad bibendum, quandocumque animus juberet,
Quam mihi, qui ei juvenis maritus feror esse.
Verum insequimini et festinate, ut capiamus
Clypeum Nestoreum, cujus nunc fama ad cælum pervenit,
Totum aureum esse, manubriaque et ipsum:
At ab humeris Diomedis equûm-domitoris,
Affabre-factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans.
Si hæc utique ceperimus, speraverim *me* Achivos
Hac-ipsa-nocte naves conscensuros veloces.
Sic dixit glorians: indignata autem est veneranda Juno:
Et commota est in solio, tremefecitque magnum Olympum;
Et Neptunum magnum deum coram adloquuta est:
Eheu, Terræ-quassator, late-potens, ne tibi quidem
Pereuntium Danaorum miserescit in præcordiis animus?
Hi autem tibi Helicenque et Ægas dona ferunt
Multaque et elegantia: tu vero ipsis cupias victoriam.
Nam si velimus, quotquot Danais fautores *sumus*,
Trojanos repellere, et coercere late-sonantem Jovem,
Illic sane tunc tristaretur sedens solus in Ida.
Hanc autem valde indignatus adloquutus est rex Terræ-quassator:
Juno, verbis audax, qualem hunc sermonem dixisti? (*Neptunus*
Non ego velim cum Jove Saturnio pugnare

Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων, εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠ μὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
Ἤϋσε δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
Αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φαμὲν εἶναι ἄριστοι·
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν

Nos alios, quoniam longe potentissimus est.
Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur:
Illorum autem quod spatii navibus a muro fossa inclusit,
Repletum erat pariter equisque et viris scutatis
Coactis-in-angustum, cogebat vero veloci par Marti
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.
Et quidem concremasset igne ardenti naves æquales,
Nisi in præcordiis posuisset Agamemnoni veneranda Juno,
Eo occupato, ocyus incitare Achivos.
Perrexit autem ire ad tentoriaque et naves Achivorum,
Purpuream magnam pallam tenens manu robusta;
Stetitque in Ulyssis ingenti navi nigra,
Quæ in medio erat, ut-vox-exaudiri-posset in-utramque-partem,
Et ad Ajacis tentorium Telamonii,
Et ad Achillis, qui utique ad extrema naves æquales
Subduxerant, virtute freti et robore manuum:
Vociferatus autem est alta-voce, Danaos inclamans:
Proh pudor, Argivi, turpia probra, forma *tantum* admirabiles,
Quo abierunt gloriatores, quum profitebamur nos esse fortissimos:
Quas olim in Lemno vana-jactantes dicebatis,
Comedentes carnes multas boum cornutorum,
Bibentes crateras coronatos vino,
Trojanorum adversus centumque ducentosque quemque *vestrum*
Restiturum in pugna? nunc autem ne uni quidem æquales sumus

Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν, ἐνθάδε ἔρρων·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυχέοντα.
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
Ἔνθα Πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
Εὔξατο, Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὃ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,

Hectori, qui mox naves incendet igne ardenti.
Jupiter pater, anne ullum adhuc præpotentium regum
Tali clade afflixisti, et cum magna gloria privasti?
Et tamen nego *me* unquam tuum perpulcrum altare
Nave multis-transtris-instructa præteriisse, quum huc malo-fato venirem;
Sed in omnibus boum adipem, et femora combussi,
Cupiens Trojam bene-munitam exscindere.
At, Jupiter, hoc saltem mihi perfice votum:
Nos ipsos saltem permitte effugere et evadere,
Neque sic a Trojanis sinas interimi Achivos.
Sic dixit: hujus autem pater misertus est lacrymantis.
Et annuit ei exercitum salvum fore, neque periturum.
Et statim aquilam misit certissimum-augurium-facientem ex volucribus,
Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis,
Juxta autem Jovis altare perpulcrum dejecit hinnulum,
Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi.
At hi postquam viderunt quod a Jove venisset ales,
Alacrius in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnæ.
Tum nemo prior ex Danais, multi licet essent,
Gloriatus est, Tydidem ante agitasse veloces equos,
Extraque-fossam egisse, et contra pugnasse:
Sed longe primus Trojanorum interemit virum armatum
Phradmonidem Agelaum: is quidem in-fugam verterat equos,
Illi autem converso, dorso hastam infixit,

Ὦμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὣς ὑπὸ μητέρα δύσκεν
Ἐς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρόμιόν τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε κοίρανε λαῶν
Βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,

Humeros inter, perque pectora egit.
Decidit autem de curribus, sonitumque dederunt arma super ipsum.
Hunc autem post Atridæ, Agamemnon, et Menelaus:
Et post hos Ajaces strenuam induti fortitudinem:
Hos autem post Idomeneus, et armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ:
Et post hos Eurypylus Euæmonis præclarus filius:
Teucer autem nonus venit resilientes arcus tendens:
Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.
Tunc Ajax quidem ante-eum-tenebat scutum, ille vero heros
Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turba
Vulneraverat, ille quidem ibi delapsus animam amittebat,
Ipse vero retro se-recipiens, puer tamquam ad matrem submittebat se
Ad Ajacem: ille vero eum scuto tegebat splendido.
Tum quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?
Orsilochum quidem primum, et Ormenum, et Ophelestem,
Dætoraque, Cromiumque, et deo-parem Lycophontem,
Et Polyæmonidem Hamapaonem, et Melanippum,
Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
Eumque conspicatus lætatus est rex virorum Agamemnon,
Arcu e forti Trojanorum perdentem phalangas:
Stetit autem ad eum profectus, et ipsum adloquutus est:
Teucer, carum caput, Telamonie princeps populorum,
Jaculare sic, si forte quid lumen Danais fias,

Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε, νόθον περ ἐόντα κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κέν μοι δώῃ Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι ὅση δύναμίς γε πάρεστιν,
Παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ ποτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς,
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω·
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
  Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα
Υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
(Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσιν)
Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ

Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum exsistentem,
Et te, spurium licet exsistentem studiose-aluit sua in domo:
Hunc, etiamsi procul absit, ad gloriam evehe.
Tibi autem ego edico, ut et perfectum erit,
Si mihi dederit Jupiter ægidem-ferens et Minerva
Illi evertere bene-ædificatam urbem,
Primo tibi post me præmium-honorarium in manu ponam,
Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis curribus,
Vel mulierem, quæ tecum eumdem lectum adscendat.
  Hunc autem respondens adloquutus est Teucer eximius:
Atride illustrissime, cur me properantem et ipsum
Incitas? neque enim quantum in me certe est,
Cesso, sed ex quo Ilium versus repulimus ipsos,
Ex eo jam sagittis exceptos viros interficio:
Octo jam emisi longos-hamos-habentes sagittas,
Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorum juvenum:
At hunc nequeo percutere canem rabidum.
  Dixit, et aliam sagittam a nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:
Et ab eo quidem aberravit: sed eximium Gorgythionem
Filium fortem Priami ad pectus percussit sagitta:
(Quem utique ab Æsyma compressa peperit mater,
Pulcra Castianira, corpore similis deabus.)
Papaver autem veluti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto

Καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
Ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Ἱέμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί,
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστόν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ. τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν,
Τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι.
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ.
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,

Fructu gravatum humoreque verno:
Sic in-alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.
Teucer vero aliam sagittam e nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus,
Sed iste etiam tunc aberravit: avertit enim Apollo:
Sed Archeptolemum audacem Hectoris aurigam
Ruentem ad pugnam percussit in pectore juxta mammam:
Decidit autem de curribus, retrocesseruntque ejus equi
Veloces: hujus vero ibi soluta est animaque roburque.
Hectori autem gravis dolor contexit mentem *ob* aurigam.
Hunc tamen postea reliquit tristis licet sodalis gratia:
Cebrionem autem jussit fratrem, prope existentem,
Equorum habenas capere; qui non immorigerus-fuit ut audivit:
Ipse autem de curru humi desiliit collucente,
Horribiliter vociferans: et saxum prehendit manu,
Perrexitque recta in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat.
Ille quidem pharetra exemerat amaram sagittam,
Posueratque ad nervum: illum vero galeatus Hector
Retro ducentem *nervum* ad humerum, ubi jugulum dirimit
Cervicemque pectusque, maxime autem lethalis locus est,
Ea utique parte in se ardentem percussit lapide aspero:
Rupit autem ei nervum: obtorpuit vero manus ad juncturam:
Constititque in genua lapsus, arcus vero ei excidit de manu.
Ajax autem non neglexit fratrem collapsum,

Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
Οἱ δ' εὐθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
Ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δέ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσιν
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ κ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται

Sed accurrens protexit, et ei scutum prætendit.
Hunc quidem postea subeuntes duo cari socii,
Mecisteus Echii filius, et nobilis Alastor,
Naves ad cavas portarunt graviter gementem.
Rursus autem Trojanis Olympius animos excitavit;
Illique recta ad fossam profundam repulerunt Achivos.
Hector autem inter primos ibat, præ-ferocia oculos-truces-circumferens.
Ut vero quum aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem
Adtingit a tergo, pedibus velocibus fretus,
Coxasque clunesque, convertentemque se observat:
Sic Hector persequebatur comantes Achivos,
Semper occidens postremum *quemque*: hi vero fugiebant.
Sed postquam perque vallos et fossam transiissent
Fugientes, multique domiti essent Trojanorum sub manibus;
Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,
Invicemque hortantes, et omnibus diis
Manus adtollentes, alta-voce precabantur unusquisque.
Hector vero undique-circumagebat pulcras-jubas-habentes equos,
Gorgonis oculos habens et hominum-perniciei Martis.
Hos autem conspicata, miserta est dea candida-ulnis Juno,
Statimque Minervam verbis volucribus adloquuta est:
Eheu, ægidem-tenentis Jovis filia, nonne jam nos
Pereuntes Danaos curabimus, extremo saltem *in eorum casu*?
Qui jam utique malo fato expleto perierint

Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνετ᾽ οὐκέτ᾽ ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν.
Τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ᾽ ὀλέσειεν,
Χερσὶν ὑπ᾽ Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσιν,
Σχέτλιον, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ᾽ Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ᾽ οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε᾽ ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν
Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο·
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα·
Νῦν δ᾽ ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ᾽ ἐξήνυσε βουλάς,
Ἥ οἱ γούνατ᾽ ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη, τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ἔσται μὰν, ὅτ᾽ ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος Ἕκτωρ
Γηθήσει, προφανεῖσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας·

Viri unius impetu: quippe furit non amplius tolerabiliter
Hector Priamides, et sane mala multa fecit.
Hanc vicissim adloquuta est dea cæsiis-oculis Minerva:
Atqui omnino hic quidem ferociam animamque perdidisset,
Manibus Argivorum confectus in patria terra;
Sed pater ille meus mente furit non sana,
Durus, semper iniquus, mei animi-impetus impeditor.
Nec quidquam horum recordatur, quod ei sæpe filium *Herculem*
Pressum servavi sub Eurysthei laboribus.
Certe is quidem flebat ad cælum: sed me Jupiter
Ei auxiliaturam de cælo demisit.
At si ego hæc scivissem mente prudenti,
Quum eum ad Orcum validas-portas-habentem misit,
Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis;
Non utique effugisset Stygis aquæ profunda fluenta.
Nunc autem me quidem odit, Thetidis vero perfecit consilia,
Quæ ei genua osculata est: et prehendit manu barbam,
Supplicans, ut honoraret Achillem urbium eversorem.
Erit tamen, quum iterum dilectam Minervam dicat.
Quin tu quidem nunc nobis adpara solidos-ungulis equos,
Dum ego, ingressa Jovis domum ægidem-tenentis,
Armis ad bellum instruar, ut videam,
An nos *conspiciens* Priami filius galeatus Hector
Lætabitur, apparentes per belli ordines.

Ἤ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο·
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἄρ' ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.

Certe aliquis et Trojanorum saturabit canes et alites
Pinguedine et carnibus, stratus ad naves Achivorum.
Sic dixit: nec non obsequuta est dea candida-ulnas Juno.
Hæc quidem discurrens aureis comatos vinclis adparabat equos
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni:
Sed Minerva, filia Jovis ægidem-tenentis,
Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulcrum patris super pavi-
Varium, quod utique ipsa fecerat et elaborarat manibus: (mento,
Ipsa vero loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
In currus autem fulgidos pedibus adscendit, sumsitque hastam,
Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum, quibuscumque irascitur præpotenti-patre-nata.
Juno autem scutica velociter urgebat equos.
Sponte-autem sua portæ crepuerunt cæli, quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum est magnum cælum, Olympusque,
Ut et aperiant densam nubem, et claudant.
Hac utique *via*, per eas, stimulo-parentes dirigebant equos.
Jupiter autem pater ab Ida ut vidit, iratus est graviter:
Et Irim excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam:
Vade age, Iri velox, retro verte, neque *eas* sine adversus *me*
Venire: non enim commode congrediemur in prælium.
Sic enim edico, quod et perfectum erit.
Claudos-reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos;

Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατὰ δ' ἅρματα ἄξω·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
Ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·
Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ, ττι νοήσω.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Πρώτῃσιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε, Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
Πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου παῖς, εἰ τελέει περ,
Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατὰ δ' ἅρματα ἄξειν·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός.
Ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπι, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅ, ττι νοήσῃ·
Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεὲς· εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ipsas autem de curru dejiciam et currus confringam:
Nec decem vertentibus annis
Vulnera perfecte-sanare-poterunt, quæ deprehensis impresserit ful-
Ut sciat Minerva, quando cum suo patre pugnaverit. (men:
Junoni autem non tantopere succenseo, neque irascor;
Semper enim mihi consuevit interrumpere, quidquid cogitaro.
Sic dixit: festinabat autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura:
Descenditque de Idæis montibus, *ut iret* ad magnum Olympum.
Primis autem in portis multas-convalles-habentis Olympi
Occurrens detinuit eas, Jovisque ipsis exposuit sermonem;
Quo tenditis? cur vobis in præcordiis furit cor?
Non sinit Saturnius auxilium-ferre Argivis;
Sic enim minatus est Saturni filius, siquidem perficiet,
Claudos-redditurum quidem vobis sub curribus veloces equos,
Vos ipsas autem de curru dejecturum, et currus confracturum;
Neque decem vertentibus annis
Vulnera perfecte-sanari poterunt, quæ deprehensis-impresserit ful-
Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris. (men.
Junoni autem non tantopere succenset, neque irascitur:
Semper enim *illa* ei solet interrumpere quidquid cogitaverit.
Sed tu, teterrima, canis inverecunda; si revera
Audebis Jovem contra ingentem hastam adtollere.
Hæc quidem sic loquuta abiit pedes velox Iris.
Sed Minervam Juno adloquuta est:

Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ, Διὸς ἄντα, βροτῶν ἕνεκα πολεμίζειν.
Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
Ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
Τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν.
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε.
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,

Eheu, ægidem-tenentis Jovis filia, non amplius ego
Nobis permitto, Jovem contra, mortalium caussa pugnare;
Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,
Ut cuique sors-fuerit: ille vero quæ sua sunt cogitans animo,
Trojanisque et Danais adjudicet, ut æquum *est*.
Sic fata, retro vertit solidos-ungulis equos.
Et his Horæ quidem solverunt pulcros-jubis equos;
Et hos adligarunt ad ambrosia præsepia:
Currus autem inclinarunt ad parietes collucentes.
Verum ipsæ (*Juno et Minerva*) aureis in seliis-recubitoriis sederunt
Mixtim *cum* aliis diis, suo mœstæ corde.
Jupiter autem pater ab Ida pulcras-rotas-habentem currum et (equos
Ad Olympum egit, deorumque pervenit ad sedes.
Huic etiam equos quidem solvit inclytus terræ-quassator (*Neptunus*)
Currus vero ad receptaculum posuit, linteo circumdato.
Ipse autem aureum in thronum late-sonans Jupiter
Consedit, eique sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.
Istæ autem solæ a Jove seorsum Minervaque et Juno
Sedebant, nec omnino ipsum adloquebantur, neque interrogabant;
Sed ille cognovit sua mente, compellavitque:
Cur ita mœstæ estis, Minervaque et Juno?
Non sane diu laborastis pugna in gloriosa
Ad perdendos Trojanos, *contra* quos odium acerbum posuistis.
Omnino, *quum sint* tales meæ vires et manus invictæ,

Ουκ άν με τρέψειαν όσοι θεοί εισ' εν Ολύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος έλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ιδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα έργα.
Ὧδε γὰρ εξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ῆεν·
Ουκ ἂν εφ' υμετέρων οχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
Αψ ες Ολυμπον ἵκεσθον, ἵν' αθανάτων έδος εστίν.
Ὣς έφαθ'· αἱ δ' επέμυξαν Αθηναίη τε καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Αθηναίη ακέων ῆν, ουδέ τι εἶπεν,
Σκυζομένη Διὶ πατρί· χόλος δέ μιν άγριος ῆρει.
Ἥρῃ δ' ουκ έχαδε στῆθος χόλον, αλλὰ προσηύδα·
Αινότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον έειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ίδμεν, ὅ τοι σθένος ουκ επιεικτόν,
Αλλ' έμπης Δαναῶν ολοφυρόμεθ' αιχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον αναπλήσαντες όλωνται·
Αλλ' ἤτοι πολέμου μὲν αφεξόμεθ', ει σύ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Αργείοις υποθησόμεθ', ἥτις ονήσει,
Ὡς μὴ πάντες όλωνται οδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' απαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον υπερμενέα Κρονίωνα
Όψεαι, αἴκ' εθέλῃσθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ολλύντ' Αργείων πουλὺν στρατὸν αιχμητάων.
Ου γὰρ πρὶν πολέμου αποπαύσεται όβριμος Ἕκτωρ
Πρὶν όρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα.

Non me verterint quotquot dii sunt in Olympo.
Vobis autem prius tremor cepit pulcros artus,
Quam pugnamque videretis, pugnæque magna facinora.
Sic enim edico, quod et perfectum fuisset:
Haud sane in vestris curribus, percussæ fulmine,
Amplius in Olympum rediissetis, ubi immortalium sedes est.
Sic dixit: at compressis-labris-gemebant Minervaque et Juno.
Propinquæ hæ utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
Ac Minerva quidem tacita erat, nec quidquam dixit,
Irata Jovi patri; ira autem ipsa atrox tenebat:
Juno vero non continuit in pectore iram, sed adloquuta est:
Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Bene et nos scimus, quod tibi potentia vinci nescia:
Attamen Danaos lugemus bellicosos,
Qui jam sane malo fato expleto perierint:
Sed bello quidem abstinebimus, si tu jubes:
Consilium vero Argivis suggeremus, quod proderit,
Ne omnes pereant irato te.
Hanc respondens adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Cras-mane etiam magis præpotentem Saturnium
Videbis, si velis, bovinis-oculis veneranda Juno,
Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicosorum.
Non enim prius a bello cessabit fortis Hector
Quam excitetur ad naves velox-pedibus Pelides

Ἤματι τῷ, ὅτ᾽ ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι· σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ᾽ εἴ κε τὰ νείατα πείραθ᾽ ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν᾽ Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι, οὔτ᾽ αὐγῇς ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ᾽, οὔτ᾽ ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·
Οὐδ᾽ ἢν ἔνθ᾽ ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο. τὸν δ᾽ οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ᾽ ἔπεσ᾽ ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ᾽ ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
Ἀσπασίη, τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ᾽ αὖτ᾽ ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ᾽ ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον
Τὸν ῥ᾽ Ἕκτωρ ἀγόρευε Διῒ φίλος· ἐν δ᾽ ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ᾽ ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τῷ ὅγ᾽ ἐρεισάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι·
Νῦν ἐφάμην, νῆάς τ᾽ ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,

Die illo, quando hi quidem ad puppes pugnaverint
Angustia in gravissima, de Patroclo occiso.
Sic enim fatale est; tui vero ego non rationem-habeo
Iratæ, neque si ultimos fines adieris
Terræ et maris, ubi Iapetusque Saturnusque
Sedentes, neque splendore supra-gradientis solis
Oblectantur, neque ventis: profundus autem tartarus circum:
Ne quidem si illuc (*inquam*) perveneris errabunda, non tui ego
Iratæ rationem-habeo, quoniam non te impudentius aliud.
Sic dixit: ei autem nihil respondit candida-ulnis Juno.
Occidit vero in oceanum splendidum lumen solis,
Trahens noctem nigram super almam terram.
Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis
Grata, ter exoptata supervenit nox tenebrosa.
Trojanorum vero concionem habuit illustris Hector,
Seorsum a navibus quum duxisset, fluvium ad verticosum,
In puro, ubi inter cadaverum strages apparebat spatium.
Ex equis vero quum descendissent in terram orationem audiebant,
Quam Hector dicebat Jovi carus: in manu autem
Hastam tenebat undecim-cubitorum: et ante splendebat hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus:
Hac ille nixus verba volucria loquutus est:
Audite me, Trojani, et Dardani, et auxiliarii;
Modo credidi, navibusque perditis et omnibus Achivis,

Ἀψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ᾽ ἐφοπλισόμεσθ᾽· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ᾽ ὑπ᾽ ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ᾽ ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἄξεσθε βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ᾽ ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης
Καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ᾽ εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ᾽ εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ᾽ ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
Βλήμενος ἢ ἰῷ ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Κήρυκες δ᾽ ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.

Retro *me* rediturum ad Ilium ventosam:
Sed prius caligo supervenit, quæ nunc servavit maxime
Argivos et naves in littore maris.
Verum nunc quidem pareamus nocti nigræ,
Cœnasque instruamus: sed pulcris-jubis-*ornatos* equos
Solvite ex curribus, ipsis vero adponite pabulum;
Et ex urbe ducite boves et pingues oves
Propere, vinumque suave adferte,
Panemque ex domibus, insuperque ligna multa colligite;
Ut per-totam-noctem usque ad auroram mane-genitam
Accendamus ignes multos, splendorque cælum perveniat:
Ne forte etiam per noctem comantes Achivi
Fugere adgrediantur super lata dorsa maris.
Ne saltem sine-malo naves adscendant quieti,
Sed *faciamus* ut quis eorum vulnus etiam domi curet;
Percussus vel sagitta vel hasta acuta
Navem insiliens; ut quis horreat etiam alius
Trojanis equum-domitoribus inferre lamentabile bellum.
Præcones autem per urbem Jovi cari nuncient,
Pueros pubescentes et temporibus-canos senes
Excubias-agere circum urbem, a-Diis-ædificatis in turribus:
Imbecillioris-sexus autem fœminæ in *suis* ædibus quæque
Ignem magnum accendant: custodiaque aliqua-firma sit,
Ne manus-hostium per-insidias-ingrediatur urbem, copiis absentibus:

Ὧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς εἰρημένος ἔστω,
Τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς.
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Εἴσομαι, αἴκέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ, τὸν
Χαλκῷ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν, ὀΐω,
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,

Sic esto, Trojani magnanimi, ut dico:
Et sermo *hic*, qui quidem nunc utilis dictus esto,
Talem autem mane Trojanos inter equûm-domitores dicam;
Vota facio sperans Jovique ceterisque diis,
Expulsurum *me* hinc canes funestis-fatis-adductos,
Quos fata adduxerunt nigris in navibus.
Quare per noctem servemus nos ipsos.
Mane vero sub auroram armis armati,
Naves ad cavas excitemus acrem martem.
Videbo, an me Tydides fortis Diomedes
A navibus ad murum repellet, an ego, illum
Ære quum-occidero, spolia cruenta auferam.
Cras suam virtutem-perspectam-dabit, si meam hastam
Sustinuerit irruentem: sed in primis puto
Jacebit vulneratus, multique circa ipsum socii
Sole orto cras. Utinam enim ego ita
Sim immortalis et expers-senectutis *per* dies omnes,
Et honorer sicut honoratur Minerva et Apollo,
Ut jam dies illa malum feret Argivis.
Sic Hector concionatus est: Trojani autem acclamarunt.
Illi vero equos quidem solverunt sub jugo sudantes,
Ligaveruntque capistris apud currus suos unusquisque;
Ex urbe autem adduxerunt boves et pingues oves
Propere; vinumque suave adtulerunt,

Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ
Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι.
Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
Τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα, σέλᾳ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον ἠῶ μίμνον.

Panemque ex domibus, et insuper ligna multa collegerunt.
Nidorem autem ex campo venti sustulerunt *ad* cælum usque.
Et illi, elati animis, secundum bellicos ordines
Sedebant per-totam-noctem: ignesque eis ardebant multi.
Sicut quando in cælo stellæ lucidam circa lunam
Apparent perdecoræ, quando utique est sine vento æther,
Apparentque omnes speculæ, et cacumina summa,
Et saltus: cælitus autem aperitur immensus æther,
Et omnia conspiciuntur astra: gaudetque porro animo pastor:
Ita tot inter naves et Xanthi fluenta
Trojanorum accendentium ignes apparebant Ilium ante.
Mille utique in campo ignes ardebant, apud autem singulos
Sedebant quinquaginta *viri ad* lumen ignis ardentis.
Equi vero hordeum album comedentes et arincam,
Stantes apud currus, pulcro-sedentem-in-solio auroram exspectabant.

ARGUMENTUM

LIBRI IX. ILIADIS.

Apud Achivos, et præterito discrimine perculsos, et istante conterritos, clam ab Agamemnone proceres convocantur, quibus rex consilium fugæ et properandæ per noctem navigationis indicit (1-28). A turpi incepto dehortantur eum Diomedes ac Nestor (29-78). Excubiæ locantur pro munimentis castrorum, solicite agitur de Achille placando et ad exercitum reducendo (79-113). Ipse Agamemnon illi, si iracundiam suam publicæ necessitati remiserit, et intactam Briseidem et eximia dona promittit (114-161). His cum conditionibus mittuntur viri a Nestore delecti, Phœnix quem Achilli pater rectorem juventæ addiderat, Ajax major, Ulysses, (162-184). Legatos amice excipit Achilles, sed eorum orationes quamvis accuratas, et omnia Agamemnonis promissa adspernatur; præterea Phœnicem apud se retinet, cumeoque in patriam propediem se rediturum minatur (185-668). Ita postquam irritam legationem renuntiarunt Ajax, et Ulysses, graviter adflictos principes confirmat Diomedes et ad bellum pertinaciter instaurandum hortatur (669-713).

Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη·
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
Ὣς ὁ βαρυστενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·

Ita quidem Trojani custodias agebant: sed Achivos
Divinitus-immissa tenebat fuga, metus frigidi socia:
Luctu vero intolerando sauciati erant omnes fortissimi.
Sicut autem venti duo pontum commovent piscosum,
Boreas et Zephirus, qui utique e Thracia spirant
Advenientes repentino: simul autem et unda nigra
In-acervum-adtollitur, multamque extra mare algam fundunt;
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
Atrides autem dolore magno sauciatus cor,
Obibat, præcones canoros jubens
Nominatim ad concionem vocare virum unumquemque,
Non autem clamare: ipse vero inter primos laborabat.
Sedebant autem in concione tristes: Agamemnon autem
Surrexit lacrymas-fundens, ceu fons aquis-niger,
Qui utique ab excelsa petra nigram fundit aquam:
Sic ille graviter-suspirans verba inter Argivos fecit:
O amici, Argivorum ductores et principes,
Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi.

Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μήτι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσιν,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες·
Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Ἀλκὴν δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥστε νέεσθαι,

Infestus, qui antea quidem mihi promisit et adnuit
Ilio exciso bene-munito rediturum;
Nunc vero malam fraudem struxit, et me jubet
Inglorium Argos redire, postquam multum perdidi populum.
Ita scilicet Jovi futurum præpotenti placitum esse,
Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
Ac adhuc demolietur: hujus enim potentia est maxima.
Verum agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram.
Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.
  Sic dixit: illi vero omnes taciti facti sunt silentio,
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum;
Tamdem vero inter eos loquutus est pugna strenuus Diomedes:
  Atride, tibi primum adversabor inconsulte-loquenti,
Qua fas est, o rex, *in* concione: tu vero ne irascaris.
De fortitudine quidem mihi primus convicium-fecisti inter Danaos,
Dicens me esse imbellem et fortitudinis-expertem; hæc autem omnia
Sciunt Argivorum et juvenes et senes.
Tibi vero ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti.
Sceptro quidem tibi dedit honorari supra omnes:
Virtutem autem non dedit, quod quidem imperium est maximum.
Bone vir, itane plane speras filios Achivorum
Imbellesque esse et fortitudinis-expertes, ut dicis?
Quod si tibi ipsi animus properat ad redeundum,

Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ᾽, αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί·
Ἀλλ᾽ ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοί,
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Νῶϊ δ᾽, ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ᾽ εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
Τυδείδη, περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος·
Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί,
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων·
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
Ὁπλότατος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ᾽ ἄγ᾽, ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
Ἀλλ᾽ ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ᾽ ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι

Abi: patet tibi via, et naves tibi prope mare
Stant, quæ te sequutæ sunt a Mycenis valde multæ:
At alii manebunt comantes Achivi
Donec Trojam everterimus: quod si et ipsi *volunt*,
Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram;
Nos vero, ego Sthenelusque, pugnabimus, donec finem
Ilii invenerimus: favente enim deo venimus.
Sic dixit: illi vero omnes acclamarunt filii Achivorum,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Inter eos autem surgens loquutus est eques Nestor:
Tydide, super *omnes* quidem in pugna fortis es,
Et consilio inter omnes æquales es optimus:
Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot *sunt* Achivi,
Neque contra dixerit: sed non ad finem pervenisti consiliorum.
Et sane juvenis es, meus vero etiam filius esses
Minimus natu, et tamen prudentia loqueris
Argivorum regibus, quoniam recte dixisti.
Verum age, ego, qui te senior profiteor esse,
Eloquar, et omnia percurram: neque aliquis mihi
Sermonem improbaverit, ne quidem rex Agamemnon:
Sine-tribu, sine-lege, sine-lare est ille,
Qui bellum amat intestinum, horrendum.
Verum enimvero nunc quidem pareamus nocti nigræ,
Cœnasque instruamus; custodes autem singuli

Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές.
Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσιν·
Πᾶσά τοι ἐσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσι πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειεν;
Νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαρραίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
Ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον, καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηίπυρόν τε,
Ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν Λυκομήδεα δῖον·
Ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων· ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμα στεῖχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
Καδδὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες.
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·

Cubent ad fossam depressam murum extra.
Juvenibus quidem hæc præcipio, at deinde,
Atride, tu quidem eis præcipe: nam tu rex maximus es.
Præbe convivium senibus: decet te, nequaquam *est* indecorum.
Plena *sunt* tibi vino tentoria, quod naves Achivorum
Quotidianæ ex Thracia per latum pontum advehunt.
Omnis tibi adest ad-accipiendum-adparatus, multisque imperas.
Multis autem congregatis, illi obsequeris, qui optimum
Consilium dederit: valde autem opus-est omnibus Græcis *consilio*
Bono et prudenti, quoniam hostes prope naves
Accendunt ignes multos: quis in his lætetur?
Nox autem hæc vel disperdet exercitum, vel servabit.
Sic dixit: illi vero eum libenter et audierunt et obsequuti sunt.
Custodes vero cum armis propere-exierunt,
Nempe Nestoridesque Thrasymedes pastor populorum,
Et Ascalaphus, et Ialmenus, filii Martis,
Merionesque, Aphareusque, Deipyrusque,
Et Creontis filius Lycomedes nobilis:
Septem erant duces custodum, centum vero cum quolibet
Juvenes simul ordine-ibant, longas hastas manibus tenentes:
Atque in medio fossæ et muri sedebant profecti.
Ibi ignem accenderunt, adposueruntque cœnam unusquisque.
Atrides autem proceres frequentes duxit Achivorum
In tentorium, ipsisque adposuit gratum-animo convivium.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξεν
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα.
Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ ὅτ' ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει
Οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ, ὅτε διογενὲς Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθωμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

Hi autem ad cibos paratos adpositos manus extenderunt.
Sed postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Illis senex omnium-primus texere cœpit consilium
Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium,
Qui ipsis sapiens concionatus est, et dixit:
Atride gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
In te quidem finiam, a te autem incipiam, quoniam multorum
Populorum es rex, et tibi Jupiter in-manus-dedit
Sceptrumque et jura, ut ipsis consulas:
Ideo te oportet supra *omnes* et dicere sententiam, et audire,
Perficere etiam et alterius *consilium*, si quem animus impulerit
Dicere in bonum: penes te autem erit *statuere*, quid *optimum* et præcipuum-fuerit:
At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
Non enim quis sententiam alius meliorem hac excogitaverit,
Qualem ego sentio et olim et etiam nunc,
Ex eo *tempore*, quando generose, Briseida puellam
Irati Achillis abiisti a tentorio auferens:
Nequaquam secundum nostram quidem sententiam: valde enim tibi ego
Multis dissuadebam: tu autem tuo magno animo
Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honorarunt,
Contumelia affecisti: ereptum enim habes præmium: verum etiam nunc
Deliberemus, quomodo ipsum placantes flectamus
Donisque placidis verbisque blandis.
Hunc rursus adloquutus est rex virorum Agamemnon:

Ὦ γέρον, οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.
Ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
Ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω·
Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων,
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.

O senex, neutiquam mentitus mea errata enumerasti.
Peccavi, neque ipse nego; nempe instar multarum
Copiarum est vir, quem Jupiter ex-animo dilexerit,
Sin nunc hunc honoravit, domuitque populum Achivorum,
Verum quoniam peccavi, menti lævæ obsequutus,
Iterum volo placare, dareque ingentia dona:
Vobis autem coram omnibus inclita dona nominabo.
Septem igni-unquam-admotos tripodas, ac decem auri talenta,
Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
Validos, in-cursu victores, qui præmia pedibus reportarunt.
Non sane pauper esset vir, cui tot contigerint,
Neque inops valde-pretiosi auri,
Quot mihi adtulerunt præmia solidi-ungulis equi,
Dabo item septem mulieres, præstantia opera scientes,
Lesbias, quas quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
Delegi, quæ pulcritudine vincebant genus mulierum.
Has quidem ei dabo, interque *eas* erit, quam tunc abstuli,
Filiam Brisei; et magnum jusjurandum addam,
Numquam *ejus* cubile adscendisse, vel mistum fuisse,
Qua mos hominum est virorum et mulierum.
Hæc quidem statim omnia aderunt; si vero insuper
Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
Navem abunde auro et ære *congesto* impleat,
Ingressus, quum dividemus prædam Achivi.

Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὐναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος.
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κε οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
Καί μοι ὑποστήτω ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Trojanas autem mulieres viginti ipse deligat,
Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint.
Si vero Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
Gener mihi sit: honorabo vero ipsum æqualiter Oresti,
Qui mihi unicus nutritur rerum copia in magna.
Tres autem mihi sunt filiæ in domo bene-constructa,
Chrysotemis, et Laodice, et Iphianassa;
Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat
Ad domum Pelei: ego vero dotalia-dona dabo
Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
Septem autem ei dabo benæ-habitatas urbes,
Cardamylen, Enopemque, et Hiran herbosam,
Pherasque inclitas, et Antheam profunda-habentem-prata,
Pulcramque Æpeam et Pedasum vitiferam.
Omnes autem prope mare habitantur Pyli arenosi:
Et viri *eas* incolunt pecudibus et bobus-abundantes,
Qui ipsum donis deum tamquam honorabunt,
Et ejus sceptro opulenta solvent tributa.
Hæc utique ei præstabo, si cessaverit ab ira.
Exorari-se-sinat: Pluto *solus* implacabilis, et inexorabilis:
Propterea et hominibus *est* deorum odiosissimus omnium.
Et mihi cedat, quatenus major imperio sum,
Et quatenus natu major glorior esse.
Huic autem respondit Gerenius eques Nestor:

Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι·
Ἀλλ' ἄγετε, κλητοὺς οτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
Κηρύκων δ' Ὀδίός τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
Ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός.
Ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
Πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην,
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,

Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
Dona quidem neutiquam adspernanda das Achilli regi:
Sed agite, delectos urgeamus, qui celerrime
Eant ad tentorium Pelidæ Achillis.
Eja age, hos ego legam, ii autem pareant.
Phœnix quidem primum Jovi dilectus sit-dux,
Ac deinde Ajax magnus et nobilis Ulysses *eat*:
Præconum autem Hodiusque et Eurybates simul sequantur.
Ferte porro ad manus-lavandas aquam, et linguis favere jubete,
Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte misereatur.
Sic dixit: his autem omnibus gratam sententiam dixit,
Illico præcones quidem aquam in manus fuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt vino:
Distribueruntque inde omnibus auspicantes poculis.
Sed postquam libaverant, biberantque quantum voluit animus,
Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridæ.
Illis autem multa mandata-dedit Gerenius eques Nestor,
Oculos in unumquemque vertens, *in* Ulyssem autem maxime,
Eniti, ut flecterent eximium Pelidem.
Hi autem iverunt juxta littus multum-strepentis maris,
Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,
Ut-facile flecterent magnos animos Æacidæ,
Myrmidonum vero ad tentoriaque et naves pervenerunt,
Illumque invenerunt animum-oblectantem cithara arguta,

Καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν·
Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἷος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν·
Ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη·
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  Χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ,
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
  Ὣς ἄρα φωνήσας, προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς·
Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
  Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱὲ, καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.
Οἳ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασσι μελάθρῳ.
  Ὣς φάτο. Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγός,
Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ·
Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν·

Pulcra, affabre-facta, superne autem argenteum jugum erat,
Quam ceperat e spoliis, urbe Eetionis eversa:
Hac is animum oblectabat, canebatque utique præclara-facinora virorum.
Patroclus autem ei solus e-regione sedebat tacitus,
Exspectans Æacidem, quando desineret canere.
Hi vero progressi sunt ulterius, præibat autem nobilis Ulysses:
Steteruntque ante ipsum: adtonitus autem exsiliit Achilles
Ipsa cum cithara, relicta sede, in qua sedebat.
Eodem modo etiam Patroclus, postquam vidit viros, surrexit:
Hos etiam dextra prehendens compellavit pedes velox Achilles:
  Salvete: sane amici viri venistis; certe aliqua magna necessitas urget,
Qui mihi, quamvis irato, Achivorum gratissimi estis.
  Sic fatus, ulterius duxit nobilis Achilles:
Sedere autem fecit in-sellis-recubitoriis, tapetibusque purpureis:
Et statim Patroclum adloquutus-est qui prope aderat:
  Majorem jam craterem, Menœtii fili, adpone,
Meraciusque misce, poculumque para unicuique.
Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto.
  Sic dixit. Patroclus autem dilecto obsequutus-est socio.
Sed ille vas-carnarium magnum posuit in ignis splendore,
In *ipso* autem tergum posuit ovis et pinguis capræ,
Imposuit etiam porci saginati tergum-abundans pinguedine:
Huic autem tenebat *carnes* Automedon, et secabat nobilis Achilles:
Eas quidem scite in-minuta-dividebat et verubus transfigebat:

Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα ἰσόθεος φώς.
Αυτὰρ επεὶ κατὰ πῦρ εκάη, καὶ φλὸξ εμαράνθη,
Ανθρακιὴν στορέσας, οβελοὺς εφύπερθε τάνυσσεν·
Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων επαείρας.
Αυτὰρ επεί ῥ' ὤπτησε, καὶ ειν ελεοῖσιν έχευεν,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν επένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς εν κανέοισιν· ατὰρ κρέα νεῖμεν Αχιλλεύς.
Αυτὸς δ' αντίον ἷζεν Οδυσσῆος θείοιο
Τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ανώγει
Πάτροκλον, ὃν εταῖρον· ὁ δ' εν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' επ' ονείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αυτὰρ επεὶ πόσιος καὶ εδητύος εξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αίας Φοίνικι· νόησε δὲ θεῖος Οδυσσεύς.
Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Αχιλῆα·
Χαῖρ', Αχιλεῦ, δαιτὸς μὲν είσης ουκ επιδευεῖς,
Ημὲν ενὶ κλισίῃ Αγαμέμνονος Ατρείδαο,
Ηδὲ καὶ ενθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
Δαίνυσθ'. αλλ' ου δαιτὸς επηράτου ἔργα μέμηλεν·
Αλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφὲς, εισορόωντες,
Δείδιμεν· εν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ απολέσθαι
Νῆας ευσσέλμους, ει μὴ σύγε δύσεαι αλκήν.
Εγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες υπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' επίκουροι,
Κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, ουδ' ἔτι φασὶν

Ignem autem Menœtiades accendebat magnum deo-similis vir.
Verum postquam ignis deflagraverat, et flamma elanguerat,
Prunis stratis, verua desuper extendit:
Inspersit autem sale sacro e-fulcris elevans.
Sed postquam assavisset, et in mensa-culinaria fudisset,
Patroclus quidem panem acceptum distribuit in-mensa
Pulcris in canistris: sed carnes distribuit Achilles.
Ipse autem e-regione sedit Ulyssis divini
Ad parietem alterum: diisque sacrificare jussit
Patroclum, suum socium: is vero in ignem jecit primitias.
At hi in cibos paratos adpositos manus extenderunt.
Sed postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Innuit Ajax Phœnici: animadvertit autem divinus Ulysses.
Impletoque vino poculo propinavit Achilli:
Salve, Achille, epulis quidem æqualibus non indigentes *sumus*,
Tum in tentorio Agamemnonis Atridæ,
Tum etiam hic nunc: adsunt enim animo-grata multa
Ad epulandum: sed non convivii amabilis opera sunt-curæ.
At valde magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,
Timemus: in dubio utique, utrum servabimus, an perituræ-sint
Naves bonis-transtris-instructæ, ni tu indueris fortitudinem.
Prope enim naves et murum castra posuerunt
Trojani superbi et e-longinquo-vocati auxiliares,
Accensis ignibus multis per exercitum, neque amplius ajunt.

Σχήσεσθ', αλλ' εν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ενδέξια σήματα φαίνων
Αστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
Μαίνεται εκπάγλως, πίσυνος Διΐ, ουδέ τι τίει
Ανέρας, ουδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
Αρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ηῶ δῖαν·
Στεῦται γὰρ νηῶν αποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
Αυτάς τ' εμπρήσειν μαλεροῦ πυρός· αυτὰρ Αχαιοὺς
Δηώσειν παρὰ τῇσιν ορινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
Ταῦτ' αινῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ απειλὰς
Εκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
Φθίσθαι ενὶ Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Αλλ' ἄνα, ει μέμονάς γε, καὶ οψέ περ, υἷας Αχαιῶν
Τειρομένους ερύεσθαι ὑπὸ Τρώων ορυμαγδοῦ.
Αυτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, ουδέ τι μῆχος
Ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν αλλὰ πολὺ πρὶν
Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν αλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοίγε πατὴρ επετέλλετο Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' εκ Φθίης Αγαμέμνονι πέμπεν,
Τέκνον εμὸν, κάρτος μὲν Αθηναίη τε καὶ Ἥρη
Δώσουσ', αἴ κ' εθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἴσχειν εν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ αμείνων.
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίωσ' Αργείων ημὲν νέοι ηδὲ γέροντες.

Prohiberi *se* posse, quin in naves nigras invadant.
Et Jupiter ipsis Saturnius fausta signa ostendens
Fulgurat: Hector vero valde fortitudine oculos-truces-circumferens,
Furit terribiliter, fretus Jove, nec quidquam veretur
Homines, neque deos: ingens enim ipsum rabies subiit.
Precaturque, ut citissime appareat aurora divina:
Adfirmat enim navium se abscissurum summa rostra,
Ipsasque incensurum pernicioso igne: atque Achivos
Interfecturum ad ipsas adtonitos in fumo.
Hæc graviter timui in mente, ne ei minas
Perficiant dii: nobis autem jam fatale sit
Perire in Troja longe ab Argo equis-apto.
Verum surge, si in animo tibi est, quamvis sero filios Achivorum
Adflictos defendere a Trojanorum tumultu.
Ipsi *sane* tibi postea dolor erit, neque ulla facultas
Acceptæ cladis erit remedium inveniendi: sed longe ante
Considera, ut Danais arceas funestum diem.
O amice, profecto tibi pater præcepit Peleus
Die illo, quum te ex Phthia Agamemnoni misit:
Fili mi, fortitudinem quidem Minervaque et Juno
Dabunt, si voluerint; tu vero magnanimos spiritus
Contine in pectoribus: humanitas enim melior.
Desiste autem a contentione noxia, ut te magis
Honorent Argivorum et juvenes et senes.

Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Παῦε, ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
Ὅσσά τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων.
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο·
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα,
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
Αἴ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.

Sic præcipiebat senex: tu vero oblivisceris: sed etiam nunc
Cessa, et pone iram acerbam: tibi vero Agamemnon
Digna dona dat, si desieris ab ira.
Quod si *vis*, tu quidem me audi, ego autem tibi recensebo,
Quot tibi in tentoriis promisit dona Agamemnon.
Septem unquam-admotos igni tripodas, decem autem auri talenta,
Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
Validos, in cursu-victores, qui præmia pedibus reportarunt.
Non sane pauper esset vir, cui tot contingerent,
Neque inops valde-pretiosi auri,
Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportarunt.
Dabit item septem mulieres, præstantia opera scientes,
Lesbias, quas, quando Lesbum bene-habitatam cepisti ipse,
Delegit, quæ tunc pulcritudine vincebant genus mulierum.
Has quidem tibi dabit, interque *eas* erit, quam tunc abstulit,
Filiam Brisei: et insuper magnum jusjurandum addet,
Numquam *ejus* cubile adscendisse, vel mistum fuisse,
Qua mos est, rex, et virorum, et mulierum.
Hæc quidem statim omnia aderunt: si vero porro
Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
Naves abunde auro et ære *congesto* impleas
Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
Trojanas autem mulieres viginti ipse deligas,
Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.

Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ·
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπὶ μείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες, πολυβοῦται,
Οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ παναχαιοὺς
Τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε θεὸν ὣς
Τίσουσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι
Λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινά φησιν ὁμοῖον
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.

Si autem Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,
Gener ei sis: honorabit vero te æqualiter Oresti,
Qui ei unicus nutritur rerum-copia in magna:
Tres autem ei sunt filiæ in domo bene-constructa,
Chrysothemis et Laodice et Iphianassa;
Harum quam velis dilectam sine-sponsalibus ducas
Ad domum Pelei: ille autem dotalia-dona dabit
Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
Septem porro tibi dabit bene-habitatas urbes,
Cardamylen, Enopenque, et Hiran herbosam,
Pherasque religiosas, et Antheam profunda-habentem-prata,
Pulcramque Æpeam, et Pedasum vitiferam:
Omnes autem prope mare habitantur Pyli arenosi:
Viri autem *eas* incolunt pecudibus, bobus-abundantes,
Qui te donis deum tamquam honorabunt,
Et tibi sub sceptro opulenta solvent tributa.
Hæc tibi præstabit, si desieris ab ira.
Quod si tibi Atrides invisus est ex-animo magis,
Ipse, et ejus dona: tu vero alios tamen universos Achivos
Adflictos miserere in castris, qui te, deum velut,
Honorabunt: certe enim ab ipsis magnam gloriam tuleris.
Nunc enim Hectorem interfeceris, quum valde tibi prope venerit,
Rabiem habens perniciosam; nam neminem putat similem
Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἧπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὔτε με γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί·
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·
Ἐν δ' ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός
Κάτθαν' ὁμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὰ ἐοργώς·
Οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσιν
Μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
Ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐριβώλον·
Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ

Hunc autem respondens adloquutus est pedes velox Achilles;
Nobilissime Laertiade, solertia pollens Ulysse,
Oportet sane hanc sententiam *meam* aperte dicere,
Quemadmodum sentioque, et quemadmodum perfectum erit;
Ut non mihi obstrepatis adsidentes aliunde alius.
Invisus enim mihi ille æque ac inferni portæ,
Qui aliud occultat animo, aliud loquitur.
Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto,
Nec alios Danaos, quoniam nulla gratia erat *ei*
Pugnare hostibus cum viris assidue semper.
Æqua pars *datur* cessanti, ac si acriter quis pugnet:
Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis
Occumbit æque et otiosus vir, et qui multum laboravit;
Nec quid mihi amplius-superest, postquam pertuli mala animo,
Semper meam animam objectans periculis-pugnæ.
Ac veluti avis implumibus pullis adfert
Escam, quamprimum ceperit, male autem ei est ipsi;
Sic et ego multas quidem insomnes noctes duxi,
Dies autem cruentos exegi pugnans,
Cum viris prælians uxorum gratia vestrarum.
Duodecim utique classe urbes vastavi hominum,
Pedester vero undecim ajo per Troicum-agrum glebosum:
His ex omnibus supellectilem multam et pretiosam

Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσιν,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν·
Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσιν·
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, εμεῦ δ' απὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα· τῇ παριαύων
Τερπέσθω· τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ανήγαγεν ενθάδ' αγείρας
Ἀτρείδης; ἦ ουχ Ἑλένης ἕνεκ' ηϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' αλόχους μερόπων ανθρώπων
Ἀτρεῖδαι; επεὶ ὅστις ανὴρ αγαθὸς καὶ εχέφρων,
Τὴν αυτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ εγὼ τὴν
Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ εοῦσαν.
Νῦν δ' επεὶ εκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' απάτησεν,
Μή μευ πειράτω ευ̃ ειδότος· ουδέ με πείσει.
Ἀλλ', Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσιν,
Φραζέσθω νήεσσιν αλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν εμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον επ' αυτῷ
Ευρεῖαν, μεγάλην, εν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
Ἀλλ' ουδ' ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ανδροφόνοιο
Ἴσχειν· ὄφρα δ' εγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
Ουκ εθέλεσκε μάχην απὸ τείχεος ορνύμεν Ἕκτωρ,
Ἀλλ' ὅσον ες Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·

Abstuli, et omnia ferens Agamemnoni dabam
Atridæ: is vero remanens apud naves veloces,
Accipiens, pauca dividebat, pleraque retinebat:
Alia autem optimatibus dabat munera et regibus:
Istis quidem firma manent, a me vero solo Achivorum
Abstulit, habetque uxorem *meam* animo-gratam: hanc propter dor-
Oblectetur; quid autem oportet bellare cum Trojanis (miens
Argivos? quid vero exercitum adduxit huc congregatum
Atrides? an non Helenæ causa pulcræ-comis?
An soli diligunt uxores articulata-voce loquentium hominum
Atridæ? nimirum quisquis vir bonus et prudens
Suam ipsius amat et curat, ut et ego hanc
Ex animo amabam, captivam licet exsistentem.
Nunc autem postquam e manibus præmium eripuit, et me fraudavit,
Ne me tentet probe-gnarum: neque enim mihi persuadebit.
Verum, o Ulysse, tecum et aliis regibus,
Cogitet, *quomodo* a navibus propellat hostilem ignem.
Sane quidem jam permulta fecit sine me,
Et jam murum ædificavit, et duxit fossam prope ipsum
Latam, magnam, inque *ea* vallos defixit:
Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ
Sustinere: dum autem ego inter Achivos pugnabam,
Non voluit pugnam procul a mœnibus ciere Hector,
Sed quantum ad Scæasque portas et fagum progrediebatur:

Ἔνθά ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
Νῦν δ', ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
Αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
Νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
Εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρόν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
Ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης· τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
Ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Τετλαίη, κύνεός περ ἐών, εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
Οὐδέ τι οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν, οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν, ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
Ἐρρέτω· ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Ibi olim *me* solum *semel* mansit, vix autem meum effugit impetum:
Nunc vero, quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili,
Cras sacris Jovi factis et omnibus diis,
Oneratas bene naves postquam in mare deduxero,
Videbis, si volueris, et si tibi hæc curæ fuerint,
Bene mane Hellespontum super piscosum navigantes
Naves meas, inque *ipsis* viros remigandi cupidos.
Si autem prosperam-navigationem dederit inclytus Neptunus,
Die sane tertio Phthiam glebosam pervenero.
Sunt autem mihi permulta, quæ reliqui huc malo-fato-veniens:
Aliud vero hinc aurum et æs rubrum,
Et fœminas eleganter-cinctas, splendidumque ferrum
Abducam, quæ quidem sortitus sum. Præmium autem mihi qui dedit,
Rursus per injuriam abstulit rex Agamemnon
Atrides: ei omnia referto, ut mando,
Palam: ut et alii indignentur Achivi,
Si quem Danaorum adhuc sperat se fraudaturum,
Semper impudentia indutus, non tamen mihi
Ausit, proterve audax licet sit, faciem intueri.
Neque omnino cum eo consilio communicabo, neque factum.
Nam jam me decepit et offendit, neque adhuc rursus
Fallet verbis, satis autem ei *sit*: verum quietus
Abeat-in-malam-rem; nam ei mentem ademit providus Jupiter.
Invisa autem mihi ejus dona, et æstimo eum mancipii in loco.

Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην,
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω
Ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
Ἢν γάρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν·
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,

Ne quidem si mihi deciesque et vicies tot daret,
Quot et ei nunc sunt, et si aliunde alia accederent;
Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas
Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ jacent;
Quæ et centum-portas habent, ducenti autem *per* unamquamque
Viri egrediuntur cum equis et curribus:
Neque si mihi tot daret, quot arenæque pulvisque *sunt*,
Ne sic quidem jam animum meum flectet Agamemnon,
Antequam totius mihi *pœnas* persolvat acerbæ contumeliæ,
Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridæ:
Ne quidem si cum aurea Venere pulcritudine certaret,
Operibus autem Minervæ oculis-cæsiæ par-esset,
Ne sic quidem ipsam ducam: ipse vero Achivorum alium eligat,
Qui ei conveniat, et qui major-imperio sit.
Si enim jam me servarint dii, et domum venero,
Peleus mihi tunc deinceps uxorem desponsabit ipse.
Multæ Achivæ sunt in Hellade Phthiaque,
Filiæ principum, qui urbes tuentur,
Harum quam voluero meam faciam uxorem:
Illic autem mihi plurimum adpetit animus generosus
Ducta legitima uxore, apta conjuge,
Possessionibus delectari, quas senex quæsivit Peleus.
Non enim mihi-vitæ æquiparandum, ne quidem quantas *opes* aiunt
Ilium possedisse bene-habitatam urbem,

Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν, οὔτε λεϊστὴ,
Οὔθ' ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
Εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη·
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων,
Ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.

Antehac tempore pacis, prius quam advenissent filii Achivorum:
Nec quantas lapideum limen jaculatoris intus continet
Phœbi Apollinis, Pytho in saxosa.
Prædando enim parabiles bovesque et pingues oves,
Parabiles autem tripodesque, et equorum flava capita:
Hominis vero animam ut redeat, neque parabilis,
Neque prensabilis, postquam transiverit septum dentium.
Mater enim me dicit dea Thetis argenteos-pedes-habens
Duplicia-fata ferre mortis ad finem.
Si quidem hic manens Trojanorum urbem circa-pugnavero,
Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit:
Quod si domum reversus fuero dilectam in patriam terram,
Periit mihi gloria bona, diuturnum vero mihi ævum
Erit, neque me celeriter finis mortis deprehendet;
Quin et aliis quoque ego suaserim
Domum navigare: quia jam non invenietis finem
Ilii excelsæ: valde enim ipsam late-sonans Jupiter
Manu sua protegit, et animo-confirmatæ sunt copiæ.
Sed vos quidem abeuntes principibus Achivorum
Nuncium renunciate, hoc enim munus est legatorum,
Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,
Quod ipsis navesque servet et populorum Achivorum
Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum est,
Quod nunc excogitarunt, me iram-fovente.

Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
Ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλησιν ἀνάγκῃ δ' οὔ τι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας, περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσιν
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσιν·
Τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα,
Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο,
Ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,

Phœnix autem hic apud nos manens cubet,
Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur
Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducam.
Sic dixit: illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodum enim aspere recusaverat.
Tamdem vero inter eos loquutus est senex eques Phœnix,
Lacrymas cum-suspiriis-effundens, valde enim timuit navibus Achi-
Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles, (vorum:
Cogitas, neque omnino defendere a navibus velocibus
Ignem vis pestiferum: quoniam ira incidit in animum:
Quomodo postea a te, care fili, hic relinquar
Solus? tecum vero me misit senex equûm-agitator Peleus
Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit
Puerum, nondum peritum omnibus-æque-gravis belli,
Neque concionum, ubi et viri præclari fiunt:
Propterea me misit ut docerem *te* ista omnia,
Verborumque orator *ut* esses, actorque rerum.
Praptcrea deinceps a te, dilecte fili, nolim
Relinqui, ne quidem si mihi promitteret Deus ipse,
Senectute abrasa facturum *me* juvenem pubescentem,
Qualis *eram* quum primum liqui Hellada pulcris-mulieribus-abun-
Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidæ, (dantem,
Qui mihi de pellice irascebatur pulcra-comas,
Quam ipse diligebat, et ignominia-afficiebat uxorem,

Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' οϊσθεὶς
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς
Πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισιν·
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος·
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
Καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας·
Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,

Matrem meam: hæc autem semper me supplex orabat *prehensis* ge-
Ut pellici prius-miscerer, ut odio haberet senem. (nibus,
Huic parui, et feci. Pater autem meus statim sentiens
Multa imprecatus est, horrendasque invocabat Diras,
Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius
Ex me genitus: dii autem ratas-fecerunt imprecationes,
Jupiterque infernus, et horrenda Proserpina.
Tunc mihi non amplius omnino detinebatur in præcordiis animus
Patris irati in domo versari.
Certe quidem multum familiares et cognati circumstantes
Ibi orantes detinebant *me* in ædibus:
Multasque pingues oves et flexipedes nigros boves
Jugulabant, multique sues florentes pinguedine
Assandi extendebantur per flammam Vulcani:
Multum autem ex doliis vinum bibebatur senis:
Et per novem me circa ipsum noctes dormiebant,
Hi quidem per-vices custodias habebant: neque unquam extinguеba-
Ignis, alter quidem in porticu bene-munitæ aulæ, (tur
Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.
Sed quando jam decima mihi advenit nox tenebrosa,
Tunc ego thalami foribus solerter-junctis
Effractis exivi, et transilii septum aulæ
Facile, latens custodesque viros, famulasque mulieres.
Fugi deinde procul per Græciam spatiosam,

Φθίην δ' εξικόμην εριβώλακα, μητέρα μήλων,
Ες Πηλῆα ἄναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν επὶ κτεάτεσσιν·
Καί μ' αφνειὸν έθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·
Ναῖον δ' εσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ανάσσων·
Καί σε τοσοῦτον έθηκα, θεοῖς επιείκελ' Αχιλλεῦ,
Εκ θυμοῦ φιλέων, επεὶ ουκ εθέλεσκες ἅμ' άλλῳ
Ούτ' ες δαῖτ' ιέναι, ούτ' εν μεγάροισι πάσασθαι,
Πρίν γ' ὅτε δή σ' επ' εμοῖσιν εγὼ γούνασσι καθίσας,
Ὄψου τ' άσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον επισχών.
Πολλάκι μοι κατέδευσας επὶ στήθεσσι χιτῶνα
Οίνου, αποβλύζων εν νηπιέῃ αλεγεινῇ.
Ὣς επί σοὶ μάλα πόλλ' έπαθον, καὶ πόλλ' εμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι ούτι θεοί γόνον εξετέλειον
Εξ εμεῦ, αλλά σε παῖδα, θεοῖς επιείκελ' Αχιλλεῦ,
Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' αεικέα λοιγὸν αμύνῃς.
Αλλ', Αχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· ουδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ έχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αυτοί,
Τῶν περ καὶ μείζων αρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ ευχωλῆς αγανῇσιν,
Λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε παρατρωπῶσ' άνθρωποι
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις υπερβήῃ καὶ αμάρτῃ·
Καὶ γάρ τε Λιταί εισι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,

Phthiamque perveni glebosam, matrem ovium,
Ad Peleum regem: is autem me lubens suscepit,
Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit
Unicum, extrema-ætate-natum, amplis in possessionibus:
Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum:
Incolebamque extremam-oram Phthiæ, Dolopibus imperans.
Et te tantum feci, o diis par Achille,
Ex animo diligens: non enim volebas cum alio
Neque ad convivium ire, neque in ædibus *tuis* cibum-sumere,
Ante quam te meis ego genibus impositum,
Opsonioque satiassem præciso, et vinum admovens.
Sæpe mihi rigasti ad pectora vestem
Vino, ejectans in infantia difficili:
Ita tui causa permulta passus sum, et multa feci,
Hæc cogitans, quod mihi nequaquam dii prolem perficiebant
Ex me, sed te filium, diis par Achille,
Adoptabam, ut a me aliquando indignam mortem propulsares.
Sed, Achille, doma animum magnum: neque te oportet
Immisericordem animum habere: flecti utique possunt et dii ipsi,
Quorum quidem major virtus, honorque, potentiaque;
Tamen hos sacrificiis et votis placidis,
Libamineque, nidoreque avertunt *ab ira* homines
Supplicantes, quum quis transgressus fuerit et peccarit:
Etenim Preces sunt Jovis filiæ magni,

Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
Ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταίγε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης·
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ δίδοι, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη.
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,
Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
Δωρητοί τε πέλοντο, παράῤῥητοί τ' ἐπέεσσιν.

Claudæque, rugosæque, strabæque oculis:
Quæ et a tergo Noxam curant sequentes.
Noxa vero robustaque et pedibus-integra, ideo omnes
Longe præcurrit, et antevertit omnem per terram,
Lædens homines: hæ vero medentur postmodum,
Qui quidem reverebitur filias Jovis propius accedentes,
Hunc valde juvant, et exaudiunt precantem:
Qui vero renuerit, et obstinate recusaverit,
Precantur tum quidem hæ Jovem Saturnium adeuntes,
Hunc ut Noxa simul sequatur, quo læsus pœnas-luat.
Sed, Achille, da et tu Jovis filias qui sequatur,
Honorem, qui et aliorum flectit mentem fortium.
Si quidem enim non dona ferret, et alia in futurum nominaret
Atrides, sed semper pertinaciter iratus-esset,
Non equidem te ira abjecta hortarer
Argivis auxiliari quamtumvis indigentibus:
At nunc simul in præsenti multa dat, aliaque in posterum pollicetur:
Virosque qui supplicarent *ad te* misit præstantissimos
Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi
Amicissimi Argivorum: horum ne tu orationem asperneris,
Neque pedes: prius vero nequaquam indigne-ferendum *erat te* ira-
Sic et priscorum audivimus laudes virorum (tum-fuisse.
Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,
Donisque-placabiles erant, exorabilesque verbis.

Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε,
Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισιν·
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.
Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσεν
Χωσαμένη, ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ', ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας·
Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
Ἡ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ἰοχέαιρα,
Ὦσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
Αὐτῇσιν ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσιν·
Τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
Ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτὴν
Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζεν,

Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,
Quale fuerat: inter vos autem dicam omnes amicos:
Curetesque pugnabant et Ætoli fortiter-prælium-sustinentes
Circa urbem Calydona, et se mutuo interficiebant:
Ætoli quidem defendentes Calydona amœnam:
Curetes autem vastare ardentes Marte.
Etenim inter hos malum aureo-solio-sedens Diana excitavit
Irata, quod sibi non sacra post-fruges-comportatas in fœcundo loco (agri
Œneus fecerat; alii vero dii epulati-erant hecatombas:
Soli vero non *sacra* fecit Jovis filiæ magni,
Sive oblitus est, sive non advertit: doluit certe multum animo.
Illa autem irata Jovis genus sagittis-gaudens (*Diana*)
Immisit sylvestrem aprum ferum candidis-dentibus,
Qui damnis multis affecit vastans Œnei agrum:
Multas ille alias super-alias humi prostravit arbores altas
Cum ipsis radicibus, et ipsis floribus pomorum.
Hunc autem filius Œnei occidit Meleager,
Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,
Et canibus: non enim domitus fuisset paucis hominibus:
Tantus erat, multos autem rogum adscendere fecit tristem.
Illa vero (*Diana*) circa ipsum excitavit magnum tumultum et bellum
Pro suis capite et pelle hirsuta,
Curetasque inter et Ætolos magnanimos.
Quamdiu igitur Melager bellicosus pugnabat.

Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, ουδ᾽ εδύναντο
Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν, πολέες περ εόντες·
Αλλ᾽ ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
Οιδάνει εν στήθεσσι νόον, πύκα περ φρονεόντων,
Ἤτοι ὁ μητρὶ φίλῃ Αλθαίῃ χωόμενος κῆρ
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ αλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κούρῃ Μαρπίσσης καλλισφύρου Ευηνίνης,
Ἴδεώ θ᾽, ὃς κάρτιστος επιχθονίων γένετ᾽ ανδρῶν,
Τῶν τότε· καί ῥα άνακτος εναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Απόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης·
Τὴν δὲ τότ᾽ εν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Αλκυόνην καλέεσκον επώνυμον, οὕνεκ᾽ ἄρ᾽ αυτῆς
Μήτηρ, Αλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
Κλαῖ᾽, ὅτε μιν εκάεργος ανήρπασε Φοῖβος Απόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Εξ αρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσιν
Πολλ᾽ αχέουσ᾽ ηρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο·
Πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν αλοία,
Κικλήσκουσ᾽ Αΐδην καὶ επαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη· δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
Παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ᾽ ηεροφοῖτις Εριννὺς
Ἔκλυεν εξ Ερέβευσφιν, αμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
Τῶν δὲ τάχ᾽ αμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ορώρει,
Πύργων βαλλομένων· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες

Tamdiu Curetibus male erat, neque poterant
Mœnia extra manere, quamvis essent multi.
At quando jam Meleagrum subiit ira, quæ et aliorum
Inflat in pectoribus mentem, recte licet sapientium,
Ille quidem matri suæ Althææ iratus corde
Jacebat apud legitimam uxorem pulcram Cleopatram,
Filiam Marpissæ pedibus elegantis Euenines,
Idæque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,
Eorum qui tunc erant: et quidem contra regem sumsit arcum
Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratia nymphæ:
Hanc tunc (*Cleopatram*) in ædibus pater et veneranda mater
Alcyonem vocabant cognomine, quod ipsius
Mater, Alcyonis luctuosæ fatum habens,
Flebat, quando ipsam longe-jaculans rapuit Phœbus Apollo.
Huic is (*Meleager*) accubabat, iram tristem coquens,
Propter diras matris iratus, quæ utique diis
Multum dolens supplicabat fraternæ cædis *gratia*:
Multum autem et terram almam manibus verberabat,
Invocans Plutonem et horrendam Proserpinam,
In-genua considens: rigabantur autem lacrymis sinus,
Ut filio darent mortem: hanc per-tenebras-vagans Erinnys
Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.
Horum autem confestim ad portas tumultus et strepitus excitabatur,
Turribus percussis; illum autem supplices orabant senes

Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
Ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς.
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
Πεντηκοντόγυον τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο,
Ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεύς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν.
Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνητοι καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα.
Βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
Ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ,
Εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν

Ætolorum, mittebantque deorum sacerdotes lectissimos,
Ut-exiret et propulsaret *hostes*, polliciti magnum donum.
Ubi pinguissimus *erat* ager Calydonis amœnæ.
Ibi eum jusserunt prædium perpulcrum eligere
Quinquaginta jugerum: dimidium quidem vitiferi soli,
Dimidium autem non consiti arabilis agri separatum-accipere.
Multis autem illum obsecrabat senex equûm-agitator Œneus,
Limine conscenso altum-tectum-habentis thalami,
Quatiens glutinatos asseres, suppliciter-orans filium.
Multis etiam eum sorores et veneranda mater
Orabant: at ille magis recusabat: multis et socii,
Qui ei carissimi et amicis imi erant omnium.
Sed ne sic *quidem* ejus animum in pectoribus flectebant,
Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turres
Conscenderent Duretes, et incenderent magnam urbem:
Tum vero domum Meleagrum eleganter-cincta uxor
Orabat lugens, et ei recensuit omnia
Mala, quæcumque hominibus contingunt, quorum urbs capta-fuerit:
Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in cineres redigit:
Liberosque alii abducunt, et profunde-succinctas mulieres.
Hujus autem motus est animus audientis sæva facta.
Perrexitque ire, corporeque arma induit collucentia.
Sic ille quidem *ab* Ætolis propulsavit perniciosum diem,
Obsequutus suo animo: ei autem non deinceps dona persolverunt

Πολλά τε καὶ χαρίεντα· κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὐτός.
Αλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
Ενταῦθα τρέψειε, φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
Νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Αχαιοί.
Ει δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
Ουκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ αλαλκών.
Τὸν δ' απαμειβόμενος προσέφη πόδας ωκὺς Αχιλλεύς·
Φοῖνιξ, ἄττα γεραιὲ, Διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εισόκ' αϋτμὴ
Εν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ορώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ερέω, σὺ δ' ενὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Μή μοι σύγχει θυμὸν οδυρόμενος καὶ αχεύων,
Ατρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· ουδέ τί σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι απέχθηαι φιλέοντι·
Καλόν τοι σὺν εμοὶ τὸν κήδειν ὅς κέ με κήδῃ.
Ἶσον εμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' αγγελέουσι, σὺ δ' αυτόθι λέξεο μίμνων
Ευνῇ ενὶ μαλακῇ, ἅμα δ' ηοῖ φαινομένηφιν
Φρασσόμεθ' ἤ κε νεώμεθ' εφ' ἡμέτερ', ἤ κε μένωμεν.
Ἦ· καὶ Πατρόκλῳ ὅγ' επ' οφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
Εκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας

Multaque et pulcra: malum autem depulit etiam sic.
Sed tu ne mihi ista cogites in animo, neque te dæmon
Huc vertat, amice: pejus autem esset
Navibus incensis *te* ferre-auxilium: sed accepta conditione donorum
Veni: æque enim te ac deum honorabunt Achivi.
Quod si sine donis pugnam viros-perdentem inieris,
Non tum æque *in* honore eris, bellum quamvis propulsaveris.
Hunc respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Phœnix, Pater senex, Jovis alumne, non mihi hoc
Opus *est* honore: puto autem *me* honoratum esse Jovis voluntate,
Quæ me retinebit apud naves nigras, dum spiritus
In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur.
Aliud autem tibi dicam, tu vero in animo reconde tuo:
Ne mihi turba animum flens et mœrens,
Atridæ heroi gratificans: neutiquam te convenit
Istum amare, ut ne mihi odio sis *te* amanti:
Decet te mecum eum lædere qui me læserit.
Æqualiter mecum regna, et dimidium sortire honorem.
Isti autem renunciabunt, tu vero hic cubato remanens
Lecto in molli, simul autem atque aurora illuxerit
Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus.
Dixit; et Patroclo hic superciliis adnuit tacite,
Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissime
E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos autem Ajax

Ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπεν,
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι, ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
Νηλής· καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ' ἀποτίσας,
Τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
Ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
Οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι· σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αἴαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι.
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνου

Deo-par Telamonius verba fecit:
Nobilissime Laertiade, solertia-pollens Ulysse,
Abeamus; non enim mihi videtur sermonis *nostri* exitus
Hac quidem via perficiendus, renuntiare autem citissime
Oportet responsum Danais, etiamsi non lætum sit,
Qui forte nunc sedent exspectantes: sed Achilles
Trucem in pectoribus reposuit superbum animum,
Durus, neque rationem-habet amicitiæ sodalium,
Illius, qua eum apud naves honorabamus supra cæteros:
Immisericors; atqui aliquis etiam pro fratris cæde
Pretium, vel pro suo filio accepit occiso:
Et is quidem *qui interfecit*, in civitate manet ibi multis persolutis,
Alterius autem sedatur cor et animus elatus,
Pretio accepto: tibi vero implacabilemque durumque
Animum in pectoribus dii posuerunt, gratia puellæ
Unius: nunc vero tibi septem præbemus eximie præstantissimas,
Aliaque multa præter has: tu vero placidum indue *tibi* animum,
Et reverere *tuam* domum: sub tecto enim tuo sumus
Ex cœtu Danaorum, studemus autem tibi supra alios
Carissimique esse et amicissimi, quotquot *sunt* Achivi.
Hunc autem respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
Omnia mihi ex animo visus es dixisse.
Sed mihi tumet cor ira, quoties illius

Μνήσομαι, ὅς μ' ασύφηλον εν Αργείοισιν ἔρεξεν,
Ατρείδης, ὡσεί τιν' ατίμητον μετανάστην·
Αλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ αγγελίην απόφασθε.
Ου γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Μυρμιδόνων επί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι
Κτείνοντ' Αργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
Αμφὶ δέ τοι τῇ 'μῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς εφαθ' οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας αμφικύπελλον,
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ισαν πάλιν· ἦρχε δ' Οδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ιδὲ δμωῇσι κέλευσεν
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα·
Αἱ δ' επιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος ὡς εκέλευσεν,
Κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.
Ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αυτὰρ Αχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
Τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγεν,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ελέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις εὔζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Αχιλλεύς,
Σκῦρον ἑλὼν αιπεῖαν Ενυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν εν Ατρείδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Αχαιῶν

Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit
Atrides, tamquam aliquem honorum-exsortem inquilinum:
Sed vos abite, et nuncium renuntiate:
Non enim ante de pugna cogitabo sanguinolenta,
Quam filius Priami bellicosi, Hector nobilis,
Myrmidonum ad tentoriaque et naves venerit
Interficiens Argivos, incenderitque igne naves:
Circa vero meum tentorium et navem nigram
Hectorem licet ardentem a pugna destiturum puto.
Sic dixit: illi vero unusquisque accepto poculo duplice-rotundo,
Libatione-facta, ad naves redierunt: præibat autem Ulysses.
Patroclus vero sociis et ancillis imperavit
Phœnici sternere densum lectum quam celerrime:
Illæ autem obedientes straverunt lectum ut jusserat,
Pellesque-ovillas, stragulamque-tinctam, linique subtilem florem.
Ibi senex cubuit, et auroram divinam exspectabat.
Sed Achilles dormiit in recessu tentorii bene compacti:
Eique accubuit mulier, quam e Lesbo duxerat,
Phorbantis filia, Diomede pulcra-genas.
Patroclus autem ex altera parte cubuit: et propter ipsum
Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
Scyron cum-cepit altam Enyei urbem.
Illi vero postquam ad tentoria Atridæ venerant,
Eos aureis poculis filii Achivorum

Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο:
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δέ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἄμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν
Ὅππως κεν νῆάς τε σόῃς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας·
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας, καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὡς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.

Excipiebant aliunde alius adsurgentes, interrogabantque:
Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon:
Dic age mihi, laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum:
Utrum velit a navibus avertere hostilem ignem,
An recusavit, iraque adhuc teneat superbum animum?
Hunc adloquutus est laboriosus nobilis Ulysses:
Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis
Impletur ira: te autem adspernatur et tua dona.
Ipsum te con ultare una cum Argivis jussit,
Quomodo navesque serves et exercitum Achivorum:
Ipse vero minatus est simulatque aurora illuxerit
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducturum utrinque-re-
Atque etiam aliis dixit se suadere (mis-atras:
Domum ut navigent: quia jam non invenietis finem
Ilii excelsæ: valde enim ipsam late-sonans Jupiter
Manu sua protegit, et animo-confirmatæ sunt copiæ.
Sic dixit: adsunt et hi, ut hæc dicant, qui me sequuti sunt,
Ajax, et præcones duo, prudentes ambo.
Phœnix vero illic senex cubavit: sic enim jussit,
Ut se in navibus suam in patriam sequeretur
Cras, si vellet: vi autem neutiquam eum abducet.
Sic dixit: illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodum enim aspere dixerat.

Δὴν δ᾽ ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
Μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ᾽ ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ· τότε δ᾽ αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
Ὀτρύνων, καὶ δ᾽ αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος,
Ἔνθα δ᾽ ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tamdem vero inter eos loquutus est pugna strenuus Diomedes:
Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
Utinam non orasses eximium Pelidem,
Infinita dona dans: is autem insolens est etiam alioqui,
Nunc vero eum multo majorem in insolentiam conjecisti.
Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,
Sive maneat: tunc vero rursum pugnabit, quando ipsum
Animus in pectoribus jusserit, et deus incitaverit.
Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes.
Nunc quidem cubitum ite refecti vestrum cor
Cibo et potu: hoc enim, robur est et vis.
At postquam illuxerit pulcra rosea-digitos aurora,
Ocyus ante naves siste copiasque-pedestres et equestres
Adhortans; quin et ipse inter primos pugna.
Sic dixit: omnes autem adsensi sunt reges,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Et tunc libatione-facta iverunt ad *suum* tentorium unusquisque,
Ibique cubuerunt, et somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM

LIBRI X. ILIADIS.

Agamemnon insomnis cum fratre Menelao lectis evocat Nestorem et alios principes, cum iisque excubias ad fossam obeunt (1-193). Consilio ibi habito, mittunt speculatores in castra Trojana Diomedem atque Ulyssem (194-271). Quum ii aliquantum progressi essent, præpes avis prosperum augurium adfert (272-298). Eodem tempore Achivorum consilia xploratum prodierat Trojanus quidam, Dolo, Hectoris promissis incitatus, quem illi comprehendunt, dum ad navalia tenderet (290-381). Hic vitam sibi deprecatus, omnem situm castrorum, et ubi Rhesus, rex Thracum, tenderet, indicavit, proditor a Diomede occiditur (382-464). Jam pergunt ad cubilia Rhesi, quem modo subvenisse cum insignibus equis audierant; et ipsum quidem cum duodecim sociis obtruncat Diomedes, equos avertit Ulysses (465-503). Heroes a Minerva moniti, ne spe plura prædandi diutius morentur, dum Apollo Thraces et Trojanos excitat, salvi ad suos revertuntur (504-579).

Κάππα δὲ Ῥήσου τὴν κεφαλὴν ἕλε Τυδέος υἱός.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,
Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετὸν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
Ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων
Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειεν,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν.
Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,

Ceteri quidem ad naves principes universorum-Achivorum
Dormiebant per-totam-noctem, molli domiti somno;
Verum non Atridem Agamemnonem pastorem populorum
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.
Veluti quum fulgurat maritus Junonis pulcræ-comas,
Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
Vel nives, quando nix alba-reddit arva,
Vel alicubi belli magnum os amari:
Sic crebro in pectoribus suspirabat Agamemnon,
Imo ex corde: tremebantque ei præcordia intus.
Nempe quoties in campum Trojanum adspiceret,
Mirabatur ignes multos qui ardebant ante Ilium,
Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
Verum quoties in navesque adspiceret et exercitum Achivorum,
Multos ex capite radicitus vellebat capillos
Superne exsistenti Jovi: valdeque gemebat generosum cor.
Illa vero ei in animo optima visa est sententia,
Nestorem primum Neleium adire virorum,

Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
Ἥτις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
Ορθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Αμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε· μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες·
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψεν
Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
Οτρεύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
Νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

Si quod cum eo consilium bonum strueret posset,
Quod malum depulsurum ab omnibus Danais esset.
Erectus autem induit circa pectora tunicam,
Ac pedibus sub nitidis ligavit pulcros calceos:
Et deinde sanguine infectam circumdedit *sibi* pellem leonis
Fulvi, magni, talarem: sumsitque hastam.
Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor: neque enim ipsi
Somnus in palpebris insidebat, ne quid paterentur *infortunii*
Argivi, qui utique sui gratia longum per mare
Venerant ad Trojam, bellum audax molientes:
Pelle pardi quidem primum tergum latum texit
Varia; tum galeam capiti sublatam
Imposuit æream: hastamque cepit manu robusta.
Perrexitque ire excitatum suum fratrem, qui summum cunctos
In Argivos imperium-habebat, et tamquam deus honorabatur a populo.
Hunc autem invenit circum humeros ponentem arma pulcra
Navis ad puppim: et ei gratus fuit veniens.
Hunc prior adloquutus est pugna-strenuus Menelaus:
Quid ita, venerande frater, arma induis? an aliquem sociorum
Hortari-vis qui Trojanos exploret? sed perquam vehementer
Timeo, ne ullus tibi promittat hoc officium,
Ut hostes speculetur solus accedens
Noctem per dulcem: aliquis admodum audax-animo erit.
Hunc respondens adloquutus est rex Agamemnon:

Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σε, Διοτρεφὲς, ὦ Μενέλαε,
Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν.
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
Ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.
Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισιν
Δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
Ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
Κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς,
Ἦε θέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
Ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.

Opus *est* consilio mihi et tibi, Jovis alumne, o Menelae,
Prudenti, quod eximat-periculo et servet
Argivos et naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.
Hectoreis sane magis animum adjecit sacris.
Nondum enim vidi, nec audivi qui diceret,
Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
Quot Hector fecit Jovi carus *in* filios Achivorum
Talis quum sit, neque deæ filius dilectus, neque dei.
Facinora autem gessit, quæ puto curæ-fore Argivis
Diu et *in* longum *tempus*: tot enim mala struxit Achivis.
Sed i nunc, Ajacem et Idomeneum voca;
Cito currens ad naves: ego vero ad Nestorem nobilem
Vado, et hortabor ut surgat, si velit
Venire ad custodum sacrum agmen, et mandata-dare.
Nam illum potissimum audient: ejus enim filius
Præest custodibus, et Idomenei armiger
Meriones: his enim commisimus maxime.
Huic autem respondit deinde pugna strenuus Menelaus:
Quonam modo mihi verbis mandas, et jubes?
Ibine maneam cum illis, præstolans donec veneris,
An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?
Hunc autem rursus adloquutus est rex virorum Agamemnon:
Ibi mane, ne forte aberremus alter ab altero
Euntes: multæ enim per castra sunt viæ.

Φθέγγεο δ' ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι
Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν·
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο
Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ.
Τίς δ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων;
Φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Γνώσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.

Clama autem qua iveris, et vigilare jube,
A-patre et a stirpe *sua* compellans virum quemque,
Omnes honorifice-nominans: neque superbias animo:
Immo nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis
Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.
Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.
Sed ille ivit ad Nestorem pastorem populorum:
Huncque invenit apud tentorium et navem nigram
Lecto in molli: juxtaque arma varia jacebant,
Scutum, et duæ hastæ, splendidaque galea:
Prope etiam balteus jacebat artificio-vario factus, quo senex
Cingebatur, quando ad prælium viros-perdens armaretur
Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.
Erectus autem in cubitum, capiteque levato,
Atridem adloquutus est, et interrogabat verbis:
Quisnam ita propter naves per castra is solus,
Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?
Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon:
O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,
Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
Jupiter conjecit in labores perpetuo, quoad spiritus
In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur,

Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
Ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
Αινῶς γὰρ Δαναῶν περι δείδια, ουδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' αλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων εκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Αλλ' εἴ τι δραίνεις, (επεὶ ουδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει)
Δεῦρ', ες τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ αδδηκότες ἠδὲ και ὕπνῳ
Κοιμήσωνται, ατὰρ φυλακῆς επὶ πάγχυ λάθωνται·
Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, ουδέ τι ἴδμεν,
Μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ημείβετ' ἔπειτα Γερηνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ατρείδη κύδιστε, ἄναξ ανδρῶν Αγάμεμνον,
Οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
Εκτελέσει, ὅσα που νῦν εέλπεται· αλλά μιν οἴω
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλειόσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Εκ χόλου αργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' εγὼ· ποτι δ' αὖ καὶ εγείρομεν ἄλλους,
Ημὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ηδ' Οδυσῆα,
Ηδ' Αίαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
Αλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Αντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ιδομενῆα ἄνακτα.
Τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, ουδὲ μαλ' εγγύς.
Αλλὰ φίλον περ εόντα καὶ αιδοῖον Μενέλαον

Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
Insidet, sed curæ est bellum et clades Achivorum.
Vehementer enim de Danais timeo, neque mihi cor
Firmum, sed mentis-sum-adtonitæ: cor autem mihi extra
Pectora exsilit, tremuntque subtus pulcra membra.
Quare si quid agere cogitas, (nam ne te quidem somnus capit)
Age, ad custodes descendamus, ut videamus
Num illi labore defessi et somno *domiti*
Se-somno-dederint, et excubiarum prorsus obliti fuerint.
Hostes autem viri prope sedent, neque scimus,
An forte etiam per noctem in-animo-habeant pugnare.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Atride gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
Non sane Hectori omnia cogitata providus Jupiter
Perficiet, quæ forte nunc sperat: sed ipsum credo
Curis laboraturum et pluribus, si modo Achilles
Ab ira gravi converterit suum cor.
Te vero libenter sequar ego: insuper et excitemus alios,
Et Tydidem hasta-inclytum, et Ulyssem,
Et Ajacem velocem, et Phylei fortem filium.
Quin si quis et hos adiens vocaret,
Deoque-parem Ajacem et Idomeneum regem.
Horum enim naves absunt longissime, neque valde prope.
At carum licet exsistentem et venerandum Menelaum

Νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, ουδ' επικεύσω,
Ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ επέτρεψεν πονέεσθαι.
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας αριστῆας πονέεσθαι
Λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται ουκέτ' ανεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ανδρῶν Αγαμέμνων·
Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αιτιάασθαι ἄνωγα·
Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, καὶ ουκ εθέλει πονέεσθαι,
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' αφραδίῃσι νόοιο,
Αλλ' εμέ τ' εισορόων, καὶ εμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
Νῦν δ' εμέο πρότερος μάλ' επέγρετο, καί μοι επέστη·
Τὸν μὲν εγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Αλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
Εν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν επέφραδον ηγερέεσθαι.
Τὸν δ' ημείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, ουδ' απιθήσει
Αργείων, ὅτε κέν τιν' εποτρύνῃ καὶ ανώγῃ.
Ὣς ειπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν εδήσατο καλὰ πέδιλα,
Αμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, εκταδίην· οὔλη δ' επενήνοθε λάχνη.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ακαχμένον οξέϊ χαλκῷ,
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Αχαιῶν χαλκοχιτώνων
Πρῶτον, ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ μῆτιν ατάλαντον
Εξ ὕπνου ανέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ

Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo,
Quum ita dormit, tibique soli permisit laborare.
Nunc debuerat circa omnes principes laborare
Suppliciter-orans: necessitas enim urget non jam tolerabilis.
Hunc autem rursus adloquutus est rex virorum Agamemnon:
O senex, alias quidem te *eum* etiam accusare hortor:
Sæpe enim cessat, nec vult laborare,
Neque pigritiæ cedens, neque insipientiæ mentis,
Sed me respiciens, et exspectans dum ego incipiam:
Nunc autem me prior multo surrexit, et mihi adstitit:
Eumque ego præmisi vocatum quos tu quæris.
Verum eamus: illos utique inveniemus ante portas
Inter custodes: ibi enim eos monui ut congregarentur.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Ita nemo ei succensebit, neque non obsequetur
Argivorum, quando aliquem hortetur et jubeat.
Sic loquutus, induit circa pectora tunicam,
Pedibusque sub nitidis ligavit pulcros calceos,
Circum autem lænam-fibula connexuit puniceam,
Duplicem, amplam: crispa autem super *eam* florescebat lanugo.
Sumsit dein validam hastam præfixam acuto ære,
Perrexitque ire ad naves Achivorum ære-loricatorum
Primum: deinde Ulyssem Jovi consilio parem
E somno excitavit Gerenius eques Nestor

Φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,
Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
Νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ, τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὄντ' ἐπέοικεν
Βουλὰς βουλεύειν ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
Βὰν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα, τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ' ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσεν,

Clamans: illi autem continuo ad animum accessit vox,
Exivitque e tentorio, et ipsos sermone adloquutus est:
Cur sic prope naves per castra soli erratis
Noctem per dulcem? *quid est* quod jam necessitas adeo urgeat?
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Nobilissime Laertiade, solertia pollens Ulysse,
Ne indigneris: tam gravis enim dolor oppressit Achivos.
Sed sequere, ut et alium excitemus, quem convenit
Consilia agitare vel fugiendi, vel pugnandi.
Sic dixit: in tentorium vero reversus consilio-abundans Ulysses,
Varium circa humeros scutum posuit, sequutusque est eos.
Iverunt porro ad Tydidem Diomedem, quem invenerunt
Extra tentorium cum armis: circumque socii
Dormiebant: sub capitibus autem habebant clypeos: hastæ vero ipsis
Erectæ in cuspide-posteriore fixæ erant: longeque æs
Splendebat velut fulgur patris Jovis: ceterum ipse heros
Dormiebat, substrataque erat pellis bovis agrestis:
At sub capite tapes extensus erat splendidus.
Hunc propter stans excitavit Gerenius eques Nestor,
Calce pedis movens, ursitque, objurgavitque aperte:
Surge, Tydei fili: cur per-totam-noctem somnum suavem carpis?
Non audis, ut Trojani in tumulo campi
Sedent propter naves, exiguum autem jam spatium distinet?
Sic dixit: ille vero somno valde celeriter exsiliit,

Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ. σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις·
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
Πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Καὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,
Ἠ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος υἱὸν
Ἀνστησον, (σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος) εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος,
Βῆ δ' ἰέναι, τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον·
Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·

Et ipsum compellans verbis volucribus adloquutus est:
Arduus nimium es, senex: tu quidem a labore numquam cessas;
An non et alii sunt juniores filii Achivorum,
Qui unumquemque excitent regum
Quaquaversum obeuntes? tu vero nulla-arte-a-labore-revocabilis es, senex.
Hunc autem rursus adloquutus est Gerenius eques Nestor;
Sane hæc omnia, amice, recte dixisti;
Sunt quidem mihi filii eximii, sunt et populi
Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare-posset?
Verum permagna necessitas oppressit Achivos.
Nunc enim jam *res* omnibus in novaculæ sitæ sunt acie,
Vel valde triste exitium *futurum sit* Achivis, aut vita.
Verum i nunc, Ajacem velocem et Phylei filium
Excita, (tu enim es junior) si mei misereris.
Sic dixit: ille vero circum humeros induit pellem leonis
Fulvi, magni, talarem; cepitque hastam,
Perrexitque ire, et illos illinc excitatos adduxit heros.
Hi vero quum jam ad custodes congregatos pervenissent,
Nequaquam dormientes custodum duces invenerunt;
Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.
Ac veluti canes circum oves difficulter-custodiunt in caula,
Feram audientes ferocem, quæ in sylvam
Veniat de montibus, multus autem strepitus super ipsam
Virorum atque canum, atque ipsis somnus periit;

Ὡς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει,
Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδών, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὡς εἰπών, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Αργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος αγλαὸς υἱὸς
Ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ορυκτήν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
Πιπτόντων· ὅθεν αὖτις απετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἔνθα καθεζόμενοι, ἔπε' αλλήλοισι πίφαυσκον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ανὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
Θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
Ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι εσχατόωντα,
Ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν απόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ αναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.

Sic horum suavis somnus a palpebris perierat,
Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper
Conversi erant, quandocumque Trojanos audirent euntes.
Hos autem senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione,
Et ipsos compellans verbis volucribus adloquutus est:
Ita nunc, mei filii, excubias-agite: neque aliquem somnus
Capiat, ne ludibrio simus hostibus,
Sic loquutus, fossam transiit: illique simul sequebantur
Argivorum reges, quotquot vocati-erant ad consilium.
Cum his autem Meriones et Nestoris clarus filius
Iverunt: ipsi enim vocabant ut simul consultarent.
Tum fossam transgressi depressam, consederunt
In puro, ubi inter cadaverum strages apparebat spatium
Occisorum: unde rursus conversus fuerat impetuosus Hector
Quum perdidisset Argivos, quum tamdem nox circumtexerat.
Ibi considentes, sermones invicem dicebant;
His autem loqui cœpit Gerenius eques Nestor:
O amici, an non jam aliquis vir confideret suo ipsius
Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos
Eat? si quem forte hostium capiat in extremis-castris-errantem,
Vel aliquem forte etiam sermonem inter Trojanos audiat,
Quæque consultent inter se: utrum in-animo-habeant
Istic manere apud naves procul, an ad urbem
Retro reversuri sint, postquam domuerunt scilicet Achivos.

Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθής, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
Θῆλυν, ὑπόρρηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων· ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος.
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν
Ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπέρ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος,
Ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός·
Ἤθελε δ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος·
Ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

Hæc omnia *fortasse* disceret, et retro ad nos rediret
Incolumis, magna quidem ei sub cælo gloria esset
Universos apud homines, et ei præmium erit egregium.
Quotquot enim navibus imperant principes,
Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram,
Fœminam, agnum-ubere-alentem: cui quidem possessio nulla similis:
Semperque in conviviis et epulis aderit.
Sic dixit: illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Inter hos autem loquutus est pugna strenuus Diomedes:
Nestor, me movet cor et animus generosus
Virorum hostium ingredi castra prope sita
Trojanorum: sed si quis me vir simul sequatur et alius,
Major fiducia, et plus audaciæ erit.
Duobus enim simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit
Quomodo commodum sit: solus vero etiamsi animadvertit,
Tamen ei tardiorque animus, debiliusque consilium.
Sic dixit: at volebant Diomedem multi sequi:
Volebant Ajaces duo, famuli Martis,
Volebat Meriones, valdeque volebat Nestoris filius:
Volebat et Atrides hasta-inclytus Menelaus:
Volebat et fortis Ulysses penetrare in castra
Trojanorum: semper enim ei in præcordiis animus audebat.
Tum vero inter hos loquutus est rex virorum Agamemnon:
Tydide Diomedes, meo carissime animo,

Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλησθα
Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί·
Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι αἰδοῖ εἴκων,
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰδομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ περίοιδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.
Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες· τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
Καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν
Ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλοφον, ἥτε καταῖτυξ

Eum quidem socium eliges quem volueris
Eorum qui adsunt fortissimum, quandoquidem promti sunt multi:
Neque tu reveritus tuo animo, fortiorem quidem
Relinquas, tu autem deteriorem comitem-adjungas pudori cedens,
Ad genus respiciens, ne quidem si imperio major sit.
Sic dixit; timuit autem de flavo Menelao.
Inter eos autem rursus loquutus est pugna strenuus Diomedes:
Si quidem jam socium jubetis me ipsum eligere,
Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potuero,
Cujus eximie quidem benevolum *in me* cor et animus fortis
In omnibus laboribus, amatque ipsum Pallas Minerva?
Eo certe comitante, etiam ex igne ardenti
Ambo redierimus, quoniam est admodum peritus consilii.
Hunc autem vicissim adloquutus est laboriosus nobilis Ulysses:
Tydide, neque me admodum lauda, neque quidquam vitupera.
Conscios enim inter Argivos loqueris.
Sed eamus, valde enim nox præcipitat et prope aurora:
Stellæ vero jam processerunt: præteriitque major noctis portio
Duarum partium, tertiaque adhuc pars reliqua est.
Sic loquuti, armis horrendis induerunt *se*.
Tydidæ quidem dedit bellator-fortis Thrasymedes
Ensem ancipitem: suus enim apud naves relictus erat,
Et scutum: circumque ei galeam capiti imposuit
Taurinam, et clavis-carentem et crista, quæ καταῖτυξ

Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
Καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν
Ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Εντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Αργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
Εξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι.
Αμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
Αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μευ αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
Εν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη·
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλείας ἀφικέσθαι,
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.

Vocatur: defenditque caput pubescentium juvenum.
Meriones autem Ulyssi dedit arcum atque pharetram
Et ensem; circumque ei galeam capiti imposuit
Ex pelle factam; multis autem intus coriis
Illigata erat firmiter: et extrinsecus candidi dentes
Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque illinc,
Bene et scite, in mediaque pileus *lana compacta* aptatus erat:
Hanc quondam *galeam* ex Eleone Amyntoris Ormenidæ
Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset;
In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti;
Amphidamas vero Molo dedit hospitale-munus ut esset;
Ceterum hic Merioni dedit suo filio gestandam.
Tunc demum Ulyssis texit caput circumposita.
Hi vero, postquam armis horrendis induerant *se*,
Perrexerunt ire, reliqueruntque illic omnes optimates.
Illis autem dextram misit ardeolam prope viam
Pallas Minerva; quam illi non viderunt oculis
Noctem per tenebrosam, sed clangentem audierunt.
Gavisus est autem de ave Ulysses, et precatus est Minervam;
Audi me, ægidem-ferentis Jovis filia, quæ mihi semper
In omnibus laboribus adstas, neque te lateo
Quum moveor: nunc rursus maxime me dilige, Minerva:
Da autem rursus ad naves *nos* inclytas reverti,
Patrato magno facinore, quod quidem Trojani doleant.

Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἤει,
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισιν
Κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
Σὺν σοὶ δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε·
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Βάν ῥ' ἴμεν ὥστε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν
Ἂν φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασ' Ἕκτωρ
Εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειεν
Δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
Οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Secundus deinde precatus est pugna strenuus Diomedes;
Audi nunc et me, Jovis filia indomita,
Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem
Ad Thebas, quando utique pro Achivis legatus ibat,
Et illos ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos,
At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis
Illuc, sed rediens valde ardua edidit facinora
Te favente, magna dea, quando ei benevola adstares;
Sic nunc mihi jubens adsis, et me serva.
Tibi vero vicissim ego sacrificabo juvencam anniculam, latæ-frontis,
Indomitam, quam nondum sub jugum misit vir;
Hanc tibi sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
Sic dixerunt precantes; eosque audivit Pallas Minerva.
Hi autem postquam precati sunt Jovis filiam magni,
Perrexerunt ire veluti leones duo per noctem obscuram
Per cædes, per cadavera, perque arma et atrum sanguinem.
Nec vero Trojanos fortes sivit Hector
Dormire, sed simul convocavit omnes optimates,
Quot erant Trojanorum ductores atque principes:
His ille convocatis, solers struebat consilium:
Quis mihi hoc opus pollicitus perfecerit
Præmium ob magnum? merces enim ei sufficiens erit:
Dabo enim currumque, duosque arduos cervicibus equos,
Qui quidem præstantissimi fuerint veloces apud naves Achivorum.

Ὅστις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσιν
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱός,
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,
Ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης·
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν,
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
Δωσέμεν οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης·
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καί οἱ ὄμοσσεν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος

Quicumque *hoc* ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
Naves veloces prope accedere, et cognoscere
An custodiantur naves veloces sicut antea,
An jam manibus a nostris domiti,
De fuga consilium-agitent inter se, neque velint
Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
Sic dixit: illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Erat autem quidam inter Trojanos Dolon Eumedis filius.
Præconis divini, dives-auri, dives-æris,
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus-velox:
Atque is solus erat inter quinque sorores,
Qui tunc Trojanisque et Hectori dixit adstans:
Hector, me impellit cor et animus fortis
Ad naves veloces prope accedere, atque cognoscere.
Quare age, mihi sceptrum adtolle, et mihi jura,
Certe *ipsos* equosque et currus varios ære
Daturum qui ferunt eximium Pelidem.
Tibi autem ego non vanus speculator ero, neque præter opinionem:
Eousque enim in castra penetrabo, dum venero
Ad navem Agamemnoniam, ubi forte erunt principes
Consilia agitantes vel fugiendi, vel pugnandi.
Sic dixit: ille vero in manibus sceptrum posuit, et ei juravit:
Sciat nunc Jupiter ipse altitonans maritus Junonis,
Non sane his equis vir vehetur alius

Τρώων· ἀλλά σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
Ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα·
Βῆ δ' ἰέναι ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ, Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
Οὐκ οἶδ' ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
Τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
Καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,
Αἰεί μιν προτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
Ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσιν
Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπίουρα πέλονται
Ἡμιόνων, (αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον)
Τὼ μὲν ἐπεδραμέτην· ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας.

Trojanorum: sed te adsero perpetuo *illis* gavisurum.
Sic dixit: et sane perjurium juravit; eum vero incitavit.
Protinus vero circa humeros posuit curvos arcus:
Et induit exterius pellem cani lupi, (jaculum.
Capitique imposuit viverræ-pelle-munitam galeam: cepitque acutum
Perrexitque ire ad naves ab exercitu: neque erat
Venturus a navibus retro, ut Hectori nuntium referret.
Ubi vero jam equorumque et virorum reliquit cœtum,
Ibat per viam acer: hunc autem animadvertit accedentem
Nobilis Ulysses, Diomedemque adloquutus est:
Iste sane, o Diomedes, a castris venit vir,
Haud scio an navibus explorator nostris,
An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum.
Verum sinamus ipsum primum præterire *nos* per campum
Paululum: deinde vero ipsum insequuti capiamus
Celeriter: si autem nos præverterit pedibus,
Semper ipsum naves versus a castris compelle
Hasta impetens, ne forte ad urbem effugiat.
Sic itaque loquuti, extra viam inter cadavera
Reclinati sunt: ille vero celeriter prætercurrit præ imprudentia.
Sed quum jam abesset quantum sulci sunt
Mularum, (hæ enim bobus præstantiores sunt
Ad trahendum in novali alto compactile aratrum)
Illi quidem accurrebant: hic autem constitit strepitu audito.

Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους
Ἐκ Τρώων ἰέναι, πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους· λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
Φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.
Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέησι μεμηκώς·
Ὣς τὸν Τυδείδης ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδείδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι·
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν· ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός.
Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε
Βαμβαίνων· ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίγνετ' ὀδόντων
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
Χειρῶν δ' ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον

Sperabat enim animo qui revocarent socios
Ex Trojanis venire, rursus Hectore jubente.
Sed quando jam aberant hastæ-jactum, vel etiam minus;
Agnovit viros hostes: ac velocia genua movit
Ut fugeret: illi autem confestim insequi festinarunt.
Ac veluti quum serratis dentibus duo canes periti venationis,
Aut hinnulum aut leporem urgent constanter semper
Locum per sylvosum, ille autem præcurrit clamans:
Sic hunc Tydides atque urbium-vastator Ulysses,
A suis quum interclusissent, persequebantur constanter semper.
Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus
Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva
Tydidæ, ut ne quis Achivorum ære-loricatorum
Prior gloriaretur vulnerasse, ille vero secundus veniret:
Hasta itaque impetens adloquutus est *eum* fortis Diomedes:
Vel mane, vel te hasta adsequar: neque te puto
Diu mea a manu effugiturum gravem mortem.
Dixit, et hastam emisit; volens autem aberravit ab homine.
Dexterum vero supra humerum bene politæ hastæ cuspis
In terra fixa est, hic autem constitit, trepidavitque
Crepitans dentibus: stridorque per os fiebat dentium
Pallidus præ timore: illi vero anhelantes adsequuti sunt:
Manusque prehenderunt: ille autem lacrimans dixit:
Vivum *me* capite, at ego me redimam: est enim *mihi* intus

Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
Ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
Νῆας ἔπι γλαφυράς; ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκεν;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
Πολλῇσίν μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
Ἢ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ

Æsque, aurumque, et artificio-multo-elaboratum ferrum:
Ex his vobis donabit pater infinita-dona ob-liberationem,
Si me vivum *esse* audiverit apud naves Achivorum.
Hunc respondens adloquutus est consilio-abundans Ulysses:
Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo.
Sed age, mihi hoc dic, et vere narra,
Quare sic naves versus a castris vadis solus
Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales ceteri?
An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?
An te Hector præmisit speculaturum singula
Naves ad cavas? an te ipsum animus impulit?
Huic respondit deinde Dolon, subtus autem tremebant membra;
Multis me malis præter voluntatem implicuit Hector,
Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos
Daturum adnuit, et currus varios ære.
Jussit autem me euntem celerem per noctem nigram
Ad hostes prope accedere, et explorare
Utrum custodiantur naves veloces ut prius,
An jam manibus nostris domiti,
De fuga consilium-agitaretis inter vos, neque velletis
Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi.
Hunc autem subridens adloquutus est consiliis-abundans Ulysses:
Sane tibi magna dona adpetebat animus,
Equos Æacidæ bellicosi: hi vero difficiles *sunt*

Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
Ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶν,
Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
Εὕδουσι· Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν.
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πῶς γὰρ νῦν Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἢ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων Εὐμήδεος υἱός·

Viris mortalibus domitu, et equitatu
Alii saltem quam Achilli, quem immortalis peperit mater.
Sed age, mihi hoc dic, et vere narra,
Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectora pastorem populorum?
Ubi vero ejus arma jacent martia? et ubi ejus equi?
Et quomodo aliorum Troum excubiæque et contubernia?
Quæque consultent inter se: utrum in animo habeant
Illic manere secus naves procul, an ad urbem
Redituri sint posthac domuerint Achivos?
Hunc rursus adloquutus est Dolon Eumedis filius:
Ego vero tibi hæc verissime narrabo.
Hector quidem inter eos, qui consiliarii sunt,
Consilia agitat divini ad sepulcrum Ili
Seorsum a strepitu: excubias vero quas quæris, heros,
Nullæ certæ tuentur castra, neque custodiunt.
Quotquot enim Trojanorum ignis foci, quibus necesse,
Hi vigilant, excubiasque-agere hortantur
Inter-se: at contra e-multis-locis-convocati auxiliares
Dormiunt: Trojanis enim permittunt custodias.
Non enim ipsis liberi prope sedent, neque uxores.
Hunc respondens adloquutus est consiliis-abundans Ulysses:
Quonam-modo enim nunc Trojanis permisti equûm-domitoribus
Dormiunt, an seorsum? expone mihi ut sciam.
Huic autem respondit deinde Dolon Eumedis filius:

Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί,
Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, παῖς Ἠϊονῆος,
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους,
Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
Ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
Τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἠ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἦε καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἀμάς·
Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Ego vero tibi etiam hæc valde vere narrabo:
Ad mare quidem Cares et Pæones curvis arcubus-armati,
Et Leleges, et Caucones, nobilesque Pelasgi,
Ad Thymbram vero obtinent Lycii, Mysique superbi,
Et Phryges equûm-domitores, et Mæones bellatores-equestres.
Sed cur me hæc percontamini singula?
Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
Thraces hi seorsum *sunt* novi-advenæ, extremi omnium:
Et cum ipsis Rhesus rex filius Eionei,
Hujus certe pulcherrimos equos vidi atque maximos,
Candidiores nive, cursuque ventis pares.
Currus vero ei auroque et argento scite elaboratus est:
Atque arma aurea, ingentia, mirabile visu,
Venit habens: quæ quidem neutiquam mortalibus convenit
Viris ferre, sed immortalibus diis.
Sed me nunc quidem navibus admoveto velocibus,
Aut me ligatum relinquite hic rigido in vinculo,
Donec redieritis, et experti fueritis de me,
Utrum vera dixerim vobis, an etiam secus.
Illum autem torve intuitus adloquutus est fortis Diomedes:
Ne jam mihi effugium, Dolon, meditere animo,
Bona quamvis nuntiasti, quum venisti manus in nostras:
Si enim te nunc pretio-liberabimus aut dimiserimus,
Certe et posthac venies celeres ad naves Achivorum.

Ηὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίζων·
Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἁψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσεν,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρί, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε, θεά, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας,
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκεν,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·
Αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες·
Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες, ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο εὖ κατὰ κόσμον
Τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι

Aut speculaturus, aut aperte pugnans:
Si vero meis manibus domitus vitam amiseris,
Nom amplius posthac tu damno unquam eris Argivis.
Dixit, et is quidem cum erat mento manu robusta
Prehenso supplex precaturus: is autem cervicem mediam percussit,
Ense insurgens, et ambos incidit nervos:
Loquentisque adeo illius caput pulveri mixtum est.
Ejus autem viverræ-pelle-munitam galeam a capite detraxerunt,
Et pellem-lupinam, et arcus retinentes, et hastam longam:
Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses
In altum sustulit manu, et precans verbum dixit:
Gaude, dea, hisce: te enim primam in Olympo
Omnium immortalium invocabimus: sed et insuper
Deduc *nos* ad Thracum virorum equosque et contubernia.
Sic dixit; et *ista* a se in altum sublata
Posuit super myricam: conspicuumque signum adposuit,
Convellens arundines, myricæque late-frondentes ramos,
Ne lateret redeuntes celerem per noctem nigram.
Illi autem progressi sunt ulterius perque arma et atrum cruorem.
Statimque ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes,
Qui dormiebant labore fatigati, armaque illis
Pulcra juxta ipsos humi jacebant scite et decore
Triplici-ordine: et ad eorum singulos bijuges equi.
Rhesusque in medio dormiebat, et propter ipsum veloces equi

Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε, δὴ πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λῦ' ἵππους·
Ἠέ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσεν μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
Αἴγεσιν ἢ οἴεσσι κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
Ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκεν.
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα
Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
Τὴν νύκτ' Οἰνείδαο πάϊς διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·

A semicirculo-ad-sellam-fixo extremo loris ligati erant.
Hunc autem Ulysses prior conspicatus Diomedi ostendit:
Is tibi, Diomedes, vir, ii vero tibi equi,
Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.
Quare age, jam profer validum robur: neque omnino te oportet
Stare otiose cum armis, sed solve equos:
Aut tu viros occide, et erunt curæ mihi equi.
Sic dixit: illi autem inspiravit robur cæsia-oculis Minerva:
Interficiebat autem circumquaque: horum vero gemitus excitabatur fœdus
Ense percussorum: et rubescebat sanguine terra.
Et veluti leo pecudibus incustoditis superveniens,
Capris vel ovibus mala machinans irruit:
Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,
Donec duodecim interfecerat; at abundans-consiliis Ulysses,
Quemcumque Tydides ense percuteret ad tans,
Hunc Ulysses pone prehensum pede extrahebat.
Hæc cogitans animo, ut pulcri-jubis equi
Facile transirent, neque tremerent animo
Supra cadavera gradientes: insueti erant enim adhuc eorum.
Sed quando jam regem adsequutus est Tydei filius,
Hunc decimum-tertium dulci animo privavit
Suspirantem: malum enim somnium capiti adstitit
Per noctem Œnidæ filius per consilium Minervæ.
Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos:

Σὺν δ᾽ ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
Τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
Ῥοίζησεν δ᾽ ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ τι κύντερον ἕρδοι,
Ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν, ὅθι ποικίλα τεύχε᾽ ἔκειτο.
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ᾽ ἀείρας,
Ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Ἕως ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ᾽ Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱέ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς,
Μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ᾽· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Καρπαλίμως δ᾽ ἵππων ἐπεβήσατο· κόψε δ᾽ Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ· τοὶ δ᾽ ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ᾽ ἀλαοσκοπίην εἶχ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ὡς ἴδ᾽ Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσσατο πουλὺν ὅμιλον·
Ὦρσεν δὲ Θρηκῶν βουληφόρον, Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὁ δ᾽ ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
Ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον ὅθ᾽ ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδρας τ᾽ ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
Ὤμωξέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, φίλον τ᾽ ὀνόμηνεν ἑταῖρον·

Colligavitque loris, et eduxit ab exercitu,
Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam
Varia ex sella cogitarat manibus sumere:
Sibilavit autem, significans Diomedi nobili.
Sed is anxie cogitabat manens, quid audacius patraret,
An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,
Temone extraheret, aut exportaret in altum sublatum,
An adhuc plurium Thracum vitam eriperet.
Dum ille hæc volvebat mente, interim Minerva
Prope adstans adloquuta est Diomedem nobilem:
Reditus jam memento, magnanimi Tydei fili,
Naves ad cavas, ne et fugatus venias,
Ne forte quis etiam Trojanos excitet deus alius.
Sic dixit; ille vero sensit deæ vocem loquutæ:
Et confestim equos adscendit: verberabat autem Ulysses
Arcu: hi vero volabant celeres ad naves Achivorum.
Neque cæcam speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo,
Ut vidit Minervam Tydei filium sequentem,
Huic irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum:
Excitavitque Thracum consiliarium Hippocoontem,
Rhesi consobrinum fortem: hic vero somno exsiliens,
Ut vidit locum vacuum ubi steterant veloces equi,
Virosque palpitantes in fœdas strages,
Tum vero ejulavitque, carumque voce-ciebat sodalem:

Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε Διῒ φίλος ὠκέας ἵππους.
Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορὼν ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει, ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄιε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός·
Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μήτι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί·
Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅππως τοὺς δ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τίς σφῶε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;

Troum vero clangorque et immensus ortus est tumultus
Concursantium simul: spectabantque admirabundi ardua facinora,
Quibus viri patratis redierant cavas ad naves.
Illi vero quum pervenerant ubi speculatorem Hectoris occiderant,
Tunc Ulysses quidem inhibuit Jovi carus veloces equos.
Tydides vero in-terram desiliens spolia cruenta
In manibus Ulyssi posuit, adscenditque equos:
Percussit autem equos, qui non inviti volabant
Naves ad cavas: eo enim ire gratum erat animo.
Nestor autem primus sonitum audiit, dixitque:
O amici, Argivorum ductores et principes,
Mentiar, aut verum dicam? jubet autem me animus:
Equorum me pedibus velocium circum sonitus aures ferit:
Utinam jam Ulyssésque et fortissimus Diomedes
Huc protinus a Trojanis agerent solidos-ungulis equos.
Sed graviter timeo mente ne quid passi fuerint *humanitus*
Argivorum illi fortissimi a Trojanorum turba.
Nondum totus dictus erat sermo, quum advenerunt ipsi:
Et illi quidem descenderunt in terram: hi vero gavisi
Dextris salutabant, verbisque blandis.
Primus autem interrogabat Gerenius eques Nestor:
Dic age mihi, o laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,
Quomodo hos equos cepistis: *an* quum penetrassetis in castra
Trojanorum? an aliquis illos præbuit deus obvius?

Αινῶς ακτίνεσσιν εοικότες ηελίοιο.
Αιεὶ μὲν Τρώεσσ' επιμίσγομαι, ουδέ τι φημὶ
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρων περ εὼν πολεμιστής·
Αλλ' ούπω τοίους ἵππους ἴδον, ουδ' ενόησα·
Αλλά τιν' ὔμμ' οἴω δόμεναι θεὸν αντιάσαντα·
Αμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς,
Κούρη τ' αιγιόχοιο Διὸς γλαυκῶπις Αθήνη.
Τὸν δ' απαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Οδυσσεύς·
῏Ω Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Αχαιῶν,
Ῥεῖα θεός γ' εθέλων καὶ αμείνονας ηέ περ οἵδε
Ἵππους δωρήσαιτ', επειὴ πολὺ φέρτεροί εισιν·
Ἵπποι δ' οἵδε, γεραιὲ, νεήλυδες, οὓς ερεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν άνακτ' αγαθὸς Διομήδης
Ἔκτανε, πὰρ δ' ετάρους δυοκαίδεκα πάντας αρίστους·
Τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν είλομεν εγγύθι νηῶν,
Τὸν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ έμμεναι ημετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ άλλοι Τρῶες αγαυοί.
῞Ως ειπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
Καγχαλόων· ἅμα δ' άλλοι ίσαν χαίροντες Αχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππους μὲν κατέδησαν εϋτμήτοισιν ιμᾶσιν
Φάτνῃ εφ' ιππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ωκύποδες μελιηδέα πυρὸν έδοντες·
Νηῒ δ' ενὶ πρύμνῃ έναρα βροτόεντα Δόλωνος

Perquam radiis similes sunt solis.
Semper quidem Trojanis immisceor, neque omnino ajo
Manere *me* apud naves, senex licet sim bellator:
Verum nondum tales equos vidi, neque animadverti;
Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium factum:
Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
Filiaque ægidem-ferentis Jovis cæsia-oculis Minerva.
Hunc respondens adloquutus est consiliis-abundans Ulysses;
O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum,
Facile deus volens quidem etiam meliores quam hi
Equos donaverit, quoniam multo potentiores sunt:
Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de quibus quæris,
Threicii: at ipsorum regem strenuus Diomedes
Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes:
Decimum tertium speculatorem interfecimus prope naves,
Quem ut explorator exercitus esset nostri
Hector miserat et alii Trojani illustres.
Sic fatus, fossam transcendere fecit solidos-ungulis equos,
Gaudio exsultans: unaque ceteri ibant gaudentes Achivi.
Illi autem ut *ad* Tydidæ tentorium bene-structum pervenerunt,
Equos quidem adligarunt scite-sectis loris
Præsepe ad equinum, ubi Diomedis equi
Stabant veloces-pedibus dulce triticum edentes:
Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis

Θῆχ' Οδυσσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Αθήνῃ·
Αυτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν απενίζοντο θαλάσσῃ
Εσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, αμφί τε μηρούς.
Αυτὰρ επεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
Νίψεν απὸ χρωτὸς, καὶ ανέψυχθεν φίλον ἦτορ,
Ἔς ῥ' ασαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
Τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ αλειψαμένω λίπ' ελαίῳ,
Δείπνῳ εφιζανέτην· απὸ δε κρητῆρος Αθήνῃ
Πλείου αφυσσάμενοι λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ:
Ipsi autem sudorem multum abluebant mari
Ingressi, cruraque, et cervicem, circumque femora:
Verum postquam ipsis unda maris sudorem multum
Abluerat a corpore, et recreati sunt suo corde,
In solia-balneatoria ingressi bene-polita lavabant.
Hi autem quum laverant et unxerant se pingui oleo,
Jentaculo adsidebant: a cratere vero Minervæ
Pleno haustum libabant dulce vinum.

ARGUMENTUM

LIBRI XI. ILIADIS.

Instructus splendidis armis Agamemnon mane suas copias in aciem educit; simul Hector et alii principes Trojanorum (1-66). Insolita virtute Agamemnonis, quæ et incognitam turbam inflammat, Trojani commoventur, magna clade accepta (67-162). Hector ipse ad urbis usque mœnia repulsus, Jovi jussu impetum furentis adversarii declinat, donec ille saucius prœlio egrediatur (163-283). Quo facto, Hector ad pugnandum redit, et novum ardorem injicit suis (284-309). Aciem inclinatam restituunt Diomedes, Ulysses, Ajax: sed Diomedes a Paride vulneratus cito ad naves revehitur (310-400); item Ulysses vulneratus a Soco, atque, eo transfixo, a Trojanis circumventus, ope Menelai et Ajacis dimicationi eripitur (401-617). Is ubi Machaonem agnovit, a Nestore miserrimam fortunam prœlii edocetur, rogaturque, ut vel Achillem ad auxilium Achivis ferendum imploret, vel ipse, Achillis arma indutus, hostes terreat (618-803). In reditu Patroclus Euripilum ex vulnere ægrum offendit, eique in tentorium delato medetur (804-848).

Λάμβδα δ' ἀριστῆας Δαναῶν βάλον Ἕκτορος ἄνδρες.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε,
Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
  Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·

Aurora autem e lectis a pulcro Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus:
Jupiter autem Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
Luctuosam, belli signum in manibus gestantem:
Stetit autem in Ulyssis ingenti navi nigra,
Quæ in medio erat, ut vox exaudiri posset in utramque partem,
Et ad Ajacis tentoria Telamonii,
Et ad Achillis, qui ad extremas partes naves æquales
Subduxerant, virtute freti et robore manuum.
Illic stans clamavit dea altumque horrendumque,
Intentissima-voce Achivis, magnum autem robur immisit cuique
In cor, ut indesinenter bellarent et pugnarent.
His autem statim bellum dulcius factum est, quam redire
In navibus cavis dilectam in patriam terram.
  Atrides autem clamavit, et accingi jussit
Argivos: ipse quoque induit splendidum æs.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulcras, argenteis fibulis apte-junctas;

Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Αχαιοὶ
Ες Τροίην νήεσσιν αναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ορωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς, ἑκάτερθ' ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
Εν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ανθρώπων.
Αμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· εν δέ οἱ ἧλοι
Χρύσειοι πάμφαινον· ατὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Αργύρεον, χρυσέοισιν αορτήρεσσιν αρηρός.
'Αν δ' ἕλετ' αμφιβρότην πολυδαίδαλον ασπίδα θοῦριν,
Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
Εν δέ οἱ ομφαλοὶ ἦσαν εείκοσι κασσιτέροιο
Λευκοὶ, εν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' επὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις εστεφάνωτο
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
Τῆς δ' εξ αργύρεος τελαμὼν ἦν· αυτὰρ επ' αυτῷ
Κυάνεος ελέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
Τρεῖς αμφιστρεφέες, ἑνὸς αυχένος εκπεφυυῖαι.
Κρατὶ δ' επ' αμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον,
Ιππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

Tum postea thoracem circa pectora induebat,
Quem olim ei Cinyres dedit hospitale, munus *ut* esset.
Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quod Achivi
Ad Trojam navibus navigaturi essent:
Hujus gratia ei hunc dedit gratificans regi.
Hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
Duodecim autem auri, et viginti stanni:
Cærulei autem dracones surgebant ad collum
Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas utique Saturnius
In nube fixit signum articulate-loquentibus hominibus.
Circa humeros autem posuit ensem: in eo vero clavi
Aurei collucebant: sed circum vagina erat
Argentea, aureis loris aptata.
Sustulit autem totum-hominem-muniens varium scutum validum,
Pulcrum, quod circum orbes decem ærei erant,
Inque eo umbones erant viginti ex stanno
Candidi, in mediis autem erat *unus* ex nigro cyano.
In eo autem Gorgon trux oculis adornata erat
Horrendum adspiciens, et circum Terrorque et Fuga.
Ex eo autem argenteum lorum erat; et supra istud
Cæruleus sinuabatur draco, cui capita erant
Tria in-orbem-curvata, una cervice enata. (habentem ,
Capiti vero clavis-undique-ornatam galeam imposuit, quatuor-conos-
Setis-equinis-comantem; horrendum autem crista desuper nutabat.

Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
Ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
Λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό·
Φθὰν δὲ μέθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες.
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλεν
Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ·
Τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Ἠΐθεον τ' Ἀκάμαντ' ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
Παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
Ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ' ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς Αἰγιόχοιο.

Sumsitque validas hastas duas, munitas ære,
Acutas: longe autem æs ab ipsis cælum usque
Splendebat; et insuper sonitum-ediderunt Minervaque et Juno,
Honorantes regem divitis-auri Mycenes.
Aurigæ deinde suo præcipiebat unusquisque
Equos bene in ordine tenere illic ad fossam:
Ipsi vero pedites cum armis armati
Alacres-ruebant; immensus vero clamor ortus-est auroram ante;
Priores autem cum equitibus ad fossam instructi sunt.
Equites vero paululum post sequebantur: inter eos autem tumultum
Concitavit perniciosum Saturnius, et ex alto demisit rores
Sanguine madidos ex æthere, quod erat
Multa fortia capita Orco præmature missurus.
Troes vero ex-altera-parte super tumulo campi *erant*,
Hectoremque circa magnum et eximium Polydamantem,
Æneamque, qui inter Trojanos ceu deus honorabatur a populo:
Tresque Antenoridas, Polybum, et Agenora nobilem,
Cœlibemque Acamanta similem immortalibus.
Hector vero inter primos ferebat clypeum undique æqualem,
Et qualis ex nubibus apparet exitialis stella,
Collucens, interdum vero subit nubes opacas:
Sic Hector modo quidem inter primos apparebat,
Quandoque vero inter extremos, imperans: totus vero ære
Splendebat veluti fulgur patris Jovi Ægiochi.

Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
Ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
Πυρῶν ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
Ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δῄουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχεν· οἱ δὲ, λύκοι ὥς,
Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα.
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθείατο, ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο.
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ' ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δόρπον
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἅδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,

Hi vero, perinde ac messores oppositi invicem
Segetes metendo transeunt viri locupletis per arvum,
Tritici vel hordei, manipuli vero crebri cadunt:
Sic Trojani et Achivi in se invicem insilientes
Cædebant: neutri vero recordabantur perniciosæ fugæ:
Æqualia autem in pugna capita ferebant: illi vero, lupi veluti,
Ruebant: Discordia autem gaudebat luctuosa adspiciens.
Sola enim deorum aderat pugnantibus:
At alii non ipsis aderant dii, sed quieti
Suis in ædibus sedebant, ubi singulis
Domus pulcræ ædificatæ erant, per juga Olympi.
Omnes autem accusabant atras-nubes-cogentem Saturnium,
Eo quod Trojanis volebat gloriam præbere.
Eorum autem nullam-habebat-rationem pater: sed secedens
Ab aliis seorsum sedebat gloria exsultans,
Inspiciens Trojanorumque urbem et naves Achivorum,
Ærisque fulgorem, interimentesque intereuntesque.
Quamdiu quidem tempus-matutinum erat et crescebat sacra dies,
Tamdiu valde utrosque tela adtingebant, cadebatque populus:
Quum vero lignator adparat prandium
Montis in saltibus, postquam satiavit manus
Cædendo arbores altas, satietasque ejus cepit animum,
Cibique dulcis circum præcordia desiderium occupat:
Tunc sua virtute Danai perfregerunt phalangas,

Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ', ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα ποιμένα λαῶν,
Αὐτόν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
Ἡ τοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
Υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός, ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισιν,
Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
Σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλα τεύχεα καλὰ
Γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
Ῥηϊδίως ξυνέαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,

Adhortatione-facta sociis per ordines: verum Agamemnon
Primus exsiliit, interfecitque virum Bianorem pastorem populorum,
Ipsum, deinde et socium Oileum agitatorem-equorum.
Ille quidem ab equis *in eum* desiliens adversus stetit:
Eum vero recta irruentem in fronte acuta hasta
Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
Sed per ipsam penetravit et os, cerebrum autem
Intus totum fœdatum est: domuit vero ipsum ruentem.
Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon
Pectora formosa-nudatos, siquidem exsutas-abstulit tunicas:
Ipse vero ivit Isumque et Antiphum interfecturus,
Filios duos Priami, nothum et legitimum, ambos
In uno curru exsistentes: nothus quidem aurigabatur,
Antiphus autem pugnabat inclytus, quos olim Achilles
Idæ in jugis ligavit teneris viminibus,
Pascentes apud oves nactus, et liberavit pretio.
Tum vero Atrides late imperans Agamemnon
Alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hasta;
Antiphum autem ad aurem feriit ense, dejecitque ab equis.
Festinans autem ab iis detrahebat arma pulcra
Agnoscens: etenim ipsos antea apud naves celeres
Viderat, quando ex Ida duxerat pedibus velox Achilles.
Et sicut leo cervæ velocis parvulam sobolem
Facile confringit, correptam validis dentibus,

Ελθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τε σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
Ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφιν
Χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
Σπεύδουσ', ἱδρώουσα κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
Ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
Ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
Τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο, λέων ὥς,
Ἀτρεΐδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα
Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,

Veniens ad lustrum, tenerámque ipsis animam aufert:
Illa vero quamvis adsit valde prope, non potest ipsis
Opitulari: illam enim ipsam tremor vehemens subit.
Confestim autem ruit per querceta densa et sylvam
Festinans, sudans violentæ feræ propter impetum:
Sic illis nemo potuit arcere perniciem
Trojanorum, sed et ipsi ab Argivis fugiebant.
Sed ille *Agamemnon* Pisandrumque et Hippolochum fortem,
Filios Antimachi bellicosi, qui potissimum
Auro ab Alexandro accepto, splendidis donis,
Non sinebat *Trojanos* Helenam reddere flavo Menelao:
Hujus tunc duos filios cepit rex Agamemnon
In uno curru exsistentes, eodem autem loco habebant veloces equos:
Ex eorum enim manibus fugerant habenæ miro-artificio-factæ.
Ii autem turbati-sunt: ille vero contra ruit, ceu leo,
Atrides: ii vero a curru supplices orabant:
Vivos-cape, Atrei fili, tuque digna accipe pretia-liberationis:
Multæ vero in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,
Æsque, aurumque, varioque artificio-elaboratum ferrum:
Ex his tibi donaverit pater infinita dona,
Si nos vivos audierit apud naves Achivorum.
Sic hi flentes adloquuti sunt regem
Blandis verbis: non blandam vero vocem audiverunt:
Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,

Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξεν,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας,
Ὅλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας· ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων
Χαλκῷ δηϊόωντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ' Ἀργείοισι κελεύων.
Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
Ὡς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
Κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.

Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat
Legatum profectum cum divino Ulysse
Illic interficere, neque dimittere rursum ad Achivos:
Nunc patris certe luetis indignam injuriam.
Dixit, et Pisandrum quidem ab equis dejecit in humum,
Hasta percussum ad pectus: ille vero supinus solo adlisus est.
Hippolochus autem desiliit, cum vero humi interfecit,
Manibus gladio abscissis, et cervice amputata,
Mortarium tamquam, projecit volvendum per turbam.
Hos quidem reliquit: ubi vero plurimæ turbabantur phalanges
Illuc irruebat, simulque alii bene-ocreati Achivi.
Pedites quidem pedites interficiebant fugientes necessitate,
Equites vero equites: ab ipsis autem excitatus est pulvis
E campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum
Ære *terram* verberantes: sed rex Agamemnon
Semper interficiens insequebatur Argivos adhortans.
Ut vero quum ignis edax in incæduam inciderit sylvam
Et quoquoversum contorquens ventus differt, rami autem
Cum stirpibus cadunt impulsi ignis impetu.
Sic sub Atride Agamemnone cadebant capita
Trojanorum fugientium, multique arduis-cervicibus equi
Vacuos currus cum-strepitu-rapiebant per acici ordines,
Aurigas desiderantes eximios: illi vero in terra
Jacebant, vulturibus longe gratiores quam uxoribus.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ.
Ἀτρείδης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
Μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
Ἱέμενοι πόλιος· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
Ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
Οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς,
Ἅστε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
Πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν
Πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει.
Ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπε·

Hectorem vero extra tela subduxit Jupiter, extraque pulverem,
Extraque cædem, extraque sanguinem, extraque tumultum:
Atrides autem insequebatur vehementer Danaos adhortans;
Illi vero ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,
Medium per-campum ad caprificum ruebant,
Cupidi urbis: ille vero clamans sequebatur usque
Atrides, et cruore pulverulento fœdabatur manus invictas.
Sed quum jam ad Scæasque portas et fagum venerunt,
Ibi tandem constiterunt, et alii alios exspectabant.
Hi autem adhuc per-medium campum fugabantur, boves tamquam,
Quas leo territas-fugavit adgressus nocte intempesta
Omnes: uni autem apparet gravem exitium:
Hujus autem cervicem frangit correptam validis dentibus
Primum: deinde et sanguinem et viscera omnia haurit.
Sic hos Atrides insequebatur rex Agamemnon,
Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
Multi vero pronique et supini excidebant curribus
Atridæ sub manibus: supra modum enim ante alios hasta furebat.
Sed quum jam forte esset ad urbem altumque murum
Perventurus, tum vero pater hominumque deûmque
Idæ in cacuminibus resedit abundantis-scatebris,
Cœlo delapsus: tenebat autem fulgur in manibus.
Irin autem excitavit aureas-alas-habentem nunciaturam:
Vade age, Iri velox, hoc Hectori verbum dic;

Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.

Quamdiu quidem videat Agamemnonem pastorem populorum
Furibunde-ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,
Tamdiu pedem referat, ceteras autem copias hortetur
Pugnare cum hostibus per asperum prælium.
Sed postquam vel hasta percussus, vel ictus sagitta,
Ut currum saliet, tunc ei robur dabo,
Ut cædat, donec ad naves bonis-transtris-instructas pervenerit
Occideritque sol, et tenebræ sacræ supervenerint.
Sic dixit; nec non obsequuta est pedibus-ventosa velox Iris:
Descenditque de Idæis montibus Ilium versus sacram:
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,
Stantem inque equis et curribus bene-compactis.
Prope vero adstans adloquuta est pedibus velox Iris:
Hector, fili Priami, Jovi consilio par,
Jupiter me pater misit tibi ut hæc loquerer.
Quamdiu quidem videas Agamemnona pastorem populorum
Furibunde-ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,
Tamdiu cede pugna, ceteras autem copias hortare
Pugnare cum hostibus per asperum prælium:
Sed ubi vel hasta percussus, vel ictus sagitta,
In currum saliet, tunc tibi robur dabit
Ut cædas, donec ad naves bonis-transtris-instructas perveneris,
Occideritque sol, et tenebræ sacræ supervenerint.
Illa quidem sic loquuta abiit pedibus velox Iris:

Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
Ἀρτύνθη δὲ μάχη, σταν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης ἠΰς τε μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι μητέρι μήλων·
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώπῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν εἰς Ἴλιον εἰληλούθει.
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθεν

Hector autem de curribus cum armis desiliit in terram,
Vibransque acutas hastas per exercitum ibat quoquoversum
Concitans ad pugnandum: suscitavit autem prælium grave.
Illi vero conversi sunt *a fuga*, et adversi steterunt Achivis;
Argivi autem ex altera parte corroborarunt phalangas:
Et instauratum est prælium, steteruntque adversi: *eorum* autem A-
Primus irruit: placuit enim longe pugnare ante omnes. (gamemnon
Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos colentes,
Quisnam tum primus Agamemnoni obvius venit,
Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum auxiliarium.
Iphidamas Antenorides fortisque magnusque,
Qui fuit educatus in Thracia glebosa matre ovium:
Cisseus hunc educavit parvulum exsistentem
Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulcram.
Sed postquam pubertatis gloriosæ pervenit ad mensuram,
Illic eum detinuit, deditque ipse filiam suam:
Ut-duxerat autem, ex *ipso statim* thalamo famam sequutus est Achi-
Cum duodecim navibus recurvis, quæ eum sequebantur. (vorum
Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales:
At ipse pedestri itinere profectus ad Ilium venerat.
Is tunc Atridæ Agamemnoni obvius venit.
Hi autem quando jam prope erant alter in alterum vadentes,
Atrides quidem aberravit, ejusque aversa est hasta.
Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter

Νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα πανάιολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
Καὶ τόγε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἕλκ' ἐπὶ οἷ, μεμαὼς, ὥστε λῖς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
Οἰκτρὸς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
Κουριδίης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκεν·
Πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
Αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξεν·
Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
Πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος·
Στῆ δ' εὐράξ σὺν δουρὶ λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο·
Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος·
Ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
Ἕλκε ποδὸς μεμαὼς, καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους.

Percussit: et ipse valide-connixus-imprimebat robusta manu fretus:
Neque perforavit balteum omni-artificio-varium, sed longe ante
Argento occurrens plumbum tamquam retusa est cuspis.
Et hanc manu prehensam late-dominans Agamemnon
Trahebat ad se, præsenti animo, veluti leo: et ex manu
Evulsit: ejusque ense percussit cervicem, solvitque membra.
Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum,
Miserandus, procul a legitima uxore, civibus auxilians,
Quam-virginem-duxerat, cujus nondum venustatem percepit, multum autem dederat
Primum centum boves dedit, deinde et mille promisit
Capras simul et oves, quæ ei multæ-admodum pascebantur.
Tum vero Atrides Agamemnon interfectum spoliavit:
Abiit autem ferens per turbam Achivorum arma pulcra.
Eum ut vidit Coon clarissimus hominum,
Major-natu Antenorides, vehemens ejus dolor
Oculos cooperuit *ob* fratrem prostratum:
Stetit autem à latere cum hasta latens Agamemnona nobilem:
Percussitque ipsius brachium medium, cubitum infra,
In contrariam vero partem perrupit splendidæ hastæ cuspis.
Tum vero cohorruit rex virorum Agamemnon.
Verum ne sic quidem cessavit a pugna atque prælio:
Sed irruit in Coonem, tenens ventis auctam *et firmatam* hastam.
Ille quidem Iphidamanta fratrem et eodem-patre-natum
Trahebat pede festinans, et inclamabat quosque fortissimos.

Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς,
Ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ,
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Ὀξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμὺ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
Ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισιν
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,
Ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,

Illum trahentem per turbam sub clypeo umbone-munito
Vulneravit hastili ærato, solvitque membra.
Ejus autem super Iphidamante caput abscidit adstans.
Illic Antenoris filii sub Atrida rege,
Fato expleto, descenderunt in domum Orci.
Sed hic aliorum obibat ordines virorum,
Hastaque, enseque, magnisque saxis,
Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exsiliebat vulnere:
Sed postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis,
Acuti dolores subierunt robur Atridæ.
Ut vero quum parturientem tenet telum *doloris* acutum mulierem,
Acerbum, quod immittunt partuum præsides Ilithyiæ
Junonis filiæ, amarorum dolorum arbitræ:
Sic acuti dolores subierunt robur Atridæ.
In currum autem insiliit, et aurigæ præcepit
Naves ad cavas currum-agere: cruciabaturque enim corde;
Clamavitque intentissima-voce Danais vociferans:
O Amici, Argivorum ductores et principes,
Vos quidem nunc a navibus arcete pontum-transeuntibus
Prælium grave, quando non me providus Jupiter
Permisit cum Trojanis per-totum-diem pugnare.
Sic dixit: auriga autem loro verberabat jubis-pulcros equos
Naves versus cavas: qui non inviti volabant,
Spumabantque pectoribus, adspergebanturque subtus pulvere,

Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
  Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκεν
Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
  Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
Ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει.
Ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
  Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην·
Τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθύν· ὡς ὁπότε ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ,
Ἀργέσταο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων.

Laborantem regem a prælio seorsum ferentes.
Hector ut vidit Agamemnonem abeuntem,
Trojanosque et Lycyos hortabatur, alte vociferatus:
  Trojani et Lycii, et Dardani cominus-pugnantes,
Viri estote, amici, et mementote impetuosæ fortitudinis:
Abiit vir ille fortissimus, mihi vero magnam gloriam dedit
Jupiter Saturnius: sed recta impellite solidos-ungulis equos
In fortes Danaos, ut ampliorem gloriam referatis.
  Sic loquutus concitavit robur et animum cujusque.
Ut vero quum aliquis venator canes candidis-dentibus
Instiget in sylvestrem suem aprum, vel leonem:
Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos
Hector Priamides, hominum-pernicici par Marti.
Ipse autem inter primos magnos spiritus-gerens gradiebatur:
Irruebatque in prælium, desuper-flanti similis procellæ,
Quæ desiliens ferrugineum pontum concitat.
  Tunc quem primum, quem vero ultimum interfecit
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit?
Assæum quidem primum, et Autonoum, et Opitem,
Et Dolopem Clytidem, et Opheltium, et Agelaum,
Æsymnumque, Orumque, et Hipponoum fortiter-prælium-sustinen-
Hos quidem ille principes Danaorum interfecit: at deinde (tem:
Plebem; veluti quum zephirus nubes agitarit,
Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans.

Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἠέ περ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
Ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον·
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν

Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum vero spuma
Spargitur ex venti multivago flatu:
Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.
Tum verum exitium fuisset, et ineluctabile-malum adferentia facino-
Et sane in navibus cecidissent fugientes Achivi, (ra edita fuissent,
Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses:
Tydide, quid passi obliviscimur impetuosæ multitudinis:
Verum age huc *adsis*, amicissime, prope me sta: jam enim probrum
Erit, si quidem naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector.
Eum vero respondens adloquutus est fortis Diomedes:
Certe ego manebo et sustinebo: sed parum
Nostri erit usus, quoniam nubes-cogens Jupiter
Trojanis jam mavult dare victoriam, quam nobis.
Dixit, et Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
Hasta percussum mammam-sinistram: Ulysses vero
Deo-parem famulum Moliona ipsius regis. (rant:
Hos quidem deinde missos-fecerunt, quoniam a pugna cessare-fece-
At illi per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo
In canes venaticos magnanimi irruunt:
Sic perdebant Trojanos cum-impetu conversi a fuga: sed Achivi
Libenter a fugiendo respirabant Hectorem nobilem:
Tunc ceperunt currumque et viros plebis fortissimos,
Filios duos Meropis Percotii, qui supra omnes
Norat vaticinandi-artes, neque suos filios sinebat

Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα.
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθά σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν· τοὶ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι
Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες·
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἄγε, δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν· οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν
Ἄκρην κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός,
Οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·

Proficisci ad bellum viros perdens: illi vero ei neutiquam
Paruerunt: fata enim ducebant nigræ mortis.
Hos quidem Tydides hasta-inclytus Diomedes,
Anima et vita privatos, inclytis armis spoliavit.
Hippodamum vero Ulysses et Hypirochum interfectos-spoliavit.
Tunc illis æquatam pugnam vehementem-fecit Saturnius,
Ex Ida despiciens: hi vero sese invicem occidebant.
Tydei quidem filius Agastrophum vulneravit hasta
Pæonidem heroem ad coxam: non enim ei equi
Prope erant ad effugiendum: doluit autem multum animo:
Hos enim famulus seorsum tenebat, sed ille pedestris
Ruebat per primos-pugnatores, donec suam perdidit animam.
Hector vero illico novit per ordines, actusque-ferebatur in ipsos
Cum-clangore: simul autem Trojanorum ferebantur phalanges:
Illum vero conspicatus cohorruit pugna strenuus Diomedes,
Statimque Ulyssem adloquutus est prope exsistentem:
In nos jam ista pernicies volvitur, furibundus Hector:
Quare age, jam stemus, et arceamus sustinentes.
Dixit, et vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit: neque aberravit collimans in caput
Summam juxta galeam: excussum autem est ab ære æs,
Neque pervenit ad cutem pulcram: prohibuit enim galea
Triplex, oblonga, quam ei dederat Phœbus Apollo.
Hector vero velociter procul recurrit, immixtusque est turbæ:

Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
Τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
Ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴ που τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστιν·
Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδείδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο ποιμένι λαῶν,
Στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
Ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
Καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκεν,
Καὶ βάλεν (οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός)
Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,

Constititque in genua lapsus, et sustentabat se manu robusta
Terra: oculos vero nigra nox cooperuit.
Dum vero Tydides ad *petendam* hastam ibat quam emiserat,
Longe per primos-pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram:
Interea Hector rediit ad se, et rursus in currum saliens,
Egit in turbam, et evitavit mortem nigram.
Hasta autem irruens adloquutus est fortis Diomedes:
Iterum nunc effugisti mortem, canis: certe tibi prope
Venit malum; jam denuo te eripuit Phœbus Apollo,
Cui soles vota facere quum proficisceris in stridorem jaculorum.
Utique te conficiam quum in posterum occurrero,
Si forte aliquis et mihi deorum adjutor est:
Nunc vero alios persequar, quemcumque deprehendere potuero.
Dixit, et Pæonidem hasta-inclytum interfectum-spoliabat.
At Alexander Helenæ maritus comas-pulcræ,
In Tydidem arcus tendebat pastorem populorum,
Columnam prætensam-habens viri-defuncti in sepulcro,
Ili Dardanidæ, prisci senis-honorati.
Ille quidem thoracem Agastrophi fortis
Detrahebat a pectore ornatu-multum-vario-insignem, clypeumque ab (humeris,
Et cassidem gravem: hic vero arcum sinuatum traxit,
Et percussit (nec illi irritum telum effugit manu)
Anteriorem partem dextri pedis: penitus vero sagitta
In terram defixa est: hic autem valde suaviter ridens,

Εκ λόχου αμπήδησε, και ευχόμενος έπος ηύδα·
Βέβληαι, ουδ' άλιον βέλος έκφυγεν· ώς όφελόν τοι
Νείατον ες κενεώνα βαλών, εκ θυμον ελέσθαι·
Ούτω κεν και Τρώες ανέπνευσαν κακότητος,
Οίτε σε πεφρίκασι, λέονθ' ώς μηκάδες αίγες.
Τον δ' ου ταρβήσας προσέφη κρατερός Διομήδης·
Τοξότα λωβητήρ, κέρα αγλαέ, παρθενοπίπα,
Ει μεν δη αντίβιον σύν τεύχεσι πειρηθείης,
Ουκ άν τοι χραίσμησι βιός και ταρφέες ιοί·
Νύν δέ μ' επιγράψας ταρσόν ποδός, εύχεαι αύτως.
Ουκ αλέγω, ώσεί με γυνή βάλοι, ή πάϊς άφρων·
Κωφόν γάρ βέλος ανδρός ανάλκιδος ουτιδανοίο.
Ή τ' άλλως ύπ' εμείο, και εί δ' ολίγον περ επαύρη,
Οξύ βέλος πέλεται, και ακήριον αίψα τίθησιν·
Τού δέ, γυναικός μέν τ' αμφίδρυφοι εισι παρειαί,
Παίδες δ' ορφανικοί· ό δέ θ' αίματι γαίαν ερεύθων
Πύθεται· οιωνοί δε περί πλέες, ηέ γυναίκες.
Ώς φάτο· τού δ' Οδυσεύς δουρικλυτός εγγύθεν ελθών
Έστη πρόσθ'· ό δ' όπισθε καθεζόμενος, βέλος ωκύ
Εκ ποδός είλκ'· οδύνη δέ διά χροός ήλθ' αλεγεινή.
Ες δίφρον δ' ανόρουσε, και ηνιόχω επέτελλεν
Νηυσίν επί γλαφυρήσιν ελαυνέμεν· ήχθετο γάρ κήρ.
Οιώθη δ' Οδυσεύς δουρικλυτός, ουδέ τις αυτώ
Αργείων παρέμεινεν, επεί φόβος έλλαβε πάντας·

Ex insidiis exsiliit, et glorians verbum dixit:
Vulneratus es, nec irritum telum effugit: utinam tibi
Imum in ile jaculatus, vitam eripuissem:
Sic enim Trojani respirassent a calamitate,
Qui te horrent, leonem velut balantes capræ.
Hunc autem non expavefactus adloquutus est fortis Diomedes:
Sagittarie flagitiose, cornu clare, puellarum-observator-callide:
Siquidem jam aperte contra eum armis periculum-feceris,
Non utique tibi profuturus esset arcus et crebræ sagittæ: (niter
Nunc vero postquam me perstrinxeris anteriorem pedem, gloriaris ina-
Non curo, perinde ac si me mulier percussisset, aut puer insipiens:
Leve enim telum viri imbellis nullius pretii.
Certe aliter a me, etiam si vel paululum adtigerit,
Acutum telum est, et exanimem statim reddit:
Illius autem, uxoris quidem ambæ laceratæ sunt genæ,
Liberique orbi: ipse autem sanguine terram rubefaciens
Putrescit: alitesque circum plures, quam mulieres.
Sic dixit: at hunc Ulysses hasta-inclytus prope veniens
Stetit ante: is autem a tergo desidens, telum velox
Ex pede traxit: tum dolor per corpus venit gravis.
In currum autem adscendit, et aurigæ præcepit
Naves versus cavas agere *currum*: dolebat enim corde.
Solus autem relictus est Ulysses hasta-inclytus, neque quisquam
Argivorum manebat, quoniam timor ceperat omnes. (apud ipsum

Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ μοι, ἐγὼ τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν αἴκε φέβωμαι,
Πληθὺν ταρβήσας, τὸ δὲ ῥίγιον αἴκεν ἁλώω
Μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Οἶδα γὰρ ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
Ὃς δέ κ' ἀριστεύησι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
Ἑστάμεναι κρατερῶς ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοὶ
Σεύωνται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
Ἀμφὶ δέ τ' αἴσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται, οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν,
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα.
Δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ·
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρί,

Ingemiscens vero dixit ad suum magnum animum:
Hei mihi, ego quid agam? ingens quidem malum si fugero,
Multitudinem metuens, illud autem pejus si interceptus fuero
Solus: ceteros enim Danaos in fugam vertit Saturnius.
Sed cur mihi hæc meus disserit animus?
Novi enim quod ignavi quidem recedunt a pugna:
Qui vero strenuus est in prælio, hunc omnino oportet
Stare constanter sive feriatur, sive feriat alium.
Dum is hæc versabat in mente et in animo;
Interim Troum ordines supervenerunt clypeatorum:
Et concluserunt in medio intra se pestem collocantes,
Ac veluti quum in aprum undique canes, florentesque-ætate juvenes
Incitate-feruntur, ille vero prodit alto ex fruticeto
Acuens album dentem in incurvis malis:
Undique vero in eum impetum faciunt, stridor vero dentium
Suboritur, ii autem sustinent facile horrendum licet exsistentem:
Sic sane tum undique in Ulyssem Jovi carum incitate-ferebantur
Trojani: at ille primum quidem egregium Deiopitem
Vulneravit super humerum, insiliens acuta hasta:
Deinde vero Thoonem et Ennomum interfecit,
Et Chersidamanta deinceps ab equis desilientem,
Hasta ad umbilicum sub clypeo umbone munito
Vulneravit: ille vero in pulverem lapsus, prehendit terram palma:
Hos quidem missos-fecit: Hippasidem vero Charopem vulneravit hasta,

Αὐτοκασίγνητον, εὐηγενέος Σώκοιο.
Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσιν,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας,
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπών, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασεν
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεύς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν.
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἆ δειλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ἤτοι μὲν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἤματι τῷδ' ἔσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει·
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,

Germanum-fratrem generosi Soci.
At huic auxiliatus Socus venit, par-deo vir;
Et stetit valde prope quum accesserat, et eum sermone adloquutus est:
O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis atque laboris,
Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,
Talibus viris interfectis, et armis spoliatis,
Vel tu mea hasta percussus animam perdes.
Sic loquutus, percussit ad clypeum undique æqualem:
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est:
Omnemque a costis cutem abstulit; neque enim sivit
Pallas Minerva misceri visceribus viri;
Sensit autem Ulysses, quod sibi nequaquam telum lethale venerat;
Retroque cedens Socum sermone adloquutus est:
Vah debilis, certe omnino jam te adsequitur grave exitium:
Tu quidem me cessare fecisti a pugnando in Troas;
At tibi ego hic ajo cædem et mortem nigram
Die hoc fore: meaque hasta domitum,
Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni equis-insigni.
Dixit, et ille quidem in fugam retro converso-gradu abibat,
Huic autem converso tergo hastam infixit
Humerorum in medio, perque pectora trajecit.
Fragorem vero edidit cadens: insultavit vero *illi* nobilis Ulysses,
O Soce, Hippasi fili bellicosi equûm-domitoris,

Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δεῖλ', ου μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσι με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς εἷλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετο φωνὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
Δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, μεγάλη κε ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν

Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
Vah ignave, non quidem tibi pater et veneranda mater
Oculos compriment mortuo licet, sed alites
Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum:
Sed ubi ego mortuus fuero, justa facient mihi generosi Achivi.
Sic fatus, Soci bellicosi rapidam hastam
Eque cute traxit et clypeo umbone-munito:
Sanguis autem ei extracta *hasta* erumpebat, angebatque animum.
Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt.
Verum is retrocedebat, inclamabatque socios:
Ter quidem tum clamavit quantum caput capiebat viri,
Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:
Et confestim Ajacem adloquutus est prope exsistentem:
Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,
Ei similis ac si eum violenter-urgerent solum exsistentem
Trojani interclusum in acri pugna.
Quare eamus per turbam: opitulari enim melius.
Timeo ne quid patiatur *humanitus* inter Trojanos solus relictus,
Strenuus quum sit, magnum autem desiderium Danaos subeat.
Sic fatus, ipse quidem preibat, ille vero una sequebatur par-deo vir.
Invenerunt deinde Ulyssem Jovi carum: circa vero ipsum
Trojani simul ibant, sicut perquam-avidi-cædis thoes in montibus

Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσιν
Φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον·
Στῆ δὲ παρέξ. Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου,
Χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·
Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισιν
Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
Ὥς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἕκτωρ
Πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,

Circa cervum cornutum vulneratum, quem quidem vulneravit vir
Sagitta a nervo *missa*: illum quidem evadit pedibus
Fugiens, quamdiu sanguis tepidus et genua moventur:
Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
Cruda-vorantes eum thoes in montibus dilaniando-vorant,
In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna
Exitialem: tum thoes quidem diffugiunt, sed ille vescitur:
Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum
Trojani simul-ibant multique et fortes; sed ille heros
Ruens sua hasta propulsabat crudelem diem (*mortem*).
Ajax vero prope accessit, ferens scutum velut turrim:
Stetitque juxta. Trojani autem perterrefacti diffugerunt alio alius.
Hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit e turba,
Manu tenens, donec famulus prope egisset equos.
Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum
Priamidem, nothum filium: deinde vero Pandocum vulneravit.
Vulneravit et Lysandrum, et Pyrasum, et Pylartem.
Ut vero quum inundans flumen in campum decurrit
Torrens de montibus urgente Jovis imbre,
Multasque quercus aridas, multasque larices
Secum-rapit, multumque limum in mare projicit:
Sic insequebatur turbans per campum tunc illustris Ajax,
Concidens equosque et viros: neque dum Hector
Audierat; nam pugnæ in sinistra-parte prælhabatur totius,

Ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
Ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει μέρμερα ῥέζων
Ἔγχεϊ θ' ἱπποσύνῃ τε, νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
Οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
Μήπως μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν' Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ripas juxta fluvii Scamandri, ubi maxime
Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat,
Nestoraque circa magnum et Mavortium Idomeneum.
Hector quidem inter hos versabatur ardua patrans
Hastaque equestrique virtute, et juvenum vastabat phalangas.
Neque dum cessissent de via nobiles Achivi,
Nisi Alexander Helenæ maritus comas-pulcræ
Cessare fecisset a strenue pugnando Machaonem pastorem populorum,
Sagitta tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum.
De hoc pertimuerunt robur spirantes Achivi,
Ne forte illum pugna inclinata interficerent.
Statimque Idomeneus adloquutus est Nestora nobilem:
O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
Age, tuos currus conscende: juxta autem Machaon
Adscendat: adque naves celerrime dirige solidos-ungulis equos.
Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
Missilibusque excidendis, mitibusque pharmacis inspergendis.
Sic dixit; neque non obsequutus est Gerenius eques Nestor:
Et statim suos currus conscendit: juxta autem Machaon
Adscendit Æsculapii filius eximii medici:
Scuticaque verberabat equos, hi vero non inviti volabant
Naves versus cavas: eo enim *ire* gratum erat animo.
Cebriones autem Trojanos turbatos animadvertit,
Juxta Hectorem in-curru-sedens, et ipsum verbis adfatus est:

Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
Ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
Ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ, πληγῆς ἀΐοντες,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἳ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
Ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός·
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν.
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσεν·
Στῆ δὲ ταφὼν, ὄπιθεν δὲ βάλεν σάκος ἑπταβόειον,
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικὼς,
Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.

Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,
In extremitate pugnæ horrisonæ: at sane ceteri
Trojani turbantur promiscue equique et ipsi.
Ajax autem turbat *eos* Telamonius; bene enim ipsum novi:
Latum enim circa humeros gerit scutum: sed et nos
Illuc equosque et currum dirigamus, ubi maxime
Equites peditesque pernicioso certamine strenue conserto
Mutuo-se occidunt, clamor autem immensus exortus est.
Sic fatus verberavit jubis-pulcros equos
Scutica arguta: illique verbera sentientes,
Velociter agebant celerem currum inter Trojanos et Achivos,
Calcantes cadaveraque et scuta: sanguine autem axis
Subtus totus fœdabatur, et ambitus qui *erant* circa sellam-curulem,
Quos ab equinis ungulis guttæ adspergebant,
Et illæ a canthis: ille autem cupiebat ingredi turbam
Virorum, perrumpereque insiliens: tumultum autem
Immisit malum Danais, paululum autem cessabat ab hasta.
Sed ille aliorum obibat ordines virorum
Hastaque, enseque, magnisque saxis.
Verum Ajacis vitabat pugnam Telamonii.
Jupiter autem pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:
Stetit adtonitus, retroque jecit scutum septem-bovis-pellium
Et pavefactus-recedebat cicumspectans in turba, feræ similis,
Subinde-se-convertens, paulum genua alternans.

Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
Ἰθύει, ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
Ὡς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
Νωθής, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐαγῇ,
Κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
Τύπτουσιν ῥοπάλοισι, βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν,
Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
Ὡς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι
Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθείς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
Πάντας δὲ προέεργε, θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν.
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
Ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,

Ut vero fervidum leonem boum a stabulo
Abigunt canesque et viri rustici,
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem carnium cupidus
Recta-irruit, sed nihil proficit: frequentia enim jacula
Adversa volant audacibus a manibus,
Incensæque faces, quas quidem horrens recedit incitatus licet:
Mane autem seorsum discedit mœsto animo:
Sic Ajax tum a Trojanis tristis corde
Abiit admodum invitus; valde enim timebat navibus Achivorum,
Et sicut quum asinus in arvum ingressus evincit pueros
Tardus, in quem jam multi fustes circumfracti sunt,
Tondetque ingressus altam segetem: pueri vero
Verberant baculis, at vis infirma est ipsorum,
Vixque expelliunt, postquam saturatus sit pabulo:
Sic tunc Ajacem magnum Telamonium filium
Trojani magnanimi et longe-vocati auxiliarii
Percutientes hastilibus medium scutum usque sequebantur.
Ajax vero nunc quidem recordabatur impetuosæ fortitudinis,
Retro conversus, et cohibebat phalangas
Trojanorum equûm-domitorum: nunc vero vertebat-se ad fugam.
Omnibus autem se-opposuit, ne celeres ad naves irent.
Ipse vero Trojanorum et Achivorum furebat in-medio
Stans: at jacula audacibus a manibus,

Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὄρμενα πρόσσω,
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησ᾽ Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
Εὐρύπυλος πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσιν,
Στῆ ῥα παρ᾽ αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ᾽ ὑπὸ γούνατ᾽ ἔλυσεν.
Εὐρύπυλος δ᾽ ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε᾽ ἀπ᾽ ὤμων.
Τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Τεύχε᾽ ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
Εἵλκετ᾽ ἐπ᾽ Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ᾽ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ᾽ ἀλεείνων·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ᾽ ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ᾽, ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
Φεύξεσθ᾽ ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ᾽ ἄντην
Ἵστασθ᾽ ἀμφ᾽ Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ᾽ Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ᾽ αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν σάκε᾽ ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ᾽ ἀνασχόμενοι· τῶν δ᾽ ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.

Alia quidem in scuto magno figebantur impetu-acta ante-se,
Multa vero et in medio spatio, antequam corpus candidum ad-in-
In terra stabant, cupientia corpore se saturare. (gerent,
Hunc autem uti vidit Euæmonis præclarus filius
Eurypylus crebris oppressum jaculis,
Stetit juxta eum profectus, et jaculatus est hasta splendida,
Et percussit Phausiadem Apisaonem pastorem populorum
Hepar subter præcordia, continuoque genua solvit.
Eurypylus autem insiliit, et auferebat arma ab humeris.
Hunc vero ut animadvertit Alexander divina-forma-præditus
Arma auferentem Apisaonis, statim arcum
Adduxit in Eurypylum, et ejus percussit femur sagitta
Dextrum: fracta est autem arundo, et gravi-dolore-affecit femur.
Retro dein sociorum ad agmen recedebat mortem evitans.
Vociferatusque est alta-voce Danaos inclamans:
O Amici, Argivorum ductores et principes,
Consistite conversi, et arcete sævum diem
Ab Ajace, qui telis obruitur: nec ipsum opinor
Evasurum ex pugna horrisona: sed omnino contra
Consistite circum Ajacem magnum Telamonium filium.
Sic dixit Eurypylus vulneratus: illi autem propter ipsum
Propinqui constiterunt scuta humeris inclinantes,
Hastas elevantes: his autem obvius venit Ajax:
Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
Ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Εἱστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ,
Εἰσορόων πόνον αἰπὺν ἰωκά τε δακρυόεσσαν.
Αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπεν,
Φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
Ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
Τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Τίπτέ με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Νῦν οἴω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
Λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
Ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
Ἤτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικεν
Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
Ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ·
Βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
Αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·

Sic hi quidem pugnabant instar ignis ardentis.
Nestorem vero e prælio ferebant Neleiæ equæ
Sudantes: ducebant autem Machaonem pastorem populorum.
Quem intuitus agnovit pedibus-celer nobilis Achilles:
Stabat enim in extrema ingenti navi,
Inspiciens laborem gravem fugamque lacrymosam.
Statimque socium suum Patroclum adloquutus est,
Clamore-vocatum e navi: qui a tentorio ut-audivit,
Prodiit par Marti; mali autem ei fuit principium.
Hunc prior adloquutus est Menœtii fortis filius:
Cur me vocas, Achille, et quid tibi opus est me?
Hunc respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Nobilis Menœtiade, meo carissime animo,
Nunc puto circa genua mea futuros Achivos
Supplicantes: necessitas enim urget non jam tolerabilis.
Quare i nunc, Patrocle, Jovi care, Nestorem interroga,
Quemnam nunc ducit vulneratum e prælio:
Certe quidem a tergo Machaoni omnia similis videtur
Asclepiadæ, sed non vidi os viri:
Equi enim me præterierunt, ulterius-properantes.
Sic dixit: Patroclus vero dilecto obsequutus est socio:
Et cucurrit præterque tentoria et naves Achivorum.
Illi quum jam ad tentorium Neleidæ pervenerant,
Ipsi quidem descenderunt in terram almam:

Ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λῦε τοῖο γέροντος
Ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
Στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,
Τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
Θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
Ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
Ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
Καλήν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
Χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον.
Ἠδὲ μέλι χλωρὸν, παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·
Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός,
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, οὔατα δ' αὐτοῦ
Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
Χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
Πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν,
Οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ·
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.

Equas autem Eurymedon famulus solvit senis
E curru: illi autem se-reficiebant a calore sudorem exsiccando a (tunicis,
Stantes ad ventum ad littus maris: sed deinde
In tentorium profecti, in sellis-recubitoriis sederunt.
Iis autem parabat potionem-miscellaneam comas-pulcra Hecamede,
Quam abduxit a Tenedo senex, quando *eam* evertit Achilles,
Filiam Arsinoi magnanimi, quam ei Achivi
Electam-dederunt, quoniam consilio præstabat omnibus:
Hæc juxta eos primum quidem protendit mensam
Pulcram, pedes-cyaneos-habentem, politam: at super eam
Æream lancem, et in *ea*, cepam potioni-*aptum*-opsonium,
Atque mel recens, juxtaque farinæ sacræ fructum:
Juxta etiam poculum perpulcrum, quod domo adtulerat senex,
Aureis clavis transfixum, ansæ autem ejus
Quatuor erant, et binæ columbæ circum singulas
Aureæ pascebantur, duoque infra fundi erant.
Alius quidem non sine labore submovisset a mensa,
Plenum exsistens: Nestor vero senex sine-labore tollebat.
In hoc ipsis miscuit mulier similis deabus.
Vino Pramnio, et insuper caprinum rasit caseum
Radula ærea, superque farinas albas inspersit;
Bibere autem jussit postquam adparaverat potionem-miscellaneam.
Illi autem postquam bibentes exemerant peraridam sitim,
Sermonibus delectabantur inter se colloquentes:

Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
Ἐς δ᾽ ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ᾽ ἑδριάασθαι ἄνωγεν·
Πάτροκλος δ᾽ ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
Αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Γιγνώσκω, ὁρόω δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν·
Νῦν δὲ ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ᾽ Ἀχιλῆϊ.
Εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τίπτε τ᾽ ἄρ᾽ ὧδ᾽ Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδεν
Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν; οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ᾽ Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοῦτον δ᾽ ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐσθλὸς ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ᾽ ἐλεαίρει.
Ἦ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,

Patroclus vero foribus adstitit, par-deo vir.
Hunc autem conspicatus senex a sede surrexit splendida,
Introque duxit manu prehensum, et considere jussit.
Patroclus autem contra renuebat, dixitque sermonem:
Non sedendi-tempus est, senex Jovis-alumne, neque mihi persuadebis.
Reverendus, stomachosus, qui me misit sciscitatum
Quemnam hunc ducis vulneratum: quin et ipse
Agnosco, videoque Machaonem pastorem populorum:
Nunc autem rem dicturus, nuncius redeo Achilli.
Bene vero tu nosti, senex Jovis-alumne, qualis ille,
Morosus vir: facile vel insontem culpaverit.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Cur vero sic Achilles miseratur filios Achivorum
Qui jam telis vulnerati sunt? neque scit
Luctus quantum excitatum est per exercitum? fortissimi enim
In navibus jacent eminus, cominusque vulnerati.
Percussus est quidem *sagitta* Tydides fortis Diomedes.
Vulneratus est autem Ulysses hasta-inclytus, et Agamemnon:
Percussus etiam Eurypylus ad femur sagitta.
Hunc autem alium ego modo abduxi e prælio,
Sagitta a nervo percussum: at Achilles
Strenuus quum-sit Danaorum nullam curam-gerit, neque miseretur.
An exspectat, donec jam naves veloces prope mare,
Argivis *frustra* invitis, igne hostili comburantur,

Αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
Ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
Ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα
Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκεν,
Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
Κάδδ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται·
Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
Ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω
Ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεύς,
Οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
Κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
Τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
Δαίτρευον· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον,
Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
Ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
Τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.

Ipsique interficiamur alii super alios? non enim mea vis
Est qualis antea fuit in agilibus membris.
Utinam sic pubescerem, ac robur mihi firmum esset,
Sicut quando inter Eleos et nos certamen ortum est
De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum
Fortem Hypirochidem, qui in Elide habitabat,
Pignora abigens: ille vero vim-propulsans a suis bobus,
Percussus est inter primos mea a manu jaculo,
Et concidit, copiæque undequaque-trepidæ-aufugerunt agrestes:
Prædam autem ex campo coegimus valde multam,
Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,
Tot suúm greges, tot greges magnos caprarum:
Equasque flavas centum et quinquaginta,
Omnes feminas: multis autem pulli suberant.
Et hæc quidem abegimus Pylum Neleium intra
Nocturni in urbem: lætatus est autem animo Neleus,
Quod mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.
Præcones autem canore-edixerunt simul ac aurora apparuit,
Illos adesse, quibus debitum debebatur in Elide ampla:
Illi vero congregati Pyliorum principes viri
Dividebant: multis enim Epei debitum debebant,
Ex quo nos pauci malis fracti in Pylo eramus.
Veniens enim adflixerat vis Herculea,
Superioribus annis, et interfecti fuerant quotquot optimi.

Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονες υἱέες ἦμεν,
Τῶν οἶος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
Θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκεν
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
Ἕρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
Πασσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις αἰπεῖα κολώνη,
Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος.
Τὴν ἀμφεστρατόωντο διαρραῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου, θωρήσσεσθαι,

Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,
Quorum solus relictus sum, alii autem omnes perierunt.
Ob hæc animo-elati Epei ære-loricati,
Nos contumelia-adficientes, iniqua moliebantur.
Senex autem armentumque boum et gregem magnum ovium
Exemit, electis trecentis, atque pastoribus.
Etenim illi debitum magnum debebatur in Elide ampla,
Quatuor in cursu-victores equi cum ipsis curribus
Qui-ierant ad præmia *reportanda*; de tripode enim erant
Cursu-certaturi: eos autem illic rex virorum Augæas
Detinuit: et aurigam dimisit tristem equorum *caussa*.
Ob hæc senex dicta iratus atque facta,
Exemit *sibi* admodum multa, reliqua autem populo dedit
Dividenda, ne quis ab eo fraudatus abiret æquali *portione*.
Nos quidem hæc singula administrabamus, perque urbem
Faciebamus sacra diis: illi vero tertio die omnes
Venerunt simul ipsique multi et solidi ungulis equi
Cum universis copiis: cumque ipsis Moliones *duo* arma induerant,
Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosæ fortitudinis.
Est autem quædam *nomine* Thryoessa urbs arduo loco sita,
Procul ad Alpheum, extrema Pyli arenosi:
Hanc obsidebant evertere cupidi:
Sed quum totum campum transissent, nobis Minerva
Nuntia venit currens ab Olympo, ut armaremur,

Ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κατὰ λαὸν ἄγειρεν,
Αλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους.
Ου γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·
Αλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισιν,
Καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὧς ἄγε νεῖκος Αθήνη.
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Εγγύθεν Αρήνης, ὅθι μείναμεν ἠῶ δῖαν
Ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν.
Ἔνθεν πασσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Αλφειοῖο·
Ἔνθα Διῒ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλὰ,
Ταῦρον δ' Αλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αυτὰρ Αθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην·
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν·
Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
Αμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο, ἀτὰρ μεγάθυμοι Επειοὶ
Αμφίσταντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες.
Αλλά σφι προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος,
Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Αθήνῃ·
Αλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Επειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητὴν, γαμβρὸς δ' ἦν Αυγείαο,

Nocturna, nec invitum per Pylum populum congregavit,
Sed valde incitatos-cupiditate pugnandi: neque me Neleus
Sinebat armari: et abscondit mihi equos.
Nondum enim omnino me existimabat peritum esse bellicorum operum:
Sed et sic inter equites insignis eram nostros,
Pedes licet exsistens, quandoquidem sic *me* ducebat ad pugnam Minerva.
Est autem quidam fluvius Minyeius in mare *se* projiciens,
Prope Arenam, ubi exspectabamus auroram pulcram
Equites Pyliorum, adfluebant autem agmina peditum.
Inde cum universis copiis armis-armati,
Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alphei:
Ibi Jovi quum fecissemus præpotenti opima-sacra,
Taurum autem Alpheo, taurum et Neptuno *sacrificassemus*,
Ceterum Minervæ oculos-cæsiæ bovem indomitam:
Cœnam deinde sumsimus per exercitum turmatim:
Et dormivimus in armis suis quisque
Circum fluenta fluvii: sed magnanimi Epei
Circumstabant jam, urbem vastare cupidi.
Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis:
Ubi enim sol lucidus exstitit supra terram,
Congressi sumus pugna, Jovique supplicantes et Minervæ:
Sed quando jam Pyliorum et Epeorum committebatur certamen,
Primus ego occidi virum, et abstuli solidos-ungulis equos,
Mulium bellatorem, qui gener erat Augeæ,

Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα
Ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·
Πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
Φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Καὶ νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
Εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
Ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.
Ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν.
Τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα δι' ἀσπιδέος πεδίοιο,
Κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
Ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα Κολώνη
Κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διῒ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
Ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω

Et maximam-natu filiam habebat flavam Agameden,
Quæ tot pharmaca norat quot alit lata terra.
Hunc quidem ego accedentem percussi ærata hasta:
Prolapsus est in pulverem: ego vero in currum insiliens,
Steti inter antesignanos: sed magnanimi Epei
Territi-fugerunt alio alius, ut viderunt virum lapsum
Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando.
At ego irrui atræ procellæ par:
Et quinquaginta cepi currus, duoque in unoquoque
Viri mordicus prehenderunt solum, mea hasta domiti.
Et sane Actorionas Molionas pueros perdidissem,
Nisi ipsos pater late-dominans Neptunus
Ex pugna *ereptos* servasset, tectos caligine multa.
Tum Jupiter Pyliis magnam victoriam dedit.
Tantisper enim insequuti sumus per stratum clypeis campum,
Interficientesque ipsos, armaque pulcra colligentes,
Donec ad Buprasium tritici-ferax egimus equos,
Petramque Oleniam et Alesium, ubi Colone
Vocatur: unde rursum avertit copias Minerva.
Ibi virum interfectum extremum reliqui: sed Achivi
Retro a Buprasio Pylum-versus agebant veloces equos.
Omnes autem gratulabantur ex diis Jovi: Nestorique ex hominibus.
Talis fui, si quando eram inter viros: sed Achilles
Solus virtute sua fruetur: certe ipsum credo

Πολλὰ μετακλαύσεσθαι ἐπεὶ κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν·
Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὡς ἐπέτελλεν.
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
Ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
Ἠδὲ σὲ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
Πίονα μηρί' ἔκαιε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ,
Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν.
Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς.
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγεν,
Ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι·
Σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον.
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος Ἄκτορος υἱός·
Τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
Πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·

Multum post doliturum ubi exercitus perierit.
O amice, sane quidem tibi Menœtius sic præcepit
Die illo, quo te ex Phthia ad Agamemnonem misit:
Nos autem intus exsistente, ego et nobilis Ulysses,
Omnia sane in ædibus audiebamus sicut præcipiebat:
Pelei enim venimus domos habitantibus commodas,
Copias cogentes per Achaida feracem,
Ibique tum heroem Menœtium invenimus intus,
Atque te, juxta et Achillem: senex autem equûm-agitator Peleus
Pinguia femora adolebat bovis Jovi gaudenti-fulmine,
Aulæ in septo: tenebatque aureum poculum,
Libans nigrum vinum super ardentia sacra.
Vos quidem bovis adparabatis carnes, nos vero tum
Stetimus in vestibulo: adtonitus autem exsiliit Achilles:
Introque duxit manu prehensos, atque considere jussit,
Dapesque-hospitales abunde adposuit quas hospitibus fas est.
Sed postquam saturati fuimus cibo et potu,
Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi:
Vos autem omnino volebatis, hi vero ambo multa præceperunt.
Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli,
Semper fortissime se gerere, et virtute superiorem esse aliis:
Tibi vero sic præcepit Menœtius Actoris filius:
Fili mi, genere quidem superior est Achilles,
Major-natu vero tu es: viribus autem ille multo præstantior;

Ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
Καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴκε πίθηται.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κεν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις,
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλά σε περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι.
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαισθε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε, θέμις τε
Ἦεν, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
Ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντιβόλησεν
Διογενὴς Εὐαιμονίδης κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
Σκάζων ἐκ πολέμου, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς.

Sed bene illi dato prudens consilium, et admone,
Et ei præcipe: ille autem obsequetur in bonum saltem.
Sic præcepit senex, tu vero oblivisceris: sed vel nunc
Hæc dicas Achilli bellicoso, si forte obsequetur.
Quis vero scit an ei, favente deo, animum commoveris,
Admonitum? bona autem admonitio est amici.
Si vero aliquod mentibus suis vaticinium evitat,
Et aliquod ei a Jove dixit veneranda mater,
Saltem te mittat: simul autem ceteræ copiæ sequantur
Myrmidonum, si forte quid lumen Danais fias.
Et tibi arma pulcra det ad prælium gerenda,
Si forte te illum ob-similitudinem-credentes abstinuerint pugna
Trojani, respiraverint autem Mavortii filii Achivorum
Adflicti *jam*: exigua autem respiratio in bello.
Facile vero integri defessos viros *vel* clamore
Repuleritis ad urbem a navibus et tentoriis.
Sic dixit: ei vero animum in pectoribus commovit,
Perrexitque vero currere juxta naves ad Æacidem Achillem.
Sed quum jam e regione navium Ulyssis divini
Pervenit currens Patroclus, ubi eis forumque, et jus-dicendi-locus
Erat, ubi etiam eis deorum facta erant altaria:
Illic ei Eurypylus percussus occurrit
Generosus Euæmonides in femore sagitta,
Claudicans e pugna, humidusque defluebat sudor

Ὤμων καὶ κεφαλῆς, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, Διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
Ἤ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοί,
Ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
Μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστὸν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
Ἐσθλὰ, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων,
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος

Humeris et capite, eque vulnere gravi
Sanguis niger scaturiebatur: mens tamen firma erat.
Hunc autem intuitus miseratus est Menœtii fortis filius,
Et dolens verbis volucribus *eum* adloquutus est:
Ah miseri Danaorum ductores et principes:
Siccine eratis procul ab amicis et patria terra
Satiaturi in Troja veloces canes alba pinguedine?
Sed age mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros,
An adhuc omnino sustinebunt immanem Hectorem Achivi,
An jam conficientur ab ipso hasta domiti?
Huic vero Eurypylus prudens respondit:
Nullum-amplius, nobilissime Patrocle, præsidium Achivis
Erit, sed in navibus nigris cadent.
Illi enim jam omnes quotquot ante erant fortissimi,
In navibus jacent eminus-cominusque vulnerati
Manibus Trojanorum: quorum robur augescit perpetuo.
At me quidem tu serva ducens ad navem nigram;
Femoreque exscinde sagittam, ab eoque sanguinem nigrum
Ablue aqua tepida, et lenia medicamenta insperge,
Salubria, quæ te ajunt ab Achille doctum esse,
Quem Chiron docuit justissimus Centaurorum.
Medici enim Podalirius et Machaon,
Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,
Indigentem et ipsum eximii medici

Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
Ἔνθά μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

Jacere: alter autem in campo Trojanorum sustinet acrem Martem:
Hunc vicissim adloquutus est Menœtii fortis filius:
Quomodo esse poterunt hæc opera? quid agemus, Eurypyle heros?
Eo, ut Achilli bellicoso nuncium referam
Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum;
Adtamen ne sic quidem te dimittam adflictum.
Dixit, et in sinu susceptum ferebat pastorem populorum
In tentorium: famulus autem ut vidit substravit pelles bovinas.
Ibi illo porrecto, e femore exscidit cultro
Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum
Abluit aqua tepida: et radicem immisit amaram,
Manibus contritam, dolores-adimentem, quæ ei cunctos
Sedavit dolores: vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

ARGUMENTUM

LIBRI XII. ILIADIS.

Achivi intra murum compulsi, Trojanos jam navibus imminentes vident, jam fossam transgressuros (1-59). Rei difficultate primum adtoniti, mox Polydamantis monitu, de curribus descendunt et in quinque catervas divisi incurrunt (60-107). Asius unam portarum ex curru adgredi ausus, a duobus Lapithis cum magna clade suorum rejicitur (108-194). Infausti augurii interpretatio, a Polydamante facta, Hectorem non deterret a persequendis hostibus (195-250). Hi etsi procelloso vento impediti munimenta sua acriter defendunt, imprimis duo Ajaces (251-289). Alia parte Sarpedon et Glaucus irruunt, quibus se opposuit Menestheus, ab eoque arcessiti, Ajax major, et Teucer (290-377). Sarpedonis socius Epicles ab Ajace, Glaucus a Teucro sauciatur: tamdem a Sarpedone pinna muri revellitur (378-399). Lycios murum perrupturos etiam nunc fortiter arcent Achivi; Hector autem portam ingesto saxo discutit, suisque viam ad naves aperit (400-471).

Μῦ Τρώων παλάμῃσι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν
Εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας,
Ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων, τῷ καὶ οὔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
Καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλεν,
Τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο,
Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες

Sic quidem in tentoriis Menœtii fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum; illi vero pugnabant
Argivi et Trojani catervatim-misti, neque jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum et murus suprà
Latus, quem fecerant ad *defendendas* naves: circum autem fossam
Duxerunt, neque diis dederant inclytas hecatombas:
Ut sibi navesque veloces et prædam multam
Intus continens tueretur: Diis autem invitis structus fuerat (sit.
Immortalibus, quocirca etiam nequaquam longo tempore integer man-
Quamdiu quidem Hector vivus erat, et irascebatur Achilles,
Et Priami regis non-eversa urbs erat,
Tamdiu utique et magnus murus Achivorum integer fuit:
At postquam Trojanorum quidem mortui sunt quotquot fortissimi,
Multique Argivorum, hi quidem domiti sunt, illi autem supersti-
Et eversa est Priami urbs decimo anno, (tes-fuere,
Et Argivi in navibus suam in patriam redierunt,
Tum vero inierunt-consilium Neptunus et Apollo
Murum abolere, fluviorum vi immissa

Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσιν,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
Κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Συνεχὲς, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
Ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπεν
Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί.
Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον.
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψεν,
Τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Κὰρ ῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
Τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
Βαλλόμεν'. Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Αὐτὰρ ὅγ' ὡς τὸ πρόσθεν ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ' ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσιν,
Κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων,

Quotquot ab Idæis montibus in mare profluunt,
Rhesusque, Heptaporusque, Caresusque, Rhodiusque,
Granicusque, et Æsepus, divinusque Scamander,
Et Simois, ubi multa scuta et galeæ
Deciderant in arenas, et semideorum genus virorum:
Horum omnium simul ora convertit Phœbus Apollo,
Per novem autem dies in murum immisit cursum: pluebat vero Jupiter
Continuo, ut citius mari-submersa mœnia redderet.
Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem
Præibat; omniaque fundamenta undis amovit
Stipitum et lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi:
Plana autem fecit usque ad rapidum Hellespontum.
Rursusque litus magnum arenis cooperuit,
Muro abolito: fluvios autem avertit ut redirent
In suum *quisque* alveum, qua ante demittebant pulcre-fluentem aquam.
Sic sane erant in posterum Neptunus et Apollo
Facturi: tum vero circa pugna clamorque exarserat
Murum bene structum, sonitum-autem-reddebant ligna turrium
Percussa. Argivi vero Jovis flagello domiti,
Naves ad cavas conclusi tenebantur,
Hectorem timentes, violentum-artificem-fugandi *hostes*.
Ille vero sicut antea pugnabat par turbini.
Et ut quando interque canes et viros venatores,
Aper sive leo vertitur præ robore truces-oculos-volvens,

Οἵ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ᾽ οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
Ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
Ὅππῃ τ᾽ ἰθύσῃ, τῇ τ᾽ εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
Ὣς Ἕκτωρ ἀν᾽ ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ᾽, ἑταίρους
Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ᾽ ἄκρῳ
Χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ᾽, οὔτ᾽ ἄρ᾽ ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἵστασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ἔνθ᾽ οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων
Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσιν.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ᾽, ἠδ᾽ ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ᾽ ἐπικούρων,
Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
Ἡ δὲ μάλ᾽ ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, ποτὶ δ᾽ αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἔνθ᾽ οὔπως ἐστὶν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἱππεῦσι, στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω·

Illi vero quadratis-agminibus quum se-ipsos instruxerunt,
Adversi stant, et jaculantur crebra
Spicula de manibus: ejus autem numquam generosum cor,
Pavet, neque fugam-capessit: fortitudo vero ipsum occidit,
Crebroque vertitur ordines virorum tentans,
Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum:
Sic Hector turbam obiens vertebatur, socios
Fossam transcendere: neque vero ejus equi
Audebant pedibus-veloces: valde autem hinniebant in summo
Labro stantes: absterrebat enim fossa
Lata, neque transilire in promtu erat, neque transitu
Facilis; præcipitia enim declivia circa totam
Stabant utrinque: desuper autem vallis
Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum
Densos et magnos, *adversus* hostes munimentum.
Illuc non sane facile equus volubilem currum trahens
Intrasset, pedites vero animo-incitato-cupiebant si perficere possent.
Tum vero Polydamas audaci Hectori dixit adstans:
Hectorque, et alii Trojanorum duces atque auxiliariorum,
Imprudenter per fossam impellimus veloces equos:
Ea vero admodum difficilis transitu: valli enim in illa
Acuti stant, propeque ipsos murus Achivorum.
Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare
Equitibus: angustiæ enim, ubi sauciatum iri puto:

Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
Ἦτ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·
Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
Οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
Ἄψορρον προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων,
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
Ἀλλ' ἀποβάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ.
Οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.

Si sane jam omnino animo-inimico *Græcos* perdit
Jupiter altitonans, Trojanis autem vult auxiliari,
Sane equidem ego vellem vel statim hoc effectum,
Inglorios perire procul-ab Argis hic Achivos:
Si vero conversi fuerint, et vice-versa-insequutio facta sit
Ex navibus, et fossæ impegerimus profundæ,
Non deinceps nuncium quidem puto postea reversurum
Retro ad urbem, *elapsum* iterum-ad-pugnam-conversis ab Achivis.
Quare agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes:
Equos quidem famuli contineant prope fossam,
Ipsi vero pedites armis induti
Hectorem omnes sequamur conferti; at Achivi
Non sustinebunt, siquidem ipsis exitii fines imminent.
Sic dixit Polydamas: placebatque Hectori consilium tutum,
Statimque de curribus cum armis desiliit in terram:
Ac ne ceteri quidem Trojani in equis convenerunt,
Sed desilierunt cum impetu, ut viderunt Hectorem nobilem.
Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,
Equos bene in ordine coercerent illic ad fossam:
Illi vero in-ordines-digesti, se ipsos instruentes
In quinque-agmina distributi, simul duces sequebantur.
Alii quidem cum Hectore iverunt et eximio Polydamante,
Qui plurimi et fortissimi erant, et cupiebant maxime
Muro rupto cavas ad naves pugnare,

Καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
Ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
Τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος καὶ Δηΐφοβος θεοειδής,
Υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ' Ἀδάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·
Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
Τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσιν,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδέ τ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
Ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
Ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσιν,
Νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε, κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν

Et ipsos Cebriones tertius sequebatur; apud currus autem
Alium Cebrione deteriorem reliquit Hector.
Aliis vero Paris præfuit, et Alcathous, et Agenor:
Tertiis Helenus et Deiphobus divina-forma-præditus,
Filii duo Priami: tertius autem erat Asius heros,
Asius Hyrtacides, quem ab-Arisba vexerant equi
Rutili, magni, fluvio a Selleente.
At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisæ
Æneas: cumque eo duo Antenoris filii,
Archelochusque Adamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Sarpedon vero dux-erat inclitorum sociorum,
Et adsumsit Glaucum et Mavortium Asteropæum:
Hi enim ei visi sunt eximie esse fortissimi
Cæterorum post se ipsum quidem: ipse enim antecellebat etiam omnes.
Hi autem postquam se firme-conjunxerant affabre-factis boum-tergoribus,
Iverunt recta in Danaos ardentes, neque amplius putabant
Resisterent, sed in navibus nigris casuros.
Tum cæteri Trojani, et longe-vocati auxiliares,
Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:
Sed non Hyrtacides voluit Asius princeps virorum
Illic relinquere equos et aurigam famulum,
Sed una-cum ipsis accedebat ad naves veloces,
Demens, neque enim erat, malo fato evitato,
Equis et curribus exsultans a navibus

Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
Ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
Ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.
Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,
Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
Τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
Τὸν δὲ Λεοντῆα βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·
Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
Ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
Αἵτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
Ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
Ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν,
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος εὔδμητον βόας αὔας
Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,

Retro reversurus ad Ilium ventosam.
Prius enim ipsum fatum infaustum circumtexit
Ab hasta Idomenei præclari Deucalidæ.
Irruit enim navium ad sinistram-partem, qua Achivi
Ex campo redibant cum equis et curribus.
Hac equosque et currum egit, neque portis
Invenit occlusas januas et longum vectem:
Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum
E bello fugientem salvum reciperent ad naves.
Hac recta animo-elato equos dirigebat: hi autem simul sequebantur
Acutum clamantes: putabant enim non amplius Achivos
Resisterent, sed in navibus nigris casuros,
Dementes: in portis enim duos viros invenerunt fortissimos,
Filios animosos Lapitharum bellicosorum,
Alterum quidem, Pirithoi filium, strenuum Polypœtem,
Alterum vero Leonteum hominum-perniciei parem Marti:
Hi quidem ante portas altas
Stabant, ut quando quercus in montibus proceræ,
Quæ quidem ventum sustinent et pluviam dies omnes,
Radicibus magnis late-pertingentibus hærentes;
Sic illi manibus freti atque viribus,
Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.
Illi autem recta ad murum bene-structum tergora-boum arida
In altum elevantes ibant magno fremitu,

Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
Οἱ δ' ἤτοι εἵως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ὤρνυον ἔνδον ἐόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
Αυτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Εκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
Αγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
Ανδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
Πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται.
Ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινός,
Ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
Λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν·
Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
Βάλλον ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων,
Νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
Ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
Ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον ἠμὲν Ἀχαιῶν
Ηδὲ καὶ ἐκ Τρώων κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν,
Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Δὴ ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ

Asium circa regem, et Iamenum et Orestem,
Asiademque Adamanta, Thoonaque, Œnomaumque.
At illi interea bene-ocreatos Achivos
Hortabantur intus exsistentes pugnare pro navibus:
Sed postquam ad murum ruentes animadverterunt
Trojanos, tum Danaorum ortus est clamorque fugaque,
Illi vero duo erumpentes, portas ante pugnabant,
Agrestibus apris similes, qui in montibus
Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,
Obliquoque impetu-ruentes circa se frangunt sylvam,
Ad-radices-usque exscindentes, subtusque stridor dentium
Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eripuerit:
Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidum,
Hinc illinc percussorum; fortissime enim præliabantur,
Copiis superne freti atque viribus:
Illi enim saxis-missilibus bene-ædificatis a turribus
Jaculabantur arcentes a seipsisque et tentoriis,
Navibusque velocibus: nivium autem instar cadebant in terram,
Quas ventus vehementer-flans nubes opacas agitans,
Crebras e-sublimi effundit in terram almam:
Sic horum e manibus tela fluebant tam Achivorum,
Quam etiam Trojanorum: galeæ autem circum raucum quid sonabant.
Percussæ ingentibus-saxis, et clypei umbonibus-muniti.
Tum vero ingemuitque et sua percussit femora

'Ασιος 'Υρτακίδης, καὶ αλαστήσας ἔπος ηὔδα·
  Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ετέτυξο
Πάγχυ μάλ'· ου γὰρ έγωγ' εφάμην ἥρωας Αχαιοὺς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας αάπτους.
Οἱ δ' ὥστε σφῆκες μέσον αιόλοι ηδὲ μέλισσαι
Οικία ποιήσονται ὁδῷ επὶ παιπαλοέσσῃ,
Ουδ' απολείπουσιν κοῖλον δόμον, αλλὰ μένοντες
'Ανδρας θηρητῆρας, αμύνονται περὶ τέκνων·
"Ως οἵγ' ουκ εθέλουσι πυλάων, καὶ δύ' εόντε,
Χάσσασθαι, πρίν γ' ηὲ κατακτάμεν, ηὲ ἁλῶναι.
  "Ως έφατ', ουδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' αγορεύων·
"Εκτορι γάρ οἱ θυμὸς εβούλετο κῦδος ορέξαι.
  'Αλλοι δ' αμφ' άλλῃσι μάχην εμάχοντο πύλῃσιν.
Αργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὥς πάντ' αγορεῦσαι.
Πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ορώρει θεσπιδαὲς πῦρ
Λάϊνον· Αργεῖοι δὲ καὶ αχνύμενοί περ, ανάγκῃ
Νηῶν ημύνοντο· θεοὶ δ' ακάχειατο θυμῷ
Πάντες ὅσοι Δαναοῖσι μάχης επιτάρροθοι ἦσαν.
  Σὺν δ' έβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
  'Ενθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης
Δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης δια χαλκοπαρῄου·
Ουδ' άρα χαλκείη κόρυς έσχεθεν, αλλὰ δια πρὸ
Αιχμὴ χαλκείη ῥῆξ' οστέον, εγκέφαλος δὲ
'Ενδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

Asius Hyrtacides, et indignatus verbum dixit:
  Jupiter pater, igitur et tu fallax factus es
Omnino: non enim ego putabam heroas Achivos
Laturos nostrum robur et manus invictas.
Illi vero ut vespæ in medio maculosæ atque apes
Nidos faciunt viam ad asperam,
Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
Viros venatores, pugnant pro natis:
Sic hi nolunt a portis *tantum*, duo licet sint,
Recedere, ante quam vel interficiant *alios* vel *ipsi* capiantur.
  Sic dixit, neque Jovis flexit mentem hæc dicens:
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere.
  Alii vero circa alias pugnam pugnabant portas.
At difficile me hæc deum tamquam omnia proloqui.
Undequaque enim circa murum excitatus est immane-ardens ignis
Lapideum: Argivi autem mœsti licet exsistentes, necessitate
Pro navibus pugnabant: dii vero tristes erant animo
Omnes quotquot Danais in præliis favebant.
Commiserunt vero Lapithæ pugnam et prælium.
  Tum vero Pirithoi filius fortis Polypœtes
Hasta percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis:
Neque ærea galea prohibuit, sed penitus
Cuspis ærea perrupit os, cerebrum autem
Intus totum fœdatum est: domuitque ipsum ardentem.

Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
Αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰάμενον καὶ Ὀρέστην,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πολυβοτείρῃ.
Ὄφρ' οἳ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
Τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχός τε ῥῆξειν, καὶ ἐνιπρῆσειν πυρὶ νῆας.
Οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωὸν ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
Ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
Κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·

Deinde vero Pylonem et Ormenum interfecit.
Filium autem Antimachi Leonteus proles Martis,
Hippomachum percussit hasta ad balteum adsequutus.
Rursum autem ex vagina extracto ense acuto,
Antiphatem quidem primum impetu facto per turbam,
Percussit cominus: is autem supinus solo adlisus est:
Sed deinde Menonem et Jamenum et Orestem,
Omnes alios-super-alios admovit terræ almæ.
Dum ii hos interfectos spoliabant armis coruscis,
Interea Polydamantem et Hectorem juvenes sequebantur,
Qui plurimi et fortissimi erant, ardebant autem maxime
Murumque perrumpere, et incendere igne naves.
Hi tamen adhuc anxie-deliberabant stantes ad fossam.
Avis enim ipsis supervenerat transire cupientibus,
Aquila altivolans ad sinistram copias revocans,
Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,
Vivum, adhuc palpitantem: et nec dum oblitus erat pugnæ.
Percussit enim ipsam tenentem ad pectus prope collum,
Contortus retro: illa autem a se demisit in terram,
Dolens doloribus, medium autem dejecit in agmen:
Ipsaque clangens avolavit flatibus venti.
Trojani autem cohorruerunt ut viderunt maculosum serpentem
Jacentem in mediis, Jovis portentum ægidem-ferentis.
Tum vero Polydamas audacem Hectorem adloquutus est adstans:

Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
Ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
Δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
Ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
Ζωὸν, ἄφαρ δ' ἀφέηκε πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι.
Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
Ὣς ἡμεῖς εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα
Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
Χαλκῷ δῃώσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν
Ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκετ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·

Hector, semper quidem utcumque me increpas in concionibus
Recte monentem: quandoquidem nequaquam par est,
Civis qui sit præter *rectum* dicere, neque in consilio,
Neque unquam in bello, tuam vero potentiam semper augere.
Nunc autem rursus proloquar, ut mihi videntur esse optima,
Ne eamus cum Danais pugnaturi de navibus.
Sic enim eventurum puto, si quidem vere
Trojanis hoc augurium advenit transire cupientibus
Aquila altivolans, ad sinistram copias revocans,
Cruentatum serpentem portans unguibus immanem
Vivum, citoque dimisit antequam ad caros nidos pervenisset,
Neque effecit portans ut daret pullis suis:
Sic nos etiamsi portas et murum Achivorum
Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi,
Non recte a navibus revertemur per easdem vias.
Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi
Ære interficient pugnantes pro navibus.
Hac certe interpretatione responderit augur, qui vere animo
Peritus sit prodigiorum, et ei paruerint populi.
Hunc vero torve intuitus adloquutus est pugnam-expedite-ciens
Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis: Hector:
Nosti et aliam sententiam meliorem hac excogitare.
Si tamen vere jam hanc serio dicis,
Certe jam tibi dii mentem ademerunt ipsi;

Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν·
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
Πείθεσθαι, τῶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
Εἴτ' ἐπὶ δεξί' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περὶ κτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
  Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
Θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν·
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν,
Ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον·
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,

Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci
Consiliorum, quæ mihi ipse promisit et adnuit:
Tu vero alitibus alas-patulis jubes
Parere, quos minime moror, neque curo,
Sive ad dextram vadant ad auroramque solemque,
Sive ad sinistram isti ad occasum obscurum.
Nos vero magni Jovis pareamus consilio,
Qui omnibus mortalibus et immortalibus imperat.
Unum augurium præstantissimum, pugnare pro patria,
Cur tu times pugnam et prælium?
Etsi enim alii circum-occidamur omnes
Naves ad Argivorum, tibi tamen non timor est pereundi:
Non enim tibi cor impetus-hostium-manens, neque pugnax.
Si vero tu a pugna abstinebis, vel aliquem alium
Dehortatione-deceptum verbis avertes a prælio,
Statim mea hasta percussus animam amittes.
  Ita fatus præcessit: hi autem una sequebantur,
Clamore immenso; insuper autem Jupiter gaudens-fulmine
Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,
Quæ recta naves-versus pulverem ferebat: et Achivorum
Molliebat animum, Trojanis vero et Hectori gloriam dabat;
Hujus jam prodigiis confisi atque robore *suo*,
Perfringere magnum murum Achivorum tentabant:
Pinnas quidem turrium convellebant, et demoliebantur propugnacula,

Στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.
Τὰς οἵγ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥήξειν· οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
Ἀλλ' οἵγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
Βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
Πάντοσε φοιτήτην μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
Ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσιν
Νείκεον ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
Ὅστε χερειότερος, ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασιν·
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε, μή τις ὀπίσσω
Τετράφθω ποτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας·
Ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Αἴκεν Ζεὺς δώῃσιν ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Νεῖκος ἀπωσαμένους, δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὄτρυνον Ἀχαιῶν.
Τῶν δ' ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτουσι θαμειαὶ
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
Νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα,
Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,

Crepidinesque prominentes vectibus-moliebantur, quas Achivi
Primas in terra posuerant ut essent stabilimina turrium.
Has illi convellebant, sperabant autem murum Achivorum
Se-perrupturos: nondum tamen Danai cedebant de via,
Sed illi scutis bovinis præmunientes propugnacula,
Percutiebant ab ipsis hostes murum subeuntes.
Ambo autem Ajaces hortantes in turribus
Quaquaversum itabant robur excitantes Achivorum:
Alium blandis, alium duris verbis
Increpabant quemcumque omnino pugnam-remittentem vidissent:
O amici, Argivorum quique eximius, quique mediocris,
Quique deterior, quandoquidem non omnes similes
Viri in bello, nunc est opus omnibus:
Et vero ipsi hoc nimirum cognoscitis, ne quis retro
Vertatur ad naves *hosti* magno-clamore-minanti auscultans:
Sed ulterius procedite, et invicem hortamini,
Si forsan Jupiter det olympius fulgurator,
Pugnam quum repulerimus, hostes ad urbem persequi.
Sic illi ante alios clamantes pugnam excitabant Achivorum.
Horum autem sicut flocculi nivis cadunt crebri
Die hiberno, quando orsus est providus Jupiter
Ningere hominibus, ostentans sua tela,
Sopitis vero ventis fundit constanter, donec operuerit
Celsorum montium vertices et cacumina summa,

Καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
Καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς
Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
Εἰλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί,
Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς
Βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τύχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο, πάντοσ' ἐΐσην,
Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
Τὴν ἄρ' ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων
Βῆ ῥ' ἴμεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅστ' ἐπιδευὴς
Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Εἴπερ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα
Οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·

Et campos florentes, et hominum pinguia culta,
Et super maris cani funduntur portubusque et littoribus,
Fluctus autem ipsas adventans prohibet, aliaque omnia
Operiuntur desuper quum ingruat Jovis imber:
Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,
Hi quidem in Trojanos, illi autem a Trojanis in Achivos
Jaculantibus; murum autem supra totum strepitus ortus est.
Haudquaquam vero tunc Trojani et illustris Hector
Muri perrupissent portas et longum vectem,
Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter
Excitasset in Argivos, ut leonem in boves nigros,
Statim vero clypeum quidem ante se ferebat undique æquale,
Pulcrum, æneum, lamina-ductili-tectum, quod faber
Ductili-artificio-fecerat, intus vero pelles-bovinas consuerat spissas,
Aureis virgis perpetuis circa orbem.
Hoc ille ante-se objecto, duas hastas vibrans
Perrexit ire sicut leo in-montibus-nutritus, qui indigus
Diu fuerit carnium, jubet autem ipsum animus magnus,
Oves tentaturum, etiam ad bene-munitam caulam ire.
Etsi enim invenerit apud ipsam pastores viros
Cum canibus et hastis custodiam-agentes circa oves;
Haud tamen re-non-tentata sustinet a stabulo pelli:
Sed is aut rapuit insiliens, aut et ipse
Vulneratus est inter primos veloci a manu jaculo;

Ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκεν
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη παῖδ' Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
Ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὣς εἰσορόωσιν,
Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι,
Ὄφρά τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων,
Οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κατακοιρανέουσιν
Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
Οἶνόν δ' ἔξαιτον, μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
Ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε,
Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθ', οὔτέ κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτέ κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
Νῦν δ' ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι,
Ἴομεν, ἠὲ τῷ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησεν.
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.

Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit
Murum invadere, perque rumpere propugnacula.
Statim autem Glacum adloquutus est filium Hippolochi:
Glauce, cur nam nos honoribus affecti sumus maxime
Sedeque carnibusque, et plenis poculis,
In Lycia, omnes autem deos tamquam *nos* adspiciunt,
Et agri-portionem colimus magnam Xanthi ad ripas,
Amœnam, vitifero solo et frugifero?
Quare nunc oportet Lycios inter primos exsistentes
Stare, et pugnæ ardenti interesse,
Ut aliquis sic dicat Lyciorum bene-armatorum,
Nequaquam inglorii Lyciam administrant
Nostri reges, eduntque pingues oves,
Vinumque eximium, dulce; sed et robur *iis est*
Præstans, quando quidem Lycios inter primos pugnant.
O amice, si quidem enim bello hoc evitato,
Perpetuo jam essemus expertesque senii immortalesque
Futuri, ne ipse quidem inter primos pugnarem,
Neque te mitterem pugnam in gloriosam:
Nunc vero, quandoquidem utcumque fata instant mortis
Sexcenta, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,
Eamus, vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis.
Sic dixit: neque Glaucus aversus est, neque non obsequutus est.
Hi autem recta ibant Lyciorum magnam gentem ducentes.

Τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μηνεσθεύς.
Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
Ἡγεμόνων, ὅστις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
Ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
Ἐγγύθεν· ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, αὐτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν,
Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
Καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
Ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας,
Εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,

Quos conspicatus cohorruit filius Petei Menestheus.
Hujus enim jam ad turrim ibant malum ferentes.
Circumspexit autem per agmen Achivorum, si quem videre posset
Ductorem, qui suis malum a sociis arceret:
Animadvertit autem Ajaces duos prælii insatiabiles
Stantes, Teucrumque modo e tentorio profectum
Prope: sed nullo-modo licebat ei si clamaret exaudiri:
Tantus enim strepitus erat, sonitusque ad cœlum perveniebat,
Percussorum scutorumque et setis-equinis-comantium galearum,
Et portarum: omnes enim accesserant: illique ad ipsas
Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.
Statim autem ad Ajacem misit præconem Thootem:
I, nobilis Thoota, currens Ajaces voca,
Ambos quidem magis: hoc enim longe optimum omnium
Esset, nam mox hic fiet gravis cædes:
Huc enim magna-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea
Magno impetu irruunt in acribus pugnis:
Si vero ipsis etiam illic labor et certamen ortum est,
At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
Et cum Teucer simul sequatur arcuum peritus.
Sic dixit: neque ei præco non obsequutus est ut audivit,
Pertexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum.
Et stetit juxta Ajaces, profectus statimque adloquutus est:
Ajaces, Argivorum ductores ære-loricatorum,

Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· (ὁ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καὶ οἱ Τεῦκρος ἅμ' ᾖε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο,
Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες.
Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα

Jubet Petei Jovis-alumni carus filius
Illuc ire, ut laboris vel paulum participes sitis:
Ambo quidem magis: hoc enim longe optimum omnium
Esset, nam mox ibi fiet gravis cædes:
Illuc enim magna-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea
Magno impetu irruunt in acribus pugnis.
Si vero et hic etiam bellum et certamen ortum est,
At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
Et eum Teucer simul sequatur arcuum peritus.
Sic dixit: neque non obsequutus est magnus Telamonius Ajax.
Statim Oilidem verbis volucribus adloquutus est:
Ajax, vos quidem hic, tu et fortis Lycomedes,
Stantes Danaos excitate ad fortiter pugnandum;
Sed ego illuc ibo, et interero pugnæ:
Protinus autem revertar, postquam strenue ipsis auxiliatus fuero.
Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,
Et cum eo Teucer ibat frater et eodem-patre-natus.
Una cum istis vero Pandion Teucri ferebat curvos arcus.
Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,
Murum intra euntes, laborantibus autem supervenerunt.
Illi vero ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes.
Fortes Lyciorum ductores atque principes.
Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor.
Ajax vero primus Telamonius virum interfecit

Σαρπήδοντος ἑταῖρον Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κε μιν ῥέα
Χείρεσιν ἀμφοτέρῃσι φέροι ἀνὴρ οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας.
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξεν
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
Ἧ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθὼν, ἵνα μήτις Ἀχαιῶν
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόωτ' ἐπέεσσιν.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος·
Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν, ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος. ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
Πρηνὴς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
Ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσσι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνεν.

Sarpedonis socium Epiclem magnanimum,
Saxo aspero percussum, quod murum intra
Jacebat magnum ad pinnam summum: neque id facile
Manibus ambabus sustulisset vir ne ætate quidem maxime florens,
Quales nunc homines sunt: at ille ex alto immisit sublatum,
Perrupitque quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit
Omnia simul capitis: is autem urinatori similis,
Decidit ab excelsa turri, liquitque ossa anima.
At Teucer Glaucum fortem filium Hippolochi,
Sagitta irruentem percussit a muro alto,
Qua vidit nudatum brachium: cessareque fecit a pugna.
Retroque a muro desiliit furtim, ut ne quis Achivorum
Vulneratum videret, et insultaret verbis.
Sarpedoni autem dolor fuit propter Glaucum abeuntem:
Protinus ut animadvertit, attamen non oblitus est pugnæ:
Sed is Thestoridem Alcmaonem hasta adsequutus
Vulneravit, extraxitque hastam: ille autem sequutus hastam ce-
Pronus: et circa ipsum sonitum-dedere arma varia ære. cidit
Sarpedon vero pinnam prehensam manibus robustis
Trahebat, quæ sequuta est tota prorsus: et desuper
Murus nudatus est, multis autem fecit viam.
Illum vero Ajax et Teucer simul-insequuti, hic quidem sagitta
Percussit lorum circa pectora splendidum
Clypei ingentis: sed Jupiter fata arcuit

Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσι δαμείη.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπαλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
Ὥστ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.

A filio suo, ne navium ad puppes interficeretur.
At Ajax clypeum percussit insiliens: atque penitus
Intravit hasta, et aspere-repulit ipsum ardentem.
Cessit autem paululum a propugnaculo, neque tamen omnino.
Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam referre.
Et adhortatus est divinus conversus Lycios:
O Lycii, quid ita remittitis impetuosam fortitudinem?
Difficile autem mihi est, etiam fortissimo exsistenti,
Soli quum *murum* perruperim, facere ad naves aditum:
Sed una-sequimini: multorum autem opus melius.
Sic dixit; illi autem regis reveriti adhortationem,
Validius incubuerunt consiliarium circa regem.
Argivi autem ex-altera-parte corroborabant phalangas
Murum intra, magnum autem ipsis apparebat opus.
Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant
Muro rupto facere ad naves viam:
Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant
A muro retro repellere, postquam primum accesserant.
Sed sicut de finibus duo viri contendunt,
Mensuras in manibus tenentes communi in arvo,
Quique exiguo in loco litigant de suo jure:
Sic quidem hos distinebant pinnæ: ii autem super ipsis
Vastabant alii-aliorum circa pectora bovina-pelle-factos
Clypeos rotundos, parmasque leves.

Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
Ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
Πάντη δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε.
Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκεν
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα
Κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
Εἱστήκει πρόσθεν, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
Ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
Ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.

Multi autem vulnerabantur corpore sævo ære,
Et si cui verso terga nudarentur
Pugnantium, multi autem penitus per scutum ipsum.
Ubique vero turres et pinnæ sanguine virorum
Perfusæ erant utrinque a Trojanis et Achivis.
Sed ne sic quidem poterant fugare Achivos:
Sed sic-ita-habebant ut lances mulier lanificio-victum-quæritans
Quæ pondus tenens et lanam seorsum elevans adpendit juxta,
Exæquans, ut liberis duram mercedem ferat.
Sic quidem horum æqualiter pugna intendebatur bellumque.
Usque dum jam Jupiter gloriam superiorem Hectori daret
Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum.
Clamavit autem intentissima-voce Trojanis vociferans:
Ingruite, equûm-domitores Troes, et perrumpite murum
Argivorum, et navibus immittite immane-ardentem ignem.
Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
Et recta irruebant in murum frequentes; iique deinde
Pinnas adscendebant, acutas hastas tenentes.
At Hector correptum lapidem ferebat, qui portas
Stabat ante, extremus, crassus, et desuper
Acutus erat: eum autem ne duo quidem viri populi fortissimi
Facile in plaustrum a solo movere possent,
Quales nunc homines sunt: ille vero facile ipsum vibrabat etiam (solus.
Hunc ei levem reddiderat Saturni filius versuti.

Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς
Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
Ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
Αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
Δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
Εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
Εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη·
Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
Βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
Ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
Σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶν
Δοῦρ' ἔχεν· οὐκ ἄν τίς μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσάλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει·
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

Et ut quando opilio facile portat vellus arietis
Manu prehensum altera, exiguum autem ipsum pondus urget:
Sic Hector recta in tabulas ferebat lapidem sublatum,
Quæ portas muniebant valde spisse coagmentatas,
Cifores, altas: duo autem intus vectes
Firmabant invicem-trasversi, una autem clavis accomodata erat.
Stetit autem valde prope profectus, et adnixus percussit medias,
Firmiter divaricatis-cruribus-stans, ne ei imbelle telum esset:
Et rupit ambos cardines; cecidit autem lapis intra
Magno pondere, immaneque circa portæ crepuerunt: neque vectes
Sustinuerunt, tabulæ vero disruptæ sunt alio alia
Lapidis missi-impetu; insiliit autem illustris Hector,
Nocti veloci similis adspectu: fulgebatque ære
Adspectu-terribili, quo indutus erat circa corpus: duas autem ma-
Hastas tenebat: haud quis illum inhibere-potuisset occurrens; (nibus
Præter deos, quando insiliit in portas; et igne oculi ardebant:
Hortabatur autem Trojanos conversus ad agmen,
Murum transcendere; illi autem hortanti paruerunt:
Et protinus alii quidem murum transcenderunt, alii vero per ipsas
Affabre-factas infundebantur portas: Danai autem diffugerunt
Naves ad cavas: tumultusque vehemens consequutus-est.

ARGUMENTUM

LIBRI XIII. ILIADIS.

Trojani passim superato muro cædunt Achivos, quum Neptunus miseratione commotus, clam Jove, tuendis navibus auxiliator accedit (1-42): qui primum duos Ajaces, tum ceteros principes, humana specie indutus, ad obsistendi pertinaciam cohortatur (43-124). Igitur Ajaces et alii Hectorem in media acie ab excidio navium arcent (125-205). mox Idomeneus a Neptuno in arma instigatus, adsumto Merione, ad sinistram adflictis succurrit (206-329). Exinde atrox prælium conseritur, in quo Trojanis Jupiter, Achivis Neptunus favet, inter Achivos Idomenei imprimis virtus spectatur (330-362). Is Othrisoneum, Asium, Alcathoum interficit; idemque cum Merione, Antilocho, Menelao, adversus Æneam, Deiphobum, Helenum, Paridem prospere dimicat (363-672). Etiam Hectorem, medio, quem dudum tenuit, loco sic urgent Ajaces, et aliæ catervæ, ut gradum jam referant Trojani: sed Polydamantis consilio firmatus Hector repente collectos in hostem ducit (673-808): novam pugnam ciet Ajax, et ingenti utrimque clamore certatur (809-837).

Νῦ δὲ Ποσειδάων Δαναοῖς κράτος ὤπασε λάθρη.

Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσεν,
Τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν
Νωλεμέως, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ,
Νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρηκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν
Γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
Ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ.
Οὐ γὰρ ὄγ' ἀθανάτων τίν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων Ἐνοσίχθων.
Καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο πτόλεμόν τε μάχην τε
Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
Φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰών, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη

Jupiter vero postquam Troasque et Hectorem navibus admovit,
Eos quidem reliquit ad illas laboremque ferre et ærumnas
Indesinenter, ipse autem retro vertit oculos fulgidos,
Seorsum ad equestrium Thracum despiciens terram,
Mysorumque cominus-pugnantium, et illustrium Hippomolgorum
Lacte-victitantium, longævorumque, justissimorum hominum.
Ad Trojam autem non omnino amplius vertebat oculos fulgidos.
Non enim ille immortalium quemquam existimabat suo in animo
Profectum vel Trojanis auxiliaturum vel Danais.
Neque cæcam-speculationem agebat rex Neptunus.
Etenim hic spectans sedebat bellumque pugnamque
Alte super summum verticem Sami sylvosæ
Threiciæ: inde enim conspiciebatur tota quidem Ida,
Conspiciebatur et Priami urbs, et naves Achivorum.
Illic is e mari sedebat egressus, miserebaturque Achivos
A Trojanis domitos, Jovi autem graviter succensebat.
Et protinus de monte descendit prærupto,
Rapide pedibus progressus: tremebant autem montes alti et sylva

Ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
Τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰὼν, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ
Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
Χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχαται ἄφθιτα αἰεί.
Ἔνθ' ἐλθὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε.
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσατο δίφρου·
Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτῷ
Πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
Γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο· τοὶ δ' ἐπέτοντο
Ῥίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
Τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
Μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
Ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
Ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
Νοστήσαντα ἄνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες, ἠὲ θυέλλῃ,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο,
Ἄβρομοι, αὐΐαχοι, ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
Αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόφι πάντας Ἀχαιούς.

Pedibus sub immortalibus Neptuni incedentis.
Ter quidem protendit gressum, quarto autem *passu* pervenit ad locum
Ægas: illic autem ei inclytæ ædes in imo mari (destinatum
Aureæ, coruscantes ædificatæ *erant* immortales semper.
Illuc quum venisset, sub curru junxit æripedes equos,
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes.
Aurumque ipse induit circum corpus: accepit autem scuticam
Auream, scite-factam, suamque adscendit sellam:
Tendebat autem agere super undas: exsultabantque cete sub ipso
Undique e latebris, neque non-agnoverunt regem:
Cum-lætitia autem mare huc-illuc-diductum-cedebat: hi vero vola-
Celeriter admodum, neque subtus madescebat æreus axis: (bant
Hunc vero ad Achivorum naves agiles ferebant equi.
Est autem quædam specus ampla alti in profundo maris,
Inter Tenedum et Imbrum asperam:
Illic equos stabulare-fecit Neptunus terræ-quassator,
Solutos curribus, juxtaque divinum posuit pabulum
Ut ederent: et circa pedes pedicas posuit aureas,
Infrangibiles, insolubiles, ut firmiter illic manerent
Rediturum regem: is autem ad exercitum abiit Achivorum.
At Trojani flammæ pares conferti, sive procellæ,
Hectorem Priamidem inexpleto ardore sequebantur,
Magnum-frementes, clamantesque, et sperabant naves Achivorum
Capturos se, occisurosque ad ipsas omnes Achivos.

Αλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, εννοσίγαιος,
Αργείους ώτρυνε βαθείης εξ ἁλὸς ελθὼν·
Εισάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ατειρέα φωνήν.
Αἴαντε πρώτω προσέφη μεμαῶτε καὶ αυτώ,
Αἴαντε, σφὼ μέν τε σαώσετε λαὸν Αχαιῶν,
Αλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.
Ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' ου δείδια χεῖρας αάπτους
Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
Ἕξουσιν γὰρ ἅπαντας εϋκνήμιδες Αχαιοί.
Τῇ δὲ δὴ αινότατον περιδείδια μήτι πάθωμεν,
Ἧ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης φλογὶ είκελος ἡγεμονεύει
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' εριϛθενέος πάϊς εἶναι.
Σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τὶς ενὶ φρεσὶ ποιήσειεν
Αυτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς, καὶ ανωγέμεν ἄλλους·
Τῶ κε καὶ εσσύμενόν περ ερωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
Ωκυπόρων, ει καί μιν Ολύμπιος αυτὸς εγείρει.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος Εννοσίγαιος
Αμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσεν μένεος κρατεροῖο,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ελαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Αυτὸς δ' ὥστ' ἴρηξ ωκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
Ὅς ῥά τ' απ' αιγίλιπος πέτρης περιμήκεος αρθεὶς
Ὁρμήσει πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο·
Ὣς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ενοσίχθων.
Τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν Οϊλῆος ταχὺς Αἴας.

Sed Neptunus terram-cingens, quatiens-terram,
Argivos excitabat profundo e mari egressus.
Quum-se-adsimilasset Calchanti corpore et indefessâ voce.
Ajaces primos adloquutus est promtos-animis etiam per se;
Ajaces, vos quidem servabitis populum Achivorum,
Fortitudinis memores, non autem diræ fugæ.
Alibi enim ego non timeo manus audaces
Trojanorum, qui magnum murum transcenderunt turba:
Repriment enim omnes bene-ocreati Achivi.
Hac vero *parte* jam gravissime timeo ne quid incommodi accipiamus,
Qua hic rabiosus flammæ par ducit-copias
Hector, qui Jovis jactat præpotentis filium se esse.
At vobis sic deorum aliquis in mentibus ponat,
Ut et ipsi stetis fortiter, et hortemini alios:
Ita enim furentem licet repuleritis a navibus
Velocibus, etiam si eum Jupiter ipse excitet.
Dixit, et sceptro terram-cingens Neptunus
Ambos feriens implevit robore forti,
Membraque fecit levia, pedes et manus superne.
Ipse autem ut accipiter alis-pernix excitatur ad volandum,
Qui a prærupta petra excelsa levatus
Properat per planitiem insequi avem alius-generis:
Sic ab his facto-impetu abiit Neptunus terræ-quassator.
Ex-ipsis duobus autem sensit prius Oïlei *filius* velox Ajax,

Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·
  Αἶαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν
Μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι,
Οὐδ' ὅγε Κάλχας ἐστὶ, θεοπρόπος οἰωνιστής·
Ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
Ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος· ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ·
Καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθεν.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
Μαιμῶσιν, καί μοι μένος ὤρορε, νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινώω δὲ καὶ οἶος
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.
  Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφιν θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.
Τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς,
Οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ·
Τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
Καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίγνετο, δερκομένοισιν
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
Τοὺς οἵγ' εἰσορόωντες, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον·
Οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ· ἀλλ' Ἐνοσίχθων
Ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.

Qui protinus Ajacem adloquutus est Telamonium filium:
  Ajax, quoniam aliquis nobis Deorum qui Olympum habitant
Vati adsimilatus jubet ad naves pugnare,
Neque enim hic Calchas est, vates augur:
Vestigia enim retro pedum et tibiarum
Facile cognovi abeuntis: facile enim dignoscuntur etiam dii:
Continuo tum mihi ipsi animus in pectoribus meis
Magis excitatus est ad pugnandum atque præliandum,
Pugnamque adpetunt-gestientes subtus pedes et manus superne.
  Hunc respondens adloquutus est Telamonius Ajax:
Sic nunc et mihi circa hastam manus audaces
Gestiunt, et mihi animus erectus est, subtus autem pedibus
Ardore-impellor ambobus: animo vero incitato cupio vel solus
Cum Hectore Priamide inexpletum ardenti pugnare.
  Sic hi quidem talia inter se dicebant,
Pugnæ-studio læti, quod ipsi deus immiserat animo.
Interim autem postremos Neptunus excitabat Achivos,
Qui ad naves veloces reficiebant suum animum:
Quorum simul gravique labore defessa membra soluta erant,
Simul ipsis dolor in animo oriebatur, adspicientibus
Trojanos, qui magnum murum transcenderant turba:
Hos illi inspicientes, sub superciliis lacrymas fundebant:
Non enim putabant *se* effugituros perniciem: sed Neptunus
Facile interventu-suo fortes concitavit phalangas.

Τεῦκρον επὶ πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων
Πηνέλεών θ' ἥρωα, Θόαντά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε καὶ Αντίλοχον, μήστωρας αϋτῆς.
Τοὺς ὄγ' εποτρύνων, έπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αιδὼς, Αργεῖοι κοῦροι νέοι· ὔμμιν έγωγε
Μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας αμάς·
Ει δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
Νῦν δὴ ειδεται ἦμαρ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' οφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Δεινὸν, ὃ ούποτ' έγωγε τελευτήσεσθαι έφασκον,
Τρῶας εφ' ἡμετέρας ιέναι νέας, οἳ τὸ πάρος περ
Φυζακινῇς ελάφοισιν εοίκεσαν, αἵτε καθ' ὕλην
Θώων, πορδαλίων τε, λύκων τ' ἤϊα πέλονται,
Αὔτως ηλάσκουσαι, ανάλκιδες, ουδ' επὶ χάρμη·
Ὣς Τρῶες τὸ πρίν γε μένος καὶ χεῖρας Αχαιῶν
Μίμνειν ουκ εθέλεσκον εναντίον ουδ' ηβαιόν·
Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλης επὶ νηυσὶ μάχονται,
Ἡγεμόνος κακότητι, μεθημοσύνῃσί τε λαῶν,
Οἳ κείνῳ ερίσαντες, αμυνέμεν ουκ εθέλουσιν
Νηῶν ωκυπόρων, αλλὰ κτείνονται ανʼ αυτάς.
Αλλ' ει δὴ καὶ πάμπαν ετήτυμον αίτιός εστιν
Ἥρως Ατρείδης ευρυκρείων Αγαμέμνων,
Οὕνεκ' απητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα,
Ἡμέας γ' ούπως εστὶ μεθιέμεναι πολέμοιο,

Ad Teucrum primum et Leitum venit hortans
Peneleumque heroem, Thoantemque, Deipyrumque,
Merionemque et Antilochum, peritos pugnæ.
Hos ille incitans, verbis volucribus adloquutus est:
Proh pudor, Argivi juvenes adolescentes: vobis ego
Pugnantibus confidebam salvas fore naves nostras:
Si vero vos pugnam detrectabitis gravem,
Nunc certe illuxit dies quo a Trojanis domabimur.
O dii, profecto ingens miraculum hoc oculis video,
Indignum, quod nunquam ego eventurum putabam,
Trojanos ad nostras accedere naves, qui prius
Fugacibus cervis similes-erant, quæ per sylvam
Thoum, pardaliumque, luporum escæ sunt,
Temere errantes, imbelles, neque *natæ* ad pugnam:
Sic Trojani antehac robur et manus Achivorum
Manere nolebant ex adverso ne paululum quidem:
Nunc vero procul ab urbe cavas ad naves pugnant,
Imperatoris vitio, detrectationeque militum,
Qui cum illo contendentes, arcere nolunt
A navibus velocibus, sed interficiuntur per ipsas.
Verumtamen etiam si omnino vere in culpa est
Heros Atrides late-dominans Agamemnon,
Eo quod contumelia-affecit pedibus-celerem Pelidem,
Nobis saltem nullo-modo licet detrectare pugnam,

Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
Ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
Πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν· οὐδ' ἂν ἔγωγε
Ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅστις πολέμοιο μεθείη,
Λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι.
Ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον
Τῇδε μεθημοσύνῃ· ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
Αἰδῶ, καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει,
Καρτερός· ἔρρηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα.
Ὣς ῥα κελευτιόων Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
Καρτεραί, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθών,
Οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος· οἱ γὰρ ἄριστοι
Κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
Φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ·
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
Νευόντων· ὡς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
Ἔγχεα δ' ἐπτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
Ἀντικρὺ μεμαώς, ὀλοοίτροχος ὣς ἀπὸ πέτρης,
Ὅντε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὤσῃ,

Sed medeamur ocyus *huic malo*: faciles vero sanatu mentes bonorum:
Vos autem minime honeste remittitis impetuosam fortitudinem,
Omnes fortissimi quum sitis in exercitu: neque vero ego
Virum objurgaverim, qui pugnam detrectet,
Quum imbellis sit: vobis autem succenseo ex animo.
O molles, mox jam aliquod malum admittetis gravius
Hac detrectatione: sed in mentibus reponite singuli
Pudorem, *hominumque* reprehensionem: jam enim ingens certamen ortum est.
Hector jam ad naves prælio-strenuus pugnat,
Fortis: perfregit vero portas et longum vectem.
Sic sane adhortans Neptunus concitavit Achivos:
Circum autem Ajaces duos stabant phalanges
Firmæ, quas ne Mars quidem vituperasset si intervenisset,
Neque Minerva populorum-concitatrix: illi enim præstantissimi
Delecti Trojanasque et Hectorem nobilem manebant,
Constipantes hastam hastæ scutum scuto densissimis-ordinibus:
Clypeus nempe clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir:
Seque invicem adtingebant setis-equinis-comantes galeæ splendidis conis
Nutantium, adeo densi steterunt inter se:
Et hastæ crispabantur audacibus a manibus
Concussæ: hi autem recta tendebant, ardebantque pugnare.
At Trojani prius-in-eos-impetum fecerunt conferti: præibatque Hector
Contra alacer-ruens, lapis-cursu-perniciosus tamquam a petra,
Quem de vertice montis fluvius torrens impulerit,

Ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης,
Ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
Ὕλη· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Ἰσόπεδον, τότε δ' οὔτι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
Ὣς Ἕκτωρ, εἵως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Κτείνων, ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξιν,
Στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς· οἱ δ' ἀντίοι υἷες Ἀχαιῶν,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Παρμένετ'· οὔτι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοί,
Καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες.
Ἀλλ', ὀΐω, χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσε θεῶν ὤριστος ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηΐφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Κοῦφα ποσὶ προβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια προποδίζων·
Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην
Ταυρείην· τῆς δ' οὔτι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ· Δηΐφοβος δὲ

Abruptis immenso imbre asperæ retinaculis petræ,
Alteque subsiliens volat, resonatque sub ipso
Sylva: hic autem cursu-perpetuo currit magna vi, donec pervenerit
In planitiem, tum vero nequaquam volvitur, cursu licet incitatus:
Sic Hector, hactenus quidem minabatur usque ad mare
Facile *se* perventurum ad tentoria et naves Achivorum,
Interficientem, verum quando jam in densas incidisset phalangas,
Stetit prope-admodum obtinens: ex adverso autem filii Achivorum,
Percutientes ensibusque et hastis utrinque-acutis,
Repulerunt *eum* a se: at ille cedens aspera-vi-concussus est,
Vociferatusque est alta-voce Trojanos inclamans:
Trojani et Lycii et Dardani cominus-pugnantes,
Perstate: haudquaquam diu me sustinebunt Achivi,
Licet valde addensatis-ordine quadrato *agminibus* seipsos instruxerint;
Sed, puto, cedent hasta *mea fugati*, si vere me
Incitavit deorum potentissimus altitonans maritus Junonis.
Sic fatus, excitavit robur et animum uniuscujusque:
Deiphobus inter hos elato animo incedebat,
Priamides, præ seque tenebat clypeum undique æquale,
Levi passu progrediens, et clypeo-tectus procedens:
At vero Meriones in eum dirigebat hastam fulgentem.
Et percussit, neque aberravit a clypeo undique æquali
Taurino: id autem haudquaquam trajecit, sed multo prius
In extremo fracta est longa hasta: verum Deiphobus

Ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ
Ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς
Ἀμφότερον, νίκης τε, καὶ ἔγχεος ὃ ξυνέαξεν·
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε, κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Οἰσόμενος δόρυ μακρὸν, ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Ἴμβριον αἰχμητὴν, πολυΐππου Μέντορος υἱόν·
Ναῖε δὲ Πήδαιον πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
Κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν·
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσιν.
Τόν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ, ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὖτ' ἔπεσεν μελίη ὣς,
Ἥτ' ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο
Χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
Ὣς πέσεν· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὁρμήθη μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος,
Νισσόμενον πόλεμον δὲ κατὰ στῆθος βάλε δουρί.

Scutum taurinum tenuit procul a se, timuit autem animo
Hastam Merionis bellicosi: ille vero heros
Retro sociorum in agmen recessit, iratusque est graviter
Propter utrumque, victoriamque *amissam*, et hastam quam fregerat:
Perrexitque itaque ire præterque tentoria et naves Achivorum,
Adlaturus hastam longam, quæ sibi in tentoriis reliqua erat.
Alii vero pugnabant, et clamor immensus exortus erat.
Teucer autem primus Telamonius virum interfecit
Imbrium armis-acerrimum, divitis-equorum Mentoris filium:
Habitabat autem Pedæum antequam venerant filii Achivorum,
Et filiam Priami nothiam uxorem habebat Medesicasten:
Verum postquam Danaorum naves venerant utrinque-remis-actæ,
Rursus ad Ilium venit, et excellebat inter Trojanos:
Habitabat autem apud Priamum: qui eum honorabat æque ac filios.
Hunc filius Telamonius sub aurem hasta longa
Vulneravit, evulsitque hastam: ille vero cecidit fraxinus tamquam,
Quæ montis in vertice procul conspicui
Ære recisa tenera terræ folia admovit:
Sic cecidit: circum autem ipsum sonitum-dederunt arma varia ære.
Tum Teucer accurrit cupiens arma exsuere.
Hector vero in accurrentem jaculatus est hasta fulgenti:
Sed hic quidem ex adverso conspicatus evitavit æream hastam
Paululum: is autem Amphimacum Cteati filium Actorionis,
Venientem ad pugnam ad pectus percussit hasta.

Δούπησεν δὲ πεσὼν, αράβησε δὲ τεύχε' επ' αυτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὁρμήθη κόρυθα κροτάφοις αραρυῖαν
Κρατὸς αφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο·
Αἴας δ' ὁρμηθέντος ακόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος· αλλ' οὔπη χροὸς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὁ δ' ἄρ' ασπίδος ομφαλὸν οὖτα,
Ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ· ὁ δὲ χάσσατ' οπίσσω
Νεκρῶν αμφοτέρων· τοὺς δ' εξείρυσσαν Ἀχαιοί.
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στίχιος δῖός τε Μενεσθεὺς
Ἀρχοὶ Ἀθηναίων κόμισαν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε μεμαότε θούριδος αλκῆς.
Ὥστε δύ' αἶγα λέοντε κυνῶν ὕπο καρχαροδόντων
Ἁρπάξαντε φέρητον ανὰ ῥωπήϊα πυκνά,
Ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε·
Ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστὰ
Τεύχεα συλήτην, κεφαλὴν δ' απαλῆς απὸ δειρῆς
Κόψεν Οἰλιάδης κεχολωμένος Ἀμφιμάχοιο·
Ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ελιξάμενος δι' ὁμίλου,
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν εν κονίῃσιν.
Καὶ τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων εχολώθη,
Υἱωνοῖο πεσόντος εν αινῇ δηϊοτῆτι.
Βῆ δ' ιέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Οτρυνέων Δαναοὺς, Τρώεσσι δὲ κήδε' έτευχεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς αντεβόλησεν,

Fragorem vero edidit cadens, et sonitum-dedere arma super ipsum.
Hector autem accurrit ut galeam temporibus aptam
Capite diriperet magnanimi Amphimachi:
Ajax autem in accurentem jaculatus est hasta splendenti
Hectorem: sed nullibi ad corpus pervenit, totus enim ære
Horrendo tectus erat: ille autem scuti umbonem percussit,
Repulit autem eum vi magna: isque cedebat retro
A cadaveribus ambobus: hæc autem extraxerunt Achivi:
Amphimachum quidem Stichius nobilisque Menestheus
Principes Atheniensium portaverunt ad exercitum Achivorum:
Imbrium vero Ajaces studiosi impetuosæ pugnæ.
Ut duo capram leones a canibus serratis-dentibus
Ereptam ferunt per virgulta densa,
Alte supra terram in malis tenentes:
Sic utique hunc alte tenentes duo Ajaces bellatores
Arma detraxerunt, caput autem molli a cervice
Amputavit Oiliades iratus Amphimachi *gratia:*
Misitque illud instar-globi rotatum per turbam,
Hectori vero ante pedes cecidit in pulveribus.
Et tum jam ex animo Neptunus iratus-erat,
Nepotis *gratia* cæsi in gravi pugna.
Perrexit autem ire ad tentoria et naves Achivorum,
Incitaturus Danaos, Trojanis autem clades moliebantur:
Idomeneus autem ei hasta-inclytus occurrit,

Ερχόμενος παρ' εταίρου, ὅ οἱ νέον εκ πολέμοιο
Ἦλθε, κατ' ιγνύην βεβλημένος οξέϊ χαλκῷ·
Τὸν μὲν εταῖροι ένεικαν, ὁ δ' ιητροῖς επιτείλας
Ἤϊεν εκ κλισίης· έτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
Αντιάαν· τὸν δὲ προσέφη κρείων Εννοσίχθων,
Εισάμενος φθογγὴν Ανδραίμονος υἷϊ Θόαντι,
Ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αιπεινῇ Καλυδῶνι,
Αιτωλοῖσιν άνασσε· θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Ιδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι απειλαὶ
Ὀίχονται, τὰς Τρωσὶν απείλεον υἷες Αχαιῶν;
Τὸν δ' αὖτ' Ιδομενεὺς Κρητῶν αγὸς αντίον ηὔδα·
Ὦ Θόαν, ούτις ανὴρ νῦν γ' αίτιος, ὅσσον έγωγε
Γιγνώσκω· πάντες γὰρ επιστάμεθα πολεμίζειν·
Ούτέ τινα δέος ίσχει ακήριον, ούτέ τις όκνῳ
Είκων ανδύεται πόλεμον κακόν· αλλά που ούτω
Μέλλει δὴ φίλον εἶναι υπερμενέϊ Κρονίωνι,
Νωνύμνους απολέσθαι απ' Ἄργεος ενθάδ' Αχαιούς.
Αλλά, Θόαν, καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήϊος ἦσθα,
Οτρύνεις δὲ καὶ άλλον ὅθι μεθιέντα ίδηαι·
Τῷ νῦν μήτ' απόληγε, κέλευέ τε φωτὶ εκάστῳ.
Τὸν δ' ημείβετ' έπειτα Ποσειδάων ενοσίχθων,
Ιδομενεῦ, μὴ κεῖνος ανὴρ έτι νοστήσειεν
Εκ Τροίης, αλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
Ὅστις επ' ήματι τῷδε εκὼν μεθίῃσι μάχεσθαι.

Rediens a socio, qui ei nuper e prælio
Venerat, ad poplitem vulneratus acuto ære:
Eum quidem socii asportaverant, ipse autem postquam medicis manda-(ta-dederat,
Redibat ex tentorio: adhuc enim pugnæ cupiebat
Particeps-esse: hunc adloquutus est rex Neptunus,
Adsimilatus voce Andræmonis filio Thoanti,
Qui per totam Pleurona et excelsam Calydona,
Ætolis imperabat, deusque tamquam honorabatur a populo:
Idomeneu, Cretum princeps, quo tibi minæ
Abierunt, quas Trojanis minabantur filii Achivorum?
Hunc vicissim Idomeneus Cretum ductor contra adloquutus est:
O Thoa, nullus vir nunc in culpa, quantum equidem
Intelligo: omnes enim scimus præliari:
Neque quemquam timor detinet exanimans, neque quisquam pigritiæ
Cedens detrectat pugnam perniciosam: sed hoc modo
Videtur nimirum gratum esse præpotenti Saturnio,
Inglorios perire procul ab Argo hic Achivos.
Sed, Thoa, quandoquidem ante bellicosus fuisti,
Et hortari soles etiam alium ubi remittentem videris:
Itaque nunc quidem cessa, hortareque virum quemque.
Huic respondit deinde Neptunus quatiens-terram:
Idomeneu, ne ille vir amplius revertatur
E Troja, sed hic canibus ludibrium fiat,
Quicumque die hoc volens remiserit pugnare.

Αλλ' ἄγε τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
Σπεύδειν· αἴκ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.
Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.
Νῶϊ δὲ καὶ κ' ἀγαθοῖσιν επιστάμεσθα μάχεσθαι.
Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ανδρῶν·
Ιδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανεν,
Δύσσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροῒ, γέντο δὲ δοῦρε·
Βῆ δ' ἴμεν αστεροπῇ εναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
Χειρὶ λαβὼν ετίναξεν απ' αιγλήεντος Ολύμπου,
Δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν, αρίζηλοι δέ οἱ αυγαί.
Ὡς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ θεράπων εὺς αντεβόλησεν,
Εγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ᾔει
Οισόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένος Ιδομενῆος·
Μηριόνη, Μόλου υἱὲ, πόδας ταχὺ, φίλταθ' ἑταίρων,
Τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;
Ηέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ακωκή;
Ηέ τευ αγγελίης μετ' ἐμ' ἤλυθες; οὐδέ τι αυτὸς
Ἧσθαι ενὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, αλλὰ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος αντίον ηὔδα·
Ιδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἔρχομαι, εἴ τί τοι ἔγχος ενὶ κλισίῃσι λέλειπται,
Οισόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
Ασπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν υπερηνορέοντος.

Quare age, armis huc sumtis veni: hæc autem simul oportet
Maturare: si quem usum adferamus duo licet simus.
Utilis-certe-in-unum collata virtus est virorum etiam valde imbelli-(um.
Nos autem et cum fortibus novimus pugnare.
Sic fatus, ille quidem rursus abiit deus ad pugnam virorum:
Idomeneus autem quando jam ad tentorium bene structum venerat,
Induit arma pulcra circa corpus, sumsitque duo-hastilia:
Perrexitque ire fulguri similis, quod Saturnius
Manu acceptum misit vibratum a corusco Olympo,
Ostendens signum hominibus, cujus præclari radii *sunt*.
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis.
Meriones autem ei famulus strenuus occurrit,
Prope ad tentorium: nam hastam æream ibat
Sumturus: hunc autem adloquuta est vis Idomenei:
Merione, Moli fili, pedibus celer, carissime sodalium,
Cur venisti prælioque relicto et pugna?
Numquid vulneratus es, telique te adfligit cuspis?
An alicujus-rei nuncius ad me venisti? nec omnino ipse
Desidere in tentoriis cupio, sed pugnare.
At hunc Meriones prudens vicissim adloquutus est:
Idomeneu, Cretum princeps ære-loricatorum,
Venio, si qua tibi hasta in tentorii relicta est,
Sumturus: eam enim jam confregimus, quam prius habebam,
Clypeo Deiphobi percusso ferocientis.

Τὸν δ' αὖτ' Ιδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Δούρατά γ' αἴ κ' εθέλησθα, καὶ ἓν καὶ εἴκοσι δήεις,
Ἑσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι· οὐ γὰρ οἴω
Ανδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν.
Τῶ μοι δούρατά τ' ἔστι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Καὶ κόρυθες καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
Πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.
Ουδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,
Αλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
Ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
Ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν οἴω.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;
Ει γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
Ες λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
Ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη·
Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ,
Ουδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός,
Αλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει·
Εν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει

Hunc vero Idomeneus Cretum ductor vicissim adloquutus est:
Hastas quidem si volueris, et unam et viginti invenies,
Stantes in tentorio ad parietes collucentes,
Trojanas, quas a cæsis abstuli: non enim profiteor
A viris hostibus longe stans pugnare.
Ideo mihi hastæ sunt et scuta umbonibus-munita,
Et galeæ et thoraces lucidum renidentes.
Hunc Meriones prudens vicissim adloquutus est:
Etiam mihi apud tentoriumque et navem nigram
Multa spolia *sunt* Trojanorum: sed non prope sunt ut-sumere-possim
Neque enim ne me *quidem* puto oblitum esse fortitudinis,
Sed inter primos in pugna illustres-viros-reddente
Sto, quando certamen exortum fuerit belli.
Alium forte aliquem magis Achivorum ære-loricatorum
Lateo pugnans, te vero scire ipsum puto.
Hunc vero Idomeneus Cretum ductor vicissim adloquutus est:
Novi virtute qualis sis: quid te oportet hæc dicere?
Si enim nunc prope naves seligamur omnes fortissimi
Ad insidias, ubi maxime virtus elucescit virorum,
Ibi et qui timidus et qui fortis facile apparet:
Ignavi etenim mutatur color alius ex alio,
Neque ei ut quietus subeat continetur in præcordiis animus,
Sed flexis-genibus-subsidit, et pedes sedet super:
Intusque ei cor valde in pectoribus palpitat

Κῆρας οἰομένῳ· πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων·
Τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτέ τι λίην
Ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν·
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαΐ λυγρῇ.
Οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο.
Εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
Οὐκ ἄν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
Ἀλλά κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσειεν,
Πρόσσω ἱεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς
Ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ.
Ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος.
Ὣς φάτο, Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισιν,
Τῷ δὲ Φόβος, φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς
Ἕσπετο, ὅστ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,
Ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώγε
Ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
Τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς ἀγοὶ ἀνδρῶν
Ἤισαν ἐς πόλεμον, κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
Τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Fatum præsagienti: stridor autem fit dentium:
Fortis autem viri neque mutatur color, neque valde
Trepidat, postquam primum se-collocarit in insidiis virorum:
Optat autem quam-citissime manum conserere in prælio gravi.
Ne ibi quidem tuum robur et manus *quis* vituperarit:
Si quando *seu* eminus vulneratus fueris in-pugna-laborans, seu cominus,
Non in cervicem a tergo ceciderit telum, nec in dorsum,
Sed vel pectoribus vel ventri occurrerit,
Ulterius recta-ruentis ad primorum-pugnatorum turbam.
Sed age, ne amplius hæc dicamus fatui tamquam
Stantes, ne forte quis supra modum indignetur.
Verum tu ad tentorium abi, sume validam hastam.
Sic dixit, Meriones autem veloci par Marti
Raptim e-tentorio sustulit æream hastam:
Sequutusque est Idomeneum, omnino pugnæ cupidus.
Qualis autem hominum-pernicies Mars ad-pugnam accedit,
Ipsumque Terror, carus filius simul validus et impavidus,
Comitatur, qui terret pectoris licet-constantis bellatorem:
Hi quidem e Thracia in Ephyros armantur,
Vel in Phlegyas magnanimos: neque iidem quidem
Exaudierunt utrosque, sed alteris gloriam dederunt;
Tales Merionesque et Idomeneus ductores virorum
Ibant ad pugnam armati corusco ære.
Hunc et Meriones prior verbo adloquutus est:

Δευκαλίδη, πῆ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον;
Ἢ ἐπὶ δεξιόφιν παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
Ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὔποθι ἔλπομαι οὕτω
Δεύεσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω, Τεῦκρός θ', ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
Τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
Οἵ μιν ἅδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην· καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν,
Αἰπύ οἱ ἐσσεῖται μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
Κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
Ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν,
Ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ὃς θνητός τ' εἴη καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτήν,
Χαλκῷ τε ῥηκτὸς, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι χωρήσειεν
Ἔν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὔπως ἔστιν ἐρίζειν.
Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστερ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
Εἴδομεν, ἠὲ τῷ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατὸν, ᾗ μιν ἀνώγει.
Οἱ δ' ὡς Ἰδομενῆα ἴδον φλογὶ εἴκελον ἀλκὴν,

Deucalide, qua-parte fert animus ingredi turbam?
An ad dextram totius exercitus, an per medios,
An ad sinistram? quoniam nullibi existimo adeo
Indigere certamine comantes Achivos.
Hunc vero Idomeneus Cretum ductor vicissim adloquutus est:
Naves quidem ad medias qui auxilientur sunt et alii,
Ajacesque duo, Teucerque, qui præstantissimus Achivorum
Arte-sagittandi, strenuus autem et in stataria pugna:
Qui illum satis exercebunt perquam-incitatum licet ad pugnam,
Hectorem Priamidem: etiam si admodum fortis est,
Arduum ei erit valde licet ardenti in prælium,
Illorum victo robore et manibus audacibus,
Naves incendere, modo non ipse Saturnius
Injecerit ardentem torrem navibus velocibus.
Viro autem non cesserit magnus Telamonius Ajax,
Qui mortalisque sit et edat Cereris fruges,
Æreque violabilis, magnisque saxis:
Ne ipsi quidem Achilli hostium-agmina-perrumpenti cesserit
In stataria quidem *pugna*: pedibus autem nequaquam potest contende-
Nobis autem huc ad sinistram dirige exercitus, ut citissime (re.
Videamus, an alicui gloriam præbebimus, an quis nobis.
Sic dixit: Meriones autem veloci par Marti
Cœpit ire, donec pervenerunt ad exercitum, qua eum jusserat.
Hi postquam Idomeneum viderunt flammæ similem fortitudine,

Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον, ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
Τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν·
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
Ἤματι τῷ ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
Οἵ τ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὀμίχλην·
Ὡς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
Ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἔφριξεν δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσιν
Μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν
Αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων,
Θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
Ἐρχομένων ἄμυδις· μάλα κεν θρασυκάρδιος εἴη
Ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο.
Τὼ δ' ἀμφὶς φρονέοντε δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ
Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχετον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
Κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν Ἰλιόθι πρό,
Ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον.
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν,
Λάθρῃ ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διὶ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
Ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, ἠδ' ἴα πάτρη,

Ipsum et famulum cum armis vario-artificio-factis,
Cohortantes per turbam, in ipsum omnes iverunt.
Horum autem congressu in-unum-facto conflactum-est-certamen;
Ut vero quum a stridulis ventis *agitatæ* urgent procellæ
Die illo quum plurimus pulvis *est* in viis,
Qui simul pulveris magnam excitat nebulam;
Sic sane horum in-unum congressa-est pugna, ardebant autem animo
Invicem-se per turbam interficere acuto ære.
Horruit autem pugna mortalibus-exitiosa hastis
Longis, quas tenebant incidentes-corpora: oculos autem perstringebat
Splendor æreus galeis a lucentibus,
Thoracibusque recens-extersis, scutisque fulgentibus,
Congredientium in-unum: valde audax-animo esset
Qui tunc gavisus-esset viso labore, neque tristatus-fuisset.
Illi vero discordes animis duo Saturni filii viribus-potentes
Viris heroibus struebant dolores graves.
Jupiter quidem Trojanis et Hectori volebat victoriam,
Gloriosum-reddens Achillem pedibus velocem, neque vero ille penitus
Volebat populum perdere Achaicum ante Ilium,
Sed Thetin honorabat et filium magnanimum.
Argivorum vero Neptunus animos-excitabat interventu *suo*,
Clam emersus e cano mari: dolebat enim certe
A Trojanis domari, Jovi vero vehementer iratus erat.
Sane quidem utriusque unum *erat* genus, atque unus ortus,

Ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη.
Τῶ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινεν,
Λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατὸν, ἀνδρὶ ἐοικώς.
Τοὶ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο
Πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,
Ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἐὼν Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς, Τρώεσσιν ἐπάλμενος ἐν φόβον ὦρσεν.
Πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
Ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει·
Ἤτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον· ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,
Ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπόσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο, φώνησέν τε·
Ὀθρυονεῦ, περὶ δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις ὅσ' ὑπέστης
Δαρδανίδῃ Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν·
Καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτα γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν·
Δοῖμεν δ' Ἀτρεΐδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,

Sed Jupiter prior natus-fuerat et plura noverat.
Quocirca etiam *Neptunus* palam quidem auxiliari cavebat,
Clam vero semper concitabat *eos* per exercitum, viro adsimilatus.
Hi autem certaminis vehementis et omnibus-æque-gravis pugnæ
Funem hic-inde-nexum super utrosque extenderunt,
Infrangibilemque insolubilemque, qui multorum genua solvit.
Tum semicanus licet exsistens Danaos cohortans
Idomeneus, Trojanis insiliens fugam incussit.
Interfecit enim Othryoneum e Cabeso qui aderat,
Qui nuper belli ad famam venerat:
Petebat autem Priami filiarum forma præstantissimam,
Cassandram, sine-sponsalibus: pollicitus autem fuerat magnum opus,
Ex Troja *quantumvis* invitos expulsurum *se* filios Achivorum.
Illi vero senex Priamus *eam* promiserat et adnuerat
Daturum-esse: ille vero pugnabat promissis fretus·
Idomeneus autem in illum collimabat hasta fulgenti,
Et percussit sublimi-gradu incedentem adsequutus: nec irruit thorax
Æreus quem gestabat, medio autem in ventre fixit:
Fragorem vero edidit cadens: is autem super eum gloriatus est, dixitque:
Othryoneu, supra jam te mortales laudo omnes,
Si vere jam omnia perficies quæ pollicitus es
Dardanidæ Priamo: is autem promisit filiam suam:
Quin et tibi nos hæc polliciti præstiterimus:
Dabimus autem Atridæ filiarum forma præstantissimam,

Ἄργεος ἐξαγαγόντες, ὀπυιέμεν, εἴ κε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
Ἀμφὶ γάμῳ· ἐπεὶ οὔτοι ἐεδνωταὶ κακοὶ εἰμέν.
Ὣς εἰπὼν, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
Ἥρως Ἰδομενεύς· τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
Πεζὸς, πρόσθ' ἵππων· τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
Αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων. ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν· ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
Λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωΐς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἃς πάρος εἶχεν·
Οὐδ' ὅγ' ἐτόλμησεν, δηΐων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,
Ἂψ ἵππους στρέψαι· τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
Δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
Χάλκεος ὃν φορέεσκε, μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου·
Ἵππους δ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηΐφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,

Ex Argis arcessitam, quam ducas, si quidem nobiscum
Ilii expugnaveris bene-habitatam urbem.
Sed sequere, ut ad naves in-colloquium-veniamus pontum-aranseuntes
De nuptiis: nequaquam enim soceri illiberales sumus.
Sic fatus, pedes traxit per acre prælium
Heros Idomeneus: huic autem Asius venit vindex,
Pedes, ante equos: hos autem spirantes a tergo
Adsidue sequebantur auriga famulus: ille autem cupiebat animo
Idomeneum percutere; at is illum prior percussit hasta
Jugulum sub mento, penitusque hastam adegit:
Cecidit autem, sicut quando aliqua quercus cecidit, vel populus-alba,
Vel pinus alta, quam in montibus fabri
Exciderunt securibus recens-exacutis, navale-lignum ut-sit.
Sic ille ante equos et currum jacebat porrectus,
Dentibus-frendens, pulvere manibus-prehenso sanguinolento.
Defectus vero est ejus auriga mente, quam ante habebat:
Nec ausus est, hostium manus ut effugeret,
Retro equos vertere: hunc Antilochus prælio-infractus
Hasta medium transfodit adsequutus: neque arcuit thorax
Æreus quem gerebat, medioque in ventre fixit.
Sed hic anhelans affabre-facta excidit sella:
At equos Antilochus magnanimi Nestoris filius
Abegit a Trojanis ad bene-ocreatos Achivos.
Deiphobus vero admodum propter venit Idomeneum,

Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσε ἴσῃ,
Τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
Δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
Τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος.
Καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν
Ἔγχεος· οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν
Ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
 Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος· ἀλλά ἕ φημι
Εἰς Ἄϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο
Γηθήσειν κατὰ θυμόν· ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν.
 Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν.
Ἀλλ' οὐδ', ἀχνύμενός περ, ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην, βαρέα στενάχοντα.
 Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα, ἵετο δ' αἰεὶ
Ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
Ἢ αὐτὸς δουπῆσαι ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.

Propter-Asium dolens, et jaculatus est hasta fulgenti.
Sed hic quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam
Idomeneus: occultatus est enim sub clypeo undique æquali,
Quod ipse coriis boum et corusco ære
Tornatum gerebat, duobus manubriis aptatum:
Sub hoc se totum collegit, id autem supervolavit ærea hasta.
Aridum vero ei clypeus in-trascursu-stringente resonuit:
Hasta: neque irritam sane robusta manu emisit *Deiphobus*,
Sed percussit Hippasidem Hypsenorem pastorem populorum,
Hepar sub præcordiis, confestimque genua solvit,
Deiphobus autem supra-modum super-eum-gloriatus est, alte clamans:
 Non utique inultus jacet Asius: sed ipsum puto
Ad Orcum licet euntem validas-portas habentem violentum
Gavisurum esse animo: quoniam ei dedi comitem *qui deducat*.
 Sic dixit: Argivis autem dolor ortus est eo gloriante;
Antilocho autem maxime bellicoso animum commovit.
Non tamen, dolens licet, suum neglexit socium,
Sed accurrens protexit, et ei scutum prætendit.
Hunc quidem deinde subeuntes duo cari socii,
Mecisteus, Echii filius, et nobilis Alastor,
Naves ad cavas portabant, graviter ingementem.
 Verum Idomeneus non remittebat de animo magno, sed cupiebat (assidue)
Vel aliquem Trojanorum tenebrosa nocte tegere,
Vel ipse fragorem edere-cadens depellens exitium Achivis.

Ἐνθ᾽ Αἰσυήταο Διοτρεφέος φίλον υἱὸν
Ἥρω᾽ Ἀλκάθοον· γαμβρὸς δ᾽ ἦν Ἀγχίσαο.
Πρεσβυτάτην δ᾽ ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν,
Τὴν πέρι κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο
Κάλλεϊ καὶ ἔργοισιν, ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν
Γῆμεν ἀνὴρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ·
Τὸν τόθ᾽ ὑπ᾽ Ἰδομενῆϊ Ποσιδάων ἐδάμασσεν,
Θέλξας ὄσσε φαεινὰ, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
Οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ᾽, οὔτ᾽ ἀλέασθαι·
Ἀλλ᾽ ὥστε στήλην, ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον,
Ἀτρέμας ἑσταότα, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Ἥρως Ἰδομενεὺς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
Χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον.
Δὴ τότε γ᾽ αὖον ἄϋσεν ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, δόρυ δ᾽ ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
Ἥ ῥά οἱ ἀσπαίρουσα, καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
Ἔγχεος· ἔνθα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης·
Ἰδομενεὺς δ᾽ ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Δηΐφοβ᾽, ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι
Τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι οὕτως,
Δαιμόνι᾽, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίον ἵστασ᾽ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς, οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ᾽ ἱκάνω,
Ὃς πρῶτος Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον·

Tunc Æsyetæ Jovis-alumni carum filium
Heroem Alcathoum: gener autem erat Anchisæ:
Maximamque-natu duxerat filiarum Hippodamiam,
Quam ex corde dilexit pater et veneranda mater
In domo: supra totum enim æqualium-cœtum ornata erat
Pulcritudine et operum peritia, atque prudentia: quare et illam
Duxerat vir nobilissimus in Troja ampla:
Hunc tunc sub Idomeneo Neptunus domuit,
Obscuratis oculis lucidis, præpedivit autem *quasi vinculo* pulcra
Neque enim retro fugere poterat, neque declinare: (membra -
Sed tamquam columnam, vel arborem alto-vertice comantem,
Sine-motu stantem, pectus medium vulneravit hasta
Heros Idomeneus, fregitque ei circum loricam
Æream, quæ ei ante a corpore arcebat perniciem.
Tunc quidem aridum quid resonuit fixa ab hasta:
Fragorem-vero-edidit cadens, hastaque in corde fixa erat,
Quod quidem ipsi palpitans, etiam extremum-ferrum quassabat
Hastæ: tum vero deinde emisit ejus animum impetuosus Mars.
Idomeneus autem supra-modum super-eum-gloriatus est, alte clamans:
Deiphobe, numquid jam æquum esse videmur-recte-judicare.
Tribus pro uno occisis, quandoquidem tu gloriaris inaniter?
O bone, quin et ipse adversus stato mihi,
Ut videas, qualis Jovis soboles huc venio,
Qui primus Minoa genuit Cretæ custodem:

Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα·
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα
Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν,
Σοί τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.
Ὣς φάτο· Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν·
Ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων,
Ἂψ ἀναχωρήσας, ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι διάσσατο κέρδιον εἶναι
Βῆναι ἐπ' Αἰνείαν· τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
Ἑσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
Οὕνεκ' ἄρ', ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν, οὔτι τίεσκεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
Γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴπερ τί σε κῆδος ἱκάνει.
Ἀλλ' ἕπευ, Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος περ
Γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα.
Τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
Βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
Ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε, τηλύγετον ὥς,
Ἀλλ' ἔμεν' ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅστε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν·
Ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας

Minos vero genuit filium eximium Deucalionem:
Deucalion autem me genuit, multis viris regem
Creta in lata: nunc vero huc naves advexerunt,
Tibique perniciem et patri et cæteris Trojanis.
Sic dixit: Deiphobus autem bifariam anxie deliberavit,
Utrum ne aliquem alicubi Trojanorum adjutorem-adsumeret magna-(nimorum,
Retro-cedens, an experiretur etiam solus.
Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse
Ire ad Æneam: quem postremum invenit agminis
Stantem: jugiter autem in Priamum simultatem-fovebat nobilem,
Quod se, strenuum *licet* exsistentem inter viros, nequaquam hono-(raret:
Prope autem stans verbis volucribus adloquutus est:
Ænea, Trojanorum princeps, nunc te omnino oportet
Sororis-marito defensionem-præstare, si quid te adfinis cura-tangit.
Quare sequere, Alcathoo defensionem-præstemus, qui te olim
Sororis-maritus exsistens nutrivit in ædibus parvulus quum-esses:
Quem tibi Idomeneus hasta-inclitus interfecit.
Sic dixit: huicque animum in pectoribus commovit:
Ivit autem ad Idomeneum, valde pugnæ studiosus.
At non Idomeneum fuga cepit, puerulum veluti,
Sed mansit, ut quum quis aper in montibus robore fretus,
Qui exspectat tumultum advenientem magnum virorum
Loco in deserto, horretque dorso superne;
Cujus oculi igne lucent: ac dentes

Θήγει, ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας.
Ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς (οὐδ' ὑπεχώρει)
Αἰνείαν ἐπιόντα βοῆ θοόν· αὖε δ' ἑταίρους,
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν, Ἀφαρῆά τε Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνετε· δείδια δ' αἰνῶς
Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχὺν, ὅς μοι ἔπεισιν,
Ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν·
Καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Εἰ γὰρ ὁμηλικίῃ γεγενοίμεθα τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες,
Πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν,
Δηΐφοβόν τε Πάριν τ' ἐσορῶν, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
Οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Λαοὶ ἕπονθ', ὡσεί τε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα
Πιόμεν' ἐκ βοτάνης, γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν.
Ὣς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει
Ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
Μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον

Acuit, repellere promtus canes atque etiam viros.
Sic manebat Idomeneus hasta-inclitus (neque retrocedebat)
Æneam advenientem pugna celerem: inclamabatque socios,
Ascalaphumque adspiciens, Aphareumque, Deipyrumque,
Merionemque, et Antilochum, peritos pugnæ;
Hos hic adhortans verbis volucribus adloquutus est:
Adeste, amici, et mihi soli succurrite: timeo autem graviter
Æneam in-me-vadentem pedibus velocem, qui me adgreditur,
Qui perquam validus est in pugna ad viros interficiendos:
Sed et obtinet juventæ florem, quod robur est maximum.
Si enim eadem-ætate essemus cum hoc animo,
Statim vel referret magnam gloriam, vel referrem.
Sic dixit: hi autem omnes unum mentibus animum habentes,
Propinqui constiterunt, scuta humeris inclinantes.
Æneas autem ex-altera-parte hortabatur suos socios,
Deiphobumque Parinque adspiciens, et Agenorem nobilem,
Qui cum eo duces Trojanorum erant: at deinde
Copiæ sequebantur, ut post arietem sequuntur pecudes
Bibituræ a pastu, lætatur autem mente pastor.
Sic Æneæ animus in pectoribus lætatus est
Ut vidit copiarum agmen sequens se-ipsum.
Hi autem de Alcathoo cominus in-pugnam-ruerunt
Longis hastilibus: et circa pectora æs
Horrendum resonabat petentium per turbam

Ἀλλήλων· δύο δ' ἄνδρες ἀρήϊοι ἔξοχον ἄλλων,
Αἰνείας τε καὶ Ἰδομενεὺς, ἀτάλαντοι Ἄρηϊ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι,
Οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος, οὔτ' ἀλέασθαι·
Τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
Τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
Τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Δηΐφοβος· δὴ γάρ οἱ ἔχεν κότον ἐμμενὲς αἰεί.
Ἀλλ' ὅγε γὰρ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρί,
Υἱὸν Ἐνυαλίοιο, δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἔσχεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Οὐδ' ἄρα πώ τι πέπυστο βριήπυος ὄβριμος Ἄρης
Υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·

Se invicem: duo autem viri mavortii egregii præ ceteris,
Æneasque et Idomeneus, pares Marti,
Cupiebant alter alterius vulnerare corpus sævo ære.
Æneas vero primus jaculatus est *in* Idomeneum:
Sed is quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam:
Cuspis autem Æneæ vibrans in terram
Abiit quippe irrita robusta a manu ruit.
At Idomeneus Œnomaum percussit ventrem medium:
Rupitque thoracis cavitatem, intestina autem æs
Penetrans-hausit: ille vero in pulverem lapsus prehendit terram pal-
Idomeneus autem ex mortuo quidem prælongam hastam (ma.
Evulsit, at non item alia potuit arma pulcra
Humeris detrahere: urgebatur enim telis.
Non enim jam firmi artus pedum erant cursu concito,
Nec ut irruere-posset ad *repetendam* suam hastam, nec ut *alterius* e-
Ideoque in stataria-pugna quidem arcebat sævum diem, (vitaret.
Ad fugam vero *capessendam* non jam facile pedes ferebant ex pugna.
In hunc lento-gradu abeuntem jaculatus est hasta fulgenti
Deiphobus: jam enim ei infensus erat constanter perpetuo.
Sed ille tunc aberravit, Ascalaphum autem percussit hasta,
Filium Martis, per humerum autem rapida hasta
Penetravit, hic vero in pulverem lapsus prehendit terram palma.
Neque enim adhuc quid audiverat clamosus impetuosus Mars
Filium suum cecidisse in acri prælio:

Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
Ἧστο, Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, ἔνθά περ ἄλλοι
Ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι πολέμοιο.
Οἳ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν·
Δηΐφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν
Ἥρπασε· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος αἰγυπιὸς ὥς,
Ἐξέρυσε πρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο· τὸν δὲ Πολίτης
Αὐτοκασίγνητος, περὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας,
Ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
Ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
Οἵ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
Τειρόμενον· κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔρρεε χειρός.
Οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Αἰνείας δ' Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας
Λαιμὸν τύψ' ἐπὶ οἷ τετραμμένον ὀξέϊ δουρί.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
Καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
Οὔτασ' ἐπαΐξας· ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,

Sed ille quidem summo in Olympo sub aureis nubibus
Sedebat, Jovis consiliis impeditus, ubi ceteri
Immortales dii erant prohibiti a pugna.
Hi autem de Ascalapho cominus in-pugnam-ruebant:
Deiphobus quidem ab Ascalapho cassidem lucidam
Rapuit: Meriones vero veloci par Marti
Hasta brachium feriit insiliens, e manu autem
Oblonga galea humi resonuit lapsa.
At Meriones denuo insiliens vultur tamquam,
Retraxit ex imo brachio validam hastam:
Retroque sociorum ad agmen cessit: hunc autem Polites
Germanus-frater, medio manibus circumjectis,
Eduxit e prælio horrisono, donec pervenit ad equos
Veloces, qui ei post pugnam et prælium
Stabant, aurigamque et currus ornatu-varios habentes:
Qui illum ad urbem portarunt graviter gementem,
Laborantem: sanguis vero ex recens-vulnerata fluebat manu.
At cæteri pugnabant, clamorque immensus ortus est.
Æneas autem in Aphareum Caletoridem irruens
Ad jugulum feriit contra se versum acuta hasta.
Inclinatum est autem in alteram-partem caput, clypeusque sequutus
Et galea: et circa eum mors fusa est exitialis. (est,
Antilochus autem Thoonem terga-vertentem observans
Vulneravit impetu-facto; venamque totam abscidit,

Ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς, αὐχέν' ἱκάνει·
Τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων,
Παπταίνων· Τρῶες δὲ περισταδὸν ἄλλοθεν ἄλλος
Οὔταζον σάκος εὐρὺ πανάιολον, οὐδ' ἐδύναντο
Εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ
Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηΐων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
Στρωφᾶτ'· οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Σειόμενον ἐλέλικτο, τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν,
Ἤ τευ ἀκοντίσσαι, ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην, ὅς οἱ οὖτα μέσον σάκος ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
Καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν', ὥστε σκῶλος πυρίκαυστος
Ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων·
Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ
Αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ, ἔνθα μάλιστα
Γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν·
Ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δ' ἑσπόμενος περὶ δουρὶ

Quæ per dorsum currens penitus, ad cervicem pervenit:
Hanc totam abscidit: hic autem supinus in pulverem
Decidit, ambabus manibus dilectis sociis extensis.
Antilochus autem insiliit, et detrahebat arma ab humeris,
Circumspectans: verum Trojani circumsistentes aliunde alius
Pulsabant scutum latum omnigeno-artificio-varium, neque poterant
Intro perstringere tenerum corpus sævo ære
Antilochi; undique enim Neptunus quatiens-terram
Nestoris filium tuebatur etiam inter multa tela.
Non enim unquam seorsum ab hostibus erat, sed inter ipsos
Versabatur: nec ei hasta erat-quieta, sed admodum adsidue
Quassata vertebatur, parabatque mente sua,
Aut in aliquem eminus-jaculari, aut cominus irruere.
Sed non latuit Adamanta *hac* animo-meditans in turba
Asiadem, qui ei percussit scutum medium acuto ære,
Cominus impetu-facto: debilitavit autem ejus cuspidem
Cæruleis-crinibus Neptunus, de vita sollicitus.
Et *dimidium* quidem illic mansit, tamquam sudes igne-præusta
In scuto Antilochi, dimidium vero jacebat super terram:
Retro autem sociorum ad agmen cessit mortem evitans:
At vero Meriones abeuntem insequutus percussit hasta
Pudendaque inter et umbilicum, ubi maxime
Est Martis-plaga gravis miseris mortalibus:
Illic ei hastam infixit; at is circa hastam sequutus,

Ἤσπαιρ᾽, ὡς ὅτε βοῦς τόν τ᾽ οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
Ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν.
Ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν,
Ὄφρά οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ᾽ ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψεν.
Δηΐπυρον δ᾽ Ἕλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην
Θρηϊκίῳ, μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν·
Ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα, χαμαὶ πέσε, καί τις Ἀχαιῶν
Μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσεν.
Τὸν δὲ κατ᾽ ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρείδην δ᾽ ἄχος εἷλε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Βῆ δ᾽ ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωϊ ἄνακτι,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκεν,
Τὼ δ᾽ ἄρ᾽ ὁμαρτήτην, ὁ μὲν ἔγχει ὀξυόεντι
Ἵετ᾽ ἀκοντίσσαι, ὁ δ᾽ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ
Θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ᾽ ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ᾽ ἀλωὴν
Θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες, ἢ ἐρέβινθοι,
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ·
Ὣς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς, ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀτρείδης δ᾽ ἄρα χεῖρα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Τὴν βάλεν, ᾗ ῥ᾽ ἔχε τόξον ἐΰξοον, ἐν δ᾽ ἄρα τόξῳ

Palpitabat, velut quum bos quem *in* montibus bubulci viri
Vinculis-contortis invitum vi ligatum ducunt.
Sic iste vulneratus palpitabat paullulum quidem, haud admodum diu,
Donec ei ex corpore hastam evulsit prope accedens
Heros Meriones: hujus vero tenebræ oculos texerunt.
Deipyrum autem Helenus gladio cominus percussit tempus
Thracio, magno, galeamque perruptam abscidit:
Quæ excussa, in terram decidit, et quidam Achivorum
Pugnantium inter pedes devolutam sustulit.
Illius vero oculos tenebrosa nox cooperuit.
Tum vero Atridem dolor cepit pugna strenuum Menelaum;
Prodiit autem minitans Heleno heroi regi;
Acutam hastam vibrans; at hic arcum sinuatum traxit,
Ambo autem simul concurrerunt, alter quidem hasta acuta
Tendebat jaculari, alter vero a nervo sagitta.
Priamides quidem deinde ad pectus percussit sagitta
Thoracis cavitatem, resiliit autem acerba sagitta.
Ut vero quum a lato ventilabro magnam per aream
Saliunt fabæ nigræ, vel cicera,
Flatu a stridulo et ventilatoris impetu;
Sic a thorace Menelai gloria-sublimis
Multum rejecta, longe volavit acerba sagitta.
Atrides autem manum prælio strenuus Menelaus
Eam percussit quæ tenebat arcum politum, inque arcum

Ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος,
Καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσεν μεγάθυμος Ἀγήνωρ·
Αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ,
Σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
Ἤιε· τὸν δ' ἄγε μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
Σοὶ, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔτασεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρὺ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
Ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη, καὶ ἐέλπετο νίκην.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
Ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαίνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,
Μακρῷ, ἐϋξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
Ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασείης
Ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν· ὁ δὲ προσιόντα, μέτωπον,
Ῥινὸς ὕπερ πυμάτης· λάκε δ' ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Πὰρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἰδνώθη δὲ πεσών· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,

E-regione per manum adacta est ærea hasta.
Retro autem sociorum in agmen cessit mortem evitans,
Manu suspensa: adtrahebat autem fraxineam hastam:
Et hanc quidem e manu traxit magnanimus Agenor;
Ipsam vero colligavit scite-circumvoluta ovis lana,
Funda, quam ei minister tenebat pastori populorum.
Pisander autem recta in Menelaum gloria-sublimem
Ibat: eumque ducebat fatum funestum mortis ad finem;
A te, Menelae, domandum in gravi pugna.
Hi autem quando jam prope erant alter-in-alterum vadentes;
Atrides quidem aberravit, aversa autem est ejus hasta:
Pisander vero scutum Menelai gloria-sublimis
Percussit, neque penitus potuit æs adigere.
Prohibuit enim scutum latum, fracta est autem in extrema-parte
Hasta: at hic mente sua gavisus est, et sperabat victoriam.
Atrides autem extracto ense argenteis-clavis-distincto,
Insiliit in Pisandrum: ille sub scuto sumsit pulcram (brium
Securim ex-ære-scite-factam, oleaginum insertum-habentem-manu-
Longum, bene-politum: simul autem alter-alterum adsequutus est
Hic quidem galeæ conum percussit equinis-setis densæ
Summam sub cristam ipsam: ille vero accedentem, in fronte,
Naso super extremo: crepuerunt autem ossa, at ei oculi
Ad pedes sanguinolenti humi deciderunt in pulverem.
Incurvatus est autem lapsus: hic autem calcem in pectoribus ponens,

Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,
Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι ἀϋτῆς.
Ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἣν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες· οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐρικρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
Ξεινίου, ὅστε ποτ' ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν.
Οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
Μάψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ·
Νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶν μενεαίνετε ποντοπόροισιν,
Πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
Ἀλλά ποθι σχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ, ἄρηος.
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν, σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
Οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσιν
Τρωσὶν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
Φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιΐου πολέμοιο.
Πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος,
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
Τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι
Ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
Συλήσας, ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων.
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.

Armaque interfecto-exsuit, et glorians verbum dixit:
Relinquetis ita demum naves Danaorum pernicium-equitum,
Trojani fœdifragi, gravis insatiabiles pugnæ.
Alio quidem flagitioque et probro non caretis,
Quo me violastis, improbæ canes: neque quid animo
Jovis altitonantis gravem veriti estis iram
Hospitalis, qui aliquando vobis evertet urbem altam.
Qui meam virginem uxorem et opes multas
Nulla-injuria lacessiti abduxistis, quum hospitio-accepti fueratis ab ipsa:
Nunc vero in naves cupitis pontum-transeuntes
Ignem perniciosum jacere, occidereque heroas Achivos:
Sed aliquando coercebimini, incitati licet, a pugna.
Jupiter pater, profecto te ajunt sapientia superare ceteros *omnes*
Homines atque deos, a te tamen hæc omnia proficiscuntur,
Quum ita nunc viris gratificeris injuriosis
Trojanis, quorum animus semper vi-injusta gaudens, neque possunt
Pugna satiari omnibus-æque-gravis belli.
Omnium quidem satietas est, et somni et amoris,
Cantusque dulcis, et elegantis saltationis,
Quarum *rerum* quidem quis etiam magis adpetit desiderum explere
Quam belli: Trojani vero pugnæ insatiabiles sunt.
Sic loquutus, arma quidem a corpore sanguinolenta
Detracta, sociis dedit Menelaus insignis.
Ipse vero iterum reversus primis-pugnatoribus mistus est.

Ἔνθά οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος
Ἁρπαλίων, ὅ ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίξων
Ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν·
Ὅς ῥά τοτ' Ἀτρεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
Ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων,
Πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν·
Καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατὰ δεξιόν· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν.
Ἑζόμενος δὲ κατ' αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων
Θυμὸν ἀποπνείων, ὥστε σκώληξ ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο·
Ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Ἀχνύμενοι· μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε δάκρυα λείβων·
Ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνειῶτος.
Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην πολέσιν μετὰ Παφλαγόνεσσιν.
Τοῦ ὅγε χωόμενος προΐει χαλκήρε' ὀϊστόν·
Ἦν δέ τις Εὐχήνωρ Πολυΐδου μάντιος υἱός,
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν·
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,

Tunc ei filius insiliit Pylæmenis regis
Harpalion, qui quidem patrem dilectum sequutus erat ut pugnaret
Ad Trojam, sed non rediit in patriam terram:
Hic tunc quidem Atridæ medium scutum feriit hasta
Cominus, neque penitus potuit æs adigere.
Retro autem sociorum in agmen cessit mortem evitans,
Undique circumspectans, ne quis corpus ære adtingeret.
Meriones autem in abeuntem misit æratam sagittam:
Et percussit clunem ad dextrum: at sagitta
E-regione juxta vesicam sub osse penetravit.
Subsidens autem ibidem, carorum inter manus sociorum
Animam efflans, tanquam vermis super terram
Jacebat extensus: sanguis autem niger effluebat, rigabatque terram
Hunc quidem Paphlagones magnanimi circum-occupabantur:
In currum vero collocatum ducebant ad Ilium sacram
Colentes: interque ipsos pater ibat lacrymas fundens:
Ultio autem nulla filii facta erat mortui.
Ob hunc valde animo interfectum Paris iratus est:
Hospes enim ei erat multos inter Paphlagonas.
Propter hunc is iratus emisit æratam sagittam:
Erat autem quidam Euchenor Polyidi vatis filius,
Divesque fortisque, Corinthi domos habitans,
Qui plane edoctus de fato exitiali *suo*, navi vectus-venit:
Sæpe enim ei dixerat senex peritus Polyidus,

Νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
Τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν,
Νοῦσόν τε στυγερὴν, ἵνα μὴ πάθοι ἄλγεα θυμῷ·
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤχετ' ἀπὸ μελέων· στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο Διῒ φίλος, οὐδέ τι ᾔδη,
Ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
Λαοὶ ὑπ' Ἀργείων· τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
Ἔπλετο· τοῖος γὰρ Γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Ὤτρυν' Ἀργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν.
Ἀλλ' ἔχεν, ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
Ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων.
Ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου,
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἔνθα μάλιστα
Ζαχρηεῖς γίννοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
Ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,
Λοκροὶ καὶ Φθῖοι, καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοί,
Σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον· οὐδ' ἐδύναντο
Ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον.
Οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο,

Eum morbo gravi moriturum suis in ædibus,
Aut inter Achivorum naves a Trojanis domitum-iri.
Ideo simul gravemque perniciem evitabat Achivorum,
Morbumque terrum, ut ne ferret dolores animo:
Hunc percussit sub maxilla et aure: protinus autem animus
Abiit a membris: horrendaque ipsum caligo occupavit.
Sic hi quidem pugnabant instar ignis ardentis.
Hector autem non audierat Jovi dilectus, neque quid norat,
Quod sibi navium ad sinistram cædebantur
Copiæ ab Argivis: fortasse autem victoria etiam Achivorum
Fuisset: talis enim Neptunus terram-quatiens
Impellebat Argivos, insuper et viribus ipse auxiliabatur:
Sed perstabat (*Hector*), ubi primum portas et murum insilierat,
Perruptis Danaorum densis ordinibus scutatorum,
Ubi erant Ajacisque naves et Protesilai,
Littus ad maris cani subductæ: at supra
Murus ædificatus erat humillimus, ubi maxime
Acerrimi erant *in* pugna ipsique et equi.
Illic autem Bœoti et Jaones longis-vestibus-induti,
Locri, et Phthii, et illustres Epeii,
Acriter irruentem a-navibus prohibebant: neque *tamen* poterant
Repellere a se flammæ similem Hectorem nobilem.
Athenienses quidem ad-primam-aciem-tenendam-delecti erant: iis
Præerat filius Petei Menestheus; una autem sequebantur, (autem

Φείδας τε, Στιχίος τε, Βίας τ' ἐΰς· αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης, Ἀμφίων τε, Δρακίος τε.
Πρὸ Φθίων δὲ, Μέδων τε, Μενεπτόλεμός τε ποδάρκης·
Ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Οἰλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεὸς, αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς,
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐρυώπιδος, ἣν ἔχ' Οἰλεύς·
Αὐτὰρ ὁ, Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο·
Οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
Ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν Οἰλῆος ταχὺς υἱὸς,
Ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου, οὐδ' ἠβαιόν·
Ἀλλ' ὥστ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον· ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Πρυμνοῖσιν κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρὼς,
Τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐΰξοον ἀμφὶς ἐέργει,
Ἱεμένω κατὰ ὦλκα, τέμει δέ τε τέλσον ἀρούρης·
Ὣς τὼ παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοιιν.
Ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
Λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο
Ὁππότε μιν κάματός τε καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο·
Οὐδ' ἄρ' Οἰλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο·
Οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ·
Οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας,

Phidasque, Stichiusque, Biasque fortis: at *praerat* Epeiis
Phylidesque Meges, Amphionque, Draciusque.
Ante Phthios autem, Medonque, Meneptolemusque pedibus-celer:
Ille quidem nothus filius Oilei divini
Erat Medon, Ajacis frater, et habitabat
In Phylace terra procul a patria, viro interfecto,
Fratre novercæ Eryopidis, quam habebat Oileus:
Sed hic Iphicli filius Phylacidæ *erat*.
Hi quidem ante Phthios magnanimos armati,
Naves defendentes, una-cum Bœotis pugnabant.
Ajax vero haud omnino Oilei velox filius
Stabat procul ab Ajace Telamonio, ne paululum quidem:
Sed sicut in novali boves nigri compactile aratrum
Æqualem animum habentes trahunt; circa autem ipsorum
Ima cornua multus erumpit sudor,
Hos quidem jugum tantum politum distinet,
Vadentes per sulcum, proscindit autem *aratrum* imam-terram:
Sic hi congressi prope-admodum stabant inter se.
Sed Telamonium quidem multique et strenui
Viri sequebantur socii, qui ejus scutum excipiebant
Quando ipsum defatigatioque et sudor genua occupasset:
At non Oiliadem magnanimum Locri sequebantur.
Non enim ipsis *in* stataria pugna consistebat eorum animus;
Non enim habebant galeas æreas equinis setis densas,

Οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα·
Ἀλλ' ἄρα τόξοισιν καὶ ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες, οἷσιν ἔπειτα
Ταρφέα βάλλοντες, Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
Δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
Μάρναντο Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον, οὐδέ τι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραῤῥητοῖσι πιθέσθαι,
Οὕνεκά τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα.
Τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις περιίδμεναι ἄλλων;
Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα·
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν·
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
Καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Πάντῃ γάρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηεν·
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
Οἱ μὲν ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται

Neque habebant clypeos pulcre-orbiculatos et fraxineas hastas;
Sed arcubus et scite-torta ovis lana
Ad Ilium simul sequuti sunt confisi, quibus deinceps
Crebro jacientes, Trojanorum rumpebant phalangas.
Jam tunc illi quidem ante cum armis vario-artificio-factis
Pugnabant contra Trojanosque et Hectorem ære-armatum.
Hi autem a tergo jacientes latebant, neque omnino pugnæ
Trojani recordabantur: conturbabant enim *eos* sagittæ.
Tum sane magna-clade-accepta a navibus et tentoriis
Trojani recessissent ad Ilium ventosam,
Nisi Polydamas audacem Hectorem adloquutus esset adstans:
Hector, a te impetrare-nescis ut monitis obsequaris,
Quoniam tibi eximie præ *aliis* dedit Deus bellica opera.
Ideone et consilio vis antecellere cæteros?
At nequaquam simul omnia poteris ipse-solus capere.
Alii enim tribuit Deus bellica opera:
Alii artem-saltandi, alii citharam et cantum:
Alii vero in pectoribus ponit mentem late-sonans Jupiter
Prudentem, ex eo autem multi fructum-percipiunt homines,
Quin et urbes servat, præcipue autem ipse *id* agnoscit.
Sed ego dicam ut mihi videtur esse optimum.
Undique enim te circum corona belli flagrat:
Trojani autem magnanimi postquam trans murum iverunt,
Alii quidem secesserunt cum armis, alii vero præliantur

Παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους.
Ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν.
Ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν,
Αἴ κ' ἐθέλησι θεὸς δόμεναι κράτος· ἤ κεν ἔπειτα
Πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες· ἦ γὰρ ἔγωγε
Δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ
Χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος πολέμοιο
Μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων.
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο.
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Ἦ ῥα, καὶ ὁρμήθη ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικώς,
Κεκληγώς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἠδ' ἐπικούρων.
Οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
Πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν·
Αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱὸν
Φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος εἴ που ἐφεύροι.
Τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας, οὐδ' ἀνολέθρους·
Ἀλλ' οἱ μὲν δὴ, νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσιν Ἀχαιῶν,

Pauciores contra-plures dissipati circa naves.
Sed retrocedens voca huc omnes proceres.
Deinde vero de summa-rerum inibimus consilium,
An in naves multa-transtra-habentes irruamus,
Siquidem velit Deus largiri victoriam; an vero deinceps
A navibus abeamus illæsi: certe enim equidem
Timeo ne hesternum exsolvant Achivi
Debitum, quoniam apud naves vir insatiabilis pugnæ
Manet, quem non jam omnino a pugna cessaturum puto.
Sic dixit Polydamas: placuit autem Hectori consilium tutum.
Continuo autem e curribus cum armis desiliit in terram,
Et eum edita-voce verbis volucribus adloquutus est:
Polydama, tu quidem hic retine omnes fortissimos:
Sed ego illuc ibo, et occurram pugnæ.
Protinus autem revertar, postquam diligenter illis mandata dedero.
Dixit, et impetu-facto-abiit monti nivoso similis,
Inclamans, per Trojanos autem volabat et socios.
Hi autem ad Panthoidem virtutis amantem Polydamanta
Omnes accelerabant, simulac Hectoris audierunt vocem;
Ille vero Deiphobumque vimque Heleni regis,
Asiademque Adamanta, et Asium Hyrtaci filium
Itabat per primos-pugnatores quærens sicubi invenire-posset.
Hos autem invenit non jam prorsus illæsos, neque inextinctos:
Sed hi quidem jam, navium ad puppes Achivorum,

Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες·
Οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι, ουτάμενοί τε.
Τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
Δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αισχροῖς ἐπέεσσιν·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ηπεροπευτὰ,
Ποῦ τοι Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας, ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
Ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Ἴλιος αἰπεινή· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι·
Ἄλλοτε δήποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
Μέλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
Ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
Ἐκ τοῦδ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν
Νωλεμέως· ἕταροι δὲ κατέκταθεν οὓς σὺ μεταλλᾷς.
Οἴω Δηΐφοβός τε βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος
Οἴχεσθον μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν
Ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
Νῦν δ' ἄρχ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
Ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστιν·

Sub manibus Argivorum jacebant animabus deperditis:
Alii autem in muro erant eminus, cominusque vulnerati.
Illum vero statim invenit pugnæ ad sinistram lacrymosæ
Nobilem Alexandrum, Helenæ maritum pulcræ-comas,
Animos-addentem sociis, et incitantem ad pugnam:
Prope autem stans adloquutus est probrosis verbis:
Infauste-Pari, forma præstantissime, mulierose, deceptor,
Ubi tibi Deiphobusque, visque Heleni regis,
Asiadesque Adamas, atque Asius Hyrtaci filius?
Ubi et Othryoneus? nunc periit tota a culmine
Ilios alta: nunc te integra *manet* gravis pernicies.
Illum vero vicissim adloquutus est Alexander divina-forma-præditus:
Hector, siquidem jam tibi animus insontem culpare:
Alias forte magis cessasse a prælio
Potui, sed neque me prorsus imbellem genuit mater.
Ex quo enim apud naves pugnam suscitasti sociorum,
Ex eo hic exsistentes congredimur cum Danais
Indesinenter: socii autem cæsi sunt quos tu requiris.
Duo-soli Deiphobusque visque Heleni regis
Abierunt longis saucii hastis
Ambo manum: cædem autem arcebat Saturnius.
Nunc autem duc quo te cor animusque jubet:
Nos autem paratissimis-animis sequemur, neque omnino puto
Virtutem *te* desideraturum, quanta quidem vis adest:

Πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν.
Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως·
Βὰν δ' ἴμεν ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν,
Ἀμφί τε Κεβριόνην καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην, Ὀρθαῖόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολυφοίτην,
Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ', υἷ' Ἱπποτίωνος,
Οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
Ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
Ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
Θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
Κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κυρτὰ, φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
Ὡς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι
Χαλκῷ μαρμαίροντες ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ
Πριαμίδης· πρὸ ἕθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ῥινοῖσιν πυκινήν· πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
Ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.
Πάντῃ δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων
Εἴ πώς οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβῶντι·
Ἀλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο μακρὰ βιβάσθων·
Δαιμόνιε, σχεδὸν ἐλθέ· τίη δειδίσσεαι οὕτως

Ultra vires autem non licet quamtumvis cupienti pugnare.
Sic fatus flexit fratris præcordia heros:
Tendebat ire autem ubi maxime pugna et prælium erat,
Cebrionesque et eximius Polydamas,
Phalces, Orthæusque, et deo-par Polyphetes,
Palmysque, Ascaniusque, Morysque, filii Hippotionis,
Qui ex Ascania glebosa venerant suis-viribus
Die præcedenti, tunc vero Jupiter impulit ad pugnam.
Illi vero ibant *ad pugnam* vehementium ventorum similes turbini.
Qui cum tonitru patris Jovis vadit per campum,
Immani autem cum tumultu mari miscetur, tum vero multi
Fluctus æstuantes multo-strepitu-resonantis maris
Tumidi, spuma-albescentes, ante quidem alii, sequuntur vero alii:
Sic Trojani ante quidem alii stipati, insuper autem alii
Ære coruscantes cum ductoribus sequebantur.
Hector vero præibat hominum-perniciei par Marti
Priamides: et ante se tenebat scutum undique æquale,
Pellibus densum: multum autem superinductum erat æs:
Circumque ejus tempora fulgens quassabatur cassis.
Undique autem circum phalangas tentabat pedem-inferre
Si quo-modo sibi cederent clypeo progredienti:
Sed non conturbabat animum in pectoribus Achivorum.
Ajax autem primus provocavit longe gradiens.
O bone, propius-accede: cur territas ita

Ἀργείους; οὔτοι τι μάχης ἀδαήμονες εἰμὲν,
Ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
Ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
Νῆας, ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
Ἦ κε πολὺ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ὑμὴ
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι ὁππότε φεύγων
Ἀρήσῃ Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
Θάσσονας ἰρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
Οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν,
Θάρσυνος οἰωνῷ· ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες;
Εἰ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο
Εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων·
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν
Πᾶσι μάλ'· ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴκε ταλάσσῃς
Μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρὸν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα
Δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν.

Argivos? nequaquam pugnæ imperiti sumus,
Sed Jovis flagello pernicioso domiti sumus Achivi.
Profecto tibi quidem animus sperat vastaturum esse
Naves, promtæ autem manus ad repellendum sunt et nobis.
Longe sane prior bene-habitata urbs vestra
Manibus nostris captaque excisaque fuerit:
Tibi vero ipsi ajo *tempus* instare quando-fugiens
Supplicabis Jovi patri et aliis immortalibus
Velociores accipitribus ut sint jubis-pulcris-comantes equi,
Qui te ad urbem ferant pulverem-excitantes per campum.
Sic ei loquuto supervolavit dextra avis,
Aquila altivolans: acclamavit autem populus Achivorum,
Erectus augurio: respondit autem illustris Hector:
Ajax insulse, jactator-magne, quid dixisti?
Si enim ego sic Jovis filius ægidem-tenentis
Essem dies omnes, pepérissetque me veneranda Juno,
Honorarer autem sicut honoratur Minerva et Apollo:
Ut jam dies hæc malum fert Argivis
Omnibus prorsus: inter vero tu illos occideris, si sustinueris
Manere meam hastam longam, quæ tibi corpus tenerum
Lacerabit: Trojanorum autem saturabis canes et alites
Pinguedine et carnibus, prostratus ad naves Achivorum.
Sic utique loquutus præibat: illi vero simul sequebantur
Clamore immenso, adclamarunt autem et copiæ a-tergo:

Αργεῖοι δ' ἑτέρωθεν επίαχον, ουδ' ελάθοντο
Αλκῆς, αλλ' ἔμενον Τρώων επιόντας αρίστους.
Ηχὴ δ' αμφοτέρων ἵκετ' αιθέρα καὶ Διὸς αυγάς.

Sed et Argivi ab-altera-parte adclamabant, neque obliviscebantur
Fortitudinis, sed manebant Troum invadentes fortissimos.
Clamor autem virorumque pervenit-ad æthera et Jovis lucidas-do-
(mos.

ARGUMENTUM

LIBRI XIV. ILIADIS.

Clamoribus pugnæ exterritus Nestor egreditur tabernaculo suo, in quo adhuc Machaonem recrearet, ut, quo res loco sit exploret (1-26). Obviam ei veniunt ex vulneribus ægri, Agamemnon Ulysses et Diomedes, eadem de causa progressi; quorum primus, de belli exitu pridem anxius, nunc vallum proruptum videns, rursus fugam meditatur (27-81). Hoc consilium improbat Ulysses, Diomedes autem persuadet omnibus, ut in prælium redeant, suosque præsentia certe atque hortatu adjuvent: simul euntem Agamemnonem solatur, et exercitum confirmat Neptunus (82-152). Interea Juno, ut Achivorum laborem sublevet, ornat paratque se ad Jovem in Ida uxoris illecebris deleniendum; quamobrem a Venere cestum mutuatur, et ex Lemno arcessit somnum qui deum in soporem concitat (153-351). Huic tempori insidiatus, somno auctore, Neptunus, fortunam Achivorum promtius auxiliando restituit (352-401). Hector, ab Ajace ictu lapidis percus, deficit animo, atque a sociis suis asportatur, curaturque (402-439). Jam renovatis animis pugnantes Achivi Trojanos a navibus avertunt, Ajace imprimis minore fugatos persequente (440-522).

Ξῖ, Κρονίδην λεχέεσσι καὶ ὕπνῳ ἤπαφεν Ἥρη,

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ ἔμπης,
Ἀλλ' Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
Εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
Θερμήνῃ, καὶ λούσῃ ἀπὸ βρότον αἱματόεντα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν.
Ὣς εἰπὼν, σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑοῖο,
Κείμενον ἐν κλισίῃ Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
Χαλκῷ παμφαῖνον· ὁ δ' ἔχ' ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Στῆ δ' ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ' εἴσιδεν ἔργον ἀεικές·
Τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Τρῶας ὑπερθύμους· ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
Αὔτως, οὐδ' ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδετέρωσε,

Nestorem autem non latuit clamor, bibentem licet,
Sed Asclepiadem verbis volucribus adloquutus est:
Vide, nobilis Machaon, quomodo erunt hæc opera:
Major jam ad naves clamor florentium ætate juvenum.
Sed tu quidem nunc bibe sedens nigrum vinum,
Dum calida lavacra comas-pulcra Hecamede
Calefaciat, et abluat tabum sanguinolentum:
At ego profectus ad speculam actutum cognoscam.
Sic fatus, scutum sumsit affabre-factum filii sui,
Jacens in tentorio Thrasymedis equûm-domitoris,
Ære collucens: ille vero habebat clypeum patris sui.
Sumsit et validam hastam præfixam acuto ære,
Stetitque extra tentorium, protinus autem inspexit rem indignam:
Hos quidem turbatos, illos vero turbantes a-tergo
Trojanos superbos: dirutus autem erat murus Achivorum.
Ut vero quum nigrescit pelagus magnum unda tacita,
Præsentiens stridulorum ventorum celeres motus
Nullo-effectu, neque enim provolvitur in-hanc-vel-illam-partem,

Πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον·
Ὣς ὁ γέρων ὥρμαινε, δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
Διχθάδι', ἢ μεθ' ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠὲ μετ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Βῆναι ἐπ' Ἀτρείδην· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον,
Μαρνάμενοι· λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς,
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
  Νέστορι δὲ ξύμβληντο Διοτρεφέες βασιλῆες
Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων.
Πολλὸν γάρ ῥ' ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες
Θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς· τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε
Εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν.
Οὐδὲ γὰρ, οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν, ἐδυνήσατο πάσας
Αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν· στείνοντο δὲ λαοί.
Τῶ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, καὶ πλῆσαν ἁπάσης
Ἠϊόνος στόμα μακρὸν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.
Τῷ ῥ' οἵγ' ὀψείοντες ἀϋτῆς καὶ πολέμοιο,
Ἔγχει ἐρειδόμενοι κίον ἀθρόοι· ἄχνυτο δέ σφιν
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν· ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιὸς
Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·
Τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
  Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Antequam aliquis certus descenderit a Jove ventus:
Sic senex agitabat, scissus animo
Bifariam, utrum ad multitudinem iret Danaorum equitum-pernicium,
Vel ad Atridem Agamemnonem pastorem populorum.
Sic autem ei cogitanti visum est utilius esse
Proficisci ad Atridem: illi autem alii alios interficiebant,
Pugnantes: resonabat autem eis circa corpus æs solidum,
Percussis ensibusque et hastis utrinque-acutis.
  Nestori autem obviam-facti-sunt Jovis-alumni reges
A navibus adscendentes, quotquot vulnerati fuerant ære.
Tydides, Ulyssesque, et Atrides Agamemnon.
Longe enim seorsum a pugna subductæ erant naves
Littore in maris cani: sed primas usque-in-planitiem
Traxerant, et murum ad puppes ædificarant.
Haud enim, ne latum quidem quum esset, potuit omnes
Littus naves capere: arctabantur autem copiæ.
Ideo alias-ante-alias more scalarum subduxerant, et impleranr totius
Littoris fauces longas, quantum complectebantur promontoria.
Quocirca hi cupientes-videre tumultum et pugnam,
Hasta nixi ibant conferti: tristabatur autem ipsis
Animus in pectoribus; ille vero obvius-fuit senex
Nestor, perterrefecit autem animum in pectoribus Achivorum:
Quem et voce-edita adloquutus est rex Agamemnon:
  O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum;

Τίπτε λιπὼν πόλεμον φθισήνορα δεῦρ' ἀφικάνεις;
Δείδω μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι
Πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς.
Κεῖνος ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ὢ πόποι; ἦ ῥα καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥσπερ Ἀχιλλεύς,
Οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν·
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
Οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσιν
Νωλεμές· οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης, μάλα περ σκοπιάζων,
Ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται·
Ὣς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Ἔι τι νόος ῥέξει· πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
Δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἐστὶ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Νέστορ, ἐπειδὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχονται,
Τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος,

Cur relicto prælio viros-perdenti huc venis?
Timeo ne jam mihi perficiat verbum impetuosus Hector,
Ut quondam minatus est inter Trojanos concionans,
Non prius a navibus ad Ilium rediturum esse,
Quam igne naves incendisset, interfecissetque etiam ipsos *nos*,
Is sic concionabatur! illa jam nunc omnia perficiuntur.
O dii immortales! alii igitur bene-ocreati Achivi
In animo reponunt in me iram, sicut Achilles,
Neque volunt pugnare ad puppes navium.
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor:
Certe jam hæc manifesta facta sunt, nec sane alio-modo
Jupiter altitonans ipse *hæc* moliri-potuerit.
Murus etenim jam decidit, cui confidebamus
Inviolabile naviumque et ipsorum munimen fore:
Hi autem ad naves veloces pugnam vehementem sustinent
Incessanter; neque jam cognoscere potueris, perquam licet oculis (contendens,
Utra-ex-parte Achivi agitati turbentur:
Adeo promiscue cæduntur, clamor autem ad cœlum it.
Nos vero deliberemus quomodo erunt hæc opera,
Si quid consilium proficiet: pugnam vero non nos suadeo
Ingredi; nullo enim modo vulneratum licet pugnare.
Hunc autem rursus adloquutus est rex virorum Agamemnon:
Nestor, quoniam jam navium ad puppes pugnant,
Murus vero non arcuit structus, neque quid fossa,

Ἦ ἐπὶ πόλλ᾽ ἔπαθον Δαναοὶ, ἔλποντο δὲ θυμῷ
Ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ᾽ Ἄργεος ἐνθάδ᾽ Ἀχαιούς.
Ἤδεα μὲν γὰρ ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν,
Οἶδα δὲ νῦν ὅτι τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσιν
Κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Νῆες ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
Ἕλκωμεν, πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν·
Ὕψι δ᾽ ἐπ᾽ εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.
Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν οὐδ᾽ ἀνὰ νύκτα.
Βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν, ἤπερ ἁλώῃ.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Οὐλόμεν᾽; αἴθ᾽ ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
Σημαίνειν, μηδ᾽ ἄμμιν ἀνασσέμεν, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
Ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
Οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
Καλλείψειν, ἧς εἵνεκ᾽ ὀϊζύομεν κακὰ πολλά;
Σίγα, μή τις τ᾽ ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ

Qua facienda-multa passi sunt Danai, sperabantque animo
Inviolabile naviumque et ipsorum munimentum fore:
Sic nimirum Jovi par-est præpotenti gratum fore,
Inglorios perire longe ab Argo hic Achivos.
Noram enim quando lubens Danais auxiliabatur,
Scio etiam nunc quod illos quidem æque ac beatos deos
Gloria-insignit, nostros vero animos et manus quasi-vinculo-ligavit.
Sed agite, quemadmodum ego dixero obsequamur omnes:
Naves quæcumque primæ subductæ sunt prope mare,
Trahemus, omnes autem deducamus in mare vastum:
In alto vero in anchoris stabiliamus, donec venerit
Nox intempesta, si vel in ea abstinuerint a pugna
Trojani, deinde vero deducere-poterimus naves omnes. (dem,
Neque enim nullam culpam meretur fugisse malum ne per noctem qui-
Melius *fecerit*, qui fugiens effugerit malum, quam *qui* captus fuerit.
Illum vero torve intuitus adloquutus est consiliis abundans Ulysses;
Atrida, quale te verbum fugit ex septo dentium,
Perniciose? utinam indecoro exercitui alteri
Præesses, non autem nobis imperares, quibus Jupiter
A juventute dedit etiam usque ad senium conficere
Ardua bella, donec perierimus singuli.
Siccine jam tibi-fert-animus Trojanorum urbem spatiosam
Derelinquere, cujus gratia perpetimur-ærumnosi mala multa?
Tace, nequis alius Achivorum hunc audiat

Μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
Ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν,
Σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ
Τόσσοι ὅσσοισιν σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις.
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·
Ὃς κέλεαι πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται, ἐπικρατέουσί περ ἔμπης·
Ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιρρέπῃ· οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
Σχήσουσιν πόλεμον, νηῶν ἅλαδ' ἑλκομενάων,
Ἀλλ' ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.
Ἔνθά κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
Ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼν ἀέκοντας ἄνωγα
Νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
Νῦν δ' εἴη ὃς τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
Ἢ νέος, ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἐγγὺς ἀνήρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
Πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
Οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·
Πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι
Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψεν.

Sermonem, quem haudquaquam vir quidem in ore omnino habuerit
Quicumque norit suo animo sana loqui,
Sceptriferque fuerit, et ei paruerint copiæ
Tantæ, quantis tu inter Argivos imperas.
Nunc autem tuam damno omnino sententiam, quam dixisti:
Qui jubes prælio conserto et tumultu
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducere, ut adhuc magis
Trojanis quidem optata contingant, *jam* superioribus licet:
In nos autem gravis pernicies ingruat: non enim Achivi
Sustinebunt pugnam, dum naves in mare deducuntur,
Sed respicient, cedentque pugna.
Tunc quidem tuum consilium nocebit, princeps populorum.
Huic respondit deinde rex virorum Agamemnon:
O Ulysse, valde quidem meum adtigisti animum increpatione
Gravi: sed neutiquam ego invitos jubeo
Naves bonis-transtris-instructas in mare deducere filios Achivorum:
Nunc vero *utinam* sit qui hoc melius consilium dicat,
Vel juvenis, vel senex: mihi autem lubenti adfuerit.
Inter hos vero loquutus est etiam pugna strenuus Diomedes:
Prope *adest* vir: non diu inquiremus, si velitis
Obsequi: et haud præ ira vituperetis unusquisque,
Quod jam natu minimus sum inter vos:
Patre vero ex nobili et ego genere glorior esse
Tydeo, quem Thebis adgesta terra cooperuit.

Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες αμύμονες εξεγένοντο,
Ὤκεον δ' εν Πλευρῶνι καὶ αιπεινῆ Καλυδῶνι,
Ἄγριος ηδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ιππότα Οινεὺς,
Πατρὸς εμεῖο πατήρ· αρετῆ δ' ἦν ἔξοχος αυτῶν·
Αλλ' ὁ μὲν αυτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' εμὸς Ἄργει νάσθη,
Πλαγχθεὶς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ άλλοι.
Αδρήστοιο δ' έγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
Αφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν άρουραι
Πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν έσαν όρχατοι αμφὶς·
Πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' έσκε, κέκαστο δὲ πάντας Αχαιοὺς
Εγχείη· τὰ δὲ μέλλετ' ακουέμεν, ὡς ετεόν περ.
Τῶ ουκ άν με γένος γε κακὸν καὶ ανάλκιδα φάντες,
Μῦθον ατιμήσαιτε πεφασμένον ὅν κεν εῦ είπω.
Δεῦτ' ίομεν πόλεμόν δε, καὶ ουτάμενοί περ ανάγκη.
Ἔνθα δ' έπειτ' αυτοὶ μὲν εχώμεθα δηιοτῆτος,
Εκ βελέων, μή πού τις εφ' ἕλκεϊ ἕλκος άρηται:
Ἄλλους δ' οτρύνοντες ενήσομεν, οἵ τὸ πάρος περ
Θυμῷ ἦρα φέροντες αφεστᾶσ', ουδὲ μάχονται.
Ὣς έφαθ'· οἱ δ' άρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ηδ' επίθοντο·
Βὰν δ' ίμεν, ἦρχε δ' άρα σφιν άναξ ανδρῶν Αγαμέμνων.
Ουδ' αλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς Εννοσίγαιος,
Αλλὰ μετ' αυτοὺς ἦλθε παλαιῷ φωτὶ εοικώς·
Δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Αγαμέμνονος Ατρείδαο,
Καί μιν φωνήσας έπεα πτερόεντα προσηύδα·

Portheo enim tres filii egregii procreati sunt,
Qui habitabant in Pleurone et excelsa Calydone,
Agrius et Melas, tertius vero erat eques Œneus,
Patris mei pater: virtute autem præstabat inter illos
Ast hic quidem ibidem vixit, pater vero meus Argis habitavit,
Actus erroribus: ita enim Jupiter voluit et dii cæteri.
Adrasti autem duxit *unam* e filiabus, habitabatque domum
Divitem opum, multaque ei erant arva
Tritici-feracia, multique plantarum erant horti seorsum:
Multa etiam ei pecora erant, excellebat omnes Achivos
Hastæ-peritia: hæc vero audienda erant *vobis*, ut verum est.
Ideo non me genere quidem ignavum et imbellem putantes,
Sententiam spreveritis libere prolatam quam quidem recte dixero.
Agite, eamus ad pugnam, etsi vulnerati præ-necessitate.
Ibi deinde ipsi quidem obtineamus *locum seorsum* a prælio.
Extra tela, ne forte quis super vulnere vulnus accipiat:
Cæteros vero adhortantes immittemus, qui jam pridem
Animo gratificantes seorsum stant, nec pugnant.
Sic dixit? illi vero ei omnino quidem auscultabant atque obsequuti (sunt:
Perrexeruntque ire, præibatque ipsis rex virorum Agamemnon.
Neque cæcam-speculationem habuit inclytus Neptunus,
Sed ad ipsos venit seni viro similis:
Dexteramque prehendit manum Agamemnonis Atridæ,
Et eum edita-voce verbis volucribus adloquutus est:

Ατρείδη, νῦν δή που Αχιλλῆος ολοὸν κῆρ
Γηθεῖ ενὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Αχαιῶν
Δερκομένῳ· επεὶ ού οἱ ένι φρένες ουδ' ηβαιαί·
Αλλ' ὁ μὲν ὣς απόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειεν·
Σοὶ δ' ούπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν·
Αλλ' έτι που Τρώων ηγήτορες ηδὲ μέδοντες,
Ευρὺ κονίσσουσιν πεδίον· σὺ δ' επόψεαι αυτοὺς
Φεύγοντας ποτὶ άστυ νεῶν άπο καὶ κλισιάων.
Ὣς ειπὼν, μέγ' άυσεν, επεσσύμενος πεδίοιο·
Ὅσσον τ' εννεάχιλοι επίαχον ἢ δεκάχιλοι
Ανέρες εν πολέμῳ, έριδα ξυνάγοντες Άρηος,
Τόσσην εκ στήθεσφιν όπα κρείων Ενοσίχθων
Ἧκεν· Αχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος έμβαλ' εκάστῳ
Καρδίῃ, άλληκτον πολεμίζειν ηδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εισεῖδε χρυσόθρονος οφθαλμοῖσιν,
Στᾶσ' εξ Ουλύμποιο απὸ ρίου, αυτίκα δ' έγνω
Τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ανὰ κυδιάνειραν
Αυτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ζῆνα δ' επ' ακροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ίδης
Ἥμενον εισεῖδε, στυγερὸς δέ οἱ έπλετο θυμῷ.
Μερμήριξε δ' έπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὅππως εξαπάφοιτο Διὸς νόον αυγιόχοιο.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν αρίστη φαίνετο βουλή,
Ελθεῖν εις Ίδην εὖ εντύνασαν ἓ αυτήν,

Atride, nunc utique Achillis perniciosum cor
Lætatur in pectoribus, cædem et trepidationem Achivorum
Adspicientis: quoniam non ei inest mens ne exigua quidem:
Verum is quidem sic pereat, deus autem illum ignominia-afficiat:
Tibi vero non jam prorsus omnino dii beati irati sunt:
Sed adhuc utique Trojanorum ductores atque principes
Latum pulvere-implebunt campum: et tu videbis ipsos
Fugientes ad urbem a navibus et tentoriis.
Sic loquutus, altum exclamavit, cursu-concitus per campum:
Quantum novies-mille exclamant vel decies-mille
Viri in pugna, certamen committentes Martis,
Tantam ex pectoribus vocem rex Neptunus
Emisit: Achivisque ingens robur immisit unicuique
In cor, ut indesinenter pugnarent et præliarentur.
At Juno inspexit aureum-solium-habens oculis,
Stans ex Olympo a vertice, statimque agnovit
Hunc quidem sedulo-obeuntem pugnam per gloriosam
Fratrem-germanum et levirum, gaudebatque animo.
Jovem vero in summo cacumine fontibus-irriguæ Idæ
Sedentem vidit, invisus autem ei erat animo.
Anxieque cogitavit deinde bovinos-oculos-habens veneranda Juno
Quomodo deciderет Jovis animum ægidem-tenentis.
Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
Ire ad Idam ubi scite ornasset se ipsam,

Εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
Ἧ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε
Χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς θάλαμον τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν
Κληῖδι κρυπτῇ, τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγεν.
Ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε φαεινάς·
Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
Λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμβροσίῳ, ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·
Τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή·
Τῷ ῥ' ἥγε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
Πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς,
Καλοὺς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη
Ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά·
Χρυσείῃς δ' ἐνετῇσι κατὰ στῆθος περονᾶτο.
Ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν,
Ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσιν,
Τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων,
Καλῷ, νηγατέῳ· λευκὸν δ' ἦν ἠέλιος ὥς·
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.

Si forte cuperet juxta-dormire amore
Suam ob pulcritudinem, huic autem somnum jucundumque dulcem-
Funderet in palpebras atque præcordia prudentia. (que
Perrexit vero ire in thalamum quem ei carus filius struxerat
Vulcanus, solidasque fores postibus aptaverat
Cum clave arcana, quam haud deus alius aperiret.
Illuc hæc ingressa, fores clausit fulgentes:
Ambrosia quidem primum a corpore amabili
Sordes omnes purgavit, unxitque se pingui oleo,
Divino, suavi, quod quidem ei odoriferum erat:
Hujus etiam agitati Jovis ad ære fundatam domum,
Tamen ad terramque et cœlum pervenit halitus.
Eo quidem illa corpus pulcrum quum unxisset, atque capillos
Pexuisset, manibus cincinnos composuit nitentes,
Pulcros, divinos, a capite *fluentes* immortali.
Circumque ambrosium peplum induit, quod ei Minerva
Expolivit elaborate-concinnatum, intexuitque artificiosa multa:
Aureisque fibulis ad pectus nectebat.
Et cinxit se zona centum fimbriis concinnata,
Inauresque immisit in scite-perforatas auriculas;
Tribus-gemmarum-oculis-insignes, elaboratas: venustasque effulge-
Calyptra dein desuper velavit se augustissima dearum, (bat multa.
Pulcra, recens-facta: candidaque erat sol veluti:
Tum pedibus sub nitidis ligavit pulcros calceos.

Αυτὰρ επειδὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον,
Βῆ ῥ' ἴμεν εκ θαλάμοιο, καλεσσαμένη δ' Αφροδίτην
Τῶν ἄλλων απάνευθε θεῶν, πρὸς μῦθον έειπεν·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅ ττι κεν είπω,
Ηέ κεν αρνήσαιο; κοτεσσαμένη τό γε θυμῷ,
Οὕνεκ' εγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν αρήγεις;
Τὴν δ' ημείβετ' έπειτα Διὸς θυγάτηρ Αφροδίτη·
Ἥρη, πρέσβα Θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς άνωγεν,
Ει δύναμαι τελέσαι γε, καὶ ει τετελεσμένον εστίν.
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ηρη·
Δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
Δαμνᾷ αθανάτους ηδὲ θνητοὺς ανθρώπους·
Εἶμι γὰρ οψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ωκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ' εν σφοῖσι δόμοισιν εὺ τρέφον ηδ' ατίταλλον,
Δεξάμενοι Ῥείης, ὅτε τε Κρόνον ευρύοπα Ζεὺς
Γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ατρυγέτοιο θαλάσσης.
Τοὺς εἶμ' οψομένη, καὶ σφ' άκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον αλλήλων απέχονται
Ευνῆς καὶ φιλότητος, επεὶ χόλος έμπεσε θυμῷ.
Ει κείνω γ' επέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ,
Εις ευνὴν ανέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι,
Αιεὶ κέ σφι φίλη τε καὶ αιδοίη καλεοίμην.

Sed postquam omnem circum corpus posuerat ornatum,
Perrexit ire ex thalamo, vocatamque Venerem
Ab aliis seorsum diis, verbis adloquuta est:
Numquid mihi obsequi voles, dilecta filia, *in eo* quod dixero,
An recusaveris? ira-reposta ob hoc animo,
Quod ego Danais, tu autem Trojanis auxiliaris?
Huic autem respondit dein Jovis filia Venus:
Juno, veneranda Dea, filia magni Saturni,
Eloquere quod in animo habes: perficere autem me animus jubet,
Si possum quid perficere, et perfici potest.
Hanc autem dolos-struens adloquuta est veneranda Juno:
Da nunc mihi amorem et desiderium, quo tu omnes
Domas immortales atque mortales homines;
Vado enim visura almæ fines terræ,
Oceanumque deorum parentem, et matrem Tethyn,
Qui me in suis ædibus magna-cura-nutrierunt et educarunt,
Susceptam a Rhea, quando Saturnum late sonans Iupiter
Terram subter dejecit et infructuosum mare.
Hos vado visura, ipsis ut difficiles-compositu lites dirimam.
Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
Cubili et amore, ira enim invasit animum.
Si illos quidem verbis persuasos eorum animum,
In lectum reduxero ut jungantur amore,
Semper equidem eis dilectaque et veneranda vocabor.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα,
Ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς,
Πάρφασις, ἥτ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων·
Τόν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τῆ νῦν τοῦτον ἱμάντα, τεῷ τ' ἐγκάτθεο κόλπῳ
Ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σε φημὶ
Ἀπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,
Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν,
Σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν ὄρεα νιφόεντα,
Ἀκροτάτας κορυφάς, οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.
Ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο κυμαίνοντα.
Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος,
Ἔνθ' Ὕπνῳ ξύμβλητο κασιγνήτῳ Θανάτοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὕπνε, ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
Εἰ μὲν δή ποτ' ἐμεῦ ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν

Hanc rursus adloquuta est amans-risum Venus:
Non licet neque decet tua verba recusare:
Jovis enim potentissimi in ulnis dormis.
Dixit, et a pectoribus solvit acu-pictum cingulum,
Varium: in eo autem sibi delinimenta omnia inclusa erant:
Ibi inerat amor, inerat desiderium, inerat et amantium-colloquium,
Blandiloquentia, quæ furtim-surripit mentem prudentium licet:
Hoc ei imposuit manibus, verbaque fecit, dixitque:
Accipe nunc hoc cingulum, tuoque reconde sinu
Varium, in quo omnia inclusa sunt: neque te puto
Re-infecta redituram, quam mentibus tuis efficere vis.
Sic dixit: subrisit autem bovinos-oculos-habens veneranda Juno,
Subridensque deinde suo recondidit sinu.
Tum illa quidem ivit ad domum Jovis filia Venus:
At Juno impetu-facto reliquit verticem Olympi,
Pieriam autem supergressa et Emathiam amabilem,
Properabat super equestrium Thracum montes nivosos,
Summa cacumina, neque terram carpebat pedibus.
Ex Atho autem ad pontum descendit fluctuantem.
Lemnumque pervenit civitatem divini Thoantis,
Ubi Somno congressa est fratri Mortis,
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque:
Somne, rex omniumque deorum omniumque hominum,
Si quidem jam olim meo verbo auscultasti, etiam nunc

Πείθευ, εγὼ δέ κέ τοι ειδέω χάριν ἤματα πάντα·
Κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' οφρύσιν ὄσσε φαεινώ,
Αυτίκ', επεί κεν εγὼ παραλέξομαι εν φιλότητι.
Δῶρα δέ τοι δώσω, καλὸν θρόνον, άφθιτον αιεί,
Χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ' εμὸς πάϊς αμφιγυήεις
Τεύξει ασκήσας· ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,
Τῷ κεν επισχοίης λιπαροὺς πόδας ειλαπινάζων.
Τὴν δ' απαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπνος·
Ἥρη, πρέσβα θεά, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἄλλον μέν κεν έγωγε θεῶν αιειγενετάων
Ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ωκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·
Ζηνὸς δ' ουκ ἂν έγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,
Ουδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αυτός γε κελεύοι.
Ἤδη γάρ με καὶ άλλο τεὴ επίνυσσεν εφετμή,
Ἤματι τῷ ὅτ' εκεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς
Ἔπλεεν Ιλιόθεν, Τρώων πόλιν εξαλαπάξας.
Ἤτοι εγὼ μὲν έλεξα Διὸς νόον αιγιόχοιο
Νήδυμος αμφιχυθείς· σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,
Ὄρσασ' αργαλέων ανέμων επὶ πόντον αήτας.
Καί μιν έπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην απένεικας
Νόσφι φίλων πάντων· ὁ δ' επεγρόμενος χαλέπαινεν,
Ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεούς· εμὲ δ' έξοχα πάντων
Ζήτει, καί κέ μ' άϊστον απ' αιθέρος έμβαλε πόντῳ,

Obsequere, ego autem tibi habebo gratiam dies omnes:
Sopito mihi Jovis sub palpebris oculos fulgentes,
Statim, postquam ego accubuero in amore:
Dona autem tibi dabo, pulcrum solium, incorruptum in-perpetuum;
Aureum: Vulcanus autem meus filius utroque-pede-claudus
Fabricabit elaborate-concinnatum: sub pedibusque scabellum mittet;
Cui imponas nitidos pedes dum-convivaris.
Hanc respondens adloquutus est suavis Somnus:
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni,
Alium quidem ego deorum sempiternorum
Facile sopiverim, etiam torrentis fluenta
Oceani, qui quidem parens omnibus est:
Jovem autem non ego Saturnium prope adivero,
Neque sopivero, nisi ipse jusserit.
Jam enim me et alias tuum sapere-fecit mandatum,
Die illo quando ille magnanimus Jovis filius *Hercules*
Navigabat ex Ilio, Trojanorum urbe vastata.
Ego sane demulsi Jovis mentem ægidem-tenentis
Suavis circumfusus: tu autem ei mala struxisti animo,
Excitatis sævorum ventorum in pontum flatibus.
Et illum deinde ad Coum bene habitatam de-cursu-detulisti
Seorsum ab amicis omnibus: hic autem experrectus indignabatur,
Proturbans per domum deos: me autem maxime omnium
Quærebat, et me perditum ab æthere injecisset ponto.

Εἰ μὴ Νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν,
Τὴν ἱκόμην φεύγων· ὁ δ' ἐπαύσατο χωόμενός περ·
Ἅζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἕρδοι.
Νῦν αὖ τοῦτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
Ἦ φῂς ὡς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Ὡς Ἡρακλῆος πέρι χώσατο παιδὸς ἑοῖο;
Ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ καί τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
Δώσω ὀπυιέμεναι, καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν,
Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Ὣς φάτο· χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ.
Χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην· ἵνα νῶϊν ἅπαντες
Μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Πασιθέην, ἧς αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ὤμνυε δ' ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας
Τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Τὼ βήτην Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄστυ λιπόντε,
Ἠέρα ἑσσαμένω, ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·

Nisi Nox domitrix deorum servasset et hominum,
Quam adivi fugiens: ille autem cohibuit-se iratus licet:
Verebatur enim ne Nocti celeri ingrata-animo faceret.
Nunc rursus hoc me jubes periculosissimum aliud perficere.
Hunc rursus adloquuta est bovinis-oculis veneranda Juno;
Somne, quid vero tu hæc in mentibus tuis cogitas?
An putas ita Trojanis favere late-sonantem Jovem,
Sicut propter Herculem iratus est filium suum?
Quare age, ego autem tibi Gratiarum unam juniorum
Dabo ducendam, et tuam vocandam conjugem,
Pasitheam, quam semper cupis dies omnes.
Sic dixit: gavisus est autem Somnus, respondensque adloquutus est:
Age, nunc mihi jura inviolabilem Stygis aquam.
Manu autem altera quidem tange terram almam,
Altera vero mare album: ut nobis omnes
Testes sint inferi dii, qui circa Saturnum exsistentes,
Certe te mihi daturam-esse Gratiarum unam juniorum,
Pasitheam, quam ego cupio dies omnes.
Sic dixit: neque non obsequuta est dea ulnas-candida Juno,
Jurabatque ut jubebat, deosque nominabat omnes
Subtartareos, qui Titanes appellantur.
Sed postquam juraveratque, absolveratque juramentum,
Illi ibant Lemnique et Imbri urbe relicta,
Caligine induti, cito conficientes iter:

Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα μητέρα θηρῶν,
Λεκτὸν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
Βήτην· ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπο σείετο ὕλη.
Ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
Εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
Μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·
Ἔνθ' ἧστ' ὄζοισιν πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
Ὄρνιθι λιγυρῇ, ἐναλίγκιος, ἥντ' ἐν ὄρεσσιν
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσατο Γάργαρον ἄκρον
Ἴδης ὑψηλῆς· ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην φιλότητι,
Εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας·
Στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Ἥρη, πῆ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα τῶν κ' ἐπιβαίης.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν,
Οἵ μ' ἐν σφοῖσι δόμοισιν ἐΰτρεφον ἠδ' ἀτίταλλον·
Τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
Ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
Εὐνῆς καὶ φιλότητος· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

Ad Idamque pervenerunt fontibus irriguam matrem ferarum,
Ad Lecton, ubi primum liquerunt mare: hi autem super terram
Ibant: summaque sub pedibus quassabatur sylva.
Illic Somnus quidem mansit antequam Jovis oculi viderent *eum*,
Abiete ascensa admodum-procera, quæ tunc in Ida
Altissima nata per aerem ad æthera pertingebat:
Illic sedit ramis dense-opertus abiegnis,
Avi argutæ similis, quam in montibus
Chalcidem nominant dii, homines autem cymindin.
Tum Juno celeriter adscendebat Gargarum summum
Idæ excelsæ: viditque nubes-cogens Jupiter.
Ut vero vidit, continuo illum amor prudentia præcordia cooperuit,
Perinde hac quando primum misti sunt amore,
Ad cubile consuetudinis-gratia-euntes, suis clam parentibus:
Et stetit ipsam ante, verbaque fecit, dixitque:
Juno, quo tendens ab Olympo huc venis?
Equi autem non adsunt et currus quos conscendas.
Hunc autem dolos-struens adloquuta est veneranda Juno:
Eo visura almæ fines terræ
Oceanumque deorum parentem, et matrem Tethyn,
Qui me in suis ædibus magna-cura-nutrierunt et educarunt:
Hos vado visura, ut ipsis difficiles-compositu lites dirimam.
Jam enim diuturno tempore inter se abstinent
Cubili et amore: ira enim invasit animum.

Ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἴδης
Ἑστᾶτ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
Νῦν δὲ σεῦ εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
Μήπως μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴκε σιωπῇ
Οἴχωμαι πρὸ δῶμα βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, κεῖσε μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι,
Νῶϊ δ' ἄγ' ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γάρ πώποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν,
Οὐδ' ὁπότ' ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
Ἣ τέκε Πειρίθοον, θεόφιν μήστωρ' ἀτάλαντον·
Οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,
Ἣ τέκε Περσῆα πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν·
Οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
Ἣ τέκε μοι Μίνω τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
Οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης, οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
Ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν.
Οὐδ' ὅτε Δήμητρος καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης·
Οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς·
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;

Equi autem in radice fontibus-irriguæ Idæ
Stant, qui me ferent supra aridumque et humidum.
Nunc autem tui gratia huc ab Olympo *ob* hoc venio,
Ne forte mihi posthac irascaris, si silentio
Abeam ad domum profunde fluentis Oceani.
Hanc respondens adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Juno, illuc quidem licet vel posthac proficisci,
Nos autem age in amore convertamur in-lecto-dormientes.
Non enim unquam mihi sic deæ amor neque mulieris
Animum in pectoribus circumfusus domuit,
Neque quando captus fui amore Ixioniæ uxoris,
Quæ peperit Pirithoum, diis consiliarium parem:
Neque quando Danaes pedibus-elegantis Acrisii-filiæ,
Quæ peperit Perseum omnium clarissimum virorum:
Neque quando Phœnicis-filiæ longe-inclyti,
Quæ peperit mihi Minoaque et diis-parem Rhadamanthyn;
Neque quando Semeles, neque Alcmenes in Thebis,
Quæ Herculem animo-infractum peperit filium:
Bacchum autem Semele peperit, gaudium mortalibus.
Neque quando Cereris comas-pulcræ reginæ:
Nec quando Latonæ gloriosæ, neque tui ipsius:
Ut tui nunc amore-teneor, et me dulce desiderium capit.
Hunc autem dolos struens adloquuta est veneranda Juno:
Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?

Εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
Ἴδης ἐν κορυφῇσι, τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα·
Πῶς κ' ἔοι εἴ τις νῶϊ θεῶν αἰειγενετάων
Εὕδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
Πεφράδοι, οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην
Ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
Ἔνθ' ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μήτε θεῶν τόγε δείδιθι, μήτε τιν' ἀνδρῶν
Ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω,
Χρύσεον· οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι Ἠέλιός περ,
Οὔτε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν·
Τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
Λωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον
Πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργεν·
Τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
Καλήν, χρυσείην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.
Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
Ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς, ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ὕπνος,

Si nunc in amore cupis dormire
Idæ in verticibus, hæc autem *loca* patent omnia:
Quid esset si quis nos deorum sempiternorum
Dormientes videret, diisque omnibus interveniens
Indicaret? non equidem tuam ad domum redirem
E cubili quum consurrexero: vituperandum certe esset.
Sed si jam vis, et tibi gratum est animo,
Est tibi thalamus, quem tibi dilectus filius fabricatus est
Vulcanus, solidasque fores postibus aptavit:
Illuc eamus dormituri, quandoquidem tibi placet cubile.
Hanc respondens adloquutus est nubes cogens Jupiter:
Juno, nec deorum hoc metue, nec quemquam hominum
Visurum esse: talem tibi ego nubem circumfundam,
Auream; neque nos per-*eam*-viderit ne Sol quidem,
Cujus est acutissimum et lumen ad-inspiciendum.
Dixit, et ulnis corripuit Saturni filius suam uxorem:
Hos autem subter tellus divina summisit recentem herbam,
Lotumque roscidum, et crocum, et hyacinthum
Densum et mollem, qui a terra alte *eos* elevabat.
Hoc in *toro* cubarunt, insuper autem nubem sibi-induerunt
Pulcram, auream: lucidi autem decidebant rores.
Sic ille quidem quietus dormiebat pater in Gargaro summo,
Somno et amore domitus, tenebatque in ulnis uxorem.
At perrexit currere ad naves Achivorum suavis Somnus,

Ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσειδάων, ἐπάμυνε,
Καί σφιν κῦδος ὄπαζε μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς, ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα,
Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
Τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
Αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν.
Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ καὶ κῦδος ἄρηται;
Ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
Κείνου δ' οὔτι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
Ἡμεῖς ὀτρυνώμεθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω πειθώμεθα πάντες,
Ἀσπίδες ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται
Ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθησιν κορύθεσσιν
Κρύψαντες, χερσίν τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες
Ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδ' ἔτι φημὶ
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν, μάλα περ μεμαῶτα.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,
Χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·

Nuncium dicturus terram-cingenti Neptuno:
Prope autem stans verbis volucribus *eum* adloquutus est:
Alacris nunc Danais, Neptune, auxiliare,
Et ipsis gloriam præbe parumper saltem, dum adhuc dormit
Jupiter, illi enim ego mollem soporem altum circumfudi,
Juno autem in amore decepit ut dormiret.
Sic fatus, hic quidem abiit ad inclitas nationes hominum:
Illum autem adhuc magis impulit ad auxiliandum Danais.
Statim autem inter primos longe-prosiliens hortabatur:
Argivi, etiamne rursus concedimus Hectori victoriam
Priamidæ, ut naves capiat et gloriam referat?
At is quidem sic existimat et gloriatur, quod Achilles
Navibus in cavis manet iratus corde:
Illius autem non magnum desiderium erit, si quidem cæteri
Nos excitemur ad defendendum invicem:
Quare agite, sicut ego dixero obsequamur omnes;
Clypeos quotquot optimi in exercitu et maximi
Induti, capitaque totis fulgentibus galeis
Tecti, manibusque longissimi hastis sumtis
Eamus: at ego præibo, nec omnino dico
Hectorem Priamidem mansurum, admodum licet animo-incitatum.
Quicumque autem vir prælio-strenuus, et habet parvum scutum humero.
Imbecilliori viro det, ipse vero scutum majus subeat.
Sic dixit; illique ei maxime auscultarunt, atque obsequuti-sunt:

Τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον οὐτάμενοί περ,
Τυδεΐδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
Οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, ἀρήϊα τεύχε' ἄμειβον,
Ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείρονι δόσκεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,
Εἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
Ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμει φαίδιμος Ἕκτωρ.
Δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
Κυανοχαῖτα Ποσειδάων καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
Οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάᾳ ποτὶ χέρσον
Ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ·
Οὔτε πυρὸς τόσσος γε πέλει βρόμος αἰθομένοιο,
Οὔρεος ἐν βήσσῃς ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην·
Οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
Ἠπύει, ὅστε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων·
Ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνὴ
Δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ

Hos autem ipsi reges instruebant vulnerati licet,
Tydides, Ulyssesque, et Atrides Agamemnon;
Obeuntes autem omnes, martia arma commutabant,
Fortia quidem fortis induebat, et imbelliora imbelliori dabat.
Sed postquam induerant sibi circum corpus coruscum æs,
Perrexerunt ire: præibatque eis Neptunus quassator-terræ,
Horrendum ensem longum habens in manu robusta,
Similem fulguri; huic autem non fas est congredi
In pugna gravi, sed metus reprimit viros.
Trojanos vero ex-altera-parte instruebat illustris Hector.
Tum vero gravissimum certamen pugnæ intenderunt
Cæruleus-crines Neptunus et illustris Hector,
Hic quidem Trojanis, ille vero Achivis auxilians.
Inundavit autem mare ad tentoriaque navesque
Argivorum: hi autem congrediebantur ingenti clamore.
Neque maris unda tantum boat ad terram
Ex-ponto impulsa flatu Boreæ gravi:
Neque ignis tantus *adfremit* fragor ardentis,
Montis in saltibus quando concitus-oritur crematurus sylvam:
Neque ventus tantum in quercubus alte-comantibus
Adsonat, qui maxime magnum fremit sæviens:
Quantus Trojanorum et Achivorum erat clamor
Horrende vociferantium, quando in se invicem ruerunt.
In Ajacem vero primus jaculatus est illustris Hector

Ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτεν.
Τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου·
Τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα· χώσατο δ' Ἕκτωρ
Ὅττι δή οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χερμαδίῳ, τά ῥα πολλὰ θοάων ἔχματα νηῶν
Πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο, τῶν ἓν ἀείρας,
Στῆθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς·
Στρόμβον δ' ὣς ἔσσευε βαλών, περὶ δ' ἔδραμε πάντῃ.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ πληγῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
Πρόῤῥιζος, δεινὴ δὲ θεείου γίνεται ὀδμὴ
Ἐξ αὐτῆς, τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος ὅσκεν ἴδηται
Ἐγγὺς ἐών, χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός·
Ὣς ἔπεσ' Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσι·
Χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
Καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς
Αἰχμάς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
Οὐτάσαι, οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε καὶ Αἰνείας καὶ δῖος Ἀγήνωρ,
Σαρπηδών τ' ἀρχὸς Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·

Hasta, versus enim erat recta in ipsum, neque aberravit.
Qua duo baltei circa pectora extensi erant, *eum percussit*,
Alter quidem scuti, alter vero ensis argenteis-clavis-distincti:
Hi ei tutati sunt tenerum corpus: iratus est autem Hector
Quod sibi telum velox irritum evolasset e manu:
Et retro sociorum in agmen cessit, mortem evitans.
Hunc quidem deinde abeuntem magnus Telamonius Ajax
Saxo, quæ quidem multa velocium retinacula navium
Ad pedes pugnantium passim-jacebant, horum uno sublato,
Pectus percussit super scuti-orbem, prope collum.
Turbinis autem instar concitum misit, rotatumque est undique.
Ut vero quum impetuoso-ictu patris Jovis procidit quercus
Radicitus, gravisque sulfuris oritur odor
Ex ea, illi vero nulla est fiducia qui viderit
Prope exsistens, durum enim Jovis magni fulmen:
Sic cecidit Hectoris celeriter humi robur in pulveribus:
Manu autem ejecit hastam, ipsumque scutum saquutum est,
Et galea: circaque ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Illi vero magno clamore incurrebant filii Achivorum
Sperantes trahere *ad se*, jaculabantur autem crebra
Spicula: sed nemo potuit pastorem populorum
Nec-cominus, nec eminus-ferire: antea enim circum-euntes-protexe-(runt fortissimi,
Polydamasque et Æneas et nobilis Agenor,
Sarpedonque princeps Lyciorum, et Glaucus eximius:

Τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὑ ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν
Ἀσπίδας ευκύκλους σχέθον αυτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
Χερσὶν αείραντες φέρον εκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
Ωκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
Ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
Οἵ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
Αλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ευρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν αθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἔνθα μιν εξ ἵππων πέλασαν χθονί, καδδέ οἱ ὕδωρ
Χεῦαν· ὁ δ' αμπνύνθη, καὶ ανέδρακεν οφθαλμοῖσιν·
Ἑζόμενος δ' επὶ γοῦνα, κελαινεφὲς αἷμ' απέμεσσεν·
Αὖτις δ' εξοπίσω πλῆτο χθονί, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Νὺξ εκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' έτι θυμὸν εδάμνα.
Αργεῖοι δ' ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
Μᾶλλον επὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθα πολὺ πρώτιστος Οἰλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὔτασε δουρὶ μετάλμενος οξυόεντι
Ηνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς αμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
Τὸν μὲν Οἰλιάδης δουρικλυτὸς εγγύθεν ελθὼν
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ανετράπετ', αμφὶ δ' ἄρ' αυτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Τῷ δ' επὶ Πουλυδάμας εγχέσπαλος ἦλθεν αμύντωρ
Πανθοΐδης· βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον,

Cæterorumque nullus ipsum neglexit, sed ante
Clypeos pulcre-orbiculatos tenebant ipsum: cumque socii
Manibus sublatum asportarunt ex pugna, donec pervenit ad equos
Veloces, qui ei post pugnam et prælium
Stabant, aurigamque et currus varios habentes:
Qui huc urbem versus portabant graviter gementem.
Sed quando jam ad vadum pervenerunt pulcre fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,
Tunc illum e curru admoverunt terræ, eique aquam
Infuderunt: ille autem spiritum-recepit, et suspexit oculis;
Et procumbens in genua, nigrum sanguinem evomuit:
Iterum vero retro lapsus est in terram, ejusque oculos
Nox obtexit nigra: ictus enim adhuc animum domabat.
Argivi vero ut viderunt Hectorem seorsum euntem,
Alacrius in Trojanos irruerunt, memineruntque pugnæ.
Tunc longe primus Oilei *filius* velox Ajax
Satnium vulneravit hasta insiliens acuta
Enopidem, quem nympha pepererat Nais eximia
Enopi armenta-pascenti ad ripas Satnioentis.
Hunc quidem Oiliades hasta-inclitus prope accedens
Vulneravit ad ile: is autem cecidit-resupinus, de eo vero
Trojani et Danai commiserunt acrem pugnam.
Ad hunc autem Polydamas hastam-vibrans accessit ultor
Panthœdes; percussitque Prothoenorem dextrum *ad* humerum,

Υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
Ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' οἴω μεγαθύμου Πανθοΐδαο
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
Ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ· καί μιν οἴω
Αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν
Τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα·
Καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν,
Λικριφὶς ἀΐξας· κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
Ἀρχέλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον·
Τόν ῥ' ἔβαλεν κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
Νείατον ἀστράγαλον, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.
Τοῦ δὲ πολὺ πρότερον κεφαλή, στόμα τε, ῥῖνές τε
Οὔδει πλῆντ', ἤπερ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτ' ἐγέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·
Φράζεο, Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε,
Ἦ ῥ' οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντιπεφάσθαι
Ἄξιος· οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἐξ,
Ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο,
Ἢ πάϊς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει.

Filium Areilyci: per humerum autem rapida hasta
Penetravit: hic autem in pulveribus lapsus prehendit terram palma;
Tum vero Polydamas supra modum super-eum-gloriatus-est, alte clamans;
Non sane jam puto magnanimi Panthœdæ
Manu a robusta vanum exsiliisse telum,
Sed aliquis Argivorum recepit corpore: et ipsum puto
Ei innitentem descensurum ad domum Plutonis.
Sic dixit: Argivis autem dolor ortus est eo gloriante:
Ajaci autem maxime bellicoso animum commovit
Telamiadæ: hunc enim cecidit proxime;
Statim autem in abeuntem jaculatus est hasta fulgenti.
Polydamas autem ipse quidem evitavit mortem nigram,
In obliquum exsiliens: recepit autem Antenoris filius
Archelochus; huic enim dii destinaverant perniciem;
Hunc percussit capitisque et cervicis in commissura,
Extremam vertebram, ambosque discidit nervos:
Hujus autem multo prius caput, osque, naresque
Solo adlapsa sunt, quam tibiæ et genua cadentis.
Ajax autem vicissim inclamavit eximio Polydamanti:
Perpende, Polydama, et mihi verum dic;
Annon hic vir pro Prothoenore occidi
Dignus: non quidem mihi ignobilis videtur, neque ex ignobilibus,
Sed frater Antenoris equorum-domitoris,
Vel filius; ipsi enim genere proxime similis-videbatur.

Ἦ ῥ', εὖ γιγνώσκων· Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμῷ.
Ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιν οὔτασε δουρί,
Ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς· ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖιν.
Τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Ἀργεῖοι, ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
Οὔ θην οἴοισίν γε πόνος τ' ἔσεται καὶ οἰζὺς
Ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες.
Φράζεσθ', ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
Ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ
Δηρὸν ἄτιτος ἔῃ. τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ
Γνωτὸν ἐνὶ μεγάροις ἄρεως ἀλκτῆρα λιπέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο.
Πηνέλεῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
Ὡρμήθη δ' Ἀκάμαντος· ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελεῷ ἄνακτος· ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα,
Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν·
Τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα·
Τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
Ἐκ δ' ὦσε γλήνην, δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διὰ πρὸ
Καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν· ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἄμφω· Πηνέλεως δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
Αὐχένα μέσσον ἔλασσεν, ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε
Αὐτῇ σὺν πήληκι κάρη· ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος

Dixit, bene agnoscens: Trojanos autem dolor cepit animo.
Tunc Acamas Promachum Bœotium vulneravit hasta,
Fratrem circumeundo-protegens: ille autem trahebat pedibus.
Super hunc Acamas vehementer gloriabatur, alte clamans:
Argivi, sagittarii-infausti, minarum insatiabiles,
Haud sane solis laborque erit et luctus
Nobis, sed aliquando sic occidemini et vos.
Videte, ut vobis Promachus domitus dormit
Hasta mea, ut nequaquam fratris ultio
Diu infecta sit: ideo et quivis optat vir
Fratrem in ædibus belli vindicem sibi-relinqui.
Sic dixit: Argivis autem dolor ortus est eo gloriante:
Et Peneleo maxime bellicoso animum commovit:
Ruit autem in Acamantem: ille vero non sustinuit impetum
Penelei regis: is autem vulneravit Ilioneum,
Filium Phorbantis pecorosi, quem maxime
Mercurius Trojanorum diligebat, et possessiones dederat:
Ex hoc autem mater solum peperit Ilioneum:
Quem tunc sub supercilio vulneravit ad oculi radices,
Excussit autem pupillam, hasta vero per oculum penitus
Et per occipitium transiit: hic autem desedit manibus porrectis
Ambabus: Peneleus autem stricto ense acuto
Cervicem mediam feriit, deturbavitque in humum
Ipsa cum casside caput: adhuc autem valida hasta

Ἧεν εν ὀφθαλμῷ· ὁ δὲ φῆ κώδειαν ανασχὼν,
Πέφραδέ τε Τρώεσσι, καὶ ευχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ειπέμεναί μοι, Τρῶες, αγαυοῦ Ιλιονῆος
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ, γοήμεναι εν μεγάροισιν.
Ουδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Αλεγηνορίδαο,
Ανδρὶ φίλῳ ελθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Εκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Αχαιῶν.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αιπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ολύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ανδράγρι' Αχαιῶν
Ἤρατ', επεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς Εννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα
Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
Φάλκην δ' Αντίλοχος καὶ Μέρμερον εξενάριξεν·
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα·
Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ενήρατο καὶ Περιφήτην·
Ατρείδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα ποιμένα λαῶν
Οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσεν
Δηώσας· ψυχὴ δέ κατ' ουταμένην ωτειλὴν
Ἔσσυτ' επειγομένη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' εκάλυψεν.
Πλείστους δ' Αἴας εἷλεν Οιλῆος ταχὺς υἱός·
Ου γάρ οἵ τις ὁμοῖος επισπέσθαι ποσὶν ἦεν
Ανδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς εν φόβον ὤρσῃ.

Erat in oculo: hic autem dixit *capite-tamquam* papaveris-capite sublato,
Ostenditque Trojanis, et glorians verba fecit:
Renunciate mihi, Trojani, illustris Ilionei
Patri caro et matri, ut-lugeant in ædibus.
Neque enim Promachi uxor Alegenoridæ,
Viro caro reverso se-læto-vultu-offeret, quando jam
Ex Troja cum navibus revertemus juvenes Achivorum.
Sic dixit: illos autem omnes pallidus timor cepit:
Et circumspectabant unusquisque quo effugere-posset gravem perniciem.
Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos colentes,
Quis jam primus cruentas exsuvias Achivorum
Sustulit, postquam inclinavit pugnam inclitus Neptunus.
Ajax quidem primus Telamonius Hyrtium percussit
Gyrtiadem, Mysorum ductorem magnanimorum:
Phalcem autem Antilochus et Mermerum interfectos-spoliavit;
Meriones Morymque et Hippotionem interfecit:
Teucer Prothoonaque peremit et Periphetem:
Atrides deinde Hyperenorem pastorem populorum
Percussit ad ile, intestina autem æs penitus-hausit
Dilacerans: animaque per inflictum vulnus
Erupit exacta: illius autem tenebræ oculos texerunt.
Plurimos vero Ajax interfecit Oilei velox filius:
Non enim ei quisquam similis ad insequendum pedibus erat
Viros metu-fugientes, quando Jupiter fugam immitteret.

ARGUMENTUM

LIBRI XV. ILIADIS.

Jupiter experrectus pelli videt Trojanos, Achivis opem ferente Neptuno (1-11). Itaque aspere increpat Junonem, eique miperat, ut ex Olympo advocet Irim et Appollinem, quum velit his uti ministris ad Trojanas vires restituendas, simul omnem fatorum seriem usque ad excidium urbis prædicit (12-77). Ex Junone in deorum sedem reversa Mars audit de cæde filii sui Ascalaphi, et statim ad ultionem exardedescit; furorem ejus reprimit Minerva (78-142). Apollo et Iris deveniunt ad Jovem, cujus jussu Neptunus minaciter conterritus cogitur quamvis reluctans, ut bello desistat (143-219). Apollo sanatum Hectorem erigit, eoque in pugnam reducto, fortunam Trojanorum instaurat (220-280). Hector fortissimos Achivorum adortus, imbellibus ad naves repulsis, partim trucidat, partim in fugam vertit, præeunte deo, qui commota ægide Achivis pavorem incurit, Trojanis autem, deleto muro viam munit ad classem exscindendam (281-389). Qua re visa Patroclus ab Eurypilo redit ad Achillem, ut ejus extremo in discrimimine auxilium imploret (390-404). Interim acerrime pro navibus propugnant Achivi, pluribus ab utraque parte interfectis (405-590): tamdem illi, nec dispersi, recedunt intra ordines navium, a quibus Ajax Telamonius conto armatus ignem defendit, quo jam Hector navem Protesilai se combusturum minatur (591-746).

Οὐ Κρονίδης κεχόλωτο Ποσειδάωνι καὶ Ἥρῃ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν.
Οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
Χλωροὶ ὑπὸ δείους, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης·
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
Τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους· μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα.
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵαθ', ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι κῆρ ἀπινύσσων,
Αἷμ' ἐμέων, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν·
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, Ἥρη,
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς.
Οὐ μὰν οἶδ' εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι, καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω.
Ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖιν

Sed postquam vallosque et fossam transcenderant
Fugientes, multi autem domiti erant Danaorum manibus.
Ii quidem jam ad currus repressa-*fuga* manebant,
Pallidi metu, exterriti: experrectus vero est Jupiter
Idæ in verticibus ab aureum-solium-habente Junone:
Stetit autem raptim-exsurgens, viditque Trojanos et Achivos,
Hos quidem turbatos, illos autem turbantes a tergo
Argivos: interque ipsos Neptunum regem.
Hectorem vero in campo vidit jacentem: circum autem socii
Sedebant, is autem gravi angebatur anhelitu mente alienatus,
Sanguinem vomens, non enim eum imbecillibus vulneraverat Achi-
Quem intuitus misertus est pater hominumque deûmque, (vorum.
Terribiliter autem torve intuens Junonem verbo adloquutus est:
Certe-omnino jam mali-artifex, o fraudolenta, tuus dolus, Juno,
Hectora nobilem cessare-fecit a pugna, fugavit et copias.
At haud scio an non rursus insidiarum infelicium
Prima pœnas luas, et te verberibus cædam.
An non meministi quando pependisti ab-alto, a pedibus autem

Ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
Χρύσεον, ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
Ἐκρέμω, ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον·
Λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
Ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
Γῆν ὀλιγηπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὧς θυμὸν ἀνίει
Ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο,
Τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα θυέλλας,
Πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα,
Καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην, καὶ ἀνήγαγον αὖτις
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα.
Τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων,
Ὄφρ' εἰδῇς ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνή,
Ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι·
Μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Πημαίνει Τρῶας τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει·

Incudes demisi duas, circumque manus vinculum misi
Aureum, infrangibile? tu autem in æthere et nubibus
Pependisti, indignabantur autem dii per excelsum Olympum:
At solvere non poterant circumstantes: quemcumque autem prehenderem,
Projiciebam correptum de limine *divino*, donec perveniret
In terram vix-spirans: me vero ne sic quidem ira missum-faciebat
Vehemens dolor Herculis divini *causa*,
Quem tu cum Borea vento inductis procellis,
Miseras per infructuosum pontum, mala machinans,
Et eum deinde ad Coum bene habitatam de-cursu-detuleras.
Eum quidem ego inde liberavi, et reduxi iterum
In Argos equis-aptum, multis licet malis-exercitum.
Hæc tibi rursus-in-memoriam-reducam, ut desistas a fallaciis,
Ut scias an tibi profuerit congressusque et cubile,
Quo mista-es veniens seorsum-a-diis, et me decepisti.
Sic dixit: cohorruit autem bovinis-oculis-decora veneranda Juno,
Et eum compellans verbis volucribus adloquuta est:
Sciat nunc hoc terra et cælum latum superne,
Et subterlabens Stygis aqua, quod maximum
Juramentum gravissimumque est beatis diis;
Tuumque sacrum caput, et noster torus ipsorum
Virginalis, quem quidem non ego unquam temere jurarim;
Non per meum consilium Neptunus terræ-quassator
Cladem infert Trojanis et Hectori, his autem auxiliatur:

Ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
Τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς·
Αὐτὰρ τοι κἀκείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην
Τῇ ἴμεν ᾗ κεν δὴ σύ, κελαινεφές, ἡγεμονεύοις.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
Τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
Αἶψα μεταστρέψειε νόον μετὰ σὸν, καὶ ἐμὸν κῆρ·
Ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
Ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
Ἶρίν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
Ὄφρ' ἡ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἱκέσθαι·
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
Αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων,
Αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας·
Φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσιν
Πηλείδεω Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχει φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἰλίου προπάροιθε, πολεῖς ὀλέσαντ' αἰζηοὺς

Sed ipsum utique animus incitat jubetque,
Laborantes autem ad naves conspicatus miseratus est Achivos.
Quin *in tuam gratiam* illi etiam ego consuluerim
Eo ire quo quidem tu, atras-nubes-cogens, imperaveris.
Sic dixit: subrisit autem pater hominumque deûmque,
Et eam respondens verbis alatis adloquutus est:
Si quidem jam tu nunc deinde bovinis-oculis-decora veneranda Ju-
Idem mecum sentiens inter immortales sedeas, (no,
Eo sane Neptunus, etiam si maxime velit alio,
Confestim converterit mentem ad tuam, et meam voluntatem:
Sed si jam quidem ex-animo et vere loqueris,
Vade nunc ad cœtus deorum, et huc vocatos-jube
Irimque accedere, et Apollinem inclitum-arcu,
Ut hæc quidem ad exercitum Achivorum ære-loricatorum
Eat, et dicat Neptuno regi,
Ut relicta pugna, suas ad ædes redeat:
Hectorem vero excitet ad pugnam Phœbus Apollo,
Iterumque inspiret robur, obliviscique-faciat dolorum,
Qui nunc ejus premunt præcordia: Achivos autem
Iterum avertat, imbelli fuga immissa:
Fugientes autem inter naves multa-transtra-habentes cadant
Pelidæ Achillis: is vero excitabit suum socium
Patroclum, huncque interficiet hasta illustris Hector
Ilium ante, multos ubi peremerit ille juvenes

Τοὺς ἄλλους, μετὰ δ', υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον·
Τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἐκ τοῦ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
Αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερὲς, εἰσόκ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν, Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
Τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύσω χόλον, οὔτε τιν' ἄλλων
Ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
Πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ·
Ὡς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι
Ἤματι τῷ ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
  Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅστ' ἐπὶ πολλὴν
Γαῖαν ἐληλουθὼς, φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ,
Ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα, μενοινήῃσί τε πολλά·
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη·
Ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον, ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
Ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ ἰδόντες,
Πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
Ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ
Δέκτο δέπας· πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ἥρη, τίπτε βέβηκας, ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας;

Alios, interque *eos*, filium meum Sarpedona nobilem:
Ob hunc autem iratus interficiet Hectorem nobilis Achilles.
Ex eo deinde *tempore* vice-versa-insequutionem a navibus
Semper ego faciam perpetuo, usque-dum Achivi
Ilium excelsum ceperint, Minervæ consiliis.
Prius autem neque ego cessabo ab ira, neque quempiam aliorum
Immortalium Danais auxiliari hic sinam,
Quam Pelidæ perfectum fuerit votum:
Sicut ei promisi prius, meoque adnui capite
Die illo quando mea Dea Thetis tetigit genua,
Supplicans ut honorarem Achillem urbium-vastatorem.
  Sic dixit: neque non-obsequuta est dea ulnas-candida Juno,
Descendit autem ab Idæis montibus *ut iret* ad excelsum Olympum.
Ut vero quum prosiliit mens viri, qui per multam
Terram profectus, præcordiis prudentibus considerat,
Huc iverim vel illuc, animoque-versat multa:
Sic raptim animo-concita pervolavit veneranda Juno:
Pervenitque in excelsum Olympum, et congregatis supervenit
Immortalibus diis Jovis in domo: illi vero conspicati,
Omnes celeriter-exsurrexerunt, et excipiebant poculis.
Hæc autem alios quidem omisit, a Themide vero genas-pulcra
Accepit poculum: prima enim obvia venerat currens
Et eam edita-voce verbis alatis adloquuta-est:
  Juno, cur adscendisti, metu autem perculsa videris?

Ἦ μάλα δή σε φόβησε Κρόνου παῖς ὅς τοι ἀκοίτης;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· οἶσθα καὶ αὐτή,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης.
Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
Οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται· οὐδέ τι φημὶ
Πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν,
Οὔτε θεοῖς, εἴπερ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὔφρων.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη·
Ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί· ἡ δ' ἐγέλασσεν
Χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
Ἰάνθη: πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·
Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες.
Ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἆσσον ἰόντες,
Ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει,
Οὐδ' ὄθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
Τῷ ἔχεθ' ὅττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ·
Ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι·
Υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι φίλτατος ἀνδρῶν
Ἀσκάλαφος, τόν φησιν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης.
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·

Num valde jam te territavit Saturni filius qui tibi maritus?
Huic respondit deinde dea ulnas-candida Juno:
Ne me, dea Themi, hæc interroga: scis et ipsa,
Qualis illius animus superbus et inclemens.
Sed tu præi diis in ædibus convivio æquali:
Hæc autem et inter omnes audies immortales,
Qualia Jupiter mala opera denunciat: neque omnino puto
Omnibus pariter animum gavisurum, neque mortalibus,
Neque diis, etsi quis huc usque convivatur hilaris.
Illa quidem sic loquuta consedit veneranda Juno:
Indignabantur autem per domum Jovis dii: illa vero risit
Labiis, non tamen frons super supercilia nigra
Exhilarata est: inter omnes autem indignata loquuta est:
Dementes, qui Jovi irascimur inepti,
Aut jam ipsum cupimus compescere propius accedentes,
Vel verbo, vel vi: is vero longe-sedens non curat,
Neque movetur: ait enim inter immortales deos
Fortitudineque potentiaque eximie *se* esse optimum.
Ideo tolerate quodcumque vobis malum mittat cuique.
Jam enim nunc opinbr Marti damnum datum esse:
Filius enim ei interiit in pugna carissimus hominum
Ascalaphus, quem ait suum esse impetuosus Mars.
Sic dixit: Mars autem robusta feriebat femora
Manibus pronis, et lugens adloquutus est:

Μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ', ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Τίσασθαι φόνον υἷος, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἴπερ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραυνῷ
Κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.
Ὣς φάτο· καί ῥ' ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε
Ζευγνύμεν· αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα.
Ἔνθα κέ τις μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
Πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθήνη πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσιν
Ὦρτο δι' ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάασσεν.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο, καὶ σάκος ὤμων,
Ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἐκ χειρὸς ἑλοῦσα
Χάλκεον· ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·
Μαινόμενε, φρένας ἠλὲ, διέφθορας· ἦ νύ τοι αὔτως
Οὔατ' ἀκουέμεν ἐστὶ, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς;
Οὐκ ἀΐεις ἅ τε φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη;
Ἣ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν·
Ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
Ἄψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκῃ,
Αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
Αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
Λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον·
Μάρψει δ' ἑξείης ὅς τ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐκί.
Τῷ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑοῦ·

Ne nunc mihi succenseatis, cælestes domos habentes,
Quod-ulcisci-velim cædem filii, profectus ad naves Achivorum,
Etiam si mihi fatale, Jovis percussum fulmine
Jacere una cum mortuis inter sanguinem et pulverem.
Sic dixit: et equos jussit Terroremque Fugamque
Jungere: ipse autem arma induebat collucentia:
Tum sane quædam etiam major et gravior alia
A Jove in immortales ira et indignatio orta fuisset,
Nisi Minerva cunctis metuens diis
Prosiluisset extra vestibulum, liquit autem solium ubi sedebat.
Hujus quidem a capite galeam sustulit, et scutum ab humeris,
Hastam autem seposuit-erectam robusta e manu ablatam,
Æream: illa vero verbis corripuit impetuosum Martem:
Furiose, vecors, periisti: an vero tibi frustra
Aures ad audiendum sunt, mens autem periit et pudor?
Non audis quæ dicit dea ulnas-candida Juno?
Quæ jam nunc a Jove Olympio venit:
An velis ipse quidem perpessus mala multa,
Reverti-ad Olympum dolens licet necessitate,
Cæteris autem malum magnum omnibus creare?
Continuo enim Trojanos quidem magnanimos et Achivos
Linquet, ad nos autem veniet tumultum excitaturus in Olympum:
Corripiet autem alium-post-alium quique in culpa, quique etiam non:
Ideo te nunc jubeo missam-facere iram de filio tuo:

Ἤδη γάρ τις τοῦδε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων,
Ἢ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται· ἀργαλέον δὲ
Πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε.
Ὣς εἰποῦσ', ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα·
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτός,
Ἶριν θ', ἥ τε θεοῖσι μετ' ἄγγελος ἀθανάτοισιν,
Καί σφεας φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
Ἕρδειν ὅττι κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα, πάλιν κίε πότνια Ἥρη·
Ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην,
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα μητέρα θηρῶν·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
Ἥμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο·
Τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο
Στήτην· οὐδὲ σφῶϊν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ,
Ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην·
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ', ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι
Πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι,
Παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,

Jam enim aliquis eo vi et manibus fortior,
Vel interfectus-est, vel posthac interficietur: difficile autem *est*
Omnium hominum liberare *nostram* progeniemque partumque.
Sic loquuta, collocavit in solio impetuosum Martem:
Juno autem Apollinem vocavit domum extra,
Irimque, quæ diis internuncia *est* immortalibus,
Et eos edita-voce verbis volucribus adloquuta est:
Jupiter vos in Idam jubet venire quam celerrime:
At postquam veneritis, Jovisque vultum adspexeritis,
Facite quidquid ille hortatus fuerit et jusserit.
Illa quidem sic loquuta, retro cessit veneranda Juno:
Conseditque in solio: ii vero impetu-facto volabant,
Idamque pervenerunt fontibus irriguam matrem ferarum:
Invenerunt et late-sonantem Saturnium in Gargaro summo
Sedentem, circumque ipsum odorata nubes circumfusa-erat;
Hi autem ut coram venerunt Jove nubes-cogente
Steterunt: neque iis visis iratus est animo,
Quoniam sibi celeriter verbis suæ uxoris paruerant;
Irim autem priorem verbis volucribus adloquutus est:
Vade, age, Iri velox, Neptuno regi
Omnia hæc nuncia, neque falsa-nuncia sis:
Relicta illum jube pugna atque prælio,
Ire ad cœtus deorum, vel in mare vastum.
Si vero meis non verbis parebit, sed adspernabitur,

Φραζέσθω δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Μή μ', οὐδὲ κρατερός περ ἐὼν, ἐπιόντα ταλάσσῃ
Μεῖναι· ἐπεὶ εὖ φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Ὡς δ' ὅταν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς, ἠὲ χάλαζα
Ψυχρὴ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις,
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Ἀγγελίην τινά τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Ἦλθον δεῦρο φέρουσα παρὰ Διὸς αἰγιόχοιο·
Παυσάμενόν σ' ἐκέλευσε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
Ἔρχεσθ' ἢ μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
Εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι, ἀλλ' ἀλογήσεις,
Ἠπείλει καὶ κεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἄνωγει
Χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
Καὶ γενεῇ πρότερος· σὸν δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
Ἶσον οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς Ἐννοσίγαιος·
Ὢ πόποι, ἦ ῥ', ἀγαθός περ ἐὼν, ὑπέροπλον ἔειπεν.
Εἴ μ' ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.

Perpendat deinde mente et animo,
Ne me, ne fortis quidem utut sit, invadentem valeat
Sustinere: quoniam eo profiteor viribus multo præstantiorem *me* esse,
Et natu majorem: illius autem non veretur cor
Æqualem mihi *se*-profiteri, quem horrent etiam cæteri.
Sic dixit: neque non obsequuta est pedibus-ventos-æquans velox I-
Descendit autem ab Idæis montibus Ilium versus sacram. (ris,
Ut vero quum ex nubibus volat nix, aut grando
Gelida *acta* impetu serenitatem inducentis boreæ:
Sic raptim animo-concita pervolavit velox Iris,
Prope autem stans adloquuta est inclitum Neptunum:
Nuncium quendam tibi, Neptune crines-cærulee,
Veni huc ferens a Jove ægidem-ferente.
Relicta te jubet pugna atque prælio,
Ire vel ad cœtus deorum, vel in mare vastum.
Si vero ejus verbis non parebis, sed adspernaberis,
Minatus est ille ex-adverso pugnantem
Huc *se* venturum: te autem evitare jubet *suas*
Manus, te enim ait viribus multo *se* præstantiorem esse,
Et natu majorem: tuum autem non veretur cor
Æqualem *te* ei profiteri, quem horrent etiam cæteri.
Hanc autem valde indignatus adloquutus est inclitus Neptunus:
Eheu, certe, potens licet exsistat, superbe loquutus-est,
Si me pari honore præditum vi invitum coercebit.

Τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοὶ, οὓς τέκε Ῥείη,
Ζεὺς καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων·
Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ
Παλλομένων, Ἀΐδης δ' ἔλαχεν ζόφον ἠερόεντα·
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν,
Γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·
Τῷ ῥα καὶ οὔτι Διὸς βέομαι φρεσὶν, ἀλλὰ ἕκηλος.
Καὶ κρατερός περ ἐὼν, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
Χερσὶ δὲ μή τί με πάγχυ κακὸν ὣς δειδισσέσθω.
Θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι κέρδιον εἴη
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτὸς,
Οἵ ἕθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Οὕτω γὰρ δή τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε;
Ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν,
Οἶσθ' ὡς πρεσβυτέροισιν Ἐριννύες αἰὲν ἕπονται·
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἶρι θεὰ, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππόταν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ
Νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.

Tres enim ex Saturno sumus fratres, quos peperit Rhea,
Jupiter, et ego, tertius autem Pluto inferis imperans:
Trifariam autem omnia divisa sunt, quisque vero sortitus est *suam* dignitatem.
Mihi sane obvenit canum mare habitare perpetuo
Motis-sortibus, Plutoni autem obvenere tenebræ caliginosæ:
Jovi vero obvenit cælum latum in æthere et nubibus.
Terra vero etiamnum communis omnium et excelsus Olympus:
Ideo sane nequaquam Jovis vivam ex voluntate, sed quietus,
Potens licet exsistat, maneat tertia in portione *sua*.
Manibus vero ne quid me omnino ignavum veluti territet.
Filias enim et filios satius esset
Terrificis verbis incessere, quos genuit ipse,
Qui ei urgenti auscultabunt etiam necessitate.
Huic respondit deinde pedibus-ventos-æquans velox Iris:
Itane jam tibi, Neptune crines cærulee,
Hunc fero Jovi sermonem durumque asperumque?
An quid mutabis? mutabiles enim mentes prudentium.
Nosti quod majores natu Erinnyes semper sequuntur.
Hanc autem vicissim adloquutus est Neptunus terræ-quassator:
Iri dea, omnino hoc verbum recte dixisti:
Bonum et illud est, quando nuncius utile norit:
Sed hic gravis dolor cor et animum occupat *meum*,
Quum parem-sorte et eodem præfinitum fato
Objurgare vult iracundis verbis.

Ἀλλ' ἤτοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω·
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τόγε θυμῷ.
Αἴκεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης, Ἑρμείω τε, καὶ Ἡφαίστοιο ἄνακτος,
Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει
Ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
Ἴστω τοῦθ', ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν Ἀχαιϊκὸν Ἐννοσίγαιος.
Δῦνε δὲ πόντον ἰὼν, πόθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' Ἕκτορα χαλκοκορυστήν·
Ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
Οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
Ἡμέτερον· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
Οἵπερ ἐνέρτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
Ἀλλὰ τόδ' ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἠδέ οἱ αὐτῷ
Ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξεν
Χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐν χείρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Τὴν μάλ' ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω ἑκατηβόλε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
Φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκωνται,
Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,

Sed nunc quidem indignatus licet cedam:
Aliud vero tibi dicam, et minabor illud animo.
Siquidem invitis me et Minerva prædatrice,
Junone, Mercurioque, et Vulcano rege,
Ilio excelso parcet, neque volet
Evertere, dareque magnam victoriam Argivis,
Sciat hoc, nobis insanabilem iram fore.
Sic fatus, liquit exercitum Achaicum Neptunus:
Subiit autem pontum profectus, desiderium vero senserunt heroes Achivi.
Et tunc Apollinem adloquutus est nubes cogens Jupiter:
Vade nunc, dilecte Phœbe, ad Hectorem ære-armatum.
Jam enim terram-cingens Neptunus
Abiit in mare vastum, evitans iram gravem
Nostram: nam omnino pugnam audissent et alii,
Etiam qui inferi sunt dii, Saturnum circa exsistentes s
Sed hoc et mihi multo satius et illi ipsi
Est, quod ante veritus cessit
Manus meas: haud enim sine-sudore perfecta-fuisset *res*.
Sed tu quidem manibus accipe ægidem fimbriatam,
Hanc admodum incutiens, terreto heroas Achivos.
Tibi vero ipsi curæ sit e-longinquo-feriens, illustris Hector.
Tantisper itaque ei excita robur magnum, dum Achivi
Fugientes ad navesque et Hellespontum pervenerint.
Inde vero ipse ego rationem-habebo operisque verbique,

Ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ κατ᾽ Ἰδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκέϊ, φασσοφόνῳ, ὅς τ᾽ ὤκιστος πετεηνῶν·
Εὗρ᾽ υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Ἥμενον, οὐδ᾽ ἔτι κεῖτο, νέον δ᾽ ἐσαγείρετο θυμόν,
Ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους· ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρὼς
Παύετ᾽, ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, τί ἢ δὲ σὺ νόσφιν ἀπ᾽ ἄλλων
Ἧσ᾽ ὀλιγηπελέων; ἦ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;
Τὸν δ᾽ ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ᾽ εἴρεαι ἄντην;
Οὐκ ἀΐεις, ὅ με νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν
Οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα, βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
Χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
Καὶ δὴ ἔγωγ᾽ ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ᾽ Ἀΐδαο
Ἤματι τῷδ᾽ ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
Ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὅς σε πάρος περ
Ῥύομ᾽, ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
Ἀλλ᾽ ἄγε, νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσιν,

Ut et vicissim Achivi respirent a labore.
Sic dixit: neque sane patri non-dicto-fuit-audiens Apollo:
Descendit vero ab Idæis montibus, accipitri similis
Celeri, palumborum-occisori, qui celerrimus volucrum:
Invenit filium Priami bellicosi Hectorem nobilem
Sedentem, neque enim jam jacebat, sed modo collegerat animum,
Circum se agnoscens socios: anhelitus vero et sudor
Cessarat, cum enim excitabat Jovis voluntas ægidem-ferentis.
Quem prope stans adloquutus est longe-jaculans Apollo:
Hector, fili Priami, curnam te seorsum ab aliis
Sedes viribus-defectus? numquid aliquis te dolor invasit?
Hunc autem languidus adloquutus est pugnam-expedite-ciens He-
Quis vero tu es, optime deorum, qui me interrogas coram? (ctor:
Non audis, quod me navium ad puppes Achivorum
Suos socios perdentem, pugna strenuus percussit Aiax
Saxo ad pectus, cessareque-fecit ab impetuosa fortitudine?
Et jam ego putabam mortuos et domum Plutonis
Die hoc *me* visurum, meam enim exspirabam animam.
Hunc vicissim adloquutus est rex e-longinquo-feriens-Apollo:
Confide nunc, talem tibi adjutorem Saturnius
Ex Ida misit qui adstet et auxilietur,
Phœbum Apollinem aureo-gladio-conspicuum, qui te etiam antea
Tuebar, simul ipsumque et excelsam urbem.
Quare age, nunc equites exhortare multos,

Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν, ἵπποισι κέλευθον
Πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋρρεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται, ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφά ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
Ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
Οἱ δ' ὥστ' ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται·
Τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
Εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν·
Τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λῖς ἠϋγένειος
Εἰς ὁδὸν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
Ὣς Δαναοὶ εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
Τάρβησαν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι

Naves ad cavas impellere veloces equos:
Ego vero ante iens, equis viam
Omnem complanabo, et vertam-in-fugam heroas Achivos.
Sic loquutus, inspiravit robur magnum pastori populorum.
Ut vero quum stabulans equus hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus-pulsans,
Consuetus lavari in pulcre-fluenti fluvio,
Superbiens, alte vero caput fert, circumque jubæ
Armos motantur, ille autem nitore-*corporis* fretus,
Facile ipsum genua ferunt ad loca-consueta et pascua equarum:
Sic Hector celeriter pedes et genua movebat,
Concitans equites, postquam dei audivit vocem.
Illi vero ut vel in cervum cornutum, vel feram capram
Incitate-feruntur canesque et viri rustici;
Hunc quidem excelsa petra et dense-umbrosa sylva
Servat, neque enim ipsis nancisci fatale erat.
Horum autem clamore-*excitatus* apparet leo bene-barbatus
Ad viam, statim autem omnes avertit ardenter licet persequentes:
Sic Danai hactenus quidem catervatim perpetuo sequebantur,
Ferientes ensibusque et hastis utrinque-acutis.
Sed postquam viderunt Hectorem obeuntem ordines virorum,
Metu-perculsi-sunt, omnibusque in pedes decidit animus.
Iis vero dein concionatus est Thoas Andræmonis filius,
Ætolorum longe præstantissimus, peritus quidem jaculo-*pugnandi*,

Ἐσθλὸς τ' ἐν σταδίῃ· ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
Νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
Οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη κῆρας ἀλύξας
Ἕκτωρ· ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου
Χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο·
Ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὡς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀΐομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται, ὧδε μενοινῶν·
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι·
Αὐτοὶ δ' ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
Στείομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα
Θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ὑσμίνην ἤρτυνον ἀριστῆας καλέσαντες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
Ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ

Strenuus etiam in stataria: et concione cum pauci Achivorum
Vincebant, quod juvenes contenderent de verbis:
Hic inter illos prudens concionatus est et dixit:
O dii, profecto ingens miraculum hoc oculis video,
Quum ita jam de integro exsurrexit morte evitata
Hector: atqui ipsum omnino existimabat animus cujusque
Manibus sub Ajacis mortuum esse Telamoniadæ:
Sed aliquis rursus deorum liberavit et servavit
Hectorem, qui jam multorum Danaorum genua solvit:
Quemadmodum et nunc fore puto: non enim sine
Jove altitonante primus-inter-pugnatores stat, sic animo-incitatus.
Quare agite, sicut ego dixero pareamus omnes:
Multitudinem quidem ad naves jubeamus redire:
Ipsi vero quotquot fortissimos in exercitu profitemur *nos* esse.
Stemus, si qua primum inhibere poterimus occurrentes
Hastis elevatis: hunc autem puto ardentem licet
Animo vereatur Danaorum ingredi multitudinem.
Sic dixit: illi autem ei maxime auscultarunt et paruerunt.
Ajaces ergo et Idomeneus rex,
Teucer, Merionesque, Megesque par Marti,
In-pugnam addensabant-ordines proceribus convocatis,
Hectorem et Trojanos contra: sed retro
Multitudo ad naves Achivorum redibant.
Trojani vero priores in-eos-impetum-fecerunt conferti; præibat autem Hector

Μακρὰ βιβὰς, πρόσθεν δὲ κί᾽ αυτοῦ Φοῖβος Απόλλων,
Εἱμένος ὤμοιιν νεφέλην, ἔχε δ᾽ αιγίδα θοῦριν,
Δεινὴν, αμφιδάσειαν, αριπρεπέ᾽ ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διὶ δῶκε φορήμεναι ες φόβον ανδρῶν·
Τὴν ἄρ᾽ ὅγ᾽ εν χείρεσσιν ἔχων, ἡγήσατο λαῶν.
 Αργεῖοι δ᾽ ὑπέμειναν αολλέες· ὦρτο δ᾽ αὐτὴ
Οξεῖ᾽ αμφοτέρωθεν· από νευρῆφι δ᾽ οἰστοὶ
Θρῶσκον· πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων από χειρῶν,
Ἄλλα μὲν εν χροῒ πήγνυτ᾽ αρηϊθόων αιζηῶν,
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν επαυρεῖν,
Εν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Ὄφρα μὲν αιγίδα χερσὶν ἔχ᾽ ατρέμα Φοῖβος Απόλλων,
Τόφρα μάλ᾽ αμφοτέρων βέλε᾽ ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Αυτὰρ επεὶ κατένωπα ιδὼν Δαναῶν ταχυπώλων
Σεῖσ᾽, επὶ δ᾽ αυτὸς ἄυσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
Εν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος αλκῆς.
Οἱ δ᾽ ὥστ᾽ ηὲ βοῶν αγέλην, ἢ πῶϋ μέγ᾽ οιῶν
Θῆρε δύω κλονέωσι μελαίνης νυκτὸς αμολγῷ
Ελθόντ᾽ εξαπίνης, σημάντορος ου παρεόντος·
Ὣς εφόβηθεν Αχαιοὶ ανάλκιδες· εν γὰρ Απόλλων
Ἧκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
 Ἔνθα δ᾽ ανὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης·
Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Αρκεσίλαον ἔπεφνεν,
Τὸν μὲν, Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων·

Magnis-passibus incedens, ante vero ibat ipsum Phœbus Apollo,
Indutus humeros nube, tenebatque ægidem impetuose-versabilem,
Horrendam, undique-hirtam, decore-insignem, quam faber
Vulcanus Jovi dederat gestandam ad fugandos *in pugna* viros:
Hanc ille manibus tenens, ducebat copias.
 Argivi vero impetum-sustinuerunt conferti: excitatusque est clamor
Magnus utrinque: a nervis autem sagittæ
Exsiliebant: multaque hastilia audacibus a manibus,
Alia quidem in corpore figebantur bellicosorum juvenum,
Multa vero et in-medio, antequam corpus pulcrum adtingerent,
In terra stabant, cupientia corpore se saturare.
Quoad quidem ægida manibus tenebat immotam Phœbus Apollo,
Tamdiu admodum utrosque tela adtingebant, cadebatque populus:
Sed postquam in-vultum versis-oculis Danaorum equitum-pernicium
Concussit, ipseque insuper clamavit admodum ingens, illis animos
In pectoribus emolliit, oblitique sunt impetuosæ fortitudinis.
Hi autem sicut vel boum armentum, vel gregem magnum ovium
Feræ duæ turbant nigra nocte intempesta
Adventu repentino, custode non præsente:
Sic fugati sunt Achivi imbelles: iis enim Apollo
Immisit terrorem, Trojanis autem et Hectori gloriam dedit.
 Tum vero vir interfecit virum dissipata acie:
Hector quidem Stichiumque et Arcesilaum occidit,
Hunc quidem, Bœotorum ductorem ære-loricatorum:

Τὸν δὲ, Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον·
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν.
Ἤτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Οἰλῆος θείοιο
Ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
Ἐν Φυλάκῃ γαίης ἀπὸ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Οἰλεύς.
Ἴασος αὖτ', ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
Υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἕλε Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ·
Δηΐοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὄπισθεν,
Φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
Τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ,
Ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο· δῦντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ·
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,
Αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε
Γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
Ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο.
Ὣς εἰπὼν, μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
Κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ στίχας· οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ
Πάντες ὁμοκλήσαντες, ἔχον ἐρυσάρματας ἵππους,

Illum vero, Menesthei magnanimi fidum socium;
Æneas autem Medonta et Jasum interfecit.
Hic quidem, nothus filius Oilei divini
Erat Medon, Ajacis frater: habitabat autem
In Phylace terra procul a patria, virum quum occidisset
Fratrem novercæ Eriopidis, quam habebat Oïleus.
Iasus vero, dux quidem Atheniensium erat,
Filius autem Spheli vocabatur Bucolidæ.
Mecisteum autem occidit Polydamas, Echiumque Polites
Prima in acie, Clonium autem interemit nobilis Agenor:
Deiochum autem Paris percussit extremum humerum a-tergo,
Fugientes inter propugnatores, penitus autem æs adegit.
Dum hi illos spoliabant armis, interim Achivi
In fossam et palos ruentes profundam,
Huc et illuc fugiebant; ingrediebantur autem murum necessitate:
Hector autem Trojanos hortabatur, altum clamans:
In naves irruerent, omitterent autem spolia sanguinolenta;
Quem vero ego seorsum a navibus alibi animadvertero,
Ibi ei mortem inferam, neque sane eum
Fratresque sororesque rogi participem-fecerint mortuum,
Sed canes distrahent ante urbem nostram.
Sic fatus, scutica super-humeros feriens-impulit equos,
Adhortans Trojanos per ordines: illi vero, cum ipso
Omnes minaciter-clamantes, dirigebant trahentes-currum equos,

Ἠχῇ θεσπεσίῃ· προπάροιθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων
Ἐς μέσσον κατέβαλλε· γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
Μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ
Γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἧσιν.
Τῇ ῥ' οἵγε προχέοντο φαλαγγηδόν· πρὸ δ' Ἀπόλλων
Αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον· ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάις ἄγχι θαλάσσης,
Ὅστ' ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
Ἂψ αὖτις συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν, ἀθύρων.
Ὣς ῥα σὺ, ἤιε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
Σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.
Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσιν
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος·
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Ζεῦ πάτερ, εἴποτέ τίς τοι ἐν Ἄργεΐ περ πολυπύρῳ,
Ἢ βοὸς ἢ οἰὸς κατὰ πίονα μηρία καίων,
Εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
Τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον, Ὀλύμπιε, νηλεὲς ἦμαρ·
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεύς,
Ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.

Clamore immenso: ante autem Phœbus Apollo
Facile labra fossæ profundæ pedibus proruens
In medium dejecit: munivit-autem-tamquam-ponte-facto viam
Longam et latam, quousque hastæ emissæ impetus
Pertingit, quum vir roboris periculum faciens jaculatur.
Hac ipsi profundebantur turmatim: ante vero Apollo *ibat*
Ægidem habens valde-pretiosam: diruebat autem murum Achivorum
Facile admodum, ut quum quis arenam puer prope mare,
Qui postquam fecerit ludicra-puerilia stultitia-infantili,
Post iterum confundit pedibus et manibus, lusitans.
Ita tu, arcitenens Phœbe, multum laborem et ærumnam
Confudisti Argivorum, ipsis autem trepidam-fugam immisisti.
Sic hi quidem ad naves inhibebantur *a fuga* manentes,
Invicemque adhortantes: et omnibus diis
Manus attollentes, alta-voce vota faciebant unusquisque:
Nestor autem maxime Gerenius, custos Achivorum,
Precabatur manus porrigens cœlum versus stellatum:
Jupiter pater, si unquam aliquis tibi in Argo tritici-ferace,
Vel bovis, vel ovis pinguia femora comburens,
Precatus est ut rediret, tu autem promisisti et adnuisti:
Horum memento, et arce, Olympie, sævum diem:
Neque sic a Trojanis sinas domari Achivos.
Sic dixit orans: grande autem intonuit providus Jupiter,
Preces exaudiens Neleidæ senis.

Τρῶες δ' ὡς ἐπύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
Μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Οἱ δ' ὥστε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγῃ
Ἲς ἀνέμου· ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει·
Ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον.
Ἵππους δ' εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρύμνῃσι μάχοντο,
Ἔγχεσιν ἀμφιγύοις αὐτοσχεδόν, οἱ μὲν ἀφ' ἵππων,
Οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων ἐπιβάντες,
Μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
Ναύμαχα, κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.
Πάτροκλος δ' εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν,
Τόφρ' ὅγ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
Ἧστό τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ
Φάρμακ' ἀκήματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησεν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ὤμωξέν τ' ἄρ', ἔπειτα καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι χατέοντί περ ἔμπης,
Ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·
Ἀλλά σε μὲν θεράπων ποτιτερπέτω· αὐτὰρ ἐγώγε
Σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.

Trojani autem ut senserunt Jovis voluntatem ægidem-tenentis,
Acrius in Argivos saliebant, recordabanturque pugnæ.
Hi autem veluti magna unda maris vasti
Navis supra latera *in eam* descendit, quando urget
Vis venti: hæc enim maxime undas auget:
Sic Trojani magno clamore murum transcendebant.
Equis autem intro actis, ad puppes pugnabant,
Hastis utrinque-acutis cominus, hi quidem ab equis,
Illi vero a navibus ex-alto nigris quas conscenderant,
Longis contis, qui eis in navibus jacebant
Ad-navale-prælium-apti, compacti, os induti ære.
Patroclus autem quamdiu quidem Achivique Trojanique
De muro pugnabant veloces extra naves,
Tamdiu hic in tentorio virtutem-amantis Eurypyli
Sedebatque, et hunc oblectabat sermonibus, inque vulnere gravi
Pharmaca medelas spargebat profundorum dolorum:
Sed postquam murum impetu-magno-ingressos advertit
Trojanos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque,
Ejulavit utique, deinde et sua percussit femora
Manibus pronis: lugensque verbum dixit:
Eurypyle, non amplius tecum possum, indigeas licet,
Hic manere: jam enim magnum certamen ortum est:
Sed te quidem famulus oblectet: at ego
Festinabo ad Achillem, ut impellam *eum* ad pugnam.

Τίς δ' οἶδ' εἴ κεν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίνω
Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Τὸν μὲν ἄρ' ὡς εἰπόντα πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τρῶας ἐπερχομένους μένεν ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο
Παυροτέρους περ ἐόντας ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν,
Οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
Ῥηξάμενοι, κλισίῃσι μιγήμεναι, οὐδὲ νέεσσιν.
Ἀλλ' ὥστε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνει
Τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
Εὖ εἰδῇ σοφίης ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης·
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν·
Ἕκτωρ δ' ἄντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
Τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδ' ἐδύναντο
Οὔθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας,
Οὔθ' ὁ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας
Πῦρ ἐς νῆα φέροντα κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
Ἐν κονίῃσι πεσόντα νεὸς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Μὴ δή πω χάζεσθε μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε·

Quis autem scit si qua ei favente deo animum moveam
Admonitu? bona autem admonitio est amici.
Hunc quidem sic loquutum pedes ferebant: at Achivi
Trojanos invadentes sustinebant constanter, nec tamen poterant
Pauciores licet exsistentes repellere a navibus,
Neque unquam Trojani Danaorum valebant phalangibus
Perruptis, tentoriis misceri, neque navibus:
Sed veluti amussis lignum navale dirigit
Fabri in manibus periti: qui totam
Bene callet artem præceptis Minervæ;
Sic quidem horum æqualiter pugna porrecta erat præliumque.
Alii autem circa alias pugnam pugnabant naves,
Hector vero contra Ajacem ibat gloria-sublimem.
Hi autem unam circa navem ferebant *bellicum*-laborem, neque poterant
Neque hic illum vi-abigere, et incendere igni naves.
Neque is illum repellere, postquam prope-admodum Deus
Tunc filium Clytii Caletorem illustris Ajax
Ignem in navem ferentem ad pectus percussit hasta.
Fragorem vero edidit cadens, torrisque ei excidit manu.
Hector autem ut advertit consobrinum oculis
In pulverem procubuisse navem ante nigram,
Trojanosque et Lycios adhortatus est, altum clamans:
Trojani, et Lycii, et Dardani cominus-pugnantes,
Ne qua jam recedatis a pugna in angustia hac:

Ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν εν αγῶνι πεσοντα.
Ὣς ειπὼν, Αἴαντος ακόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Τοῦ μεν ἄμαρθ' ὁ δ' έπειτα Λυκόφρονα Μάστορος υἱὸν
Αἴαντος θεράποντα Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αυτῷ
Ναῖ', επεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισιν·
Τόν ῥ' έβαλεν κεφαλὴν ύπὲρ ούατος οξέϊ χαλκῷ,
Ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος· ὁ δ' ὕπτιος εν κονίῃσιν
Νηὸς απο πρύμνης χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ερρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶιν απέκτατο πιστὸς έταῖρος
Μαστορίδης, ὅν νῶϊ Κυθηρόθεν ένδον εόντα,
Ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ετίομεν εν μεγάροισιν.
Τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος απέκτανε· ποῦ νύ τοι ιοὶ
Ὠκύμοροι, καὶ τόξον ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε· θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη
Τόξον έχων εν χειρὶ παλίντονον, ηδὲ φαρέτρην
Ιοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλεα Τρώεσσιν εφίει.
Καί ῥ' έβαλε Κλεῖτον Πεισήνορος αγλαὸν υἱὸν,
Πουλυδάμαντος έταῖρον αγαυοῦ Πανθοΐδαο,
Ἡνία χερσὶν έχοντα· ὁ μεν πεπόνητο καθ' ἵππους·
Τῇ γὰρ έχ' ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αυτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ερύκακεν ιεμένῳ περ·

Sed filium Clytii servate, ne illi Achivi
Arma detrahant, in pugna ad naves delapso.
Sic fatus, in Ajacem jaculatus est hasta fulgenti:
Ab hoc quidem aberravit: at deinde Lycophronem Mastoris filium
Ajacis famulum Cytherium, qui cum illo
Habitabat, quoniam virum interfecerat Cytheris religiosis:
Hunc percussit caput super aurem acuta hasta,
Stantem prope Ajacem: hic autem supinus in pulveres
Navis a puppe humi cecidit: ac ei soluta-sunt membra.
Ajax autem exhorruit, fratremque adloquutus est:
Teucer suavissime, jam nobis interfectus est fidus socius
Mastorides, quem nos Cytheris huc profectum,
Æque-ac nostros parentes honorabamus in ædibus.
Hunc vero Hector magnanimus occidit: ubinam tibi sagittæ (lo?
Mortem-celeriter-inferentes, et arcus quem tibi dedit Phœbus Apol-
Sic dixit: hic autem intellexit: currens vero ei prope adstitit
Arcum tenens in manu resilientem, atque pharetram
Sagittiferam: perquam autem cito sagittas Trojanis immittebat:
Et percussit Clitum Pisenoris illustrem filium,
Polydamantis socium præclari Panthœdæ,
Fræna manibus tenentem: hic quidem exercebatur equis regendis;
Ea enim dirigebat qua multo plurimæ turbabantur phalanges,
Hectori et Trojanis gratificans: statim vero ei
Venit malum, quod ab eo nemo arcuit cupienti licet;

Αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι,
Κείν' ὄχεα κροτέοντες· ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίος ἤλυθεν ἵππων·
Τοὺς μὲν ὅγ' Ἀστυνόῳ Προτιάονος υἱέϊ δῶκεν·
Πολλὰ δ' ἐπώτρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορόωντα
Ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
Εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν.
Ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ'· ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
Ὅς οἱ ἐϋστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
Ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι· παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
Ἰὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐρρίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
Δαίμων ἡμετέρης, ὅ τε μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός·
Νευρὴν δ' ἐξέρρηξε νεόστροφον, ἣν ἐνέδησα
Πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὀϊστούς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
Κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας·
Αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ, καὶ σάκος ὤμῳ,

Cervici enim ejus a tergo luctuosa incidit sagitta:
Decidit autem de curribus, retrocesseruntque ejus equi,
Vacuos currus succutientes-magno-sonitu: rex autem sensit citissime
Polydamas, et primus obviam venit equis:
His quidem ille Astynoo Protiaonis filio dedit:
Multis autem hortabatur prope *se* tenere in conspectu
Equos: ipse vero rursus profectus primis-pugnatoribus mistus est.
Teucer autem aliam sagittam in Hectorem ære-armatum
Depromebat, et repressisset quidem a pugna ad naves Achivorum,
Si ei pugnanti fortissime percussus eripuisset animam.
Sed non latuit Jovis prudentem mentem, qui custodiebat
Hectorem: Teucrum vero Telamonium gloria privavit,
Qui ei scite-tortum nervum in eximio arcu
Rupit in hunc trahenti: detorquebatur autem ei alio
Sagitta ære-gravis, arcusque ei excidit manu:
Teucer vero cohorruit, fratremque adloquutus est:
Eheu, certe jam penitus pugnæ consilia præcidit
Deus nostræ, qui mihi arcum excussit manu.
Nervum autem disrupit recens-tortum, quem ei illigavi
Matutinum, ut sustineret crebro exsilientes sagittas.
Huic autem respondit deinde magnus Telamonius Ajax:
O amice, quin arcum quidem sine et crebras sagittas
Jacere, quoniam confregit deus Danais invidens:
Sed manibus sumta longa hasta, et scuto humero,

Μάρναό τε Τρώεσσι, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί, γε δαμασσάμενοί περ, ἕλοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν,
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Βῆ δ' ἰέναι, μάλα δ' ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκή,
Ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
Ἠδ' ὅτινας μινύθῃ τε, καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν·
Ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει.
Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες· ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω, οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν, ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴκεν Ἀχαιοὶ

Pugnaque in Trojanos, et cæteras excita copias.
Ne sine-labore saltem, victores licet, ceperint
Naves bonis-transtris-instructas; sed recordemur pugnæ.
Sic dixit: ille vero arcum quidem in tentoriis reposuit,
Et circum humeros scutum posuit quadruplex:
Capitique forti galeam scite-factam imposuit,
Equinis-setis-comantem, terribiliter vero crista desuper nutabat:
Sumsit et validam hastam, præfixam acuto ære:
Perrexitque ire, et admodum celeriter currens Ajaci adstitit.
Hector autem ut vidit Teucri divinitus inutiles-factas sagittas,
Trojanosque et Lycios adhortatus est altum clàmans:
Trojani, et Lycii, et Dardani cominus-pugnantes,
Viri estote, amici, et recordamini impetuosæ fortitudinis,
Naves ad cavas: jam enim vidi oculis
Viri peritissimi a Jove inutiles-factas sagittas.
Admodum autem facilis-agnitu Jovis hominibus est favor,
Tum quibus gloriam superiorem dederit,
Tum quos minuat, et nolit defendere:
Sicut nunc Argivorum minuit robur, nobis autem auxiliatur:
Quare pugnate ad naves conferti: qui vero vestrum
Vulneratus eminus-vel-cominus mortem et fatum adsequutus fuerit,
Moriatur, non ei indecorum *erit* pugnanti pro patria
Mori, at uxorque salva et filii in-posterum,
Et domus et patrimonium integrum, si Achivi

Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι· νῦν ἄρκιον ἢ ἀπολέσθαι,
Ἠὲ σαωθῆναι, καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
Ἦ ἔλπεσθ', ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαιόλος Ἕκτωρ,
Ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος;
Ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
Ἕκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει;
Οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ἡμῖν δ' οὔτις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
Ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.
Βέλτερον ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἠὲ βιῶναι,
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι
Ὧδ' αὔτως παρὰ νηυσὶν ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' Ἕκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον Περιμήδεος υἱόν,
Ἀρχὸν Φωκήων· Αἴας δ' ἕλε Λαοδάμαντα,
Ἡγεμόνα πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ' Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξεν,
Φυλεΐδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν·
Τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών· ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη
Πουλυδάμας· καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων
Εἴα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι,

Abeant cum navibus suam in patriam terram.
Sic fatus, excitavit robur et animum uniuscujusque.
Ajax vero vicissim ex-altera-parte hortatus est suos socios:
Proh pudor, Argivi: nunc satius vel occidisse,
Vel servatos esse, et avertisse mala a navibus.
An speratis, si naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector,
Pedibus perventuros esse in suam patriam terram singulos?
An non confirmantem auditis exercitum omnem
Hectorem, qui jam ad naves incendendas animo-fertur-incitato?
Non certe ad choreas jubet ire, sed ad pugnam:
Nobis autem nulla hac sententia et consilium melius.
Quam cominus miscere manusque roburque.
Melius aut occidisse semel, aut vitam-servasse,
Quam diu paulatim-consumi in gravi pugna
Sic inultos ad naves a viris deterioribus.
Sic fatus, incitavit robur et animum uniuscujusque.
Tunc Hector quidem interfecit Schedium Perimedei filium,
Ducem Phocensium: Ajax autem interfecit Laodamanta,
Ductorem peditum, Antenoris clarum filium:
Polydamas autem Otum Cylennium interemit,
Phylidæ socium, magnanimorum ducem Epeiorum.
Ei vero Meges insiliit viso: at in obliquum se-proripuit
Polydamas: et ab hoc quidem aberravit: non enim Apollo
Sinebat Panthi filium inter primos pugnatores domari,

Αὐτὰρ ὅγε Κροῖσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί·
Δούπησεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ αἰχμῆς εὖ εἰδὼς
Λαμπετίδης, ὃν Λάμπος ἐγείνατο φέρτατος ἀνδρῶν
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς,
Ὅς τότε Φυλεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρί,
Ἐγγύθεν ὁρμηθείς· πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ,
Τόν ῥ' ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τόν ποτε Φυλεὺς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης,
Ἐς πόλεμον φορέειν, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν·
Ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ' ὄλεθρον.
Τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης
Κύμβαχον ἀκρότατον νύξ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε
Κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοίνικι φαεινός·
Ἕως ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἔλπετο νίκην,
Τόφρα δέ οἱ Μενέλαος ἀρήϊος ἦλθεν ἀμύντωρ·
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθών, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν·
Αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
Πρόσσω ἱεμένη· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
Τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
Συλήσειν· Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευσεν
Πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπτεν,

Sed hic Crœsmi pectus medium vulneravit hasta:
Fragorem vero edidit cadens, hic autem ab humeris arma detrahebat.
Interea autem huic insiliit Dolops hasta pugnandi peritus
Lampetides, quem Lampus genuit optimus virorum
Laomedontiades, peritum impetuosæ pugnæ,
Qui tunc Phylidæ medium scutum percussit hasta,
Cominus impetu-facto: densus autem ab eo arcuit thorax,
Quem ferebat cavitates firmiter-conjunctas-habentem: quem quondam (Phyleus
Adtulit ex Ephyre fluvio a Selleente.
Hospes enim ei dederat rex virorum Euphetes,
In pugnam ferendum, adversus hostes munimen,
Qui ei et tunc filii a corpore defendit perniciem:
Hujus autem Meges galeæ æreæ equinis-setis densæ
Conum summum percussit hasta acuta,
Abrupit autem equinum conum ejus: totusque humi
Decidit in pulveres, recens puniceo-colore fulgens:
Dum hic in hunc pugnabat perstans, et adhuc sperabat victoriam,
Interim ei Menelaus Mavortius venit adjutor:
Stetitque a-latere cum hasta latens, percussitque humerum a tergo:
Cuspis autem pectus transegit rapido-impetu-acta,
Ulterius tendens: hic autem pronus prolapsus est.
Illi quidem iverunt ærea arma ab humeris
Detracturi: Hector vero cognatos adhortatus est
Omnes valde, primum autem Hicetaonidem increpavit,

Ἴφθιμον Μελάνιππον· ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
Βόσκ' ἐν Περκώτῃ δηΐων ἀπὸ νόσφιν ἐόντων·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
Ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν·
Ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ, ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσιν,
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Οὕτω δὴ, Μελάνιππε, μεθήσομεν; οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιοῦ κταμένοιο;
Οὐχ ὁράας οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἕπουσιν;
Ἀλλ' ἕπευ· οὐ γὰρ ἔτ' ἐστὶν ἀποσταδὸν Ἀργείοισιν
Μάρνασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ κατ' ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν, κτᾶσθαί τε πολίτας.
  Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς·
Ἀργείους δ' ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
  Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον·
Ἐν θυμῷ δὲ βάλοντο ἔπος· φράξαντο δὲ νῆας
Ἕρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν.
Ἀντίλοχον δ' ὤτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
  Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Οὔτε ποσὶν θάσσων, οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι·

Fortem Melanippum: qui quondam flexipedes boves
Pascebat in Percota hostibus procul absentibus:
Sed postquam Danaorum naves venerant utrinque-remis-actæ,
Iterum ad Ilium venit, excellebatque inter Trojanos;
Et habitabat juxta Priamum, qui eum honorabat æque ac filios.
Hunc Hector increpavit, verbaque fecit, dixitque:
  Itane jam, Melanippe, remisse-agemus? nec vel tibi
Movetur-cura tuum cor consobrini occisi?
Non vides ut Dolopis circum arma occupentur?
Quare sequere: non enim amplius licet eminus cum Argivis
Pugnare, priusquam vel occiderimus *eos*, vel *illi* a culmine
Ilium excelsam ceperint, interfecerintque cives.
  Sic fatus, ipse quidem præibat, ille vero simul sequebatur deo-par (vir;
Argivos autem excitabat magnus Telamonius Ajax:
  O amici, viri estote, et pudorem ponite in animo,
Et alius-alium verecundantes-observate per acres pugnas:
Verecundantium enim virorum plures salvi quam occisi sunt;
Fugientium vero neque gloria exsurgit, nec ullum auxilium.
  Sic dixit: illi vero etiam per-se arcere *hostem* promto-erant-animo;
Animo autem mandarunt verbum: munieruntque naves
Muro aheneo: in *eos* autem Jupiter Trojanos excitabat.
At Antilochum impellebat pugna strenuus Menelaus:
  Antiloche, nemo te junior alius Achivorum,
Neque pedibus velocior, neque robustus sicut tu ad-pugnandum;

Εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλησθα.
Ὥς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν·
Ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ' Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
Νισσόμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, κύων ὥς, ὅς τ' ἐπὶ νεβρῷ
Βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
Θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
Ὥς ἐπὶ σοὶ, Μελάνιππε, θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
Τεύχεα συλήσων· ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον,
Ὅς ῥα οἱ ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα·
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς,
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔτρεσε, θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικὼς,
Ὅς τε κύνα κτείνας. ἢ βουκόλον ἀμφὶ βόεσσιν,
Φεύγει πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν,
Ὥς τρέσε Νεστορίδης· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ηχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Νηυσὶν ἐπεσσεύοντο· Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμὰς,
Ὅς σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν

Adgredere, si qua Troum exsiliens virum percutere-poteris: (vit :
Sic fatus, ipse quidem rursus recessit, hujus autem animum incita-
Tansiliit autem extra primos-pugnatores, et jaculatus est hasta ful-
Se circumspectans: Trojani autem recesserunt, (genti,
Viro jaculante; is autem non irritum telum emisit,
Sed Hicetaonis filium animosum Melanippum,
Euntem in pugnam percussit pectus ad papillam:
Fragorem vero edidit cadens, et sonitum-dedere arma super ipsum:
Antilochus autem irruit, canis tamquam, qui in hinnulum
Vulneratum accurrit, quem e cubili exsilientem
Venator adsequitur jaculatus, solvitque membra:
Sic in te, Melanippe, insiliit Antilochus prælio-infractus,
Arma detracturus: sed non latuit Hectorem nobilem,
Qui ei obvius venit currens per prælium;
Antilochus autem non mansit, impiger licet exsistens bellator,
Sed is fugit quidem, feræ quæ malum patravit similis,
Quæ canem ubi-interfecit, vel bubulcum de bobus *pugnantem*,
Fugit antequam multitudo congregetur virorum,
Sic fugit Nestorides: in eum vero Trojanique et Hector
Clamore ingenti tela luctuosa fundebant.
Stetit autem conversus, postquam venit ad agmen sociorum.
Trojani autem, leonibus similes cruda-vorantibus,
In naves ruebant: Jovis autem perficiebant mandata,
Qui eis semper excitabat robur magnum, emolliebatque animos

Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαίνυτο· τοὺς δ' ὀρόθυνεν.
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
Ἐμβάλῃ ἀκάματον· Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
Πᾶσαν ἐπικρήνειε· τὸ γὰρ μένε μητίετα Ζεύς,
Νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
Ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
Θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
Τὰ φρονέων, νήεσσιν ἔπι γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν·
Μαίνετο δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ
Οὔρεσι μαίνηται βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης·
Ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν, ἀμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
Ἕκτορος· αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεύς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι, μοῦνον ἐόντα
Τίμα καὶ κύδαινε· μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
Ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλεΐδαο βίηφιν·
Καί ῥ' ἔθελεν ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων
Ἧ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς δύνατο ῥῆξαι, μάλα περ μενεαίνων·
Ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη

Argivorum, et gloriam auferebat: horum autem excitabat-animos.
Hectori enim ejus animus volebat gloriam præbere
Priamidæ, ut navibus nigris immane-ardentem ignem
Injiceret indefessum: Thetidis autem iniquam supplicationem
Totam perficeret: hoc enim exspectabat providus Jupiter
Navis ardentis splendorem oculis ut videret:
Ex illo enim jam erat vice-versa insequutionem a navibus.
Facturus Trojanorum, Danaisque gloriam præbiturus.
Hæc cogitans, naves in cavas suscitabat
Hectorem Priamidem, perquam ardentem etiam per se.
Furebat autem veluti quum Mars hastam-vibrans, vel perniciosus ignis
In montibus furit profundæ in densis-recessibus sylvæ:
Spuma autem circum os oriebatur, eique oculi
Fulgebant terribilibus sub superciliis, circumque cassis
Horrendum tempora quassabatur pugnantis
Hectoris: ipse enim ei ab æthere erat auxiliator
Jupiter, qui eum plures inter viros solum exsistentem
Honore gloriaque-extollebat: brevis enim ævi erat
Futurus: jam enim in eum urgebat fatalem diem
Pallas Minerva sub Pelidæ viribus.
Et sane volebat perrumpere ordines virorum, tentans
Qua jam plurimam turbam videbat, et arma optima:
Sed ne sic quidem poterat perrumpere, cupidissimus licet:
Sustinebant enim quadratis-ordinibus addensatis, veluti petra

Ἠλίβατος, μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα,
Ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,
Κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν ἔνθορ' ὁμίλῳ·
Ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσιν
Λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφὲς, ἡ δέ τε πᾶσα
Ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
Ἱστίῳ ἐμβρέμεται· τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
Δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ὅγ', ὥστε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθὼν,
Αἵ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
Μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔπω σάφα εἰδὼς
Θηρὶ μαχέσσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν,
Ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
Αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας
Βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διῒ πατρὶ
Πάντες· ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην
Κοπρῆος φίλον υἱὸν, ὃς Εὐρυσθῆος ἄνακτος
Ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ·
Τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
Παντοίας ἀρετὰς, ἠμὲν πόδας, ἠδὲ μάχεσθαι,

Excelsa, magna, canum mare prope exsistens,
Quæ sustinet stridulorum ventorum celeres incursiones,
Undasque ingentes, quæ eructant in ipsam:
Sic Danai Trojanos sustinebant firmiter, neque fugiebant.
At ille fulgens igne undique insiliit turbæ:
Incidit autem, veluti quum unda velocem in navem ingruerit
Rapide e nubibus ventis-aucta, quæ tota
Spuma operta est, venti vero gravis flatus
In velo fremit: et trepidant animo nautæ
Timidi: tantillo enim spatio e *media* jam morte auferuntur:
Sic fluctuabat animus in pectoribus Achivorum.
Sed is, tamquam leo infestus bobus superveniens,
Quæ in irriguo-loco paludis magnæ pascuntur
Infinitæ, inter eas autem pastor haud recte sciens
Cum fera pugnare nigræ bovis circa cædem,
Hic quidem cum primis aut postremis bobus
Usque simul-graditur, at ille in medias insiliens
Bovem vorat, hæ vero omnes metu-fugiunt: sic tunc Achivi
Divinitus in-fugam-conjecti-sunt ab Hectore et Jove patre
Omnes: hic autem solum occidit Mycenæum Periphetem
Coprei dilectum filium, qui Eurysthei regis
Nuncius ibat ad Herculem:
Hoc genitus erat ex patre multo deteriore filius melior
Omnigenis virtutibus, et cursu, et pugna,

Καὶ νόον εν πρώτοισι Μυκηναίων ετέτυκτο.
Ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος υπέρτερον εγγυάλιξεν.
Στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν, εν ασπίδος άντυγι πάλτο,
Τὴν αυτὸς φορέεσκε, ποδηνεκε' ἕρκος ακόντων,
Τῇ ὅγ' ενὶ βλαφθεὶς, πέσεν ὕπτιος· αμφὶ δὲ πήληξ
Σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος.
Ἕκτωρ δ' οξὺ νόησε, θέων δέ οἱ άγχι παρέστη,
Στήθεϊ δ' εν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν εγγὺς εταίρων
Κτεῖν'· οἱ δ' ουκ εδύναντο, καὶ αχνύμενοί περ εταίρου,
Χραισμεῖν· αυτοὶ γὰρ μάλ' εδείδισαν Ἕκτορα δῖον.
Εισωποὶ δ' εγένοντο νεῶν, περὶ δ' έσχεθον άκραι
Νῆες ὅσαι πρῶται ειρύατο· τοὶ δ' επέχυντο.
Αργεῖοι δὲ νεῶν μὲν εχώρησαν καὶ ανάγκῃ
Τῶν προτέρων, αυτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν έμειναν
Αθρόοι, ουδ' εκέδασθεν ανὰ στρατόν· ίσχε γὰρ αιδὼς
Καὶ δέος· αζηχὲς γὰρ ομόκλεον αλλήλοισιν.
Νέστωρ δ' αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Αχαιῶν,
Λίσσεθ' υπὲρ τοκέων γουνούμενος άνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, ανέρες έστε, καὶ αιδῶ θέσθ' ενὶ θυμῷ
Ἄλλων ανθρώπων· επὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
Παίδων, ηδ' αλόχων, καὶ κτήσιος, ηδὲ τοκήων,
Ημὲν ὅτεῳ ζώουσι καὶ ᾧ κατατεθνήκασιν,
Τῶν ὕπερ ενθάδ' εγὼ γουνάζομαι ου παρεόντων,
Ἑστάμεναι κρατερῶς, μηδὲ τρωπᾶσθε φόβονδε.

Et prudentia inter primos Mycenæorum fuit:
Qui tunc Hectori gloriam superiorem præbuit.
Conversus enim retro, in scuti extrema-ora offendit,
Quod ipse gestabat, talare septum jaculorum,
Eo hic impeditus, cecidit supinus: cassis autem
Terribiliter circumsonuit circa tempora prolapsi.
Hector autem cito animadvertit, currensque ei prope adstitit,
Pectori vero hastam infixit, amicosque ipsum prope socios
Interfecit: illi autem non poterant, tristes licet ob socium,
Opitulari: ipsi enim valde timebant Hectorem nobilem.
Intra ordines autem recesserunt navium, circumque sepserunt extremæ
Naves, quæ in-anteriorem-partem subductæ erant: illi vero infunde-
Argivi autem a navibus quidem cesserunt etiam necessitate bantur.
Prioribus, illic autem ad tentoria manserunt
Frequentes, nec dissipabantur per castra: retinebat enim pudor
Et metus: perpetuo enim vociferantes-hortabantur invicem.
Nestor vero maxime Gerenius, custos Achivorum,
Obtestabatur per parentes supplicans viro cuique:
O amici, viri estote, ac cum-pudore reveremini animo
Alios homines: et recordamini quisque
Filiorum, et uxorum, et possessionis, et parentum,
Et cui vivunt et cui mortui sunt.
Hos per hic ego supplico non præsentes,
Ut-stetis fortiter, neque vertamini in fugam.

Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη
Θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
Ημὲν πρὸς νηῶν καὶ ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Ἕκτορα δ' ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν καὶ ἑταίρους,
Ημὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν, οὐδ' ἐμάχοντο,
Ηδ' ὅσσοι παρὰ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν·
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
Ἑστάμεν ἔνθα περ ἄλλοι ἐφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' ὅγε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο μακρὰ βιβάσθων.
Νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσιν.
Κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδὼς,
Ὅστ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους,
Σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ δίωκει
Λαοφόρον καθ' ὁδὸν, πολέες τέ ἑ θηήσαντο
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
Θρώσκων, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται·
Ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
Φοίτα μακρὰ βιβὰς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν·
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευεν
Νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν· οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
Μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πυκα θωρηκτάων,
Ἀλλ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων

Sic fatus, accendit robur et animum cujusque:
Illis autem ab oculis nubem caliginis removit Minerva
Divinitus-immissam: clara autem ipsis lux facta est utrinque,
Et ex-parte navium et omnibus-æque-gravis prœlii.
Hectorem autem conspexerunt pugna strenuum et socios,
Tum quotquot a-tergo abstiterant, neque pugnabant,
Tum quotquot ad naves pugnam pugnabant veloces:
Neque vero ne adhuc quidem Ajaci magnanimo placuit mente
Stare ubi alii consistebant filii Achivorum:
Sed hic navium tabulata-excelsa obibat magnis-passibus gradiens.
Versabat autem contum magnum navalem in manibus,
Compactum annulis-ferreis, duorum-et-viginti-cubitorum.
Et ut quum vir equis desultoriis-uti peritus,
Qui postquam ex multis quatuor conjunxit equos,
Agitans ex campo magnam ad urbem urget
Publicam per viam, multique eum admirantes-spectant
Viri et mulieres: hic autem firmiter sine-lapsu adsidue
Saliens, alias in alium alternat, illi autem volant:
Sic Ajax per multa velocium tabulata-excelsa-in-puppibus navium
Obibat magnis-passibus gradiens, vox autem ejus ad æthera perveniebat:
Semper enim terribiliter clamans Danaos hortabatur
Navesque et tentoria defendere; at neque Hector
Manebat in Trojanorum turba dense-armatorum,
Sed sicut avium volucrium aquila nigra

Ἔθνος εφορμᾶται ποταμὸν πάρα βοσκομενάων
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων.
Ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρώροιο
Αντίος αἴσσων· τὸν δὲ Ζεὺς ὦσεν ὄπισθεν
Χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὤτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αυτῷ.
  Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ετύχθη·
Φαίης κ' ακμῆτας καὶ ατειρέας αλλήλοισιν
Ἄντεσθ' εν πολέμῳ· ὥς εσσυμένως εμάχοντο.
Τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἤτοι Αχαιοὶ
Ουκ έφασαν φεύξεσθαι ὑπ' εκ κακοῦ, αλλ' ολέεσθαι.
Τρωσὶν δ' ἤλπετο θυμὸς ενὶ στήθεσσιν ἑκάστου
Νῆας ενιπρήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Αχαιούς,
Οἱ μὲν τὰ φρονέοντες εφέστασαν αλλήλοισιν.
  Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο,
Καλῆς, ωκυάλου, ἣ Πρωτεσίλαον ένεικεν
Ες Τροίην, ουδ' αὖτις απήγαγε πατρίδα γαῖαν·
Τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Αχαιοί τε Τρῶές τε
Δῄουν αλλήλους αυτοσχεδόν· ουδ' άρα κοίγε
Τόξων αἶκας αμφὶς μένον ουδέ τ' ακόντων,
Αλλ' οἵγ' εγγύθεν ἱστάμενοι, ἕνα θυμὸν έχοντες
Οξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ αξίνῃσι μάχοντο,
Καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι, καὶ έγχεσιν αμφιγύοισιν,
Πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα, κωπήεντα,
Ἄλλα μὲν εκ χειρῶν χαμάδις πέσον, άλλα δ' απ' ώμων

Turbam invadit fluvium juxta pascentium
Anserum, vel gruum, vel cycnorum longa-colla-habentium:
Sic Hector impetu ferebatur-recta in navem prora-cæruleam
In-adversum prorumpens: eum vero Jupiter impellebat a tergo
Manu valde magna, concitabatque populum cum ipso.
  Iterum vero acris pugna ad naves facta est:
Dixisses certe indefessos et indomitos inter-se
Occurrere in prælio: tanto impetu pugnabant.
His autem pugnantibus hic erat animus: Achivi quidem
Non putabant *se* evasuros e clade, sed perituros.
Trojanis autem credebat animus in pectoribus cujusque
Naves incensuros esse *se*, occisurosque heroas Achivos.
Hi quidem his animi instabant sibi invicem.
  Hector autem puppim navis prehendit pontum-transeuntis,
Pulcræ, velocis, quæ Protesilaum advexerat
Ad Trojam, neque retro reduxit in patriam terram:
Hujus jam de nave Achivique Trojanique
Occidebant alii-alios cominus: neque sane ii
Sagittarum impetus eminus excipiebant neque jaculorum,
Sed cominus stantes, unum animum habentes,
Acutis jam securibus et bipennibus pugnabant,
Et ensibus magnis, et hastis utrinque-acutis.
Multi vero gladii pulcri nigris-illigati-manubriis, capulis-magnis,
Alii quidem e manibus in-terram cadebant, alii vero ob humeris

Ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
Ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων· Τρωσὶν δ' ἐκέλευεν·
Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀϋτήν.
Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκεν
Νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι,
Ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
Οἵ μ' ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Αὐτόν τ' ἰσχανάασκον, ἐρητύοντό τε λαόν.
Ἀλλ' εἰ δή ῥα τότ' ἔβλαπτεν φρένας εὐρύοπα Ζεὺς
Ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσιν·
Ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν, οἰόμενος θανέεσθαι,
Θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐΐσης·
Ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἑστήκει δεδοκημένος· ἔγχει δ' αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅστις φέροι ἀκάματον πῦρ.
Αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων, Δαναοῖσι κέλευεν·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ἠέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω;
Ἠέ τι τεῖχος ἄρειον ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι;
Οὐ μέν τοι σχεδόν ἐστι πόλις πύργοις ἀραρυῖα,
Ἧ κ' ἀπαμυναίμεσθ', ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·

Virorum pugnantium: fluebatque sanguine terra nigra.
At Hector puppim *navis* postquam prehenderat, non dimittebat,
Summam-puppis-partem manibus tenens: Trojanis autem imperabat:
Ferte ignem, simul et ipsi conferti excitate pugnam.
Nunc nobis omnia *mala* Jupiter instar diem dedit
Ut naves capiamus, quæ huc diis invitis profectæ
Nobis clades multas fecerunt, ignavia seniorum,
Qui me volentem pugnare ad puppes navium,
Ipsumque detinebant, inhibebantque exercitum.
Verum si tum lædebat mentes late-sonans Jupiter
Nostras, nunc ipse impellit et jubet.
Sic dixit: illi vero acrius in Argivos ruebant.
Ajax autem non amplius sustinuit, obruebatur enim telis;
Sed recedebat paululum, putans *se* moriturum esse,
Ad transtrum septempedale, liquit autem tabulā navis æqualis:
Ibi ille stabat observans: hasta autem adsidue
Trojanos arcebat a navibus, quicumque ferret indefessum ignem:
Et semper horrendum clamans, Danaos hortabatur:
O amici, heroes Danai, Martis proles,
Viri estote, amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis.
An aliquos putamus esse adjutores a tergo?
Aut aliquem murum firmiorem qui viris perniciem arceat?
Non quidem aliqua prope est urbs turribus munita,
Qua nos defendamur, qui-auxilietur populum habentes:

Ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
Πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης·
Τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο·
Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
Ὅστις δὲ Τρώων κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο,
Σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
Τὸν δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ὀξέϊ δουρί·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

Sed in Trojanorum campo dense-armatorum,
Ponto clausi, longe sedemus a patria terra.
Ideo in manibus salus, non in remissione pugnæ.
Dixit, et furens insectabatur hasta acuta.
Quicumque autem Trojanorum cavas ad naves ferretur,
Cum igne ardenti, *in* gratiam Hectoris concinantis,
Hunc Ajax percutiebat exceptum acuta hasta:
Duodecim autem ante naves cominus percussit.

ARGUMENTUM

LIBRI XVI. ILIADIS.

Patroclo deprecanti permittit Achilles suis copiis ad pugnam exire, ea lege, ut Trojanos a navibus depulisse contentus, majori ne se periculo objiciat (1-100). Jam ipse debilitatus Ajax obstare non valuit, quin ignis inferretur navi (101-123). Quo viso Achilles ultro amicum in arma vocat, ordines suorum instruit, adloquitur, libatione et precibus fusis dimittit (124-256). Repente quum vidisset Mirmidonum ductor consternatos hostes Achilles specie fallit, navem oppugnatione liberat, incendium restinguit (257-305); prœlium primo committit, apud naves mox cæco pavore fugientes supra vallum et usque ad campi aperta compellit (306-418); deinde congressus, Sarpedonem, Jovis filium, perimit, ultore cædis relicto Glauco (419-507). Is cum Hectore et aliis Trojanorum gravi certamine Achivis, spolia detrahentibus, corpus Sarpedonis eripiunt: quod jussu Jovis lotum unctumque Apollo tuetur, ab amicis in Lyciam deportandum (508-683). Illo rerum successu ferox Patroclus Trojanos ad urbem persequitur, murumque ejus scandit, sed ab eodem Deo detruditur (684-711); tamen Hectori rursus irruenti fortiter obsistit, aurigam ejus Cebrionem necat, spoliatum cadaver abstrahit (712-782); denique complures ex turba interficit, donec ipsum vi Apollinis adtonitum, et armis exsutum Euphorbus sauciat, Hector prosternit, qui et Automedonti instat, Achillis currum propere ad naves agenti (783-867).

Πῖ Πάτροκλον ἔπεφνεν ἀρήϊον Ἕκτορος αἰχμή.

Ὣς οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆϊ παρίστατο ποιμένι λαῶν,
Δάκρυα θερμὰ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἠΰτε κούρη
Νηπίη, ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
Εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει,
Δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ' ἀνέληται.
Τῇ ἴκελος Πάτροκλε τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις·
Ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος;
Ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον Ἄκτορος υἱόν,
Ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνηώτων:
Ἠὲ σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν, ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς;

Sic hi quidem de navi bonis-transtris-instructa pugnabant:
At vero Patroclus Achilli adstabat pastori populorum,
Lacrimas calidas fundens, tamquam fons aquis-niger,
Qui ab excelsa petra nigram fundit aquam.
Hunc autem intuitus miseratus est pedibus-celer nobilis Achilles,
Et ipsum edita-voce verbis volucribus adloquutus est:
Curnam lacrimaris, Patrocle, tamquam puella
Parvula? quæ cum matre currens se suscipi flagitat,
Vestem adprehendens, et properantem detinet,
Et lacrimabunda ipsam suspicit, dum se susceperit.
Huic similis, Patrocle, molles lacrimas effundis.
An aliquid Myrmidonibus nuncias, aut mihi ipsi?
An quem nuncium ex Phthia audivisti solus?
Vivere quidem adhuc ajunt Menœtium Actoris filium,
Vivit et Æacides Peleus inter Myrmidonas.
Quorum sane super alterutro tristaremur mortuo.
An tu Argivorum gratia luges, quod ita pereunt
Naves ad cavas, injustitiam propter suam?

Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὸν δὲ βαρυστενάχων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
Τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
Ἕλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ.
Μὴ ἐμὲ γοῦν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Αἰναρέτη· τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
Αἴ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς;
Νηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεύς,
Οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
Εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις,
Καί τινά τοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν που τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
Δὸς δέ μοι ὤμοιιν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
Αἴ κ' ἐμὲ σοὶ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν

Eloquere, ne cela mente, ut sciamus ambo.
Hunc autem graviter-suspirans adloquutus es, Patrocle eques:
O Achille, Pelei fili, multo fortissime Achivorum,
Ne indigneris: adeo gravis enim dolor oppressit Achivos.
Nam jam omnes quicumque ante erant fortissimi,
In navibus jacent eminus cominusque vulnerati.
Eminus quidem sauciatus est ille Tydides fortis Diomedes:
Cominus vero Ulysses hasta-inclitus, atque Agamemnon:
Percussus autem est et Eurypylus ad femur sagitta.
Hos quidem medici multis-medicamentis-utentes curando-occupati (sunt,
Vulneribus medentes: tu vero inexorabilis-es, Achille.
Ne me unquam talis utique ceperit ira, qualem tu servas,
In-malum-fortis: quispiam a te alius juvabitur posthac,
Si non ab Argivis indignam perniciem propulsaveris?
Immisericors, non utique tibi pater fuit eques Peleus,
Nec Thetis mater: sed cæruleum te peperit mare,
Excelsæque petræ; mens enim tibi est sæva.
Si vero aliquod animo tuo vaticinium vereris,
Et aliquid tibi a Jove dixit veneranda mater,
At me saltem mitte cito, simulque cæteras copias præbe
Myrmidonum, si forte quid lumen Danais fiam,
Da autem mihi humeris tua arma ut armer,
Si forte me, te ob-similitudinem credentes, abstinuerint a pugna
Trojani, respiraverintque Mavortii filii Achivorum

Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαιμεν προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο λισσόμενος μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
Οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὤ μοι, διογενὲς Πατρόκλεις, οἷον ἔειπες;
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι ἥντινα οἶδα,
Οὔτέ τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
Ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλῃσιν ἀμέρσαι,
Καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ τε κράτεϊ προβεβήκει·
Αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστὶν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ.
Κούρην, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας.
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν· οὐδ' ἄρα πέρ ἦν
Ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἤτοι ἔφην γε
Οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ
Νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε πτόλεμός τε.
Τύνη δ' ὤμοιιν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
Ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι,
Εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκεν

Afflicti *jam*. Exigua autem respiratio in pugna.
Facile vero integri defessos viros clamore
Repulerimus ad urbem a navibus et tentoriis.
Sic dixit supplicans valde demens: certe enim erat
Sibi ipsi mortemque malam, et fatum oraturus.
Illum vero graviter ingemiscens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Heu mihi, nobilissime Patrocle, quid dixisti?
Neque vaticinium vereor quod audivi,
Neque quidquam mihi a Jove dixit veneranda mater:
Sed hic gravis dolor cor et animum occupat,
Quandoquidem æqualem vir voluerit privare portione,
Et præmium rursus auferre, qui potentia antecellit:
Gravis dolor hic mihi est, passus enim sum labores animo.
Puellam, quam quidem mihi præmium elegerant filii Achivorum,
Hastaque mea quæsiveram, urbe bene-munita eversa.
Hanc rursus e manibus abstulit rex Agamemnon
Atrides, tamquam ab aliquo honorum-exsorte inquilino.
Sed hæc quidem anteacta esse sinemus: neque enim fas erat
Perpetuo iratum esse animo: statueram sane
Non prius iram *me* cohibiturum, quam quum jam
Ad naves meas pervenisset clamorque pugnaque.
Tu vero humeris quidem mea inclita arma indue,
Et dux esto Myrmidonibus bellicosis ad pugnam,
Siquidem obscura Trojanorum nubes circumdat

Νηυσὶν ἐπικρατέως· οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες
Αργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκεν,
Θάρσυνος· οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
Εγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες, ἐναύλους
Πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Αγαμέμνων
Ἤπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
Ου γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσιν
Μαίνεται ἐγχείη, Δαναῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι·
Ουδέ πω Ατρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος
Εχθρῆς ἐκ κεφαλῆς, ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Τρωσὶ κελεύοντος περιάγνυται· οἱ δ' ἀλαλητῷ
Πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Αχαιούς.
Αλλὰ καὶ ὥς, Πάτροκλε, νεῶν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύνων
Ἔμπεσ' ἐπικρατέως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
Νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
Πείθεο δ' ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω,
Ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι
Πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην
Αψ ἀπονάσσωσιν, προτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν.
Εκ νηῶν ἐλάσας, ἰέναι πάλιν· εἰ δὲ κεν αὖ τοι
Δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις.

Naves magna-vi: hi autem in littore maris
Conclusi sunt, loci parvam jam portionem habentes
Argivi: Trojanorum autem civitas tota ingruit,
Fiduciæ-plena; non enim meæ galeæ vident frontem
Prope splendentis: cito certe fugientes, fossas-campestres
Implevissent cadaveribus, si in me rex Agamemnon
Leni animo-fuisset: nunc vero exercitum clausum-obpugnat.
Non enim Tydidæ Diomedis in manibus
Furit hasta, a Danais mortem ut-arcere-possit:
Neque dum Atridæ vocem audivi clamantis
Inimico ex capite, sed Hectoris homicidæ *vox*
Trojanos adhortantes resonat: illi autem fremitu-militari
Totum campum obtinent, prælio vincentes Achivos.
Sed et sic, Patrocle, a navibus pestem propulsans
Irrue strenue, ne jam igne ardenti
Naves incendant, dulcemque reditum auferant.
Pareto autem sicut tibi ego sermonis summam in animo posuero,
Quo mihi honorem magnum et gloriam referas
Ab omnibus Danais, et illi perpulcram puellam
Abductam reddant, insuperque splendida dona præbeant.
A navibus ubi-repuleris *hostes*, reverte: si vero tibi
Dederit gloriam consequi altitonans maritus Junonis,
Ne tu sine me sis-cupidus pugnandi
Cum Trojanis bellicosis: magis enim indecorem me reddes:

Μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν·
Μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
Ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσιν
Θήῃς, τοὺς δέ τ' ἐᾶν πεδίον κάτα δηριάασθαι.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Μήτέ τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι ὅσσοι ἔασιν,
Μήτέ τις Ἀργείων, νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον,
Ὄφρ' οἶοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσιν·
Δάμνα μιν Ζηνός τε νόος καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ
Βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
Πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε· βάλλετο δ' αἰεὶ
Κὰπ φάλαρ' εὐποίηθ'· ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν,
Ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον· οὐδὲ δύναντο
Ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι, ἐρείδοντες βελέεσσιν·
Αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι· κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πῃ εἶχεν
Ἀμπνεῦσαι· πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς

Neve exsultans prælio et pugna,
Trojanos occidens, ad Ilium ducas-exercitum;
Ne quis ab Olympo deorum sempiternorum *contra te*
Descendat: valde illos diligit saltem longe-jaculans Apollo:
Sed revertaris, postquam salutem navibus
Dederis: illos autem sine per campum certare.
Utinam enim, o Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
Neve quis Trojanorum mortem effugiat quotquot sunt,
Neve quis Argivorum, nobis-vero-duobus effugere perniciem *contingat*,
Ut soli Trojæ sacra mœnia diruamus.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Ajax vero non amplius manebat: obruebatur enim telis:
Domabat eum Jovisque consilium et Trojani illustres
Jaculantes: terribilem autem circa tempora fulgens
Cassis percussa sonitum edebat: percutiebatur autem adsidue
Ad clavos cassidis adfabre-factos: Ille vero sinistro humero delassabatur
Firmiter usque tenendo scutum varium: neque-tamen poterant
Illum circumstantes loco-movere urgendo telis:
Jugiter autem gravi tenebatur anhelitu: eique sudor
Undique ex-membris multus defluebat, neque omnino poterat
Respirare: passim autem malum malo firmabatur.
Dicite nunc mihi, Musæ, cælestes domos tenentes,
Quomodo jam primo ignis inciderit navibus Achivorum.
Hector Ajacis hastam fraxineam prope adstans

Πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν
Ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
Πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κόλον δόρυ· τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.
Γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέν τε
Ἔργα θεῶν, ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρεν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Χάζετο δ' ἐκ βελέων· τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
Νηὶ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
Ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν·
  Ὄρσεο, διογενὲς Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
Λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν·
Μὴ δὴ νῆας ἕλωσι, καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται,
Δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.
  Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
Ποικίλον, ἀστερόεντα, ποδώκεος Αἰακίδαο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.

Percussit ense magno, spiculi ad commissuram cum-ligno retro:
Penitusque amputavit: hoc quidem Telamonius Ajax
Vibrabat frustra in manu mutilum hastile: procul autem ab ipso
Cuspis ærea humi resonuit cadens.
Agnovitque Ajax animo egregio, et exhorruit
Opera deorum, quod omnino pugnæ consilia præcidebat
Jupiter altitonans, Trojanisque volebat victoriam.
Recessit autem extra tela: illi vero injecerunt indefessum ignem
Navi veloci: per hanc autem statim inextinguibilis diffusa est flamma.
Sic puppim quidem ignis circumdedit: at Achilles
Femoribus percussis Patroclum adloquutus est:
  Propera, nobilissime Patrocle equestris:
Video jam apud naves ignis hostilis impetum:
Ne jam naves capiant, et non posthac potestas fugiendi sit,
Induere arma ocyus, ego autem copias congregabo.
  Sic dixit: Patroclus autem armabatur corusco ære.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulcras, argenteis fibulis apte-junctas:
Tum postea thoracem circa pectora induebat
Varium, stellatum, pedibus-velocis Æacidæ:
Circa humeros autem posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum, deinde autem scutum magnumque solidumque:
Capiti vero forti galeam adfabre-factam imposuit,
Setis-equinis-comantem, horrendum autem crista desuper nutabat.

Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνῦμεν ἄνωγεν,
Τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τῖε μάλιστα·
Πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
Τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην·
Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη,
Βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
Τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς,
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν, ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισιν.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς
Πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς
Ὠμοφάγοι, τοῖσίν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλκή,
Οἵτ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δῃώσαντες
Δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν,
Καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσιν μέλαν ὕδωρ,
Ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς

Sumsit etiam validas hastas, quæ ejus manibus quadrabant,
Hastam vero non sumsit solam eximii Æacidæ,
Gravem, magnam, validam: quam quidem non potuit alius Achivorum
Vibrare, sed ipsam solus norat vibrare Achilles:
Peliadem fraxineum, quam patri ejus dederat Chiron
Pelii ex vertice *cæsam*, cædem futuram heroibus,
Equos autem Automedontem confestim jungere jussit, (me:
Quem post Achillem hostium-agmina-perrumpentem honorabat maxi-
Fidelissimum autem ei erat in pugna ad sustinendos hostium-impe-
Tunc igitur Automedon duxit sub jugum veloces equos (tum.
Xanthum et Balium, qui cursu-ventis-æquo volabant:
Hos peperit Zephyro vento Harpyia Podarge,
Pascens *in* prato juxta fluentum oceani.
Loro autem exteriore eximium Pedasum junxit,
Quem quondam Eetionis capta urbe abduxit Achilles,
Qui licet mortalis exsistens, simul-ibat cum equis immortalibus.
Myrmidonas autem obiens armabat Achilles
Omnes per tentoria cum armis: Illi vero, lupi tamquam
Cruda-vorantes, quibus in præcordiis immensum robur,
Qui cervum cornutum magnum *in* montibus postquam-interfecerunt
Laniantes-vorant: omnibus autem mala sanguine rubra,
Tum gregatim vadunt e fonte aquis-nigro
Hausturi linguis raris nigram aquam,
Summam. eructantes cruorem sanguinis: animus vero

Στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
Τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Αμφ' αγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αιακίδαο
Ῥώοντ'· εν δ' ἄρα τοῖσιν αρήϊος ἵστατ' Αχιλλεύς,
Οτρύνων ἵππους τε καὶ ανέρας ασπιδιώτας.
Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαὶ, ᾗσιν Αχιλλεὺς
Ες Τροίην ἡγεῖτο Διῒ φίλος· εν δ' ἄρ' ἑκάστῃ
Πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες επὶ κληῗσιν ἑταῖροι·
Πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς επεποίθει,
Σημαίνειν, αυτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσεν.
Τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αιολοθώρηξ,
Υἱὸς Σπερχειοῖο Διϊπετέος ποταμοῖο,
Ὃν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ καλὴ Πολυδώρη
Σπερχειῷ ακάμαντι, γυνὴ θεῷ ευνηθεῖσα·
Αυτὰρ, επίκλησιν, Βώρῳ, Περιήρεος υἷι,
Ὅς ῥ' αναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν απερείσια ἕδνα·
Τῆς δ' ἑτέρης Εὔδωρος αρήϊος ἡγεμόνευεν
Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη
Φύλαντος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατὺς Αργειφόντης
Ηράσατ', οφθαλμοῖσιν ιδὼν μετὰ μελπομένῃσιν
Εν χορῷ Αρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς·
Αυτίκα δ' εις ὑπερῷ' αναβὰς, παρελέξατο λάθρῃ
Ἑρμείας ακάκητα· πόρεν δέ οἱ αγλαὸν υἱὸν
Εὔδωρον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ηδὲ μαχητήν.

Pectoribus intrepidus inest, distenditur autem venter:
Tales Myrmidonum ductores atque principes
Circum strenuum famulum velocis Æacidæ
Magnis-ibant-animis: inter eos autem Mavortius stabat Achilles,
Adhortationibus-urgens equosque et viros clypeatos.
Quinquaginta erant naves veloces, quas Achilles
Ad Trojam princeps-duxerat Jovi carus: in singulis autem
Quinquaginta erant viri ad transtra socii:
Quinque autem ductores fecerat, quibus confisus est,
Qui præessent, ipse vero summam tenens-potestatem imperabat.
Unius quidem ordinis dux-erat Menesthius vario-thorace-ornatus,
Filius Sperchii a-Jove-fluentis fluvii,
Quem peperit Pelei filia pulcra Polydora
Sperchio indefesso, mulier deo mista:
Sed, ut-vulgi-fama-ferebat, Boro, Perieris filio,
Qui palam *eam* uxorem-duxerat, datis immensis sponsalibus.
Alterius autem Eudorus Mavortius dux-erat
Clam-susceptus, quem peperit choreis-ducendis-elegans Polymela
Phylantis filia: Hanc vero potens Argicida
Adamavit, oculis conspicatus inter cantantes
In choro Dianæ aureo-arcu-insignis tumultuum-venaticorum-amantis:
Statimque in superiora-domus adscendens, concubuit clam
Mercurius pacificus: et dedit ei illustrem filium
Eudorum, egregium et cursus celeritate, et pugna.

Αυτὰρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Ειλείθυια
Εξάγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ηελίου ἴδεν αυγάς,
Τὴν μὲν Εχεκλῆος κρατερὸν μένος Ακτορίδαο
Ηγάγετο πρὸς δώματ', ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν ηδ' ατίταλλεν,
Αμφαγαπαζόμενος ὡσεί θ' ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
Τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος Αρήϊος ἡγεμόνευεν
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν,
Έγχεϊ μάρνασθαι, μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.
Τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ·
Πέμπτης δ' Αλκιμέδων Λαέρκεος υἱὸς αμύμων.
Αυτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἅμ' ἡγεμόνεσσιν Αχιλλεὺς
Στῆσεν εὖ κρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
Μυρμιδόνες, μήτις μοι απειλάων λελαθέσθω
Ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν απειλεῖτε Τρώεσσιν,
Πάνθ' ὑπὸ μηνιθμόν· καί μ' ητιάασθε ἕκαστος,
Σχέτλιε, Πηλέος υἱέ, χόλῳ ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ·
Νηλεές, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις αέκοντας ἑταίρους.
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν
Αὖτις, ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
Ταῦτά μ' αγειρόμενοι θάμ' ἐβάζετε· νῦν δὲ πέφανται
Φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἧς τὸ πρίν γ' ἐράασθε.
Ένθά τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.

Sed postquam hunc partuum-doloris-præses Ilithya
Eduxit in-lucem, et solis vidit jubar,
Illam quidem Echeclei fortis vis Actoridæ
Duxit domum, postquam dederat infinita dona sponsalia.
Hunc autem senex Phylas magna-cura nutrivit et educavit,
Vehementi-amore-prosequens tamquam ipsius filius foret.
Tertii autem *agminis* Pisander Mavortius dux-erat
Mæmalides, qui inter omnes excellebat Myrmidonas,
Hasta pugnando, post Pelidæ socium.
Quarto autem præerat senex equûm-agitator Phœnix:
Quinto autem Alcimedon Laercei filius eximius.
Sed postquam omnes cum ductoribus Achilles
Collocasset bene ordinatos; acria mandata dedit:
Myrmidones, ne quis mihi minarum obliviscatur
Quas in navibus velocibus minabimini Trojanis,
Toto tempore iræ: et me accusabatis unusquisque:
Dure, Pelei fili, bile certe te nutrivit mater:
Immitis, qui apud naves tenes invitos socios.
Domum saltem cum navibus revertamur pontum transeuntibus
Retro, siquidem tibi adeo perniciosa ira incidit animo.
Hæc mihi congregati frequenter dicebatis: nunc vero apparet
Conflictus magnum opus, cujus antea quidem cupidi-eratis:
Ibi aliquis forte cor gerens contra Trojanos pugnet.
Sic fatus, excitavit robur et animum uniuscujusque:

Μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
Ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισιν
Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων·
Ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
Ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισιν
Νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
Πάντων δὲ προπάροιθε δύ' ἀνέρε θωρήσσοντο,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλισίην· χηλοῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέῳγεν
Καλῆς, δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
Θῆκ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, ἐϋπλήσασα χιτώνων,
Χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων, οὔλων τε ταπήτων.
Ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
Οὔτε τέῳ σπένδεσκε θεῶν ὅτε μὴ Διῒ πατρί.
Τό ῥα τότ' ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
Πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ' ὕδατος καλῇσι ῥοῇσιν.
Νίψατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ' αἴθοπα οἶνον,
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ· λεῖβε δὲ οἶνον,
Οὐρανὸν εἰσανιδών, Δία δ' οὐ λάθε τερπικέραυνον·
Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ

Magis autem catervæ addensatæ-sunt, ut regem audierunt.
Ut quum parietem vir coagmentat apte-junctis lapidibus
Domus altæ, impetus ventorum vitans:
Sic apte-junctæ-erant galeæ, et clypei umbonibus-muniti.
Clypeus nempe clypeum fulciebat, galea galeam, virum vir:
Seque-invicem-adtingebant setis-equinis-comantes galeæ splendenti-
Nutantium: adeo densi steterunt inter se. (bus conis
Omnes autem ante duo viri armabantur,
Patroclusque et Automedon, unum animum habentes,
Ante Myrmidonas pugnare: sed Achilles
Perrexit ire in tentorium: arcæ autem operculum aperuit
Pulcræ, affabre-factæ, quam ei Thetis pedes-argentea
Imposuit navi vehendam, quum bene-implesset tunicis,
Chlænisque ventorum-arcentibus, villosisque tapetibus.
Ibidemque ei poculum erat laborate-factum, neque aliquis alius
Neque virorum bibebat ex eo nigrum vinum,
Neque cui libabat deorum nisi Jovi patri.
Hoc utique tunc ex arca sumtum purgavit sulphure
Primum, postea autem lavit aquæ puro liquore.
Lavitque ipse manus, hausitque nigrum vinum,
Precabatur deinde stans medio septo: libabatque vinum,
Cælum suspiciens, Jovem nec latuit fulmine-gaudentem:
Jupiter rex, Dodonæe, Pelasgice, procul habitans,
Dodonæ presidens hyberno-frigore-infestæ: circum autem Selli

Σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.
Ἦ μὲν δή ποτ' ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
Ἀλλ' ἕταρον πέμπω πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν
Μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες, εὐρύοπα Ζεῦ·
Θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
Ἡμέτερος θεράπων, ἦ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι
Μαίνονθ', ὁππότ' ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
Ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο,
Τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν·
Νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
Δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
Ἤτοι ὁ μὲν, σπείσας τε καὶ εὐξάμενος Διῒ πατρὶ,
Ἂψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ.
Στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης· ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
Εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
Ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.

Tui habitant interpretes pedibus-illoti, humi-cubantes.
Equidem jam olim meum sermonem exaudisti precantis,
Et honore quidem me dignatus es, valde autem adflixisti populum
Sed adhuc te nunc mihi hoc perfice votum. (Achivorum;
Ipse quidem ego manebo navium in cœtu,
Sed socium mitto cum multis Myrmidonibus
Pugnatum: cum hoc una victoriam emitte, late-sonans Jupiter:
Confirma autem ei cor in præcordiis, ut et Hector
Intelligat num etiam solus sciat pugnare
Noster famulus, an ei tunc *tantum* manus invictæ
Insaniant, quando ego iero ad prælium Martis.
Sed postquam a navibus prælium clamoremque expulerit,
Incolumis mihi postea veloces ad naves redeat,
Armisque cum omnibus, et bellicosis sociis.
Sic dixit precans: hunc autem audivit sapiens Jupiter:
Atque ei alterum quidem dedit pater, alterum vero abnuit:
A navibus quidem ei repellere præliumque pugnamque
Dedit, salvum autem abnuit e pugna reverti.
Hic quidem, ubi libaratque et supplicaverat Jovi patri,
Rursus tentorium ingressus est, poculumque reposuit in arca.
Stetit autem egressus pro tentorio: adhuc enim voluit animo
Spectare Trojanorum et Achivorum pugnam gravem.
Illi vero cum Patroclo magnanimo armati
Ordine-ibant, donec in Trojanos magnis animis irruerunt.

Αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
Εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
Αἰεὶ κερτομέοντες ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας,
Νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσιν.
Τοὺς δ' εἴπερ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
Κινήσῃ ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες,
Πρόσσω πᾶς πέτεται καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσιν.
Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
Ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Μυρμιδόνες, ἕταροι Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι· μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὡς ἂν Πηλεΐδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες·
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Ἐν δ' ἔπεσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ' ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
Ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα
Μηνιθμὸν μὲν ἀπορρίψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι·

Protinus autem vespis similes effundebantur
In-via-habitantibus, quas pueri irritant de-more,
Adsidue vexantes in via domicilia habentes,
Stulti: commune enim malum multis faciunt.
Has si aliquis præteriens homo viator
Moverit invitus, illæ continuo animosum cor habentes,
Ultro quæque provolat et defendit suos fœtus.
Harum tunc Myrmidones cor et animum habentes,
Ex navibus fundebantur: clamor autem immensus ortus est,
Patroclus vero socios hortabatur altum clamans:
Myrmidones, socii Pelidæ Achillis,
Viri estote, amici; recordamini autem impetuosæ fortitudinis,
Ut Pelidem honoremus, qui longe fortissimus est
Argivorum apud naves, et bellicosi famuli:
Cognoscat autem et Atrides late dominans Agamemnon
Suam noxam, quod fortissimum Achivorum nihil honoravit.
Sic fatus, excitavit robur et animum uniuscujusque:
Irruerunt autem in Trojanos conferti: circumque naves
Terribiliter resonabant clamantibus ab Achivis.
Ast Trojani ut viderunt Menœtii fortem filium,
Ipsum et famulum cum armis coruscantes,
Omnibus turbatus-est animus, inclinatæque sunt phalanges,
Existimantes apud naves velocem Pelidem
Iram abjecisse, et amicitiam recepisse:

Πάπτηνεν δ' ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου·
Καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστὰς
Ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος·
Τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
Κάππεσεν οἰμώξας· ἕταροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν
Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν,
Ἡγεμόνα κτείνας ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
Ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δ' ἐφόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
Κινήσῃ πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεύς,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ.
Ὣς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήϊον πῦρ,
Τυτθὸν ἀνέπνευσαν· πολέμου δ' οὐ γίνετ' ἐρωή.
Οὐ γάρ πώ τι Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Προτροπάδην φοβέοντο μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης

Circumspectabat autem unusquisque, quo effugere-posset gravem perniciem,
Patroclus autem primus jaculatus est hasta fulgenti
Penitus in medium, ubi plurimi tumultuabantur,
Navis ad puppim magnanimi Protesilai:
Et percussit Pyræchmen, qui Pæonas equestres-bellatores
Duxit ex Amydone ab Axio late fluente:
Hunc percussit in-dextrum humerum: is autem supinus in pulveres
Concidit edito-gemitu: socii autem circa ipsum in-fugam-conjecti-sunt
Pæones: Patroclus enim fugam immisit omnibus,
Ductore occiso qui præstantissimus erat pugna.
A navibus autem repulit, extinxitque ardentem ignem.
Semiusta autem navis relicta est illic: in fugam vero versi sunt
Trojani immani tumultu: Danai autem infundebantur
Naves per cavas: tumultus autem vehemens factus-est.
Ut quum ab alto vertice montis magni
Summovet densam nubem fulgurator Jupiter,
Apparentque omnes speculæ et cacumina summa,
Et saltus, cælitus autem aperitur maximus æther:
Sic Danai a navibus quidem expulso hostili igne,
Paululum respirarunt; pugnæ tamen non erat cessatio.
Nondum enim omnino Trojani bellicosis ab Achivis
Versis-ubique-tergis fugabantur nigris a navibus,
Sed adhuc resistebant, a-navibus tamen paulum-recedebant necessitate *coacti*.
Tum vero vir interfecit virum dissipata acie

Ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
Αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηϊλύκου βάλε μηρὸν
Ἔγχεϊ ὀξυόεντι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος· ὁ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσ'· ἀτὰρ Μενέλαος ἀρήϊος οὖτα Θόαντα,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλείδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
Μυὼν ἀνθρώπου πέλεται· περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
Νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
  Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον ὀξεϊ δουρὶ
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος.
Ἤριπε δὲ προπάροιθε· Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ
Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε, κασιγνήτοιο χολωθεὶς,
Στὰς πρόσθεν νέκυος· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
Ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν
Ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
Δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξεν.
Δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ὣς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
Βήτην εἰς Ἔρεβος Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου, ὅς ῥα Χίμαιραν
Θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσιν κακὸν ἀνθρώποισιν.
  Αἴας δὲ Κλεόβουλον Οϊλιάδης ἐπορούσας

Ducum: primus autem Menœtii fortis filius
Statim aversi Areilyci percussit femur
Hasta acuta, penitusque æs adegit:
Fregit autem os hasta: is vero pronus in terram
Decidit: Sed Menelaus mavortius vulneravit Thoantem,
Pectore nudatum juxta scutum: solvitque membra.
Phylides autem Amphiclum irruentem observans,
Occupavit feriendo *ei* aversam-partem-cruris, ubi crassissimâ
Pulpa hominis est: undique autem hastæ cuspide
Nervi discissi sunt, eique tenebræ oculos cooperuerunt.
  Nestoridarum autem alter vulneravit Atymnium acuta hasta
Nempe Antilochus, perque ile trajecit æream hastam.
Cecidit autem pronus: at Maris confestim hasta
In-Antilochum irruebat, ob fratrem iratus,
Stans ante cadaver: cum vero deo-par Thrasymedes
Occupavit feriendo antequam ille vulneraret *Antilochum*, nec aberravit
Ad humerum protinus: extremum autem brachium hastæ cuspis
Amputavit a musculis, et os penitus abscidit.
Fragorem vero edidit cadens, et caligo oculos cooperuit.
Sic illi quidem duo duobus a fratribus domiti
Iverunt ad Erebum Sarpedonis strenui socii,
Filii jaculatores Amisodari, qui Chimæram
Nutrivit insuperabilem, multis perniciem hominibus.
  Ajax vero in-Cleobulum Oiliades impetu-facto

Ζωὸν ἕλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλά οἱ αὖθι
Λῦσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι·
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Πηνέλεως δὲ Λύκων τε συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ
Ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω·
Τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον· ἔνθα Λύκων μὲν
Ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν· ἀμφὶ δὲ καυλὸν
Φάσγανον ἐρραίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνεν
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχεθε δ' οἶον
Δέρμα· παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισιν,
Νύξ' ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
Νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο· κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
Ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες· ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
Αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
Πρῆσε χανών· θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισιν
Σίνται, ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵτ' ἐν ὄρεσσιν
Ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες,

Vivum cepit, impeditum in turba: sed ei ibi-statim
Solvit robur, feriens ense cervicem capulum-magnum-habente
Totusque incaluit ensis sanguine: illi vero oculos
Occupavit purpurea mors et fatum violentum.
Peneleus autem Lyconque concurrerunt: hastis enim
Aberrarant a se invicem, et incassum fuerant jaculati ambo:
Hi rursus ensibus concurrerunt: tunc Lycon quidem
Setis-equinis-comantem galeæ conum percussit: et juxta scapulum
Ensis fractus est: at sub aure cervicem percussit
Peneleus, totusque immersus est ensis, tenebat autem sola
Cutis: pendebatque *ab ea* caput, solutaque sunt membra *ejus*.
Meriones autem Acamanta adsequutus pedibus rapidis
Percussit currum adscendentem ad dexterum humerum.
Cecidit autem ex curru, oculisque offusa est caligo.
Idomeneus autem Erymanta ad os sævo ære
Percussit: atque in adversum hasta ærea transfixit
Subtus sub cerebro: diffidit autem ossa alba
Excussique sunt dentes: et impleti sunt ei ambo
Sanguine oculi: eumque per os et per nares
Efflavit aperto-ore: mortis autem nigra nubes obtexit.
Hi quidem ductores Danaorum interfecerunt virum singuli.
Ut vero lupi agnis irruunt vel hœdis
Exitiales, e pedibus surripientes, qui in montibus
Pastoris incuria dispersi sunt: illi autem conspicati,

Αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας·
Ὣς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον· οἱ δὲ φόβοιο
Δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Ἵετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ ἰδρείῃ πολέμοιο,
Ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους
Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ·
Ὣς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε·
Οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν· Ἕκτορα δ' ἵπποι
Ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι· λεῖπε δὲ λαὸν
Τρωϊκὸν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκεν.
Πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι
Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Πάτροκλος δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε
Πάσας πλῆσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἂρ τμάγεν· ὕψι δ' ἀέλλα
Σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων· τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
Ἄψορρον προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Πάτροκλος δ', ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαὸν,
Τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον

Statim discerpunt imbellem animum habentes:
Sic Danai Trojanis irruebant: illi autem fugæ
Horrisonæ meminerunt, oblitique sunt impetuosæ fortitudinis.
Ajax vero magnus semper in Hectorem ære armatum
Cupiebat jaculari: ille vero scientia pugnæ,
Clypeo taurino coopertus latos humeros
Observabat sagittarumque stridorem et sonitum jaculorum.
Certe quidem jam videbat pugnæ alio-inclinatam victoriam.
Sed et sic manebat, servabatque caros socios.
Ut quum ab-Olympo nubes vadit ad cælum,
Ætherem post serenum, quum Jupiter nimbos-procellosos inducit;
Sic horum a navibus factus est clamorque fugaque;
Neque sine fœda-clade transierunt rursus: Hectorem vero equi
Extulerunt veloces cum armis: deseruit autem populum
Trojcum, quos invitos depressa fossa coercebat.
Multi autem in fossam trahentes-currus veloces equi
Fractos ad summum temonem liquerunt currus regum.
Patroclus autem sequebatur, vehementer Danaos adhortans,
Trojanis mala cogitans: hi autem clamoreque fugaque (*pulveris*
Omnes implerunt vias, postquam fusi sunt: in altum autem procella
Spargebatur sub nubes, contendebantque solidi ungulis equi
Retro ad urbem, a navibus et tentoriis.
Patroclus vero, qua plurimum turbatum videbat populum,
Ea dirigebat *equos* minaciter-clamans; sub axibus autem viri cadebant

Πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον·
Ἀντικρὺ δ' ἀνὰ τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι,
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
Πρόσσω ἱέμενοι· ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός·
Ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν
Ἤματ' ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεύς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες·
Τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
Πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
Ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
Ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ· μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
Ὣς ἵπποι Τρωαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.
Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετές, οὐδὲ πόληος
Εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ
Νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
Κτεῖνε μεταΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν·
Ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ,
Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα,
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δὲ Θέστορα Ἤνοπος υἱὸν
Δεύτερον ὁρμηθείς· ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ

Proni de curribus, currusque cum-fragore-evertebantur,
Recta autem fossam transilierunt veloces equi,
Immortales, quos Peleo Dii dederant præclara dona,
In-adversum pergere-cupientes: in Hectorem autem instigabat animus:
Cupiebat enim percutere: illum vero extulerant veloces equi.
Ut vero nimbo procelloso omnis nigra obruta gravatur terra
Tempore autumnali quum rapidissimum fundit imbrem
Jupiter, quando jam viris iratus sævit,
Qui vi in foro perversa exercent judicia,
Justitiam autem expellunt, deorum vindictam non verentes;
Propter hos vero omnes quidem fluvii inundant fluentes,
Multosque aggeres tunc scindunt torrentes,
In mare autem purpureum vastum strepunt fluentes
Ex montibus in præceps: corrumpuntur autem opera hominum.
Sic equæ Trojanæ valde ingemiscebant currentes.
Patroclus autem postquam primas perfregerat phalangas,
Rursus ad naves compulit retrorsum, neque ad urbem
Sinebat cupientes adscendere, sed inter
Naves, et fluvium, et altum parietem *castrensem*
Occidebat rapide-insequens, multorum autem exigebat ultionem:
Tunc quidem Pronoum primum percussit hasta fulgenti.
Pectore nudatum juxta clypeum: solvit autem membra,
Fragorem vero edidit cadens: idem Thestorem Enopii filium
Iterum impetu-facto: hic quidem eleganter-polita in sella

Ἧστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία ἠΐχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστὰς
Γναθμὸν δεξιτερὸν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων·
Εἷλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος, ὡς ὅτε τις φὼς
Πέτρῃ ἐπὶ προβλῆτι καθήμενος, ἱερὸν ἰχθὺν
Ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ·
Ὣς ἕλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ·
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ὦσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύαλον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
Μέσσην κὰκ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κάππεσεν· ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα, καὶ Ἀμφοτερὸν, καὶ Ἐπάλτην,
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην, Ἐχίον τε, Πύρην τε,
Ἰφέα τ', Εὔιππόν τε, καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
Κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν·
Αἰδὼς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἔστε.
Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω
Ὅστις ὅδε κρατέει· καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.

Sedebat contractus: exturbata enim erat mente, ex manibus
Habenæ defluxerant: ille vero hasta percussit propius-adstans
Malam dextram, perque ejus transegit dentes:
Traxit autem *eum* hastam prehendens super ambitu-ante-sellam-po-sito, ut quum vir
Scopulo in prominenti sedens sacrum piscem.
Ex ponto foras lino et splendido ære:
Sic traxit e sella hiantem *Patroclus* hasta fulgenti:
In os autem deturbavit: lapsum autem ipsum liquit anima.
Sed postea Eryalum irruentem percussit saxo
Medio in capite: illud vero in duas-partes totum diffissum-est
In casside gravi: is autem pronus in terram
Decidit: ipsumque mors circumfusa est exitialis.
At deinde Erymanta, et Amphoterum, et Epaltem.
Tlepolemumque Damastoridem, Echiumque, Pyremque,
Ipheaque, Euippumque et Argeadem Polymelum,
Omnes alium-super-alium dejecit in terram almam.
Sarpedon autem postquam vidit armis spoliatos socios.
Manibus Patrocli Menœtiadæ domitos,
Adhortatus est eximios increpans Lycios:
Proh pudor! o Lycii, quo fugitis? nunc celeres estote.
Occurram enim ego huic viro, ut intelligam
Quisnam iste victor-grassetur: et jam malis multis adfecit
Trojanos: multorumque enim et fortium genua solvit.
Dixit, et de curribus cum armis desiliit in terram.

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου.
Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχονται·
Ὡς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
Ὤ μοι ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε φρεσὶν ὁρμαίνοντι,
Ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
Θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ,
Ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἔρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴκε ζωὸν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε,
Φράζεο, μήτις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
Πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης.
Πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
Υἱέες ἀθανάτων, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
Ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστὶ, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ,

Patroclus vero altera-ex-parte ut vidit, desiliit curru.
Tum vero illi sicut vultures duo unguibus-adunci rostris-curvi,
Petra super excelsa ingentem clangorem-edentes pugnant:
Sic hi clamantes alter in alterum irruebant.
Hos autem intuitus misertus est Saturni filius versuti,
Junonem autem adloquutus est sororem uxoremque:
Hei mihi, quando mihi Sarpedonem carissimum hominum
In fatis *sit* a Patroclo Menœtiade domari.
In-duas-autem-partes mihi cor fertur in præcordiis versanti
An ipsum vivum pugnam extra lacrimosam
Ponam surreptum Lyciæ in opulento populo,
An jam sub manibus Mœnetiadæ domem.
Huic autem respondit deinde bovinis-oculis veneranda Juno:
Importunissime Saturnie, quale verbum dixisti?
Virum mortalem jam-olim destinatum fato
Jam vis a morte tristi liberare?
Fac: at non tibi omnes adsentiemur dii cæteri.
Aliud autem tibi dicam, tu vero animo reconde tuo:
Si vivum dimiseris Sarpedonem domum suam,
Perpende, ne quis posthac deorum velit et alius
Dimittere suum carum filium ex aspero prælio.
Multi enim circum urbem magnam Priami pugnant
Filii immortalium, quibus iram gravem immittes.
Sed si tibi dilectus est, tuumque vicem *ejus* miseratur cor,

Ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰών,
Πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν καὶ νήδυμον Ὕπνον,
Εἰσόκε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται·
Ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔταί τε,
Τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλεν
Φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι τηλόθι πάτρης.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος μὲν ἀγακλειτὸν Θρασύμηλον,
Ὅς ῥ' ἠῢς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
Τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα, λῦσε δὲ γυῖα.
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ
Δεύτερος ὁρμηθείς· ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
Ἔγχει δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων·
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
Τὼ δὲ διαστήτην, κρίκε δὲ ζυγόν, ἡνία δέ σφιν
Σύγχυτ', ἐπειδὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσιν.
Τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Ἀΐξας ἀπέκοψε παρήορον· οὐδ' ἐμάτησεν.

Illum quidem sinito in aspera pugna
Manibus sub Patrocli Menœtiadæ domari:
At postquam jam illum reliquerit animaque et vita,
Mittere eum *juvat* Mortique ut ferat et suavi Somno,
Donec Lyciæ latæ ad populum pervenerint:
Ibi ei exsequias-facient fratresque, familiaresque,
Tumuloque cippoque: hic enim honor est mortuorum.
Sic dixit, neque non obsequutus est pater hominumque deûmque.
Cruentas autem guttas demisit in terram,
Filium dilectum honorans, quem ei Patroclus erat
Interemturus in Troja glebosa procul a patria.
Hi autem quum jam prope erant alter-in-alterum vadentes,
Tum quidem Patroclus inclitum Thrasymelum,
Qui strenuus famulus Sarpedonis erat regis,
Hunc percussit imum ad ventrem, solvitque membra.
Sarpedon vero ab illo quidem aberravit hasta fulgenti
Secundus impetu-facto: Pedasum vero vulneravit equum
Hasta in dextro humero: is autem gemuit animam exhalans:
Decidit vero in pulveres porrectus, et avolavit anima: (que ipsis
Duo autem *reliqui equi* desilierunt, crepuit autem jugum, habenæ-
Confundebantur, jacebat enim equus-ad-temonem-devinctus in pulve-
Hujus rei quidem Automedon hasta-inclitus invenit finem, (ribus.
Educto longo ense robusto a femore, (gniter-agebat.
Insurgens abscidit equum-ad-temonem-devinctum: neque enim se-

Τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν·
Τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο·
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ' ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
Ἀλλ' ἔβαλ', ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ·
Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
Ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
Ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
Ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθὼν,
Αἴθωνα, μεγάθυμον ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
Ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος·
Ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
Κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·
Νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακὸς, εἰ θοός ἐσσι.
Πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφὶ μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος

Hi autem recta-statione-compositi-sunt, inque habenis-steterunt.
Illi vero rursus congressi-sunt ad contentionem animum-rodentem.
Tum vero Sarpedon quidem aberravit hasta fulgenti,
Patrocli autem supra humerum sinistrum abiit cuspis
Hastæ, neque percussit ipsum: posterior vero irruit ære
Patroclus: hujus autem non irritum telum effugit manu,
Sed percussit, ubi præcordia complectuntur munitum cor:
Cecidit autem sicut quando aliqua quercus cadit, vel populus,
Vel pinus alta, quam in montibus fabri
Exciderunt securibus recens-exacutis, navale-lignum ut-sit:
Sic ille ante equos et currum jacebat porrectus,
Dentibus-frendens, pulvere manibus-prehenso sanguinolento.
Ut quum taurum interficit leo armento superveniens,
Fulvum, magnanimum inter flexipedes boves,
Peritque gemens sub maxillis leonis:
Sic a Patroclo Lyciorum ductor clypeatorum,
Dum interficitur indignante-anima-flebat, carumque nomine-vocabat (socium
Glauce carissime, bellator inter viros, nunc te admodum oportet
Pugnacemque esse, et audacem bellatorem:
Nunc tibi cordi-sit pugna gravis, si prœlio-impiger es.
Primum quidem adhortare Lyciorum ductores viros,
Quaquaversum obiens, de Sarpedone præliari:
Quin et ipse de me pugnes ære.
Tibi enim ego etiam posthac pudor et opprobrium

Ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερὲς, εἴ κέ μ' Ἀχαιοὶ
Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν
Ὀφθαλμοὺς ῥῖνάς θ'· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
Ἐκ χροὸς εἷλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο.
Τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας,
Ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀΐοντι·
Ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
Χειρὶ δ' ἑλὼν ἐπίεζε βραχίονα· τεῖρε γὰρ αὐτὸν
Ἕλκος, ὃ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ,
Τείχεος ὑψηλοῖο ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
Εἷς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν
Ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
Ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερὸν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
Ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
Τερσῆναι δύναται· βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ·
Ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἐλθὼν δυσμενέεσσιν· ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλεν,
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' παιδὶ ἀμύνει.

Ero dies omnes perpetuo, si quidem mihi Achivi
Arma detraxerint, in circo ubi de navibus certatur lapso.
Sed capesse *pugnam* strenue, adhortareque populum omnem.
Sic illi loquuntur quum esset, finis mortis texit
Oculos naresque; ille vero calce pectoribus impresso,
E corpore traxit hastam, præcordia autem ipsam *adhærentia* sequebantur:
Ejusdem simul animamque et hastæ evulsit cuspidem.
Myrmidones autem illic detinuerunt equos anhelantes,
Cupientes fugere, postquam deseruerant currus dominorum.
Glauco vero gravis dolor ortus-est vocem audienti:
Conturbabatur autem ei cor quod non poterat opem-ferre.
Manu autem prehensum stringebat brachium: dolebat enim ei graviter
Vulnus, quia jam eum Teucer irruentem jaculatus-fuerat sagitta,
Ab-aggere excelso malum a sociis propulsans.
Precans autem dixit longe-jaculanti Apollini:
Exaudi, rex, qui alicubi Lyciæ in opulento populo
Es, vel in Troja: potes autem undecumque auscultare
Viro dolenti, sicut nunc me dolor invadit.
Vulnus enim habeo hoc grave, undique autem mihi manus
Acutis doloribus transfixa est, neque mihi sanguis
Siccari potest: gravatur autem mihi humerus per ipsum:
Hastam autem non possum sustinere firmiter, neque pugnare,
Congressus cum hostibus: vir autem fortissimus periit,
Sarpedon Jovis filius: ille vero ne suo quidem filio opem-fert.

Ἀλλὰ σύ πέρ μοι, ἄναξ, τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι,
Κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἑτάροισιν
Κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν·
Αὐτός τ' ἀμφὶ νεκυῖ κατατεθνηῶτι μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
Αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, γήθησέν τε
Ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
Πρῶτα μὲν ὤτρυνεν Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
Πάντῃ ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφὶ μάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην καὶ Ἀγήνορα δῖον.
Βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχι λελασμένος εἰς ἐπικούρων,
Οἳ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν.
Κεῖται Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ.
Τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχει χάλκεος Ἄρης.
Ἀλλὰ, φίλοι, πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
Μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν
Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι, ὅσσοι ὄλοντο,

Sed tu saltem mihi, rex, huic gravi vulneri medere.
Sopi autem dolores, præbeque vires, ut socios
Adhortans Lycios excitem ad pugnam:
Ipseque de cadavere mortuo pugnem.
Sic dixit precans: hunc autem exaudivit Phœbus Apollo:
Statim sedavit dolores, a vulnere autem gravi
Sanguinem nigrum siccavit, fortitudinemque ejus immisit animo.
Glaucus autem agnovit sua mente, lætatusque est
Quod se cito exaudiverat magnus deus precantem.
Primum quidem excitavit Lyciorum ductores viros,
Quaquaversum obiens, de Sarpedone præliari,
Deinde vero Troas accersitum ibat passibus-longis gradiens.
Polydamanta ad Panthœdem et Agenora nobilem:
Accersitum etiam ivit Æneamque et Hectorem ære-armatum,
Prope autem stans verbis velocibus adloquutus est:
Hector, nunc jam omnino oblitus es sociorum,
Qui te propter procul ab amicis et patria terra
Animam deperdunt: tu vero non vis malum propulsare.
Jacet Sarpedon Lyciorum ductor clypeatorum,
Qui Lyciam tuebatur jusque dicendo et virtute sua.
Hunc autem sub Patrocli domuit hasta æreus Mars.
Sed, amici, adeste, indignaminique animo,
Ne arma abstulerint, indignisque-modis-acceperint mortuum
Myrmidones, de Danais irati quotquot perierunt,

Τοὺς επὶ νηυσὶ θοῇσιν επέφνομεν εγχείῃσιν.
Ὣς ἔφατο· Τρῶας δὲ κατάκρηθεν λάβε πένθος
Ἄσχετον, ουκ επιεικτὸν, επεί σφισιν ἕρμα πόληος
Ἔσκε, καὶ αλλοδαπός περ εὼν· πολέες γὰρ ἅμ' αυτῷ
Λαοὶ ἕποντ', εν δ' αυτὸς αριστεύεσκε μάχεσθαι.
Βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ χωόμενος Σαρπηδόνος· αυτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Μενοιτιάδεω Πατροκλῆος λάσιον κῆρ·
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αυτὼ·
Αἴαντε, νῦν σφῶϊν αμύνεσθαι φίλον ἔστω,
Οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ανδράσιν, ἢ καὶ αρείους.
Κεῖται ανὴρ, ὃς πρῶτος εσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν
Σαρπηδών· αλλ' εἴ μιν αεικισσαίμεθ' ἑλόντες,
Τεύχεά τ' ὤμοιϊν αφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
Αυτοῦ αμυνομένων δαμασαίμεθα νηλέϊ χαλκῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αυτοὶ αλέξασθαι μενέαινον.
Οἱ δ' επεὶ αμφοτέρωθεν εκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί,
Σύμβαλον αμφὶ νέκυϊ κατατεθνηῶτι μάχεσθαι,
Δεινὸν αΰσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' επὶ νύκτ' ολοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ολοὸς πόνος εἴη.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
Βλῆτο γὰρ οὔ τι κάκιστος ανὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,

Quos apud naves veloces interfecimus hastis.
Sic dixit: Trojanos vero prorsus occupavit dolor
Intolerabilis, cedere-nescius, quippe ipsis columen urbis
Erat, alienigena licet exsistens: multæ enim illum
Copiæ sequebantur, inter quas ipse fortissimus erat in pugna.
Ibant autem recta in Danaos ardentes: præibat autem ipsis
Hector iratus de Sarpedone: at Achivos
Concitabat *ad certamen* Menœtiadæ Patrocli animosum cor:
Ajaces primos adloquutus est, animis incitatos etiam per se:
Ajaces, jam vobis hostes propulsare cordi sit,
Quales quidem antea eratis inter viros, vel et fortiores.
Jacet vir, qui primus insiliit in parietem-castrensem Achivorum
Sarpedon; sed si ipsum contumelia-afficere potuerimus ablatum,
Armaque ab humeris auferre, et aliquem sociorum
Ab eo *nos* propulsantium domare sævo ære!
Sic dixit: ii vero etiam per-se *hostes* arcere promtis-erant-animis.
Hi autem postquam utrinque firmarant phalangas,
Trojani et Lycii et Myrmidones et Achivi,
Concurrerunt de cadavere mortuo pugnaturi,
Horrendum clamantes: ingenti autem fragore sonuerunt arma viro-
Jupiter vero noctem perniciosam extendit super aspera pugna, (rum.
Ut dilecto de filio pugnæ perniciosus labor esset.
Moverunt autem loco priores Trojanos nigros-oculis Achivos.
Percussus enim erat nequaquam ignavissimus vir inter Myrmidonas,

Υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου δῖος Ἐπειγεύς,
Ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ εὐναιομένῳ ἤνασσεν
Τὸ πρίν· ἀτὰρ τότε γ' ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας
Ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε, καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν.
Οἱ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
Χερμαδίῳ κεφαλήν· ἣ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
Κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
  Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἑτάροιο·
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, ἴρηκι ἐοικὼς
Ὠκεῖ, ὅστ' ἐφόβησε κολοιούς τε ψῆράς τε·
Ὣς ἰθὺς Λυκίων Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
Ἔσσυο καὶ Τρώων· κεχόλωσο δὲ κῆρ ἑτάροιο.
Καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον Ἰθαιμένεος φίλον υἱὸν
Αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῖο τένοντας.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
Ἥν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ,
Ἠὲ καὶ ἐν πολέμῳ, δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
Τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὤσαντο δ' Ἀχαιοί.
  Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
Ἐτράπετ', ἔκτεινεν δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,

Filius Agaclei magnanimi nobilis Epigeus,
Qui in Budio bene-habitato imperabat
Antea: sed tunc strenuum consobrinum quum occidisset,
Ad Peleum venit-supplex, et ad Thetin argenteis-pedibus-decoram.
Hi autem Achilli hostium-agmina-perrumpenti miserunt comitem
Ilium ad generosis-equis-fœcundam, ut adversus Trojanos pugnaret.
Hunc quidem tunc manum-injicientem cadaveri percussit illustris Hector
Saxo in capite: illud vero in-duas-partes totum diffissum-est
In casside gravi: ipse autem pronus super cadavere
Decidit, ipsumque mors circumfusa est exitialis:
  Patroclo autem dolor ortus est de interfecto socio:
Recta vero prorupit per primipilares accipitri similis
Veloci, qui fugatos-persequitur graculosque sturnosque:
Sic recta in Lycios, Patrocle equestris,
Ruisti et Trojanos; iratus autem eras corde de socio.
Et percussit Sthenelaum Ithæmenei dilectum filium
In cervice saxo, abrupit autem ejus tendinas.
Cesserunt autem retro et primipilares, et illustris Hector.
Quantus autem jaculi jactus longi-est,
Quod quidem vir emiserit connixus vel in certamine-ludi
Vel etiam in pugna, hostes propter animam-perdentes.
Tantum recesserunt Trojani, pepulerunt autem *illos* Achivi.
  Glaucus autem primus, Lyciorum ductor clypatorum,
Conversus-est, interfecitque Bathyclem magnanimum,

Χάλκωνος φίλον υἱὸν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν.
Τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
Στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
Δούπησεν δὲ πεσών· πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιούς,
Ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνὴρ, μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο·
Στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἀλκῆς ἐξελάθοντο, μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.
Ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Λαόγονον θρασὺν, υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
Ὤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν·
Ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβῶντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
Ὤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
  Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα
Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερὲς, εἴ σ' ἔβαλόν περ.

Chalconis dilectum filium, qui in-Hellade domos habitans,
Opibusque divitiisque excellebat inter-Myrmidonas.
Hunc quidem Glaucus pectore medio vulneravit hasta
Conversus repente, quum jam ipsum prehenderet insequens :
Fragorem vero edidit cadens : vehemens autem dolor occupavit Achivos
Quod-ita ceciderat strenuus vir, admodum Trojani vero gavisi-sunt :
Steterunt autem circa ipsum progressi frequentes : neque sane Achivi
Fortitudinis obliti-sunt, sed vires recta ferebant in eos.
  Tum vero Meriones Trojanorum interfecit virum armis-acrem
Laogonum audacem, filium Onetoris, qui Jovis sacerdos
Idæi erat, deusque velati honorabatur a-populo:
Hunc percussit sub mala et aure : confestim vero anima
Abiit e membris, horrendæque illum tenebræ occuparunt.
Æneas autem in Merionem hastam æream misit :
Sperabat enim se adsequuturum sub clypei-tegmine progredientem ;
Sed ille quidem e-adverso conspicatus evitavit æream hastam :
In anteriorem enim partem proclinavit, a tergo autem hasta longa
Solo infixa-est, supraque pars posterior quassabatur
Hastæ : illic autem deinde remisit impetum rapide-actum æs.
Cuspis quidem Æneæ vibrans in terram
Abiit, irrita enim robusta a manu ruerat.
Æneas autem animo iratus-est, dixitque :
  Merione, mox certe te saltatorem quamtumvis *egregium*
Hasta mea compescuisset in perpetuum, si quidem te ferire potuissem.

Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Αινεία, χαλεπόν σε, καὶ ἴφθιμόν περ εόντα,
Πάντων ανθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κε σεῦ ἄντα
Ἔλθῃ αμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
Ει καὶ εγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον οξέϊ χαλκῷ,
Αἶψά κε, καὶ κρατερός περ εὼν καὶ χερσὶ πεποιθώς,
Εὖχος εμοὶ δοίης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ενένιπτε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα, καὶ εσθλὸς εὼν, αγορεύεις;
Ὦ πέπον, οὔτι Τρῶες ονειδείοις επέεσσιν
Νεκροῦ χωρήσουσι, πάρος τινὰ γαῖα καθέξει.
Εν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, επέων δ' ενὶ βουλῇ.
Τῷ οὔτι χρὴ μῦθον οφέλλειν, αλλὰ μάχεσθαι.
Ὣς ειπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ισόθεος φώς.
Τῶν δ' ὥστε δρυτόμων ανδρῶν ορυμαγδὸς ὄρωρεν
Οὔρεος εν βήσσῃς, ἕκαθεν δέ τε γίνετ' ακουή·
Ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος απὸ χθονὸς ευρυοδείης,
Χαλκοῦ τε, ῥινοῦ τε, βοῶν τ' ευποιητάων,
Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν αμφιγύοισιν.
Ουδ' ἂν ἔτι φράδμων περ ανὴρ Σαρπηδόνα δῖον
Ἔγνω, επεὶ βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίῃσιν
Εκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ες πόδας ἄκρους.
Οἱ δ' αιεὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
Σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας

Illum vero Meriones hasta-inclitus vicissim adfatus-est:
Ænea, arduum *est* te, fortis licet sis,
Omnium hominum extinguere robur, quicumque te contra
Venerit propulsaturus; mortalis certe et tu es.
Si et ego te percussero feriens medium acuto ære,
Ocyus, strenuus licet sis et manibus fretus,
Gloriam mihi dederis, animam autem Plutoni equis-insigni.
Sic dixit: hunc autem objurgavit Menœtii fortis filius:
Merione, cur tu hæc, strenuus licet, concionaris?
O amice, neutiquam Trojani contumeliosis verbis
A cadavere cedent, antequam aliquem terra tenebit.
In manibus enim finis pugnæ, verborum autem *usus* in concilio.
Quapropter haudquaquam oportet verba multiplicare, sed pugnare.
Sic fatus, hic quidem præcessit, ille vero sequutus est deo-par vir.
Ast veluti ligna-cædentium virorum fragor exoritur
Montis in saltibus, longeque exauditur:
Sic horum excitabatur strepitus a terra late-patente,
Æreque, corioque, boumque-tergoribus scite-compositis,
Percussorum ensibusque et hastis utrinque-acutis.
Neque jam vel solers vir Sarpedona nobilem
Agnosset, telis enim et sanguine et pulveribus
A vertice obvolutus-erat usque ad pedes imos.
Illi vero adsidue circa mortuum versabantur, ut quum muscæ
In-stabulo susurrant lacte-plenas ad mulctras

Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τὲ γλάγος ἄγγεα δεύει·
Ὥς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον· οὐδέ ποτε Ζεὺς
Τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινώ,
Ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὅρα, καὶ φράζετο θυμῷ
Πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου, μερμηρίζων
Ἢ ἤδη κἀκεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Αὐτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
Χαλκῷ δῃώσῃ, ἀπό τ' ὤμων τεύχε' ἕληται,
Ἢ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειεν πόνον αἰπύν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ὄφρ' ἠῢς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
Ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο·
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα θυμὸν ἐνῶρσεν·
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι· γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα.
Ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλ' ἐφόβηθεν
Πάντες· ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλημένον ἦτορ,
Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κάππεσον, εὖτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.
Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιιν Σαρπηδόνος ἔντε' ἕλοντο,
Χάλκεα, μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
Δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

Tempore in verno, quando lac vasa rigat:
Sic utique ii circa mortuum versabantur: nec umquam Jupiter
Vertebat ab aspera pugna oculos fulgentes,
Sed in ipsos usque adspiciebat, et consultabat animo
Multa admodum de cæde Patrocli, anxie-deliberans
Num jam et illum in aspera pugna
Illic super deo-parem Sarpedonem illustris Hector
Ære cædat, deque humeris arma auferat,
An adhuc etiam pluribus augeat laborem gravem.
Sic autem ei cogitanti visum-est satius esse
Ut strenuus famulus Pelidæ Achillis
Retro Trojanos et Hectorem æreis-armis-acrem
Repellat ad urbem, multorumque animam eripiat.
Hectori autem primo imbellem animum immisit:
Curruque conscenso in fugam vertit se, et hortatus est cæteros
Trojanos fugere: agnovit enim Jovis sacras lances.
Tum vero ne fortes quidem Lycii sustinuerunt, sed in-fugam-versi-sunt
Omnes; regem *enim* viderunt vulneratum corde,
Jacentem in cadaverum acervo: multi enim super ipsum
Deciderant, quando certamen-asperum intendebat Saturnius.
Illi vero ab humeris Sarpedonis arma abstulerunt,
Ærea, coruscantia, quæ quidem cavas ad naves
Dedit ferenda sociis Menœtii fortis filius;
Et tunc Apollinem adloquutus-est nubes-cogens Jupiter:

Εἰ δ' ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
Ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα
Πολλὸν ἀπὸ πρὸ φέρων, λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσιν,
Χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον.
Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
Θήσουσιν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔταί τε,
Τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν·
Αὐτίκα δ' ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας
Πολλὸν ἀπὸ πρὸ φέρων λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσιν,
Χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
Τέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν· οἵ ῥά μιν ὦκα
Κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Πάτροκλος δ' ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας,
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μέγ' ἀάσθη
Νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
Ἦτ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος ἠέ περ ἀνδρῶν,
Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνῃσι μάχεσθαι.

Eja age nunc, dilecte Phœbe, nigro sanguine purga
Profectus e telorum-acervo *sublatum* Sarpedonem, et ipsum deinde
Procul illinc efferens lava fluminis fluentis,
Ungeque ambrosia, immortalibusque vestibus induito.
Deducendum autem eum da deductoribus velocibus qui-ferant,
Somno et Morti gemellis, qui quidem eum celeriter
Ponent Lyciæ latæ *in* opulento populo.
Ibi ei exsequias-facient fratresque, familiaresque,
Tumuloque cippoque: hic enim honor est mortuorum.
Sic dixit: neque patri non-fuit-dicto-audiens Apollo:
Descendit autem a telorum-acervo Sarpedonem nobilem sublatum;
Statim autem ab Idæis montibus ad pugnam gravem sublatum,
Procul inde efferens lavit fluminis fluentis,
Unxitque ambrosia, immortalibusque vestibus induit:
Deducendum autem eum dedit deductoribus velocibus qui-ferrent;
Somno et Morti gemellis: qui quidem eum celeriter
Deposuerunt in Lyciæ latæ opulento populo.
Patroclus autem equos et Automedontem exhortatus,
Trojanos et Lycios insequebatur, et magnum accepit malum;
Demens: quod si mandatum Pelidæ observasset,
Certe effugisset fatum exitiale nigræ mortis.
Sed semper Jovis validius consilium quam hominum,
Qui et fortem virum in-fugam vertit, et aufert victoriam
Facile, etiam quum ipse excitaverit ad pugnam.

Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας
Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν;
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ἔχεκλον,
Καὶ Πέριμον Μεγάδην, καὶ Ἐπίστορα, καὶ Μελάνιππον·
Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἔλασον, καὶ Μούλιον, ἠδὲ Πυλάρτην·
Τοὺς ἕλεν· οἱ δ' ἄλλοι φυγαδ' ἐμνώοντο ἕκαστος.
Ἔνθά κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί, περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν,
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου
Ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
Τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
Χείρεσσ' ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεις· οὔ νύ τοι αἶσα
Σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
Οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευόμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους·
Δίζε γὰρ, ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖθις ἐλάσσας,
Ἢ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.

Qui ei et tunc animum in pectoribus extimulavit.
Tum quem primum, quem et postremum interfecisti
Patrocle, quando jam te dii ad mortem vocarunt?
Adrestum quidem primum, et Autonoum, et Echeclum,
Et Perimum Megadem, et Epistorem, et Melanippum:
Deinde vero Elasum, et Mulium, atque Pylartem:
Hos interfecit: cæteri autem in-fugam *eundi* memores fuere quisque.
Tum certe altam-portis Trojam cepissent filii Achivorum
Patrocli sub manibus, supra modum enim ante alios hasta furebat,
Nisi Apollo Phœbus bene-structa super turri
Stetisset, illi exitialia cogitans, Trojanis autem auxilians.
Ter quidem in cubitum scandebat muri excelsi
Patroclus, ter autem ipsum exceptum-deturbavit Apollo,
Manibus immortalibus fulgentem clypeum feriens:
Sed quando jam quarto irruebat deo par,
Minaciter tunc increpitans adloquutus-est longe-jaculans Apollo:
Recede, nobilissime Patrocle: neque enim fatum
Tua sub hasta urbem vastatum-iri Trojanorum magnanimorum,
Neque sub Achille, qui tamen te multo fortior.
Sic dixit; Patroclus autem recessit longe retro,
Iram devitans longe-jaculantis Apollinis.
Hector vero in Scæis portis tenebat solidos-ungulis equos.
Secum enim ambigebat, an pugnaret in turbam iterum actis-equis,
An copias ad murum clamore-imperaret congregari.

Ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
Αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
Ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο·
Τῷ μιν εἰσάμενος προσέφωνεε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
Αἴθ' ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην·
Τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
Ἀλλ' ἄγε, Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Αἴ κέν πώς μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη Θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν·
Κεβριόνῃ δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Δύσεθ' ὅμιλον ἰὼν· ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
Ἧκε κακὸν, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἕκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ' ἐνάριζεν·
Αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔπεχε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρῃφι δὲ λάζετο πέτρον
Μάρμαρον, ὀκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψεν.
Ἧκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός,
Οὐδ' ἁλίωσε βέλος· βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,

Hæc quidem ei cogitanti adstitit Phœbus Apollo,
Viro quum se-adsimulasset juvenique fortique
Asio, qui avunculus erat Hectoris equûm-domitoris;
Frater-germanus Hecubæ, filius autem Dymantis,
Qui Phrygiam habitabat fluenta ad Sangarii:
Huic se quum adsimulasset adloquutus-est Phœbus Apollo:
Hector, cur a pugna cessas? neque enim te prorsus par-est.
Utinam quanto deterior sum, tantum te fortior essem:
Tum profecto statim tuo-malo a pugna discessus-fuisses.
Sed age, in Patroclum impellito validos-ungulis equos,
Si qua ipsum interficere poteris, dederitque tibi gloriam Apollo.
Sic fatus; is quidem rursus abiit Deus per-laborem virorum:
Cebrionem vero jussit bellicosum illustris Hector
Equos ad prælium verberantem-agere: at Apollo
Ingressus-est medium-agmen profectus: perturbationem autem Argi-
Immisit exitialem, Trojanisque et Hectori gloriam præbuit. (vis
Hector autem cæteros quidem Danaos omittebat, neque occidebat:
Sed ille in Patroclum dirigebat validos-ungulis equos.
Patroclus autem ex-altera-parte ab equis desiliit in-terram,
Sinistra hastam tenens: altera autem adripuit saxum
Candidum, asperum, quod ejus manus capiebat.
Misit vero connixus, neque diu aberat a viro,
Neque frustra fuit ille jactus: percussit enim Hectoris aurigam
Cebrionem, nothum filium illustris Priami,

Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξέϊ λᾶϊ,
Ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
Ὀστέον· ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ', ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
Κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου· λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὢ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ·
Εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
Πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε τήθεα διφῶν,
Νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη,
Ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ.
Ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ βεβήκει,
Οἶμα λέοντος ἔχων, ὅστε σταθμοὺς κεραΐζων,
Ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
Ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ, Πατρόκλεις, ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
Τὼ περὶ Κεβριόναο λέονθ' ὣς δηρινθήτην,
Ὥτ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
Ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε μάχεσθον·
Ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς.
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει.

Equorum habenas tenentem, in-frontem acuto lapide,
Et ambo supercilia confregit lapis, neque ei obstitit
Os: oculi autem humi ceciderunt in pulveres
Ipsius ante pedes; ipse vero, urinatori similis,
Decidit ab affabre-facta sella: liquit autem ossa anima.
Hunc autem salse deridens adloquutus-es, Patrocle eques:
Papæ, profecto perquam agilis vir, quum ita facile urinatur.
Sicubi et ponto in piscoso esset,
Multos satiare posset vir hic ostrea quærens,
Nave desiliens, etsi procellosus esset,
Adeo nunc in campo e curru facile urinatur.
Profecto et inter Trojanos urinatores utique sunt.
Sic loquutus, Cebrionem heroem invasit,
Impetum leonis habens, qui stabula vastans,
Vulneratur ad pectus, suaque ipsum perdit virtus:
Sic in Cebrionem, Patrocle, insiliisti ardens.
Hector vero ex-altera-parte ab equis desiliit in terram.
Hi duo de Cebrione leones tamquam pugnabant,
Qui *in* montis verticibus de interemta cerva,
Ambo esurientes, magnis animis pugnant:
Sic de Cebrione duo artifices pugnæ,
Patroclusque Menœtiades et illustris Hector,
Cupiebant alter alterius incidere corpus sævo ære.
Hector quidem capite postquam prehendit, non dimittebat:

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχεν ποδός· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιϊν
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
Φηγόν τε, μελίην τε, τανύφλοιόν τε κράνειαν,
Αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους
Ηχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων·
Ὡς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
Δῄουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
Πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρ' ἐπεπήγει,
Ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες·
Πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξεν
Μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
Κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ὄφρα μὲν ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο· πῖπτε δὲ λαός.
Ἦμος δ' ἠέλιος μετενείσσετο βουλυτόνδε,
Καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν.
Ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν,
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσεν·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Σμερδαλέα ἰάχων· τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,

Patroclus autem ex-altera-parte tenebat pede; et jam cæteri
Trojani et Danai committebant acre prœlium.
Ut vero Eurusque Nothusque certant inter se
Montis in saltibus, profundam concutere silvam,
Fagumque, fraxinumque, corticosamque cornum,
Quæ altera alteri adfligunt extensos-in-longum ramos
Sono immenso, fragor autem *exoritur* inter-frangendum:
Sic Trojani et Achivi mutuis adsultibus
Cædebant, neutri vero meminerant perniciosæ fugæ.
Multæ autem Cebrionem circa acutæ hastæ defixæ sunt,
Sagittæque alatæ a nervis salientes:
Multa et saxa ingentia clypeos contudere
Pugnantium circa ipsum: is autem in vortice pulveris
Jacebat ingens ingenti-spatio, oblitu-aurigationis.
Quamdiu quidem sol medium cælum adscendebat,
Tamdiu valde utrosque tela adtingebat: cadebatque populus.
Tuum vero sol transibat ad occasum,
Et tum quidem præter fatum Achivi superiores erant:
Cebrionem quidem e telorum acervo heroem extraxerunt,
Trojanorum e tumultu, et humeris arma ademerunt.
Patroclus vero Trojanis infesto animo irruit:
Ter quidem deinde irruit veloci par Marti
Horrendum clamans: ter autem novenos viros interfecit.
Sed quum jam quartum impetum-faceret deo par,

Ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή·
Ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Δεινός· ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
Ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησεν·
Στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
Χειρὶ καταπρηνεῖ· στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
Αὐλῶπις τρυφάλεια· μιάνθησαν δὲ ἔθειραι
Αἵματι καὶ κονίῃσι· πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
Ἱππόκομον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν·
Ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη, χαρίεν τε μέτωπον
Ῥύετ' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
Ἧ κεφαλῇ φορέειν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος.
Πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
Ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα.
Λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα·
Στῆ δὲ ταφών· ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε, πόδεσσί τε καρπαλίμοισιν.
Καὶ γὰρ δή ποτε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων

Tum vero tibi, Patrocle, manifestus-imminebat vitæ finis:
Occurrebat enim tibi Phœbus in aspera pugna
Terribilis: hic quidem illum euntem per turbam non vidit:
Caligine enim multa tectus obvius-veniebat:
Stetit autem a-tergo, percussitque interscapilium latosque humeros
Manu prona; vertigine autem correpti sunt ei oculi.
Ipsius autem a capite quidem galeam dejecit Phœbus Apollo:
Illa autem voluta tinnitum dabat pedibus sub equorum
Oblonga galea: fœdatæ sunt autem jubæ
Sanguine et pulveribus: antea quidem fas utique non erat
Setis-equinis comantem cassidem fœdari pulveribus:
Sed viri divini caput venustamque frontem
Tuebatur Achillis: tum vero Jupiter Hectori dedit
Suo capite ferendam: prope enim ei erat exitium.
Tota vero ei in manibus fracta est prælonga hasta,
Gravis, magna, valida, ære-præmunita: et ab humeris
Clypeus cum loro in humum cecidit talare.
Solvit autem ei thoracem rex Jovis filius Apollo.
Illius vero stupor animum occupavit, solutaque sunt pulcra membra:
Stetit vero adtonitus: a-tergo autem interscapilium acuta hasta
Humeros inter ex-propinquo percussit Dardanus vir,
Phanthœdes Euphorbus, cujus juvenilis-ætas ornata erat
Hastæque aurigationisque-peritia, pedibusque velocibus.
Etenim jam olim viros viginti deturbaverat de curribus

Πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι διδασκόμενος πολέμοιο·
Ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεις ἱππεῦ,
Οὐδὲ δάμασσ'· ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ,
Ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον· οὐδ' ὑπέμεινεν
Πάτροκλον γυμνόν περ ἐόντ' ἐν δηϊοτῆτι.
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς,
Ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.
Ἕκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον
Ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας, οὖτα δὲ δουρὶ
Νείατον ἐς κενεῶνα· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ,
Ὥτ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης, ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω·
Πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν.
Ὣς πολέας πεφνόντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα·
Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Πάτροκλ', ἦ που ἔφησθα πόλιν κεραϊξέμεν ἀμὴν,
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
Ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν· ἔγχεϊ δ' αὐτὸς

Quum primum venit curru-vectus discens præliari.
Qui tibi primus immisit telum, Patrocle, eques,
Neque domuit: is quidem retro recurrit: mistusque est turbæ,
Æ corpore abrepta hasta fraxinea: neque enim sustinuit
Patroclum nudum exsistentem licet in pugna.
Patroclus autem Dei plaga et hasta domitus,
Retro sociorum in agmen recedebat, mortem evitans.
Hector vero ut vidit Patroclum magnanimum
Retro cedentem, vulneratum acuto ære,
Prope eum venit per ordines: feriebatque hasta
Imum ad ile: penitus autem æs adegit.
Fragorem vero edidit cadens, magnoque adfecit-dolore populum Achivorum.
Ut quum aprum viribus-ingentem leo urget pugna,
Hique montis *in* verticibus magnis animis decertant
Fonte de exiguo, volunt autem bibere ambo:
Multum autem anhelantem *aprum* leo domat vi:
Sic multos occidenti Menœtii forti filio
Hector Priamides cominus hasta animam abstulit:
Et super eum glorians verba velocia dixit:
Patrocle, credidisti utique urbem te vastaturum nostram,
Trojanasque mulieres, libero die erepto,
Abducturum-esse in navibus dilectam in patriam terram,
Demens: pro his enim Hectoris veloces equi
Pedibus contendunt pugnatum: hasta vero ipse

Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅ σφιν ἀμύνω
Ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἆ δεῖλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς.
Ὅς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·
Μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
Νῆας ἔπι γλαφυράς, πρίν γ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι.
Ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ἤδη νῦν, Ἕκτορ, μεγάλ' εὔχεο, σοὶ γὰρ ἔδωκεν
Νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἵ μ' ἐδάμασσαν
Ῥηϊδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
Πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
Ἀλλά με μοῖρ' ὀλοὴ, καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός,
Ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,
Χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἄϊδός δε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ·

Inter Trojanos bellicosos excello, qui ab ipsis arceo
Diem servilem: te autem hic vultures comedent.
Infelix, neque tibi fortis *licet* profuit Achilles,
Qui nimirum tibi admodum multis remanens mandavit proficiscenti;
Ne mihi ante revertere, Patrocle equestris,
Naves ad cavas, quam Hectoris homicidæ
Sanguinolentam loricam circa pectora discideris.
Sic nimirum te adloquutus est, tibique animum vecordi persuasit.
Illum vero languidus adloquutus-es, Patrocle eques:
Jam nunc, Hector, magnis-verbis gloriator, tibi enim dedit
Victoriam Jupiter Saturnius et Apollo, qui me domuerunt
Facile: ipsi enim ab humeris arma detraxerunt.
Tales vero etiam si mihi viginti occurrissent,
Omnes hic periissent, mea hasta domiti.
Sed me fatum perniciosum et Latonæ interfecit filius,
Eque mortalibus Euphorbus: tu vero me tertius interfectum-spolias.
Aliud autem tibi dicam, tu vero in animo reconde tuo:
Haud sane ne tu-quidem-ipse diu in-vita-progredieris, sed te jam
Prope adstat mors et fatum violentum,
Manibus domandum Achillis eximii Æacidæ.
Sic illum quidem loquutum finis mortis obtexit.
Anima autem e membris volans ad-Orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto robore-virili et juventa.
Hunc et mortuum adloquutus est illustris Hector:

Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
Τίς δ' οἶδ' εἴκ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ηϋκόμοιο
Φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δόρυ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;
Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἴρυσε, λὰξ προσβάς· τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός.
Αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,
Ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
Ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα.

Patrocle, cur mihi vaticinaris grave exitium?
Quis vero scit an Achilles Thetidis filius comas-pulcræ
Prior mea hasta percussus animam perdiderit?
Sic sane loquutus hastam æream e vulnere
Traxit, calce impresso: illum vero supinum repulit ab hasta.
Statim autem cum hasta in Automedontem ibat,
Deo-parem famulum velocis Æacidæ.
Cupiebat enim percutere: illum vero extulerunt veloces equi
Immortales, quos Peleo dii dederunt, splendida dona.

ARGUMENTUM

LIBRI XVII. ILIADIS.

Occiso Patroclo arma detrahentem Euphorbum interficit Menelaus (1-60): Hector autem, Apollini, monitu, ab insequendo Automedonte reversus, exsuvias aufert, dum Menelaus Ajacem majorem ad cadaver tuendum arcessit; quin illud quoque mutilatum abstulisset, nisi Ajax accurisset (61-139). Ajaci credit Hector; sed Glauci objurgatione stimulatus, mox Achillis armis superbiens redit ad corpus eripiendum, ac fortissimum quemque suorum in eamdem pugnam accendit; simul a Menelao convocati advolant fortissimi Achivorum (140-261). Sic uno in loco acerrima dimicatione orta, Menelaus et Hector cum ceteris uterque suis ancipiti fortuna in diversa contendunt: illi, ut Patrocli corpus defendant; hi, ut ad ludibrium trahant (263-425). Achillis equis, casum Patrocli dolentibus, vigorem reddit Jupiter, eosque in prœlium reducit Antomedon, socio adsumto Alcimedonte (426-483). Statim adoriuntur currum Hector, Æneas, alii, ut nobiles equos capiant; at impetum eorum fortiter sustinent Achivi, qui etiam cadaver propugnant; quum Menelaum novis viribus reficit Minerva, Hectorem hortatur Apollo, adnuente Jove (484-596). Tamdem inclinat Achiva acies; ipse etiam Ajax Telamonius trepidat: cujus jussu Menelaus Antilochum cæsi Patrocli et acceptæ cladis nuntium ad Achillem mittit (597-701); idemque Menelaus cum Merione cadaver ad naves deportare audet, concitatu fretus Ajacum, ingruentes hostes arcentium (702-761).

Ῥῶ, Δαναοὶ Τρῶές τε νέκυν πέρι χεῖρας ἔμισγον.

Οὐδ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηϊοτῆτι.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ
Πρωτοτόκος, κινυρὴ, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο·
Ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος.
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι,
Οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησεν
Πατρόκλοιο πεσόντος ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Ἔστη, καὶ προσέειπεν ἀρηΐφιλον Μενέλαον·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε, Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρὸν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα.
Οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
Μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

Neque latuit Atrei filium bellicosum Menelaum,
Patroclus a Trojanis domitus in prælio.
Processit autem per primipilares armatus corusco ære:
Ipsum autem circumiens protegebat, tamquam aliqua circum vitulum (mater
Tum-primum-enixa querula, non ante experta partum:
Ita circa Patroclum ibat flavus Menelaus.
Prætendit autem ipsi hastamque et clypeum undique æquale,
Illum interficere paratus quicumque ei adversum veniret.
Neque vero Panthi filius hasta-prestans neglexit
Patroclum stratum eximium: prope autem ipsum
Stetit, et adloquutus est bellicosum Menelaum:
Atride Menelae, Jovis-alumne, dux populorum,
Recede, et linque mortuum, sacque-missa spolia cruenta.
Non enim quisquam *me* prior Trojanorum inclitorumque sociorum
Patroclum percussit hasta in aspera pugna.
Quare me sine gloriam magnam inter Trojanos reportare,
Ne te feriam, dulcemque animam eripiam.
Illum vero graviter gemens adloquutus-est flavus Menelaus:

Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
Οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος,
Οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος (οὗ τε μέγιστος
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει)
Ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο
Ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο, καί μ' ὑπέμεινεν,
Καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
Ἔμμεναι· οὐδέ ἕ φημι πόδεσσί γε οἷσι κιόντα,
Εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην κεδνούς τε τοκῆας.
Ὣς θην καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κε μευ ἄντα
Στήῃς· ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
Ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὐ πεῖθεν, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
Νῦν μὲν δή, Μενέλαε, διοτρεφές, ἦ μάλα τίσεις
Γνωτὸν ἐμὸν τὸν ἔπεφνες ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις·
Χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
Ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
Ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
Εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας
Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ·
Ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται,
Οὐδέ τ' ἀδήριτος, οὔτ' ἀλκῆς, οὔτε φόβοιο.

Jupiter pater, haud sane decorum superbe gloriari.
Nec vero pantheræ tanti spiritus, neque leonis,
Neque suis apri infesti, (cujus tamen maximus
Animus in pectoribus supra-modum robore truculentus-effertur)
Quantam Panthi filii formosi ferociam-spirant.
Atqui neque vis Hyperenoris equûm-domitoris (spectavit,
Suæ juventutis fructum-percepit, quum me probris incessit, et me ex-
Et me autumavit inter Danaos ignavissimum bellatorem
Esse: neque ipsum autumo pedibus suis reversum
Oblectasse uxoremque dilectam venerandosque parentes.
Sic certe et tuum ego solvam robur, si me contra
Steteris: sed te ego recedentem hortor
In turbam abire, neque adversus consistas mihi,
Antequ m aliquod malum patiaris: factum vero etiam stultus agnovit.
Sic dixit: illi vero non persuasit, sed vicissim adfatus-est:
Nunc ergo jam Menelae, Jovis alumne, omnino certe supplicium-
Fratri meo quem interfecisti: et jactabundus prædicas: (dabis
Viduasti autem uxorem in conclavi thalami recentis,
Infandumque parentibus luctum et mœrorem fecisti.
Ipsis equidem miseris luctus finis essem,
Si quidem ego caputque tuum et arma reportata
Pantho in manibus dedero et Phrontidi nobili:
Sed non quidem jam diutius intentatus labor erit,
Neque certaminis-expers, neque virtutis, neque terroris.

Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε εἴσην·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ανεγνάμφθη δέ οἱ αιχμὴ
Ασπίδι εν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ατρείδης Μενέλαος επευξάμενος Διῒ πατρί·
Ἂψ δ' αναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
Νύξ', επὶ δ' αυτὸς έρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Αντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αυχένος ἤλυθ' ακωκή.
Δούπησεν δὲ πεσὼν, αράβησε δέ τεύχε' επ' αυτῷ,
Αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ αργύρῳ εσφήκωντο.
Οἷον δὲ τρέφει έρνος ανὴρ εριθηλὲς ελαίης
Χώρῳ εν οιοπόλῳ, ὅθ' ἅλις αναβέβρυχεν ὕδωρ,
Καλὸν, τηλεθάον, τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσιν
Παντοίων ανέμων, καί τε βρύει άνθεϊ λευκῷ·
Ελθὼν δ' εξαπίνης άνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ,
Βόθρου τ' εξέστρεψε καὶ εξετάνυσσ' επὶ γαίῃ·
Τοῖον Πάνθου υιὸν ευμμελίην Εὔφορβον
Ατρείδης Μενέλαος επεὶ κτάνε, τεύχε' εσύλα.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ορεσίτροφος αλκὶ πεποιθὼς,
Βοσκομένης αγέλης βοῦν αρπάσῃ ἥτις αρίστη·
Τῆς δ' εξ αυχέν' έαξε λαβὼν κρατεροῖσιν οδοῦσιν
Πρῶτον, έπειτα δέ θ' αἷμα καὶ έγκατα πάντα λαφύσσει
Δῃῶν, αμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' άνδρες τε νομῆες
Πολλὰ μάλ' ιύζουσιν απόπροθεν, ουδ' εθέλουσιν

Sic fatus, feriebat clypeum undique æquale:
Neque perrupit æs, recurvata autem est ei cuspis
Scuto in valido: secundus vero cepit-impetum-adgrediendi cum ære
Atrides Menelaus precatus Jovem patrem.
Pedem autem retrahentis gulam imam
Percussit, et ipse connixus-imprimebat, robusta manu fretus:
E-regione autem mollem per cervicem abiit cuspis.
Fragorem vero edidit cadens, atque insonuere arma super ipsum.
Sanguine ei rigabantur comæ Gratiis similes,
Cincinnique, qui auroque et argento constricti erant.
Qualem vero nutrit plantam vir late frondentem olivæ
Loco in solitario, ubi abunde scaturit aqua,
Pulcram, germinantem, quam flatus motant
Omnium ventorum, et pullulat flore albo:
Veniens autem repente ventus cum turbine multo,
Fossaque evertit et prostravit super terram:
Talem-exsistentem Panthi filium insignem Euphorbum
Atrides Menelaus postquam interfecerat, armis spoliabat,
Ut vero quando quis leo in-montibus-nutritus robore fretus,
Pascentis armenti bovem rapuerit quæ optima:
Hujus autem cervicem frangit correptam validis dentibus
Primum, deinde vero sanguinemque et viscera omnia haurit
Dilanians, circum autem hunc canesque virique pastores
Crebro admodum clamant e longinquo, neque animus-fert

Ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ·
Ὣς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
Ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
Ἔνθα κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
Ἀτρεΐδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ᾽ ἐπῶρσε θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀνέρι εἰσάμενος Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις, ἀκίχητα διώκων
Ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ᾽ ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ᾽ ὀχέεσθαι
Ἄλλῳ γ᾽ ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Τόφρα δέ τοι Μενέλαος Ἀρήϊος Ἀτρέος υἱός,
Πατρόκλῳ περιβὰς, Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνεν
Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἂμ πόνον ἀνδρῶν·
Ἕκτορα δ᾽ αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
Πάπτηνεν δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα κατὰ στίχας· αὐτίκα δ᾽ ἔγνω
Τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ᾽ ἐπὶ γαίῃ
Κείμενον· ἔῤῥει δ᾽ αἷμα κατ᾽ οὐταμένην ὠτειλήν.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Ὀξέα κεκληγὼς, φλογὶ εἴκελος Ἡφαίστοιο
Ἀσβέστῳ· οὐδ᾽ υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας·
Ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

Contra ire: valde enim pallidus timor occupat:
Sic horum nemini animus in pectoribus audebat
Contra ire Menelaum gloria-sublimem.
Tunc quidem facile abstulit inclita arma Panthœdæ
Atrides, nisi ipsi invidisset Phœbus Apollo,
Qui in eum Hectorem incitavit veloci parem Marti,
Viro se-quum-adsimulasset Ciconum ductori Mentæ:
Et ipsum edita-voce verbis velocibus adloquutus-est:
Hector, nunc tu quidem sic curris, quos-non-adsequeris persequens
Equos Æacidæ bellicosi: illi vero difficiles
Viris mortalibus quidem domitu, et equitatu
Alii saltem quam Achilli, quem immortalis peperit mater,
Interim autem tibi Menelaus Mavortius Atrei filius,
Patroclum protegens, Trojanorum fortissimum occidit
Panthœdem Euphorbum, finemque imposuit impetuosæ fortitudini.
Sic fatus, is quidem rursus abiit deus per-laborem virorum:
Hectori vero gravis dolor circumtexit mentem profundam:
Circumspectabat autem deinde per ordines: statim vero animadvertit
Hunc quidem auferentem inclita arma, illum autem in terra
Jacentem: fluebat vero sanguis per inflictum vulnus.
Processit autem per primipilares armatus corusco ære,
Acutum clamans, flammæ similis Vulcani
Inextinguibili: neque filium latuit Atrei acutum vociferans:
Qui ingemiscens dixit ad suum magnum animum:

Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κε λίπω κατὰ τεύχεα καλὰ,
Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς,
Μή τις μοι Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται·
Εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
Αἰδεσθεὶς, μή πώς με περιστείωσ' ἕνα πολλοί·
Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι,
Ὅν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη.
Τῷ μ' οὔτις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφιν πολεμίζει.
Εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
Ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης,
Καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· κακῶν δέ κε φέρτατον εἴη.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρὸν
Ἐντροπαλιζόμενος, ὥστε λὶς ἠϋγένειος,
Ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
Ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
Παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο·
Ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,

Hei mihi, si quidem dereliquero arma pulcra,
Patroclumque, qui jacet meum propter hic honorem,
Vereor ne quis mihi Danaorum succenseat, qui viderit:
Si vero cum Hectore solus et Trojanis pugnem
Præ-verecundia-*fugæ*, *metuo* ne me circumveniant unum multi:
Trojanos enim huc omnes adducit variegata-galea-insignis Hector.
Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
Quandocumque homo velit adversus deum cum viro pugnare,
Quem deus honorat, statim in eum magna clades devolvitur.
Ideo mihi nemo Danaorum succensebit, qui viderit
Hectori cedentem, quoniam deo-jubente pugnat.
Sicubi vero Ajacis vocem strenui audire potuero.
Ambo tum reversi reminiscemur pugnæ,
Etiam adversus deum, si quo modo eripere possimus mortuum
Ingratiam Pelidæ Achillis: inter-mala sane melius esset.
Dum is hæc versabat in mente et in animo,
Interea Troum ordines supervenerunt: præibat autem Hector.
Sed hic retrocessit, reliquitque mortuum
Subinde-se-convertens, ut leo bene barbatus,
Quem canesque et viri a stabulo abigunt
Hastis et clamore: ejus autem in præcordiis forte cor
Cohorrescit, invitus tamen abit a caula:
Sic a Patroclo discessit flavus Menelaus,
Constitit autem conversus, postquam venit ad agmen sociorum,

Παπταίνων Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν.
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι.
Θεσπέσιον γάρ σφιν φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα·
Αἶαν, δεῦρο, πέπον, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
Σπεύσομεν, αἴκε νέκυν περ Ἀχιλλῆϊ προφέρωμεν
Γυμνόν· ἀτὰρ τάγε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,
Ἕλχ', ἵν' ἀπ' ὤμοιιν κεφαλὴν τάμοι ὀξέϊ χαλκῷ,
Τὸν δὲ νέκυν Τρωῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων·
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὅγε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας,
Ἑστήκει ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν,
Ὧ ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσωνται ἐν ὕλῃ
Ἄνδρες ἐπακτῆρες, ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
Πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων·
Ὣς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος

Circumspectando quærens Ajacem magnum Telemonium filium.
Hunc autem perquam celeriter advertit pugnæ ad lævam totius,
Confirmantem socios, et concitantem ad pugnam.
Divinitus enim iis terrorem immiserat Phœbus Apollo.
Perrexit autem currere, et statim adstans verbum dixit:
Ajax, huc, amice, de Patroclo mortuo *pugnaturi*
Festinemus, si cadaver saltem Achilli referre possimus
Nudum: arma enim habet insigniter-galeatus Hector.
Sic dixit: Ajaci vero bellicoso animum commovit:
Processit autem per primipilares, simulque flavus Menelaus.
Hector quidem Patroclum, postquam inclitis armis exsuerat,
Trahebat, ut ab humeris caput abscinderet acuto ære,
Et cadaver Trojanis raptatum canibus daret.
Ajax autem prope venit, gestans scutum instar turris.
Hector autem retro in turbam abiens recedebat sociorum:
In currum autem concito-nisu-adscendit: dedit autem ille arma pulcra
Trojanis ferenda ad urbem, magna gloria ut essent ipsi.
Ajax vero Menœtiadæ scuto lato obtento,
Constitit tamquam leo circumeundo-defensans suos natos,
Cui scymnos ducenti occurrerint in silva
Viri venatores, hic autem præ robore truces-oculos volvit,
Totumque supercilium deorsum trahit oculos tegens:
Sic Ajax Patroclum heroem circumiens protegebat.
Atrides autem ex-altera-parte bellicosus Menelaus

Εἱστήκει μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἕκτορ, εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο·
Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει, φύξηλιν ἐόντα.
Φράζεο νῦν ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσεις
Οἶος σὺν λαοῖσι τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
Εἶσι περὶ πτόλιος· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
Πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον,
Σχέτλι', ἐπεὶ Σαρπηδόν' ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον
Κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
Ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο πτόλεϊ τε καὶ αὐτῷ
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης.
Τῷ νῦν εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
Οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη
Ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται, οἳ περὶ πάτρης
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο,
Αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω·
Εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἔλθοι τεθνειώς, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης·
Αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλὰ

Stabat magnum luctum in pectoribus augens.
Glaucus vero Hippolochi filius, Lyciorum ductor virorum,
Hectorem torve intuitus gravi objurgavit sermone:
Hector, forma præstantissime, a bellica sane virtute longe abes!
Certe sine causa fama bona tenet, fugax quum-sis.
Considera nunc quomodo civitatem et urbem servare-possis
Solus cum populis qui in Ilio nati sunt.
Non enim quisquam Lyciorum saltem pugnaturus cum Danais
Ibit pro urbe: quoniam nulla utique gratia fuit
Pugnare hostibus cum viris indesinenter usque.
Quomodo tu deteriorem virum servaveris in turba,
Improbe, quum Sarpedonem simul hospitem et socium
Reliquisti Argivis capturam et prædam fieri:
Qui magno commodo fuit urbique et ipsi tibi
Vivus exsistens: nunc vero non ab eo arcere canes sustinuisti?
Itaque nunc si quis mihi Lyciorum obsequetur virorum,
Suadeo domum ire, Troæ vero manifesta-aderit gravis pernicies.
Si enim nunc Trojanis vis animosa inesset
Intrepida, quales viros subeunt, qui pro patria
Adversus hostes laborem et certamen suscipiunt,
Statim Patroclum traheremus in Ilium:
Quod si ille ad urbem magnam Priami regis
Adscendisset mortuus, et ipsum traxissemus e pugna;
Illico certe Argivi Sarpedonis arma pulcra

Λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω,
Τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
Ἀλλὰ σύγ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας
Στήμεναι ἄντα, κατ' ὄσσε ἰδὼν δηΐων ἐν ἀυτῇ,
Οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι· ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστιν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες;
Ὢ πόποι, ἦτ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
Τῶν, ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσιν·
Νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες·
Ὅς τέ με φὴς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
Οὔτοι ἐγὼν ἔρριγα μάχην, οὐδὲ κτύπον ἵππων·
Ἀλλ' αἰεί τε Διὸς κρείσσων νόος Αἰγιόχοιο,
Ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
Ῥηϊδίως, ὅτε δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον·
Ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὡς ἀγορεύεις,
Ἤ τινα καὶ Δαναῶν, ἀλκῆς μέγα περ μεμαῶτα,
Σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω

Hoc pretio-redderent, et ipsum duceremus in Ilium;
Ejus enim famulus interfectus est viri qui longe fortissimus
Argivorum apud naves, et bellicosi famuli.
Sed tu Ajacem magnanimum non sustinuisti
Stare contra, oculos intuitus hostium in pugna,
Neque ex-adverso pugnare: te nempe fortior est.
Hunc autem torve intuitus adloquutus est insigniter-galeatus Hector:
Glauce, curnam tu talis exsistens superbe loquutus-es?
O amice, putabam equidem te prudentia superare cæteros
Eos, quotquot Lyciam glebosam habitant:
Nunc vero tuam reprehendo omnino mentem, quum ita dixisti;
Qui me ais Ajacem ingentem non sustinuisse.
Nequaquam ego horrui pugnam, neque strepitum equorum:
Sed semper Jovis validius consilium Ægiochi,
Qui et fortem virum in-fugam-vertit, et aufert victoriam
Facile, quum ipse excitat ad pugnam.
Sed age huc-adsis, amice: prope me sta, et adspice opus;
An tota die ignavus ero, ut dicis,
An aliquem etiam Danaorum, bellica licet virtute promtissimum,
Reprimam a defensione Patrocli mortui.
Sic loquutus, Trojanos hortabatur altum clamans:
Trojani, et Lycii et Dardani bellicosi,
Viri estote, amici, recordamini autem impetuosæ fortitudinis:
Dum ego Achillis eximii arma induam

Καλά, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
Δηΐου ἐκ πολέμοιο· θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους
Ὦκα μάλ', οὔπω τῆλε ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών.
Οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλείδαο.
Στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύτου, ἔντε' ἄμειβεν.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ὁ δ' ἄμβροτα τεύχε' ἔδυνεν
Πηλείδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ οὐρανίωνες
Πατρὶ φίλῳ ἔπορον· ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσεν
Γηράς· ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδεν νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τεύχεσι Πηλείδαο κορυσσόμενον θείοιο,
Κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δεῖλ', οὐδέ τί τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
Ὃς δή τοι σχεδόν ἐστι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι·
Τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
Εἵλευ· ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
Τῶν ποινήν, ὅ τοι οὔ τι μάχης ἐκ νοστήσαντι
Δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ· δῦ δέ μιν Ἄρης

Pulcra, quibus Patroclum fortem spoliavi interfectum.
Sic quidem loquutus abiit insigniter-galeatus Hector
Ardenti e prælio: currens-autem adsequutus-est socios
Cito admodum, necdum longo-intervallo pedibus velocibus insequutus,
Qui ad urbem portabant inclita arma Pelidæ.
Stans vero seorsum a prælio lacrimoso, arma mutabat.
Ille quidem sua dedit ferenda ad Ilium sacram
Trojanis bellicosis: ipse vero immortalia arma induebat
Pelidæ Achillis, quæ ejus dii cælites
Patri caro dederant: is autem suo filio præbuit
Jam-senex: sed non filius in armis patris ad-senectutem-pervenit.
Illum vero ut seorsum vidit nubes-cogens Jupiter
Armis Pelidæ armari divini,
Quassans caput ad suum loquutus-est animum:
Ah miser, haudquaquam tibi mors animo obversatur,
Quæ jam te prope est: tu vero immortalia arma induis
Viri fortissimi, quem tremunt et alii:
Hujus jam socium interfecisti mitemque fortemque.
Arma autem contumeliose a capiteque et humeris
Abstulisti: veruntamen tibi nunc saltem ingentem victoriam dabo,
Hujus compensationem, quod tibi haudquaquam e pugna reverso
Excipiet Andromache inclita arma Pelidæ.
Dixit, et nigris superciliis adnuit Saturnius:
Hectori autem aptavit arma ad corpus: subiit vero cum Mars

Δεινὸς ἐνυάλιος· πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
Ἀλκῆς καὶ σθένεος· μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
Βῆ ῥα μέγα ἰάχων· ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσιν,
Τεύχεσι λαμπόμενος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Ὤτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσιν,
Μέσθλην τε, Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε, Θερσίλοχόν τε
Ἀστεροπαῖόν τε, Δεισήνορά θ', Ἱππόθοόν τε,
Φόρκυν τε, Χρομίον τε, καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν·
Τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτε, μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων.
Οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος, οὐδὲ χατίζων,
Ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
Προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τὰ φρονέων δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ
Λαούς, ὑμέτερον δὲ ἑκάστου θυμὸν ἀέξω.
Τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος, ἢ ἀπολέσθω,
Ἠὲ σαωθήτω· ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.
Ὃς δέ κε Πάτροκλον καὶ τεθνειῶτά περ, ἔμπης
Τρῶας ἐς ἱπποδάμους ἐρύσῃ, εἴξῃ δέ οἱ Αἴας,
Ἥμισυ τῶν ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτὸς
Ἕξω ἐγώ· τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται ὅσσον ἐμοί περ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς

Horrendus bellicus: impletaque-sunt ei membra intus
Vigoris et roboris: ad inclitos autem socios
Ivit magno clamore: *Achilli* vero similis-videbatur ipsis omnibus,
Armis resplendens magnanimi Pelidæ.
Hortabatur autem unumquemque obiens verbis,
Mesthlemque, Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque,
Asteropæumque, Disinoraque, Hippothoumque,
Phorcynque, Chromiumque, et Ennomum augurem:
Hos ille incitans, verbis velocibus adloquutus-est:
Audite, innumeræ copiæ prope habitantium sociorum.
Non enim ego multitudinem quærens, neque egens *ea*,
Huc à vestris urbibus excivi quemque:
Sed ut mihi Trojanorum uxores et infantes liberos
Promtis-animis defenderetis bellicosis ab Achivis.
Hæc in-animo-habens donis præbendis exhaurio et commeatu
Populos, vestrumque cuique animum recreo.
Idcirco aliquis nunc recta conversus, aut pereat,
Aut salvus sit; hoc enim belli commercium.
Quicumque verò Patroclum mortuum licet, tamen
Trojanos ad equûm-domitores pertraxerit, cesseritque ei Ajax,
Dimidium illi exsuviarum tribuam, dimidium vero ipse
Habeo ego: gloria autem ei quanta vel mihi.
Sic dixit: illi vero recta in Danaos magna-mole ferebantur,
Hastis elevatis: admodum autem ipsis sperabat animus

Νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο.
Νήπιοι· ἦτε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
Καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, Διοτρεφὲς, οὐκέτι νῶϊ
Ἔλπομαι αὐτώ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο.
Οὔτι τόσον νέκυος πέρι δείδια Πατρόκλοιο,
Ὅς κε τάχα Τρώων κορέσει κύνας ἠδ' οἰωνούς,
Ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ πέρι δείδια, μήτι πάθῃσιν,
Καὶ σῇ· ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει
Ἕκτωρ, ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
Ἀλλ' ἄγ', ἀριστῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκούσῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἵτε παρ' Ἀτρείδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
Δήμια πίνουσιν, καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος
Λαοῖς· ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
Ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
Ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ,
Πάτροκλον Τρωῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.
Πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα.
Τὸν δὲ μετ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος

Mortuum ab Ajace abstrahere Telamonio.
Stulti: certe multis super ipso animam abstulit.
Et tunc Ajax adloquutus-est pugna strenuum Menelaum:
O amice, o Menelae, Jovis alumne, haud jam nos
Spero vel ipsos redituros e prælio.
Haudquaquam tantum de cadavere timeo Patrocli,
Qui mox utique Trojanorum saturabit canes atque alites,
Quantum meo capiti metuo, ne quid gravius-patiatur,
Et tuo: prælii enim nubes omnia contegit
Hector, nobis vero manifestus-imminet gravis interitus.
Sed age, fortissimos Danaorum voca, si quis audierit.
Sic dixit: neque non obsequutus est pugna strenuus Menelaus:
Vociferatus autem est alta- voce Danaos inclamans:
O amici, Argivorum ductores, atque principes,
Qui juxta Atridem Agamemnonem et Menelaum
Publice-præbitum *vinum* bibunt, et imperant singuli
Copiis: a Jove autem honor et gloria sequitur.
Difficile vero mihi est despicere unumquemque
Ducum: tantum enim certamen pugnæ ardet.
Sed aliquis sponte prodeat, indigneturque animo,
Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri.
Sic dixit: confestim autem exaudiit Oilei *filius* velox Ajax.
Primusque obvius prodiit, currens per prælium.
Hunc vero post Idomeneus et armiger Idomenei

Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
Ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν;
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο
Βέβρυχεν μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
Ἠϊόνες βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω·
Τόσσῃ ἄρα Τρῶες ἰαχῇ ἴσαν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
Φραχθέντες σάκεσιν χαλκήρεσιν, ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν
Λαμπρῇσιν κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν
Χεῦ'· ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἤχθαιρε πάρος γε,
Ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο.
Μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρῳῇσιν· τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους.
Ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
Νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν, οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν, ἱέμενοί περ·
Ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο· μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
Μέλλον ἀπέσσεσθαι· μάλα γάρ σφεας ὦκ' ἐλέλιξεν
Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, συῒ εἴκελος ἀλκὴν
Καπρίῳ, ὅς τ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς

Meriones, par Marti homicidæ.
Cæterorum vero quisnam sua mente nomina dicere-posset,
Quotquot jam postea pugnam instaurarunt Achivorum?
Trojani vero priores-in-eos-impetum-fecerunt conferti: præibat autem
Ut quum in ostiis a Jove fluentis fluvii (Hector.
Fremit ingens fluctus adversum *ejus* fluentum, circumque extrema
Littora clamant eructato mari extra:
Tantus utique Trojanorum clamor ortus est: at Achivi
Stabant circum Menœtiadem; unum animum habentes,
Septi scutis æratis, illis autem
Splendidis galeis Saturnius caliginem multam
Circumfudit: neque enim Menœtiadem oderat vel antea,
Dum vivus exsistens famulus erat Æacidæ:
Odiosum autem habebat utique illum hostium canibus prædam fieri
Trojanis: ideoque eum ut defenderent excitavit socios.
Moverunt autem loco priores Trojani nigros-oculis Achivos.
Mortuo vero derelicto trepidi-fugerunt, neminem tamen eorum
Trojani magnanimi interfecerunt hastis, cupidi licet:
Sed cadaver trahebant: parumper tamen ab illo et Achivi
Abfuturi erant: admodum enim illos celeriter convertit
Ajax, qui *superabat* quidem forma, superabat et factis
Cæteros Danaos, post eximium Pelidem.
Recta autem perrupit per primipilares, sui similis vi
Apro, qui in montibus canes florentesque-ætate juvenes

Ῥηϊδίως ἐκέδασσεν, ἑλιξάμενος διὰ βήσσας·
Ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ φαίδιμος Αἴας,
Ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
Οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ἤτοι τὸν Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱὸς
Ἱππόθοος ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
Ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
Τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
Ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
Πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ·
Εγκέφαλος δὲ παρ' αὐλὸν ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς,
Αἱματόεις· τοῦ δ' αὖθι λύθη μένος· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ,
Τῆλ' ἀπὸ Λαρίσσης ἐριβώλακος· οὐδὲ τοκεῦσιν
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Τυτθόν· ὁ δ' δὲ Σχεδίον μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν

Facile dissipat, se-subito-impetu-convertens per fruticeta:
Sic filius Telamonis præclari illustris Ajax,
Facile adgressus Troum dissipavit phalangas,
Qui Patroclum circumdederant, sperabantque maxime
Urbem ad suam trahere, et gloriam reportare.
Illum quidem Lethi Pelasgi illustris filius
Hippothous pede trahebat per acrem pugnam,
Ligatum loro ad malleolum circa tendines,
Hectori et Trojanis gratificans: repente autem ipsi
Venit malum, quod ab-eo nemo arcuit cupientium licet.
Illum enim filius Telamonis impetu-facto per turbam,
Percussit cominus, galeam per æneis-munitam-malis:
Scissa-est autem undique equinis-setis-densa galea hastæ cuspide,
Percussa hastaque magna et manu robusta:
Cerebrum vero ubi hastile-spiculo-induitur prosiliebat ex vulnere,
Cruentum: ejus autem ibidem solutum-est robur; et e manibus vero
Patrocli pedem magnanimi remisit in terram
Jacere: is autem prope ipsum cecidit cernuus super mortuum,
Longe a Larissa glebosa: neque parentibus
Nutritia caris reddidit, brevis enim ætas
Fuit, ab Ajace magnanimo hasta domito.
Hector vero in Ajacem jaculatus est hasta fulgenti:
Sed is quidem ex-adverso conspicatus evitavit æream hastam
Paululum: ille autem Schedium magnanimum Iphiti filium

Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆϊ
Οἰκία ναιετάασκε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων,
Τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
Αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχεν.
Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα Φαίνοπος υἱὸν
Ἱπποθόῳ περιβάντα μέσην κατὰ γαστέρα τύψεν·
Ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
Ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,
Φόρκυν θ' Ἱππόθοόν τε· λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείῃσι δαμέντες.
Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον, καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν,
Κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ· ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
Αἰνείαν ὄτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικὼς
Κήρυκι Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
Κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσσαισθε
Ἴλιον αἰπεινήν; ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους
Κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας, ἠνορέῃ τε,
Πλήθεΐ τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας·

Phocensium longe fortissimum, qui in inclito Panopeo
Domos habitabat, multis viris imperans,
Hunc percussit sub jugulum medium: penitus autem extrema
Cuspis ærea prope summum humerum evasit.
Fragorem vero edidit cadens, sonitumque-dedere arma super ipsum.
Ajax vero Phorcyna bellicosum Phænopis filium
Hippothoum defendentem medium ad ventrem percussit:
Rupit autem thoracis cavitatem, intestina autem æs
Penetrans-hausit: ille vero in pulverem lapsus prehendit terram pal-
Cesserunt autem retro primipilaresque et illustris Hector: (ma.
Argivi vero magnum edidere-clamorem, traxeruntque mortuos,
Phorcynque Hippothoumque: solveruntque arma ab humeris.
Tum vero prorsus Trojani bellicosis acti ab Achivis
In Ilium adscendissent *suam* per ignaviam domiti:
Argivi autem gloriam accepissent, etiam præter Jovis fatum,
Fortitudine et robore proprio: verum ipse Apollo
Æneam instigavit, corpore Periphanti similis
Preconi Epytidæ, qui ei apud patrem senem
Præconem-agens consenuerat, benevolis mentem consiliis instructus:
Huic se adsimulans ipsum adloquutus-est Jovis filius Apollo:
Ænea, quo pacto etiam invito deo servare possetis
Ilium excelsam? ut jam vidi viros alios
Fortitudineque roboreque confisos, virtuteque,
Multitudineque sua, et immotas-pavore copias habentes:

Ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσιν
Νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον, οὐδὲ μάχεσθε.
Ὣς ἔφατ'· Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
Ἔγνω ἐσάντα ἰδὼν μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,
Αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ' ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι ἀναλκείῃσι δαμέντας.
Ἀλλ' ἔτι γάρ τις φησὶ θεῶν ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς,
Ζῆν' ὕπατον μήστωρα μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι·
Τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἵ γε ἕκηλοι
Πάτροκλον νηυσὶν πελασαίατο τεθνειῶτα.
Ὣς φάτο· καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὔτασε δουρὶ,
Υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Λυκομήδης·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Ὅς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει,
Καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρήϊος Ἀστεροπαῖος,
Ἴθυσεν δὲ καὶ ὃ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι·
Ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντῃ

Nobis vero Jupiter quidem potius adnuit quam Danais
Victoriam: sed ipsi fugitis-territi admodum, neque pugnatis.
Sic dixit: Æneas autem longe jaculantem Apollinem
Novit coram intuitus: et magna voce Hectorem adloquutus-est clamans:
Hectorque, et cæteri Trojanorum ductores atque sociorum,
Dedecus quidem nunc hoc *est nos* bellicosis *actos* ab Achivis
In Ilium adscendere per ignaviam domitos.
Enimvero adhuc aliquis ait deorum mihi prope adstans,
Jovem summum consiliarium in pugna auxiliatorem esse:
Ideo recta in Danaos eamus, neque illi quieti saltem
Patroclum navibus admoverint mortuum.
Sic dixit, et longe ante primipilares prosiliens stetit.
Illi vero conversi-sunt, et adversi steterunt Achivis.
Tum vero Æneas Liocritum vulneravit hasta,
Filium Arisbantis, Lycomedis fortem socium.
Hunc autem lapsum miseratus-est bellicosus Lycomedes:
Stetit autem admodum prope progressus, et jaculatus-est hasta fulgenti,
Et percussit Hippasidem Apisaonem pastorem populorum,
In-hepate subter præcordia: statim autem genua solvit:
Hic e Pæonia glebosa venerat,
Et post Asteropæum fortissime se gerebat in pugna.
Hunc autem lapsum miseratus-est Mavortius Asteropæus,
Recta autem prorupit et hic promtus cum-Danais pugnare:
Sed haudquaquam jam poterat: scutis enim obsepti-erant undique

Ἑστεῶτες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.
Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο, πολλὰ κελεύων·
Οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,
Οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
Ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
Ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος, αἵματι δὲ χθὼν
Δεύετο πορφυρέῳ· τοὶ δ' ἀγχηστῖνοι ἔπιπτον
Νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων,
Καὶ Δαναῶν· οὐδ' οἳ γὰρ ἀναιμωτί γ' ἐμάχοντο.
Παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
Ἀλλήλοις καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι φόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός· οὐδέ κε φαίης
Οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε σελήνην.
Ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι
Ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ καταπεθνειῶτι·
Οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι· πέπτατο δ' αὐγὴ
Ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης
Γαίης, οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο,
Ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
Πολλὸν ἀφεστηότες· τοὶ δ' ἐν μέσῳ ἄλγε' ἔπασχον
Ἠέρι καὶ πολέμῳ· τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ
Ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν· δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην
Ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης Ἀντίλοχός τε,

Qui stabant circa Patroclum, hastasque prætendebant.
Ajax enim valde omnes obibat, multis adhortans:
Nec quemquam retro a mortuo cedere sinebat,
Nec quemquam procurrere ad pugnandum Achivos ante alios,
Sed strenue ipsum circumeuntes-defendere, cominusque pugnare.
Sic Ajax præcipiebat ingens, sanguine autem terra
Rigabatur purpureo: illi vero alii-super-alios cadebant
Mortui simul Trojanorum et animosorum sociorum,
Et Danaorum: neque enim vel illi sanguine pugnabant.
Pauciores tamen multo peribant: recordabantur enim perpetuo
A-se-mutuo per turbam arcere laborem gravem.
Sic hi quidem pugnabant instar ignis: neque prorsus dixisses
Aut solem omnino salvum esse, aut lunam.
Caligine enim occupabantur in prælio, quotquot fortissimi
Stabant circa Menœtiadem mortuum:
Alii vero Troianique et bene ocreati Achivi,
Liberi pugnabant sub aere-sereno: expansus-erat autem splendor
Solis acutus, nubesque non exsurgebat a-toto
Campo, neque montibus: interquiescentes autem pugnabant,
Sua-invicem evitantes tela luctuosa,
Longe dissiti: hi vero in medio dolores patiebantur
Caligine et pugna: adfligebanturque sævo ære
Quotquot fortissimi erant: duo vero nondum viri audierant
Viri gloriosi, Thrasymedes Antilochusque,

Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο
Ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.
Τὼ δ', ἐπισσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων,
Νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ,
Οτρύνων πόλεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.
Τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ορώρει
Αργαλέης, καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ
Γούνατά τε κνῆμαί τε πόδες θ' ὑπένερθεν ἑκάστου,
Χεῖρές τ' ὀφθαλμοί τε παλάσσετο μαρναμένοιϊν,
Αμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην
Λαοῖσιν δώῃ τανύειν μεθύουσαν ἀλοιφῇ·
Δεξάμενοι δ' ἄρα τοίγε διαστάντες τανύουσιν
Κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφὴ
Πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό·
Ὣς οἵγ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ
Εἵλκεον ἀμφότεροι· μάλα γάρ σφισιν ἔλπετο θυμὸς,
Τρωσὶν μὲν, ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ορώρει
Ἄγριος· οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη
Τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι·
Τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων
Ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον· οὐδ' ἄρα πώ τι
Ἤδεε Πάτροκλον τεθνειότα δῖος Ἀχιλλεύς.

De Patroclo mortuo eximio, sed adhuc autumabant
Vivum in primo tumultu cum Trojanis pugnare.
Hi autem, intuentes cædem et trepidationem sociorum,
Seorsum pugnabant, sic enim jusserat Nestor,
Hortatibus-impellens ad pugnam nigris a navibus.
His autem per-totum-diem contentionis magnum certamen ortum-erat
Gravis, defatigatione autem et sudore indesinenter adsidue
Genuaque tibiæque pedesque subtus uniuscujusque,
Manusque oculique fœdabantur pugnantium,
Circa strenuum famulum pedibus-velocis Æacidæ.
Ut quum vir tauri bovis magni pellem
Populis dederit distendendam ebriam pinguedine:
Acceptam autem utique hi seorsum dispositi extendunt
In-orbem, statim autem humor exit, subitque adeps
Multis trahentibus, tenditur autem tota undique:
Sic hi huc et illuc cadaver parvo in spatio
Trahebant utrique: admodum enim ipsis sperabat animus,
Trojanis quidem, trahere ad Ilium, at Achivis,
Naves ad cavas: de ipso autem tumultus ortus-erat
Atrox: neque omnino Mars copiarum-concitator, neque Minerva
Hunc conspicata vituperasset, ne-quidem si maxime ipsam ira cepisset:
Talem Jupiter super Patroclo virorumque et equorum
Die illo intendit exitialem laborem: necdum quidquam
Sciebat Patroclum mortuum-esse nobilis Achilles.

Πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
Τείχει ὑπὸ Τρώων· τό μιν οὔποτε ἔλπετο θυμῷ
Τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωὸν ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν,
Ἂψ ἀπονοστήσειν· ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,
Ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.
Πολλάκι γὰρ τόγε μητρὸς ἐπεύθετο νόσφιν ἀκούων,
Ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα.
Δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον ὅσσον ἐτύχθη
Μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
Νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἧμιν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα
Πᾶσι χάνοι· τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη,
Εἰ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύσαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ὣς δέ τις αὖ Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
Πάντας ὁμῶς, μήπω τις ἐρωείτω πολέμοιο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑταίρου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
Χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.
Ἵπποι δ' Αἰακίδαο, μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες,

Longe enim seorsum-a-navibus pugnabant velocibus,
Muro sub Trojanorum: quare illum numquam existimabat animo
Mortuum-esse, sed vivum, ubi accessisset ad portas,
Reversurum: neque enim hoc credebat omnino,
Eversurum urbem sine se, sed neque secum.
Sæpe enim hoc ex matre didicerat seorsum audiens,
Quæ ei referebat Jovis magni sententiam.
Tum tamen non ei dixerat malum tantum quantum acciderat
Mater, quod scilicet ei multo carissimus periisset socius.
Illi vero adsidue circa mortuum acutas hastas tenentes,
Indesinenter concurrebant, et alii alios interficiebant.
Sic autem aliquis dicebat Achivorum ære loricatorum:
O amici, non sane nobis pulcrum est redire
Naves ad cavas, sed hic terra nigra
Omnibus dehiscat: hoc prorsus-nobis continuo multo satius esset,
Quam *si* hunc Trojanis permittamus equûm-domitoribus
Urbem ad suam trahere, et gloriam referre.
Sic autem aliquis et Trojanorum magnanimorum dicebat:
O amici, etiam si fatale juxta virum hunc domari
Omnes simul, numquam aliquis recedat a pugna.
Sic utique aliquis dicebat, animosque excitabat socii.
Sic hi quidem pugnabant, ferreus autem strepitus
Æreum ad cælum ibat per aerem infructuosum.
Equi autem Æacidæ, a pugna seorsum stantes,

Κλαῖον, ἐπειδὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
Εν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱός
Πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
Πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ.
Τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
Ἠθελέτην ἰέναι, οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥτ' ἐπὶ τύμβῳ
Ἀνέρος ἑστήκει τεθνηότος, ἠὲ γυναικός·
Ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντες,
Οὔδει ἐνισκίμψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφιν
Θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοισιν,
Ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δὲ μιαίνετο χαίτη,
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέροισιν.
Μυρομένω δ' ἄρα τώ γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δειλώ, τί σφῶϊ δόμεν Πηλῆϊ ἄνακτι
Θνητῷ; ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε·
Ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
Οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν οἰζυρώτερον ἀνδρὸς
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς καὶ τεύχε' ἔχει, καὶ ἐπεύχεται αὔτως;

Flebant, ut primum senserunt aurigam
In pulverem prostratum Hectoris vi homicidæ.
Equidem Automedon Dioris fortis filius
Sæpe et scutica arguta urgebat verberans,
Sæpe et blandis *verbis* adloquebatur, sæpe et minis;
Illi vero neque retro ad naves latum versus Hellespontum
Volebant ire, neque in pugnam ad Achivos.
Sed veluti cippus manet firmiter, qui super tumulo
Viri stat mortui, aut mulieris:
Sic manebant immote perpulcro currui juncti,
Solo admotis capitibus: lacrimæ autem illis
Calidæ de palpebris in terram fluebant plorantibus,
Aurigæ desiderio: florida autem fœdabatur juba,
Circulo profusa juxta jugum ambobus.
Plorantes autem illos conspicatus miseratus est Saturnius,
Motoque capite, ad suum dixit animum:
Ah miseri, cur vos dedimus Peleo regi
Mortali? vos autem estis senii expertes immortalesque:
An ut ærumnosos inter homines dolores haberetis?
Non enim quidquam alicubi est calamitosius homine
Omnium, quotquot super terram spirantque et moventur.
At non sane vobiscum tamen et curribus artificiose-factis
Hector Priamides invehetur: haud enim permittam.
Annon satis quod et arma habet, et gloriatur temere?

Σφῶϊν δ' εν γούνασσι βαλῶ μένος ηδ' ενὶ θυμῷ,
Ὄφρα καὶ Αυτομέδοντα σαώσετον εκ πολέμοιο
Νῆας επὶ γλαφυράς· ἔτι γάρ σφισι κῦδος ορέξω,
Κτείνειν, εισόκε νῆας ευσσέλμους αφίκωνται,
Δύῃ τ' Ηέλιος, καὶ επὶ κνέφας ιερὸν έλθῃ.
Ὣς ειπὼν, ἵπποισιν ενέπνευσεν μένος ηΰ·
Τὼ δ' απὸ χαιτάων κονίην οὖδάς δε βαλόντε,
Ῥίμφ' έφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Αχαιούς.
Τοῖσι δ' επ' Αυτομέδων μάχετ', αχνύμενός περ εταίρου,
Ἵπποις αΐσσων, ὥστ' αιγυπιὸς μετα χῆνας.
Ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπ' εκ Τρώων ορυμαγδοῦ,
Ῥεῖα δ' επαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον οπάζων:
Αλλ' ουχ ᾕρει φῶτας, ὅτ' εσσεύαιτο διώκειν.
Ου γάρ πως ἦν, οἶον εόνθ' ιερῷ ενὶ δίφρῳ,
Ἔγχει εφορμᾶσθαι, καὶ επίσχειν ωκέας ἵππους.
Οψὲ δὲ δή μιν εταῖρος ανὴρ ἴδεν οφθαλμοῖσιν
Αλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αιμονίδαο·
Στῆ δ' όπιθεν δίφροιο, καὶ Αυτομέδοντα προσηύδα·
Αυτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
Εν στήθεσσιν έθηκε, καὶ εξέλετο φρένας εσθλάς;
Οἷον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ εν ὁμίλῳ
Μοῦνος, ατάρ τοι εταῖρος απέκτατο· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Αυτὸς έχων ώμοισιν αγάλλεται Αιακίδαο·
Τὸν δ' αὖτ' Αυτομέδων προσέφη Διώρεος υἱός·

Vobis autem in genua mittam robur, et in animum,
Ut et Automedontem salvum evehatis e pugna
Naves ad cavas: adhuc enim istis gloriam præbebo,
Ut cædem-edant, usque-dum ad naves bonis-transtris-instructas per- (venerint,
Occideritque Sol, et tenebræ sacræ supervenerint.
Sic loquutus, equis inspiravit robur validum:
Illi vero a jubis pulvere in-solum excusso,
Velociter ferebant citum currum inter Trojanos et Achivos:
Ex-istis Automedon pugnabat, dolens licet de socio,
Cum equis ruens tamquam vultur in anseres,
Facile enim et refugiebat e Trojanorum tumultu,
Facileque irruebat confertam per turbam persequens.
Sed non interficiebat viros, quum impetum sumebat ad persequendum,
Haudquaquam enim licuit, solus quum esset sacra in sella,
Hasta impetum-facere, et inhibere veloces equos.
Tamdem vero illum socius vir vidit oculis
Alcimedon, filius Laercei Æmonidæ:
Stetit autem post currum, et Automedontem adloquutus-est:
Automedon, quisnam tibi deorum inutile consilium
Pectoribus indidit, et abstulit mentem sanam?
Quod ita in Trojanos pugnas prima in turba
Solus, tibi socius enim occisus est: arma autem Hector
Ipse gerens humeris exsultat Æacidæ.
Illum vero Automedon adloquutus est Dioris filius:

Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος
Ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
Εἰ μὴ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ζωὸς ἐών; νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι ὄφρα μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀλκιμέδων δὲ βοηθόον ἅρμ' ἐπορούσας,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε· νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσιν.
Τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
Σῷ ἐθέλεις· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶϊν
Τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι Ἄρηϊ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο·
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην βοέῃς εἰλυμένω ὤμους,
Αὔῃσι, στερεῇσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
Τοῖσι δ' ἅμα Χρομίος τε, καὶ Ἄρητος θεοειδής,
Ἤϊσαν ἀμφότεροι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
Αὐτώ τε κτενέειν, ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους.
Νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
Αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος· ὁ δ', εὐξάμενος Διῒ πατρί,

Alcimedon, quisnam tibi Achivorum alius similis
Equorum immortalium qui teneat domituramque animosque,
Nisi Patroclus diis artifex par,
Dum viveret? Nunc vero mors et fatum occupat.
Quin tu scuticam et habenas miro-artificio-factas
Accipe, ego vero curru descendam ut pugnem.
Sic dixit. Alcimedon autem in celerem-prælio currum sese conjiciens
Statim scuticam et habenas cepit manibus:
Automedon vero desiliit: animadvertit autem illustris Hector,
Statimque Æneam alloquutus-est prope adstantem:
Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
Equos hos animadverti velocis Æacidæ
In pugnam progressos cum aurigis imbellibus:
Ideo speraverim *me* capturum, si modo tu animo
Tuo velis: neque enim irruentes utique nos
Sustinuerint contra stantes pugnare Marte.
Sic dixit: neque non obsequutus est fortis filius Anchisæ:
Hi autem recta ibant tergoribus boum tecti humeros,
Aridis, solidis: multiplex vero super inductum-erat æs.
Cum-his autem Chromiusque, et Aretus divina-forma-præditus,
Ibant ambo: admodum vero iis sperabat animus
Ipsosque interficere, abigereque arduos-cervicibus equos.
Stulti, neque enim erant sine-sanguine utique reversuri
Retro ab Automedonte: ille autem, precatus Jovem patrem,

Αλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας αμφιμελαίνας·
Αυτίκα δ' Αλκιμέδοντα προσηύδα πιστὸν ἑταῖρον·
  Αλκίμεδον, μὴ δή μοι απόπροθεν ισχέμεν ἵππους,
Αλλὰ μάλ' εμπνείοντε μεταφρένῳ· ου γὰρ έγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι οίω,
Πρίν γ' επ' Αχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω,
Νῶϊ κατακτείναντα, φοβῆσαι δε στίχας ανδρῶν
Αργείων, ή κ' αυτὸς ενὶ πρώτοισιν αλώη.
  Ως ειπὼν, Αιαντε καλέσσατο καὶ Μενέλαον·
Αίαντ', Αργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
Ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν επιτράπεθ' ὅσσοι άριστοι,
Αμφ' αυτῷ βεβάμεν, και αμύνεσθαι στίχας ανδρῶν·
Νῶϊν δὲ ζωοῖσιν αμύνετε νηλεὲς ἦμαρ.
Τῆδε γὰρ έβρισαν πόλεμον κατὰ δακρυόεντα
Ἕκτωρ, Αινείας θ', οἳ Τρώων εισὶν άριστοι.
Αλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν εν γούνασι κεῖται.
Ἥσω γὰρ καὶ εγώ· τὰ δέ κεν Διῒ πάντα μελήσει.
  Ἦ ρὰ, καὶ αμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον έγχος,
Καὶ βάλεν Αρήτοιο κατ' ασπίδα πάντοσ' είσην.
Ἡ δ' ουκ έγχος έρυτο, διὰ πρὸ δὲ είσατο χαλκός,
Νειαίρῃ δ' εν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος έλασσεν.
Ὡς δ' ὅταν οξὺν έχων πέλεκυν αιζήϊος ανήρ,
Κόψας εξόπιθεν κεράων βοὸς αγραύλοιο,
Ἶνα τάμῃ δία πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ερίπῃσιν·

Fortitudine et robore repletus est circum præcordia-nigra:
Statim vero Alcimedontem adfatus est fidum socium:
  Alcimedon, ne jam a me longe tene equos,
Sed proxime inspirantes in tergum: haud enim ego
Hectorem Priamidem a robore temperaturum puto,
Antequam Achillis pulcre jubatos conscenderit equos,
Nobis interfectis, fugaveritque ordines virorum
Argivorum, vel ipse inter primos captus-fuerit.
  Sic fatus, Ajaces vocavit et Menelaum:
Ajaces, Argivorum ductores, et Menelae,
Mortui quidem curam committite iis quotquot fortissimi,
Qui eum circumeuntes defendant, et propulsent ordines virorum;
A nobis vero vivis propulsate crudelem diem,
Hac enim ingruunt pugnam per lacrimosam
Hector, Æneasque, qui Trojanorum sunt fortissimi,
Sed hæc quidem Deorum in genibus posita-sunt.
Jaculabor enim et ego: hæc autem Jovi omnia curæ-erunt:
  Dixit, et vibratam emisit prælongam hastam,
Et intorsit Areti in clypeum undique æquale.
Is vero non hastam inhibuit, penitus autem transiit æs,
Imumque in ventrem per balteum trajecit.
Ut quum acutam tenens securim juvenis vir,
Ictu incusso post cornua bovis agrestis,
Nervum perscindit totum: hic autem saltu-dato cadit:

Ὣς ἄρ' ὅγε προθορὼν πέσεν ὕπτιος· ἐν δέ οἱ ἔγχος
Νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ:
Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν, ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
Πρόσσω γὰρ κατέκυψε· τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
Οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
Ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης,
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὁρμηθήτην,
Εἰ μή σφω' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
Οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον, ἑταίρου κικλήσκοντος.
Τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
Ἕκτωρ Αἰνείας τ', ἠδὲ Χρόμιος θεοειδής·
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον δεδαϊγμένον ἦτορ,
Κείμενον· Αὐτομέδων δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε Μενοιτιάδαο θανόντος
Κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπέφνων.
Ὣς εἰπὼν, ἐς δίφρον ἑλὼν ἔναρα βροτόεντα
Θῆκ', ἂν δ' αὐτὸς ἔβαινε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη,
Ἀργαλέη, πολύδακρυς· ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· προῆκε γὰρ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.

Sic utique et ille saltu dato cecidit supinus: ei autem hasta
In-visceribus acutissima tremens solvit membra.
Hector vero in Automedontem jaculatus-est hasta fulgenti.
Sed is quidem quum prævidisset, evitavit æream hastam:
In-anteriorem enim partem proclinavit: a tergo vero hasta longa
Solo infixa-est, supraque pars posterior quassabatur
Hastæ: ibi tum remisit impetum valida hasta,
Et omnino tunc ensibus cominus concurrissent,
Si non ipsos Ajaces diremissent ardentes,
Qui adveniebant per turbam, socio vocante,
Hos autem subveriti cesserunt rursus retro
Hector Æneasque, atque Chromius divina-forma-præditus:
Aretum vero ibidem dereliquerunt laceratum corde,
Jacentem: Automedon autem veloci par Marti
Armisque spoliavit, et glorians verbum dixit:
Profecto jam paululum saltem de Menœtiade mortuo
Cor dolore levavi, deteriorem licet interfecerim.
Sic fatus, in currum sumtas exsuvias cruentas
Posuit, ipseque-conscendit pedes et manus superne
Sanguinolentus, tamquam leo taurum depastus.
Rursus autem super Patroclo intendebatur aspera pugna,
Gravis, lacrimosa: excitabat autem certamen Minerva,
E cælo delapsa: miserat enim late-sonans Jupiter
Ut concitaret Danaos: jam enim animus conversus-erat ejus.

Ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο,
Ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος, ὅς ῥά τε ἔργων
Ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονὶ, μῆλα δὲ κήδει.
Ὣς ἣ, πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἑαυτὴν,
Δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
Πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα
Ἴφθιμον Μενέλαον, ὃ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν
Εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Σοὶ μὲν δὴ, Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος
Ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
Τείχει ὑπὸ Τρώων ταχέες κύνες ἑλκήσουσιν.
Ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Φοῖνιξ, ἄττα γεραιὲ παλαιγενὲς, εἰ γὰρ Ἀθήνη
Δοίη κάρτος ἐμοὶ, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν·
Τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν·
Ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει
Χαλκῷ δηϊόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων·
Ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνασσιν ἔθηκεν,
Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,

Veluti quum purpuream Irin mortalibus extendit
Jupiter cælitus, quæ portendat vel pugnam,
Vel etiam tempestatem frigidam: quæ continuo ab operibus
Homines cessare-facit super-terram, pecudesque contristat:
Sic hæc, cærulea nube quum-contexisset se,
Ingressa est Achivorum gentem, excitabatque virum quemque.
Primum vero Atrei filium incitans adloquuta-est
Fortem Menelaum, hic enim prope eam erat
Referens Phœnicem corpore et indefessa voce;
Tibi jam, Menelae, pudor et opprobrium
Erit, si quidem Achillis illustris fidum socium
Muro sub Trojanorum veloces canes discerpserint:
Sed capesse *pugnam* strenue, adhortareque populum omnem;
Hanc autem vicissim adfatus-est pugna strenuus Menelaus:
Phœnix, pater senex olim nate, utinam Minerva
Daret robur mihi, telorumque averteret impetum.
Ita equidem vellem adesse et auxilium ferre
Patroclo: graviter enim meum moriens desiderio-percussit animum.
Sed Hector ignis horrendam habet vim, neque cessat
Ære cædem-edere: ei enim Jupiter gloriam præbet.
Sic dixit: gavisa est autem oculos-cæsia Minerva
Quod se ante deos precatus erat omnes:
Atque vim humeris et genibus indidit,
Et ei muscæ audaciam pectoribus immisit,

Ἥτε καὶ εργομένη μάλα περ χροὸς ανδρομέοιο,
Ισχανάᾳ δακέειν, λαρόν τέ οἱ αἷμ' ανθρώπου.
Τοίου μιν θάρσευς πλῆσε φρένας αμφιμελαίνας.
Βῆ δ' επὶ Πατρόκλῳ, καὶ ακόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Ἔσκε δ' ενὶ Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος,
Αφνειός τ' αγαθός τε μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
Δήμου, επεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος ειλαπιναστής·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος,
Αἴξαντα φόβονδε διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Δούπησεν δὲ πεσών· αταρ Ατρεΐδης Μενέλαος
Νεκρὸν ὑπ' εκ Τρώων ἔρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
Ἕκτορα δ' εγγύθεν ἱστάμενος ὄτρυνεν Απόλλων
Φαίνοπι Ασιάδῃ εναλίγκιος, ὅς οἱ απάντων
Ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Αβυδόθι οἰκία ναίων.
Τῷ μιν εεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Απόλλων·
Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Αχαιῶν ταρβήσειεν;
Οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας ὃς τὸ πάρος περ
Μαλθακὸς αιχμητὴς, νῦν δ' οἴχεται οἶος αείρας
Νεκρὸν ὑπ' εκ Τρώων· σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
Εσθλὸν, ενὶ προμάχοισι, Ποδῆν υἱὸν Ηετίωνος.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη εκάλυψε μέλαινα.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αιγίδα θυσσανόεσσαν,
Μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν·

Quæ licet abacta crebro a corpore humano,
Adpetit mordere, dulcisque illi sanguis hominis est.
Tali ei audacia replevit præcordia circumfusa-caligine.
Accessit vero ad Patroclum, et jaculatus est hasta fulgenti.
Erat autem in Trojanis Podes filius Eetionis,
Divesque fortisque: maxime vero eum honorabat Hector
Inter populares, sibi enim sodalis erat carus conviva:
Hunc ad balteum percussit flavus Menelaus,
Ruentem in-fugam, penitus autem æs adegit.
Fragorem vero edidit cadens: at Atrides Menelaus
Mortuum a Trojanis extrahebat ad agmen sociorum.
Hectorem autem prope stans hortans-excitabat Apollo,
Phœnopi Asiadæ similis, qui illi omnium
Hospitum carissimus erat, in-Abydo ædes habitans:
Hunc simulans adfatus-est longe jaculans Apollo:
Hector, quis omnino te amplius alius Achivorum formidaverit?
Quum ita nunc Menelaum territus fugis, qui tamen antehac
Mollis bellator, nunc vero abit solus auferens
Mortuum e Trojanis: tuum autem interfecit fidum socium,
Strenuum, inter primipilares Poden filium Eetionis.
Sic dixit: illum vero doloris nubes obtexit nigra.
Processit autem per primipilares armatus corusco ære.
Tum vero Saturnius sumsit ægidem fimbriatam,
Splendentem, Idam vero nubibus cooperuit:

Ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ' ἔκτυπε· τὴν δ' ἐτίναξεν.
Νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς.
Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρχε φόβοιο.
Βλῆτο γὰρ ὦμον δουρὶ, πρόσω τετραμμένος αἰεὶ,
Ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψεν δέ οἱ ὀστέον ἄχρις
Αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γάρ ῥ' ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών.
Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου· παῦσε δὲ χάρμης.
Τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ
Ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήϊτον ὁρμηθέντα
Βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν.
Ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ· τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρῶες· ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο
Δίφρῳ ἐφεσταότος· τοῦ μέν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν.
Αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ' ἡνίοχόν τε,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐϋκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ.
Πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας
Ἤλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,
Εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους.
Καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ.
Αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ ὀδόντας
Ὦσε δόρυ πρυμνὸν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην.

Tum fulgurans admodum grande intonuit: eamque concussit:
Victoriam autem Trojanis dedit, inque-fugam-vertit Achivos.
Primus Peneleus Bœotius fuit dux fugæ.
Percussus enim fuerat in humerum hasta, quum-facie in-hostem esset
Summum leviter: perstrinxit autem ei ad os usque (usque versa,
Cuspis Polydamantis: is enim percusserat postquam prope accesserat.
Leitum deinde Hector cominus percussit in manum ad carpum,
Filium Alectryonis magnanimi: cessare autem fecit a pugna:
Trepidus autem fugit circumspectans, haud enim amplius sperabat a-
Hastam tenentem manu se pugnaturum cum Trojanis. (nimo
Hectorem vero Idomeneus in Leitum irruentem
Percussit in thoracem ad pectus juxta papillam:
Ad cuspidis autem juncturam fracta-est longa hasta: ei clamaverunt
Trojani: hic autem in Idomoneum jaculatus-est Deucalionem
In-curru stantem: ab-eo quidem paululum aberravit.
Cæterum hic Merionis armigerumque aurigamque,
Cœranum, qui e Lycto bene-habitata comitabatur eum:
Pedes enim primo relictis navibus utrinque-remis-actis
Venerat, et omnino Trojanis magnam victoriam præbuisset,
Nisi Cœranus confestim celeres adduxisset equos:
Et huic quidem salus venit, arcuitque sævum diem:
Ipse autem perdidit animam Hectoris vi homicidæ.
Hunc percussit sub malam et aurem, dentes autem
Excussit hasta extrema, linguamque perscidit mediam.

Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε.
Καὶ τάγε Μηριόνης ἔλαβεν χείρεσσι φίλῃσιν,
Κύψας ἐκ πεδίοιο· καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·
  Μάστιε νῦν, εἵως κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
Γιγνώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.
  Ὣς ἔφατ'· Ἰδομενεὺς δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεύς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
  Ὢ πόποι, ἤδη μέν γε καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
Γνοίη, ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται ὅστις ἀφείη,
Ἢ κακὸς, ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει.
Ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες,
Οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες ἀκηχέδατ', οὐδ' ἔτι φασὶν
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Εἴη δ' ὅστις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλείδῃ· ἐπεὶ οὔ μιν ὀΐομαι οὐδὲ πεπύσθαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.

Cecidit autem e curribus, habenasque effudit in terram:
Et illas Meriones accepit manibus suis,
Inclinans se a solo, et Idomeneum adloquutus-est:
  Urge nunc scutica *equos*, usque dum veloces ad naves perveneris:
Sentis enim et ipse quod non amplius victoria *est* Achivorum.
  Sic dixit: Idomeneus autem lotis cædebat pulcros-jubis equos
Naves versus cavas: jam enim timor inciderat animo.
Neque latuit Ajacem magnanimum et Menelaum
Jupiter, quum jam Trojanis dabat alternantem victoriam:
Hos autem inter sermonem orsus est magnus Telamonius Ajax:
  Eheu, jam quidem etiam qui admodum stultus est,
Senserit, quod Trojanis pater Jupiter gloriam præbet.
Illorum enim omnium tela adsequuntur quicumque emittat,
Seu imbellis, seu strenuus: Jupiter nihilominus omnia dirigit:
Nobis vero incassum omnibus irrita cadunt in terram.
Sed agite, per nos tamen excogitemus consilium optimum,
Quo pacto et mortuum extrahamus, et ipsi
Gaudio dilectis sociis simus reversi:
Qui huc utique respicientes tristantur, neque jam putant
Hectoris homicidæ robur et manus invictas
Sustentaturos *nos*, sed in navibus nigris casuros-esse.
Utinam vero esset socius qui nunciet citissime
Pelidæ: non enim illum opinor ne audisse quidem
Tristem nuncium, quod sibi carus periit socius.

Αλλ' ούπη δύναμαι ιδέειν τοιοῦτον Αχαιῶν·
Ηέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αυτοί τε καὶ ἵπποι.
Ζεῦ πάτερ, αλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ηερος υἷας Αχαιῶν.
Ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' οφθαλμοῖσιν ιδέσθαι.
Εν δὲ φάει καὶ όλεσσον, επεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ολοφύρατο δακρυχέοντα.
Αυτίκα δ' ηέρα μὲν σκέδασεν, και απῶσεν ομίχλην·
Ηέλιος δ' επέλαμψε, μάχη δ' επὶ πᾶσα φαάνθη·
Καὶ τότ' άρ' Αίας εἶπε βοὴν αγαθὸν Μενέλαον·
Σκέπτεο νῦν, Μενέλαε, Διοτρεφὲς, αἴκεν ίδηαι
Ζωὸν ἔτ' Αντίλοχον, μεγάθυμον Νέστορος υἱόν.
Ότρυνον δ', Αχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ιόντα
Ειπεῖν ὅττί ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' εταῖρος.
Ὣς ἔφατ'· ουδ' απίθησε βοὴν αγαθὸς Μενέλαος.
Βῆ δ' ιέναι, ὥς τις τε λέων απὸ μεσσαύλοιο,
Ὥστ' επεὶ άρ κε κάμῃσι κύνας τ' άνδρας τ' ερεθίζων,
Οἵτε μιν ουκ ειῶσι βοῶν εκ πῖαρ ελέσθαι,
Πάννυχοι εγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ερατίζων
Ιθύει, αλλ' ουτι πρήσσει· θαμέες γὰρ άκοντες
Αντίοι αΐσσουσι θρασειάων απὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ εσσύμενός περ·
Ηῶθεν δ' απὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
Ὣς απὸ Πατρόκλοιο βοὴν αγαθὸς Μενέλαος
Ἤϊε πολλ' αέκων· περὶ γὰρ δίε μή μιν Αχαιοὶ

Atqui nondum possum conspicari talem inter Achivos:
Caligine enim occupati-sunt simul ipsique et equi.
Jupiter pater, quin tu libera a caligine filios Achivorum:
Facque serenitatem, daque oculis videre.
In luce vero vel perde, quandoquidem tibi placuit ita.
Sic dixit: eum autem pater miseratus-est lacrimantem:
Statim autem caliginem quidem dissipavit, et amovit nebulam:
Sol vero adfulsit, aciesque tota illustrata-est:
Et tunc Ajax adloquutus est pugna strenuum Menelaum:
Circumspicite nunc, Menelae, Jovis-alumne, si quo modo videre (possis
Vivum adhuc Antilochum, magnanimum Nestoris filium:
Hortare vero, ut Achilli bellicoso ocyus profectus
Nunciet quod quidem ei multo carissimus periit socius.
Sic dixit: neque non obsequutus est pugna strenuus Menelaus:
Perrexit autem ire, tamquam leo a caula,
Qui postquam fatigatus utique fuerit canesque virosque lacessens,
Qui ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem carnium cupidus
Recta-irruit, sed nihil proficit: crebra enim jacula
Adversa volant audacibus a manibus,
Incensæque faces, quas quidem horrens-recedit incitatus licet.
Mane autem seorsum discedit mœsto animo:
Sic a Patroclo pugna strenuus Menelaus
Abiit perquam invitus: admodum enim timebat ne ipsum Achivi

Ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίποιεν·
Πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσι κέλευεν.
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
Νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο
Μνησάσθω· πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
Ζωὸς ἐών· νῦν δ' αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
Πάντοσε παπταίνων, ὥστ' αἰετὸς, ὅν ῥά τε φασὶν
Ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν,
Ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ
Θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος· ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ
Ἔσσυτο, καί τέ μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.
Ὣς τότε σοὶ, Μενέλαε, Διοτρεφὲς, ὄσσε φαεινὼ
Πάντοσε δινείσθην πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
Εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιο.
Τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης
Θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, Διοτρεφὲς, ὄφρα πύθηαι
Λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Ἤδη μέν σε καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γιγνώσκειν, ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
Νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ἄριστος Ἀχαιῶν
Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.

Gravi præ metu capturam hostibus relinquerent:
Multis autem Merionique et Ajacibus mandabat.
Ajaces, Argivorum ductores, Merioneque,
Nunc aliquis mansuetudinis Patrocli miseri
Recordetur: omnibus enim norat mitis esse
Dum viveret: nunc vero mors et fatum occupat.
Sic fatus abiit flavus Menelaus,
Quaquaversum circumspectans, veluti aquila, quam ajunt
Acutissime cernere inter aerias volucres,
Quam licet sublimem existentem pedibus velox non latet lepus
Arbusto sub late-comanti jacens: sed in ipsum *ipsa*
Impetum facit, eique celeriter rapto eximit animam.
Sic tunc tibi, Menelae, Jovis-alumne, oculi lucidi
Quaquaversum versabantur multorum per agmen sociorum,
Sicubi Nestoris filium adhuc viventem videre posses.
Illum vero citissime animadvertit pugnæ ad sinistram totius
Confirmantem socios, et concitantem ad pugnandum;
Prope vero adstans adloquutus-est flavus Menelaus:
Antiloche, eja age huc ades, Jovis alumne, ut audias
Tristem nuncium, qui non debuit fuisse.
Jam quidem te quoque ipsum opinor inspicientem
Cognoscere, quod cladem deus Danais advolvit,
Victoria autem Trojanorum: occisus-est autem fortissimus Achivorum
Patroclus, magnumque desiderium Danais contigit.

Ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῆϊ, θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Εἰπεῖν, αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
Γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε, μῦθον ἀκούσας·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησεν·
Βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους·
Τὸν μὲν δακρυχέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
Οὐδ' ἄρα σοὶ, Μενέλαε, Διοτρεφὲς, ἤθελε θυμὸς
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος, μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
Ἀλλ' ὅγε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν,
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει·
Στῆ δέ παρ' Αἰάντεσσι θέων, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν
Ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδέ μιν οἴω
Νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ.
Οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο.
Ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
Ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς θάνατον καὶ κῆρα φύγωμεν.

Sed tu cito Achilli, currens ad naves Achivorum,
Nuncia, si quo modo celerrime cadaver ad navem integrum-auferre
Nudum: arma enim habet insigniter-galeatus Hector. (potuerit
Sic dixit: ast Antilochus graviter-mœrebat, sermone audito:
Diuque eum inopia vocis tenuit: ei vero oculi
Lacrimis impleti-sunt, liquidaque ei hæsit vox.
Sed ne sic quidem Menelai mandatum neglexit:
Perrexit autem currere, armaque eximo dedit socio
Laodoco, qui eum prope flectebat solidos-ungulis equos:
Hunc quidem lacrimas-fundentem pedes ferebat e prælio,
Pelidæ Achilli tristem nuncium nunciaturum.
Neque tibi, Menelae, Jovis alumne, voluit animus
Laborantibus sociis auxiliari, unde discesserat
Antilochus, magno autem desiderio Pyliis erat:
Sed ille his *ut auxiliaretur* Thrasimedem nobilem misit.
Ipse vero rursus ad Patroclum heroem profectus est:
Constitit autem ut ad Ajaces venit, et statim adloquutus-est:
Illum quidem jam ad naves misi celeres
Ut-iret ad Achillem pedibus velocem: neque tamen illum puto
Nunc venturum, vehementer licet iratum Hectori nobili.
Nullo enim modo inermis cum Trojanis pugnaverit,
Nos autem etiam per-nos excogitemus consilium optimum,
Quo-pacto et mortuum extrahamus, et ipsi
Trojanorum e tumultu mortem et fatum effugiamus.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
Ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης ὑποδύντε μάλ' ὦκα,
Νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὀπίσσω
Νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι δίῳ,
Ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
Μίμνομεν ὀξὺν Ἄρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
Ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθεν
Τρωϊκὸς, ὡς εἴδοντο νέκυν αἴροντας Ἀχαιούς·
Ἴθυσαν δὲ κύνεσσιν ἐοικότες, οἵ τ' ἐπὶ κάπρῳ
Βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων.
Ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαρραῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται ἀλκὶ πεποιθὼς,
Ἄψ τ' ἀνεχώρησαν, διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
Ὣς Τρῶες, εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
Νύσσοντες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
Σταίησαν, τῶν δὲ τρέπετο χρὼς, οὐδέ τις ἔτλη
Πρόσσω ἀΐξας, περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.
Ὣς οἵ γ' ἐμμεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
Ἄγριος, ἠΰτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον, πόλιν ἀνδρῶν
Ὄρμενον ἐξαίφνης φλεγέθει. μινύθουσι δὲ οἶκοι

Huic autem respondit deinde ingens Telamonius Ajax:
Omnia recte dixisti, admodum-inclite o Menelae:
Sed tu quidem et Meriones subeuntes valde cito,
Mortuum sublatum ferte e prælio: a-tergo autem
Nos pugnabimus cum Trojanisque et Hectore nobili,
Parem animum habentes cognomines, qui et antea
Sustinuimus acrem Martem prope invicem manentes.
Sic dixit: illi vero mortuum a terra ulnis-sustulerunt
Alte admodum strenue, adclamavit autem populus retro
Trojanus, ut viderunt cadaver tollentes Achivos:
Recta vero irruerunt canibus similes, qui in aprum
Percussum impetum-faciunt ante juvenes venatores.
Aliquantisper enim currunt, dilacerare cupidi:
Sed quum jam in illos convertitur robore fretus,
Retroque recedunt, et diffugiunt trepidi alio alius:
Sic Trojani, aliquantisper quidem catervatim continuo sequebantur,
Ferientes ensibusque et hastis utrinque-acutis:
Cæterum ubi jam Ajaces conversi contra ipsos
Constitissent, eorum mutabatur color, neque quis sustinebat
Impetu in adversum facto de mortuo pugnare.
Sic hi utique alacres cadaver efferebant ex prelio
Naves versus cavas: pugna vero gliscebat ipsis
Atrox, velut ignis, qui ingruens, urbem hominum
Impetu-citato-latus ex-improviso incendit, pereuntque ædes

Εν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο·
Ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων
Αζηχὴς ορυμαγδὸς επήϊεν ερχομένοισιν.
Οἱ δ' ὥσθ' ἡμίονοι κρατερὸν μένος αμφιβαλόντες,
Ἕλκωσ' εξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν αταρπὸν,
Ἢ δοκὸν, ηὲ δόρυ μέγα νήϊον· εν δέ τε θυμὸς
Τείρεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ σπευδόντεσσιν·
Ὣς οἵ γ' εμμεμαῶτε νέκυν φέρον· αυτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ισχανέτην, ὥσπερ πρὼν ισχάνει ὕδωρ
Ὑλήεις πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς·
Ὅστε καὶ ιφθίμων ποταμῶν αλεγεινὰ ῥέεθρα
Ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησιν
Πλάζων, ουδέ τί μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες·
Ὣς αιεὶ Αἴαντε μάχην ανέεργον οπίσσω
Τρώων· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο, δύω δ' εν τοῖσι μάλιστα,
Αινείας τ' Αγχισιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ηὲ κολοιῶν
Οὖλον κεκλήγοντες, ὅτε προΐδωσιν ιόντα
Κίρκον, ὅ τε σμικρῇσι φόνον φέρει ορνίθεσσιν·
Ὣς ἄρ' ὑπ' Αινείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Αχαιῶν
Οὖλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης·
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' αμφί τε τάφρον,
Φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ' ου γίγνετ' ερωή.

In flamma magna: in eamque fremebunda agitat vis venti;
Sic quidem hos equorumque et virorum bellicosorum
Horrisonus tumultus insequebatur abeuntes.
Illi vero tamquam muli validum robur induentes
Trahunt ex monte per asperam viam,
Vel trabem, vel lignum ingens navale: in *ipsis* vero animus
Adfligitur simul laboreque et sudore magnopere-contendentibus:
Sic illi alacres cadaver ferebant: at a-tergo
Ajaces arcebant *Trojanos*, sicut clivus arcet aquam
Silvosus campum per totum porrectus:
Qui vel rapidorum fluminum violentes cursus
Arcet, et continuo omnibus fluentum in-campum dirigit
Repellens, haudquaquam enim eum vi perrumpunt fluentes.
Sic usque Ajaces aciem reprimebant retro
Trojanorum: illi tamen simul sequebantur, duoque in iis maxime,
Æneasque Anchisiades et illustris Hector.
Utque sturnorum nubes aufugit vel graculorum
Acutum voiferantium, quum vident ingruentem
Accipitrem, qui parvis cædem infert avibus:
Sic utique acti ab Æneaque et Hectore filii Achivorum
Acutum clamantes abibant, obliviscebanturque pugnæ:
Multa vero arma pulcra ceciderunt inque circumque fossam,
Fugientium Danaorum: pugnæ tamen non erat cessatio.

ARGUMENTUM

LIBRI XVIII. ILIADIS.

Accepto nuncio de nece Patrocli, Achilles planctui et lamentis indulget (1-34). His lamentis ex mari excita Thetis cum cohorte Nereidum ad filium consolandum venit; quem quum ulciscendi Hectoris cupidissimum videat, quamvis id statim ipsi fatale futurum sit, cupidinem ejus in posterum diem differt, quo ei nova a Vulcano fabricanda arma perlaturam se promittit (35-137). Nereidibus domum remissis, Thetis ad Olympum festinat, dum prælium renovatur super Patrocli corpore; quo tamdem potiturus erat Hector, nisi Achilles, monitu Junonis, ex fossa Trojanos truci adspectu et voce terruisset, et funestam ad mœnia fugam fecisset (138-231). Interim Achivi corpus ereptum tabernaculo Achillis inferunt, instante nocte (232-242). Tumultuariam concionem habent Trojani, quibus Polydamas suadet, ut salutem intra mœnia quærant, neu se Achilli in acie objiciant trucidandos; sed prudens consilium displicet Hectori et populo (243-314). Noctem in armis pervigilant Trojani; Achivi, præeunte Achille, Patrocli casum deflent, cadaver curant, lectoque componunt (315-355). Ad Olympum, ubi Jupiter modo conjugem objurgabat, quod Achillem concitasset, eadem nocte pervenit Thetis, inque domo Vulcani amice excipitur (356-427): qui ei, facile exoratus, clypeum eximia arte, et reliqua arma fabricatur (428-617).

Σίγμα, Θέτις Ἀχιλῆϊ παρ' Ἡφαίστου φέρεν ὅπλα.

Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆϊ πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθεν.
Τὸν δ' εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τί τ' ἄρ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Νηυσὶν ἐπικλονέονται, ἀτυζόμενοι πεδίοιο;
Μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
Ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε, καί μοι ἔειπεν,
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον, ἔτι ζώοντος ἐμεῖο,
Χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος ἠελίοιο.
Ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός,
Σχέτλιος· ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ,
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι.
Ἕως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱός,
Δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν·
Ὤ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς

Sic illi quidem pugnabant instar ignis ardentis.
Antilochus vero Achilli pedibus celer nuntius venit.
Illum autem invenit ante naves puppibus-excelsas,
Ea cogitantem animo quæ jam perfecta erant.
Ingemiscens enim dixerat ad suum magnum animum:
Hei mihi, quid est quod rursus comantes Achivi
Ad naves fugati-aguntur, turbati per campum?
Metuo ne jam mihi paraverint dii tristes solicitudines animo,
At olim mihi mater narravit, et mihi dixit,
Myrmidonum fortissimum, adhuc vivente me,
Manibus domitum Trojanorum deserturum esse lucem solis.
Certe omnino jam mortuus-est Menœtii fortis filius.
Miserandus: certe jusseram eum repulso hostili igne
Ad naves redire, neque cum Hectore acrius pugnare.
Dum is hæc versabat in mente et in animo,
Interea ad eum prope accessit illustris Nestoris filius,
Lacrimas calidas fundens, dixitque nuncium gravem:
Hei mihi, Pelei fili bellicosi, profecto perquam tristem

Πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
Κεῖται Πάτροκλος· νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
Γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν,
Χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·
Νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
Κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων·
Δμωαὶ δ', ἃς Ἀχιλεὺς ληΐσσατο Πάτροκλός τε,
Θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
Ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα· χερσὶ δὲ πᾶσαι
Στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
Χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
Σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο
Πᾶσαι ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν·
Ἔνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε, Θάλειά τε, Κυμοδόκη τε,
Νησαίη Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμοθόη τε, καὶ Ἀκταίη, καὶ Λιμνώρεια,
Καὶ Μελίτη, καὶ Ἴαιρα, καὶ Ἀμφιθόη, καὶ Ἀγαυή,

Audies nuncium, qui non debuit fuisse.
Jacet Patroclus: de cadavere autem jam pugnant
Nudo: arma enim habet insigniter-galeatus Hector.
Sic dixit: illum vero doloris nubes obtexit nigra:
Ambabus autem manibus sublatos cineres,
Fudit super caput, venustamque deturpabat faciem:
Divinæ autem tunicæ niger undique-adhæsit cinis.
Ipse vero in pulveribus ingens ingenti-spatio porrectus
Jacebat, suisque manibus comam deturpabat scindens.
Ancillæ autem, quas Achilles in-præda-ceperat Patroclusque,
Animum tristatæ altum ejulabant, et foras
Procurrebant circum Achillem bellicosum; manibus vero omnes
Pectora plangebant, resolutaque sunt membra cujusque.
Antilochus autem ex altera-parte lugebat, lacrimas fundens,
Manus tenens Achillis: idemque angebatur generoso corde.
Timebat enim ne jugulum discinderet ferro.
Horrendum vero ejulabat: audivit autem veneranda mater,
Sedens in fundo maris apud patrem senem,
Tum protinus ululavit: Deæ autem circa ipsam congregabantur
Omnes quotquot in fundo maris Nereides erant:
Illic quidem erat Glauceque, Thaliaque, Cymodoceque,
Nesæa, Spioque, Thoaque, Haliaque oculis-magnis-decora.
Cymothoeque, et Actæa, et Limnoria,
Et Melita, et Iæra, et Amphithoe, et Agave,

Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,
Δεξαμένη τε, καὶ Ἀμφινόμη, καὶ Καλλιάνειρα,
Δωρὶς, καὶ Πανόπη, καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια,
Νημερτής τε, καὶ Ἀψευδὴς, καὶ Καλλιάνασσα·
Ἔνθα δὲ ἦν Κλυμένη, Ἰάνειρά τε, καὶ Ἰάνασσα,
Μαῖρα, καὶ Ὠρείθυια, ἐϋπλόκαμός τ' Ἀμάθεια·
Ἄλλαι θ' αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
Τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Στήθεα πεπλήγοντο· Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·
  Κλῦτε, κασίγνηται Νηρηΐδες, ὄφρ' εὖ πᾶσαι
Εἴδετ' ἀκούουσαι, ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
Ὤμοι ἐγὼ δειλὴ, ὤμοι δυσαριστοτόκεια,
Ἥ τ' ἐπεὶ ἂρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα δόμον Πηλήϊον εἴσω.
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Ἀλλ' εἶμ' ὄφρα ἴδωμι φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω
Ὅ ττί μιν ἵκετο πένθος ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.
  Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ
Δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης

Dotoque, Protoque, Pherusaque, Dynameneque,
Dexameneque, et Amphinome, et Callianira,
Doris, et Panope, et inclita Galatea,
Nemertesque, et Apseudes, et Callianassa:
Illic erat et Clymene, Ianiraque, et Ianassa,
Mæra, et Orithyia, et comas-pulcra Amathia:
Aliæque quæ in fundo maris Nereides erant.
Istis vero splendidus implebatur specus: hæ autem simul omnes
Pectora plangebant: Thetis vero exorsa-est luctum:
  Audite, sorores Nereides, ut bene omnes
Sciatis audientes, quanti meo insint dolores animo.
Hei mihi miseræ, hei mihi infeliciter-fortissimum enixæ,
Quæ postquam pepereram filium eximiumque fortemque,
Præstantissimum heroum, isque succreverat plantæ similis,
Hunc quidem ego educatum tamquam plantam in fœcundo loco-agri,
Navibus misi rostratis ad Ilium
Contra-Trojanos pugnaturum: hunc autem non receptura-sum rursus
Domum reversum in-ædes Peleias.
Sed quamdiu mihi vivit et videt lumen solis,
Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
Sed proficiscar ut visamque dilectum filium, et audiam
Quinam ipsum invaserit luctus seorsim a pugna manentem.
  Sic loquuta reliquit specum: illæ autem cum ipsa
Lacrimabundæ ibant, circum ipsas autem unda maris

Ῥήγνυτο· ταὶ δ' ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,
Ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερὼ, ἔνθα θαμειαὶ
Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα.
Τῷ δὲ βαρυστενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ,
Ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο·
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
Ἐκ Διὸς, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο χεῖρας ἀνασχὼν,
Πάντας ἐπὶ πρύμνῃσιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
Σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.
  Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν·
Ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος
Πάτροκλος; τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων
Ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ, τὸν ἀπώλεσα· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
Δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Καλά· τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα,
Ἤματι τῷ ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
Αἴθ' ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν
Ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν·
Νῦν δ' ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη
Παιδὸς ἀποφθιμένοιο· τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντ'· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν

Scindebatur: hæ autem ubi jam ad Trojam glebosam venerant,
Littus conscenderunt ordine, ubi frequentes
Myrmidonum subductæ erant naves velocem circum Achillem.
Huic autem graviter-suspiranti adstitit veneranda mater,
Acuto autem edito-ululatu caput prehendit filii sui:
Et lugens, verbis velocibus adloquuta-est:
  Fili, quid fles? quisnam tuas mentes invasit dolor?
Eloquere, ne cela: illa quidem jam tibi perfecta-sunt
A Jove, ut jam antea precatus-es manibus sublatis,
Omnes ad puppes cogi filios Achivorum,
Tui indigentes, patique indignas res.
  Illam autem graviter-suspirans adloquutus-est pedibus velox Achilles:
Mater mea, hæc quidem mihi Olympius perfecit:
Sed quæ mihi ex his voluptas, quum carus perierit socius
Patroclus? Quem ego supra omnes æstimabam socios
Æque ac meum caput, hunc perdidi: arma vero Hector
Postquam-trucidaverat exsuit ingentia, mirabilia visu,
Pulcra: quæ quidem Peleo dii dederunt, splendida dona,
Die illo quando te mortalis viri collocarunt in cubili.
Utinam tu quidem ibidem inter immortales marinas
Habitasses, Peleusque mortalem duxisset uxorem.
Nunc vero *mortali nupsisti*, ut et tibi luctus in animo immenso esset
De filio interfecto: quem non recipies rursus
Domum reversum: neque enim me animus jubet

Ζώειν, οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴκε μὴ Ἕκτωρ
Πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ,
Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις καταδακρυχέουσα·
Ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ' ἀγορεύεις.
Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος·
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
Ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ' ἑτάροισιν
Τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ·
Ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
Τοῖος ἐὼν οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
Ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,
Καὶ χόλος, ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
Ὅστε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται, ἠΰτε καπνός·
Ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
Νῦν δ' εἶμ' ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω

Vivere, neque hominibus interesse, nisi Hector
Primus mea hasta percussus animam perdiderit,
Patroclumque ob-interfectum-pœnas Menœtiadem dederit.
Illum vero vicissim adfata est- Thetis lacrimas-fundens:
Cito-moriturus certe mihi, fili, es, quum ita dicis.
Illico enim tibi deinde post Hectorem fatum imminet.
Illam vero graviter ingemiscens adloquutus-est pedibus velox Achilles:
Illico moriar, quum in fatis non erat me socio
Dum-interficeretur auxiliari: ille quidem valde procul a patria
Interiit: me vero desideravit malum qui propulsarem.
Nunc autem quoniam non revertar utique caram in patriam terram,
Neque ullam Patroclo adtuli salutem, neque sociis
Cæteris, qui jam multi domiti sunt ab Hectore nobili:
Sed sedeo apud naves inutile pondus terræ,
Talis quum sim qualis nullus Achivorum ære-loricatorum
In pugna: concione autem meliores sunt et alii:
Utinam contentio a Diis, et ab hominibus pereat,
Et ira, quæ impellit etiam admodum-prudentem sævire,
Quæque multo dulcior melle stillante
Hominum in pectoribus augescit: tamquam fumus:
Sicut me nunc ira-incendit rex virorum Agamemnon.
Sed hæc quidem ante-acta-esse sinemus, dolentes licet,
Animo in pectoribus nostro domito necessitate.
Nunc vero ibo ut cari capitis interfectorem inveniam

Ἕκτορα· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε κῆρα,
Ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
Ἀλλά ἑ μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
Ὣς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
Κείσομ', ἐπεί κε θάνω· νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην,
Καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,
Ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
Δάκρυ' ὀμορξαμένην, ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην.
Γνοῖεν δ' ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι.
Μηδέ μ' ἔρυκε μάχης, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Ναὶ δὴ ταῦτό γε, τέκνον, ἐτήτυμον, οὐ κακόν ἐστιν,
Τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
Ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
Χάλκεα, μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἕκτωρ
Αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται· οὐδέ ἕ φημι
Δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν μήπω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος
Πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.
Ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
Τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεθ' υἷος ἑοῖο.

Hectorem: mortem autem ego tunc accipiam quandocumque jam
Jupiter voluerit perficere, atque immortales dii cæteri.
Neque enim ne vis quidem Herculis effugit mortem,
Qui tamen carissimus erat Jovi Saturnio regi:
Sed eum fatum domuit et gravis ira Junonis:
Ita et ego, si jam mihi simile fatum est,
Jacebo, ubi mortuus fuero: nunc autem gloriam bonam auferam
Et aliquam Troadum et Dardanidum profundos-sinus-habentium
Ambabus manibus genis a teneris
Lacrimas abstergentem: crebro suspirare cogam.
Sentiant autem, quod jamdiu ego a pugna cessavi.
Neque me prohibe prælio, diligens licet: neque non mihi persuadebis.
Huic autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea:
Sane jam hoc, fili, verum, non malum est,
Laborantibus sociis arcere gravem perniciem:
Sed tibi arma pulcra inter Trojanos detinentur,
Ærea, coruscantia: illa quidem insigniter-galeatus Hector
Ipse ferens humeris exsultat: neque tamen ipsum puto
Diu exsultaturum esse, cœdes enim prope eum.
Sed tu quidem neutiquam ingredere pugnam Martis
Antequam me huc profectam oculis videris.
Mane enim revertar simul ac sol ortus erit,
Arma pulcra ferens a Vulcano rege.
Sic fata, retro se vertit a filio suo:

Καὶ στρεφθεῖσ', ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα·
Ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
Ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον καὶ δώματα πατρός,
Καί οἱ πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
Εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴκ' ἐθέλῃσιν
Υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν.
Ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἤϊεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκοι.
Τὴν μὲν ἄρ' Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Φεύγοντες, νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
Οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλῆος.
Αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι,
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν·
Τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μεμαώς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα.
Τρὶς δὲ δύ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
Νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν· ὁ δ' ἔμπεδον ἀλκὶ πεποιθώς,
Ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Στάσκε μέγα ἰάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν.
Ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔτι λέοντ' αἴθωνα δύνανται
Ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι·

Et conversa, inter-marinas sorores dixit:
Vos quidem nunc subite maris latum sinum,
Visuræque senem marinum et ædes patris,
Et ei omnia dicite: ego vero ad excelsum Olympum
Vado ad Vulcanum arte-fabrili-clarum, si velit
Filio meo dare inclita arma collucentia.
Sic dixit: illæ autem undam maris statim subierunt:
Ipsa vero ad Olympum dea Thetis pedes-argentea
Abiit, ut dilecto filio inclita arma adferret.
Illam quidem ad Olympum pedes ferebant: at Achivi
Immenso fremitu acti vi Hectoris homicidæ
Fugientes, ad navesque et Hellespontum venerant.
Nec tamen Patroclum bene-ocreati Achivi
Extra tela extraxerant mortuum, famulum Achillis.
Rursus enim jam illum adsequuti fuerant peditesque et currus,
Hectorque Priami filius, flammæ similis vi:
Ter quidem illum retro pedibus prehendit illustris Hector,
Abstrahere cupiens, magnaque voce Trojanos inclamabat:
Ter autem duo Ajaces impetuosam induti fortitudinem,
A mortuo vi-repulerunt: ille vero constanter robore fretus,
Interdum impetum-faciebat per tumultum, interdum vero
Consistebat alta-voce clamitans: retro autem non cedebat omnino.
Ut vero a corpore haudquaquam leonem fervidum possunt
Pastores in agro-pernoctantes valde esurientem summovere:

Ὣς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ
Ἕκτορα Πριαμίδην ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ Πηλείωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι,
Κρύβδα Διὸς, ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γάρ ἧκέ μιν Ἥρη
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσεο, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν.
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
Ἕστηκε πρὸ νεῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
Οἱ μὲν ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνειῶτος,
Οἱ δὲ ἐρύσσασθαι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
Ἑλκέμεναι μέμονεν· κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει
Πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
Ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέσθω
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι.
Σοὶ λώβη, αἴκέν τι νέκυς ᾐσχυμμένος ἔλθῃ,
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἶρι θεὰ, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Ἥρη με προέηκε Διὸς κυδρὴ παράκοιτις.
Οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος
Ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.

Sic utique illum non poterant duo Ajaces armis-acres
Hectorem Priamidem a mortuo absterrere.
Et jam prorsus abstrexissetque, et immensam retulisset gloriam;
Nisi Pelidæ pedibus-ventosa velox Iris
Nuncia venisset currens ab Olympo ut-bello-se-accingeret,
Clam Jove, aliisque diis: miserat enim eam Juno:
Prope autem stans verbis velocibus adloquuta-est:
Surge, Pelide, omnium terribilissime virorum:
Patroclo auxiliare, cujus gratia certamen grave
Stat ante naves: illi vero se-invicem perdunt;
Hi quidem pugnantes cadavere pro mortuo,
Hi autem ut trahant ad Ilium ventosam
Trojani recta-irruunt: maxime vero illustris Hector
Abstrahere cupit: caput autem ipsum animus jubet
Infigere palo, abscissum tenera a cervice.
Sed surge, nec amplius jaceto: pudor autem tuum animum tangat
Patroclum Trojanis canibus ludibrium fieri:
Tibi contumelia, si quid cadaver indigne-acceptum venerit.
Huic autem respondit deinde pedibus-celer nobilis Achilles:
Iri dea, quisnam te deorum mihi nunciam misit.
Illum vero vicissim adloquuta est pedibus-ventosa velox Iris:
Juno me misit Jovis gloriosa conjux:
Neque scit Saturnius in-sublimi-sedens; neque quis alius
Immortalium, qui Olympum valde nivosum habitant.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Πῶς τ' ἄρ' ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκεῖνοι·
Μήτηρ δ' οὔ με φίλη πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι
Πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι.
Στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
Ἄλλου δ' οὔ οἶδα τευ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
Εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅγ', ἔλπομ', ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
Ἔγχεϊ δηϊόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅτι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται.
Ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰὼν, Τρώεσσι φάνηθι,
Αἴκέ σ' ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο Διῒ φίλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσανόεσσαν·
Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται
Τηλόθεν ἐκ νήσου τὴν δήϊοι ἀμφιμάχονται,
Οἵτε πανημέριοι στυγερῷ κρίνονται Ἄρηϊ
Ἄστεος ἐκ σφετέρου, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,

Hanc autem respondens adloquutus-est pedibus celer Achilles:
Et quomodo ire possim ad pugnam? Habent enim arma isti:
Mater autem me cara prius vetuit armari
Quam ipsam reversam oculis viderem.
Pollicita enim est a Vulcano adlaturam *se* arma pulcra.
Alterius autem non ullius scio cujus inclita arma induere possim,
Nisi Ajacis utique scutum Telamonii:
Sed et ipse hic, credo, inter primos versatur,
Hasta cædem-edens Patrocli gratia mortui.
Illum vero vicissim adloquuta est pedibus-ventosa velox Iris:
Bene quidem et nos scimus quod inclita arma detinentur:
Sed sic ad fossam profectus, Trojanis da-te-in-conspectum,
Si forte te veriti abstinuerint pugna
Trojani, respiraverintque Mavortii filii Achivorum
Adflicti *jam*: exigua autem respiratio in prælio.
Illa quidem sic loquuta abiit pedibus velox Iris:
At Achilles surrexit Jovi carus: Minerva vero
Humeris validis circumposuit ægida fimbriatam:
Caput autem ei nube cinctum-ornavit augustissima dearum.
Aurea, eque ipsa accendit flammam collucentem.
Ut vero quum fumus adscendens ex urbe ad ætherem adsurgit
Longe ex insula quam hostes obpugnant,
Qui tota die horrendo decernunt Marte
Urbe *procurrentes* ex sua, ut vero sol occiderit,

Πυρσοί τε φλεγέθουσιν επήτριμοι, ὑψόσε δ' αυγὴ
Γίγνεται αΐσσουσα, περικτιόνεσσιν ιδέσθαι,
Αἴκέν πως σὺν νηυσὶν Ἄρηος ἀλκτῆρες ἵκωνται·
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αιθέρ' ἵκανεν.
Στῆ δ' επὶ τάφρον ιὼν ἀπὸ τείχεος· οὐδ' ες Ἀχαιοὺς
Μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ωπίζετ' εφετμήν.
Ἔνθα στὰς ἤϋσ'· απάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Φθέγξατ'· ατὰρ Τρώεσσιν εν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
Ὡς δ' ὅτ' αριζήλη φωνὴ ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
Ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
Ὣς τότ' αριζήλη φωνὴ γένετ' Αιακίδαο.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αιακίδαο,
Πᾶσιν ορίνθη θυμός· ατὰρ καλλίτριχες ἵπποι
Ἄψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ·
Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, επεὶ ἴδον ακάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
Δαιόμενον· τὸ δ' έδαιε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς.
Τρὶς δ' εκυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' επίκουροι.
Ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
Ἀμφὶ σφοῖς οχέεσσι καὶ ἔγχεσιν· αυτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπ' εκ βελέων ερύσαντες,
Κάτθεσαν εν λεχέεσσι· φίλοι δ' αμφέσταν εταῖροι
Μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεύς,

Continuo et faces-in-speculis-ardent densæ, inque altum splendor
Emicat, finitimi ut-videant,
Si forte cum navibus Martis propulsatores venire velint
Sic ab Achillis capite splendor ad-æthera pertingebat.
Stetit autem ad fossam profectus extra murum: nec tamen Achivis
Miscebatur: matris enim prudens reverebatur præceptum.
Ibi stans clamavit: seorsum et Pallas Minerva
Vociferata-est: et inter Trojanos immensum excitavit tumultum.
Ut vero quum admodum-luculenta vox *fit*, quando clangit tuba
Urbem cingentes hostes propter exitiales:
Sic tunc admodum-luculenta vox erat Æacidæ.
Illi vero ut audiverunt vocem æream Æacidæ,
Omnibus commotus-est animus: pulcri autem jubis equi
Retro currus vertebant: præsagiebant enim clades animo.
Aurigæ autem perculsi sunt, ubi viderunt indefessum ignem
Horrendum super caput magnanimi Pelidæ
Ardentem: illum autem accendebat dea oculis-cæsia Minerva.
Ter quidem super fossam magna voce clamavit nobilis Achilles:
Ter vero turbati sunt Trojani inclitique socii.
Ibidem autem etiam tunc perierunt duodecim viri fortissimi
Impediti et confixi suis curribus et hastis: at Achivi
Læti Patroclum extra tela extractum
Deposuerunt in lectis: cari autem circumstabant socii
Lugentes: atque eos pedibus-velox comitabatur Achilles,

Δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
Κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
Πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
Ἠέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
Φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
Χωρήσαντες, ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους
Ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο πάρος δόρποιο μέδεσθαι·
Ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
Ἕζεσθαι· πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι· κέλομαι γὰρ ἔγωγε
Ἄστυ δὲ νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν ἠῶ δῖαν
Ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεος εἰμέν.
Ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
Τόφρα δὲ ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί.

Lacrimas calidas fundens, postquam adspexit fidum socium
Jacentem in feretro, laceratum acuto ære.
Quem quidem miserat cum equis et curribus
In prœlium, neque rursus recepit reversum.
Solem autem indefessum oculis-magnis-decora veneranda Juno
Misit ad Oceani fluenta invitum redire.
Sol quidem occidit, finemque fecerunt nobiles Achivi
Certaminis asperi et omnibus-æque-gravis pugnæ.
Trojani vero ex-altera-parte ex aspero prœlio
Ut-excusserant, solverunt a curribus veloces equos.
Ad concionem autem congregabantur antequam cœnam curarent:
Erectis autem stantibus concio habita-est, neque sustinuit
Sedere: omnes enim tenebat tremor, eo quod Achilles
In-conspectum-se-dederat: diu enim pugna abstinuerat tristi.
Illis autem Polydamas prudens cœpit concionari
Panthœdes: hic enim solus videbat futura et præterita:
Hectori autem erat sodalis, eademque nocte nati-erant:
Sed hic quidem verbis, ille vero hasta multum superabat.
Hic inter-eos sapiens concionatus-est et dixit:
In-utramque-partem diligenter deliberate, amici: hortor enim ego
In urbem nunc ire, neque exspectare auroram pulcram
In campo prope naves: procul enim a muro sumus.
Quamdiu quidem hic vir Agamemnoni irascebatur nobili,
Tamdiu minus-graves in-pugna erant Achivi.

Χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
Ἐλπόμενος νῆας γ' αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας·
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλείωνα·
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
Μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
Ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται,
Ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται ἠδὲ γυναικῶν.
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι· ὧδε γὰρ ἔσται.
Νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλείωνα
Ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
Αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
Γνώσεται· ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν,
Ὅς κε φύγῃ· πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων· αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο·
Εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα κηδόμενοί περ,
Νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι
Ὑψηλαί τε πύλαι, σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
Μακραὶ, εὔξεστοι, ἐζευγμέναι εἰρύσσονται.
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Στησόμεθ' ἂμ πύργους· τῷ δ' ἄλγιον αἴκ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
Ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
Παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
Εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει,

Gaudebam enim ego veloces juxta naves pernoctans,
Sperans *nos* naves utique capturos utrinque-remis-actas:
Nunc vero graviter timeo velocem Pelidem:
Qualis illius animus violentus, non volet
Manere in campo, in-quo Trojani et Achivi
In medio utrinque vim Martis communem-experiuntur,
Sed de urbeque pugnabit atque uxoribus.
Itaque eamus ad urbem, obsequimini: sic enim erit.
Nunc quidem nox abstinere-fecit velocem Pelidem
Dulcis: si autem nos offenderit hic manentes
Cras progressus cum armis, probe tunc aliquis illum
Adgnoscet: libenter enim pervenerit ad Ilium sacram,
Quicumque effugerit: multos vero canes et vultures comedent,
Trojanorum: utinam sane mihi omnino inauditum tale quid fuerit:
Si vero meis verbis obsequuti fuerimus tristes licet,
Nocte quidem in concione valido-consilio nos-muniemus, urbem au-
Excelsæque portæ, tabulæque ad has aptatæ (tem turres
Longæ, bene-politæ, coagmentatæ tutabuntur.
Mane autem sub aurora armis instructi
Stabimus super turribus; huic autem gravius *fuerit* si voluerit
Profectus a navibus circa murum nobiscum pugnare.
Retro iterum ibit ad naves, postquam arduos-cervicibus equos
Vario cursu satiarit sub urbem vagans:
Intus vero nunc ipsum sua magnanimitas irruere sinet,

Ουδέ ποτ' εκπέρσει, πρίν μιν κύνες αργοὶ έδονται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ιδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν ουκ έτ' εμοὶ φίλα ταῦτ' αγορεύεις,
Ὃς κέλεαι κατὰ άστυ αλήμεναι αὖτις ιόντας.
Ἦ ούπω κεκόρησθε εελμένοι ένδοθι πύργων;
Πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες άνθρωποι
Πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον, πολύχαλκον·
Νῦν δὲ δὴ εξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά·
Πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ερατεινὴν
Κτήματα περνάμεν' ἵκει, επεὶ μέγας ωδύσατο Ζεύς·
Νῦν δ' ότε πέρ μοι έδωκε Κρόνου πάϊς αγκυλομήτεω
Κῦδος αρέσθ' επὶ νηυσὶ, θαλάσσῃ τ' έλσαι Αχαιούς,
Νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ενὶ δήμῳ.
Ου γάρ τις Τρώων επιπείσεται· ου γὰρ εάσω.
Αλλ' άγεθ', ὡς ἀν εγὼν εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Νῦν μὲν δόρπον έλεσθε κατὰ στρατὸν εν τελέεσσιν,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ εγρήγορθε έκαστος·
Τρώων δ' ὅς κτεάτεσσιν υπερφιάλως ανιάζει,
Συλλέξας λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
Τῶν τινα βέλτερόν εστιν επαυρέμεν, ήπερ Αχαιούς.
Πρωῒ δ' ὑπ' ηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Νηυσὶν επὶ γλαφυρῇσιν εγείρομεν οξὺν άρηα.
Ει δ' ετεὸν παρὰ ναῦφιν ανέστη δῖος Αχιλλεύς,
Ἄλγιον αἴκ' εθέλῃσι τῷ έσσεται· ού μιν έγωγε

Nec umquam vastabit, priusquam ipsum canes veloces ederint,
Illum vero torve intuitus adloquutus-est pugnam-expedite-ciens Hector:
Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis,
Qui hortaris in urbem *nos* cogi reversos.
An nondum satiati-estis clausi manendo intra turres?
Antea enim Priami urbem articulate-loquentes homines
Omnes prædicabant divitem-auri, divitem-æris:
Nunc vero jam perierunt ex ædibus pretiosæ-res-reconditæ pulcræ:
Multæ autem jam in-Phrygiam et Mœoniam amabilem
Opes venum--avectæ abiere, postquam magnus iratus-fuit Jupiter:
Nunc vero quum mihi dedit Saturni filius versuti
Gloriam retulisse apud naves, marique conclusisse Achivos,
Stulte, ne jam hæc consilia ostende inter cives:
Non enim quis Trojanorum obtemperabit: neque enim sinam.
Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes.
Nunc quidem cœnam sumite per exercitum turmatim,
Et excubiarum mementote, et vigilate quisque:
Troum vero quicumque de-opibus *periclitantibus* admodum solicitus est,
Collectas-in-unum copiis det publice-absumendas,
Horum aliquem melius est *illis* frui, quam Achivos.
Mane vero sub aurora armis instructi,
Naves juxta cavas excitemus acre prælium.
Sin revera apud naves surrexit-ad-certamen nobilis Achilles,
Gravius si voluerit ei erit: non illum ego sane

Φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Στήσομαι, ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος, ἤ κε φεροίμην.
Ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα·
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ' ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,
Νήπιοι· ἐκ γάρ σφέων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπῄνησαν κακὰ μητιόωντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔτις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες·
Τοῖσι δὲ Πηλείδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
Πυκνὰ μάλα στενάχων· ὥστε λῖς ἠϋγένειος,
Ὧ ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνὴρ
Ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών·
Πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν,
Εἴποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
Ὣς ὁ βαρυστενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
Θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισιν·
Φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν,
Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.
Ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα

Fugiam e pugna horrisona, sed omnino contra
Stabo, vel referet certe magnam victoriam, vel referam.
Communis Mars, et occisorem sæpe occidit.
Sic Hector concionatus-est: Trojani autem adclamarunt,
Vecordes: eorum enim mentes eripuerat Pallas Minerva.
Hectori enim adsensi-sunt perniciosa consilia-danti,
Polydamanti vero nullus, qui bonum protulerat consilium.
Cœnam deinde sumserunt per exercitum: at Achivi
Tota-nocte Patroclum edebant-gemitus lugentes:
Illis autem Pelides densum-suspiriis exortus-est luctum,
Manibus homicidis impositis pectoribus sodalis,
Crebros admodum edens-gemitus: sicut leo bene barbatus,
Cui nempe scymnos venaticus surripuerit vir
Silva ex densa: ille vero tristatur sero quam advenerit:
Multas autem continuo convalles obit viri vestigia indagans,
Sicubi inveniat: perquam enim acris ira corripit.
Sic is graviter-suspirans dixit inter Myrmidonas:
O dii, irritum prorsus verbum effudi die illo.
Bono-animo-esse-jubens heroem Menœtium in ædibus:
Dicebam enim ei in Opunta inclitum filium reducturum,
Ilium ut evastasset, nactusque esset prædæ portionem.
Sed non Jupiter hominibus cogitata omnia perficit,
Ambos enim fato-fatum-est eamdem terram rubefacturos
Hic in Troja: neque enim me reversum

Δέξεται εν μεγάροισι γέρων ιππηλάτα Πηλεύς,
Ουδὲ Θέτις μήτηρ, αλλ' αυτοῦ γαῖα καθέξει.
Νῦν δ' επεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
Ού σε πρὶν κτεριῶ πρίν γ' Έκτορος ενθάδ' ενεῖκαι
Τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς αποδειροτομήσω
Τρώων αγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσί κορωνίσι κείσεαι αὔτως.
Αμφὶ δέ σε Τρωαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
Κλαύσονται, νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσαι·
Τὰς αυτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
Πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ανθρώπων.
Ὣς ειπὼν, ετάροισιν εκέκλετο δῖος Αχιλλεύς,
Αμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, όφρα τάχιστα
Πάτροκλον λούσειαν άπο βρότον αιματόεντα.
Οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν εν πυρὶ κηλέῳ,
Εν δ' άρ' ὕδωρ έχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ελόντες·
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ άμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Αυταρ επειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ενὶ ήνοπι χαλκῷ,
Καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε, καὶ ήλειψαν λίπ' ελαίῳ·
Εν δ' ωτειλὰς πλῆσαν αλείφατος εννεώροιο.
Εν λεχέεσσι δὲ θέντες, εανῷ λιτὶ κάλυψαν
Ες πόδας εκ κεφαλῆς καθύπερθε δὲ φάρεϊ λευκῷ.
Παννύχιοι μὲν έπειτα πόδας ταχὺν αμφ' Αχιλῆα

Excipiet in ædibus senex equûm-agitator Peleus,
Neque Thetis mater, sed hic terra tenebit.
Nunc vero quandoquidem, Patrocle, te posterior subeo terram,
Non tibi ante justa-faciam, quam Hectoris huc adtulero
Arma et caput magnanimi tui interfectoris:
Duodecim vero ante rogum cervices-abscindam
Trojanorum præclaris filiis, de te interfecto iratus.
Interea vero mihi apud naves nigras jacebis sic:
Circumque te Trojanæ et Dardanides profundos-sinus-habentes
Plorabunt, noctesque et dies lacrimas-fundentes:
Quas ipsi-labore-adquisivimus vique hastaque longa,
Opulentas evastantes civitates articulate-loquentium-hominum.
Sic fatus, socios jussit nobilis Achilles,
Igne circumdare positum tripodem magnum, ut celerrime
A Patroclo abluerent tabum cruentum.
Illi vero aptum-ad lavacra tripodem statuerunt in ignem ardentem,
Aquam autem infuderunt, subtusque ligna accenderunt adlata:
Ventrem quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua.
Ut vero fervefacta-est aqua in sonoro ære,
Tum statim laveruntque et unxerunt pingui oleo:
Vulnera autem repleverunt unguento novenni:
In lectisque positum, peplo subtili texerunt
Ad pedes a capite: desuper autem palla candida.
Tota-nocte quidem deinde pedibus celerem circa Achillem

Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
Ἔπρηξας καὶ ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· ἦ ῥά νυ σεῖο
Ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
Ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
Πῶς δὴ ἔγωγ' (ἣ φημὶ θεάων ἔμμεν' ἀρίστη,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις)
Οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
Ἄφθιτον, ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισιν,
Χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο Κυλλοποδίων.
Τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα ἑλισσόμενον περὶ φύσας,
Σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν,
Ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο·
Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
Ὄφρά οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα,
Ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω

Myrmidones Patroclum gemitus-edebant lugentes.
Jupiter autem Junonem adloquutus-est sororem conjugemque:
Et perfecisti opus tamdem magnis-oculis-decora veneranda Juno,
Excitato *scilicet* Achille pedibus-celeri: te nimirum
Ex ipsa nati sunt comantes Achivi.
Ei vero respondit deinde magnis-oculis-decora veneranda Juno:
Importunissime Saturnie, qualem orationem habuisti?
Vel jam aliquis homo homini perfecerit,
Qui tamen mortalisque est, neque tot consilia novit:
Quomodo ergo ego, (quæ ajo dearum me esse præstantissimam,
Utroque, genereque, et quod tua uxor
Vocor: tu vero omnibus immortalibus imperas)
Non debui Trojanis ira-accensa mala machinata-esse?
Sic illi quidem talia inter se loquebantur.
Vulcani autem pervenit ad-domum Thetis pedes-argentea
Immortalem, stellatam, insignem inter immortales,
Æream, quam quidem ipse fecerat Claudus.
Illum vero invenit sudantem versantem *se* circa folles,
Studiose-agentem: tripodas enim viginti omnino fabricabatur,
Qui starent ad parietem bene fundatæ domus:
Aureas autem ipsis rotas unicuique fundo subdiderat,
Ut ei sponte-sua divinum ingrederentur cœtum,
Ac rursus domum redirent, mirabile visu.
Illi autem in tantum quidem perfecti erant, aures vero nondum

Δαιδάλεα προσέκειτο, τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς·
Ὄφρ' ὅγε ταῦτ' επονεῖτο ιδυίῃσι πραπίδεσσιν,
Τόφρα οἱ εγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις αργυρόπεζα.
Τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος,
Καλὴ, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ονόμαζεν·
Τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ικάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αιδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν ούτι θαμίζεις·
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε δῖα θεάων.
Τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν επὶ θρόνου αργυροήλου,
Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον·
Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει.
Τὴν δ' ημείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Ἦ ῥά νύ μοι δεινή τε καὶ αιδοίη θεὸς ένδον,
Ἥ μ' εσάωσ' ὅτε μ' άλγος αφίκετο τῆλε πεσόντα,
Μητρὸς εμῆς ιότητι κυνώπιδος, ἥ μ' εθέλησεν
Κρύψαι χωλὸν εόντα· τότ' ἂν πάθον άλγεα θυμῷ,
Ει μή μ' Ευρυνόμη τε Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Ευρυνόμη θυγάτηρ αψορρόου Ωκεανοῖο.
Τῇσι πάρ' εινάετες χάλκευον δαίδαλα πολλά,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' έλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους,
Εν σπῆι γλαφυρῷ· περὶ δε ῥόος Ωκεανοῖο

Artificiosæ additæ-erant, quas quidem adparabat, cudebatque clavos:
Cum his hæc conficiebat sapienti consilio,
Interea ad eum prope accessit dea Thetis pedes-argentea.
Illam autem vidit progressa Charis vittis-elegantibus-nitida,
Pulcra, quam uxorem duxerat inclitus Vulcanus.
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque: (mum,
Quam-ob-rem, Theti sinuoso-peplo-induta, venis ad-nostram do-
Venerandaque dilectaque? Antea quidem nequaquam sæpe veniebas:
Sed sequere ulterius, ut tibi hospitales-epulas adponam.
Sic loquuta, ulterius ducebat augustissima dearum:
Hanc quidem deinde sedere-fecit in sede argenteis-clavis-distincta,
Pulcra, vario-artificio-facta: scabellum vero pedibus suberat.
Vocavit autem Vulcanum inclitum-artificem, dixitque sermonem:
Vulcane, prodi huc, Thetis aliqua utique-in-re tui-indiget.
Huic vero respondit deinde inclitus Vulcanus:
Profecto mihi omnino colendaque et veneranda dea intus,
Quæ me servavit quando me dolor occupavit longe prolapsum,
Matris meæ propter consilium impudentis, quæ me voluit
Occultasse, claudus quum essem: tum sane passus-forem dolores animo,
Nisi me Eurynomeque Thetisque excepisset sinu:
Eurynome filia refluí Oceani.
Has apud per novennium fabricavi artificiosa multa,
Fibulasque, tortilesque armillas, fistulasque, et torques,
In specu concava: circum autem fluentum Oceani

Ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
Ἤδεεν οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
Ἀλλὰ Θέτις τε καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν αἵ μ' ἐσάωσαν.
Ἣ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεὼ
Πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν·
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλά,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι, ὅπλα τε πάντα.
Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
Φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρὸς, ὅπλα τε πάντα
Λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο.
Σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ,
Αὐχένα τε στιβαρὸν καὶ στήθεα λαχνήεντα.
Δῦ δὲ χιτῶν'· ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ· βῆ δὲ θύραζε
Χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι
Χρύσειαι, ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι.
Τῇς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ,
Καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν.
Αἱ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔρρων,
Πλησίον ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τίπτε, Θέτι τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
Αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
Αὔδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,

Spuma murmurans fluebat immensum: neque quis alius
Norat neque Deorum neque mortalium hominum,
Sed Thetisque et Eurynome aderant quæ me servarunt.
Hæc nunc nostram ad-domum venit: ideo me admodum decet
Omnia Thetidi comas-pulcræ præmia-salutis solvere.
Sed tu quidem nunc ei adponito epulas-hospitales lautas,
Dum ego folles reponam, instrumentaque omnia.
Dixit, et ab incudis-stipite vastus ardens *deus* surrexit
Claudicans, subtus autem tibiæ multo molimine-ferebantur imbecillæ.
Folles quidem seposuit ab igne, instrumentaque omnia
Arcam in argenteam collecta-collocavit, quibus opus-faciebat:
Spongia autem undequaque ora et ambas manus abstersit,
Cervicesque validas et pectora hirsuta.
Induit vero tunicam: accepitque sceptrum crassum: et exiit foras
Claudicans; ancillæ vero validis ibant-passibus sustentantes regem
Aureæ, vivis adolescentibus similes.
Quibus quidem mens inest in præcordiis, inest et vox,
Et vis, ab immortalibus autem diis opera doctæ-sunt.
Hæ quidem a latere regis sedulo-ibant: ille vero ægre-gradiens,
Prope ubi Thetis, in throno consedit fulgido,
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque:
Quam-ob-rem, Theti sinuoso-induta-peplo, venis nostram ad-domum,
Veneranda dilectaque? Antea quidem haudquaquam sæpe veniebas:
Eloquere, quod habes-in-animo: perficere autem me animus jubet,

Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰδακρυχέουσα·
Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρά,
Ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
Ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν.
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνήν,
Πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα· ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
Κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος· ἄλλα δέ μοι νῦν.
Υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι τε τραφέμεν τε,
Ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
Τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
Νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω,
Ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
Κούρην ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
Τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἤτοι ὁ τῆς ἀχέων, φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
Εἴων ἐξιέναι· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
Ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠναίνατο λοιγὸν ἀμῦναι·

Si possum utique perficere, et si perfici potest.
  Huic autem respondit deinde Thetis lacrimas-efundens:
Vulcane, an omnino jam ulla quotquot deæ sunt in Olympo,
Tot mente sua pertulit mœrores graves,
Quot mihi præ omnibus Saturnius Jupiter dolores dedit?
Unam quidem me ex aliis marinis homini conjugem-subjecit,
Æacidæ Peleo, et sustinui hominis cubile,
Admodum invita: is quidem jam senio gravi
Iacet in ædibus confectus; alios vero mihi nunc *dolores dedit Jupiter.*
Filium postquam mihi dedit peperisseque enutrisseque,
Præstantissimum heroum qui succreverat plantæ similis,
Eum quidem ego educatum tamquam plantam in-fœcundo-loco agri,
Navibus misi rostratis ad Ilium,
Contra Trojanos pugnaturum: hunc autem non recipiam rursus
Domum reversum in ædes Peleias:
Sed et quamdiu mihi vivit et videt lumen solis,
Tristatur, neque quid ei possum auxiliari profecta.
Puellam quam quidem ei præmium-electum-dederant filii Achivorum,
Hanc rursus e manibus abstulit rex Agamemnon.
Is sane hujus gratia mœrens, præcordiis tabescebat: at Achivos
Trojani ad puppes actos concluserunt, neque foras
Sinebant exire: hunc autem precati-sunt primores
Argivorum, et multa inclita dona recensita-pollicebantur.
Ibi ille quidem deinceps abnuit exitium arcere:

Αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσεν,
Πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσεν.
Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
Καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων
Πολλὰ κακὰ ῥέξαντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκεν.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Υἱεῖ ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Καὶ καλὰς κνημῖδας ἐπισφυρίοις ἀραρυίας,
Καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος,
Τρωσὶ δαμείς· ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
Νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι·
Ὥς οἱ τεύχεα καλὰ παρέσσεται οἷά τις αὖτε
Ἀνθρώπων πολέων θαυμάσσεται ὅς κεν ἴδηται.
Ὣς εἰπὼν, τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας·
Τὰς δ' ἐς πῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι·
Φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων,
Παντοίην εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,
Ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι παρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε,
Ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
Χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,

Sed ille Patroclum suis armis induit,
Misitque eum in pugnam, multumque una populum præbuit.
Toto vero die pugnarunt ad Scæas portas.
Et omnino eo ipso die urbem expugnassent, nisi Apollo
Magnam cladem quum-jam-fecerat, Menœtii fortem filium
Occidisset inter primipilares, et Hectori gloriam dedisset.
Hujus gratia nunc ad tua genua accedo, si volueris
Filio meo brevi-morituro dare clypeum et galeam,
Et pulcre ocreas fibulis apte-junctas,
Et thoracem: etenim qui erat ei, perdidit fidus sodalis,
A Trojanis domitus: hic vero jacet super terram animo dolens.
Huic vero respondit deinde inclitus Vulcanus:
Bono-sis-animo, ne tibi hæc menti tuæ solicitudini-sint.
Utinam enim ipsum a morte horrisona sic possem
Seorsum abscondere, quando eum fatum grave occupabit:
Ut ei arma pulcra aderunt qualia quilibet certe
Hominum multorum admirabitur qui quidem viderit.
Sic loquutus, illam quidem reliquit illic, abiitque ad folles:
Illos autem recta contra ignem vertit, jussitque operari:
Folles autem in fornacibus viginti omnino spirabant,
Omnigenum facilem-inflatu spiritum emittentes,
Nunc quidem properanti *qualis* inserviret, nunc vero contra,
Quemadmodum Vulcanusque vellet et opus perfici posset.
Æs autem in igne posuit indomitum, stannumque,

Καὶ χρυσὸν τιμῆντα, καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα· γέντο δὲ χειρὶ
Ῥαιστῆρα κρατερὴν, ἑτέρηφι δὲ γέντο πυράγρην.
Ποίει δὲ πρώτιστα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν,
Τρίπλακα, μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
Πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Ποίει δαίδαλα πολλὰ ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα, σελήνην τε πλήθουσαν.
Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ Ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει.
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων
Καλάς· ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν εἰλαπίναι τε·
Νύμφας δ' ἐκ θαλάμων, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,
Ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ, πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει·
Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
Αὐλοὶ φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ προθύροισιν ἑκάστη.
Λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι· ἔνθα δὲ νεῖκος
Ὠρώρει· δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς

Et aurum pretiosum, et argentum: deinde vero
Posuit in stipite magnam incudem: sumsit autem manu
Malleum gravem, alteraque sumsit forcipem.
Fecit autem primo scutum magnumque solidumque, (fulgidum.
Undequaque artificio-vario exornans, orbemque extimum circumdedit
Triplicem candentem, et ab *extra nexit* argenteum lorum.
Quinque autem ipsius erant scuti plicæ: et in eo
Fecit artificiosa multa sapienti mente.
In *eo* quidem terram finxit, *finxit* et cælum, et mare,
Solemque indefessum, Lunamque plenam:
Finxit et sidera omnia quibus cælum redimitum-ornatur,
Pleiadasque, Hyadasque, roburque Orionis,
Ursamque quam et Plaustrum vulgo vocant,
Quæ ibidem vertitur, et Oriona observat:
Sola autem exsors est lavacrorum Oceani.
Fecit in *eo* duas urbes articulate-loquentium hominum
Pulcras: in una quidem nuptiæque erant conviviaque-solemnia:
Sponsas autem ex thalamis, thædis adlucentibus,
Ducebant per urbem, crebroque hymenæus excitabatur clamore:
Adolescentes autem saltatores in-orbem-agebant-se, interque eos
Citharæque sonum edebant: mulieres vero
Stantes admirabantur in vestibulis unaquæque:
Populi autem in foro erant frequentes; ibi autem contentio
Orta erat: duo viri contendebant gratia mulctæ

Ἀνδρὸς ἀποφθιμένου· ὁ μὲν εὔχετο πάντ' ἀποδοῦναι,
Δήμῳ πιφαύσκων· ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι.
Ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι.
Λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
Κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον· οἱ δὲ γέροντες
Εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις, ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ.
Σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων.
Τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς δ' ἐδίκαζον.
Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα,
Τῷ δόμεν ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴποι.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύω στρατοὶ εἵατο λαῶν,
Τεύχεσι λαμπόμενοι· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
Ῥύατ' ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.
Οἱ δ' ἴσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην,
Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ὥς τε θεώ περ
Ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι
Ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν·
Ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.

Propter virum interfectum: alter quidem adfirmabat omnia reddidisse,
Populo declarans: alter vero negabat quidquam accepisse.
Ambo vero cupiebant testibus-datis litem ad exitum perducere.
Cives autem utrisque adclamabant, hinc inde fautores:
Præcones vero populum sedabant: at seniores
Sedebant super politos lapides sacro in circulo:
Sceptra vero præconum in manibus habebant vocibus-aerem-replentium.
Cum his deinde exsurgebant, et alternatim sententias-ferebant.
Jacebant autem in medio duo auri talenta,
Ei danda qui inter hos sententiam rectissime diceret.
Alteram vero urbem duo exercitus obsidebant copiarum,
Armis fulgentes: bifariam autem ipsis placebat consilium,
Aut evertere, aut in-duas-partes omnia dividere
Opes *scilicet* quantas oppidum amœnum intus continet.
Illi vero nequaquam parebant, sed ad insidias clam-armabantur.
Murum quidem conjugesque dilectæ et parvi liberi
Custodiebant supra-stantes, interque viri quos tenebat senectus.
Ipsi vero profecti-sunt: dux-erat autem iis Mars et Pallas-Minerva,
Ambo aurei, aureas et vestes induti erant,
Pulcri et magni cum armis, sicut dii scilicet
Utrinque perinsignes: populi enim humiliores erant.
Qui quum jam pervenerant ubi illis videbatur insidiis-agendum
Apud fluvium, ubi et aquatio erat omni pecori:
Ibi hi consederunt tecti corusco ære.

Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
Οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες
Τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ' οὔτι προνόησαν.
Οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα
Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
Αργεννῶν οἰῶν· κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
Ειράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον· αἶψα δ' ἵκοντο.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν.
Εν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ' ὀλοὴ Κὴρ,
Ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
Ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖιν.
Εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν.
Ὡμίλευν δ' ὥστε ζωοὶ βροτοὶ, ἠδ' ἐμάχοντο,
Νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνειῶτας.
Εν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακὴν, πίειραν ἄρουραν,
Ευρεῖαν, τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
Ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου
Δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,

His vero deinde seorsum duo speculatores sedebant a-copiis,
Observantes siquando oves viderent et nigros boves.
Illi vero statim progrediebantur, duoque una sequebantur pastores,
Oblectantes-se fistulis: insidias enim neutiquam præsenserant.
Ii quidem his profectis incurrerunt, et continuo
Prædantes abducebant boum armenta et greges pulcros
Candidarum ovium: interficiebant autem insuper pastores.
Illi vero ut audierunt magnum tumultum apud boves,
Pro concione sedentes, confestim equos
Adscendentes pedes-In-altum-adtollentes insequuti-sunt: moxque per-
Consistentes vero pugnabant pugnam fluvii propter ripas, (venerunt.
Feriebantque invicem se æratis hastis.
Inter-eos autem Discordia versabantur et Tumultus, et exitiale Fatum,
Alium vivum tenens recens-vulneratum, alium illæsum,
Alium interfectum per prælium trahebat pedibus. (humano.
Vestem autem habebat circum-humeros prorsus-cruentam sanguine
Versabantur vero ibi tamquam vivi homines, atque pugnabant,
Cadaveraque utrinque trahebant interemta.
Posuit in eo navale molle, pingue arvum;
Latum, tertiatum: multi autem aratores in ipso
Juga convertentes agebant huc et illuc.
Ii autem quoties reversi pervenirent ad finem arvi,
Iis tunc in manus poculum prædulcis vini
Dabat vir obiens: illi autem convertebant-se ad *suos quisque* sulcos,

Ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
Ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει,
Χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ περὶ θαῦμ' ἐτέτυκτο.
Ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήϊον· ἔνθα δ' ἔριθοι
Ἤμων ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πῖπτον ἔραζε,
Ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο,
Τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες,
Ἀσπερχὲς πάρεχον· βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
Σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
Κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο·
Βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναῖκες
Δεῖπνον ἐρίθοισιν, λεύκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον.
Ἐν δ' ἐτίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν,
Καλὴν, χρυσείην· μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν·
Ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν.
Ἀμφὶ δὲ κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσεν
Κασσιτέρου· μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτὴν,
Τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτε τρυγόῳεν ἀλωήν.
Παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι ἀταλὰ φρονέοντες
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
Τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
Ἱμερόεν κιθάριζε· λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν

Cupidi novalis profundi ad terminum perveniendi.
Ipsum autem nigricabat a tergo, versoque-aratris simile-erat,
Aureum licet esset: hoc sane ingens miraculum effictum-erat.
Posuit in *eo* et separatum agrum profundæ segetis: in quo operarii
Metebant acutas falces in manibus tenentes.
Manipuli autem alii quidem recta serie densi cadebant in-terram,
Alios vero manipulorum-ligatores vinculis constringebant.
Tres autem manipulorum-ligatores sequentes instabant: at pone
Pueri manipulos-colligentes, in ulnis ferentes,
Usque porrigebant: rex vero inter hos silentio
Sceptrum tenens stabat super manipulorum-serie lætus corde.
Præcones autem seorsum sub quercu convivium adparant:
Bovem vero mactatum magnum hinc-inde curabant: mulieres autem
Cœnam operariis albas farinas multas immiscebant.
Posuit in *eo* et uvis admodum gravatam vineam,
Pulcram, auream: nigri autem per *eam* racemi erant:
Stabat autem innixa-palis ex-ordine argenteis.
Circum autem cyaneam fossam, circum et septum duxit
Stanni: una autem sola semita erat ad eam,
Qua ibant bajuli, quando vindemiarent vineam.
Virgunculæ autem et adolescentuli teneris animis
Textilibus in qualis portabant prædulcem fructum.
His vero in mediis puer cithara arguta
Suaviter personabat: chorda autem eleganter succinebat

Λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ὁμαρτῇ
Μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε, ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
  Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
Αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο κασσιτέρου τε,
Μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε
Πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, περὶ ῥοδανὸν δονακῆα.
Χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσιν
Τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο·
Σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσιν
Ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ μακρὰ μεμυκὼς
Ἕλκετο· τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἠδ' αἰζηοί.
Τὼ μὲν ἀναρρήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην,
Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
Αὔτως ἐνδίεσαν, ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
Οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
Ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον, ἔκ τ' ἀλέοντο.
  Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις
Ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,
Σταθμούς τε, κλισίας τε, κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς.
  Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.
Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.

Tenella voce: hi autem ferientes-*terram* simul
Cum-cantuque sibiloque, pedibus tripudiantes sequebantur.
  In *eo* et armentum fecit boum capita-alte-ferentium:
Ipsæ autem boves ex auro effictæ erant stannoque,
Quæ cum mugitu ex stabulo ruebant ad pascua
Præter fluvium resonantem, admodum rapidum cannis-abundantem:
Aurei autem pastores una ibant cum bobus
Quatuor, novemque illos canes pedibus celeres sequebantur;
Adspectu-autem-terribiles leones duo inter primas boves
Taurum graves-gemitus-erumpentem tenebant: is autem alter mugiens
Trahebatur: cumque canes recepturi-sequebantur et juvenes.
Illi quidem discerpta bovis magni pelle,
Viscera et nigrum sanguinem hauriebant: pastores vero
Frustra insequebantur, veloces canes hortatibus incitantes.
Illi enim mordere quidem recusabant aversi a leonibus
Stantes autem admodum prope latrabant, et evitabant.
  Fecit in *eo* et pascuum inclitus Vulcanus
Amœno in saltu magnum ovium candidarum,
Stabulaque, tuguriaque, tectaque ovilia.
  In *eo* et chorum vario-effinxit-artificio inclitus Vulcanus,
Ei similem qualem olim in Cnosso lata
Dædalus concinnavit comas-pulcræ Ariadnæ.
Ibi quidem adolescentes, et virgines formosæ
Tripudiabant, alter alterius ad carpum manus tenentes.

Τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας
Εἵατ' ἐϋννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
Καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
Εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
Οἱ δ' ὁτὲ μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσιν
Ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται αἴκε θέῃσιν·
Ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισιν.
Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος
Τερπόμενοι· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
Ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
Τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς·
Τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν, κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Καλὴν, δαιδαλέην· ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκεν.
Τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας.
Ἡδ' ἴρηξ ὡς, ἆλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
Τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

Horum autem illæ quidem tenues linteas-vestes habebant, illi vero tunicas
Induti erant bene-textas, leniter nitentes oleo:
Et hæ quidem pulcras coronas gerebant, illi vero gladios.
Habebant aureos *pendentes* ab argenteis balteis.
Hi autem quandoque *in orbem* discurrebant doctis pedibus
Leviter admodum, veluti quum aliquis rotam aptatam manibus
Sedens figulus tentat si currat:
Quandoque autem rursus discurrebant per ordines invicem.
Multa vero pulcram choream circumstabat turba
Oblectantes-se: duo autem saltantes-in-caput inter ipsos
Cantum exordientes agebant-se per medios.
Posuit in *eo* et fluvii magnum robur Oceani,
Orbem propter extremum scuti affabre facti.
At postquam fabricatus-erat scutum magnumque solidumque,
Fecit ei thoracem fulgentiorem ignis splendore:
Fecit ei et cassidem gravem temporibus quadrantem,
Pulcram, artificiosam: auream que cristam inseruit.
Fecit ei et ocreas ductili stanno.
At postquam omnia arma elaborarat inclitus Vulcanus,
Coram matre Achillis posuit sublata:
Illa vero accipiter tamquam, desiliit ab Olympo nivoso,
Arma coruscantia a Vulcano ferens.

ARGUMENTUM

LIBRI XIX. ILIADIS.

Orta luce Thetis Achilli arma vulcania adfert, eumque rursut ad belli societatem impellit; Patrocli autem corpus divinis perfundis odoribus, ut ad sepulturam integrum duret (1-39). Achilles, advocata concione, iracundiam suam abolitione deponit, atque e vestigio prælium postulat (40-73). Agamemnon vicissim confitetur errorem suum, simul reconciliatio dona offert, per Ulissem legatum promissa: sed ea ille negligens, quippe ultioni intentus, prœlium poscere instat (74-153). Tamdem cedit Ulissi exspectandum esse monenti, dum copiæ prandcrint, recipitque coram concione dona et ipsam Briseidem, contentionis causam, quam intactam reddere se Agamemnon per sacrificium adjurat (154-275). Dona ex publico loco in tabernaculum Achillis transferuntur, ubi mulieres Patroclum gemunt, et ipse denuo lamentatur heros; qui, exercitu cibum capiente, pertinaciter abstinet (276-339). Is igitur a Minerva cœlo demissa recreatur, mox novis armis accingitur, currum conscendit cum Automedonte, atque, auditis ex altero equorum fatis suis, prodigus vitæ in aciem educit (340-424).

Ταῦ δ' ἀπέληγε χόλοιο, καὶ ἔκθορε δῖος Ἀχιλλεύς.

Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
Ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα·
Εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱόν,
Κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Μύρονθ'· ἡ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον ἐμὸν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ
Κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
Τύνη δ' Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
Καλὰ μάλ', οἷ' οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκεν
Πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
Ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων ὡσεὶ σέλας ἐξεφάανθεν·
Τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.

Aurora quidem croceo-peplo-induta ab Oceani fluentis
Exoriebatur, ut immortalibus lucem ferret et mortalibus.
Illa vero ad naves pervenit a deo dona ferens:
Invenit autem Patroclo circumfusum suum carum filium,
Plorantem stridule: multi autem circum ipsum socii
Lamentabantur: illa inter hos adstitit augustissima dearum,
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque:
Fili mi, hunc quidem sinamus dolentes licet
Jacere, quandoquidem primum Deorum consilio interfectus est:
Tu vero a Vulcano adlata inclita arma accipe,
Pulcra admodum, qualia nondum quisquam vir humeris gestavit.
Sic sane loquuta Dea arma deposuit
Ante Achillem: illa vero sonitum-edidere facta-artificiose omnia.
Myrmidonas vero omnes cepit tremor, neque quis sustinuit
Contra adspicere, sed territi-diffugerunt: at Achilles
Ut vidit, statim ipsum magis subiit ira: intus autem illi oculi
Terribiliter sub palpebris tamquam flamma micuerunt:
Oblectabatur autem in manibus tenens dei splendida dona.

Αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἐτάρπετο δαίδαλα λεύσσων,
Αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν, οἷ ἐπιεικὲς
Ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι·
Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Μυῖαι καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς
Εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν,
(Ἐκ δ' αἰὼν πέφαται) κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπείη.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα
Μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἤν περ γὰρ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
Αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων.
Ἀλλὰ σύγ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
Μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκεν.
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
Στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη.
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσεν δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' οἵπερ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,

At postquam mente sua delectatus est artificiosa adspiciens,
Continuo matrem suam verbis volucribus adloquutus est:
Mater mea, hæc quidem arma deus dedit, qualia par
Opera esse immortalium, neque mortalem virum perfecisse:
Nunc vero ego quidem me armabo: sed perquam graviter
Timeo, ne mihi interea Menœtii fortem filium
Muscæ ingressæ per ære-inflicta vulnera
Vermes intus generent, deturpentque cadaver,
(Vita autem ademta est) inque corpore omnia putrescant.
Ei autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea,
Fili, ne tibi hæc in animo tuo sint curæ.
Ab hoc quidem ego conabor arcere improba examina
Muscas, quæ sane viros pugna-interfectos comedunt.
Etsi enim jaceret vel integrum in annum,
Usque ei erit corpus incorruptum, aut etiam melius.
Quin tu ad concionem vocatis heroibus Achivis,
Ira renunciata Agamemnoni pastori populorum,
Continuo prorsus ad pugnam armator, induceque fortitudinem.
Sic quidem fata, animos audentissimos immisit.
Patroclo vero ambrosiam et nectar rubrum
Instillavit per nares, ut ei corpus incorruptum esset:
At ille ibat propter littus maris nobilis Achilles,
Horrendum vociferans, excitabatque heroas Achivos.
Et quicumque etiam antea navium in cœtu solebant permanere,

Οἵ τε κυβερνῆται, καὶ ἔχον οἰήια νηῶν,
Καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν σίτοιο δοτῆρες.
Καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
Τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά.
Καδδὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
Αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἕλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
Ἔπλετο σοὶ καὶ ἐμοί, ὅτε νῶϊ περ ἀχνυμένω κῆρ
Θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης,
Τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας·
Τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας,
Δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.

Quique gubernatores, et tenebant clavos navium,
Et promi-condi apud naves erant cibi dispensatores.
Et jam hi tunc sane ad concionem ibant, quod Achilles
In conspectum-se-dederat, diu enim pugna abstinuerat tristi.
At duo claudicantes ibant Martis famuli,
Tydidesque bellator-stabilis, et nobilis Ulysses,
Hastæ innixi: adhuc enim habebant vulnera gravia.
In prima autem concione consederunt profecti.
At ultimus venit Rex virorum Agamemnon,
Vulnus habens: etenim illum in aspera pugna
Vulneraverat Coon Antenorides ærata hasta.
Verum postquam omnes congregati sunt Achivi,
Inter eos exsurgens loquutus est pedibus celer Achilles:
Atride, omnino utique hoc ambobus utilius
Erat tibi, et mihi, quandoquidem nos dolentes corde
Animum-rodente contentione irati fuimus gratia puellæ,
Hanc si debuisset in navibus occidisse Diana sagitta,
Die illo, quo ego cepi Lyrnessum populatus:
Tum sane non tot Achivi mordicus prehendissent immensum solum,
Hostium manibus-strati, me iram-fovente.
Hectori quidem et Trojanis hoc utilius: at Achivos
Diu meæ et tuæ contentionis memores-fore puto.
Sed ea quidem ante-acta-esse sinemus, dolentes licet,
Animo in pectoribus nostro domito necessitate.

Νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
Ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
Ὄτρυνον πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών,
Αἴκ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν· ἀλλά τιν' οἴω
Ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγησιν
Δηΐου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ ἐχάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν
Ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ, ἐπιστάμενόν περ ἐόντα.
Ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι,
Ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σύνθεσθ', Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος.
Πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
Καί τέ με νεικείεσκον· ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
Ἀλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννύς,
Οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
Ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
Ἀλλὰ τί κεν ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ.

Nunc vero ego sane impono-finem iræ, neque omnino me par est
Pertinaciter usque irasci: sed age ocyus
Hortatibus-concita ad prælium comantes Achivos,
Ut adhucdum Troum periculum-faciam obviam profectus,
Num velint apud naves pernoctare: sed aliquem puto
Libenter ipsorum genu flexurum esse, qui quidem effugiat
Ardenti e prælio *fugatus vi* hastæ nostræ.
Sic dixit: læti autem sunt bene-ocreati Achivi
Iræ quum renunciasset magnanimus Pelides.
Inter hos autem loquutus est rex virorum Agamemnon,
Ex-eo-ipso-loco e sede, neque in medios prodiens stabat:
O amici, heroes Danai, famuli Martis,
Stantem quidem decet *vos* audire, neque convenit
Interpellare: grave enim, peritus licet quis sit.
Virorum autem in magno tumultu quomodo quis audire possit,
Vel dicere? Impeditur autem canorus licet concionator.
Ad Pelidem quidem ego orationem-dirigam: sed vos ceteri
Consensu-favete, Achivi, sermonemque diligenter cognoscite quisque:
Sæpe jam mihi hunc Achivi sermonem dixerunt,
Et mihi conviciati-sunt: ego autem non in causa sum,
Sed Jupiter et Fatum, et noctivaga Erinnys,
Qui mihi in concione menti injecerunt sævam noxam,
Die illo, quo Achillis præmium ipse abstuli.
Sed quid facerem? Deus omnia perficit.

Πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, πάντας ἀᾶται,
Οὐλομένη, τῆς μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
Πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥγε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησεν·
Καὶ γάρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο, τόν περ ἄριστον
Ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φασ' ἔμμεναι· ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη θῆλυς ἐοῦσα, δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν,
Ἤματι τῷ ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Αλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
Ἤτοι ὅγ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσιν·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει.
Σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
Τῶν ἀνδρῶν γενεῆς οἵθ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσίν.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
Ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
Εἰ δ' ἄγε, νῦν μοι ὄμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὅρκον,
Ἦ μὲν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν
Ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔτι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
Ἀλλ' ὄμοσεν μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπεν ῥίον Οὐλύμποιο,

Veneranda Jovis filia Ate, quæ omnes infestat,
Perniciosa, hujus quidem molles pedes: non enim ad solum
Adpropinquat, enimvero illa per virorum capita incedit,
Lædens homines: alterum enim saltem *concertantium* malo-irretit,
Etenim jam olim Jovem læsit, quem tamen potentissimum
Hominum et deorum dicunt esse: sed sane etiam hunc
Juno, fœmina licet sit, dolis decepit,
Die illo quo erat vim Herculeam
Alcmena paritura pulcris-cincta-muris in Thebe.
Ille sane glorians dixerat inter omnes deos:
Auscultate mihi, omnesque dii, omnesque deæ,
Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
Hodie virum in-lucem partuum-doloris-præses Ilithyia
Edet, qui omnibus finitimis imperabit,
Eorum hominum ex genere qui sanguine ex meo sunt.
Hunc vero dolos-meditans adloquuta est veneranda Juno:
Mentieris, neque finem tamdem sermoni impones.
Eja age, nunc mihi jura, Olympie, firmum jusjurandum
Revera cum omnibus finitimis imperaturum
Quisquis die hoc ceciderit intra pedes mulieris
Eorum hominum, qui tui ex sanguine sunt generis.
Sic dixit: Jupiter autem neutiquam fraudem intellexit,
Sed juravit magnum juramentum, deinde vero magnum malum-accepit:
Juno autem impetu-facto reliquit verticem Olympi,

Καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαϊκὸν, ἔνθ' ἄρα ᾔδη
Ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο·
Ἡ δ' ἐκύει υἱὸν, ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς·
Ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας·
Αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα, Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω.
Ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεὺς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
Σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.
Αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,
Χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
Μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
Αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
Τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο
Ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων·
Ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὀλέεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
Οὐ δυνάμην λελαθέσθ' Ἄτης ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.

Statim autem pervenit Argos Achaicum, ubi utique norat
Generosam uxorem Stheneli Perseidæ:
Ea vero gestabat-utero-carum filium, septimo ineunte mense:
Eduxit autem in-lucem, nondum licet adsequutum justum-mensium-numerum:
Alcmenæ vero inhibuit partum, repressitque Ilithyias:
Ipsa autem renunciatura *factum*, Jovem Saturnium adloquuta est:
Jupiter pater, rutili-fulminis-missor, rem quamdam tibi in mente ponam.
Jam vir natus est nobilis qui Argivis imperabit,
Eurystheus, Stheneli filius Perseidæ,
Tuum genus: non ei inconveniens imperare Argivis.
Sic dixit: eum vero dolor acutus in mente feriebat profunda:
Illico autem corripuit Aten a *suo* capite nitentibus-capillis-ornato,
Iratus animo suo, et juravit firmum juramentum,
Numquam in Olympumque et cælum stellatum
Redituram Aten, quæ omnibus noxam-infert.
Sic fatus, projecit a cælo stellato,
Manu circumrotatam: statim autem pervenit ad opera hominum.
Hujus opera semper ingemiscebat, quum suum carum filium videret
Opus indignum sustinentem sub Eurysthei laboribus:
Sic et ego, quando nempe ingens insigniter-galeatus Hector
Argivos perdebat ad puppes navium,
Non poteram oblivisci noxæ qua semel læsus fueram.
At postquam noxam-accepi, et meam mentem eripuit Jupiter,
Rursus volo placere, dareque infinita dona.

Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
Δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσά τοι ἐλθὼν
Χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
Δῶρα δέ τοι θεράποντες ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες
Οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν αἴ κ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικές,
Ἤτ' ἐχέμεν, παρὰ σοί· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
Αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
Οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον.
Ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
Ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
Ὣς δέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχησομένους· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
Φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
Ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
Ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
Οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα

At exsurge ad pugnam, et cæteras excita copias.
Dona autem ego ipse omnia præbebo, quæcumque tibi profectus
Hesternus in tentoriis promisit nobilis Ulysses.
Si autem vis, exspecta, festinans licet ad certamen:
Dona autem tibi ministri mea ex nave sumta
Ferent, ut videas quod tibi animum-placantia dabo.
 Hunc autem respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Atride gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
Dona quidem si vis præbere, ut æquum est,
Vel retinere, in tua potestate est: nunc vero recordemur prælii
Statim prorsus: non enim decet verbis-tempus-terere hic manentes
Neque moras-trahere: adhuc enim magnum opus infectum:
Ut aliquis utique rursus Achillem inter primos videat
Hasta ærea Trojanorum perdentem phalangas,
Sic vero et aliquis vestrum memor cum viro pugnet.
 Hunc autem respondens adloquutus est abundans-consiliis Ulysses.
Ne tamen sic strenuus licet sis, deo-similis Achille,
Jejunos impelle ad Ilium filios Achivorum
Contra Trojanos pugnaturos: quia non exiguum tempus erit
Certamen, postquam primum congressæ-fuerint phalanges
Virorum, Deusque inspiraverit animos utrisque:
Sed vesci jube velocibus in navibus Achivos
Cibo et vino: hoc enim robur est et vis:
Neque enim vir totam diem usque ad solem occidentem

Ἀκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι.
Εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
Αλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει
Δίψα τε καὶ λιμὸς, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
Ὅς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς,
Ανδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
Θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ενὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα
Πριν κάμνει, πρὶν πάντας ερωῆσαι πολέμοιο.
Αλλ' ἄγε, λαὸν μὲν σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ανδρῶν Αγαμέμνων
Οισέτω ες μέσσην αγορὴν, ἵνα πάντες Αχαιοὶ
Οφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ιανθῇς.
Ομνυέτω δέ τοι ὅρκον εν Αργείοισιν αναστάς,
Μήποτε τῆς ευνῆς επιβήμεναι ηδὲ μιγῆναι,
Ἡ θέμις εστὶν, ἄναξ, ἤτ' ανδρῶν ἤτε γυναικῶν,
Καὶ δέ σοι αυτῷ θυμὸς ενὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω·
Αυτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ενὶ κλισίῃς αρεσάσθω
Πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης επιδευὲς ἔχῃσθα.
Ατρείδη, σὺ δ' επείτα, δικαιότερος καὶ ετ' ἄλλῳ
Ἔσσεαι· ου μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα
Ἀνδρ' απαρέσσασθε ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ανδρῶν Αγαμέμνων·
Χαίρω σεῦ, Λαερτιάδη, τὸν μῦθον ακούσας.
Εν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας.

Expers cibi poterit contra pugnare.
Licet enim animo utique promto-sit ad pugnandum,
Tamen simul sensim membra gravantur, et occupant eum
Sitisque et fames, noxamque trahunt genua eunti.
Qui vero vir vini satur et cibi,
Cum viris hostibus totam diem pugnat,
Audens omnino ei animus in præcordiis, nec quidquam membra
Prius defatigantur, quam omnes recedant a pugna.
Sed age, populum quidem dimitte, et jentaculum jube
Instrui: dona autem rex virorum Agamemnon
Ferat in mediam concionem, ut omnes Achivi
Oculis videant, tuque apud animum tuum læteris.
Juret autem tibi jusjurandum inter Argivos surgens,
Numquam hujus cubile adscendisse vel mistum-fuisse,
Qua mos est, rex, et virorum et mulierum:
Quin et tibi ipsi animus in præcordiis placidus sit:
Ac deinde te convivio in tentoriis conciliet
Lauto, ut ne quid juris mutilum habeas.
Atride, tu vero deinde æquior et in alium
Eris: haudquaquam enim indigne ferendum, regem
Virum placare quando prior injuriam fecerit.
Illum vero vicissim adloquutus est rex virorum Agamemnon:
Gaudeo tuo, Laertiade, hoc sermone audito:
Recte enim et ordine omnia obiisti et enumerasti.

Ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέϊ χαλκῷ
Κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μύρονται· τό μοι οὔτι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
Ἀλλὰ φόνος τε, καὶ αἷμα, καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Κρείσσων εἷς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
Ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί κεν προβαλοίμην
Πολλόν· ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα·
Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
Ἧστε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
Ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Γαστέρι δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.
Λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
Πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσιν,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας.
Ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
Μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεὶ,
Ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα· μηδέ τις ἄλλην
Λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω.

Qui mihi in tentorio confossus acuto ære
Jacet, in vestibulum *pedibus* conversis: circum autem socii
Lugent: ideo mihi neutiquam in mente hæc curæ sunt,
Sed cædesque, et sanguis, et gravis gemitus virorum.
Illum vero respondens adloquutus est abundans-consiliis Ulysses:
O Achille, Pelei fili, longe fortissime Achivorum,
Præstantior es me et fortior non parum quidem
Hasta, ego vero te prudentia utique superavero
Multum: prior etenim natus sum, et plura cognovi:
Itaque tibi adquiescat animus verbis meis.
Statim prorsus pugnæ fit satietas hominibus,
Cujus plurimam quidem stipulam in terram æs fundit,
Messis autem perexigua, postquam inclinet lances
Jupiter, qui hominum arbiter pugnæ est:
Ventre vero haudquaquam licet mortuum lugere Achivos.
Admodum enim multi et crebri diebus omnibus
Cadunt: quando igitur quis respirare poterit a dolore?
Sed oportet eum quidem sepelire quicumque mortuus sit,
Patientem animum habentes, diem unam defletum.
Quotquot vero pugnæ horrendæ superfuerint,
Meminisse potus et cibi, ut adhuc acrius magis
Viris *cum* hostibus pugnemus indesinenter usque,
Induti corpus ære indomito: neque quis alia
Copiarum cohortatione exspectata subsistat.

Ἧδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων· ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ἦ, καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
Φυλείδην τε Μέγητα, Θόαντά τε, Μηριόνην τε,
Καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα, καὶ Μελάνιππον.
Βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρίδαο.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.
Ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὕς οἱ ὑπέστη,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
Ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα, ἔργ' εἰδυίας
Ἑπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην, Βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα,
Ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν,
Καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
Ἵστατο· Ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
Κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ, παρίστατο ποιμένι λαῶν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο.
Κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
Εὔχετο· τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ.
Ἀργεῖοι, κατὰ μοῖραν ἀκούοντες βασιλῆος.
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν ἐς οὐρανὸν εὐρύν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος

Illa enim cohortatio male *ei* cedet, quicumque relictus fuerit
Apud naves Argivorum: sed omnes-simul *castris* egressi
In Trojanos equûm-domitores excitemus acre prælium.
Dixit, et Nestoris filios sibi comites delegit gloriosi,
Phylidemque Megeta, Thoantaque, Merionemque,
Et Criontiadem Lycomedem, et Melanippum.
Perrexerunt autem ire ad tentorium Agamemnonis Atridæ.
Statim deinde simul verbum fuit, et perfectum est opus.
Septem quidem e tentorio tripodas ferebant, quos ei pollicitus erat,
Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos:
Eduxerunt confestim et mulieres forma-egregias, operum scientes
Septem, sed octavam, Briseida genas pulcram.
Auri autem adpensa Ulysses decem omnino talenta,
Præibat *ferens*, simulque alii dona ferebant juvenes Achivorum.
Et ea quidem in media concione posuerunt: at Agamemnon
Surrexit: Talthybius autem deo similis voce,
Aprum tenens manibus, adstabat pastori populorum:
Atrides autem extracto manibus cultro,
Qui et juxta ensis magnam vaginam semper pendebat,
Apri setis pro primitiis abscissis, Jovi manibus sublatis,
Precabatur: ii vero omnes ibidem sedebant tacite
Argivi, ut par erat auscultantes regi.
Conceptis autem precibus dixit, suspiciens in cælum latum:
Testis sit nunc Jupiter primum deorum summus et optimus,

Γῆ τε, καὶ Ἠέλιος, καὶ Ερινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
Ανθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ·
Μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπένεικα,
Οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, οὔτε τευ ἄλλου.
Αλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
Ει δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
Πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν ὅτις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
Τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
Ῥῖψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν· αὐτὰρ Αχιλλεὺς
Ανστὰς Αργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα·
Ουκ ἂν δήποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ατρείδης ὤρινε διαμπερὲς, οὐδέ κε κούρην
Ἦγεν ἐμεῦ ἀέκοντος, ἀμήχανος· ἀλλά ποθι Ζεὺς
Ἤθελ' Αχαιοῖσιν θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος.
Δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο,
Βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Αχιλλῆος θείοιο·
Καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας·
Ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῒς δ' ἄρ' ἔπειτ' ἰκέλη χρυσέῃ Αφροδίτῃ,

Terraque, et Sol, et Furiæ, quæ sub terram
Homines puniunt, quicumque perjurium jurarit:
Nequaquam ego puellæ Briseidi manum intuli,
Neque concubitus causa indigens *ipsa*, neque alicujus alterius *rei*:
Sed mansit intacta in tentoriis meis.
Si vero quid horum perjurium *est*, mihi dii dolores dent
Multos admodum, quot dant *ei* qui in eos peccarit jurando.
Dixit, et jugulum apri abscidit sævo ære:
Hunc quidem Talthybius cani maris in magnum æquor
Projecit circumrotatum, escam piscibus: at Achilles
Surgens inter Argivos bellicosos loquutus est:
Jupiter pater, magnas omnino calamitates mortalibus infers:
Neque enim umquam animum in pectoribus meis
Atrides commovisset prorsus, neque puellam utique
Abduxisset me invito, mala-struens; at nimirum Jupiter
Voluit Achivis mortem multis contingere.
Nunc vero abite ad jentaculum, ut committamus prælium.
Sic dixit: solvit autem concionem celerem.
Illi quidem dispergebantur suam ad navem quisque:
Sed dona Myrmidones magnanimi procurabant,
Iverunt autem ad navem ferentes Achillis divini:
Et ea quidem in tentoriis posuerunt, collocaveruntque-in-sedibus mulieres:
Equos vero ad armentum egerunt famuli præclari.
Tum vero Briseis similis aureæ Veneri,

Ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη, λίγ' ἐκώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσεν
Στήθεά τ' ἠδ' ἁπαλὴν δειρὴν, ἰδὲ πρόσωπα·
Εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν·
Πάτροκλέ, μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
Ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα,
Νῦν δέ σε τεθνειῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
Ἂψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
Ἄνδρα μὲν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
Κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔμ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
Κλαίειν, ἀλλ' ἔμ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
Κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
Ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσιν.
Τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνηότα, μείλιχον αἰεί.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
Αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο
Λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
Μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος

Ut vidit Patroclum laceratum acuto ære,
Ipsi circumfusa, stridulum edidit-ululatum, manibusque laniabat
Pectoraque et teneram cervicem, atque pulcra ora:
Dixit autem flens mulier similis deabus:
Patrocle, mihi miseræ carissime animo,
Vivum quidem te reliqui ego e tentorio abiens,
Nunc vero te mortuum invenio, princeps populorum,
Reversa: ut me excipit malum e malo semper.
Virum quidem, cui collocarant me pater et veneranda mater,
Vidi ante urbem confossum acuto ære:
Tresque fratres, quos mihi eadem peperit mater,
Conjunctissimos, qui omnes exitialem diem obierunt.
Haudquaquam tamen me sinebas, quando virum meum velox Achilles
Interfecit, evertitque urbem divini Mynetis,
Flere, sed me dicebas Achillis divini
Primam uxorem te facturum esse, abducturumque in navibus
In Phtiam, instructurumque epulas-nuptiales inter Myrmidonas:
Ideo te inexpletum fleo mortuum, animo semper mansuetum.
Sic dixit flens: adgemebant autem fœminæ,
De Patroclo specie, de suis vero ipsarum malis singulæ.
Ipsum vero circum primores Achivorum congregabantur
Precantes ut jentaculum-sumeret: is vero recusabat gemebundus:
Obsecro, si quis omnino mihi carorum obsequitur sociorum,
Non me ante cibo jubete neque potu

Ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει·
Δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι ἔμπης.
Ὣς εἰπὼν, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασεν βασιλῆας·
Δοιὼ δ' Ἀτρεΐδα μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
Τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον· οὐδέ τι θυμῷ
Τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος·
Μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο φώνησέν τε·
Ἦ ῥά νύ μοί ποτε καὶ σὺ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἑταίρων,
Αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
Αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
Νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων,
Σῇ ποθῇ· οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι,
Οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
Ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
Χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
Εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης πολεμίζω·
Ἠὲ τὸν ὃς Σκύρῳ μοι ἐνιτρέφεται φίλος υἱός,
Εἴ που ἔτι ζωεῖ γε, Νεοπτόλεμος θεοειδής.
Πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,

Satiare meum animum; dolor enim me gravis invadit:
Occidentem autem ad solem exspectabo, et perferam prorsus.
Sic fatus, aliquos quidem dimisit reges:
Duo autem Atridæ remanserunt et nobilis Ulysses,
Nestor, Idomeneusque, senexque equûm-agitator Phœnix,
Oblectantes assidue tristem: neque quidquam animo
Oblectabatur, antequam prælii aciem subiret sanguinolenti;
Recordatus vero crebro ex-imo-pectore-trahebat gemitus, dixitque:
Certe mihi olim et tu, infelix, carissime sodalium,
Ipse in tentorio lautum jentaculum adponebas
Propere et diligenter, quando festinarent Achivi
Trojanis equûm-domitoribus inferre lacrimosum Martem:
Nunc vero tu quidem jaces confossus, sed meum cor
Expers potus et cibi, intus licet sint,
Tui desiderio: neque enim quidquam pejus aliud paterer,
Ne quidem si vel patrem mortuum audirem,
Qui forte nunc in Phthia molles lacrimas effundit
Desiderio talis filii: ipse vero alienigeno in populo
Propter invisam Helenam contra Trojanos bellum-gero:
Vel illum qui in Scyro mihi nutritur carus filius,
Si tamen adhuc vivit, Neoptolemus divina-forma-præditus.
Nam antea quidem mihi animus in pectoribus sperabat
Solum me moriturum esse longe ab Argo apto-equis
Hic in Troja, te vero ad Pthiam rediturum esse,

Ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ ἐνὶ νηῒ μελαίνῃ
Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ἤδη γὰρ Πηλῆά γ' οἴομαι ἢ κατὰ πάμπαν
Τεθνάμεν, ἤ που τυτθὸν ἔτι ζώοντ' ἀκαχῆσθαι,
Γήραΐ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενον αἰεὶ
Λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
Μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπον.
Μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος·
Ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
Κεῖνος ὅγε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
Ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος,
Ἀλλ' ἴθι, οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Ἡ δ' ἅρπῃ ἐικυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ,
Οὐρανοῦ ἐκ κατέπαλτο δι' αἰθέρος· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν· ἡ δ' Ἀχιλῆϊ
Νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
Στάξ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ' ἵκοιτο.

Ut mihi filium veloci nave nigra
E Scyro educeres, et ei ostenderes singula,
Possessionem meam, servosque, et alto-recto-magnam domum.
Nunc enim Peleum utique puto vel prorsus
Interiisse, vel ægre adhuc viventem tristari,
Senioque inviso, et de me exspectantem semper
Tristem nuncium, quando interfectum audiat.
Sic dixit flens: adgemebant autem primores,
Recordati quæ quisque in ædibus reliquerant.
Lugentes vero hos videns miseratus est Saturnius,
Confestim autem Minervam verbis volucribus adloquutus est:
Filia mea, jam omnino deseris virum fortem:
An utique tibi haud jam omnino in animo curæ est Achilles?
En ille ante naves puppibus-excelsas,
Sedet plorans sodalem carum: alii vero jam
Abierunt ad jentaculum, is vero jejunus et impastus est.
Quin abi, ei nectarque et ambrosiam amabilem
Instilla in pectora, ut ne ipsum fames occupet.
Sic loquutus, impulit antea paratam-animo Minervam:
Illa vero harpæ similis alas-patulæ vocem-argutæ,
E cœlo desiliit per æthera: at Achivi
Jam tum armabantur per castra; illa vero Achilli
Nectar in pectora et ambrosiam amabilem
Instillavit, ut ne ei fames acerba genua invadens-infirmaret.

Αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
Ὤχετο· τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
Ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται
Ψυχραὶ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
Ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι
Νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Θώρηκές τε κραταιγύαλοι, καὶ μείλινα δοῦρα·
Αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν
Χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς, ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
Ἀνδρῶν· ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Καμπέσθην ὡσεί τε πυρὸς σέλας, ἐν δέ οἱ ἦτορ
Δῦν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶν μενεαίνων,
Δύσετο δῶρα θεοῦ, τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
Εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΰτε μήνης.
Ὡς δ' ὅταν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ
Καιομένοιο πυρός, τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφιν
Σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·

Ipsa vero ad patris præpotentis solidam domum
Abiit, illi autem seorsum a navibus fundebantur velocibus.
Ut vero quum densæ nives a Jove devolant
Gelidæ impetu-actæ serenitatem-inducentis boreæ;
Sic tunc crebræ galeæ lucidum renidentes
E navibus ferebantur, et clypei umbonibus-muniti,
Thoracesque concavis-firmi, et fraxineæ hastæ:
Fulgor autem ad-cælum-adscendebat, ridebatque omnis circum terra
Æris præ fulgore, strepitusque ciebatur sub pedibus
Virorum: in mediis vero armabatur nobilis Achilles.
Cui et dentes quidem frendebant, oculique
Splendebant velut ignis flamma, eique cor penitus
Subiit dolor intolerabilis: ille quidem Trojanis irascens,
Induit dona Dei, quæ ei Vulcanus elaboraverat fabricans.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulcras, argenteis fibulis apte-junctas:
Tum postea thoracem circa pectora induebat:
Circa humeros autem posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum: deinde autem scutum magnumque solidumque
Sumsit, ejus autem in longinquum fulgor ibat tamquam luna.
Ut quum e ponto flamma nautis relucet
Ardentis ignis, qui ardet in sublimi montium
Loco in solitario, ipsos vero invitos procellæ
Ponto super piscoso seorsum ab amicis ferunt:

Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανεν
Καλοῦ, δαιδαλέου· περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας,
Κρατὶ θέτο βριαρήν· ἡ δ' ἀστὴρ ὣς ἀπέλαμπεν
Ἵππουρις τρυφάλεια· περισσείοντο δ' ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεύς,
Εἰ οἷ ἐφαρμόσσειε καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα.
Τῷ δ' ἠΰτε πτερὰ γίγνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
Ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
Βριθύ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
Ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
Ζεύγνυσαν, ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν· ἐν δὲ χαλινοὺς
Γαμφηλῆς ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω
Κολλητὸν ποτὶ δίφρον· ὁ δ' ἄρ μάστιγα φαεινὴν
Χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιιν ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων· ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεὺς
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ Ὑπερίων.
Σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
Ξάνθε τε καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
Ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα
Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο.

Sic ab Achillis scuto splendor ad æthera ibat
Pulcro, affabre-facto: galeam vero sublatam,
Capiti imposuit gravem: hæc autem stella tamquam refulgebat
Setis-equinis-comans galea; quassabanturque comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circum densas.
Tentabat autem seipsum in armis nobilis Achilles,
An sibi apta-essent, et faciles-in-iis moverentur pulcri artus.
Ei vero tamquam alæ erant, adtollebantque pastorem populorum.
E theca vero patriam extraxit hastam,
Gravem, magnam, validam: quam quidem non poterat alius A-
Vibrare, sed ipsam solus norat vibrare Achilles, (chivorum
Peliadem fraxinum, quam patri ejus ceciderat Chiron
Pelii ex vertice, cædis-auctorem futuram heroibus.
Equos autem Automedonque et Alcimus adornantes
Jungebant, pulcra-autem lora-jugalia circumposita erant: frena vero
Maxillis immiserunt, habenasque extenderunt retro
Glutino-compactam ad sellam: ipse autem scuticam splendidam
Manu capiens habilem, in currum insiliit
Automedon: retro vero ad-pugnam-paratus adscendebat Achilles
Armis collucens, tamquam fulgidus sol.
Terribiliter autem equis imperitabat patris sui:
Xantheque et Balie, inclita soboles Podarges,
Alio jam modo deliberate salvum-referre aurigam
Retro Danaorum in agmen, ubi satiati fuerimus pugna:

Μηδ' ὡς Πάτροκλον λίπετ' αὐτόθι τεθνειῶτα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφιν προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι, πᾶσα δὲ χαίτη
Ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν, οὖδας ἵκανεν.
Αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
Ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον, οὐδέ τι ἡμεῖς
Αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ μοῖρα κραταιή.
Οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε
Τρῶες ἀπ' ὤμοιϊν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο.
Ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
Ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκεν.
Νῶϊ δὲ καὶ κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν,
Ἥνπερ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλά σοι αὐτῷ
Μόρσιμόν ἐστι, θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι·
Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδήν.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι, οὐδέ τί σε χρή.
Εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
Νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

Neque ut Patroclum relinquite illic mortuum.
Hunc autem sub jugo adloquutus est pedibus celer equus
Xanthus, statim vero inclinavit caput, tota autem juba
Circulo profusa juxta jugum, ad terram pervenit: .
Vocalem vero reddidit dea ulnas-candida Juno:
Et certe te etiam nunc saltem salvum-referemus, impetuose A-
Sed tibi prope dies exitialis, neque quidquam nos (chille.
In culpa, sed deusque magnus et fatum violentum.
Neque enim nostra tarditateque segnitieque
Trojani ab humeris Patrocli arma detraxerunt:
Sed deorum fortissimus, quem comas-pulcra peperit Latona,
Interfecit inter primipilares, et Hectori gloriam dedit.
Nos vero vel flatum zephyri cursu-æquaremus,
Quem tamen velocissimum dicunt esse: quin et tibi ipsi
Fatale est, deoque et viro vi domari.
Sic sane loquuti Erinnyes inhibuerunt vocem.
Hunc autem valde indignatus adloquutus est pedibus velox Achilles:
Xanthe, quid mihi mortem vaticinaris? nec enim quidquam te decet.
Bene jam novi et ipse quod mihi fatum hic perire,
Procul a dilecto patre et matre: adtamen
Non cessabo antequam Troas satis superque agitavero prælio.
Dixit, et inter primos clamans dirigebat solidos-ungulis equos.

ARGUMENTUM

LIBRI XX. ILIADIS.

Utroque exercitu instructo, Jupiter diis ad concilium vocatis permittit, ut quisque utri velit, succurrat, ne excidium Trojanis Achillis sævitia maturetur (1-30). Ita ad bellum proficiscuntur Juno, Minerva, Neptunus, Mercurius, Vulcanus, Achivis opem laturi; Trojanis Mars, Apollo, Diana, Latona, Xanthus, Venus; eorum ingressum cælestis fragor ac tremor terræ concelebrat (31-74). Ante initium prœlii Apollo Æneam concitat contra Achillem, Hectori instantem; interim dii, suadente Neptuno, seorsum ab acie considunt (75-155). Varias provocationes sequitur certamen Achillis cum Ænea, quem, regno inter Trojanos fatis destinatum, Neptunus per nebulam periculo eripit (156-352). Hector Achillem adgressurus revocatur ab Apolline; Achilles quum alios Trojanorum, tum etiam Polydorum Priami filium interficit (353-418). Jam fraternam necem ulturus cum Achille congreditur Hector, quem ipsum quoque nube circumdatum Apollo subducit (419-454). Ceteros Trojanos dolore percitus Achilles adoritur, campumque fœda strage cæsorum atque armorum complet (455-503).

Υ, μακάρων ἔρις ὦρτο, φέρει δ' ἐπὶ κάρτος Ἀχαιοῖς.

Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο,
Ἀμφὶ σὲ, Πηλέος υἱὲ, μάχης ἀκόρητον Ἀχαιοί.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.
Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
Κρατὸς ἀπ' Οὐλύμποιο πολυπτύχου· ἡ δ' ἄρα πάντῃ
Φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
Οὔτέ τις οὖν ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο,
Οὔτ' ἄρα Νυμφάων, αἵ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται;
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεα ποιήεντα.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο,
Ξεστῇς αἰθούσῃσιν ἐφίζανον, ἃς Διὶ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ'· οὐδ' Ἐνοσίχθων
Νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς.
Ἷζε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
  Τίπτ' αὖ, ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδ' ἐκάλεσσας;
Ἦ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;
Τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηεν.

Sic hi quidem apud naves nigras armabantur
Circum te, Pelei fili, pugnæ insatiabilem Achivi:
Trojani vero ex-altera-parte in loco-edito campi.
Jupiter autem Themidem jussit deos ad-concionem vocare
Vertice ab Olympi multas-convalles-habentis: illa autem quaqua-versum
Incedens jussit Jovis ad domum ire.
Neque quis igitur fluviorum aberat, præter Oceanum,
Neque Nympharum, quæ nemora pulcra habitant,
Et fontes fluviorum, et prata herbosa.
Cum venerant autem ad domum Jovis nubes-cogentis,
Politis sedilibus-columnis distinctis consederunt, quas Jovi patri
Vulcanus fecerat sapienti mente.
Sic hi quidem Jovis in ædibus congregabantur: neque Neptunus
Non-paruit deæ, sed e mari venit ad illos.
Sedit autem in mediis, Jovisque interrogabat consilium:
  Cur rursus, rutili-fulminis-missor, deos ad concilium vocasti?
Numquid de Trojanis et Achivis deliberas?
Horum enim jam proxime est ut pugna præliumque ardeat.

Τὸν δ' απαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔγνως, Εννοσίγαιε, εμὴν εν στήθεσι βουλὴν,
Ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ολλύμενοί περ.
Αλλ' ἤτοι μὲν εγὼ μενέω πτυχὶ Ουλύμποιο
Ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τίθομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ἔρχεσθ', ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Αχαιούς.
Αμφοτέροισι δ' αρήγεθ' ὅπῃ νόος εστὶν ἑκάστου.
Ει γὰρ Αχιλλεὺς οἶος επὶ Τρώεσσι μαχεῖται,
Ουδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα.
Καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες.
Νῦν δ' ὅτε δὴ καὶ θυμὸν εταίρου χώεται αινῶς,
Δείδω, μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον εξαλαπάξῃ.
Ὣς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' αλίαστον ἔγειρεν.
Βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοὶ δίχα θυμὸν ἔχοντες·
Ἥρη μὲν μετ' αγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Αθήνη,
Ηδὲ Ποσειδάων γαιήοχος, ηδ' εριούνης
Ἑρμείας, ὃς επὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκασται.
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων,
Χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο αραιαί.
Ες δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος· αυτὰρ ἅμ' αυτῷ
Φοῖβος ακερσεκόμης, ηδ' Ἄρτεμις ιοχέαιρα,
Λητώ τε, Ξάνθος τε, φιλομμειδής τ' Αφροδίτη.
Εἵως μέν ῥ' απάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ανδρῶν,
Τέως Αχαιοὶ μὲν μέγ' εκύδανον, οὕνεκ' Αχιλλεὺς

Hunc autem respondens adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Nosti, Neptune, meum in pectoribus consilium,
Quorum gratia congregavi: curæ-sunt mihi pereuntes licet.
Sed ego sane manebo in cacumine Olympi
Sedens, ibi spectans mentem oblectabo: at jam vos ceteri
Abite, ut perveniatis ad Trojanos et Achivos.
Utrisque vero auxilium ferte prout animus fert cujusque.
Si enim Achilles solus contra Tiojanos pugnet,
Ne paulisper quidem sustinebunt velocem Pelidem.
Etenim ipsum etiam antea territi-fugerunt *tantum* adspicientes.
Nunc vero quum jam et animo ob-socium irascitur graviter,
Vereor, ne et murum præter fatum evertat.
Sic dixit Saturnius, certamenque inevitabile excitavit.
Perrexerunt autem ire ad pugnam dii discordibus animis:
Juno quidem ad cœtum navium et Pallas Minerva,
Atque Neptunus terram-cingens, et utilitatum-auctor
Mercurius, qui mente cauta ornatus erat:
Vulcanus quoque cum his ibat robore truculentus,
Claudicans, subtus autem tibiæ vacillabant imbecillæ:
Ad Trojanos vero Mars galeatus: cumque ipso
Phœbus intonsus, et Diana sagittis-gaudens,
Latonaque, Xanthusque, amansque-risum Venus.
Quamdiu quidem seorsum dii a mortalibus erant viris,
Tamdiu Achivi sane magnopere se efferebant, quod Achilles

Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς,
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Δειδιότας ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
Τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
Ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ, λαοσσόος· αὖε δ' Ἀθήνη,
Στᾶσ' ὅτε μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτὸς,
Ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει,
Αὖε δ' Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
Ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
Ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες,
Σύμβαλον· ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
Δεινὸν δ' ἐβρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ὑψόθεν· αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξεν
Γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπιδάκου Ἴδης,
Καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
Ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεὺς,
Δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο, καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθεν
Γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη
Σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.
Τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.

In-conspectum-se-dederat, diu enim pugna abstinuerat tristi;
Trojanorum vero tremor gravis subiit membra cuique,
Timentes quod viderent pedibus-velocem Pelidem
Armis splendentem, hominum perniciei parem Marti.
Sed postquam ad turbam Olympii venerant virorum,
Exorta est Contentio vehemens, copiarum concitatrix: clamabat
Stans jam ad fossam manu-factam extra murum, (vero Minerva
Jam super littoribus sonantibus altum vociferabatur:
Clamabat et Mars ex-alia-parte, obscuro turbini similis,
Acute a summa urbe Trojanos adhortans,
Interdum propter Simoenta currens super amœnos-colles.
Sic istos utrosque beati dii excitantes,
Commiserunt, interque eos contentionem erumpere jusserunt gra-
Horrendum autem intonuit pater hominumque deûmque(vem.
Desuper: at subtus Neptunus concussit
Terram immensam, montiumque excelsos vertices.
Omnes autem movebantur radices irriguæ fontibus Idæ,
Et vertices, Trojanorumque urbs, et naves Achivorum.
Timuit vero subtus rex inferorum Pluto,
Territusque solio exsiliit, et exclamavit *veritus*, ne ei superne
Terram rescinderet Neptunus quassator-terræ,
Domusque mortalibus et immortalibus panderentur
Visu-terribiles, situ-sentæ, quas horrent dii ipsi.
Tantus utique sonitus oriebatur diis certamine congressis.

Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
Ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
Ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη Ἑκάτοιο.
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος, ἐριούνιος Ἑρμῆς.
Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.
Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν, αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸς ἀνώγει
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων
Ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ.
Υἱέϊ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν,
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
Ἃς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπέσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλείδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·
Πριαμίδη, τί με ταῦτα καὶ οὐκ ἐθέλοντα κελεύεις,
Ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;
Οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
Στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν,

Et contra Neptunum quidem regem
Stabat Apollo Phœbus ferens sagittas pennatas:
Contra Martem vero dea cæsia-oculis Minerva:
Junonem autem contra stabat aureo-arcu-insignis tumultuum-venaticorum aman.
Diana sagittis-gaudens, soror longe-jaculantis:
Latonam autem contra stabat potens, utilitatum-auctor Mercurius:
Contra autem et Vulcanum magnus fluvius vorticibus-profundus,
Quem Xanthum vocant dii, homines vero Scamandrum.
Sic quidem dii contra deos ibant; at Achilles
Hectorem contrà maxime cupiebat penetrare per turbam
Priamidem: hujus enim potissimum animus jubebat
Sanguine satiare Martem, invictum bellatorem.
Æneam autem recta copiarum-concitator movit Apollo
Contra Pelidem, immisitque ei animos validos:
Filium autem Priami Lycaonem voce referebat,
Hunc simulans adloquutus est Jovis filius Apollo:
Ænea, Trojanorum princeps, ubi tibi minæ
Quas Trojanorum ducibus promisisti convivans,
Pelidem Achilem contra pugnare?
Illum vero Æneas respondens adloquutus est;
Priamide, cur me hæc licet invitum jubes,
Contra Pelidem superbum pugnare?
Non enim sane jam primum pedibus-velocem contra Achillem
Stetero, sed jam me et alias hasta fugavit,

Ἐξ Ἴδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσιν,
Πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
Ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,
Ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος, ἠδ' ἐκέλευεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
Τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·
Αἰεὶ γὰρ πάρα εἷς γε θεῶν ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει
Πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν· εἰ δὲ θεός περ
Ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥεῖα
Νικήσει, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Ἥρως, ἀλλά γε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
Εὔχεο· καὶ δέ σέ φασι Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
Ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.
Ἡ μὲν γὰρ Διός ἐσθ', ἡ δ' ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
Ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
Λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαο πάϊς λευκώλενον Ἥρην
Ἀντία Πηλείωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Ἡ δ' ἄμυδις καλέσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔειπεν·

Ex Ida, quando boves invasit nostras,
Evertitque Lyrnessum et Pedasum: sed me Jupiter
Servavit, qui mihi excitavit robur velociaque genua.
Certe omnino domitus fuissem sub manibus Achillis et Minervæ,
Quæ ante eum vadens dabat victoriam, atque hortabatur
Hasta ærea Lelegas et Trojanos interficere.
Ideo non potest contra Achillem vir pugnare:
Semper enim adest unus saltem deorum qui perniciem avertat.
Tum alias etiam ipsius recta telum volat, neque desinit
Antequam corpus humanum transadegerit: si vero Deus ipse
Æqualem traheret lancem victoriæ, non me valde facile
Vinceret, ne quidem si totus-æreus glorietur esse.
Hunc autem rursus adloquutus est rex Jovis filius Apollo:
Heros, quin et tu deos sempiternos
Precare: nam te quoque ajunt Jovis filia Venere
Prognatum, ille autem inferiore ex dea est.
Illa etenim ex Jove est, hæc vero ex marino sene.
Sed recta infer æs indomitum, neque te omnino
Sævis verbis avertat et minis.
Sic fatus, inspiravit animos magnos pastori populorum:
Processit autem per primipilares armatus corusco ære.
Nec latuit Anchisæ filius candidam-ulnas Junonem
Contra Pelidem vadens per turmas virorum.
Illa autem in-unum vocatos inter deos verbum dixit:

Φράζεσθεν δὴ σφῶϊ, Ποσείδαον καὶ Αθήνη,
Εν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αινείας ὅδ' ἔβη κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
Αντία Πηλείωνος· ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Απόλλων.
Αλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν αποτρωπῶμεν ὀπίσσω
Αυτόθεν· ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Αχιλῆϊ
Παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα, μηδέ τι θυμῷ
Δευέσθω· ἵνα εἰδῇ, ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
Αθανάτων· οἱ δ' αὖτ ἀνεμώλιοι, οἳ τὸ πάρος περ
Τρωσὶν ἀμύνουσιν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
Πάντες δ' Ουλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
Τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσιν
Σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται ἅσσά οἱ Αἶσα
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Ει δ' Αχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς,
Δείσετ' ἔπειθ' ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ
Εν πολέμῳ· χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τί σε χρή.
Ουκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμέν.
Αλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα κιόντες
Εκ πάτου ἐς σκοπιὴν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
Ει δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἢ Φοῖβος Απόλλων,

Considerate jam vos, Neptune et Minerva,
In mentibus vestris, ut se habebunt hæc opera.
Æneas ille ivit armatus corusco ære
Contra Pelidem: impulit autem Phœbus Apollo.
Sed agite, nos tamen eum avertamus retro
Illinc: aut aliquis utique etiam nostrum Achilli
Adstet, detque robur magnum, neque quid animo
Egeat: ut sciat, ipsum diligere potentissimos
Immortalium: hi vero inanes, qui priores licet
Trojanis defendere-conantur prælium et cædem.
Omnes autem de cælo descendimus interfuturi
Huic pugnæ, ut ne quid inter Trojanos patiatur
Hodie: in posterum vero ea patietur quæcumque ei Parca
Nascenti nevit lino, quod ipsum peperit mater.
Si vero Achilles non hæc ex deorum didicerit voce,
Timebit utique quando quis contra deus venerit
In prælio: terribiles vero dii quum apparent manifesti.
Huic autem respondit deinde Neptunus terræ-quassator:
Juno, ne sævi temere: neque enim te decet.
Non ego sane velim deos ad certamen committere
Nos cæteros, quoniam multo fortiores sumus,
Sed nos quidem jam considamus profecti
Ex via in speculam, prælium vero mortalibus curæ-erit.
Sin Mars incipiat pugnam, aut Phœbus Apollo,

Ἠ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι, καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
Αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
Φυλόπιδος· μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας ὀΐω
Ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
Ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀνάγκῃ ἶφι δαμέντας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Κυανοχαίτης
Τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο,
Ὑψηλὸν, τό ῥα οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο,
Ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠϊόνος πεδίονδε.
Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄῤῥηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο·
Οἱ δ' ἑτέρωσε κάθιζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης,
Ἀμφὶ σὲ, ἤϊε Φοῖβε, καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.
Ὣς οἱ μέν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
Βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
Ὤκνεον ἀμφότεροι, Ζεὺς δ' ἥμενος ὕψι κέλευεν.
Τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ λάμπετο χαλκῷ
Ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
Ὀρνυμένων ἄμυδις· δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
Νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν

Vel Achillem inhibeant, et non sinant pugnare,
Tum confestim et nobis e vestigio certamen orietur
Conflictus: perquam autem celeriter decreto prælio puto
Redituros ad Olympum deorum ad cœtum cæterorum,
Nostrarum virtute manuum necessitate violenter domitos.
Sic quidem loquutus præibat Cæruleus-crines
Ad murum aggere-factum Herculis divini,
Altum, quem quidem ei Trojani et Pallas Minerva
Condidere, ut cœtum fugiens evitaret,
Quando ipsum persequens-ageret a littore campum-versus.
Illic Neptunus quidem consedit et dii cæteri,
Nesciamque-scindi nubem humeris circumdederunt:
Ii vero ex-altera-parte sedebant in jugis amœnorum-collium,
Circum te, arcitenens Phœbe, et Martem urbium-vastatorem.
Sic hi quidem utrinque sedebant consultantes
Consilia: incipere autem gravem pugnam
Pigrabantur utrique, Jupiter autem sedens alte instigabat.
Illis vero totus impletus erat campus, et fulgebat ære
Virorum et equorum: resonabat autem tremens terra pedibus
Concurrentium celeriter: duo autem viri longe fortissimi
In medium utrorumque congrediebantur ardentes in pugnam,
Æneasque Anchisiades et nobilis Achilles.
Æneas autem primum minabundus processit,
Nutans casside gravi: clypeum autem cum-impetu-versatile

Πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς
Σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν,
Ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων
Ἔρχεται, ἀλλ' ὅτε κέν τις ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανὼν, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
Γίγνεται, ἐν δέ τέ οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,
Οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
Μαστίεται, ἑὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι·
Γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει, ἤν τινα πέφνῃ
Ἀνδρῶν, ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ·
Ὣς Ἀχιλῆ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Αἰνεία, τί σὺ τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθὼν
Ἕστης; ἦ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισιν
Τιμῆς, τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
Οὔτοι τοὔνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει·
Εἰσὶν γάρ οἱ παῖδες· ὁ δὲ ἔμπεδος, οὐδ' ἀεσίφρων.
Ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι
Αἴ κεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν.

Prætendebat pectori, vibrabatque æream hastam.
Pelides vero ex-altera-parte contra ruebat, leo veluti
Exitialis, quem viri interficere animis-ardent,
Congregati totus pagus: is vero primum quidem contemnens
Incedit, sed quando quis prælio impigrorum juvenum
Hasta ferierit, contorquetque se hians, circumque spuma dentes
Oritur, inque ei corde gemit generosus animus,
Cauda vero lateraque et femora utrinque
Verberat, seque ipsum excitat ad pugnam:
Torvumque-contuens fertur furore, si quem occidere-possit
Virorum, vel ipse petit prima in turba:
Sic Achillem incitabat robur et animus magnus
Contra ire magnanimum Æneam:
Illi vero quando jam prope erant alter in alterum vadentes,
Hunc prior adloquutus est pedibus-valens nobilis Achilles:
Ænea, cur tantum agminum spatium permensus
Constitisti? an te utique animus mecum pugnare jubet,
Sperantem Trojanis imperaturum equûm-domitoribus
Dignitate, quâ Priamus? sed si me interfeceris,
Non tibi propterea Priamus præmium in manibus ponet.
Sunt enim ei filii: ipse aut constans, neque mente-levis:
An vero tibi Trojani nemus tribuerunt egregium præ aliis,
Amœnum et vitiferum et arabile, quod colas
Si me interfeceris? difficulter autem te spero hoc facturum.

Ἤδη μέν σέ γε, φημὶ, καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησα.
Ἢ ου μέμνῃ ὅτε πέρ σε βοῶν ἄπο μοῦνον ἐόντα
Σεῦα κατ' Ἰδαίων ορέων ταχέεσσι πόδεσσιν
Καρπαλίμως; τότε δ' οὔτι μετατροπαλίζεο φεύγων.
Ἔνθεν δ' ες Κυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αυτὰρ εγὼ τὴν
Πέρσα, μεθορμηθεὶς σὺν Αθήνῃ καὶ Διὶ πατρί·
Ληϊάδας δὲ γυναῖκας ελεύθερον ἦμαρ απούρας
Ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ερρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Αλλ' ου νῦν σ' ερύεσθαι οἴομαι, ὡς ενὶ θυμῷ
Βάλλεαι, αλλά σ' εγωγ' αναχωρήσαντα κελεύω
Ες πληθὺν ιέναι, μηδ' αντίος ἵστασ' εμεῖο,
Πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Τὸν δ' αὖτ' Αινείας απαμείβετο, φώνησέν τε·
Πηλείδη, μὴ δή μ' επέεσσι γε νηπύτιον ὣς
Ἔλπεο δειδίξεσθαι· επεὶ σάφα οἶδα καὶ αυτός,
Ημὲν κερτομίας, ηδ' αἴσυλα μυθήσασθαι·
Ἴδμεν δ' αλλήλων γενεὴν, ἴδμεν δὲ τοκῆας,
Πρόκλυτ' ακούοντες ἔπεα θνητῶν ανθρώπων·
Ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ εμοὺς ἴδες, οὔτ' ἄρ' εγὼ σούς.
Φασί σε μὲν Πηλῆος αμύμονος ἔκγονον εἶναι,
Μητρὸς δ' εκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης·
Αυτὰρ εγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Αγχίσαο,
Εὔχομαι εκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοί εστ' Αφροδίτη.
Τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται

Jam enim te autumo, et alias hasta fugavi.
An non recordaris quando te a bobus solus quum esses
Agitavi ab Idæis montibus velocibus pedibus
Celeriter? tunc vero nusquam convertebaris fugiens:
Inde autem in Lyrnessum evasisti: sed ego hanc
Everti; adgressus cum Minerva et Jove patre:
Captivas autem mulieres libero die erepto
Abduxi: at te Jupiter servavit et dii cæteri.
Sed non nunc te servaturos puto, ut in animum
Inducis: sed te ego sane regressum hortor
In multitudinem ire, neque adversus stes mihi,
Antequam quid mali patiaris: jam factum vero et stultus sentit.
Huic vero Æneas respondit, dixitque:
Pelide, ne jam me verbis puerulum tamquam
Speres te territurum: facile enim possum et ipse,
Et convicia, et opprobria proloqui:
Scimus autem alter-alterius genus, scimus et parentes,
Jam-olim-dicta audientes verba mortalium hominum:
Visu vero certe neque tu meos nosti, neque ego tuos.
Ajunt te quidem Pelei eximii prolem esse,
Matre vero ex Thetide comas-pulcra marina-nympha:
At ego me filium magnanimo Anchisa
Profiteor prognatum esse, mater autem mihi est Venus.
Horum jam nunc alterutri utique carum filium plorabunt

Σήμερον· οὐ γάρ φημ' ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
Ὧδε διακρινθέντε, μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεήν (πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν)
Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
Κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
Ἐν πεδίῳ πεπόλιστο πόλις μερόπων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.
Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
Ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κατὰ βουκολέοντο
Θήλειαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῇσιν·
Τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
Ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ.
Αἱ δ' ὑποκυσσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους·
Αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
Ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον·
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα.
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τε, Ἀσσάρακός τε, καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
Ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν,

Hodie: non enim puto verbis omnino puerilibus
Sic diremtos, a pugna redituros esse:
Quod si vis et hæc doceri, ut bene scias
Nostrum genus; (multi autem ipsum homines norunt)
Dardanum quidem primum genuit nubes-cogens Jupiter:
Condidit autem *is* Dardaniam, nam nondum Ilios sacra
In campo ædificata erat urbs articulate-loquentium hominum:
Sed adhuc radices habitabant irriguæ-fontibus Idæ.
Dardanus vero genuit filium Erichthonium regem,
Qui tum opulentissimus erat mortalium hominum:
Hujus ter mille equæ per palustria pascebantur
Fœminæ, pullis exsultantes teneris:
Has et ipse Boreas adamavit pascentes,
Equoque se adsimulans concubuit cyaneis-jubis-ornato.
Illæ vero gravidæ factæ pepererunt duodecim equulas:
Istæ autem quandocumque saltu lascivirent super alma terra,
Summum super spicarum fructum currebant, neque frangebant:
At quum saltu-lascivirent super latis dorsis maris,
In superficie super collisos-fluctus salis cani currebant.
Troem autem Erichthonius genuit Trojanis Regem.
Ex Troe vero tres filii eximii geniti sunt,
Ilusque, Assaracusque, et *forma* deo-par Ganymedes,
Qui sane pulcherrimus erat mortalium hominum:
Quem et rapuerunt-in-cælum dii, Jovi ut-pocillator-esset,

Κάλλεος ἕνεκα οἷο, ἵν' αθανάτοισι μετείη.
Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν αμύμονα Λαομέδοντα·
Λαομέδων δ' άρα Τιθωνὸν τέκετο, Πρίαμόν τε,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ' όζον Άρηος.
Ασσάρακος δὲ Κάπυν· ὁ δ' άρ' Αγχίσην τέκε παῖδα·
Αυταρ εμ' Αγχίσης, Πρίαμος δ' ετεχ' Ἕκτορα δῖον.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι
Ζεὺς δ' αρετὴν άνδρεσσιν οφέλλει τε μινύθει τε,
Ὅππως κεν εθέλῃσιν· ὁ γὰρ καρτιστος απάντων.
Αλλ' άγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὥς,
Ἑσταότ' εν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηϊοτῆτος.
Ἔστι γὰρ αμφοτέροισιν ονείδεα μυθήσασθαι
Πολλὰ μάλ'· ουδ' ἂν νηῦς ἑκατόνζυγος άχθος άροιτο.
Στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' εστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι,
Παντοῖοι· επέων δὲ πολὺς νομὸς ένθα καὶ ένθα.
Ὁπποῖόν κ' είπῃσθα έπος, τοῖόν κ' επακούσαις·
Αλλὰ τίη έριδας καὶ νείκεα νῶϊν ανάγκη
Νεικεῖν αλλήλοισιν εναντίον; ὥστε γυναῖκας,
Αἵτε χολωσάμεναι έριδος πέρι θυμοβόροιο
Νεικεῦσ' αλλήλῃσι μέσην ες άγυιαν ιοῦσαι,
Πόλλ' ετεά τε, καὶ ουκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει.
Αλκῆς δ' ού μ' επέεσσιν αποτρέψεις μεμαῶτα,
Πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι εναντίον· αλλ' άγε θᾶσσον
Γευσόμεθ' αλλήλων χαλκήρεσιν εγχείῃσιν.

Pulcritudinem ob illius, ut immortalibus interesset.
At Ilus genuit filium eximium Laomedonta:
Laomedon autem Tithonum genuit, Priamumque,
Lampumque, Clytiumque, Hicetaonemque ramum Martis:
Assaracus vero Capyn: is autem Anchisem genuit filium:
Et me Anchises: Priamus autem genuit Hectora nobilem.
Ex hoc quidem genereque et sanguine profiteor esse me:
At Jupiter virtutem viris augetque minuitque,
Prout voluerit: ille enim potentissimus omnium.
Sed age, ne amplius hæc disseramus pueruli tamquam,
Stantes in medio conflictu prælii.
Licet enim ambobus opprobria proloqui
Multa admodum: ne navis quidem centimetris onus ferret,
Volubilis enim lingua est hominum, multique insunt sermones,
Omnigeni: verborum autem latus campus hinc atque inde:
Qualecumque dixeris verbum tale fortassis audies.
Sed quid jurgiis et rixis nobis opus est
Altercari inter nos? tamquam mulieres,
Quæ iratæ per contentionem animum-rodentem
Probra jactant altera-in-alteram mediam in viam prodeuntes,
Multa veraque, et non: ira autem et ista jubet.
A virtute vero non me verbis avertes animosum,
Priusquam ære pugnes contra: quin age ocyus
Experiamur altre-alterum æratis hastis,

Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκεϊ ἤλασε χάλκεον ἔγχος,
Σμερδαλέῳ, μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ.
Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
Ἔσχετο ταρβήσας· φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
Ῥεῖα δ' ἐλεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο·
Νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, οὐδ' ὑποείκειν.
Οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
Ἀλλὰ δύω μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
Ἦσαν· ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων,
Τὰς δύο, χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
Τὴν δὲ μίαν χρυσέην, τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκὸς.
Λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Πηλιὰς ἤϊξεν μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη, καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχεν
Δείσας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
Ἔστη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν,
Ἔστη, κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι,

Dixit utique, et in terribile scutum intorsit æream hastam,
Visu-horrendum, graviter autem infixa scuto reboavit hastæ cuspi-
Pelides vero scutum quidem a se procul manu robusta (de.
Tenuit perculsus: autumabat enim prælongam hastam
Facile penetraturam esse magnanimi Æneæ:
Imprudens, neque enim cogitabat in mente et in animo,
Quod non facile deorum inclita dona
A viris mortalibus domantur, aut eis cedunt.
Neque tunc Æneæ bellicosi rapida hasta
Perrupit scutum: aurum enim inhibuit, dona Dei:
Sed duas quidem transiit per plicas, tres vero
Supererant: quinque enim plicas superinduxerat Vulcanus,
Duas æreas, duasque interiores stanni,
Unam vero auream, qua detenta est ærea hasta.
Secundus vero Achilles emisit prælongam hastam;
Et percussit Æneæ ad clypeum undique æqualem,
Oram ad summam, ubi tenuissimum currebat æs:
Tenuissimum etiam inductum erat corium bovis: illa vero penitus
Pelias irrupit fraxinus, clypeusque crepuit circum illam.
Æneas autem corpore-contracto subsedit, et a se procul scutum
Territus: hasta autem supra dorsum in terra (sustulit
Stetit emissa, utrosque autem disruperat orbes
Clypei contegentis-hominum: is vero evitata hasta longa,
Constitit, trepidatio autem cum dolore ei offusa-est centuplex,

Ταρβήσας, ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Ἔνθα κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
Ἢ κόρυθ', ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον.
Τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο,
Ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς ἀϊδόσδε κάτεισιν,
Πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
Νήπιος· οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
Ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
Μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
Δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ὑπ' ἐκ θανάτου ἀγάγωμεν,
Μήπως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴκεν Ἀχιλλεὺς
Τόνδε κατακτείνῃ· μόριμον δέ οἵ ἐστ' ἀλέασθαι,
Ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται
Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
Οἳ ἔθεν ἐξεγένοντο γυναικῶν τε θνητάων.
Ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων.

Perculsus, quod prope se fixum erat telum: sed Achilles
Animo-paratissimo irruit stricto ense acuto,
Terribilem edens-clamorem: at saxum sumsit manu
Æneas, vastum pondus, quod ne duo quidem viri ferrent,
Quales nunc homines sunt: is vero ipsum facile agitabat et solus.
Tum certe Æneas quidem irruentem percussisset saxo.
Vel galeam, vel scutum, quod ab eo defendisset tristem mortem:
Illum vero Pelides cominus ense anima privasset,
Nisi celeriter animadvertisset Neptunus quassator-terræ:
Statim autem inter immortales deos verbum dixit:
O dii, certe mihi dolor de magnanimo Ænea,
Qui cito a Pelide domitus ad orcum descendet,
Persuasus verbis Apollinis longe-jaculantis,
Demens: neque enim ab eo omnino propulsabit triste exitium.
Sed cur nunc hic insons mala patitur,
Immerito ob debitos-aliis dolores, grata autem semper
Munera diis exhibet; qui cælum latum habitant?
Sed agite, nos ipsi eum e morte subducamus,
Ne forte et Saturnius irascatur, si Achilles
Hunc interimat: fatale vero ei est effugere,
Ut ne sine-prole genus et prorsus-extinctum pereat
Dardani, quem Saturnius præ omnibus diligebat liberis,
Qui ex se nati erant mulieribusque mortalibus.
Jam enim Priami genus odit Saturnius:

Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι, ἦ κεν ἐάσεις
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι ἐσθλὸν ἐόντα.
Ἤτοι μὲν γὰρ νῶϊ πολέας ὠμόσσαμεν ὅρκους
Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Δαιομένη, δαίωσι δ' Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Ἷξε δ' ὅθ' Αἰνείας, ἠδ' ὁ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
Ἀσπίδος ἐξέρυσεν μεγαλήτορος Αἰνείαο.
Καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν,
Αἰνείαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας·
Πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο, θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας.
Ἷξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάϊκος πολέμοιο·
Ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μετὰ θωρήσσοντο.
Τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Nunc vero utique Æneæ vis Trojanis imperabit,
Et filii filiorum, qui nempe in posterum nati fuerint.
Huic autem respondit deinde magnis-oculis-decora veneranda (Juno:
Terræ-quassator, ipse tu mente tua delibera
De Ænea, an eum e periculo extrahas, an vero relinquas
A Pelide Achille domandum, optimus licet sit.
Nam sane nos multa juravimus juramenta
Omnes inter deos ego et Pallas Minerva;
Numquam a Trojanis depulsuras-ope-adlata malum diem,
Ne quidem quum Troja exitiali igne tota cremabitur
Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut vero hoc audivit Neptunus quassator-terræ,
Perrexit ire perque pugnam et per stridorem hastarum,
Pervenitque ubi Æneas, atque ille inclitus erat Achilles.
Confestim vero huic quidem deinde ob oculos fudit caliginem
Pelidæ Achilli: idemque hastam bene-æratam
Clypeo extraxit magnanimi Æneæ:
Et eam quidem ante pedes Achillis posuit,
Æneam vero vi-impulsum-egit a terra in-altum sublatum:
Multos autem ordines Heroum, multos et equorum
Æneas superarat saltu, dei a manu impetu sumto:
Pervenit vero ad extremam-partem tumultuosi prælii:
Ibi autem Caucones ad pugnam armabantur:
Eum vero admodum prope accessit Neptunus quassator-terræ,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
Ἀντί' Ἀχιλλῆος πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ὃς σεῦ ἅμα κρείσσων καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν;
Ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηαι·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' Ἀχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Θαρσήσας δ' ἤπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι,
Οὐ μὲν γάρ τις σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει.
Ὣς εἰπὼν, λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
Θεσπεσίην· ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονὸς, οὐδέ τι φῶτα
Λεύσσω τῷ ἐφέηκα, κατακτάμεναι μενεαίνων.
Ἦ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἦεν, ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι.
Ἐῤῥέτω· οὔ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
Ἔσσεται, ὃς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας,
Τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών.
Ἦ, καὶ ἐπὶ στίχας ἆλτο· κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ·
Μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε δῖοι Ἀχαιοί,

Et ipsum edita-voce verbis alatis adloquutus est:
Ænea, quis te sic deorum præcordia-læsum instigat
Contra Achillem præliari et pugnare,
Qui te simul fortior et carior immortalibus?
Sed recede, quandocumque obvius-fueris-factus illi,
Ne et præter fatum domum orci pervenias:
At postquam Achilles mortem et fatum adsequutus fuerit,
Audacter deinceps inter primos pugna:
Non enim aliquis te alius Achivorum interficiet.
Sic fatus, reliquit illic, postquam præceperat omnia:
Tunc confestim Achillis ab oculis dispersit caliginem
Densam: is vero continuo clare vidit oculis:
Ingemiscens autem dixit ad suum magnum animum:
Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:
Hasta quidem hæc jacet in terra, neque omnino virum
Video in quem immisi, interficere cupiens.
Certe et Æneas igitur carus immortalibus diis
Erat, sed ipsum putabam frustra sic gloriari.
Valeat: non ei animus me amplius experiri
Erit, qui et nunc fugit lubens ex morte.
Sed agedum, Danaos bellicosos adhortatus,
Alios Trojanos experiar obvius profectus.
Dixit, et in ordines saliit: adhortabaturque virum quemque:
Ne amplius nunc a Trojanis procul state, nobiles Achivi,

Ἀλλ' ἄγ', ἀνὴρ ἀντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
Ἀργαλέον δέ μοί ἐστι, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν, καὶ πᾶσι μάχεσθαι.
Οὐδὲ κ' Ἄρης, ὅσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδὲ κ' Ἀθήνη,
Τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα, καὶ πονέοιτο.
Ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε,
Καὶ σθένει, οὔ μ' ἔτι φημὶ μεθησέμεν οὐδ' ἠβαιόν.
Ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερὲς, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν ὅστις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
Κέκλεθ' ὁμοκλήσας· φάτο δ' ἴμεναι ἀντ' Ἀχιλῆος·
Τρῶες ὑπέρθυμοι μὴ δείδιτε Πηλεΐωνα.
Καί κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην,
Ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
Οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει,
Ἀλλὰ τὸ μὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
Τῷ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
Εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
Τρῶες· τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Καὶ τότ' ἄρ' Ἕκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῆϊ προμάχιζε,
Ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ φλοίσβοιο δέδεξο,
Μήπως σ' ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ.

Sed age, vir contra virum eat, animoque præsenti capessat agere.
Difficile autem mihi est, fortis licet sim,
Tot homines insequi, et cum omnibus pugnare.
Necque enim vel Mars, qui tamen deus immortalis, neque Minerva,
Tanta aciei persequens-obire-possit adversos-ordines, et agere-
Sed quantum quidem ego valeo manibusque pedibusque (impigre.
Et animis, me jam nego contentionem-remissurum ne minimum
Sed omnino per ordines ibo penitus, neque quemquam puto (quidem:
Troum gavisurum esse qui prope hastam venerit.
Sic dixit incitans: Trojanos vero illustris Hector
Hortabatur increpitans, adfirmabatque se iturum contra Achillem:
Trojani magnanimi, ne timete Pelidem.
Et sane ego verbis vel cum immortalibus pugnare-possem,
Hasta vero arduum, longe enim fortiores sunt:
Neque Achilles omnibus summam sermonibus addet,
Sed aliud perficiet, aliud vero in-medio-conatu mutilum-relin-
Illi autem ego obvius ibo, etiam si igni manuum-vi similis est, (quet
Si igni manuum-vi similis-est, animoque rutilo ferro.
Sic dixit incitans: illi vero adversi hastas tollebant
Troes: horum autem in-unum congressa est vis, ortusque est clamor:
Et tunc quidem Hectorem adloquutus est adstans Phœbus Apollo:
Hector, ne jam omnino cum Achille congrediaris-ante-aciem,
Sed in agmineque et ex turba excipe,
Ne qua te vel missili feriat, vel cominus ense percutiat.

Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτις ἐδύσατο οὐλαμὸν ἀνδρῶν,
Ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος.
Ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν,
Σμερδαλέα ἰάχων· πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα
Ἐσθλὸν Ὀτρυντεΐδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
Ὃν νύμφη τέκε Νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ,
Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ἴδης ἐν πίονι δήμῳ·
Τὸν ῥ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς.
Μέσσην κὰκ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη.
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Κεῖσαι, Ὀτρυντεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ἐνθάδε τοι θάνατος, γενεὴ δέ τοί ἐστ' ἐπὶ λίμνῃ
Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν·
Τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
Πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα,
Ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱὸν,
Νύξε κατὰ κρόταφον κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου.
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
Αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,

Sic dixit: Hector vero rursus immersit-se in agmen densum virorum,
Perculsus, ut audivit dei vocem loquuti:
At Achilles in Trojanos insiliit præcordia indutus robur,
Horrendum vociferans. Primum autem interfecit Iphitiona
Strenuum, Otryntidem, magnarum ductorem copiarum,
Quem nympha peperit Nais Otrynteo urbium-eversori,
Tmolo sub nivoso, Idæ in opulento vico:
Hunc quidem recta animose irruentem percussit hasta nobilis Achilles
Medio capite: quod in duas-partes totum diffissum est:
Fragorem autem edidit cadens: super *eum* vero gloriabatur Achilles:
Jaces, Otryntide, omnium terribilissime virorum,
Hic tibi mors, genus autem tibi est ad lacum
Gygæum, ubi tibi ager paternus est,
Hyllum ad piscosum, et Hermum vorticosum.
Sic dixit super *eum* glorians: at illi caligo oculos obtexit:
Hunc quidem Achivorum equi canthis-rotarum lacerarunt
Prima in acie: ille vero post hunc Demoleontem,
Strenuum propulsatorem pugnæ, Antenoris filium,
Percussit ad tempus galeam per æneis-munitam-malis.
Nec sane ærea galea prohibuit, sed per ipsam
Cuspis pergendi-cupida rupit os, cerebrum vero
Intus omne fœdatum est: domuitque illum temerarium.
Hippodamantem vero deinde a curru disilientem,
Ante se fugientem, in dorso percussit hasta,

Αυτὰρ ὁ θυμὸν ἄισθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
Ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
Κούρων ἑλκόντων· γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων·
Ὣς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγηνήωρ.
Αυτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
Πριαμίδην· τὸν δ' οὔτι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι,
Οὕνεκά οἱ μετὰ πᾶσι νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
Καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα.
Δὴ τότε νηπιέῃσι ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
Θῦνε διὰ προμάχων, εἷως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Αντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή.
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας· νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψεν
Κυανέη, προτὶ οἷ ἔλαβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον
Ἔντερα χερσὶν ἔχοντα λιαζόμενον ποτὶ γαίῃ,
Κάρ ῥά οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ,
Ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ὡς εἶδ', ὡς ἀνέπαλτο, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ἐγγὺς ἀνήρ, ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμόν,
Ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν

Sed is animum exhalabat et mugiebat, ut quum taurus
Mugit vi-tractus Heliconium circum regem,
Adolescentibus trahentibus: gaudet autem his Neptunus:
Sic utique hujus mugientis reliquit ossa animus ferox.
At ille ivit cum hasta in deo-parem Polydorum
Priamidem: eum vero neutiquam pater sinebat pugnare,
Quod sibi inter omnes minimus erat natu,
Et sibi carissimus erat, pedibusque omnes vincebat.
Tum vero juvenili-stultitia pedum virtutem ostentans,
Ruebat per primipilares, donec suam perdidit animam.
Hunc percussit medium jaculo pedibus-valens nobilis Achilles
Terga prætercurrentis, ubi baltei annuli
Aurei constringebant, et duplex occurrebat thorax.
In adversam vero partem perrupit ad umbilicum hastæ cuspis:
In genua autem procidit ejulatu-edito: nubesque ipsum obtexit
Nigra, ad se collegit intestina manibus inclinatus.
Hector vero, ut vidit fratrem Polydorum
Viscera manibus tenentem advolutum terræ,
Continuo ejus oculis offusa est caligo, neque amplius sustinuit
Diu procul versari, sed obvius venit Achilli,
Acutam hastam vibrans, flammæ similis: at Achilles
Ut vidit, ut exsiliit, et jactabundus verbum dixit:
Prope vir, qui meum quidem maxime intimum pupugit animum,
Qui mihi sodalem interfecit carissimum: neque sane diutius

Ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον·
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' ου ταρβήσας προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πηλείδη, μὴ δή μ' επεεσσί γε, νηπύτιον ὥς,
Ἔλπεο δειδίξεσθαι· επεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
Ημεν κερτομίας ηδ' αἴσυλα μυθήσασθαι
Οἶδα δ' ὅτι σὺ μὲν εσθλὸς, εγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων,
Αλλ' ἤτοι μεν ταῦτα θεῶν εν γούνασι κεῖται,
Αἴ κέ σε χειρότερός περ εὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι,
Δουρὶ βαλών· επειὴ καὶ εμὸν βέλος οξὺ πάροιθεν.
Ἦ ῥα, καὶ αμπεπαλὼν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Ἀθήνη
Πνοιῇ Ἀχιλλῆος παλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,
Ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
Αυτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν· αυτὰρ Ἀχιλλεύς
Εμμεμαὼς επόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Σμερδαλέα ιάχων· τὸν δ' εξήρπαξεν Ἀπόλλων
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεὸς, εκάλυψε δ' ἄρ' ηέρι πολλῇ.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' επόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ηέρα τύψε βαθεῖαν·
Αλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον επέσσυτο δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κυον· ἦ τέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακὸν, νῦν αὖτέ σ' ερύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,

Alter-alterum trepidi-fugiamus per aciei semitas.
Dixit, et torve intuitus adloquutus est Hectorem nobilem:
Propius accede, ut celeriter ad mortis fines pervenias.
Illum vero interritus adloquutus est insigniter-galeatus Hector:
Pelide, ne jam me verbis saltem, puerulum tamquam,
Speres *te* perterrefacturum: facile enim possum et ipse
Et convicia et opprobria proloqui:
Scio autem quod tu quidem strenuus, ego vero te multo inferior.
Sed hæc quidem Deorum in genibus posita sunt,
An forte tibi inferior licet sim animam exemero,
Hasta percusso: nam meum telum acutum cuspide.
Dixit utique, et vibratam emisit hastam, et eam quidem Minerva
Flatu ab Achille retro avertit glorioso,
Leniter admodum spirans: illa autem rediit ad Hectorem nobilem,
Ipsiusque ante pedes cecidit: sed Achilles
Animo-paratissimo irruit, occidere cupiens,
Horrendum vociferans: illum vero eripuit Apollo
Facile admodum, utpote Deus, operuitque caligine multa.
Ter quidem deinde irruit pedibus-valens nobilis Achilles
Hasta ærea, terque caliginem percussit profundam:
Sed quando jam quarto irruebat deo par,
Horrenda minitans velocibus verbis adloquutus est:
Rursus nunc effugisti mortem, canis: certe tibi prope
Venerat malum, nunc vero te eripuit Phœbus Apollo,

Ὦ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων·
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστιν·
Νῦν δ' ἄλλους Τρώων ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ὣς εἰπών, Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι.
Ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν· ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασεν·
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠΰν τε μέγαν τε
Κὰγ γόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε· τὸν μὲν ἔπειτα
Οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ, ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἷε Βίαντος,
Ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Τὸν μὲν δουρὶ βαλών, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας,
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην· ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε γούνων,
Εἴπως εὖ πεφίδοιτο, λαβών, καὶ ζωὸν ἀφείη,
Μηδὲ κατακτείνειεν, ὁμηλικίην ἐλεήσας.
Μήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς· ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων,
Ἱέμενος λίσσεσθ'· ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ·
Ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
Κόλπον ἐνέπλησεν, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
Θυμοῦ δευόμενον· ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστὰς
Δουρὶ κατ' οὖς· εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
Αἰχμὴ χαλκείη· ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον

Cui scilicet vota facis quum proficisceris in stridorem jaculorum:
At certe te conficiam omnino iterum posthac obvius-factus:
Si forte aliquis et mihi deorum adjutor est:
Nunc vero alios Trojanorum persequar, quemcumque deprehendam.
Sic loquutus, Dryopem percussit ad cervicem mediam jaculo:
Cecidit autem ante pedes: ille autem hunc quidem reliquit,
Demuchum vero Philetoridem strenuumque magnumque
Ad genu hasta percussum detinuit: huic quidem deinde
Feriens ense magno, exemit animam.
Porro ille Laogonum et Dardanum, filios Biantis,
Ambos cum-impetu-adortus ex curru depulit in terram,
Alterum hasta percussum-eminus, alterum vero cominus ense,
Troemque Alastoridem: qui obvius venerat genibus,
Si quo modo sibi parceret, prehensis, et vivum dimitteret,
Neque interficeret, æqualem-ætatem miseratus:
Demens, neque hoc sciebat quod non persuasurus erat.
Haudquaquam enim animo-mitis vir erat, neque lenis,
Sed valde ferox: is quidem ceperat manibus genua,
Cupiens precari: ille autem ense percussit ad hepar:
Ejus autem hepar excidit, et ater sanguis ex ipso
Sinum implevit, eique tenebræ oculos contexere
Anima casso: idem Mulium percussit prope adstans
Hasta ad aurem: moxque per aurem ivit alteram
Cuspis ærea: ille et Agenoris filium Echeclum

Μέσσην κὰκ κεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι·
Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ' ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
Ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
Ἀιχμῇ χαλκείῃ· ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθεὶς,
Πρόσθ' ὁρόων θάνατον· ὁ δὲ, φασγάνῳ αὐχένα θείνας,
Τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε, μυελὸς αὖτε
Σφονδυλίων ἔκπαλθ'· ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱὸν,
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρήκης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
Τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδύϊ χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων· ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα
Ἂψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε· κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
Οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
Πάντῃ τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει·
Ὣς ὅγε πάντῃ θῦνε σὺν ἔγχεϊ δαίμονι ἶσος,
Κτεινομένους ἐφέπων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους
Τριβέμεναι κρῖ λευκὸν εὐτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ,
Ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι

Medium ad caput ense feriebat bene-manubriato.
Totus autem incaluit ensis sanguine: huic vero oculos
Occupavit purpurea mors et fatum violentum.
Deucalionem autem deinde ubi connectuntur nervi
Cubiti, hac illum ejus per manum transfixit
Cuspis ærea: is vero illum exspectavit manu gravatus,
Præ se videns mortem: ille vero, gladio cervice percussa,
Procul cum ipsa galea caput excussit, medulla vero
Vertebris exsiliit: hic autem in terra jacuit extensus.
At ille perrexit ire in eximium Pirei filium
Rhigmum, qui e Thracia glebosa venerat:
Hunc percussit medium telo, fixumque est in ventre æs:
Cecidit autem e curru: ille autem Areithoum famulum
Retro equos convertentem, in dorsum acuta hasta
Feriebat, curruque deturbavit: turbati sunt autem ejus equi.
Utque fertur furens per profundas convalles immane ardens ignis
Montis aridi, profunda autem crematur sylva,
Et quaquaversus agitans ventus flammam contorquet:
Sic ille quaquaversus furibundus ferebatur cum hasta deo par,
Occidendos insequens: fluebat autem sanguine terra nigra.
Ut quum quis junxerit boves mares latis-frontibus
Ut triturent hordeum album æquabili in area,
Facile comminuuntur boum sub pedibus vehementer mugientium;
Sic ab Achille acti magnanimo solidi-ungulis equi

Στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι
Πηλείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

Calcabant simul mortuosque et clypeos: sanguine autem axis
Infra totus fœdatus erat, et ambitus qui circa sellam-curulem,
Quos quidem ab equinis ungulis guttæ adspergebant,
Et illæ a canthis: is vero cupiebat gloriam referre (ctæ.
Pelides, cruore autem et sudore-pulverulento fædabatur manus invi-

ARGUMENTUM

LIBRI XXI. ILIADIS.

Trojanos partim ad urbem, partim in Xanthum (Scamandrum) agit Achilles, et multis in flumine trucidatis, XII juvenes vinctos inferiis Patrocli servat (1-33). Ibidem Lycaonem, Priami filium, quamvis supplicem (34-135), mox et Asteropæum, ducem Pæonum, cum aliis hujus gentis, interficit, Fluvio irriso, ut impari (136-210): cædemque continuabat, nisi Xanthus vi cadaverum obstrui se dolens, alveo eum excedere jussisset. Vix excesserat, quum rursus insiliit; at Fluvius eum suis fluctibus mergere furit, et egressum insequitur (211-271). Jam in undis luctanti vires addunt Neptunus et Minerva; Xantho autem, qui irritatior etiam Simoentis opem invocat, a Junone objicitur Vulcanus, qui campum, et Fluvium exurit, nec flammas cohibet, nisi eadem dea auctore (272-384). Oriuntur deinde singulares contentiones ceterorum deorum; Martis, Minervæ, Veneris; Apollinis, Neptuni; Junonis Dianæ; Mercurii, Latonæ (385-513). Post hæc in Olympum revertuntur dii præter Apollinem, qui Trojam versus pergit, dum Achilles ferro sævit per campum, alios compellit in urbem: quibus portam recludi jubet Priamus (514-543). Illi ne in fuga opprimantur, Apollo Achillem primum immisso Agenore distinet, mox ipse, Agenoris specie indutus, fallit fugiendo, et ab urbe abstrahit (544-611).

Φῖ, μάχη Αἰακίδαο παρ' ἠϊόνας ποταμοῖο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον εὐῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἔνθα διατμήξας, τοὺς μὲν πεδίονδ' ἐδίωκεν
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο
Ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες· ἠέρα δ' Ἥρη
Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, ἐρυκέμεν· ἡμίσεες δὲ
Ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύῤῥοον, ἀργυροδίνην·
Ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ· βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα·
Ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον· οἱ δ' ἀλαλητῷ
Ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι κατὰ δίνας.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
Φευγέμεναι ποταμόνδε, τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
Ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
Ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
Πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν·
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθαις,
Κεκλιμένον μυρίκῃσιν· ὁ δ' ἔσθορε δαίμονι ἶσος,

Sed ubi jam ad meatum pervenerant pulcre-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,
Ibi tum divisos, partim campum versus insequebatur
Ad urbem, qua alii turbati fugerant
Die superiori, quando furebat illustris Hector:
Illac hi profundebantur trepida-fuga: caliginem autem Juno
Expandit ante densam, ut inhiberet: partim vero
In fluvium volvebantur profunde-fluentem vorticibus-argenteum:
Incideruntque magno strepitu; sonitum vero dedere alta fluenta:
Ripæque circum circa graviter gemuere: illi vero fremitum-edentes
Natabant huc et illuc, agitati per vortices.
Ut quum exactæ impetu ignis locustæ evolant
Ut fugiant ad fluvium, ardet autem indefessus ignis
Excitatus derepente, illæ vero metu-perculsæ-cadunt in aquam:
Sic Achille fugante Xanthi vorticibus-profundi
Implebatur fluentum resonans mixtim equisque et viris.
At ille nobilissimus hastam reliquit illic in ripis,
Tectam myricis; ipse autem insiliit deo par,

Φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
Ὡς δ' ὑπὸ Δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
Φεύγοντες, πιπλᾶσι μυχοὺς λιμένος εὐόρμου,
Δειδιότες· μάλα γάρ τε κατεσθίει ὅν κε λάβῃσιν·
Ὡς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
Πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς· ὁ δ' ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
Ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
Ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος.
Τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας, ἠΰτε νεβρούς·
Δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας εὐτμήτοισιν ἱμᾶσιν,
Τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσιν·
Δῶκε δ' ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας·
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων.
Ἔνθ' υἷι Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο
Ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι Λυκάονι, τόν ῥά ποτ' αὐτὸς
Ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς οὐκ ἐθέλοντα,
Ἐννύχιος προμολών· ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τάμνε νέους ὄρπηκας, ἵν' ἅρματος ἄντυγες εἶεν.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.
Καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσεν
Νηυσὶν ἄγων· ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκεν.
Κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δ' ἔδωκεν,

Gladium solum habens, exitialiaque animo meditabatur opera:
Et feriebat quaquaversum: eorum vero gemitus excitabatur fœdus
Ense dum cædebantur, rubescebatque sanguine aqua.
Ut vero metu Delphini ingentis pisces alii
Fugientes implent recessus-intimos portus stationibus-tuti,
Formidantes: omnino enim devorat quemcumque ceperit:
Sic Trojani fluvii per impetuosi fluenta
Abdebant-se-perculsi sub crepidinibus: ille vero ut lassatus erat (manus cædendo,
Vivos e fluvio duodecim legit juvenes,
Pœnas-daturos de Patroclo Menœtiade mortuo:
Hos eduxit e fluvio metu-stupentes, tamquam hinnulos:
Ligavit autem a tergo manus scite-sectis loris,
Quæ ipsi ferebant innexa tortilibus-annulis tunicis:
Tradidit autem sociis deducendos cavas ad naves.
At ipse iterum irruit, interficere cupiens.
Illic filio Priami obvius factus-est Dardanidæ
E fluvio fugienti Lycaoni, quem olim ipsemet
Abduxerat captum ex patris agro invitum:
Nocturnus progressus: is vero caprifici acuto ære
Incidebat novo ramos, ut currus ambitus essent:
Huic igitur improvisum malum supervenit nobilis Achilles;
Et tunc quidem ipsum in Lemnum bene-habitatam vendidit
Navibus abducens: filius autem Jasonis pretium dedit,
Illinc vero hospes ipsum redemit, multaque dedit,

Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
Ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν, πατρώϊον ἵκετο δῶμα.
Ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν,
Ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
Χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλεν
Πέμψειν εἰς ἀΐδαο, καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
Γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος, οὐδ' ἔχεν ἔγχος,
(Ἀλλὰ τὰ μέν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς
Φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα)
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
  Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὕσπερ ἔπεφνον,
Αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος·
Οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχεν
Πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολεῖς ἀέκοντας ἐρύκει.
Ἀλλ' ἄγε, δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
Γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ δαείω,
Ἤ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἤ μιν ἐρύξει
Γῆ φυσίζοος, ἥτε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
  Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς,
Γούνων ἅψασθαι μεμαὼς· περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν·

Imbrius Eetion, misitque ad nobilem Arisben:
Inde clam-adrepta-fuga, paternam venit in domum:
Undecim autem dies animum oblectaverat cum suis amicis,
Reversus ex Lemno: duodecima vero ipsum rursus
Manibus Achillis Deus injecit, qui ipsum erat
Missurus ad orcum, invite licet iturum.
Hunc igitur ut advertit pedibus-valens nobilis Achilles
Nudum sine galeaque et clypeo, neque habebat hastam,
(Namque ea quidem omnia in terram abjecerat: conficiebat enim sudor
Fugientem e fluvio, delassatioque genua subtus domabat)
Indignatus utique dixit apud suum magnum animum:
  Papæ, ingens sane miraculum hoc oculis video:
Jam nimirum Trojani magnanimi, quos interfeci,
Rursus resurgent ex infernis tenebris caliginosis:
Ut jam et hic reversus est postquam effugit sævum diem,
Lemnum in sacram *licet* venundatus: neque ipsum tenuit
Pontus sali cani, qui multos invitos coercet.
Sed agedum, et hastæ cuspidem nostræ
Gustabit, ut videam in mente et edocear,
An similiter et illinc reversurus sit, an ipsum coercebit
Terra alma, quæ fortem licet coercet.
  Sic cogitabat manens: is vero prope cum venit animo-consternatus,
Genua tangere cupiens: valde enim exoptabat animo
Effugere mortemque exitialem et fatum nigrum:

Ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
Κύψας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
Ἔστη, ἱεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο.
Αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλίσσετο γούνων,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει·
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον·
Ἀντί τοί εἰμ' ἱκέταο, Διοτρεφὲς, αἰδοίοιο.
Πὰρ γὰρ σοὶ πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν,
Ἤματι τῷ, ὅτε μ' εἷλες ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Καί μ' ἐπέρασσας, ἄνευθεν ἄγων πατρός τε φίλων τε,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην· ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον.
Νῦν δὲ λύμην τρὶς τόσσα πορών· ἠὼς δέ μοί ἐστιν
Ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
Πολλὰ παθών, νῦν αὖ με τεῇς ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Μοῖρ' ὀλοή· μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρί,
Ὅς μέ σοι αὖτις ἔδωκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
Γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,
Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι.
Τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας·
Τῆσδε δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις,
Ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας

Sed ille quidem hastam longam sustulit nobilis Achilles,
Percutere paratus; is autem currens subiit genua
Pronus: hasta vero super dorsum *evolans* in terra
Stetit, cupiens corpore satiari humano.
Cæterum hic altera *manu* quidem prehensis supplicabat genibus;
Altera vero tenebat hastam acutam, neque dimittebat:
Et eum supplicans verbis volucribus adloquutus est:
Supplico tibi, Achille: tu autem me respice, meique miserere:
Loco tibi sum supplicis, Jovis-alumne, reverendi.
Apud te enim primum gustavi Cereris fruges,
Die illo, quando me cepisti bene-culto in agro,
Et me vendidisti, procul abducens a patreque amicisque,
Lemnum in sacram: centum autem boum pretium tibi peperi:
Nunc vero redemtus fuero ter tantis datis: aurora autem mihi est
Hæc duodecima, postquam in Ilium perveni,
Multa perpessus, nunc vero me tuis in manibus posuit
Fatum exitiale: odio nimirum sum Jovi patri,
Qui me tibi rursus tradidit: brevis autem ævi me mater
Peperit Laothoe, filia Altæ senis,
Altæ, qui Lelegibus bellicosis imperat,
Pedasum Æpeessam obtinens prope Satnioentem.
Hujus autem habuit filiam Priamus, multas autem et alias:
Ex-hac duo nati sumus, tu vero ambos obtruncabis,
Illum quidem primos inter pedites domuisti

Ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί·
Νῦν δὲ δὴ ἐνθάδε μοι κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ ὀΐω
Σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
Ὅς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε κρατερόν τε.
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός,
Λισσόμενος ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσεν·
Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ' ἀγόρευε.
Πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν μόρσιμον ἦμαρ,
Τόφρα τί μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦεν
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον ἠδ' ἐπέρασσα·
Νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅς κεν θάνατον φύγῃ, ὅς κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῇς ἐν χερσὶ βάλῃσιν,
Συμπάντων Τρώων, περὶ δ' αὖ Πριάμοιό γε παίδων.
Ἀλλά, φίλος, θάνε καὶ σύ· τίη ὀλοφύρεαι οὕτως;
Κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Οὐχ ὁράᾳς οἷος κἀγὼ, καλός τε μέγας τε,
Πατρὸς δ' εἴμ' ἀγαθοῖο, θεὰ δέ μ' ἐγείνατο μήτηρ·
Ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ θάνατος καὶ μοῖρα κραταιὴ
Ἔσσεται, ἢ ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ,
Ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἄρῃ ἐκ θυμὸν ἕληται,
Ἢ ὅγε δουρὶ βαλὼν, ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·

Deo-parem Polydorum, postquam percussisti acuta hasta:
Nunc vero hic mihi malum erit: non enim puto
Tuas manus me effugiturum, postquam prope adduxit Deus.
Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente recoren tua,
Ne me interfice, non enim uterinus-frater Hectoris sum.
Qui tibi sodalem interemit mitemque fortemque.
Sic utique eum Priami adloquutus est illustris filius,
Supplicans verbis: immitem autem vocem audivit:
Stulte, ne mihi pretia-redemtionis memora, neque narra.
Antequam enim Patroclus adsequutus esset fatalem diem,
Interea aliquantum mihi parcere in animo gratum erat
Trojanis, et multos vivos cepi et vendidi:
Nunc vero non est qui mortem effugiat, quemcumque utique Deus
Ilium ante meas in manus conjecerit,
Universorum Trojanorum, præcipue autem Priami filiorum.
Sed, amice, morere et tu: cur lamentaris frustra?
Occubuit et Patroclus, qui tamen te multo præstantior.
Nonne vides qualis et ego, pulcherque magnusque,
Quin et patre natus sum eximio, deáque me peperit mater:
Et mihi tamen utique mors et fatum violentum
Aderit, seu aurora *fuerit*, seu crepusculum, seu meridies,
Quando quis et mihi ære animum auferet,
Sive si hasta percusserit, sive a nervo sagitta.
Sic dixit: illius vero ibi soluta sunt genua et ejus cor:

Ἔγχος μέν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας. Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
Τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα· πᾶν δέ οἱ εἴσω
Δῦ ξίφος ἄμφηκες· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
Κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε λαβὼν ποδὸς ἧκε φέρεσθαι,
Καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
  Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλῆν
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον·
Θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει
Ἰχθύς, ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
Φθείρεσθ', εἰσόκεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς,
Ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων·
Οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰρροος ἀργυροδίνης
Ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολεῖς ἱερεύετε ταύρους,
Ζωοὺς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰσόκε πάντες
Τίσετε Πατρόκλοιο φόνον καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
Οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε νόσφιν ἐμεῖο.
  Ὣς ἄρ' ἔφη· ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Ὅρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν ὅπως παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.

Hastam quidem dimisit, considitque manibus passis
Ambabus: Achilles vero stricto ense acuto
Percussit ad claviculam prope cervicem: totus autem ei intro
Subiit ensis anceps, ille vero pronus in terra
Jacebat extensus: sanguis autem niger effluebat, rigabatque terram:
Illum vero Achilles in fluvium prehensum pede misit ferendum,
Et super eum glorians verba volucria profatus est:
  Istic nunc jace inter pisces, qui tibi vulneris
Sanguinem delambent audaces: neque te mater
Impositum lectis deflebit, sed Scamander
Feret vorticosus in maris latum sinum:
Saltans quis per undam sub nigram horescentem-superficiem evehetur
Piscis, ut comedat Lycaonis albam pinguedinem.
Pereatis, donec urbe potiamur Ilii sacræ,
Vos quidem fugientes, ego vero a-tergo contrucidans:
Neque vobis ipse fluvius late-fluens verticibus-argenteus
Proderit, cui jam sæpe multos sacrificatis tauros,
Vivosque in vortices demittitis solidos-ungulis equos.
Sed et sic peribitis dira morte, usque dum omnes
Lueritis Patrocli cædem et interitum Achivorum,
Quos ad naves veloces interfecistis absente me.
  Sic utique dixit: Fluvius autem iram-concepit ipso penitus corde,
Agitabatque animo quomodo abducat a labore bellico
Nobilem Achillem, et a Trojanis pestem avertat.

Τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο, κατακτάμεναι μενεαίνων
Υἱέϊ Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἄξιος εὐρυρέεθρος
Γείνατο, καὶ Περίβοια Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
Πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη ποταμὸς βαθυδίνης.
Τῷ δ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
Ἔστη ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκεν
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αἰζηῶν,
Τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊξε κατὰ ῥόον, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, ὅ μεν ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν;
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας· ἥδε δέ μοι νῦν
Ἠὼς ἑνδεκάτη ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα·
Αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξίου εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,
Ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχει· τὸν δ' ἐμέ φασιν
Γείνασθαι· νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας, ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
Πηλιάδα μελίην· ὁ δ' ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς

Interea autem Pelei filius tenens prælongam hastam,
Asteropæo insilit, interficere cupiens
Filio Pelegonis: illum autem Axius fluentis-latus
Genuit, et Peribœa Acessamini filiarum
Natu-maxima: huic enim mistus est fluvius vorticibus-profundus.
In hunc Achilles impetum-fecit: hic autem adversus e fluvio *prodiens*
Constitit tenens duas hastas: animos autem ei præcordiis indidit
Xanthus, indignabatur enim de cæsis-pugna-juvenibus,
Quos Achilles ceciderat per fluentum, neque miseratus erat.
Hi vero quando jam prope erant alter in alterum vadentes,
Illum prior adloquutus est pedibus nobilis Achilles:
Quis, unde es virorum, qui mihi ausus es obvius venire?
Infelicium autem utique filii meo robori occurrunt.
Hunc vero Pelegonis adloquutus est illustris filius:
Pelide magnanime, cur genus interrogas?
Sum ex Pæonia glebosa longe sita,
Pæonas viros ducens longis-hastis-armatos: et hæc mihi nunc
Aurora undecima postquam in Ilium veni:
At mihi genus ex Axio late fluente,
Axio qui pulcherrimam aquam per terram fundit,
Qui genuit Pelegonem inclitum hasta: hunc me ajunt
Genuisse: nunc vero pugnemus, illustris Achille.
Sic dixit minitans: sed sustulit nobilis Achilles
Peliadem fraxinum: simulque hastis utrinque

Ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦεν·
Καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διὰ πρὸ
Ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο.
Τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
Δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
Γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.
Δεύτερος αὖτ' Ἀχιλλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
Μεσσοπαλὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος·
Πηλείδης δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Ἆλτ' ἐπὶ οἱ μεμαώς· ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
Οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ.
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ
Ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο·
Ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα.
Γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
Ἀσθμαίνοντ'. Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας,
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Κεῖσ' οὕτω· χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
Παισὶν ἐριζέμεναι, ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
Φῆσθα σὺ μὲν ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ῥέοντος·

Heros Asteropæus, ambidexter enim erat:
Atque altera quidem hasta scutum percussit, neque penitus
Perrupit scutum: aurum enim prohibuit, dona Dei:
Altera vero illi cubitum strictim percussit manus
Dextræ, exsiliit autem sanguis ater: ipsa vero super eum
Terræ infixa est, cupiens corpore satiare se:
Secundus vero Achilles hastam recta-volantem
In Asteropæum immisit, occidere cupiens:
Et ab hoc quidem aberravit: at altam percussit ripam,
Medio-tenus autem impegit ripæ fraxineam hastam.
Pelides vero ense acuto extracto a femore,
Saliit in eum ardenti-animo: at ille fraxinum Achillis
Non poterat e crepidine evellere manu robusta,
Ter quidem ipsam concussit, extrahere cupiens,
Ter vero deseruit vi: at quarto parabat animo
Frangere incurvatam haxtam fraxineam Æacidæ:
Sed ante Achilles cominus ense animam abstulit.
Ventrem enim ei percussit ad umbilicum: omnia autem
Effusa sunt in terram intestina: et ei continuo tenebræ oculos
Exspiranti: Achilles vero in pectora irruens, (contexere
Armaque detraxit, et glorians verbum dixit:
Jaceto sic: arduum tibi præpotentis Saturnii
Cum filiis contendere, e fluvio licet genito.
Dicebas tu quidem fluvii genus te esse late fluentis:

Αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι·
Τίκτε μ' ἀνὴρ πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσιν,
Πηλεὺς Αἰακίδης· ὁ δ' ἄρ' Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦεν·
Τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς ποταμῶν ἁλιμυρηέντων·
Κρείσσων δ' αὖτε Διὸς γενεὴ, ποταμοῖο τέτυκται.
Καὶ γάρ σοι ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
Χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι·
Τῷ οὔτε κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει,
Οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
Ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα,
Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
Ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
Δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.
  Ἦ ῥὰ, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
Τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο,
Δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστὰς,
Οἵ ῥ' ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
Ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
Χέρσ' ὕπο Πηλείδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα.
Ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε, Μύδωνά τε, Ἀστύπυλόν τε,
Μνῆσόν τε, Θράσιόν τε, καὶ Αἴνιον, ἠδ' Ὀφελέστην.

At ego genus magni Jovis glorior esse:
Genuit me vir multis imperans Myrmidonibus,
Peleus Æacides: ipse vero Æacus ex Jove erat:
Quanto potentior quidem Jupiter fluviis in mare fluentibus:
Potentius itidem Jovis genus, *quam* fluvii est.
Etenim tibi fluvius utique adest magnus, si potest quid
Prodesse: sed non licet cum Jove Saturnino pugnare:
Ideò, ne rex quidem Acheloius æquiparatur,
Neque profunde-fluentis ingens vis Oceani,
Ex quo tamen omnes fluvii et totum mare,
Et omnes fontes et putei alti fluunt:
Sed et is metuit Jovis magni fulmen,
Horrendumque tonitru, quando e cælo fragorem-dederit.
  Dixit utique, et e crepidine evulsit æream hastam.
Illum vero ibidem reliquit, postquam caram animam abstulerat,
Jacentem in arenis, adluebat autem ipsum nigra aqua:
Illum quidem anguillæque et pisces circum-occupati-erant,
Pinguedine raptim vescentes renibus-obtensam carpentes.
At ille perrexit ire ad Pæonas bellatores-equestres,
Qui utique adhuc juxta fluvium territi-fugitabant vorticosum,
Ut viderunt illum fortissimum in aspera pugna
Manibus Pelidæ et ense fortiter domitum.
Tunc interfecit Thersilochumque, Mydonaque, Astypylumque,
Mnesumque, Thrasiumque, et Ænium, atque Ophelestem.

Καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης,
Ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐκ φθέγξατο δίνης,
Ὦ Ἀχιλεῦ, περὶ μὲν κρατέεις, περὶ δ' αἴσυλα ῥέζεις
Ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσιν θεοὶ αὐτοί.
Εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
Ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα μέρμερα ῥέζειν.
Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
Οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν,
Στεινόμενος νεκύεσσι· σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ ἔασον, ἄγη μ' ἔχει, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἔσται ταῦτα, Σκάμανδρε Διοτρεφὲς, ὡς σὺ κελεύεις·
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων
Πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστυ, καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι
Ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἤ κεν ἐγὼ τόν.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·
Ὢ πόποι, Ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
Εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Τρωσὶ παριστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰσόκεν ἔλθῃ
Δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ,
Κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο οἴδματι θύων.

Et prorsus adhuc plures interemisset Pæonas velox Achilles,
Nisi iratus adloquutus fuisset Fluvius vorticibus-profundus,
Viro similis, e profundo autem vocem edidit vortice:
O Achille, plus quidem vales robore, plura tamen indigna patras
Hominibus *aliis*: semper enim tibi auxiliantur dii ipsi.
Si tibi Trojanos dedit Saturni filius omnes perdere;
Ex me saltem cum exegeris per campum ardua patrato.
Referta enim jam sunt mihi cadaveribus amœna fluenta,
Neque prorsus aliquo possum effundere undas in mare vastum,
Angustatus cadaveribus: tu autem interficis omnes penitus.
Quin agedum et desiste, stupor me occupat, princeps populorum.
Hunc autem respondens adloquutus est pedibus celer Achilles:
Erunt hæc, Scamander Jovis-alumne, ut tu jubes:
Trojanos tamen non ante desinam fœdifragos interficere:
Quam conclusero in urbem, et Hectorem periculum-fecero
Adversus, an utique me domabit, an ego ipsum.
Sic fatus, in Trojanos irruit deo par.
Et tunc Apollinem adloquutus est Fluvius profundus-vorticibus:
Proh malum, argenteo-arcu-insignis, Jovis fili, non tu sane consilia
Observasti Saturnii, qui tibi multis admodum mandavit,
Trojanis adesse et opem ferre usque dum veniret
Sol-vespertinus sero occidens, obumbraretque glebosa arva.
Dixit, et Achilles quidem hasta inclitus insiliit medio,
A crepidine ruens: ille vero concitus-ingruit tumidis-fluctibus furens.

Πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος· ὦσε δὲ νεκροὺς
Πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς.
Τοὺς ἔκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος,
Χέρσονδε· ζωοὺς δ' ἐσάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
Κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσιν μεγάλῃσιν.
Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
Ὦθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε στηρίξασθαι· ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσὶν
Εὐφυέα, μεγάλην· ἡ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
Κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
Ὄζοισιν πυκινοῖσι· γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸν,
Εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'· ὁ δ' ἄρ', ἐκ λίμνης ἀνορούσας,
Ἤϊξεν πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,
Δείσας· οὐδέ τ' ἔληγε μέγας θεὸς, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτὸν
Ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
Δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
    Πηλείδης δ' ἀπόρουσεν ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
Αἰετοῦ οἴματ' ἔχων, μέλανος, τοῦ θηρητῆρος,
Ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν.
Τῷ εἰκὼς ἤϊξεν· ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
Σμερδαλέον κονάβιζεν· ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς
Φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
    Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Ἂμ φυτὰ καὶ κήπους ὕδατι ῥόον ἡγεμονεύῃ,

Omniaque commovit fluenta turbidus: impulit vero mortuos
Multos, qui per eum affatim erant quos occiderat Achilles:
Hos ejecit foras, mugiens tamquam taurus,
In terram: vivos autem servavit in pulcris fluentis,
Occultans in vorticibus profundis ingentibus.
Horrenda autem circum Achillem turbida constitit unda,
Urgebatque scuto incumbens fluctus, neque pedibus
Poterat se stabilire: at ille ulmum præhendit manibus
Feliciter-crescentem, ingentem: ea autem radicitus procidens
Crepidinem totam disjecit, repressitque pulcra fluenta
Ramis densis: junxit autem tamquam ponte illum ipsum,
Intus tota prolapsa: is vero, e voragine prosiliens,
Festinabat per campum pedibus rapidis volare,
Perculsus: neque destitit magnus deus, sed surrexit ruiturus in illum
In-summo-nigricans, ut ipsum arceret a bellico-labore
Nobilem Achillem, Trojanisque exitium averteret.
    Pelides vero saltu-dato refugit quantum est hastæ jactus,
Aquilæ impetus habens, nigræ, venatricis,
Quæ simul fortissimaque et celerrima volucrum:
Huic similis ruit: in pectoribus autem æs
Horrendum resonabat: oblique autem ab illo declinans
Fugiebat, is vero a-tergo fluens sequebatur magno sonitu.
    Ut quum vir aquæ-ductor a fonte aquis-nigro
Per plantas et hortos aquæ rivum deducit,

Χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων.
Τοῦ μέν τε προρέοντος, ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι
Οχλεῦνται, το δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
Χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
Ὣς αἰεὶ Αχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο,
Καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν·
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Αχιλλεὺς
Στῆναι ἐναντίβιον, καὶ γνώμεναι εἴ μιν ἅπαντες
Αθάνατοι φοβέουσι τοὶ ουρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
Τοσσάκι μιν μέγα κῦμα Διϊπετέος ποταμοῖο
Πλάζ' ὤμους καθυπερθεν· ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα,
Θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα
Λάβρος, ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖϊν.
Πηλείδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς ουρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔτις με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
Εκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
Ἄλλος δ' οὔτις μοι τόσον αἴτιος ουρανιώνων,
Αλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
Ἥ μ' ἔφατο Τρώων ὑπο τείχεϊ θωρηκτάων
Καιψηροῖς ολέεσθαι Απόλλωνος βελέεσσιν.
Ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος,
Τῷ κ' αγαθος μὲν ἔπεφν', αγαθον δέ κεν ἐξενάριξεν·
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανατῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
Ερχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ ὡς παῖδα συφορβόν,

Manibus ligonem tenens, et sulco obices ejiciens.
Et hac quidem profluente, subtus calculi omnes
Agitantur, ipsa autem cito defluens immurmurat
Loco in declivi, præcurritque etiam ipsum ductorem:
Sic perpetuo Achillem adsequebatur fluctus fluvii,
Velocem licet: Dii enim potentiores mortalibus.
Quoties vero conaretur pedibus-valens nobilis Achilles
Stare contra, et cognoscere an ipsum omnes
Immortales in fugam-agerent qui cælum latum tenent:
Toties ipsi magnus fluctus a Jove-fluentis fluvii
Adluebat humeros desuper: is autem in altum pedibus saliebat,
Animo mœstus: fluvius vero subtus genua domabat
Rapidus, oblique fluens, pulverem autem subtrahebat pedibus:
Pelides autem ejulavit intuitus in cælum latum:
Jupiter pater, ut nullus me deorum miserabilem sustinet
Ex fluvio eripere: in posterum vero vel quidvis patiar.
Alius autem nullus mihi tantum in culpa cælestium,
Quantum mea mater, quæ me mendaciis lactabat,
Quæ me dicebat Trojanorum sub muro armatorum
Velocibus periturum esse Apollinis jaculis.
Utinam me Hector occidisset, qui hic nutritus est fortissimus,
Tum et fortem occidisset, et ipse fortis occisum spoliasset:
Nunc autem me ingloria-morte fatale est corripi,
Conclusum in magno fluvio tamquam servulum subulcum

Ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ χειμῶνι περῶντα.
Ὣς φάτο· τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
Στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν εἴκτην·
Χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσιν·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πηλεΐδη, μήτ' ἄρ τι λίην τρέε, μήτε τι τάρβει.
Τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταῤῥόθω εἰμὲν,
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν·
Ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός·
Αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἴ κε πίθηαι,
Μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιΐου πολέμοιο.
Πρὶν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωϊκόν, ὅς κε φύγῃσι· σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας
Ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.
Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην·
Αὐτὰρ ὁ βῆ (μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμή)
Ἐς πεδίον· τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο·
Πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊκταμένων αἰζηῶν
Πλῶον, καὶ νέκυες· τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
Πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν· οὐδέ μιν ἴσχεν
Εὐρὺ ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.
Οὐδὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸ ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Χώετο Πηλεΐωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο

Quem torrens obrutum-perdit pluvio-tempore transeuntem.
Sic dixit: hunc autem valde cito Neptunus et Minerva
Steterunt prope accedentes, corpore autem homines referebant:
Manuque manum prehendentes confirmarunt verbis:
Inter hos autem sermonem orsus est Neptunus terræ-quassator:
Pelide, neque jam valde trepida, neque turbare.
Tales enim tibi nos ex diis auxiliatores sumus,
Jove adprobante, ego et Pallas Minerva:
Quoniam haud tibi a fluvio utique domari fatale est;
Sed hic quidem cito desinet, tu autem videbis ipse;
Sed tibi prudens suggeremus consilium, si pareas,
Ne prius abstineas manus ab omnibus-æque-gravi pugna,
Quam in Ilii inclitos muros populum concluseris
Trojanum quicumque effugere poterit: tu vero Hectori anima erepta
Ad naves redito: damus autem tibi gloriam referendam.
Hi sane sic loquuti ad immortales abierunt:
At ille ivit (valde enim deorum impellebat *eum* præceptum)
In campum: hic vero totus impletus est aqua effusa:
Multa autem arma pulcra prælio-cæsorum juvenum
Fluitabant, et cadavera: illius autem in altum genua exsiliebant:
Adversus cursus ruentis recta: neque enim eum tenuit
Late fluens fluvius: magnum enim robur immiserat Minerva:
Neque Scamander remisit suam vim, sed adhuc magis
Irascebatur Pelidæ, tumefecitque undam fluenti

Ὑψόσ' ἀειρόμενος· Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
Σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν.
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
Ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους·
Ἵστη δὲ μέγα κῦμα, πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
Φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,
Ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονεν δ' ὅγε ἶσα θεοῖσιν.
Φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν, οὔτέ τι εἶδος,
Οὔτε τὰ τεύχεα καλὰ τά που μάλα νειόθι λίμνης
Κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δέ μιν αὐτὸν
Εἰλύσω ψαμάθοισιν, ἅλις χέραδος περιχεύας
Μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ
Ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
Αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ
Ἔσται τυμβοχοῆσ', ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
Ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ κυκώμενος ὑψόσε θύων,
Μορμύρων ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσιν.
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα διιπετέος ποταμοῖο
Ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλείωνα.
Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε, περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ,
Μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης.
Αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

In altum sublatus: Simoentem vero commonefecit vociferans:
Care frater, robur viri ambo saltem
Cohibeamus, mox enim urbem magnam Priami regis
Evertet, Trojani vero in pugna non manebunt.
Sed auxilium adfer celerrime, et imple fluenta
Aqua ex fontibus, omnesque concita rivos:
Atque erige magnam undam: multam vero turbam excita
Truncorum et lapidum, ut compescamus immanem virum,
Qui jam nunc victor-grassatur, animoque agitat paria diis:
Ajo enim neque vim *illius* profuturam, neque prorsus formam,
Neque illa arma pulcra, quæ alicubi in imo fundo voraginis
Jacebunt sub limo tecta: quin et ipsum
Involvam arenis, sabulo affatim circumfundens
Immenso, neque ejus ossa poterunt Achivi
Colligere: tantam ei colluviem desuper obtendam.
Ibidem ei et sepulchrum erit, neque omnino ei opus
Erit humatione, quando ei exsequias facient Achivi.
Dixit, et ingruit in Achillem turbidus in-altum furens,
Murmurans spumaque et sanguine et cadaveribus.
Purpurea vero continuo unda a-Jove-fluentis fluvii
Stetit elevata, occupavitque Pelidem.
Juno autem alte clamavit, admodum-timens Achilli,
Ne ipsum obruens perderet magnus fluvius vorticibus-profundus.
Statim vero Vulcanum adloquuta est suum dilectum filium:

Ὄρσεο, Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ
Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἠΐσκομεν εἶναι·
Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν·
Αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο
Εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
Ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κῆαι,
Φλέγμα κακὸν φορέουσα· σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
Δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί· μηδέ σε πάμπαν
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ·
Μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος, ἀλλ' ὁπόταν δὴ
Φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ·
Πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκροὺς
Πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτόθ' ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς.
Πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν
Αἶψ' ἂν ξηράνῃ, χαίρει δέ μιν ὅστις ἐθείρῃ·
Ὣς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
Κῆεν, ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
Καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι, ἠδὲ μυρῖκαι,
Καίετο δὲ λωτός τ', ἰδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον,
Τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει·
Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες, οἳ κατὰ δίνας,
Οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα,

Exsurge-ad-certamen, Vulcane, mi fili: contra te enim
Xanthum vorticosum in pugna conjicimus iturum:
Quin opem-fer citissime, et ostenta flammam multam:
Ego vero Zephyri et velocis Noti
Ibo e mari gravem excitatura procellam,
Quæ Trojanorum capita et arma comburat,
Incendium exitiale ferens: tu vero Xanthi præter ripas
Arbores ure, ipsumque immitte igni: neque te omnino
Blandis verbis avertat aut minis:
Neque ante cohibeas tuam vim, quam ubi
Signum-dedero clamore, tunc compesce indefessum ignem.
Sic dixit: Vulcanus autem parabat immane-ardentem ignem:
Primum quidem in campo ignis accendebatur, cremabatque mortuos
Multos, qui in eo affatim erant, quos interfecerat Achilles.
Totus vero siccatus est campus, coercitaque est limpida aqua.
Ut quum autumnalis Boreas recens-irrigatum hortum
Statim exsiccaverit, gaudet vero ipsum quisquis de more-colit:
Sic exsiccatus est campus totus, atque mortuos
Exussit, at is in fluvium vertit flammam collucentem.
Urebantur ulmique et salices, atque myricæ,
Urebatur jam lotusque, et ulva, atque cyperus,
Quæ circum pulcra fluenta fluvii affatim nascebantur:
Laborabant anguillæque et pisces, qui per vortices,
Qui per pulcra fluenta urinabantur hinc illinc,

Πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο.
Καίετο δ' ἲς Ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥφαιστ', οὔτις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν,
Οὐδ' ἂν ἐγὼ σοί γ' ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην·
Λῆγ' ἔριδος· Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;
Φῆ πυρὶ καιόμενος· ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
Κνίσση μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο,
Πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται·
Ὣς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ·
Οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τεῖρε δ' ἀϋτμή,
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος· αὐτὰρ ὅγ' Ἥρην
Πολλὰ λισσόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
Ἐξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι,
Ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις·
Παυέσθω δὲ καὶ οὗτος· ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὀμοῦμαι,
Μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
Μηδ' ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
Καιομένη, καίωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

Spiritu laborantes sapientis-artificis Vulcani.
Ardebat et vis Fluvii, verbaque fecit, et dixit:
Vulcane, nullus tibi certe deorum potest ex-æquo-adversari,
Neque omnino ego tibi sic igne ardenti pugnavero:
Desine a certamine: Trojanos vero vel statim nobilis Achilles
Urbe exspellat: quid mihi cum contentione et auxilio?
Dixit igne ardens: ebulliebant autem pulcra fluenta.
Ut vero lebes fervet intus dum urgetur igne multo,
Adipem liquefaciens saginati porci,
Undique eructans, subtus autem ligna sicca jacent:
Sic hujus pulcra fluenta igne ardebant, bulliebatque aqua:
Nec poterat profluere, sed inhibebatur: infestabat enim vapor,
Vulcani per vim multiscii: at ille Junonem
Multis supplicans, verbis volucribus adloquutus est:
Iuno, cur tuus filius in meum fluentum furenter-incubuit ut infestaret
Præ cæteris? non sane tibi ego tantum in culpa sum,
Quantum cæteri omnes *dii* quotquot Trojanis auxiliatores.
Sed certe quidem ego desistam, si tu jubes:
Desistat autem et hic: ego vero insuper et hoc juro,
Numquam a Trojanis depulsurum-ope-adlata malum diem,
Ne quidem cum Troja exitiali igne tota cremabitur
Incensa, incenderint autem Mavortii filii Achivorum.
Ut vero hoc audierat dea ulnas-candida Juno,
Confestim Vulcanum adloquuta est suum dilectum filium:

Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλεές· οὐ γὰρ ἔοικεν
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα στυφελίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ἄψορρον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
Παυσάσθην· Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ·
Ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα,
Ἀργαλέη, δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο·
Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ ὁμάδῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών.
Ἀμφὶ δὲ σάλπιγξεν μέγας οὐρανός, ἄιε δὲ Ζεὺς
Ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
Γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας.
Ἔνθ' οἵ γ' οὐκ ἔτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
Ῥινοτόρος καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσεν,
Χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Τίπτ' αὖ, ὦ κυνόμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
Θάρσος ἄητον ἔχουσα; μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν.
Ἦ οὐ τέμνῃ ὅτε Τυδεΐδην Διομήδε' ἀνῆκας
Οὐτάμεναι; αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα,
Ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας.
Τῷ σ' αὖ νῦν οἴω ἀποτισέμεν ὅσσα μ' ἔοργας·
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός.
Τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ·

Vulcane, abstine, fili inclite: haud enim par est
Immortalem Deum ita mortalium gratia torquere.
Sic dixit: vulcanus autem extinxit immane-ardentem ignem:
Et reflua continuo unda dejecit se in pulcros rivos.
At postquam Xanthi domita est vis, hi quidem postea
Quieverunt: Juno enim coercuit irata licet:
Cæteris vero diis contentio incubuit gravis,
Importuna, in diversa vero iis in præcordiis animus ferebatur:
Concurrerunt autem ingenti tumultu, remugiitque lata tellus.
Circumque clangorem-reddidit magnum cælum, audivit autem Ju-
Sedens in Olympo, risitque ei suum cor (piter
Lætitia, ut vidit deos certamine congredientes.
Tum ii non amplius diu seorsum stetere; incepit enim Mars
Clypeorum perforator, et primus in Minervam irruit,
Æream hastam tenens: et probrosa dixit verba:
Cur vero jam, o impudentissima, deos ad certamen committis,
Audacia immensa prædita? magnus autem te animus extimulavit
Annon recordaris quando Tydidem Diomedem impulisti
Ut me percuteret? Ipsaque fulgidam hastam sumens,
Recta-in me adegisti, corpusque pulcrum dilacerasti.
Ideo te vicissim nunc puto luituram esse quæcumque in me fecisti.
Sic fatus, feriebat ægidam fimbriatam,
Horrendam, quam ne Jovis quidem domuerit fulmen.
In hac eam Mars percussit cæde-inquinatus hasta longa:

Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύντε, μέγαν τε,
Τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
Τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισσε δὲ χαίτας·
Τεύχεά τ' ἀμφαράβησε· γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
Καί μιν ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νηπύτι', οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων
Εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις;
Οὕτω κεν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἐξαποτίνοις,
Ἥ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' Ἀχαιοὺς
Κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ·
Τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρετο θυμόν·
Τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
Δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.
Ὣς φάτ'. Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Καί ῥ' ἐπιεισαμένη, πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
Ἤλασε, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Τὼ μὲν ἄρ ἄμφω κεῖντο ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Illa vero retro-cedens saxum prehendit manu robusta
Jacens in campo, nigrum, asperumque, magnumque,
Quod homines prisci posuerant ut esset terminus arvi:
Hoc percussit impetuosum Martem ad cervicem, solvitque membra:
Septem autem obtinuit jugera stratus, fœdavitque pulvere crines.
Armaque circum sonitum-dedere: risit vero Pallas Minerva,
Et super eum glorians verbis volucribus loquuta est:
Stulte, ne adhuc quidem sensisti quanto fortior
Glorior ego esse, quod mihi vires obponis?
Sic sane tuæ matris furias luas,
Quæ tibi irata mala machinatur, quod Achivos
Deseruisti, ac Trojanis fœdifragis auxiliaris.
Sic quidem loquuta, avertit oculos lucidos:
Hunc vero abduxit manu prehensum Jovis filia Venus,
Crebro admodum suspirantem: ægre autem collegit animum.
Hanc igitur ut advertit dea ulnas-candida Juno,
Statim Minervam verbis volucribus adloquuta est:
Proh malum, Ægiochi Iovis filia indomita,
En rursus illa impudentissima abducit hominum-perniciem Martem
Ardenti e prælio per tumultum: at insequere.
Sic dixit: Minerva autem proripuit se, gaudebatque animo:
Et impetu in eam facto, ad pectora manu robusta
Percussit, ejusque ibidem soluta sunt genua et ejus cor.
Illi itaque ambo jacebant in terra alma:

Ἡ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Τοιοῦτοι νῦν πάντες ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ
Εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
Ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη
Ἦλθεν Ἄρῃ ἐπίκουρος, ἐμῷ μένει ἀντιόωσα·
Τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἰλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Φοῖβε, τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν; οὐδὲ ἔοικεν,
Ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον αἴκ' ἀμαχητὶ
Ἴομεν Οὔλυμπόνδε Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἄρχε· σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε
Καλὸν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα.
Νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες· οὐδέ νυ τῶν περ
Μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶ
Μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν
Μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν.
Ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τεῖχος ἔδειμα
Εὐρύ τε καὶ μάλα καλὸν, ἵν' ἄρρηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες
Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες Ὧραι

Illa vero super eos glorians verba alata dixit:
Tales nunc omnes quotquot Trojanis auxiliatores
Sint, quando cum Argivis pugnant armatis,
Et æque audaces et tolerantes, ac Venus
Venit Marti auxiliatrix, meo robori occurrens:
Tum prorsus jam olim nos destitissemus pugna,
Ilio eversa bene-ædificata urbe.
Sic dixit: subrisit autem dea ulnas-candida Juno.
At Apollinem adloquutus est rex Terræ-quassator:
Phœbe, cur jam nos seorsum-stamus? neque enim par est,
Incipientibus aliis: hoc quidem turpe si sine-pugna
Redierimus in Olympum Jovis ad ære-fundatam domum.
Incipe: tu enim natu junior: non enim mihi quidem
Honestum, quippe qui prior natus sum, et plura cognovi.
Stulte, quum ita mente-cassum cor habes: neque prorsus eorum
Recordaris, quot jam passi sumus mala Ilium circa (saltem
Soli nos deorum, cum superbo Laomedonti
A Jove profecti operam locavimus in annum
Mercede condicta, is autem præcipiens mandata dabat.
Ego quidem Trojanis urbem et muros ædificavi
Latosque et admodum pulcros, ut inexpugnabilis urbs esset.
Phœbe, tu vero flexipedes nigros boves pascebas.
Idæ in saltibus multas-convalles-habentis sylvosæ.
Sed quum jam mercedis terminum gratissimæ Horæ

Ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπεν.
Σοὶ μὲν ὅγ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
Στεῦτο δ' ὅγ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
Νῶϊ δέ τ' ἄψορροι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ,
Μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσεν.
Τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν; οὐδὲ μεθ' ἡμέων
Πειρᾷ ὥς κεν Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
Πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισιν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
Ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζω
Δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέν τε
Ζαφλεγέες τελέθουσιν ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
Ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν ἀκήριοι· ἀλλὰ τάχιστα
Παυσώμεσθα μάχης, οἱ δ' αὐτοὶ δηριαάσθων.
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἴδετο γά ῥα
Πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσιν.
Τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε πότνια θηρῶν
Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Φεύγεις δὴ, ἑκάεργε; Ποσειδάωνι δὲ νίκην
Πᾶσαν ἐπίτρεψας; μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας;
Νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;

Adtulerunt, tunc nos vi-fraudavit mercede tota
Laomedon violentus, minatusque dimisit.
Tibi quidem is minabatur pedes et manus desuper
Ligaturum, et venditurum insulas in longinquas:
Atque adfirmabat idem utriusque abscissurum aures ære.
Nos vero continuo revertebamur irato animo,
Ob mercedem indignantes, quam pollicitus non persolvit.
Propter hoc jam nunc populis gratificaris? neque nobiscum
Tentas ut Trojani fœdifragi pereant
Funditus male, cum filiis et pudicis uxoribus?
Illum vero vicissim adloquutus est rex longe-jaculans Apollo:
Neptune, haudquaquam me prudentem dixeris
Esse, si jam tecum mortalium gratia dimicem
Miserorum, qui foliis similes, interdum quidem
Admodum splendidi sunt terræ fructu vescentes,
Interdum vero contra pereunt exanimes: sed citissime
Desistamus a pugna, illi vero ipsi prælientur.
Sic utique loquutus retro se vertit: verebatur enim
Cum patruo conserere manus.
Hunc autem soror vehementer objurgavit domina ferarum
Diana agrestis, et probrosa dixit verba:
Fugis jam, longe-jaculans? Neptunoque victoriam
Totam concessisti? impuneque ei gloriam dedisti?
Stulte, cur omnino arcum gestas inutilem frustra?

Μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω
Εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις,
Νείκεσεν Ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·
Πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδδεές, ἀντί' ἐμεῖο
Στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι
Τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ· ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶν
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν ἥν κ' ἐθέλῃσθα·
Ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν,
Ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτεν
Σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα·
Αὐτοῖσιν δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
Ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί·
Δακρυόεσσα δ' ἔπειτα θεὰ φύγεν, ὥστε πέλεια,
Ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην,
Χηραμόν· οὐδ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν·
Ὣς ἡ δακρυόεσσα φύγεν, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔτι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ

Non te nunc amplius patris in ædibus audiam
Gloriantem, sicut antea inter immortales deos,
Contra Neptunum adversis-viribus te pugnaturum.
Sic dixit: eam vero neutiquam adloquutus est longe-jaculans Apollo,
Sed irata Jovis veneranda uxor
Increpuit Sagittis-gaudentem contumeliosis verbis:
Quomodo vero tu nunc sustines, canis audax, contra me
Stare? Difficilis tibi ego cui vires obponam,
Sagittifera licet sis: nam te leonem inter mulieres
Jupiter constituit, et dedit interficere quamcumque velis.
Certe satius est per montes feras interficere,
Agrestesque cervas, quam cum potentioribus vi pugnare.
Sed si vis pugnæ periculum-facere, *fac*; ut bene scias
Quanto fortior sum, quandoquidem mihi viros obponis.
Dixit, et ambas ad carpum manus prehendit
Sinistra, dextra autem ab humeris detraxit sagittandi-instrumenta
Ipsisque verberavit *eam* ad aures subridens
Huc illuc se versantem: veloces autem excidebant sagittæ.
Lacrimabunda vero deinde dea fugit, veluti columba,
Quæ nempe metu accipitris cavam volat in petram,
In latebram; neque enim illi capi fatale erat:
Sic illa lacrimabunda fugit, reliquitque illic sagittandi-instrumenta.
Latonam autem adloquutus est internuntius Argicida:
Latona, ego vero tecum haudquaquam pugnabo: arduum enim

Πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο.
Ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα,
Πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης·
Ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
Ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
Δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε· τὴν δὲ προτὶ οἷ
Εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνείρετο ἡδὺ γελάσσας·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡσεί τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐϋστέφανος Κελαδεινή·
Σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ἥρη,
Ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
Μέμβλετο γάρ οἱ τεῖχος εὐδμήτοιο πόληος,
Μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ·
Οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Οἱ μὲν χωόμενοι, οἱ δὲ μέγα κυδιόωντες·
Καδδ' ἶζον παρὰ πατρὶ κελαινεφεῖ. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους·
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει

Confligere cum uxoribus Jovis nubes-cogentis:
Sed promtissima inter immortales deos
Gloriatur te me vicisse aspera vi.
Sic utique dixit: Latona vero collegit incurvos arcus et sagittas,
Quæ ceciderant alio aliæ in vertigine pulveris:
Hæc quidem sagittandi-instrumentis sumtis sequuta est filiam suam:
Illa vero ad Olympum pervenerat Jovis ad ære-fundatam domum:
Lacrimabunda autem patris insedit genibus filia,
Circumque divinum peplum tremebat: hanc vero ad se
Recepit pater Saturnius, et interrogavit, suaviter ridens:
Quis tibi talia fecit, cara filia, Cælestium
Temere, tamquam aliquid mali facienti palam?
Illum vero vicissim adloquuta est pulcre-coronata Venatrix:
Tua me conjux male-accepit, pater, ulnas-candida Juno,
A qua inter immortales contentio et lis pendet.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
At Apollo Phœbus subiit Ilium sacram:
Curæ-erat enim ei murus bene-ædificatæ urbis,
Ne Danai everterent præter fatum die illo:
At cæteri ad Olympum rediere dii sempiterni,
Alii quidem irati, alii vero admodum gloria-exsultantes:
Adsederuntque patri atras-nubes cogenti: at Achilles
Et Trojanos simul ipsos perdebat et solidos-ungulis equos.
Ut quum fumus adscendens ad cælum latum pervenit

Ἄστεος αἰθομένοιο, θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκεν,
Πᾶσι δ' ἔθηκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκεν·
Ὣς Ἀχιλεὺς Τρώεσσι πόνον, καὶ κήδε' ἔθηκεν.
 Ἑστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,
Ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον· αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίγνεθ'· ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε,
Ὀτρυνέων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς·
 Πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰσόκε λαοὶ
Ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
Αὖτις ἐπανθέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας.
Δείδια γὰρ μὴ οὖλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἅληται.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
Αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
Οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
Δίψῃ καρχαλέοι, κεκονιμένοι ἐκ πεδίοιο
Φεῦγον· ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχει· λύσσα δέ οἱ κῆρ
Αἰὲν ἔχε κρατερή, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
 Ἔνθά κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκεν,
Φῶτ' Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.

Urbe ardente, Deorum autem cum ira excitat,
Omnibus autem adfert laborem, multisque mala immittit:
Sic Achilles Trojanis laborem, et mala adtulit.
 Stabat autem senex Priamus sacra in turri,
Animadvertitque Achillem ingentem: ast ab illo
Trojani facile dissipabantur trepidi, neque opis quidquam
Erat: ille autem lamentando a turri descendit in terram,
Mandata-daturus ad murum inclitis portarum-custodibus:
 Apertas in manibus portas tenete, usque dum copiæ
Venerint ad urbem trepida-fuga: certe enim Achilles
Prope iste perturbans: nunc existimo exitialia futura:
Sed postquam intra murum respiraverint conclusæ,
Rursus obserate tabulas perite-aptatas.
Metuo enim ne exitialis vir in murum irrumpat.
 Sic dixit: illi autem aperueruntque portas, et retruserunt obices:
Hæ autem apertæ pepererunt salutem: at Apollo
Obvius exsiliit, a Trojanis ut perniciem arceret.
Ii autem recta ad urbem et murum altum,
Siti aridi, pulvere-obliti ex campo
Fugiebant: ille vero vehementer insequebatur hasta: nam rabies ei cor
Continenter tenebat violenta, iraque-percitus-cupiebat gloriam refer-
 Tum certe altam-portis Trojam cepissent filii Achivorum, (re-
Nisi Apollo Phœbus Agenora nobilem excitasset,
Virum Antenoris filium eximiumque fortemque.

Ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς
Ἔστη, ὅπως θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι,
Φηγῷ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
Αὐτὰρ ὅγ' ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
Ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος
Φεύγω, τῇπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέονται,
Αἱρήσει με καὶ ὧς, καὶ ἀνάλκιδα δειρτομήσει·
Εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ
Φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημοὺς, κατά τε ῥωπήϊα δύω.
Ἑσπέριος δ' ἂν ἔπειτα λοεσσάμενος ποταμοῖο,
Ἱδρῶ ἀποψυχθεὶς, προτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος πεδίονδε νοήσῃ,
Καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἔσται θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι.
Λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
Εἰ δέ κέν οἱ προπάροιθε πόλιος κατεναντίον ἔλθω,
Καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἐν δὲ ἴα ψυχὴ, θνητὸν δέ ἑ φασ' ἄνθρωποι
Ἔμμεναι· αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.

Ejus quidem cordi audaciam immisit, eique ipse
Adstitit, ut mortis graves manus arceret,
Fago tectus: coopertus autem erat caligine multa.
At ille ut advertit Achillem urbium-vastatorem,
Constitit, multaque ei cor volvebat-æstuans manenti:
Ingemiscens autem dixit ad suum magnum animum:
Hei mihi, siquidem metu violentis Achillis
Fugero, qua et alii turbati fugantur,
Capiet me etiam sic, et imbellem obtruncabit:
Si vero ego hos quidem turbari sinam
A Pelide Achille, pedibusque a muro alio
Fugero per campum Iliacum, donec pervenero
Idæque ad saltus, senticetaque ingrediar.
Vespertinus autem deinde quum me lavero in fluvio,
A sudore refrigeratus, ad Ilium reverterer.
Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
Ne me abeuntem-ab urbe ad campum advertat,
Et me rapide-persequutus prehendat velocibus pedibus:
Non amplius deinde licebit mortem et fatum effugere.
Valde enim fortis supra omnes est mortales.
Quod si ipsi ante urbem obviam venero,
Et huic enim certe vulnerabile corpus acuto ære,
Inestque una anima, mortalemque ipsum dicunt homines
Esse: seu ei Saturnius Jupiter gloriam præbet,

Ὣς εἰπὼν, Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
Ἠΰτε πόρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
Ανδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ·
Εἴπερ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν,
Αλλά τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη οὐκ ἀπολήγει
Αλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμβλήμεναι, ἠὲ δαμῆναι·
Ὣς Αντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ δῖος Αγήνωρ
Οὐκ ἔθελεν φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' Αχιλῆος.
Αλλ' ὁ γὰρ ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐΐσην,
Εγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο καὶ μέγ' ἀΰτει·
Ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ, φαίδιμ' Αχιλλεῦ,
Ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων·
Νηπύτι', ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ.
Εν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμὲν,
Οἵ κεν πρόσθε φίλων τοκέων, ἀλόχων τε καὶ υἱῶν,
Ἴλιον εἰρυόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις,
Ὧδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
Ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν·
Καὶ ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν·
Αμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
Σμερδαλέον κονάβησε· πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσεν
Βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε, θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.

Sic fatus, Achillem conversus exspectabat: intusque ei cor
Forte gestiebat præliari atque pugnare:
Veluti panthera prodit alto ex fruticeto
Virum venatorem contra, neque quidquam animo
Percellitur, neque in fugam vertitur, quamvis latratum audiat:
Etsi enim prior eam cominus percusserit, aut eminus,
Tamen vel hasta transfixa non desistit
A strenua pugna, antequam vel congrediatur, vel dometur:
Sic Antenoris filius præclari nobilis Agenor
Nolebat fugere, antequam periculum faceret Achillis.
Sed ille clypeum quidem sibi prætendit undique æqualem,
Hastaque in eum collimabat, et altum clamabat:
Jam omnino sperabas apud animum, illustris Achille,
Die hoc urbem te eversurum Troum gloriosorum:
Stulte, certe adhuc multi exsistent dolores ob illam.
Ei enim multique et fortes viri insumus,
Qui utique pro caris parentibus, uxoribusque et liberis,
Ilium tutamur: tu vero fatum hic consequeris,
Adeo terribilis licet sis et audax bellator.
Dixit utique, et acutum telum gravi manu emisit:
Et percussit tibiam sub genu, neque aberravit:
Circaque ipsam ocrea recens-elaborati stanni
Horrendum resonuit: æs vero resiliit
A percusso, neque penetravit, dei enim prohibuere dona.

Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
Δεύτερος· οὐδέ τ' ἔασσεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι,
Ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι·
Αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
Αὐτῷ γάρ ῥ' Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς,
Ἔστη πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.
Ἕως ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,
Στρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,
Τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα, δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων
Ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσὶν οἷσιν
Τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ
Ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ· πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς
Μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι ὅς τε πεφεύγοι,
Ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἀσπασίως ἐσέχυντο
Ἐς πόλιν, ὅντινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σαώσαι.

Pelides vero impetum-fecit in Agenora deo-parem
Secundus: at non sivit Apollo gloriam referre,
Sed ipsum eripuit, texitque caligine multa,
Quietumque ipsum e prælio misit ut-abiret:
At hic Pelidem dolo avertit à populo:
Ipsi enim Longe-jaculans Agenori omnia similis,
Stetit ante pedes, ille vero festinabat pedibus persequi.
Dum ille hunc persequebatur tritici-feracem,
Convertens ad fluvium vorticibus-profundum Scamandrum,
Parvo-intervallo præcurrentem, dolo enim lactabat Apollo,
Ut semper speraret se adsequuturum pedibus suis:
Interim cæteri Trojani fugati venerunt conferti
Cupidi ad urbem: urbs vero implebatur conclusis.
Neque enim illi sustinebant urbem et murum extra
Exspectare jam se-invicem, et cognoscere ecquis effugisset,
Quisque occubuisset in pugna: sed cupide infundebantur
In urbem, quemcumque eorum pedes et genua incolumem retulerant.

ARGUMENTUM

LIBRI XXII. ILIADIS.

Uterque exercitus se ex campo in tutum receperat, quum Achillem a persequendo redeuntem, solus manet Hector, parentibus ex muro flebiliter revocantibus (1-89). Frustra: hic enim pudor, hinc alii adfectus illum loco cedere prohibent; adspectu tamen viri exterritus fugit, insequente eum Achille ac ter circum mœnia agente (90-166). Inter hæc Jupiter, vicem Hectoris miseratus, tentatis fatorum lancibus, illi necem adpendit, quem ab Apolline statim desertum Minerva, specie fratris Deiphobi ad dimicandum hortatur (167-247). Ita heroes congrediuntur singulari certamine, in quo Minerva Achillem præsens adjuvat, Hectorem atroci dolo deludit (248-305). Tamdem hunc, maxima contentione pugnantem, Achilles hasta transfigit, armis spoliat, insultandum fœdandumque præbet suis, et religatum curru ad stationem navium trahit (306-404). Hectoris sui interitum plorat omnis civitas, lamentantur ex muro spectantes parentes et domo excita Andromache (405-515).

Χῖ δ' ἄρα τρὶς περὶ τεῖχος ἄγων κτάνεν Ἕκτορ' Ἀχιλλεύς

Ὣς οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες ἠΰτε νεβροὶ,
Ἱδρῶ ἀπεψύχοντο, πῖον τ', ἀκέοντό τε δίψαν,
Κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τείχεος ἆσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοὴ μοῖρ' ἐπέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε, πυλάων τε Σκαιάων.
Αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Τίπτε με, Πηλέος υἱὲ, ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν, θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πω με
Ἔγνως, ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις.
Ἦ νύ τοι οὔτι μέλει Τρώων πόνος, οὓς ἐφόβησας,
Οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
Οὐ γάρ με κτενέεις, ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἔβλαψάς μ', Ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
Ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος· ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
Γαῖαν ὀδὰξ εἷλον πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας

Sic hi quidem per urbem post fugam-trepidam, tamquam hinnuli,
A sudore se refrigerabant, bibebantque, medebanturque siti,
Tecti pulcris propugnaculis: at Achivi
Ad murum prope accedebant, scuta humeris inclinantes.
Hectorem vero ibi manere exitialem fatum tamquam-compede-vinctum-coegit,
Ilium ante portasque Scæas.
At Pelidem adloquutus est Phœbus Apollo:
Cur me, Pelei fili, pedibus velocibus persequeris,
Ipse mortalis quum sis, deum immortalem? nec dum omnino me
Adgnovisti, quod Deus sum, tu autem indesinenter furis.
Tibi nimirum nihil curæ est contra Troas labor-bellicus, quos fugasti,
Qui jam in urbem conclusi-sunt, tu vero huc divertisti.
Nec tamen me interficies, haud enim mortalis sum.
Hunc autem graviter indignatus adloquutus est pedibus velox Achilles:
Læsisti me, Longe-jaculans, deorum perniciosissime omnium,
Qui huc nunc avertisti a muro: certe adhuc multi
Terram mordicus prehendissent antequam in Ilium pervenissent.
Nunc vero mihi quidem magnam gloriam eripuisti, illosque servasti

Ῥηϊδίως, ἐπεὶ οὔτι τίσιν δ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
Ἦ σ' ἂν τισαίμην εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Ὣς εἰπὼν, προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
Σευάμενος ὥσθ' ἵππος ἀεθλοφόρος, σὺν ὄχεσφιν,
Ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο·
Ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Παμφαίνονθ' ὥστ' ἀστέρ' ἐπεσσύμενον πεδίοιο,
Ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
Φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἄστρασι νυκτὸς ἀμολγῷ.
Ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσιν·
Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστι, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Ὤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσὶν
Ὕψοσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει,
Λισσόμενος φίλον υἱόν· ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
Εἱστήκει, ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι.
Τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα, χεῖρας ὀρεγνύς·
Ἕκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
Οἶος, ἄνευθ' ἄλλων ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς,
Πηλεΐωνι δαμεὶς ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Σχέτλιος, αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο,
Ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται

Facile, non enim ultionem ullam veritus es in posterum:
Profecto te ulciscerer, si mihi facultas utique adesset.
Sic fatus, ad urbem magnis elatus animis abiit,
Ruens velut equus certamine-victor, cum curru,
Qui celeriter currit magno nisu contendens per campum:
Sic Achilles celeriter pedes et genua movebat.
Hunc vero senex Priamus primus vidit oculis,
Collucentem tamquam stellam ruentem per campum,
Quæ nempe autumno oritur: perillustres autem ejus radii
Lucent multa inter astra nocte intempesta:
Quam canem Orionis vulgo vocant:
Splendidissima quidem hæc est, at exitiale signum est,
Atque immittit magnum æstum miseris mortalibus.
Sic hujus æs splendebat circa pectora currentis.
Lamentabatur vero senex, caput pulsabat manibus
In altum sublatis, magnoque edito ejulatu clamabat,
Supplex orans dilectum filium: is enim ante portas
Stabat, vehementer animis ardens cum Achille pugnare.
Illum vero senex miserabilis adloquutus est, manus extendens:
Hector, ne mihi exspecta, dilecte fili, virum hunc
Solus, absque aliis: ut ne mox mortem adsequaris,
A Pelida domitus: longe enim viribus præstat.
Crudelis, utinam diis carus tantum esset,
Quantum mihi: cito prorsus eum canes et vultures vorarent

Κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι·
Ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκεν,
Κτείνων, καὶ περνὰς νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
Καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε Λυκάονα καὶ Πολύδωρον
Οὐ δύναμαι ἰδέειν, Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων,
Τούς μοι Λαοθόη τέκετο κρείουσα γυναικῶν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔπειτα
Χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον·
Πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομακλυτὸς Ἄλτης.
Εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ἄλγος ἐμῷ θυμῷ τε καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα.
Λαοῖσιν δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
Ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.
Ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας καὶ Τρῳάς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλεΐδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς·
Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον,
Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
Υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκηθείσας τε θύγατρας,
Καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
Βαλλόμενα προτὶ γαίῃ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Ἑλκομένας τε νυοὺς ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.
Αὐτὸν δ' ἂν πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν

Jacentem: certe mihi gravis ex præcordiis dolor abiret.
Iste me filiis multisque et strenuis orbum fecit,
Interficiens, et deportatos-vendens insulas in longinquas.
Quin et nunc duos filios Lycaonem et Polydorum
Non possum videre, Trojanis in urbem conclusis,
Quos mihi Laothoe peperit præcellens mulieribus.
At si quidem vivunt in castris, certe postmodum
Æreque auroque redimemus: est enim domi:
Multa enim dedit filiæ senex fama-inclitus Altes.
Si vero jam mortui sunt, et in orci domo,
Dolor meoque animo et matri, qui genuimus.
Populo autem cætero brevior dolor
Erit, modo non et tu moriaris ab Achille domitus.
Sed ingredere murum, mi fili, ut serves
Trojanos et Trojanas, neque magnam gloriam præbeas
Pelidæ, ipseque dilecta vita priveris.
Ad-hæc vero mei infelicis adhuc mentis-compotis miserere,
Calamitosi, quem pater Saturnius in senectutis limine
Fortuna in acerba perdet, mala multa conspicatum,
Filiosque interemtos, raptatasque filias,
Et thalamos eversos, et infantes liberos
Adlisos terræ, in gravi cæde,
Tractasque nurus perniciosis manibus Achivorum.
Ipsumque forsitan extremum me canes in primis foribus

Ὠμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις ὀξέϊ χαλκῷ
Τύψας ἠὲ βαλὼν ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται,
Οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας πυλαωρούς,
Οἵ κ' ἐμὸν αἷμα πιόντες ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ,
Κείσοντ' ἐν προθύροισι· νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
Ἀρηϊ κταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
Κεῖσθαι· πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ ὅττι φανήῃ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον,
Αἰδῶ τ' αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
Τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ἦ ῥ' ὁ γέρων, πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσίν,
Τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθεν.
Μήτηρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα
Κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχεν,
Καί μιν δακρυχέουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, τέκνον ἐμόν, τάδε τ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον
Αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον,
Τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνον· ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα
Τείχεος ἐντὸς ἐών· μηδὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ,
Σχέτλιος· εἴπερ γάρ σε κατακτάνῃ, οὔ σ' ἔτ' ἔγωγε
Κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή,
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος· ἄνευθε δέ σε μέγα νῶϊν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱόν,

Cruda-vorantes raptabunt, postquam aliquis acuto ære
Cominus vel eminus feriens ex artubus animam eripuerit,
Quos nutrivi in ædibus mensæ adseclas janitores,
Qui meo sanguine hausto, rabie-acti animis,
Jacebunt in vestibulis: sed juveni omnino decorum est
Pugnæ cæso, lacerato acuto ære,
Jacere, omnia autem honesta etiam mortuo quidquid apparuerit.
Sed quum jam canumque caput, canamque barbam,
Pudendaque deturpent canes occisi senis,
Hoc utique miserrimum accidit miseris mortalibus.
Dixit quidem senex, canosque capillos extrahebat manibus,
Vellens e capite: neque Hectori animum flectebat.
Mater vero deinceps ex alia-parte lamentabatur lacrimas-fundens
Sinum denudans, alteraque *manu* mamillam exseruit,
Et illum lacrimas-fundens verbis volucribus adloquuta est:
Hector, fili mi, et hæc reverere, et mei miserere
Ipsius, si umquam tibi vagitus-sedantem mammam præbui,
Horum reminiscere, care fili, arceque infestum virum
Mœnia ingressus: neque solus pugnator stes adversus ipsum,
Præferox: si enim te interemit, haudquaquam te ego
Defiebo in lectis carum germen, quem peperi ipsa,
Neque uxor magnifice-dotata: seorsum autem te longe a nobis
Argivorum apud naves canes veloces comedent.
Sic hi plorantes adloquebantur dilectum filium,

Πολλὰ λισσομένω· οὐδ' Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον·
Ἀλλ' ὅγε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
Ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσιν,
Βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ', ἔδυ δέ τέ μιν χόλος αἰνός,
Σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἑλισσόμενος περὶ χειῇ·
Ὣς Ἕκτωρ ἄσβεστον ἔχων μένος οὐχ ὑπεχώρει.
Πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ' ἐρείσας·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγών, εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,
Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
Ὅς μ' ἐκέλευσε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι
Νύχθ' ὑπὸ τήνδ' ὀλοήν, ὅτε τ' ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·
Νῦν δ' ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Μήποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο,
Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν.
Ὣς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τότ' ἂν πολὺ κέρδιον εἴη
Ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,
Ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος.
Εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν,
Καὶ κόρυθα βριαρήν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας,
Αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω,
Καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην, καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ

Multis supplicantes; neque Hectori animum flectebant:
Sed is exspectabat Achillem ingentem propius accedentem.
Utque draco in lustro ferox virum exspectat,
Pastus mala gramina, subitque ipsum ira gravis,
Horrendumque adspicit convolvens se circa latibulum:
Sic Hector ardentem gerens animi vim non recedebat,
Turrim ad prominentem fulgido clypeo-acclinato:
Indignabundus vero dixit ad suum magnum animum:
Hei mihi, si quidem portas et mœnia ingressus fuero,
Polydamas me primus probris onerabit,
Qui me hortatus est Trojanos ad urbem ducere
Nocte ista exitiali, quum se extulit nobilis Achilles.
At ego non parui: certe multo utilius fuisset:
Nunc vero postquam perdidi populum damnosa-pertinacia mea,
Vereor Trojanos et Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
Ne quando quis dicat deterior alius me,
Hector suis viribus fretus perdidit copias.
Sic dicent: mihi vero tunc multo satius esset
Contra *pugnando* aut Achille interfecto redire,
Aut ab ipso interfici gloriose pro urbe.
Quod si clypeum quidem deposuero umbonibus munitum,
Et cassidem gravem, hastaque ad murum acclinata,
Ipse profectus Achilli strenuo obvius venero,
Et ei pollicear Helenam, et opes cum ipsa

Πάντα μάλ' ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ἥ τ' ἔπλετο νείκεος ἀρχή,
Δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα τ' ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
Ἄλλ' ἀποδάσσασθαι ὅσσα πτόλις ἥδε κέκευθεν.
Τρωσὶν δ' αὖ μετόπισθε γερούσιον ὅρκον ἕλωμαι,
Μή τι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών· ὁ δέ μ' οὐκ ἐλεήσει.
Οὐδέ τί μ' αἰδέσεται, κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα,
Αὕτως ὥστε γυναῖκα, ἐπεί κ' ἀπὸ τεύχεα δύω.
Οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης
Τῷ ὀαριζέμεναι ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε·
Παρθένος ἠΐθεός τ' ὀαρίζετον ἀλλήλοιιν.
Βέλτερον αὖτ' ἔριδι ξυνελαυνέμεν ὅττι τάχιστα·
Εἴδομεν ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.
Ὣς ὅρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεύς,
Ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι πτολεμιστῇ,
Σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
Ἢ πυρὸς αἰθομένου, ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς·

Omnes prorsus quascumque Alexander cavis in navibus
Duxit ad Trojam, quæ fuit certaminis origo,
Daturum Atridis abducendas, simulque separatim Achivis
Alias distributurum quascumque urbs hæc abditas-habet:
A Trojanis vero deinde religiosum jusjurandum exigam,
Nihil occultaturos, sed bifariam omnia divisuros,
Facultates quascumque urbs amœna intus continet.
Sed cur mihi hæc meus secum-disserit animus?
Haud ei equidem supplicavero profectus: is enim mei non miserebitur,
Neque prorsus me reverebitur, interficiet vero me inermem existentem
Impune tamquam mulierem, postquam arma exsuero.
Non sane prorsus nunc licet a quercu neque a petra
Cum hoc confabulari ceu virgo juvenisque;
Virgo juvenisque confabulantur inter se.
Satius vero certamine congredi: quam celerrime
Videamus utri Olympius gloriam præbiturus sit.
Sic cogitabat manens: ast ad eum prope accessit Achilles,
Par Marti galeam-quassanti bellatori,
Vibrans Peliadem hastam ad dextrum humerum,
Terribilem: circum vero æs splendebat simile fulgori
Vel ignis ardentis, vel solis orientis.
Hectorem vero, ut vidit, cepit tremor, neque amplius sustinuit
Illic manere, a tergo autem portas reliquit, abiitque metu-fugatus.
Pelides vero irruit pedibus rapidis fretus.

Ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν ἐλαφρότατος πετεηνῶν
Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν·
Ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται· ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκὼς
Ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἑλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
Ὣς ἄρ' ὅγ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο· τρέσε δ' Ἕκτωρ
Τεῖχος ὑπὸ Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
Οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
Τείχεος αἰὲν ὑπὲκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο·
Κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιρρόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίγνεται ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
Ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασιν
Καλοὶ, λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι καλαί τε θύγατρες
Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
Τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων.
Πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
Καρπαλίμως· ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην
Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι

Veluti accipiter in montibus velocissimus volucrum
Facile impetum-dat in pavidam columbam:
Hæc autem oblique fugit: at iste in proximo acutum-edens-clangorem
Crebros-faciens-impetus insequitur, capereque illam animus jubet:
Sic utique ille ardens recta volabat: territus autem fugiebat Hector
Muro sub Trojanorum, velociaque genua movebat.
Hi vero propter speculam et caprificum ventosam
Murum usque subter per viam-publicam ferebantur:
Ad scaturigines autem pervenerunt pulcre-fluentes, ubi nempe fontes
Duo erumpunt Scamandri vorticosi.
Alter quidem aqua calida fluit, circumque fumus
Oritur ex ipso velut *ab* igne ardenti:
Alter vero æstate profluit similis grandini,
Vel nivi frigidæ, vel ex aqua *concretæ* glaciei.
Illic autem ad ipsos labra-ad-lavandum lata prope sunt
Pulcra, lapidea, ubi vestes speciosas
Lavabant Trojanorum uxores pulcræque filiæ
Olim tempore pacis, priusquam venirent filii Achivorum.
Hac prætercurrerunt, *alter* fugiens, alterque a tergo persequens:
Ante quidem fortis fugiebat: persequebatur vero ipsum multo fortior
Rapide: neque vero victimam neque bovinam-pellem
Adipisci-conabantur, qualia pedibus præmia sunt virorum,
Sed de anima *certantes* currebant Hectoris equûm-domitoris.
Ut quum adsueti-vincere circa metas solidi-ungulis equi

Ῥίμφα μάλα τρωχῶσι, τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον,
Ἢ τρίπος, ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος·
Ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην
Καρπαλίμοισι πόδεσσι, θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
Ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
Ἕκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηεν,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὖτέ ἑ δῖος Ἀχιλλεὺς
Ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκει.
Ἀλλ' ἄγετε, φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάασθε,
Ἠέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἠέ μιν ἤδη
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσσομεν ἐσθλὸν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, ἀργικέραυνε, κελαινεφές, οἷον ἔειπες;
Ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
Ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔτοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι·
Ἔρξον ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ' ἐρώει.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.

Celeriter admodum currunt, et magnum propositum est præmium,
Vel tripos, vel mulier, viri *in honorem* defuncti:
Sic hi ter Priami urbem gyro-circumacti sunt
Rapidis pedibus: dii vero omnes spectabant.
Inter hos autem sermonem orsus est pater hominumque deûmque:
Proh malum, profecto dilectum virum agitari circa murum
Oculis video: meum autem dolet cor
De Hectore, qui mihi multa boum femora adolevit,
Idæ in verticibus multas-convalles-habentis, interdum autem
In urbe summa: nunc vero eum nobilis Achilles
Urbem circa Priami pedibus velocibus agitat.
Sed agite, deliberate, dii, et consultate,
An eum e morte salvum eripiemus, an eum jam
A Pelida Achille domari-sinemus optimum licet.
Hunc vero adloquuta est dea oculis-cæsia Minerva:
O pater, rutili-fulminis-missor, atras-nubes-cogens, quale dixisti?
Virum mortalem, jam olim destinatum fato,
Jam vis a morte tristi liberare?
Fac: at non tibi omnes adsentiemur dii cæteri.
Hanc autem respondens adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia: neutiquam animo
Lubenti loquor, volo enim tibi mitis esse:
Fac prout tibi animus est, neque quid cessa.
Sic loquutus, impulit antea paratam Minervam.

Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
Ὄρσας ἐξ εὐνῆς διά τ' ἄγκεα καὶ διὰ βήσσας,
Τὸν δ' εἴπερ τε λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
Ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρά κεν εὕρῃ·
Ὡς Ἕκτωρ ου λῆθε ποδώκεα Πηλείωνα.
Ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
Ἀντίον ἀΐξασθαι ἐϋδμήτους ἐπὶ πύργους,
Εἴπως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσιν.
Τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραστὰς
Πρὸς πεδίον· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί.
Ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ ου δύναται φεύγοντα διώκειν,
Οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ' ὁ διώκειν·
Ὡς ὁ τὸν ου δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ' ὃς ἀλύξαι.
Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
Εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
Ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
Λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
Μήτις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,

Descendit autem *ea* ab Olympi verticibus impetu-facto.
Hectorem vero indesinenter urgens sequebatur celer Achilles.
Ut quum hinnulum in montibus canis cervæ insequitur;
Excitatum e cubili perque convalles et per fruticeta;
Quem etiam si lateat metu perculsus sub arbusto,
Tamen vestigia-legens currit perpetuo, donec inveniat:
Sic Hector non latebat pedibus-velocem Pelidem.
Quoties vero impetum-sumeret ad portas Dardanias
Recta ruere bene-ædificatas versus turres,
Si quo modo ei desuper auxiliarentur telis;
Toties eum evertebat prævertens
In campum: ipse autem prope urbem volabat semper.
Utque in somno non potest fugientem consequi,
Neque alter alterum potest effugere, neque alter consequi:
Sic hic illum non poterat adsequi pedibus, neque ille effugere.
Quo vero tamdem pacto Hector fata effugere-potuisset mortis,
Si non ei postremumque et ultimum occurrisset Apollo
Prope, qui ei excitavit robur velociaque genua?
Copiis autem renuebat capite nobilis Achilles,
Neque sinebat mittere in Hectorem amara tela,
Ne quis gloriam auferret percutiens, ipseque secundus veniret.
Sed quando jam quartum ad scaturigines pervenerant,
Tum vero aureas pater adtollebat lances,
Imposuit autem duo fata longum-somnum-adferentis mortis,

Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ,
Ὤχετο δ' εἰς ἀΐδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Πηλείωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δὴ νῶϊ γ' ἔολπα, Διῒ φίλε, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
Ἕκτορα δῃώσαντε, μάχης ἆτόν περ ἐόντα.
Οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
Οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε· τόνδε δ' ἐγώ τοι
Οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
Ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον,
Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεύς,
Ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δηΐφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
Γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·

Alterum quidem Achillis, alterum vero Hectoris equûm-domitoris:
Sustulitque medias prehendens: et inclinata-est Hectoris fatalis dies:
Descendit autem ad orcum, et reliquit illum Phœbus Apollo.
Ast ad Pelidem accessit dea cæsia-oculis Minerva,
Et prope stans verbis volucribus adloquuta-est;
Nunc demum nos utique spero, Jovi dilecte, illustris Achille,
Relaturos magnam gloriam Achivis ad naves,
Hæctore cæso, pugnæ insatiabilis licet sit.
Non ei nunc amplius certe licet nos effugere,
Ne quidem si perquam multum laboret longe-jaculans Apollo,
Advolvens-se-pedibus patris Jovis Ægiochi.
Sed tu quidem nunc sta et respira: huic vero ego tecum
Accedens persuadebo adversis-viribus pugnare.
Sic dixit Minerva: ille vero paruit, gavisusque-est animo:
Stetit autem fraxino ære-præfixæ innixus.
Hæc vero hunc quidem reliquit, adsequutaque-est Hectorem nobilem,
Deiphobum referens corpore indefessa voce:
Prope autem stans verbis volucribus adloquuta-est:
Venerande-frater, profecto admodum jam te urget celer Achilles,
Urbem circa Priami pedibus velocibus persequens:
Sed age jam stemus, et propulsemus manentes.
Hanc autem vicissim adloquutus-est ingens galeatus-insigniter Hector:
Deiphobe, profecto quidem mihi antea multo carissimus eras
Fratrum, quos Hecuba atque Priamus genuit filios:

Νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,
Ὡς ἔτλης ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσιν,
Τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἠθεῖ', ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Λίσσονθ' ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
Αὖθι μένειν (τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες)
Ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ·
Νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδ' ἔτι δούρων
Ἔστω φειδωλή, ἵνα εἴδομεν εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
Νῶϊ κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἤ κεν σῷ δουρὶ δαμείη.
Ὣς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Οὔ σ' ἔτι, Πηλέος υἱέ, φοβήσομαι ὡς τὸ πάρος περ·
Τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον· οὐδέ ποτ' ἔτλην
Μεῖναι ἐπερχόμενον· νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκεν
Στήμεναι ἀντία σεῖο· ἕλοιμί κεν, ἤ κεν ἁλοίην.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, θεοὺς ἐπιδώμεθα· τοὶ γὰρ ἄριστοι
Μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων·
Οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
Δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', Ἀχιλλεῦ,

Nunc vero adhuc etiam magis habeo in animo honorare,
Quum sustinuisti mei gratia, ut vidisti oculis,
Mœnibus egredi, cæteri vero intus manent.
Hunc autem rursus adloquuta-est dea cæsia-oculis Minerva:
Venerande-frater, equidem multum pater et veneranda mater
Supplicabant alternatim genua-amplectentes, circum et sodales,
Ut illic manerem: (adeo enim metu tremunt omnes)
Sed meus intus animus conficiebatur dolore gravi:
Nunc vero adversi præsentibus-animis pugnemus, neque jam hastarum
Sit parsimonia, ut videamus an Achilles
Nobis interfectis spolia sanguinolenta referat
Naves ad cavas, an tua hasta dometur.
Sic loquuta, continuo astu præivit Minerva.
Illi vero quum jam prope erant alteri alterum vadentes,
Hunc prior adloquutus-est ingens galeatus-insigniter Hector;
Non te amplius, Pelei fili, fugiam ut antea:
Ter circa urbem magnam Priami fugi: nec umquam sustinui
Exspectare *te* ingruentem: nunc vero me animus impulit
Stare contra te: interimam certe, vel interimar.
Sed agedum, deos testes-faciamus: hi enim optimi
Testes erunt et custodes pactorum:
Non enim ego te immaniter deturpabo, si mihi Jupiter
Dederit victoriam, tuamque animam abstulero:
At postquam tibi detraxero pulcra arma, Achille,

Νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ὣς δὲ σὺ ῥέζειν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε.
Ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστά,
Οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν·
Ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτέ τι νῶϊν
Ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρὴ
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις, ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
Ἔγχει ἐμῷ δαμάᾳ· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἕζετο γὰρ προϊδών, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
Ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
Ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ δίδου, λάθε δ' Ἕκτορα ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ Διὸς ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον, ἤτοι ἔφης γε·
Ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
Ὄφρά σ' ὑποδδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.

Cadaver Achivis reddam; sic et tu facito.
Illum vero torve intuitus adloquutus-est pedibus velox Achilles:
Hector, ne mihi, acerbissime, pacta memora.
Ut non sunt leonibus et hominibus fœdera fida,
Neque lupi et agni concordem animum habent,
Sed hostili animo sunt perpetuo sibi-invicem:
Sic nefas est me et te amicitiam contrahere, neque prorsus nobis
Fœdera erunt, antequam utique alter stratus
Sanguine satiarit Martem invictum bellatorem.
Omnigenæ virtutis recordare: nunc te admodum oportet
Hastatque acerrimum esse et audacem bellatorem.
Non tibi est amplius effugium, statim enim te Pallas Minerva
Hasta mea domat: nunc vero simul omnes lues
Dolores meorum sociorum, quos interfecisti hasta furens.
Dixit quidem, et vibratam emisit prælongam hastam:
Et hanc quidem ex adverso conspicatus evitavit illustris Hector:
Subsedit enim prævidens, illa autem supervolavit ærea hasta,
Terræque infixa est: evulsit vero *eam* Pallas Minerva,
Achillique reddidit, latuitque Hectora pastorem populorum.
Hector vero adloquutus-est eximium Pelidem:
Aberrasti, nec dum utique, diis similis Achille,
Ex Jove noras meum fatum, dixisti certe:
Sed quidquam loquax et subdolus es verbis,
Ut tui præ metu animorum virtutisque obliviscerer.

Οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
Ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
Εἴ τοι ἔδωκε θεός· νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
Χάλκεον, ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο·
Χαί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο
Σεῖο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος, οὐδ' ἀφάμαρτεν·
Τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ· χώσατο δ' Ἕκτωρ
Ὅτι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
Στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος·
Δηΐφοβον δ' ἐκάλει λευκάσπιδα, μακρὸν ἀΰσας,
Ἤτεέ μιν δόρυ μακρόν· ὁ δ' οὔτι οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδ' ἐκάλεσσαν·
Δηΐφοβον γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.
Νῦν δὲ δή ἐγγύθι μοι θάνατος κακός, οὐδέ τ' ἄνευθεν,
Οὐδ' ἀλέη· ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἱεῖ Ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
Πρόφρονες εἰρύαται· νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
Ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,

Haud tamen mihi fugienti dorso hastam infiges,
Sed recta-ruenti animis-præsentibus per pectora adige,
Si tibi dedit deus: nunc vicissim meam hastam evita
Æream, utinam jam tuo in corpore totam recipias:
Tum certe levius prælium Trojanis esset
Te interfecto: tu enim ipsis pernicies maxima.
Dixit, et vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit Pelidæ medium scutum, neque aberravit:
Longe vero excussa-est scuto hasta: iratus autem est Hector
Quod sibi telum velox irritum effugerat manu:
Stetit autem vultu-dejecto, neque enim aliam habebat fraxineam hastam:
Deiphobum vero vocabat albo-clypeo-insignem altum clamans,
Poscebat eum hastam longam: is vero neutiquam eum prope erat.
At Hector sensit suo in animo dixitque:
Eheu profecto omnino jam me Dii ad mortem vocarunt.
Deiphobum enim ego putabam heroem adesse:
Sed ille quidem in muro, me vero decepit Minerva.
Nunc autem proxima mihi mors exitialis: nec jam longe,
Neque effugium: certe enim olim hoc gratum erat
Jovique et Jovis filio longe-jaculanti, qui tamen me antea
Propenso-animo e-periculis-eripuerunt: nunc vero me fatum adsequitur.
Haud tamen ignaviter saltem et inglorie perierim,
Sed magnifico aliquo facinore edito et posteris audiendo,
Sic fatus, strinxit ensem acutum,

Τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε στιβαρόν τε.
Οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις,
Ὅς τ' εἶσιν πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν,
Ἁρπάξων ἢ ἄρν' ἀμαλὴν, ἢ πτῶκα λαγωόν·
Ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ.
Ὡρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
Ἀγρίου· πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψεν
Καλὸν, δαιδάλεον· κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ,
Τετραφάλῳ, καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
Χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
Οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἄστρασι νυκτὸς ἀμολγῷ
Ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ·
Ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν ὅπῃ εἴξειε μάλιστα.
Τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη,
Καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
Φαίνετο δ', ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσιν
Λαυκανίην, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος.
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτ' ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή·
Οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
Ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃς· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·

Qui ei ad latus pendebat magnusque validusque.
Impetum autem dedit conversus, velut aquila altivolans,
Quæ descendit in campum per nubes obscuras,
Raptura vel agnam teneram, vel pavidum leporem:
Sic Hector impetum dabat vibrans ensem acutum.
Irruit et Achilles, iraque sibi implevit animum
Atroci: scutum vero pectori prætendit
Pulcrum, artificiose-factum: galea autem nutabat fulgida,
Quatuor-conos-habenti, pulcræque motabantur concussæ comæ
Aureæ, quas Vulcanus fuderat conum circum densas.
Qualis vero stella procedit inter stellas nocte intempesta
Hesperus, quæ pulcherrima in cælo posita-est stella:
Sic a cuspide *fulgor* emicabat peracuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, struens malum Hectori nobili,
Rimans-oculis corpus pulcrum, ubi acciperet-vulnus facillime.
Hujus autem cæterum quidem totum tegebant corpus ærea arma,
Pulcra, quibus Patrocli vim exsuerat occidens:
Apparebat tamen *ea pars*, qua claviculæ ab humeris cervicem dirimunt
Gutturis, ubi animæ citissima pernicies.
Hac in eum ardenti-animo-latus feriebat hasta nobilis Achilles.
Penitus autem teneram per cervicem abiit cuspis:
Nec tamen arteriam fraxinus abscidit ære gravis,
Ut aliquid ipsum adloqueretur respondens verbis.
Cecidit autem in pulveribus: et super *eum* gloriatus est nobilis Achilles:

Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφησθα Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων,
Σῶς ἔσσεσθ', ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα·
Νήπιε, τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην,
Ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα· σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
Ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς, καὶ γούνων, σῶν τε τοκήων,
Μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο,
Δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Μή με, κύον, γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.
Αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη
Ὠμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας·
Ὡς οὐκ ἔσθ' ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι·
Οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
Στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα.
Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
Ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.

Hector, at aliquando putabas Patroclum interfectum spolians,
Salvum *te* fore, me autem nihil veritus es ultorem absentem:
Stulte, hujus enim seorsum ultor longe-fortior
Navibus in cavis ego retro relictus eram,
Qui tibi genua solvi: te quidem canes et alites
Lacerabunt turpiter, illi vero exsequias-facient Achivi.
Illum vero jam languens adloquutus-est galeatus-insigniter Hector:
Supplex-oro per animam, et genua, tuosque parentes,
Ne me sinas apud naves canes dilaniatum-vorare Achivorum:
Sed tu quidem æsque abunde aurumque accipe,
Dona, quæ tibi dabunt pater et veneranda mater:
Corpus autem domum meum reddito, ut rogi me
Trojani et Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
Hunc autem torve intuitus adloquutus-est pedibus velox Achilles:
Ne me, canis, *per* genua supplex-precare, neque *per* parentes.
Utinam enim ullo-pacto ipsum me furor et animus stimularet
Crudas dissecantem carnes comedere, quum talia in me fecisti:
Adeo non est qui tuo utique canes a-capite arceat:
Ne quidem si deciesque et vicies tanta dona
Adpenderint huc adducentes, promiserint etiam et alia.
Nec si te ipsum auro compensare vellit
Dardanides Priamus: ne sic quidem te utique veneranda mater
Impositum lectis deflebit, quem peperit ipsa,
Sed canesque et alites totum te discerpent.

Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ὦ σ' εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
Πείσειν· ἦ γάρ σοί γε σιδήρεος ἔνδοθι θυμός·
Φράζεο νῦν, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
Ἤματι τῷ ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἐσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν·
Ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἀϊδόσδε βεβήκει,
Ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀδρότητα καὶ ἥβην.
Τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς·
Τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
Καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
Αἱματόεντ' ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν
Ἕκτορος· οὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ, ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, καὶ οὐτήσασκε παραστάς·
Τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Illum vero jam-moriens adloquutus est galeatus-insigniter Hector:
Profecto te probe noscens præsensi, neque enim eram
Persuasurus: certe enim tibi utique ferreus intus animus:
Considera nunc, ne tibi aliqua deorum iræ causa sim
Die illo, quando te Paris et Phœbus Apollo
Strenuum licet interiment in Scæis portis.
Sic quidem ipsum loquutum finis mortis cooperuit:
Anima vero ex artubus volans ad Orcum descendit,
Suam sortem lugens, relicto vigore et juventa.
Hunc etiam mortuum adloquutus est nobilis Achilles:
Morere: fatum vero ego tunc accipiam quandocumque
Jupiter voluerit perficere, atque immortales dii cæteri.
Dixit, et e mortuo evulsit æream hastam.
Et hanc seorsum posuit, atque ab humeris arma-detraxit (rum,
Sanguinolenta: cæteri autem accurrentes circumfusi sunt filii Achivo-
Qui et admirabundi-contemplabantur habitum corporis et speciem
Hectoris: neque ei quis sine-vulnere-inflicto adstitit. (stupendam
Sic vero quis dicebat intuitus in proximum alium:
Papæ, certe longe jam mollior tractatu
Hector, quam quando naves incendit igne ardenti.
Sic quidem aliquis dicebat, et vulnerabat adstans:
Hunc autem ubi spoliarat pedibus valens nobilis Achilles,
Stans inter Achivos verba alata dixit:
O amici, Argivorum ductores atque principes,

Ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρρεξεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι,
Εἰ δ' ἄγετ', ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
Ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον ὅντιν' ἔχουσιν,
Ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην, τοῦδε πεσόντος,
Ἠὲ μένειν μεμάασι καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
Ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος, ἄθαπτος,
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζωοῖσιν μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ·
Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀΐδαο,
Αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
Νῦν δ' ἄγ' ἀείδοντες Παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν·
Ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
Ὧ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὣς εὐχετόωντο.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν·
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,
Μάστιξέν ῥ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
Τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίλναντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσιν

Postquam hunc virum dii domuisse dederunt,
Qui mala patravit, quot non universi cæteri,
Eja agite, circa urbem cum armis experiamur,
Ut cognoscamus Trojanorum mentem quamnam habeant,
An deserturi sint summam arcem, hoc strato,
An manere ausint etiam Hectore non jam exsistente.
Sed cur mihi hæc meus secum disserit animus?
Jacet ad naves mortuus, indefletus, inhumatus,
Patroclus: cujus non obliviscar quoad ego
Vivus intero, et mihi mea genua moveantur:
Et si mortuorum oblivio subit in orco,
Tamen ego etiam illic dilecti memor ero sodalis.
Nunc autem age canentes Pæana, juvenes Achivorum,
Naves ad cavas redeamus, et hunc ducamus:
Retulimus magnam gloriam: interfecimus Hectora nobilem,
Cui Trojani per urbem velut deo vota-faciebant.
Dixit, et in Hectora nobilem indigna moliebatur opera:
Amborum retro pedum perforavit nervos
Ad talum usque a calce, bovinaque innexuit lora,
De curruque ligavit: caput vero trahi sivit:
Curruque conscenso, et inclitis armis *in eum* elevatis
Scutica-percussit *equos*, ut inirent-cursum, ii autem non inviti volabant:
Ab illo vero oriebatur inter trahendum pulvis: at circum comæ
Cyaneæ *terræ* admovebantur, caputque totum in pulveribus

Κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσιν
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν· ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα.
Ὤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.
Λαοὶ μέν ῥα γέροντα μόλις ἔχον ἀσχαλόωντα,
Ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων·
Πάντας δὲ λιτάνευε κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
Ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον·
Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε κηδόμενοί περ,
Ἐξελθόντα πόληος ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Λίσσομαι ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον, ὀβριμοεργόν,
Ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται, ἠδ' ἐλεήσῃ
Γῆρας· καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται
Πηλεύς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε πῆμα γενέσθαι
Τρωσί· μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγε' ἔθηκεν.
Τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας·
Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνός, οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω,
Ἕκτορος· ὡς ὄφελεν θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσιν·

Jacebat, ante venustum: tunc vero Jupiter hostibus
Dederat deturpandum ipsius in patria terra.
Sic hujus quidem pulvere fœdabatur caput totum: tum vero mater
Evellebat comam, nitidumque abjecit velum
Procul: ejulatumque edidit admodum altum filium intuita.
Lamentabatur miserabiliter et pater dilectus, circumque populi,
Ejulatuque tenebantur et lamentis per urbem:
Huic autem maxime erat simile ac si tota
Ilios excelsa igni cremaretur a culmine.
Populi quidem senem vix tenebant dolore-indignantem,
Egredi cupientem portis Dardaniis:
Omnes autem supplex-orabat provolutus in luto,
Nominatim compellans virum quemque:
Abstinete, amici, et me solum sinite soliciti licet,
Egressum urbe ire ad naves Achivorum:
Supplicabo viro huic pernicioso, violentia-effræni,
Si forte ætatem revereatur, atque misereatur
Senectutis: etenim et huic pater talis est
Peleus, qui ipsum genuit et nutrivit perniciem futurum
Trojanis: maxime autem mihi præ omnibus dolores fecit.
Tot enim mihi filios interemit ætate florentes:
De quibus omnibus non tantum lugeo tristis licet,
Quantum uno, de quo me dolor vehemens deferet ad orcum,
Hectore: utinam obiisset inter manus meas:

Τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε μυρομένω τε,
Μήτηρ θ', ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται.
Τρωῇσιν δ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
Τέκνον, ἐγὼ δειλή· τί νυ βείομαι αἰνὰ παθοῦσα,
Σεῦ ἀποτεθνειῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρωῇσι κατὰ πτόλιν· οἵ σε θεὸν ὣς
Δειδέχατ'· ἦ γάρ καί σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα
Ζωὸς ἐών· νῦν αὖ θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἄλοχος δ' οὔπω τι πέπυστο
Ἕκτορος· οὐ γάρ οἵ τις ἐτήτυμος ἐλθὼν
Ἤγγειλ' ὅττί ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων·
Ἀλλ' ἥγ' ἱστὸν ὕφαινε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Δίπλακα, μαρμαρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσεν·
Κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι·
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
Χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου,
Τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς·
Ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ' ὅτιν' ἔργα τέτυκται·

Sic enim satiati-fuissemus flentesque lugentesque,
Materque, quæ eum peperit infelix, atque ego ipse.
Sic dixit deflens; adgemebant autem cives.
Inter-Troadas vero Hecuba densum suspiriis exorsa-est luctum:
Fili, ego misera curnam vivam gravia passa,
Te mortuo? qui mihi noctesque et dies
Gloria per urbem eras, omnibusque emolumentum
Trojanisque et Troadibus per urbem, qui te deum tamquam
Excipiebant: certe enim ipsis admodum magna gloria eras
Vivus quum-esses: nunc vero mors et fatum occupat:
Sic dixit deflens: uxor autem nondum aliquid audierat
De Hectore: non enim ei aliquis certus nuntius profectus
Nunciarat quod ei maritus extra mansisset portas:
Sed illa telam texebat in secessu domus altæ,
Duplicem, splendidam, operaque picta varia sparsim intexebat:
Jusserat autem ancillas comis-pulcras per domum
Igne circumdare-positum tripodem magnum, ut essent
Hectori calida lavacra e pugna reverso:
Demens, neque enim sciebat quod ipsum admodum procul a lavacris
Manibus Achillis domuerat oculis-cæsia Minerva.
Ejulatum autem exaudiit et lamenta a turri,
Ejusque continuo succussi sunt artus, inque terram ei excidit radius:
Atque iterum inter ancillas comis-pulcras loquuta-est:
Adeste, duæ me sequimini, ut videam quænam opera sunt:

Αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
Στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
Πήγνυται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
Αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς
Μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται·
Καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
Ἥ μιν ἔχεσκ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Ὣς φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ἴση,
Παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
Ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
Ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
Ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν.
Τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν, τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
Κρήδεμνόν θ', ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσέη Ἀφροδίτη,
Ἤματι τῷ ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
Ἐκ δόμου Ἠετίωνος ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
Ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσταν,
Αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.

Venerandæ socrus vocem audivi, mihique ipsi
In pectoribus vibratur cor sursum ad os, subtusque genua
Glaciata-torpent: prope certe aliquod malum Priami filiis.
Utinam vero procul ab urbe sit meum verbum: sed perquam graviter
Timeo, ne jam mihi audacem Hectorem nobilis Achilles
Solum interclusum ab urbe, in campum agitaverit:
Et jam ei compescuerit audaciam exitialem,
Quæ ipsum ceperat: nam numquam in turba manebat virorum,
Sed longe procurrebat, sua animi vi nulli cedens.
Sic loquuta, per domum ruit lymphatæ similis,
Vehementer-palpitante corde: simul et ancillæ ibant cum-ipsa.
At postquam ad turrimque et hominum pervenerat turbam,
Stetit circumspiciens in muro: illum vero advertit
Raptatum ante urbem, celeres autem eum equi
Raptabant immaniter cavas ad naves Achivorum.
Ast illi oculos obscura nox cooperuit:
Collapsa autem est retro, animamque efflavit.
Procul vero a capite fudit remidicula admiranda,
Vittas, reticulumque, atque textile crinale,
Velumque, quod ei dedit aurea Venus,
Die illo quo ipsam insigniter-galeatus duxit Hector
Ex domo Eetionis, postquam dederat infinita dona sponsalia.
Circum vero ipsam gloresque et fratriæ frequentes stabant,
Quæ ipsam inter-se tenebant præ dolore cupidam interitus.

Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἀμβλήδην γοόωσα, μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος· ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ
Ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν, Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Ἐν δόμῳ Ἠετίωνος, ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
Δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.
Νῦν δὲ σὺ μὲν αἴδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
Ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
Χήρην ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ
Ἔσσεαι, Ἕκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες· οὔτε σοὶ οὗτος.
Ἤνπερ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
Αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας.
Ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν, παναφήλικα παῖδα τίθησι·
Πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
Δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους,
Ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
Τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν,
Χείλεα μέν τ' ἐδίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν.
Τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξεν,
Χερσὶν πεπληγὼς, καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων,
Ἔρρ' οὕτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.

Ea vero ut ad se rediit, et in precordia anima collecta-est,
Crebris gemitibus plorans, inter Troadas dixit:
Hector, ego infelix: eodem igitur nati sumus fato
Ambo, tu quidem in Troja Priami in domo,
Ego autem Thebis, Hypoplaco silvosa,
In domo Eetionis, qui me enutriit parvula quum-essem,
Infelix infelicissimam: adeo non debebat genuisse.
Nunc vero tu quidem in-orci domos sub latebris terræ
Abis, et me gravissimo in luctu relinquis
Viduam in ædibus: at filius adhuc infans prorsus,
Quem genuimus tuque egoque calamitosi; neque tu huic
Eris, Hector, emolumento, occubuisti enim: neque tibi hic.
Nam etsi bellum quidem effugerit lacrimosum Achivorum,
Semper tamen ei labor et mala in-posterum
Erunt: alii enim ei terminis-mutatis-adiment arva.
Dies autem pupillaris, omnibus-æqualibus-destitutum puerum reddit.
Semper vero dejecto-est-vultu, lacrimisque madidæ sunt genæ.
Egens autem vadit puer ad patris sodales,
Alium quidem chlæna prensans, alium vero tunica:
Horum autem miserantium pocillum aliquis tantillum admovet,
Labraque quidem rigat, palatum vero non rigat.
Hunc et *aliquis* utroque-parente-vivo-florens e convivio exturbat,
Manibus verberans, et probris insectans,
Abi-in-malam-rem sic: non tuus utique pater convivatur nobiscum:

Δακρυόεις δέ τ' άνεισι παῖς ες μητέρα χήρην,
Αστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν εοῦ επὶ γούνασι πατρὸς
Μυελὸν οἶον έδεσκε, καὶ οιῶν πίονα δημόν·
Αυτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
Εὕδεσκ' εν λέκτροισιν, εν αγκαλίδεσσι τιθήνης,
Ευνῇ ενὶ μαλακῇ, θαλέων εμπλησάμενος κῆρ·
Νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθῃσι φίλου απὸ πατρὸς ἁμαρτὼν
Αστυάναξ, ὃν Τρῶες επίκλησιν καλέουσιν.
Οἶος γάρ σφιν έρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
Νῦν δέ σε μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι νόσφι τοκήων
Αἰόλαι ευλαὶ έδονται, επεί κε κύνες κορέσωνται,
Γυμνόν· ατάρ τοι εἵματ' ενὶ μεγάροισι κέονται,
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
Αλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
Ουδέν σοί γ' όφελος, επεὶ ουκ εγκείσεαι αυτοῖς,
Αλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.
Ὣς έφατο κλαίουσ'· επὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

Lacrimabundus autem redit puer ad matrem viduam,
Astyanax, qui ante quidem sui super genua patris
Medullam tantum comedebat, et ovium pinguem adipem:
At quando somnus occuparet, desiissetque pueriliter-lusitare,
Dormiebat in lectis, in ulnis nutricis,
Cubili in molli, deliciis repletus corde:
Nunc vero multa patietur caro patre privatus
Astyanax, quem Troes cognomine vocant.
Solus enim ipsis, o *Hector*, defendebas portas et muros altos.
Nunc verò te quidem ad naves rostratas procul a parentibus
Mobiles vermes edent, postquam cani satiati fuerint,
Nudum: at ibi vestes in ædibus jacent,
Tenuesque et venustæ, factæ manibus mulierum.
Verum enim vero hæc omnia comburam igne ardenti,
Nihil tibi utique usui *futura*, neque enim jacebis in ipsis,
Sed coram Trojanis et Troadibus gloria *tibi* sunto.
Sic dixit deflens: adgemuerunt autem mulieres.

ARGUMENTUM

LIBRI XXIII. ILIADIS.

Myrmidones circa Patrocli lectum in armis decurrunt, praeeunte Achille, qui iisdem mox epulum funebre praebet, ipse apud Agamemnonem caenat, et in alterum diem exsequias indicit (1-58). Insequenti nocte per quietem obfertur ei imago Patrocli, justa funebria poscentis (59-107). Agamemnonis jussu mane convehuntur ligna, adfertur corpus, comis conspersum Achillis et aliorum, exstruitur rogus, et, mactatis ad eum multis victimis et duodecim juvenibus Trojanis, accenditur, ardetque flatu Boreae et Zephiri, dum Hectoris corpus ab Apolline curatur (108-225). Proxima die leguntur et in urnam conduntur Patrocli ossa ex ipsius voto olim cum Achillis reliquiis socianda; excitatur etiam tumulus subitarius (226-256). Is in defuncti honorem adjicit Achilles varia certamina, in quibus praemia et numera merent principes Achivorum: Equis, Diomedes, Antilochus, Menelaus, Meriones, Eumelus, Nestor (257-650); Pugilatu, Epeus et Eurialus (651-699); Luctando, Ajax Telamonius, et Ulysses (700-739); Cursu, Ulysses, Ajax minor, Antilochus (740-797); Decertando armis, Diomedes, et Ajax Telamonius (798-825); Disco, Polypoetes (826-849); Sagittando, Meriones et Teucer (850-883); Jaculando, Agamemnon et Meriones (884-897).

Ψῖ, Δαναοῖσιν ἀγῶνα διδοὺς ἐτέλεσσεν Ἀχιλλεύς.

Ὣς οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος·
Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
Ἀλλ' ὅγε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μὴ δήπω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους,
Ἀλλ' αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες
Πάτροκλον κλαίωμεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Αὐτὰρ ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,
Ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ᾤμωξαν ἀολλέες, ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς.
Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
Μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσεν.
Δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
Δάκρυσι· τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
Τοῖσι δὲ Πηλεΐδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου·

Sic hi quidem ingemiscebant per urbem: at Achivi
Postquam ad navesque et Hellespontum pervenerant,
Alii quidem dispersi ibant suam ad navem quisque:
Myrmidonas vero non sinebat dispersos abire Achilles,
Sed is inter suos socios bellicosos dixit:
Myrmidones pernices-equites, mei cari socii,
Ne jam a curribus solvamus solidos-ungulis-equos,
Sed cum ipsis equis et curribus propius accedentes,
Patroclum defleamus: hoc enim honor est mortuorum.
At postquam tristi satiati-fuerimus luctu,
Equis solutis cœnabimus hic omnes.
Sic dixit: illi autem lamentabantur frequentes: præibat vero Achil-
Hi vero ter circa mortuum pulcre-jubatos egerunt equos (les.
Lugentes, interque ipsos Thetis luctus desiderium excitavit.
Rigabantur arenæ, rigabantur et arma virorum
Lacrimis: talem enim desiderabant artificem fugandi *hostes*.
Illis autem Pelides densum-suspiriis exorsus est luctum,
Manibus homicidis impositis pectoribus sodalis:

Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ ειν αΐδαο δόμοισιν.
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην,
Ἕκτορα δεῦρ' ερύσας δώσειν κυσὶν ωμὰ δάσασθαι·
Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς αποδειροτομήσειν
Τρώων αγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον αεικέα μήδετο ἔργα.
Πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
Εν κονίῃς· οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο ἕκαστος
Χάλκεα, μαρμαίροντα· λύον δ' ὑψηχέας ἵππους.
Κὰδ δ' ἷζον παρὰ νηῒ ποδώκεος Αιακίδαο
Μυρίοι· αυτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαῖνυ.
Πολλοὶ μὲν βόες αργοὶ ορέχθεον αμφὶ σιδήρῳ,
Σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄϊες καὶ μηκάδες αἶγες·
Πολλοὶ δ' αργιόδοντες ὕες θαλέθοντες αλοιφῇ,
Ευόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
Πάντῃ δ' αμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα.
Αυτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλείωνα
Εις Αγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Αχαιῶν,
Σπουδῇ παρπεπιθόντες ἑταίρου χωόμενον κῆρ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Αγαμέμνονος ἷξον ιόντες,
Αυτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
Αμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ει πεπίθοιεν
Πηλείδην, λούσασθαι απὸ βρότον αιματόεντα.
Αυτὰρ ὅ γ' ηρνεῖτο στερεῶς, επὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν·

Salve mihi, o Patrocle, etiam in orci ædibus.
Omnia enim jam tibi perficiam, quæ antea pollicitus sum,
Hectorem huc tractum daturum canibus crudum ut discerpant:
Duodecim autem ante pyram cervices abscissurum
Trojanorum claris filiis, de te interfecto iratus.
Dixit quidem, et in Hectora nobilem indigna machinabatur opera,
Pronum ad feretrum Menœtiadæ extendens
In pulveribus: illi vero arma exsuebant quisque
Ærea, coruscantia: solvebant autem altisonos equos.
Consederuntque ad navem pedibus-velocis Æacidæ
Frequentissimi: at is eis epulum funebre lautum præbebat,
Multi quidem boves pigri gravem-edebant-mugitum recepto ferro.
Inter-jugulandum, multæ etiam oves et balantes capræ,
Multi et albis-dentibus sues florentes pinguedine,
Ad amburendas-setas extendebantur per flammam Vulcani:
Undique autem circum cadaver multus fluebat sanguis.
At regem illum pedibus celerem Pelidem
Ad Agamemnonem nobilem ducebant reges Achivorum,
Ægre persuasum de sodali iratum corde.
Illi vero quum jam ad tentorium Agamemnonis venissent euntes,
Statim præconibus canoris imperavit
Igne circumdare positum tripodem magnum, si qua persuadeant
Pelidi, ut ablueret tabum cruentum.
At ille recusabat constanter, insuper et juramentum juravit:

Ου μὰ Ζῆν' ὅστις ὅστις τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ου θέμις εστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι,
Πρίν γ' ενὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ, σῆμά τε χεῦσαι,
Κείρασθαί τε κόμην· επεὶ ού μ' έτι δεύτερον ὧδε
Ἵξετ' ἄχος κραδίην ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
Αλλ' ἤτοι μεν νῦν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
Ηῶθεν δ' ότρυνον, άναξ ανδρῶν Αγάμεμνον,
Ὕλην τ' αξέμεναι παρά τε σχεῖν, ὡς επιεικὲς
Νεκρὸν εχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ηερόεντα·
Ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν επιφλεγῃ ακαματον πῦρ
Θᾶσσον απ' οφθαλμῶν, λαοὶ δ' επὶ έργα τράπωνται.
Ὣς εφαθ'· οι δ' αρα τοῦ μαλα μὲν κλύον, ηδ' επίθοντο·
Εσσυμένως δ' άρα δόρπον εφοπλίσαντες ἕκαστοι
Δαίνυντ'· ουδέ τι θυμὸς εδεύετο δαιτὸς εΐσης.
Αυτὰρ επεὶ πόσιος καὶ εδητύος εξ έρον ἕντο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος.
Πηλείδης δ' επὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Κεῖτο βαρυστενάχων πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Εν καθαρῷ, ὅθι κυματ' επ' ηϊονος κλύζεσκεν,
Ευτε τὸν ὕπνος εμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
Νήδυμος αμφιχυθεὶς· μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα
Ἕκτορ' επαΐσσων προτὶ Ἴλιον ηνεμόεσσαν.
Ἦλθε δ' επὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
Πάντ' αυτῷ μέγεθός τε καὶ όμματα καλ' εικυῖα,

Non per Jovem, qui deorum summus et optimus,
Non fas est lavacra ad caput prope accedere,
Antequam Patroclum imposuero igni, tumulumque adgesta-terra-fecero
Totonderoque comam: haud enim mihi posthac iterum sic
Invadet dolor cor quamdiu vivis interero.
At tamen nunc inviso pareamus epulo:
Mane vero jube, rex virorum Agamemnon,
Lignaque comportent adponantque, uti par est
Mortuum habere subeuntem tenebras obscuras:
Ut hunc quidem comburat indefessus ignis
Ocyus ab oculis, copiæque ad munia revertantur.
Sic dixit: illi autem ei maxime auscultarunt, atque paruerunt:
Sedulo vero cœna parata singuli
Convivabantur: nec quidquam animus indigebat epuli æqualis.
Sed postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Alii quidem decubituri iverunt ad tentorium quisque.
Pelides vero in littore multo-strepitu-resonantis maris
Jacebat graviter-gemens multos inter Myrmidonas,
In *loco* puro, ubi fluctus littus adluebant,
Quando hunc somnus cepit, solvens curas animi,
Suavis circumfusus: valde enim lassatus erat pulcris membris
Hectorem persequendo ad Ilium ventosam.
Advenit vero anima Patrocli miseri,
Omnibus ipsi magnitudineque et oculis pulcris similis,

Καὶ φωνήν· καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ;
Οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος·
Θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.
Τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ εἴδωλα καμόντων,
Οὐδέ μέ πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν·
Ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
Καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
Νίσσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
Οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
Βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν κὴρ
Ἀμφέχανε στυγερή, ἥπερ λάχε γεινόμενόν περ·
Καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ', Ἀχιλλεῦ,
Τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴκε πίθηαι,
Μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ·
Ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
Εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
Ἤγαγεν ὑμέτερόνδ', ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς,
Ἤματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
Νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς.
Ἔνθά με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
Ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν·

Et voce: et tales corpori vestes indura erat.
Constitit autem super capite, et eum sermone adloquuta est:
Dormis, et mei oblitus es, Achille?
Non quidem me viventem negligis, sed mortuum:
Sepeli me quam citissime, portas orci ut intrem.
Procul me arcent animæ simulacra defunctorum,
Neque me omnino misceri trans flumen sinunt:
Sed temere erro circum portis-amplam orci domum.
Et mihi da tuam manum, obtestor: non enim amplius posthac
Redibo ex orco, postquam me ignis participem feceritis.
Haudquaquam etenim vivi dilectis seorsum a sociis
Concilia sedentes consultabimus: sed me quidem fatum
Absorbuit invisum, quod sortito-obvenit etiam nascenti:
Quin et tibi ipsi fatum, diis similis Achille,
Muro sub Trojanorum strenuorum perire.
Aliud autem tibi dicam et mandabo, si obsequi velis,
Ne mea a tuis seorsum condas ossa, Achille:
Sed simul, sicut nutriti fuimus in vestris ædibus,
Quando me tum parvulum Menœtius ex Opunte
Duxit ad vestram *domum*, homicidium propter triste,
Die illo, quando filium interfeci Amphidamantis,
Imprudens, invitus, de talis iratus.
Tunc me exceptum in ædibus eques Peleus
Nutrivit diligenter, et tuum famulum nominavit:

Ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι,
Χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τίπτέ μοι, ἠθείη κεφαλὴ, δεῦρ' εἰλήλουθας,
Καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Πάντα μάλ' ἐκτελέω, καὶ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε
Ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
  Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν,
Οὐδ' ἔλαβε· ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνὸς
Ὤχετο τετριγυῖα· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
  Ὢ πόποι, ἦ ῥά τίς ἐστι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν
Ψυχὴ καὶ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν.
Παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῖο
Ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε,
Καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν· ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.
  Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς
Ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὐρῆάς τ' ὤτρυνε καὶ ἀνέρας ἀξέμεν ὕλην
Πάντοθεν ἐκ κλισιέων· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
Οἱ δ' ἴσαν ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,

Sic et ossa nobis idem loculus contegat,
Aureus utrinque-auritus, quem tibi dedit veneranda mater.
  Illum vero respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Cur mihi, fraternum caput, huc venisti,
Et mihi hæc singula mandas? At ego tibi
Omnia diligenter perficiam, et obsequar, ut tu jubes.
Sed me propius sta: *ut* paulum saltem complexi
Invicem, tristi satiemur luctu.
  Sic fatus captavit protensis manibus suis,
Neque prehendit: anima enim sub terram tamquam fumus
Abiit stridens: adtonitus autem exsiliit Achilles,
Manibusque complosit, verbumque lugubre dixit:
  Papæ, certe igitur aliqua est in orci ædibus
Anima et simulacrum, sed præcordia non insunt omnino.
Pernox enim mihi Patrocli miseri
Anima adstitit ploransque, lugensque,
Et mihi singula præcepit: similis autem erat mirum-in-modum ipsi.
  Sic dixit: illis vero omnibus desiderium excitavit luctus:
Lugentibus autem illis apparuit rosea-digitis Aurora
Circa mortuum miserandum: at rex Agamemnon
Mulosque excivit et viros, qui conveherent ligna
Undique e tentoriis: et ad hoc vir strenuus exortus est
Meriones, famulus virtutem-amantis Idomenei.
Hi vero ibant aptas-materiæ-cædendæ secures in manibus ferentes,

Σειράς τ' ευπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' ουρῆες κίον αὐτῶν·
Πολλὰ δ' ἄναντα, κάταντα, πάραντά τε, δόχμιά τ' ἦλθον.
Αλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἴδης,
Αυτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναήκεϊ χαλκῷ
Τάμνον επειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
Πίπτον· τὰς μὲν ἔπειτα διαπλήσσοντες Αχαιοί,
Ἔκδεον ἡμιόνων, ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο,
Ελδόμεναι πεδίοιο διὰ ρωπήϊα πυκνά.
Πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον· ὧς γὰρ ανώγει
Μηριόνης θεράπων αγαπήνορος Ιδομενῆος·
Κὰδδ' ἄρ' επ' ακτῆς βάλλον επισχερὼ, ἔνθ' ἄρ' Αχιλλεὺς
Φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ηρίον, ηδὲ οἷ αυτῷ.
Αυτὰρ επεὶ πάντῃ παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
Εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες αολλέες· αυτὰρ Αχιλλεὺς
Αυτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσεν,
Χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὀχεσφιν ἕκαστον
Ἵππους· οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ εν τεύχεσσιν ἔδυνον·
Ἀν δ' ἔβαν εν δίφροισι παραιβάται, ηνίοχοί τε·
Πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
Μυρίοι· εν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.
Θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον, ἃς επέβαλλον
Κειρόμενοι· ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Αχιλλεὺς
Αχνύμενος· ἕταρον γὰρ αμύμονα πέμπ' αϊδόσδε.
Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον ὅθι σφίσι πέφραδ' Αχιλλεύς,

Funesque bene-tortos: muli autem præibant ipsos:
Multa vero ardua, declivia, accliviaque, transversaque transierunt.
Sed quum jam ad saltus venerunt irriguæ-fontibus Idæ,
Protinus quidem quercus alte-comantes longa-acie-munito ære
Cædebant festinantes: quæ magnum sonitum-edentes
Cadebant: eas quidem deinde diffidentes Achivi,
Adligabant mulis, hi vero terram pedibus carpebant,
Cupientes-pervenire ad campum per senticeta densa.
Omnes autem lignatores stipites ferebant: sic enim jusserat
Meriones famulus amantis-virtutem Idomenei:
Atque in litus dejecerunt ordine, ubi Achilles
Designaverat Patroclo magnum sepulcrum, atque sibi ipsi.
At postquam undique adposuerant immensam materiem,
Considebant ibidem manentes conferti: at Achilles
Confestim Myrmidonibus bellicosis jussit
Ære cingi, jungereque sub curribus quemque
Equos: illi vero festini-surrexerunt, et arma induerunt:
Conscenderuntque currus propugnatores, aurigæque:
Ante quidem curribus-vecti, pone vero nubes sequebatur peditum,
Frequentissimi: in mediis autem ferebant Patroclum socii.
Capillis vero totum mortuum tegebant, quos injiciebant
Tondentes: pone autem caput manibus-ferebat nobilis Achilles
Mœstus: sodalem enim eximium pompa-funebri-mittebat ad orcum.
Illi vero quando ad locum pervenerunt ubi ipsis indicaverat Achilles,

Κάτθεσαν· αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ενόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς απάνευθε πυρῆς ξανθὴν απεκείρατο χαίτην.
Τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν·
Οχθήσας δ' ἄρα εἶπεν ιδὼν επὶ οἴνοπα πόντον·
  Σπερχεῖ', ἄλλως σοί γε πατὴρ ηρήσατο Πηλεύς,
Κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ες πατρίδα γαῖαν,
Σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν δ' ἱερὴν ἑκατόμβην·
Πεντήκοντα δ' ενορχα παρ' αυτόθι μῆλ' ἱερεύσειν.
Ες πηγὰς ὅθι τοι τέμενος, βωμός τε θυήεις.
Ὣς ηρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ οἱ νόον ουκ ετέλεσσας.
Νῦν δ' επεὶ ου νέομαί γε φίλην ες πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ κόμην οπάσαιμι φέρεσθαι.
  Ὣς ειπὼν, εν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
Θῆκεν· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Καί νύ κ' οδυρομένοισιν ἔδυ φάος ηελίοιο,
Ει μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς·
  Ἀτρείδη, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
Πείσονται μύθοισι) γόοιο μὲν εστι καὶ ἆσαι·
Νῦν δ' απὸ πυρκαϊῆς σκέδασον καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
Ὅπλεσθαι· τάδε δ' αμφιπονησόμεθ', οἷσι μάλιστα
Κήδεός εστι νέκυς· παρὰ δ' οἱ ταγοὶ ἄμμι μενόντων.
  Αυτὰρ επεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ανδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αυτίκα λαὸν μὲν σκέδασεν κατὰ νῆας εἴσας,

Deposuerunt: statimque ei affatim accumularunt materiam.
Ibi tum alia animo-excogitabat pedibus-valens nobilis Achilles:
Stans seorsum a pyra flavam abscidit comam,
Quam sane Sperchio fluvio alebat florescentem:
Ingemiscens autem dixit conversis-oculis in nigrum pontum:
  Sperchie, frustra tibi utique pater vovit Peleus,
Illuc me reversurum dilectam in patriam terram,
Tibique comam abscissurum, mactaturumque sacram hecatomben
Et quinquaginta masculas ididem oves sacrificaturum
Ad fontes, ubi tibi ager-sacer, altareque odoratum.
Sic vovit senex, tu vero ei votum non perfecisti.
Nunc autem quoniam haudquaquam redibo dilectam in patriam terram,
Patroclo heroi comam dabo secum-ferendam.
  Sic fatus, in manibus comam dilecti sodalis
Posuit: his autem omnibus desiderium excitavit luctus:
Et omnino lamentantibus occidisset lumen solis,
Nisi Achilles statim Agamemnoni dixisset adstans:
  Atride, (tibi enim maxime certe populus Achivorum
Parebunt dictis) luctu quidem licet etiam *alias* satiari:
Nunc autem a pyra dimitte, et cœnam jube
Parari: hæc vero curabimus, quibus maxime
Parentale est cadaver: duces vero nobiscum maneant.
  Ut vero hoc audivit rex virorum Agamemnon,
Confestim populum quidem dimisit per naves æquales,

Κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον, καὶ νήεον ὕλην.
Ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ.
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
Πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων
Δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Αχιλλεύς
Ες πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.
Εν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
Πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους
Εσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στεναχίζων.
Εννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν,
Καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας·
Δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς
Χαλκῷ δηϊόων· κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
Εν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο·
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
  Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Αΐδαο δόμοισιν·
Πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω τὰ πάροιθεν ὑπέστην.
Δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλούς,
Τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει· Εκτορα δ' οὔτι
Δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.
  Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο·
Αλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Αφροδίτη
Ἤματα καὶ νύκτας· ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,

Funeratores autem ibidem manserunt, et accumularunt ligna:
Struxerunt vero pyram centum-pedum quaquaversus,
Et in pyra summa cadaver posuerunt dolentes corde:
Multas vero pingues oves et flexipedes nigros boves
Ante pyram excoriarunt et curarunt: at ex omnibus
Adipe sumta obtexit cadaver magnanimus Achilles
Ad pedes a capite, circumque excoriata corpora accumulabat.
Imposuit et mellis et olei amphoras,
Ad feretrum acclinans: quatuor et arduos-cervicibus equos
Festinanter injecit pyræ, magnos ciens-gemitus.
Novem huic regi mensarii canes erant,
Horum etiam injecit pyræ duos obtruncatos:
Duodecim et Troum magnanimorum filios strenuo
Ære cædens: mala enim mente struebat opera:
Immisit et ignis vim invictam, ut depasceret;
Ejulavitque deinde, carumque nomine-ciebat sodalem:
  Salve mihi, o Patrocle, etiam in orci domo:
Omnia enim jam tibi perficio quæ antea pollicitus sum.
Duodecim quidem Trojanorum magnanimorum filios strenuos,
Quos una tecum omnes ignis absumit: Hectorem autem neutiquam
Dabo Priamidem igni vorandum, sed canibus.
  Sic dixit minitans: circa illum vero canes non occupati erant:
Sed canes quidem arcebat Jovis filia Venus
Dies et noctes: rosaceoque unxit oleo.

Ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων·
Τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
Οὐρανόθεν πεδίονδε· κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα
Ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
Σκήλει' ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν ἠδὲ μέλεσσιν.
Οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνειῶτος.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' ἀνέμοισιν,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά.
Πολλὰ δὲ, καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ, λιτάνευεν
Ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρόν,
Ὕλη τ' ἐσσεύαιτο καήμεναι· ὠκέα δ' Ἶρις
Ἀράων ἀΐουσα μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν.
Οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
Εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη
Βηλῷ ἔπι λιθέῳ· τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Πάντες ἀνήϊξαν, κάλεόν τέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος·
Ἡ δ' αὖθ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον·
Οὐχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας
Ἀθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν.
Ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
Ἐλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλά,
Ὄφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ᾗ ἔνι κεῖται

Divino, ut ne ipsum laceraret raptans:
Huic vero cyaneam nubem induxit Phœbus Apollo
A cælo usque ad terram: texitque locum totum
Quantum obtinebat cadaver, ne prius vis solis
Siccaret circum circa corpus nervis atque artubus.
Neque pyra Patrocli ardebat mortui.
Ibi rursus alia excogitabat pedibus-valens nobilis Achilles,
Stans seorsum a pyra, duobus vota fecit ventis,
Boreæ et Zephyro, et pollicitus est sacra pulcra:
Multis etiam, libans aureo poculo, supplicavit
Ut venirent, quo citissime igne comburerent cadaver,
Lignaque incitarentur ad urendum: velox autem Iris
Vota exaudiens internuncia venit ad ventos.
Illi quidem Zephyri graviter-spirantis frequentes in domo
Convivium celebrabant: currens autem Iris superstitit,
Limine lapideo: illi vero ut viderunt oculis,
Omnes propere surrexerunt, vocaruntque eam ad se quisque:
Hæc vero sedere recusavit, sed dixit sermonem:
Non est sedendi-tempus: vado enim rursus super Oceani fluentis,
Æthiopum ad terram, ubi sacrificant hecatombas
Immortalibus, ut jam et ego particeps sim sacrificiorum.
Sed Achilles Boream et Zephyrum sonorum
Venire orat, et pollicetur sacra pulcra,
Ut pyram suscitetis ut ardeat, in qua jacet

Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Ἀχαιοί.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπεβήσετο· τοὶ δ' ὀρέοντο
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν·
Αἶψα δὲ πόντον ἵκανον ἀήμεναι· ὦρτο δὲ κῦμα
Πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ· Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,
Ἐν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ·
Παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
Φυσῶντες λιγέως· ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἔχων δέπας ἀμφικύπελλον,
Οἶνον ἀφυσσάμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
Ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.
Ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
Νυμφίου, ὅστε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας·
Ὣς Ἀχιλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
Ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊὴν, ἁδινὰ στεναχίζων.
Ἦμος δ' ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
Ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται ἠώς,
Τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.
Οἱ δ' ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκόνδε νέεσθαι,
Θρηΐκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔστενεν οἴδματι θύων.
Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς,
Κλίνθη κεκμηὼς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν.

Patroclus, quem omnes gemunt Achivi.
Hæc quidem sic loquuta abiit: illi vero ire-properabant
Sonitu immenso, nubes vi-agentes præ se:
Confestim vero ad pontum venerunt flando: excitatusque est fluctus
Flatu a canoro: Trojam vero ad glebosam pervenerunt,
Ignique incubuerunt, magnumque sonitum edidit immane-ardens ignis:
Tota autem nocte hi pyræ pariter flammam jactabant,
Flantes stridule: tota-nocte et velox Achilles
Aureo ex cratere, tenens poculum rotundum,
Vinum hauriens in humum fundebat, rigabatque terram.
Animam vocans Patrocli miseri.
Utque pater sui filii lamentatur ossa cremans
Desponsi, qui morte miseros dolore-affecit parentes:
Sic Achilles sodalis lamentabatur ossa cremans,
Reptans propter pyram, crebro ingemiscens.
Quando vero lucifer venit luminis nuncius super terram,
Post quem croceo-peplo-induta super mare spargitur aurora,
Tunc pyra elanguit, cessavitque flamma.
Venti autem rursus abierunt domum-ut-redirent,
Thracium per pontum: hic vero gemebat tumidis fluctibus furens.
At Pelides a pyra in aliam partem divertens,
Procubuit fessus, dulcisque somnus *ei* cito supervenit:
Illi vero circa Atridem frequentes congregabantur,
Quorum ipsum adeuntium tumultus et strepitus excitavit.

Ἕζετο δ' ορθωθεὶς, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ατρείδη τε, καὶ ἄλλοι αριστῆες Παναχαιῶν,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον επέσχε πυρὸς μένος· αυτὰρ έπειτα
Οστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
Εὖ διαγιγνώσκοντες· αριφραδέα δὲ τέτυκται·
Εν μέσσῃ γὰρ έκειτο πυρῇ, τοὶ δ' άλλοι άνευθεν
Εσχατιῇ καίοντ' επιμὶξ ἵπποι τε καὶ άνδρες·
Καὶ τὰ μὲν εν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ
Θείομεν, εισόκεν αυτὸς εγὼν αΐδι κεύθωμαι·
Τύμβον δ' ου μάλα πολλὸν εγὼ πονέεσθαι άνωγα,
Αλλ' επιεικέα τοῖον· έπειτα δὲ καὶ τὸν Αχαιοὶ
Ευρύν θ' υψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν εμεῖο
Δεύτεροι εν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε.
Ὣς έφαθ'· οἱ δ' επίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι.
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ,
Ὅσσον επὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη·
Κλαίοντες δ' ετάροιο ενηέος οστέα λευκὰ
Ἄλλεγον ες χρυσέην φιάλην, καὶ δίπλακα δημόν·
Εν κλισίῃσι δὲ θέντες εανῷ λιτὶ κάλυψαν·
Τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
Αμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν επὶ γαῖαν έχευαν.
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αυτὰρ Αχιλλεὺς
Αυτοῦ λαὸν έρυκε, καὶ ἵζανεν ευρὺν αγῶνα·

Resedit vero erectus, et ipsos sermone adloquutus est:
Atrideque, et ceteri principes universorum Achivorum,
Primum quidem pyram extinguite nigro vino
Totam, quantum occupavit ignis vis: at deinde
Ossa Patrocli Menœtiadæ legamus,
Bene discernentes: cognitu-facilia enim sunt:
In media namque jacebat pyra, alii vero seorsum
In extrema-ora cremabantur promiscue equique et viri:
Et ea quidem in aurea phiala et duplici apice
Ponamus, donec ipse ego inferorum domo condar:
Tumulum autem non admodum magnum ego fieri volo,
Sed mediocrem quemdam: postmodum vero et hunc Achivi
Latumque altumque facite, qui quidem a me
Posteriores in navibus multa-transtra-habentibus relinquemini.
Sic dixit: illi vero obsequuti sunt pedibus-veloci Pelidæ.
Primum quidem pyram extinxerunt nigro vino,
Quantum flamma pervaserat, profundusque corruit cinis
Flentes vero socii mitis ossa alba
Collegerunt in auream phialam, et duplicem adipem:
In tentoriisque positum peplo subtili texerunt:
Circulo autem designarunt tumulum, fundamentaque jecerunt
Circa pyram: et statim fusilem terram adgesserunt.
Adgesto vero tumulo, redierunt: at Achilles
Ibidem populum detinuit, et sedere-fecit lato-ambitu spectatores;

Νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε, τρίποδάς τε,
Ἵππους θ', ἡμιόνους τε, βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα,
Ἠδὲ γυναῖκας εὐζώνους, πολιόν τε σίδηρον.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν αγλά' ἄεθλα
Θῆκε, γυναῖκα ἄγεσθαι αμύμονα, ἔργ' ειδυῖαν,
Καὶ τρίποδ' ωτώεντα δύω καὶ εικοσίμετρον
Τῷ πρώτῳ· αταρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν
Ἑξέτε', αδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν·
Αυτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα,
Καλον, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔθ' αὔτως·
Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύω χρυσοῖο τάλαντα·
Πέμπτῳ δ' αμφίθετον φιάλην απύρωτον ἔθηκεν.
Στῆ δ' ορθὸς, καὶ μῦθον εν Αργείοισιν έειπεν·
Ατρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Αχαιοί,
Ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' εν αγῶνι.
Ει μὲν νῦν επὶ ἄλλῳ αεθλεύοιμεν Αχαιοί,
Ἦτ' ἂν εγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
Ἴστε γὰρ ὅσσον εμοὶ αρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
Αθάνατοί τε γάρ εισι· Ποσειδάων δ' ἔπορ' αυτοὺς
Πατρὶ εμῷ Πηλῆϊ, ὁ δ' αὖτ' εμοὶ εγγυάλιξεν.
Αλλ' ἤτοι μὲν εγὼ μενέω, καὶ μώνυχες ἵπποι·
Τοίου γὰρ σθένος εσθλὸν απώλεσαν ἡνιόχοιο
Ηπίου, ὅ σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.

E navibus autem extulit præmia, lebetasque, tripodasque,
Equosque, mulosque, boumque robusta capita,
Et fœminas eleganter-cinctas, splendidumque ferrum.
Aurigis quidem primum velocibus præclara præmia
Posuit, mulierem abducendam eximiam-forma, operum scientem,
Et tripodem ansatum duarum et viginti-mensurarum
Primo: secundo autem deinde equam posuit
Sexennem, indomitam, fœtum multum utero-gestantem:
At tertio igni-numquam-admotum deposuit lebetem,
Pulcrum, quatuor mensuras capientem, album etiamnum ita:
Quarto vero posuit duo auri talenta:
Quinto autem duplicem phialam ignem-non-expertam posuit.
Surrexit vero, et verba inter Argivos fecit:
Atrideque, et cæteri bene-ocreati Achivi,
Aurigas hæc præmia exspectantia jacent in circo.
Si quidem jam alterius gratia certaremus Achivi,
Tum certe ego prima accepta ad tentorium ferrem.
Scitis enim quantum mei virtute superant equi:
Nam et immortales sunt: Neptunus autem dedit ipsos
Patri meo Peleo, is vero vicissim mihi tradidit.
Sed certe quidem ego quiescam, et solidi-ungulis equi:
Talis enim vim eximiam amiserunt aurigæ
Benigni, qui ipsis admodum sæpe humidum oleum
Jubis superfundebat, lavans aqua limpida.

Τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδει δέ σφιν
Χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Ἄλλοι δὲ στέλλεσθε κατὰ στρατὸν, ὅστις Ἀχαιῶν
Ἵπποισίν τε πέποιθε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱὸς, ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο·
Τῷ δ' ἐπὶ Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
Ἵππους δὲ Τρωοὺς ὕπαγε ζυγὸν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
Διογενὴς, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην, τὸν ἐόν τε Πόδαργον·
Τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
Δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
Ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γάρ οἱ ἔδωκεν
Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅγ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
Τὴν ὅγ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν.
Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
Τοῦ Νηληϊάδαο, Πυλοιγενέες δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες φέρον ἅρμα· πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστὰς
Μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ·
Ἀντίλοχ', ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν

Hunc hi stantes lugent, soloque ipsis
Jubæ profusæ sunt, ipsique stant dolentes corde:
Vos vero cæteri accingimini per exercitum, quicumque Achivorum
Equisque fidit et curribus bene-compactis.
Sic dixit Pelides: celeres autem aurigæ congregati sunt.
Surrexit multo primus quidem rex virorum Eumelus,
Admeti dilectus filius, qui aurigandi peritia-ornatus erat:
Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes,
Equosque Troios duxit sub jugum, quos quondam abstulit
Æneæ, at ipsum e media morte eripuit Apollo.
Post hunc autem Atrides surrexit flavus Menelaus
Nobilissimus, subque jugum duxit veloces equos,
Æthen illam Agamemnoniam, suumque Podargum.
Illam Agamemnoni dedit Anchisiades Echepolus
Dona, ut ne ipsum sequeretur ad Ilium ventosam,
Sed ibidem deliciis-frueretur manens: magnas enim ei dederat
Jupiter opes, habitabat autem hic in spatiosa Sicyone:
Hanc iste sub jugum duxit admodum cursus cupidam.
Antilochus autem quartus pulcris-comantes-jubis instruxit equos
Nestoris præclarus filius magnanimi regis
Neleidæ, Pylo autem nati ei equi
Pedibus-veloces agebant currum: pater vero ipsi prope adstans
Dixit in bonum monens intelligentem etiam per se:
Antiloche, certe quidem te juvenem licet dilexerunt

Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν
Παντοίας· τῷ κέν σε διδασκέμεν οὔτι μάλα χρεώ.
Οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν· ἀλλά τοι ἵπποι
Βάρδιστοι θείειν, τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
Τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐδὲ μὲν αὐτοὶ
Πλείονα ἴσασιν σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.
Ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
Παντοίην· ἵνα μή σε παρεκπροφύγησιν ἄεθλα.
Μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφιν·
Μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισιν·
Μήτι δ' ἡνίοχος περιγίγνεται ἡνιόχοιο.
Ἀλλ' ὃς μὲν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς,
Ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει·
Ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
Αἰεὶ τέρμ' ὁρόων, στρέφει ἐγγύθεν, οὐδέ ἑ λήθει
Ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν·
Ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως, καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει·
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ἕστηκε ξύλον αὖον ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης,
Ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·
Λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
Ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ· λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·

Jupiterque Neptunusque, et aurigandi-artes docuerunt
Omnigenas: ideo te docere nequaquam multum opus est.
Nosti enim recte circa metas *equos* flectere: sed tibi equi
Tardissimi cursu, ideoque puto damnosa eventura:
Horum autem equi quidem sunt perniciores, nec tamen ipsi
Plura sciunt te ipso solerter-machinari.
Sed agedum tu, dilecte, consilium reconde animo
Omnigenum, ne quo te casu fugiant præmia.
Arte tibi faber-lignarius longe præstantior, quam viribus:
Arte vero et gubernator in nigro ponto
Navem celerem dirigit jactatam ventis:
Arte et auriga superat aurigam.
Sed qui equis et curribus suis fretus,
Imprudenter in longum flectitur huc et illuc,
Æquique vagantur per stadium, neque *eos* continet:
Qui vero peritus fuerit agens deteriores equos,
Semper metam spectans, flectit prope, neque eum latet
Quo pacto primum adducat bovinis loris:
Sed continet perpetuo, et præcedentem observat.
Metam autem tibi indicabo admodum cognitu-facilem, neque te late-(bit:
Stat lignum aridum quantum ulna supra terram,
Vel quercus, vel laricis, quod quidem non putrescit imbre:
Lapides vero ejus ex-utraque-parte positi sunt duo albi
In angustiis viæ: planum autem curriculum equorum circum.

Ἤ τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνειῶτος,
Ἤ τόγε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
Καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε πεδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους·
Αὐτὸς δὲ κλινθῆναι εὐπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ,
Ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖιν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχρεμφθήτω,
Ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι
Κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν,
Μήπως ἵππους τε τρώσῃς, κατά θ' ἅρματα ἄξῃς·
Χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δέ σοι αὐτῷ
Ἔσσεται· ἀλλά, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
Εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
Οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθῃ·
Οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι
Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφιν γένος ἦεν,
Ἢ τοὺς Λαομέδοντος οἳ ἐνθάδε τέτραφεν ἐσθλοί.
Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρῃ
Ἕζετ', ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπεν.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους.
Ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο·
Πάλλ' Ἀχιλεύς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο
Ἀντιλόχου· μετὰ τὸν δ' ἔλαχε κρείων Εὔμηλος·

Seu alicujus monumentum hominis jam pridem defuncti,
Sive hoc meta fuit tempore priscorum hominum,
Et nunc pro meta esse voluit pedibus-valens nobilis Achilles:
Huic tu proxime admotus agito juxta currum et equos:
Sed et ipse inclinator eleganter-concinnata in sella,
Paululum ad sinistram eorum: at dextrum equum
Stimula minaci-clamore-increpitans, concedeque ei habenas manibus,
Ad metam autem tibi equus sinister admoveatur,
Ita ut tibi modiolus utique videatur strinxisse
Rotæ affabre-factæ: in lapidem vero vites impingere,
Ne forte equosque vulneres, currusque confringas:
Gaudium autem aliis, opprobriumque tibi ipsi
Erit: sed, dilecte, si sapis cautus esto.
Si enim ad metam prætervehatis urgens,
Non erit qui te adsequatur perniciter insequutus, neque prætereat
Ne quidem si a tergo Arionem divinum ageret
Adrasti velocem equum, qui ex deo genere erat,
Aut illos Laomedontis qui hic nutriti sunt eximii.
Sic loquutus Nestor Neleius iterum in loco
Resedit, postquam suo filio uniuscujusque-rei summam dixerat.
Meriones autem quintus pulcris-comantes-jubis instruxit equos.
Adscenderunt vero in sellas, sortesque injecerunt *in galeam*:
Concutiebat Achilles, et sors exsiliit Nestoridæ
Antilochi: post hunc sortitus est rex Eumelus:

Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος·
Τῷ δ' ἔπι Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν· ὕστατος αὖτε
Τυδείδης ὄχ' ἄριστος ἐὼν λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους
Στὰν δὲ μεταστοιχεὶ, σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς,
Τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν
Ἀντίθεον Φοίνικα ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,
Ὡς μεμνέῳτο δρόμου, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.
 Οἱ δ' ἅμα πάντες ἐφ' ἵπποισιν μάστιγας ἄειραν,
Πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν
Ἐσσυμένως· οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
Νόσφι νεῶν ταχέως· ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη ὥστε νέφος ἠὲ θύελλα·
Χαῖται δ' ἐῤῥώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.
Ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,
Ἄλλοτε δ' αἴξασκε μετήορα· τοὶ δ' ἐλατῆρες
Ἕστασαν ἐν δίφροισι· πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου
Νίκης ἱεμένων· κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἵπποις, οἱ δ' ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι
Ἂψ ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου
Φαίνετ', ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα
Αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
Τὰς δὲ μετεξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι
Τρώϊοι· οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς.

Post illum autem Atrides inclitus-hasta Menelaus:
Post eum vero Meriones sortitus est agere: at postremus
Tydides longe fortissimus sortitus est agere equos.
Steterunt autem ordine, monstravitque metas Achilles,
Procul in plano campo: et juxta speculatorem collocavit
Deo-parem Phœnicem armigerum patris sui,
Ut memori-animo-contemplaretur cursum, et veritatem referret.
 Illi vero simul omnes super equos scuticas sustulerunt,
Percusseruntque loris, exhortatique sunt verbis
Magno-ardore: ii autem ocyus percurrebant campum,
Procul a navibus celeriter: sub pectoribus vero pulvis
Surgebat excitatus tamquam nubes vel procella;
Jubæ autem agitabantur flatibus venti.
Currus vero interdum quidem terram tangebant almam,
Interdum autem subsultabant sublimes: at aurigæ
Stabant in sellis: palpitabatque animus cujusque
Victoriæ cupidorum: et hortabatur suos quisque
Equos, qui volabant pulverem-excitantes per campum.
 Sed quum jam extremum-peragerent cursum veloces equi
Retro mare versus canum, tunc jam virtus utique cujusque
Apparuit, statimque equis intendebatur cursus: celeriter autem dein-
Pheretiadæ pedibus-veloces longe-extulerunt *currum* equæ. (de
Post eas autem extulerunt Diomedis masculi equi
Troii: neque ita multum aberant, sed admodum prope:

Αιεὶ γὰρ δίφρου επιβησομένοισιν εἰκτην.
Πνοιῇ δ' Ευμήλοιο μετάφρενον ευρέε τ' ὤμω
Θέρμετ'. επ' αυτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
Καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ αμφήριστον έθηκεν,
Ει μὴ Τυδέος υἷι κοτέσσατο Φοῖβος Απόλλων,
Ὅς ῥά οἱ εκ χειρῶν έβαλεν μάστιγα φαεινήν.
Τοῖο δ' απ' οφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο,
Οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα έτι καὶ πολὺ μᾶλλον ιούσας,
Οἱ δέ οἱ εβλάφθησαν άνευ κέντροιο θέοντες.
Ουδ' άρ' Αθηναίην ελεφηράμενος λάθ' Απόλλων
Τυδείδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν·
Δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ενῆκεν.
Ἡ δὲ μετ' Αδμήτου υἱὸν κοτέουσ' εβεβήκει,
Ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν· αἱ δέ οἱ ἵπποι
Αμφὶς οδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' επὶ γαῖαν ελύσθη.
Αυτὸς δ' εκ δίφροιο παρὰ τροχὸν εξεκυλίσθη,
Αγκῶνάς τε περιδρύφθη, στόμα τε ῥῖνάς τε,
Θρυλλίχθη δὲ μέτωπον επ' οφρύσι· τὼ δέ οἱ όσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ έσχετο φωνή.
Τυδείδης δὲ παρατρέψας έχε μώνυχας ἵππους,
Πολλὸν τῶν άλλων εξάλμενος· εν γὰρ Αθήνη
Ἵπποις ἧκε μένος, καὶ επ' αυτῷ κῦδος έθηκεν.
Τῷ δ' άρ' επ' Ατρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.
Αντίλοχος δ' ἵπποισιν εκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·

Semper enim currum ad censuris similes erant.
Flatu vero Eumeli dorsum latique humeri
Calefiebant. ad ipsum enim capitibus protensis volabant.
Et certe vel prævertisset, vel dubiam *victoriam* fecisset,
Nisi Tydei filio iratus fuisset Phœbus Apollo,
Qui ei e manibus excussit scuticam splendidam.
Ejus vero ex oculis effusæ sunt lacrimæ indignantis,
Quod illas quidem videret jam etiam multo celerius euntes,
Sui vero malo divinitus-affligerentur sine stimulo currentes.
Nec sane Minervam fraude-lædens latuit Apollo
Tydidem, admodum autem celeriter adsequuta est pastorem populorum:
Et reddidit ei scuticam, vimque equis immisit.
Ipsa vero ad Admeti filium indignata se contulit,
Equinumque ei fregit dea jugum: ei vero equæ
Utrinque extra-viam currebant, temoque in terram devolutus est.
Ipse vero e sella juxta rotam provolutus est,
Cubitosque circum-circa-laceratus est, osque naresque
Collisaque est frons ad supercilia: ei autem oculi
Lacrimis impleti sunt, liquidaque ei hæsit vox.
Tydides vero prævertens dirigebat solidos-ungulis equos,
Longe præ aliis emicans: Minerva enim
Equis immisit vim, et ei gloriam imposuit.
Post illum autem Atrides agebat *equos* flavus Menelaus.
Antilochus vero equis imperitabat patris sui:

Ἐμβητον, καὶ σφῶϊ τιταίνετον ὄττι τάχιστα.
Ἤτοι μὲν κείνοισιν εριζέμεν οὔτι κελεύω
Τυδείδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη
Νῦν ὤρεξε τάχος, καὶ επ' αυτῷ κῦδος ἔθηκεν·
Ἵππους δ' Ἀτρείδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
Καρπαλίμως, μὴ σφῶϊν ελεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη, θῆλυς εοῦσα. τίη λείπεσθε φέριστοι;
Ὧδε γὰρ εξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον έσται·
Ου σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Ἔσσεται, αυτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ οξεῖ χαλκῷ,
Αίκ' αποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον άεθλον·
Αλλ' εφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον ὄττι τάχιστα.
Ταῦτα δ' εγὼν αυτὸς τεχνήσομαι, ηδὲ νοήσω,
Στεινωπῷ εν οδῷ παραδύμεναι· ουδέ με λήσει·
Ὣς έφαθ'· οἱ δὲ, άνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον επιδραμέτην ολίγον χρόνον· αῖψα δ' έπειτα
Στεῖνος οδοῦ κοίλης ἴδεν Αντίλοχος μενεχάρμης·
Ῥωχμὸς έην γαίης, ᾗ χειμέριον αλὲν ὕδωρ
Εξέρρηξεν οδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἄπαντα·
Τῇ ῥ' εἶχεν Μενέλαος, αματροχιὰς αλεείνων.
Αντίλοχος δὲ παρατρέψας έχε μώνυχας ἵππους
Εκτὸς οδοῦ, ολίγον δὲ παρακλίνας εδίωκεν.
Ατρείδης δ' έδδεισε, καὶ Αντιλόχῳ εγεγώνει·
Αντίλοχ', αφραδέως ἱππάζεαι· αλλ' ἄνεχ' ἵππους.

Incumbite, et vos intendite quam celerrime.
Cum illis quidem contendere haud jubeo
Tydidæ equis bellicosi, quibus Minerva
Nunc præbuit celeritatem, et ipsi gloriam imposuit:
Sed equos Atridæ adsequimini, neque relinquimini,
Rapide, ne vobis dedecus offundat
Æthe, fœmina quum sit. Cur deficitis præstantissimi?
Sic enim denuncio, et certe perfectum erit:
Non *amplius* vobis curatio-benigna apud Nestorem pastorem populorum
Erit, sed statim vos interficiet acuto ære,
Si ignavi referamus vilius præmium:
Sed insequimini, et festinate quam citissime:
Hæc autem ego ipse machinabor, atque dispiciam,
Angusta in via astu-præterire: neque me fallet.
Sic dixit: illi vero, domini veriti minas,
Magis currebant exiguo tempore, statimque deinde
Angustiam viæ cavæ vidit Antilochus prælio-infractus:
Scissura erat terræ, qua hyemalis collecta aqua
Ruperat viæ *partem*, profundumque-fecerat locum totum:
Hac dirigebat Menelaus, rotarum-concursum vitans.
Antilochus autem deflectens impellebat solidos-ungulis equos
Extra viam, parumperque avertens insequebatur.
Atrides vero extimuit, et Antilocho clamavit:
Antiloche, temere equos-agis: sed contine equos.

Στεινωπὸς γὰρ ὁδὸς, τάχα δ' εὐρυτέρη παρελάσσεις,
Μήπως ἀμφοτέρους δηλήσεαι, ἅρματι κύρσας.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνεν,
Κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς.
Ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα καταμαδίοιο πέλονται,
Ὅντ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ πειρώμενος ἥβης,
Τόσσον ἐπιδραμέτην· αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρείδεω· αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
Μήπως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι,
Δίφρους τ' ἀνστρέψειαν εὐπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν, ἐπειγόμενοι περὶ νίκης·
Τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
Ἔῤῥ', ἐπεὶ οὔ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνῦσθαι Ἀχαιοί·
Ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὣς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
Μή μοι ἐρύκεσθον, μηδ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
Φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα,
Ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.
Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
Ἵππους, τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Πρῶτος δ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἐφράσαθ' ἵππους.

Angusta enim via, mox vero latiore præterages,
Ne forte utrosque lædas, currui *curru* impacto.
Sic dixit: Antilochus autem adhuc etiam multo magis agebat
Stimulo adurgens, tamquam non audienti similis.
Quantus vero disci jactus ab-humero-vibrati est,
Quem juvenis emittit vir periculum-faciens juvenilis-vigoris,
Tantum præcurrerunt: illæ vero cesserunt retro
Atridæ: ipse enim sponte remisit agitare,
Ne-forte colliderentur in via solidi-ungulis equi,
Currusque everterent eleganter-compactos, ipsique
In pulveres deciderent, festino-cursu-contendentes de victoria.
Hunc et objurgans adloquutus est flavus Menelaus:
Antiloche, nemo te mortalium perniciosior alius.
Vale, neque enim te vero omnino dicebamus sapere Achivi:
Sed certe ne sic quidem sine juramento auferes præmium.
Sic loquutus, equos exhortatus est, dixitque:
Ne mihi inhibeamini, neve stetis dolentes corde:
Ante istis pedes et genua lassabuntur,
Quam vobis: ambo enim privantur juventute.
Sic dixit: illi vero, regis veriti hortatum,
Validius currebant, et statim ipsis proximi facti sunt,
Argivi vero in circo sedentes spectabant
Equos, illi autem volabant pulverem-excitantes per campum.
Primus vero Idomeneus Cretum dux visos-adgnovit equos.

Ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ·
Τοῖο δ', ἄνευθεν ἐόντος, ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,
Ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα,
Ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ
Λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
  Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι, ἦε καὶ ὑμεῖς;
Ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
Ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται· αἱ δέ που αὐτοῦ
Ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν.
Ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας,
Νῦν δ' οὔπω δύναμαι ἰδέειν, πάντῃ δέ μοι ὄσσε
Τρωϊκὸν ἂμ πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι·
Ἠὲ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
Εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας·
Ἔνθά μιν ἐκπεσέειν οἴω, σύν θ' ἅρματα ἆξαι·
Αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
Ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἔγωγε
Εὖ διαγινώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ
Αἰτωλὸς γενεὴν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει,
Τυδέος ἱπποδάμου υἱὸς κρατερὸς Διομήδης.
  Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·
Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δέ τ' ἄνευθεν

Sedebat enim extra circum sublimis in specula:
Illum autem, procul licet-esset, *equos*-increpantem ut audiit,
Adgnovit: et vidit equum notabilem præeuntem,
Qui quidem cætero toto *corpore* spadix erat, at in fronte
Alba macula erat rotunda tamquam luna:
Surrexit autem, et sermonem inter Argivos dixit:
  O amici, Argivorum ductores atque principes,
Solusne ego equos noscito, an et vos?
Alii mihi videntur priores esse equi,
Alius et auriga conjectanti creditur: illæ vero alicubi forte
Læsæ sunt in campo, quæ eousque tamen præstantiores erant.
Profecto enim illas primum vidi metam circumflexisse,
Nunc vero nequaquam possum videre, undique autem mihi oculi
Troicum per campum lustrant prospectanti:
Aut aurigam fugerunt habenæ, neque potuit
Bene continere circa metam, et non feliciter flexit:
Illic eum excidisse reor, currusque confregisse:
Ipsæque extra viam-cucurrerunt, postquam furor occupavit animum.
Sed intuemini et vos surgentes: non enim ego sane
Cernens-dignosco: videtur tamen mihi esse vir
Ætolus genere, interque Argivos imperat,
Tydei equûm-domitoris filius fortis Diomedes:
  Hunc autem probrosis-verbis objurgavit Oilei *filius* velox Ajax:
Idomeneu, cur importune præcipitas-orationem? Illæ vero procul

Ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται
Οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ᾽ Ἀργείοισι τοσοῦτον,
Οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκ δέρκεται ὄσσε·
Ἀλλ᾽ αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι· οὐδέ τί σε χρὴ
Λαβραγόρην ἔμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι.
Ἵπποι δ᾽ αὖτε ἔασι παροίτεραι, αἳ τὸ πάρος περ
Εὐμήλου, ἐν δ᾽ αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκεν.
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἶαν, νεῖκει ἄριστε, κακοφραδὲς, ἄλλά τε πάντα
Δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
Δεῦρό νυν, ἢ τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος·
Ἵστορα δ᾽ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω,
Ὁππότεραι πρόσθ᾽ ἵπποι· ἵνα γνοίης ἀποτίνων.
Ὣς ἔφατ᾽· ὤρνυτο δ᾽ αὐτίκ᾽ Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Χωόμενος, χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν·
Καί νύ κε δὴ προτέρω ἔτ᾽ ἔρις γένετ᾽ ἀμφοτέροισιν,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ φάτο μῦθον·
Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν,
Αἶαν, Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν
Καὶ δ᾽ ἄλλῳ νεμεσᾶτον ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
Ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράασθε
Ἵππους· οἱ δὲ τάχ᾽ αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
Ἐνθάδ᾽ ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ἕκαστος
Ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι, οἵ τε πάροιθεν.

Æquæ pedes-in-altum-adtollentes amplum per campum currunt:
Neque minimus-natu es inter Argivos tantum,
Neque tibi acutissime ex capite prospiciunt oculi:
Sed semper verbis præceps-es: nec tamen omnino te decet
Præcipitem-concionari: adsunt enim et præstantiores alii.
Æquæ vero sunt priores, quæ et antea
Eumeli, ipseque tenens lora vehitur.
Hunc autem iratus Cretum dux contra adloquutus est:
Ajax, rixa optime, maledice, inque cæteris omnibus
Inferior es Argivis, tibi enim mens est insolens:
Age, vel tripode-deposito certemus, vel lebete:
Arbitrum autem Atridem Agamemnonem faciamus ambo,
Utræ anteriores equæ: ut sentias persolvens.
Sic dixit: surrexit vero protinus Oilei *filius* velox Ajax
Iratus, asperis ut exciperet *eum* verbis:
Et omnino jam ulterius adhuc contentio progressa-esset-utrisque,
Si non Achilles ipse surrexisset, et dixisset:
Ne amplius nunc asperis altercemini verbis,
Ajax, Idomeneuque, malis: neque enim par est:
Quin et alii succenseretis quicumque talia faceret:
Sed vos in circo sedentes spectate
Equos: ii autem cito ipsi festino-cursu-contendentes de victoria
Huc venient: tum vero cognoscetis singuli
Equos Argivorum, qui secundi, quippe priores.

Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων.
Μάστιγι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
Ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον·
Ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε,
Ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τε πολλὴ
Γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
Ἐν λεπτῇ κονίῃ· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.
Στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς
Ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν· οὐδὲ μάτησεν
Ἴφθιμος Σθένελος ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον·
Δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν· ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.
Τῷ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἤλασεν ἵππους,
Κέρδεσιν, οὔτι τάχει γε παραφθάμενος Μενέλαον·
Ἀλλὰ καὶ ὣς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους·
Ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥά τ' ἄνακτα
Ἕλκῃσιν πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφιν,
Τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
Οὐραῖαι, ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλὴ
Χώρη μεσσηγύς, πολέος πεδίοιο θέοντος·
Τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο

Sic dixit: Tydides autem valde prope venit urgens.
Scutica vero adsidue feriebat super humeros: ei autem equi
In altum tollebantur cito conficientes viam:
Adsidue vero aurigam pulveris guttæ percutiebant:
Currus autem auro accurate elaborati stannoque
Pone equos veloces currebant, neque profunda
Fiebat canthorum orbita retro
In tenui pulvere: hi autem festinantes volabant.
Stetit autem medio in circo, multusque exsiliit sudor
Equorum eque cervicibus et a pectore in terram.
Ipse vero e sella in terram desiliit collucente,
Acclinavitque scuticam ad jugum: neque segnis erat
Fortis Sthenelus, sed propere accepit præmium:
Deditque abducendam sociis magnanimis mulierem,
Et tripodem ansatum asportandum: ipse vero solvit equos.
Post eum autem Antilochus Neleius agebat equos,
Dolis, haud enim celeritate omnino preveniens Menelaum.
Sed et sic Menelaus agebat prope veloces equos:
Quantum vero a rota equus distat, qui quidem dominum
Trahit per campum nisu contento cum curribus,
Hujus quidem adtingunt canthum pili extremi
Caudæ, is autem prope admodum currit, neque prorsus magnum
Spatium in medio, per amplum campum currente:
Tantum jam Menelaus eximio Antilocho

Λείπετ᾽· ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο,
Αλλά μιν αἶψα κίχανεν· ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠῢ
Ἵππου τῆς Αγαμεμνονέης καλλίτριχος Αἴθης·
Εἰ δέ κ᾽ ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισιν,
Τῷ κέν μιν παρέλασσ᾽, οὐδ᾽ ἀμφήριστον ἔθηκεν.
Αὐτὰρ Μηριόνης θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος
Δείπετ᾽ ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν.
Βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
Ἥκιστος δ᾽ ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ᾽ ἐν ἀγῶνι.
Υἱὸς δ᾽ Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
Ἕλκων ἅρματα καλὰ, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Στὰς δ᾽ ἄρ᾽ ἐν Ἀργείοις ἔπεα πτερόεντ᾽ ἀγόρευεν·
  Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους·
Αλλ᾽ ἄγε, δή οἱ δῶμεν ἄεθλιον, ὡς ἐπιεικές,
Δεύτερ᾽· ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός.
  Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευεν·
Καί νύ κέν οἱ πόρεν ἵππον, (ἐπῄνησαν γὰρ Ἀχαιοί)
Εἰ μὴ ἄρ᾽ Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Πηλείδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ᾽ ἀναστάς·
  Ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴ κε τελέσσῃς
Τοῦτο ἔπος, μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
Τὰ φρονέων ὅτι ὁ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ᾽ ἵππω,

Posterior-erat: quamquam prius etiam ad disci-jactum relictus erat,
Sed ipsum statim adsequutus est: augebatur enim vis valida
Æquæ Agamemnoniæ jubis-pulcræ Æthes:
Quod si adhuc ulterius fuisset cursus ambobus,
Eo certe eum præteriisset, neque dubiam *victoriam* reliquisset,
Sed Meriones armiger strenuus Idomenei
Posterior-erat inclito Menelao hastæ jactu.
Tardissimi enim ei erant pulcri-jubis equi,
Minime-peritus erat et ipse agendi currum in certamine.
Filius vero admeti omnium ultimus venit,
Trahens currus pulcros, agens ante equos.
Hunc autem ut vidit miseratus est pedibus-valens nobilis Achilles;
Stans autem inter Argivos verba alata dixit:
  Ultimus vir præstantissimus agit solidos-ungulis equos:
Sed agedum, ei demus præmia, ut par est,
Secunda: at prima ferat Tydei filius.
  Sic dixit: illi autem omnes comprobarunt sicut jubebat:
Et ei sane dedisset equam, (comprobarunt enim Achivi)
Si non Antilochus magnanimi Nestoris filius
Pelidæ Achilli jure respondisset surgens:
  O Achille, valde tibi irascar, si perfeceris
Hoc verbum, ablaturus enim es *mihi* præmium,
His motus quod ei *divinitus* læsi sunt currus et veloces equæ,

Αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών· ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, τό κεν οὔτι πανύστατος ἦλθε διώκων·
Εἰ δέ μιν οἰκτείρεις, καί τοι φίλος ἔπλετο θυμῷ,
Ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολὺς, ἐστὶ δὲ χαλκὸς,
Καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ, καὶ μώνυχες ἵπποι·
Τῶν οἱ ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
Ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
Ἀνδρῶν ὅς κε θέλῃσιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω·
Δώσω οἱ θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων,
Χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται.
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ
Οἰσέμεναι κλισίηθεν· ὁ δ' ᾤχετο καί οἱ ἔνεικεν·
Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσί τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο θυμὸν ἀχεύων,
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
Χερσὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τ' ἐκέλευσεν
Ἀργείους· ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς·

Ipseque peritus licet esset: sed debuit immortalibus
Vota-facere, tum nequaquam ultimus omnium venisset *equos* urgens:
Si vero ejus misereris, et tibi gratum est animo,
Est tibi in tentorio aurum multum, est et æs,
Et pecora, sunt et tibi ancillæ, et solidi-ungulis equi;
Ex his ipsi postea sumtum dato vel majus præmium,
Sive etiam jam nunc, ut te collaudent Achivi.
Hanc vero ego non dabo: de ipsa autem periculum-faciat
Virorum quicumque velit mecum manibus pugnare.
Sic dixit: subrisit autem pedibus-valens nobilis Achilles,
Gaudens Antilocho, quod sibi dilectus erat sodalis:
Et eum respondens verbis velocibus adloquutus est:
Antiloche, si quidem jam me jubes e domo aliud
Eumelo dare, ego vero et hoc perficiam:
Dabo ei thoracem, quem Asteropæo abstuli,
Æreum, quem circum ora fulgidi stanni
Funditur: multo autem *pretio* ei æstimandus erit.
Dixit, et Automedonta dilectum jussit sodalem
Ferre e tentorio: is vero abiit, et ad eum adtulit:
Eumelo autem in manibus posuit: at is accepit gaudens.
Inter hos et Menelaus surrexit animo dolens,
Antilocho immensum iratus: præco vero
In manibus sceptrum posuit, silereque jussit
Argivos: at is deinde inter eos dixit par deo vir:

Αντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμενε, ποῖον ἔρεξας;
Ἤσχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν βλάψας δέ μοι ἵππους
Τοὺς σοὺς πρόσθε βαλὼν, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
Αλλ' ἄγετ', Αργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ες μέσον αμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' επ' ἀρωγῇ·
Μήποτέ τις είπῃσιν Αχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Αντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
Οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χειρονες ἦσαν
Ἵπποι, αυτὸς δὲ κρείσσων αρετῇ τε βίῃ τε.
Ει δ' ἄγ', εγὼν αυτὸς δικάσω. καί μ' ούτινά φημι
Ἄλλον επιπλήξειν Δαναῶν ιθεῖα γὰρ ἔσται
Αντίλοχ', ει δ' ἄγε δεῦρο, Διοτρεφὲς, ἣ θέμις εστίν,
Στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος, αυτὰρ ἱμάσθλην
Χερσὶν ἔχων ῥαδινὴν, ᾗπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες,
Ἵππων ἁψάμενος, γαιήοχον Εννοσίγαιον
Ομνυθι, μὴ μὲν ἑκὼν τὸ εμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.
Τὸν δ' αὖτ' Αντίλοχος πεπνυμένος αντίον ηὔδα·
Ἄνσχεο νῦν· πολλὸν γὰρ ἔγωγε νεώτερός ειμι
Σεῖο, ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
Οἶσθ' οἷαι νεοῦ ανδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσιν·
Κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Τῷ τοι επιτλήτω κραδίη· ἵππον δέ τοι αυτὸς
Δώσω τὴν αρόμην ει καὶ νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
Μεῖζον απαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αυτίκα δοῦναι

Antiloche, antehac prudens, quale fecisti?
Dedecorasti quidem meam virtutem, læsistique mihi equos
Tuis ante actis, qui tibi multo inferiores erant.
Sed agite, Argivorum ductores et principes,
In medium utrisque dijudicate, neque in gratiam:
Ne quando quis dicat Achivorum ære-loricatorum,
Antilochum mendaciis opprimens-Menelaus
Ivit equam ducens; nam ei longe deteriores erant
Equi, ipse vero melior armisque vique.
Eja age, ego ipse dijudicabo: et me nullum puto
Alium increpaturum Danaorum: rectum enim erit *judicium*.
Antiloche, age huc ades, Jovis-alumne, ut fas est,
Stans ante equos et currum, et flagellum
Manibus tenens argutum, quo antea agitabas,
Equos tangens, terram-cingentem Neptunum
Jurato, te non volentem quidem meum dolo currum impedivisse:
Eum vero Antilochus prudens contra adloquutus est:
Perfer nunc: multo enim ego junior sum
Te, rex Menelae, tu autem natu-major et præstantior.
Nosti qualia juvenis errata sunt:
Velocior etenim mens, tenue autem consilium.
Ideo tibi doleret cor: equam vero tibi ipse
Dabo quam accepi: sed et si e meis aliud
Majus postulaveris, promte omnino jam-statim dare

Βουλοίμην, ἤ σοί γε, Διοτρεφὲς, ἤματα πάντα
Ἐκ θυμοῦ πεσέειν, καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός.
Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
Ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου· τοῖο δὲ θυμὸς
Ἰάνθη, ὡσεί τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
Ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι·
Ὣς ἄρα σοι, Μενέλαε, μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχε, νῦν μέν τοι ἐγὼν ὑποείξομαι αὐτὸς
Χωόμενος· ἐπεὶ οὔτι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων
Ἦσθα πάρος, νῦν αὖτε νόον νίκησε νεοίη.
Βέλτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν.
Οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ' ἔπαθες καὶ πολλ' ἐμόγησας,
Σός τε πατὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀδελφεὸς, εἵνεκ' ἐμεῖο.
Τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
Δώσω ἐμήν περ ἐοῦσαν· ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε
Ὡς ἐμὸς οὔποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Ἵππον ἄγειν· ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα.
Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύω χρυσοῖο τάλαντα
Τέτρατος, ὡς ἔλασεν· πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον,
Ἀμφίθετος φιάλη, τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀργείων ἀν' ἀγῶνα φέρων, καὶ ἔειπε παραστάς·

Mallem, quam tibi utique, Jovis-alumne, in dies omnes
Animo ejectum esse, et in deos fieri sceleratum.
Dixit sane, et equam ducens magnanimi Nestoris filius
In manus tradidit Menelai: illius autem animus
Lætitia-perfusus est, velut circa spicas ros *funditur*
Segetis crescentis, quando horrescunt arva:
Sic et tibi, Menelae, in præcordiis animus lætitia-perfusus est.
Et ipsum edita-voce verbis velocibus adloquutus est:
Antiloche, nunc quidem tibi ego cedam ipse
Iratus: quoniam non mente-vagus neque levis
Eras antea, nunc vero mentem vicit juventus.
Satius autem *fuerit* cavere præstantiores decipere.
Non enim omnino me cito alius quisquam flexisset Achivorum.
Verum tu jam multa passus es, et multa fecisti,
Tuusque pater bonus et frater, mei causa,
Ideo tibi supplicanti obsequar, sed et equam
Dabo, mea licet sit: ut sentiant et hi
Quod meus numquam animus superbus et insolens.
Dixit utique, et Antilochi Noemoni dedit socio
Equam abducendam: ipse vero deinde lebetem accepit collucentem:
Meriones autem sustulit duo auri talenta
Quartus, quo ordine egerat *currum*: quintum vero relictum erat præmium,
Duplex phiala, eam Nestori dedit Achilles,
Argivorum per consessum ferens, et dixit adstans;

Τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο, γέρον, κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν
Ὄψει ἐν Ἀργείοισι· δίδωμι δέ τοι τόδ' ἄεθλον
Αὔτως· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
Οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσιν
Θεύσεαι· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδέ τε χεῖρες
Ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ
Βουπρασίῳ, παῖδες δ' ἔθεσαν βασιλῆος ἄεθλα·
Ἔνθ' οὔτις μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ', οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν,
Οὔτ' αὐτῶν Πυλίων, οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα, Ἤνοπος υἱόν·
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη·
Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον ἐσθλὸν ἐόντα·
Δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε καὶ Πολύδωρον.
Οἴοισίν μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
Πλήθει πρόσθε βαλόντες, ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
Οὕνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
Οἳ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,

Accipe nunc, et tibi hoc, senex, munus recondatur,
Patrocli sepulturæ monimentum ut sit: non enim amplius illum
Videbis inter Argivos: do autem tibi hoc præmium
Gratis: neque enim cæstibus omnino pugnabis, neque luctaberis,
Neque jaculorum-certamen inibis, neque pedibus
Curres: jam enim gravis senectus urget.
Sic fatus, in manibus posuit: ille vero accepit gaudens,
Et ipsum edita-voce verbis velocibus adloquutus est:
Certe jam quidem omnia, fili, recte dixisti.
Non enim amplius firma membra, amice, pedes, neque manus
Ab humeris utrinque celeri-impetu-moventur agiles.
Utinam sic pubescerem, roburque mihi firmum esset,
Ut quando regem Amarincea sepelierunt Epei
In Buprasio, filiique posuerunt regis præmia.
Illic nullus mihi similis vir erat, neque Epeorum,
Neque ipsorum Pyliorum, neque Ætolorum magnanimorum.
Cæstu quidem vici Clytomedea, Enopis filium:
Ancæum vero lucta Pleuronium, qui in me surrexit:
Iphiclum autem pedibus prætercurri præstantem licet:
Hasta vero mittenda superavi Phileumque et Polydorum.
Solis me equis prætereregerunt Actoridæ duo,
Numero superantes, invidentes *mihi* victoriam,
Quod nempe maxima illi *certamini* relicta erant præmia.
Hi vero erant sane gemini: alter quidem constanter equos-regebat,

Ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν.
Ὣς ποτ' ἔον, νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
Ἔργων τοιούτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
Πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
Ἀλλ' ἴθι, καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτέρεϊζε.
Τοῦτο δ' ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,
Ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέος· οὐδέ σε λήθω
Τιμῆς ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.
Σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.
Ὣς φάτο· Πηλείδης δὲ πολὺν καθ' ὅμιλον Ἀχαιῶν
Ὤχετ', ἐπεὶ πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλείδαο.
Αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα.
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ' ἐν ἀγῶνι,
Ἑξέτε', ἀδμήτην, ἥτ' ἀλγίστη δαμάσασθαι·
Τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον·
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρεΐδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν ὥπερ ἀρίστω
Πὺξ μάλ' ἀνασχομένω πεπληγέμεν· ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
Δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί,
Ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κλισίηνδε νεέσθω·
Αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Εἰδὼς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός·

Constanter equos-regebat, alter vero scutica incitabat.
Sic olim eram; nunc vicissim juniores subeant
Opera ejusmodi: me autem oportet senectæ tristi
Parere, tum vero excellebam inter heroas.
Sed abi, et tuo sodali certaminibus justa-facito.
Hoc autem ego lubens accipio, gaudetque mihi cor.
Quod ita mei semper memor es benevoli: neque te lateo
Quo honore me par est honorari inter Achivos.
Tibi autem dii pro his gratiam largam referant.
Sic dixit: Pelides vero ingentem per cœtum Achivorum
Abiit, postquam omnem laudationem audierat Nelidæ:
Atque ille pugnæ-cæstu decernentium duræ posuit præmia,
Mulam laborum-patientem ducens ligavit in circo
Sexennem, indomitam, quæ difficillima domitu:
At victo posuit poculum rotundum:
Surrexit autem, et verba inter Argivos fecit:
Atridæque, et cæteri bene-ocreati Achivi,
Viros duos de his jubemus, qui præstantissimi
Pugnis alte elatis ferire: cui vero Apollo
Dederit victoriam, cognoverintque omnes Achivi,
Mulam laborum-patientem ducens ad tentorium eat:
At victus poculum auferet rotundum.
Sic dixit: surrexit autem statim vir fortisque magnusque,
Peritus cæstus-pugnæ, filius Panopei Epeus:

Ἅψατο δ' ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε·
Ἆσσον ἴτω, ὅστις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον,
Ἡμίονον δ' οὔ φημί τιν' ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν,
Πυγμῇ νικήσαντ'· ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος.
Ἦ οὐχ ἅλις ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ' ἄρα πως ἦν
Ἐν πάντεσσ' ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω, σύν τ' ὀστέ' ἀράξω·
Κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων,
Οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο ἰσόθεος φώς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
Ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
Ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
Τὸν μὲν Τυδεΐδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο,
Θαρσύνων ἔπεσιν, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
Ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
Δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
Τὼ δὲ ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα·
Ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἄμφω,
Σύν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν·
Δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔρρεε δ' ἱδρὼς
Πάντοθεν ἐκ μελέων· ἐπὶ δ' ὤρνυτο θεῖος Ἐπειός,

Manu autem prehendit mulam laborum-patientem, dixitque:
Prope veniat, quicumque poculum auferet rotundum,
Mulam autem non puto aliquem abducturum alium Achivorum,
Me cæstibus victo: profiteor enim me esse præstantissimum.
An non satis quod in prælio inferior sum? neque ullo modo licet
In omnibus operibus peritum virum evadere.
Sic enim denuntio, quod et perfectum erit,
Penitus corpusque disrumpam, ossaque confringam:
Curatores autem ei hic frequentes ibidem maneant,
Qui ipsum efferant mearum vi manuum domitum.
Sic dixit; illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Euryalus autem eum contra solus surrexit deo-par vir,
Mecistei filius Talaionidæ regis,
Qui quondam Thebas profectus est in prælio-strati Œdipodæ
Ad ludos-funebres: et ibi omnes vicit Cadmeos.
Hunc quidem Tydides hasta-inclitus curabat,
Confirmans verbis, multum enim ei cupiebat victoriam.
Cinctum autem ei primum circumposuit, et deinde
Dedit lora scite-secta bovis agrestis.
Hi autem, quum se accinxissent, prodierunt in medium circum:
Ex adverso vero elevatis manibus robustis simul ambo
Continuo congressi sunt, ipsisque graves manus consertæ sunt:
Vehemens autem crepitus maxillarum ortus, fluxitque sudor
Undique ex membris: irruit vero nobilis Epeus,

Κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἱστήκειν· αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.
Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
Θῖν' ἐν φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν·
Ὣς πληγεὶς ἀνέπαλτ'· αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
Χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι,
Οἵ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
Αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἑτέρωσε·
Κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες,
Αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.
Πηλεΐδης δ' αἶψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
Δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς,
Τῷ μὲν νικήσαντι, μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην,
Τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί.
Ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκεν·
Πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα, τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον.
Στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθον.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις ἀνίστατο κέρδεα εἰδώς.
Ζωσαμένω δ' ἄρα τώ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
Ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν·
Ὡς δ' ὅτ' ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
Δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων.

Percussitque circumspectantem ad genam, neque jam diutius
Stetit: ipsius enim succiderunt pulcra membra.
Ut quum sub primo-impetu boreæ exsilit piscis
Littus versus algosum, nigerque continuo ipsum fluctus operit:
Sic percussus exsilit: at magnanimus Epeus
Manibus prehensum erexit: dilecti autem circumsteterunt socii,
Qui ipsum duxerunt per circum trahentem-inutiles pedes,
Cruorem crassum exspuentem, caput jactantem in-alteram-partem:
Mente autem alienatum inter illos collocarunt ducentes,
Ipsique euntes acceperunt poculum rotundum.
Pelides vero statim alia tertia deposuit præmia,
Ostentans Danais, luctæ duræ,
Victori quidem magnum tripodem igni-aptum,
Quem duodecim boum-pretio inter se æstimabant Achivi.
Viro autem victo mulierem in medio posuit:
Et multorum perita-erat operum, et æstimabant eam quatuor-boum-pretio.
Surrexit autem, et verba inter Argivos fecit:
Surgite, qui et hujus certaminis periculum-facietis.
Sic dixit: surrexit vero ingens Telamonius Ajax,
Surrexit et Ulysses abundans-consiliis dolis instructus.
Accincti autem hi prodierunt in medium circum:
Complexuque se invicem corripuerunt manibus robustis.
Ut quum tigna-culminis, quæ inclitus aptat faber,
Domus altæ, impetus ventorum vitans.

Τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ἑλκόμενα στερεῶς, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς·
Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
Αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον· οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
Νίκης ἱέσθην τρίποδος πέρι ποιητοῖο·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι, οὖδει τε πελάσσαι,
Οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
  Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σέ· τὰ δ' αὖ Διῒ πάντα μελήσει.
  Ὣς εἰπὼν, ἀνάειρε· δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς·
Κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα.
Κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς
Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε θάμβησάν τε.
Δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονὸς, οὐδέ τ' ἄειρεν.
Ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
Πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
Καί νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντ' ἐπάλαιον,
Εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ κατέρυκεν·
  Μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσιν·
Νίκη δ' ἀμφοτέροισιν, ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
Ἔρχεσθ', ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί,

Stridebant autem dorsa validis a manibus
Tractata fortiter, humidusque defluebat sudor:
Densæque vibices per lateraque et humeros
Sanguine rubentes extiterunt: illi autem admodum usque
Victoriam cupiebant tripodem ob adfabre-factum:
Neque Ulysses poterat supplantare, soloque adfigere;
Neque Ajax poterat, valida enim prohibebat vis Ulyssis.
Sed quum jam tædio adficerentur bene-ocreati Achivi:
Tunc ipsum adloquutus est ingens Telamonius Ajax:
  Nobilissime Laertiade, solertia-pollens Ulysse,
Aut me tolle, aut ego te: hæc vero Jovi omnia curæ-erunt.
  Sic fatus, sustulit: doli autem non oblitus est Ulysses:
Percussit pone poplitem adeptus: solvitque membra:
Dejecit autem supinum: in pectora vero Ulysses
Decidit: populi autem admirabundi-spectabant, stupebantque.
Secundus vicissim tollebat laboriosus nobilis Ulysses,
Movit autem paululum a terrà, neque levavit:
Genu vero implicuit: et in terram ceciderunt ambo
Prope invicem, fœdabanturque pulvere.
Et certe jam tertio rursus luctati fuissent,
Nisi Achilles ipse surrexisset, et cohibuisset:
  Ne amplius lucta-obnitimini, neque conterimini malis:
Victoria enim utrisque, præmiis autem æqualibus ablatis
Abite, ut et alii certent Achivi.

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
Καί ῥ᾽ ἀπομορξαμένω κονίην, δύσαντο χιτῶνας.
Πηλεΐδης δ᾽ αἶψ᾽ ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
Ἀργύρεον κρητῆρα τετυγμένον· ἓξ δ᾽ ἄρα μέτρα
Χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν
Πολλόν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ᾽ ἄγον ἄνδρες ἐπ᾽ ἠεροειδέα πόντον,
Στῆσαν δ᾽ ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν.
Υἷος δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκεν
Πατρόκλῳ ἥρωϊ Ἰησονίδης Εὔνηος.
Καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὗ ἑτάροιο;
Ὅστις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο.
Δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ,
Ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ᾽ ἔθηκεν.
Στῆ δ᾽ ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ᾽, οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
Ὣς ἔφατ᾽· ὤρνυτο δ᾽ αὐτίκ᾽ Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Ἂν δ᾽ Ὀδυσσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς
Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα.
Στὰν δὲ μεταστοιχεί, σήμηνε δὲ τέρματ᾽ Ἀχιλλεύς.
Τοῖσι δ᾽ ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ᾽ ἔπειτα
Ἔκφερ᾽ Ὀϊλιάδης· ἐπὶ δ᾽ ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἄγχι μάλ᾽· ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐϋζώνοιο
Στήθεός ἐστι κανών, ὅν τ᾽ εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ,

Sic dixit: illi autem ei maxime quidem auscultarunt, et obsequuti (sunt:
Et absterso pulvere, induerunt vestes.
Pelides vero statim alia posuit velocitatis præmia,
Argenteum cratera elaborate-factum: sex autem mensuras
Capiebat, et pulcritudine excellebat omnem per terram
Multum, Sidones enim artifices scite elaborarant,
Phœnices autem vexerant viri super nigrum pontum,
Steterantque in portubus, Thoantique dono dederant:
Pro filio autem Priami Lycaone pretium dedit
Patroclo heroi Jasonides Euneus.
Et hunc Achilles posuit præmium de quo certaret in *honorem* sui socii,
Quicumque levissimus pedibus velocibus esset.
Secundo autem bovem posuit magnum et pinguem adipe:
Semitalentum vero auri ultimo posuit:
Surrexit autem, et verba inter Argivos fecit:
Surgite, qui et hujus certaminis periculum facietis.
Sic dixit: surrexit autem statim Oilei *filius* velox Aiax,
Surrexit et Ulysses abundans-consiliis, deinde autem Nestoris filius
Antilochus: hic enim juvenes pedibus omnes vincebat.
Steterunt autem ordine, ostenderatque metas Achilles.
Illis autem a carceribus ostendebatur cursus: tum vero celeriter
Emicuit Oiliades: concito autem cursu sequutus est nobilis Ulysses
Prope admodum: ut quum aliquis mulieris eleganter-cinctæ
Prope pectus est radius, quem scite valde manibus projicit,

Πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει
Στήθεος· ὣς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν, αὐτὰρ ὄπισθεν
Ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι.
Κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα δῖος Ὀδυσσεύς,
Αἰεὶ ῥίμφα θέων· ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ
Νίκης ἱεμένῳ· μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς
Εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ὃν κατὰ θυμόν·
Κλῦθι, θεά, ἀγαθή μοι ἐπίρροθος ἐλθὲ ποδοῖιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξεσθαι ἄεθλον,
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων· βλάψεν γὰρ Ἀθήνη,
Τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,
Οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο στόμα τε ῥῖνάς τε.
Κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὡς ἦλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας·
Στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,
Ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν·
  Ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τὸ πάρος περ
Μήτηρ ὥς, Ὀδυσῆϊ παρίσταται, ἠδ' ἐπαρήγει.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον.

Stamen extrahens ad licium, propeque tenet
Pectus: sic Ulysses currebat prope, atque a tergo
Vestigia premebat pedibus, antequam pulvis spargeretur circum.
In ejus autem caput fundebat halitum nobilis Ulysses,
Usque cito currens: acclamabant vero omnes Achivi
Victoriæ cupido, magnoque adnitentem studio hortabantur.
Sed quum jam extremum peragerent cursum, confestim Ulysses
Precatus est Minervam oculis-cæsiam suo in animo:
Exaudi, dea, valida mihi auxiliatrix veni pedibus.
Sic dixit precans: illum autem exaudivit Pallas Minerva:
Membra vero reddidit levia, pedes et manus superne.
Sed quum jam jam involaturi erant in præmium,
Tunc Ajax quidem lapsus est in cursu: læsit enim Minerva,
Ubi boum fusum erat stercus interfectorum graviter-mugientium,
Quos super Patroclum mactarat pedibus velox Achilles.
Stercore autem bovino impletus est osque naresque:
Cratera vero sustulit laboriosus nobilis Ulysses,
Ut venit præcurrens: at bovem accepit illustris Ajax:
Stetit autem cornu manibus tenens bovis agrestis,
Stercus exspuens, interque Argivos dixit:
  Proh malum, certe mihi læsit dea pedes, quæ dudum,
Mater tamquam, Ulyssi adstat, atque auxilio est.
  Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
Antilochus vero extremum quidem abstulit præmium,

Μειδιόων, καὶ μῦθον εν Αργείοισιν έειπεν·
  Ειδόσιν ὔμμ' ερέω πᾶσιν, φίλοι, ὡς έτι καὶ νῦν
Αθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ανθρώπους·
Αίας μὲν γὰρ εμεῖ' ολίγον προγενέστερός εστιν.
Ούτος δὲ προτέρης γενεῆς, προτέρων τ' ανθρώπων,
Ωμογέροντα δέ μίν φασ' έμμεναι· αργαλέον δὲ
Ποσσὶν εριδδήσασθαι Αχαιοῖς, ει μὴ Αχιλλεῖ.
  Ὣς φάτο· κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.
Τὸν δ' Αχιλεὺς μύθοισιν αμειβόμενος προσέειπεν·
  Αντίλοχ', ου μέν τοι μέλεος ειρήσεται αἶνος,
Αλλά τοι ἡμιτάλαντον εγὼ χρυσοῦ επιθήσω.
  Ὣς ειπὼν, εν χερσὶ τίθει· ὁ δ' εδέξατο χαίρων.
Αυτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον έγχος
Θῆκ' ες αγῶνα φέρων, κατὰ δ' ασπίδα καὶ τρυφάλειαν,
Τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος απηύρα,
Στῆ δ' ορθὸς, καὶ μῦθον εν Αργείοισιν έειπεν·
  Άνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥπερ αρίστω,
Τεύχεα έσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ελόντε,
Αλλήλων προπάροιθεν ομίλου πειρηθῆναι·
Ὁπποτερός κε φθῇσιν ορεξάμενος χρόα καλὸν,
Ψαύσῃ δ' ενδίνων διά τ' έντεα καὶ μέλαν αἷμα,
Τῷ μεν εγὼ δώσω τόδε φάσγανον αργυρόηλον,
Καλὸν, Θρηΐκιον, τὸ μὲν Αστεροπαῖον απηύρων·
Τεύχεα δ' αμφότεροι ξυνήϊα ταῦτα φερέσθων.

Subridens, et verba inter Argivos fecit:
  Scientibus vobis dicam omnibus, amici, quod adhuc etiam nunc
Immortales honorant ætate-provectiores homines:
Ajax enim me paulo natu-grandior est:
Iste vero prioris sæculi, priorumque hominum,
Crudæ autem senectæ ipsum dicunt esse: difficile vero
Pedibus cum eo contendere Achivis, excepto Achille.
  Sic dixit: laude autem extulit pedibus-velocem Pelidem.
Eum vero Achilles verbis respondens adloquutus est:
  Antiloche, non quidem tibi inanis dicta erit laus,
Sed tibi semitalentum ego auri addam.
  Sic fatus, in manibus posuit: is autem accepit gaudens.
At Pelides quidem prælongam hastam
Deposuit in circo ferens, deposuit et clypeum et galeam;
Arma Sarpedonis, quæ ei Patroclus abstulerat.
Surrexit autem et verba inter Argivos fecit:
  Viros duos de his jubemus, qui fortissimi,
Armis indutis, incidente-corpus ære sumto,
Alterum alterius ante consessum facere-periculum:
Uter autem prior percusserit corpus pulcrum,
Adtigeritque intus membra, perque arma et nigrum sanguinem,
Huic quidem ego dabo hunc ensem argenteis-clavis-distinctum,
Pulcrum, Threicium, quem quidem Asteropæo abstuli:
Arma autem utrinque communia hæc ferant.

Καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομαι ἐν κλισίῃσιν.
 Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
Ἂν δ' ἄρα Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
Δεινὸν δερκομένω· θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν·
Ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην
Νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν· ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.
Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο,
Αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
Καὶ τότε δή ῥ' Αἴαντι περιδδείσαντες Ἀχαιοὶ
Παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
Αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκεν μέγα φάσγανον ἥρως
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι.
 Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον αὐτοχόωνον,
Ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος,
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσιν.
Στῆ δ' ὀρθὸς καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
 Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε·
Εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροί,
Ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτούς.

Et eis convivium lautum adponam in tentoriis.
 Sic dixit: surrexit autem deinde ingens Telamonius Ajax,
Surrexit et Tydides fortis Diomedes.
Illi vero postquam hinc inde seorsum a turba armati erant,
In medium utrorumque congrediebantur ardentes in pugnam,
Horrendo obtutu: stupor autem tenebat omnes Achivos.
Sed quum jam prope erant alter in alterum vadentes,
Ter quidem irruerunt, terque cominus impetum-fecerunt.
Tum vero Ajax quidem per clypeum undique æquale
Percussit, neque ad corpus pervenit: tutabatur enim intus thorax.
At Tydides deinde supra scutum magnum,
Usque cervicem adsequi conabatur fulgidæ hastæ cuspide.
Et tum quidem Ajaci metuentes Achivi
Fine-imposito jusserunt præmia paria referre.
At Tydidæ dedit magnum ensem heros
Cum vaginaque proferens et scite-secto balteo.
 Cæterum Pelides posuit orbem a fornace-rudem,
Quem prius quidem mittebat multum robur Eetion.
Verumenimvero illum interfecerat pedibus-valens nobilis Achilles,
Huncque advexerat in navibus cum aliis possessionibus.
Surrexit autem, et verba inter Argivos fecit:
 Surgite, qui et hujus certaminis periculum-facietis:
Si ei etiam per quam longinqui pingues agri,
Habebit ipsum etiam quinque volventes in annos

Χρεώμενος· οὐ μὲν γάρ οἱ ἀτεμβόμενός γε σιδήρου
Ποιμὴν, οὐδ' ἀροτὴρ, εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
Ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειός.
Ἑξείης δ' ἵσταντο· σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειὸς,
Ἧκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
Δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος·
Τὸ τρίτον αὖτ' ἔρριψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας
Χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Ὅσσον τίς τ' ἔρριψε καλαύροπα βουκόλος ἀνὴρ·
Ἡ δέ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας,
Τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε· τοὶ δ' ἐβόησαν.
Ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
Κὰδ δ' ἐτίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα.
Ἱστὸν δ' ἔστησεν νηὸς κυανοπρῴροιο
Τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοις· ἐκ δὴ τρήρωνα πέλειαν
Λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσεν ποδὸς, ἧς ἄρ' ἀνώγει
Τοξεύειν· ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
Πάντας ἀειράμενος πελέκεας, κλισίηνδε φερέσθω·
Ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ, ὄρνιθος ἁμαρτὼν,

Utens: non enim illi omnino indigens ferro
Pastor, vel arator, ibit in urbem, sed præbebit.
Sic dixit: surrexit autem deinde bellator stabilis Polypœtes,
Surrexit et Leonteus valens robore deo-par,
Surrexit et Ajax Telamonius, et nobilis Epeus.
Ordine autem steterunt: orbem vero prehendit nobilis Epeus,
Misitque rotatum: riserunt autem omnes Achivi.
Secundus vero emisit Leonteus ramus Martis:
Tertio vero projecit ingens Telamonius Ajax
Manu e robusta, et jecit ultra signa omnia:
Sed quum jam orbem prehendit bellator-stabilis Polypœtes,
Quantum quis projicit pedum bubulcus:
Id autem rotatum volat per boves armentales,
Tantum per totum spatium jactu-superavit: illi vero exclamarunt.
Surgentes autem socii Polypœte fortis
Naves ad cavas retulerunt regis præmium.
At ille sagittariis posuit spiculis-conficiendis-aptum ferrum,
Deposuit quidem decem bipennes, decemque securiculas.
Malum autem erexit navis prora-cæruleæ
Procul in arena: indeque pavidam columbam
Tenui funiculo ligavit pede, in quam jussit
Sagittari: qui quidem percusserit pavidam columbam,
Omnes sublatas bipennes ad tentorium ferat,
Qui vero funiculum adtigerit, ab ave aberrans,

(Ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος) ὁ δ' οἴσεται ἡμιπέλεκκα.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων εὒς Ἰδομενῆος·
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν· αὐτίκα δ' ἰὸν
Ἧκεν ἐπικρατέως, οὐκ' ἠπείλησεν ἄνακτι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
Ὄρνιθος μὲν ἄμαρτε, (μέγηρε γάρ οἱ τόγ' Ἀπόλλων)
Αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα τῇ δέδετ' ὄρνις·
Ἀντικρὺ δ' ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός·
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἤϊξε πρὸς οὐρανὸν, ἡ δὲ παρείθη
Μήρινθος ποτὶ γαῖαν, ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.
Σπερχόμενος δ' ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
Τόξον· ἀτὰρ δὴ ὀϊστὸν ἔχεν πάλαι ὡς ἴθυνεν.
Αὐτίκα δ' ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην·
Ὕψι δ' ὑπαὶ νεφέων εἶδε τρήρωνα πέλειαν,
Τήν ῥ' ὅγε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην·
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος· τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ
Πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός· αὐτὰρ ἡ ὄρνις
Ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρῴροιο,
Αὐχέν' ἀπεκρέμασεν, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.
Ὠκὺς δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
Κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.

(Inferior etenim is) ille ferat securiculas.
Sic dixit: surrexit autem deinde vis Teucri regis,
Surrexit et Meriones, famulus strenuus Idomenei:
Sortes autem in galea ærea concussere sumtas.
Teucer vero primus sorte sortitus est: statim autem sagittam
Misit valide, neque vovit regi
Agnorum primigenorum sacrificaturum se inclitam hecatomben.
Ab ave quidem aberravit, (invidit enim ei hoc Apollo)
Sed is funiculum percussit ad pedem quo ligata erat avis:
Prorsus autem funiculum abscidit amara sagitta.
Ista quidem deinde evolans fugit ad cælum, at demissus est
Funiculus terram versus, et magnum-plausum-fecerunt Achivi.
Festinans autem Meriones extraxit manu
Arcum: et jam sagittam tenebat dudum ut direxerat.
Statim autem vovit longe-jaculanti Apollini
Agnorum primigenorum sacrificaturum inclitam hecatomben:
Alte vero sub nubibus speculatus est pavidam columbam,
Hanc is in-gyrum-se-flectentem sub ala percussit mediam:
Penitus autem transiit telum: id quidem rursus in terram
Ante Merionis fixum est pedem: at avis
Malo insidens navis proras-cæruleæ,
Collum suspendit, simul et alæ densæ distensæ-sunt.
Velox autem ex membris anima avolavit, longeque ab illo
Decidit: populi vero admirabundi-spectabant, stupebantque.

Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρεν.
Τεῦκρος δ' ἡμιπέλεκκα φέρεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
Κὰδ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα
Θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων· καί ῥ' ἤμονες ἄνδρες ἀνέσταν·
Ἂν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων εὖς Ἰδομενῆος,
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, ἴδμεν γὰρ ὅσον προβέβηκας ἁπάντων,
Ἠδ' ὅσσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
Ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ' ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
Ἔρχευ, ἀτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωϊ πόρωμεν,
Εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις· κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

Meriones autem bipennes decem omnino sustulit;
Teucer vero securiculas portavit cavas ad naves.
At Pelides deposuit prælongam hastam,
Deposuit et lebetem igni-non-admotum bovis-pretio-dignum floribus-
In circo ferens: et continuo jaculatores viri surrexerunt :(varium
Surrexit quidem Atrides late-dominans Agamemnon,
Surrexit et Meriones, famulus strenuus Idomenei.
Inter eos autem ipse dixit pedibus-valens nobilis Achilles:
Atride, scimus enim quantum antecellis omnibus,
Et quantum viribusque et jaculationibus es præstantissimus:
Quare tu quidem hoc præmium habens cavas ad naves
Vade, at hastam Merioni heroi demus,
Si tu utique tuo animo velis: hortor enim ego.
Sic dixit: neque non obsequutus est rex virorum Agememnon.
Dedit autem Merioni hastam æream, sed ille heros
Talthybio præconi dedit perpulcrum præmium.

ARGUMENTUM

LIBRI XXIV. ILIADIS.

Ludis peractis, cœnæ somnoque se dant Achivi; Achilles noctem insomnem ducit, maneque Hectorem curru religatum circa tumulum Patrocli raptat (1-18). Eam contumeliam plures per dies repetitam inter adhuc partim dolentes, partim lætantes, miseratus Apollo, qui corpus adhuc integrum servabat, graviter conqueritur (19-54). Itaque Jupiter per Thetidem, ab Iride arcessitam, imperat Achilli, ut ab sævitia desistat, et corpus redimentibus tradere ne recuset; simul ejusdem mandatu Iris cohortatur Priamum, ut oblato redemtionis pretio filium recipiat (55-186). Geruntur hæc duodecimo post mortem Hectoris die, quo Priamus sub noctem, Hecuba et cæteris omnibus remotis, qui iter morarentur, pretiosa dona colligit, hisque currum onerari ab Idæo præcone ducendum, sibi alium parari jubet (187-282): tum libatione facta, et dextro omine accepto, iter ingreditur (283-330). Ei Jovis missu occurrit Mercurius, a quo per sopitos vigiles ad tabernaculum herois deducitur (331-497). Achilles, a rege supplice facile exoratus, pretium redemtionis accipit, corpus ei lotum et vestibus involutum restituit, undecim dies induciarum ad sepulturam concedit, cœnæque adhibitum honestissime dormitum dimittit (468-676). Prima luce postridie, Mercurio duce, Priamus ad urbem refert corpus, cujus visendi causa obviam effusi Trojani lamentantur; mox in aula positum, præter conductos cantores, plorant Andromache, Hecuba, Helena (677-776). Exstructo deinde rogo, celebratur funus cum epulo (777-804).

Ω, Πρίαμος νέκυν υἷα λαβὼν, γέρα δῶκεν Ἀχιλλεῖ.

Λύτο δ' ἀγὼν, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
Ἐσκίδναντ' ἰέναι· τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο,
Ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Κλαῖε φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ· ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πατρόκλου ποθέων ἀδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ·
Ἠδ' ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ, καὶ πάθεν ἄλγεα,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Τῶν μιμνησκόμενος, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
Ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής· τότε δ' ὀρθὸς ἀναστὰς
Δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἁλός· οὐδέ μιν ἠὼς
Φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ' ἠϊόνας τε.
Ἀλλ' ὅγ' ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Ἕκτορα δ' ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν·
Τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος,
Αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τόνδε δ' ἔασκεν
Ἐν κόνι ἐκτανύσας προπρηνέα· τοῖο δ' Ἀπόλλων

Solutus autem est spectatorum-consessus: populique celeres ad na-
Dispergebantur ituri: illi quidem cœnæ curam-gerebant, (ves quisque
Seque somno dulci satiandi: at Achilles
Flebat cari sodalis memor, neque illum somnus
Capiebat cuncta-domans, sed volvebatur huc et illuc,
Patrocli desiderans vigoremque, et animos magnos:
Et quot peregerat cum ipso, et passus fuerat labores,
Virorumque prælia, periculososque fluctus emensus.
Hæc recordans, ubere lacrimas defundebat,
Interdum in latera jacens, interdum vero
Supinus, interdum autem pronus: et mox rectus exsurgens
Oberrabat mœsto animo propter littus maris: neque ipsum aurora
Apparens latebat super marique littoribusque.
Sed is postquam junxerat sub curribus veloces equos,
Hectorem trahendum ligabat post currum:
Ter autem quum raptarat circa sepulcrum Mœnetiadæ mortui,
Rursus in tentorio quiescebat, illumque relinquebat
In pulvere extensum pronum; at ejus Apollo

Πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, φῶτ' ἐλεαίρων
Καὶ τεθνηότα περ· περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτεν
Χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
Ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀείκιζεν μενεαίνων·
Τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
Ἔνθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἑήνδανεν, οὐδέ ποθ' Ἥρῃ,
Οὐδὲ Ποσειδάων', οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ·
Ἀλλ' ἔχον ὥς σφιν πρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος καὶ λαός, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης,
Ὃς νείκεσσε θεάς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
Τὴν δ' ᾔνησ' ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες· οὔ νύ ποθ' ὑμῖν
Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
Τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι,
Ἧ τ' ἀλόχῳ ἰδέειν, καὶ μητέρι, καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πατέρι Πριάμῳ, λαοῖσί τε, τοί κέ μιν ὦκα
Ἐν πυρὶ κήαιεν, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειαν·
Ἀλλ' ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,
Ὧ οὔτ' ἂρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα
Γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι· λέων δ' ὣς ἄγρια οἶδεν,
Ὅστ' ἐπὶ ἂρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ

Omnem turpitudinem arcebat a corpore, virum miserans
Etiam mortuum: ægide autem totum contegebat
Aurea, ut ne ipsum laceraret raptans.
Sic ille quidem Hectorem nobilem indigne-tractabat iratus:
Eum autem miserabantur beati dii inspicientes,
Furtoque surripere hortabantur speculatorem Argicidam.
Cæteris quidem omnibus placuit, nequaquam tamen Junoni,
Neque Neptuno, neque oculis-cæsiæ virgini:
Sed perstabant, sicut ipsis primum invisa-reddita est Ilios sacra,
Et Priamus et populus, Alexandri propter injuriam,
Qui contumeliose-damnavit deas, quando ejus ad tugurium venerunt,
Eamque sententia-comprobavit, quæ ei præbuit libidinem damnosam.
Sed quando jam exinde duodecima orta erat aurora,
Tum quidem inter immortales dixit Phœbus Apollo:
Crudeles estis, dii, noxii: nonne quondam vobis
Hector femora adolevit boum caprarumque lectarum?
Eum nunc non sustinuistis vel mortuum eripere,
Suæque uxori videndum, et matri, et filio suo,
Et patri Priamo, populisque, qui eum celeriter
Igne comburerent, et justa persolverent:
Sed pernicioso Achilli, Dii, vultis favere,
Cui neque mens est æqua, neque animus
Flexibilis in pectoribus: sed leo tamquam agrestia sapit,
Qui magnarumque virium et superbi animi

Εἶξας εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβησιν.
Ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
Γίγνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησιν.
Μέλλει γάρ πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
Ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν·
Ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκεν.
Τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.
Αὐτὰρ ὅγ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
Ἵππων ἐξάπτων, περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο
Ἕλκει· οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον, οὐδέ τ' ἄμεινον,
Μὴ ἀγαθῷ περ ἐόντι νεμεσσηθῶμέν οἱ ἡμεῖς.
Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.
Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη·
Εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος, Ἀργυρότοξε,
Εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν.
Ἕκτωρ μὲν θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν,
Αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτὴ
Θρέψα τε καὶ ἀτίτηλα, καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν
Πηλεῖ, ὃς περὶ κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισιν.
Πάντες δ' ἀντιάασθε, θεοί, γάμου, ἐν δὲ σὺ τοῖσιν
Δαίνυ', ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ', αἰὲν ἄπιστε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν.
Οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται· ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ

Impotens vadit ad pecudes hominum, ut dapes accipiat:
Sic Achilles misericordiam quidem perdidit, neque ei pudor
Est, qui viros valde lædit, atque juvat.
Potest enim aliquis utique etiam cariorem alium perdidisse,
Sive fratrem uterinum, sive etiam filium;
Et tamen postquam deflevit statim luctum remittit,
Patientem enim Fata animum indiderunt hominibus.
Sed hic Hectora nobilem, postquam *eum* suo corde privavit;
A curru religans, circum sepulcrum sodalis dilecti
Trahit: haud tamen ei hoc honestum, neque utile,
Ne forti licet succenseamus ei nos.
Insensilem enim jam terram contumelia-adficit furens.
Hunc autem irata adloquuta est ulnas-candida Juno:
Sit sane et hoc tuum verbum, Argenteo-arcu-insignis,
Si quidem parem Achilli et Hectori constituetis honorem.
Hector quidem mortalisque mulierisque suxit mammam,
Cæterum Achilles est deæ proles, quam ego ipsa
Nutrivique et educavi, et viro dedi uxorem
Peleo, qui ex animo carus fuit immortalibus.
Omnes autem interfuistis, dii, nuptiis, interque tu hos
Epulabaris, tenens citharam, malorum sodalis, semper perfide.
Illam vero respondens adloquutus est nubes-cogens Jupiter:
Juno, ne jam omnino irascaris diis.
Haud etenim honor idem erit: sed et Hector

Φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν, οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν·
Ὣς γὰρ ἔμοιγ', ἐπεὶ οὔτι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν (οὐδέ πῃ ἔστιν
Λάθρῃ Ἀχιλλῆος) θρασὺν Ἕκτορα· ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
Μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
Ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
Ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
Δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
Μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης
Ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη.
Ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
Ἥτε κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα,
Ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα·
Εὗρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ' ἄλλαι
Εἵαθ' ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί· ἣ δ' ἐνὶ μέσσῃς
Κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλεν
Φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι τηλόθι πάτρης·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὄρσο, Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τίπτε με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεός; αἰδέομαι δὲ

Carissimus erat diis hominum, qui in Ilio sunt:
Sic enim mihi quidem: nam numquam jucunda prætermittebat dona
Non enim umquam ara caruit convivio æquali,
Libamineque nidoreque: hanc enim sortiti sumus honorem nos.
Sed tamen furto quidem surripere omittamus (neque ullo modo licet
Clam Achille) audacem Hectora: certe enim ei assidue
Mater adest simul noctesque et dies:
Sed si quis vocet deorum Thetin ad me,
Ut quoddam ei dicam prudens verbum, ut Achilles
Dona a Priamo accipiat, atque Hectora redemtum-reddat.
Sic dixit: surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura.
Inter autem Samumque et Imbrum asperam
Insiliit nigro ponto, ingemuitque palus.
Ipsa autem, glandulæ-plumbeæ similis in imum delapsa est,
Quæ agrestis bovis cornu imposita,
Descendit cruda-vorantibus piscibus mortem ferens:
Invenit autem in specu cava Thetin, circum autem et aliæ
Sedebant frequentes marinæ deæ: ipsa vero in mediis
Flebat fatum sui filii eximii, qui ei erat
Periturus in Troja glebosa longe a patria:
Prope autem stans adloquuta est pedibus velox Iris:
Surge, Theti, vocat Jupiter æternis consiliis pollens.
Huic autem respondit deinde dea Thetis pedes-argentea:
Curnam me ille jubet *venire* magnus Deus? vereor autem

Μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν, ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ·
Εἶμι μέν· οὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται ὅ, ττι κεν εἴπῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων
Κυάνεον, τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος.
Βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
Ἡγεῖτ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
Ἀκτὴν δ' εἰσαναβᾶσαι, ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην·
Εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
Εἵαθ' ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
Ἡ δ' ἄρα πὰρ Διὶ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.
Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκεν,
Καί ῥ' εὔφρην' ἐπέεσσι· Θέτις δ' ὤρεξε πιοῦσα.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Ἤλυθες Οὔλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
Πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν· οἶδα καὶ αὐτός·
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα.
Ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυϊ, καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆϊ προτιάπτω,
Αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ, καὶ υἱέϊ σῷ ἐπίτειλον·
Σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν

Misceri immortalibus, habeo enim dolores innumeros animo:
Ibo tamen: neque irritum verbum erit quodcumque dixerit.
Sic fata, velum accepit augustissima dearum
Atrum, eoque nullum nigrius erat vestimentum.
Perrexit autem ire; pedibusque ventosa velox Iris
Præibat: et circum ipsas deducebatur unda maris.
Littusque ut conscenderant, in cœlum se-proripuerunt:
Invenerunt autem late-sonantem Saturnium, circumque cæteri omnes
Sedebant frequentes beati dii immortales.
Ipsa autem Jovi patri adsedit, cessitque Minerva.
Juno vero aureum pulcrum poculum in manu posuit;
Et consolabatur verbis: Thetis autem reddidit, postquam bibit.
Inter hos vero sermonem orsus est pater hominumque deûmque;
Venisti ad Olympum, dea Theti, mœsta licet,
Luctum non obliviscendum habens in præcordiis: novi et ipse.
Sed et sic dicam cujus te gratia huc vocavi.
Novem-dies jam contentio inter immortales orta est
Hectoris de cadavere, et Achille urbium-vastatore:
Furto autem subripere hortabantur speculatorem Argicidam,
At ego hanc gloriam Achilli tribuo,
Reverentiam in te et amicitiam in posterum servans.
Ocyus ad castra descende, et filio tuo præcipe:
Irasci ei dic Deos, meque supra omnes
Immortales indignatum esse, quod animo furenti

Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσεν·
Αἴκεν πως ἐμέ τε δείσῃ, ἀπὸ δ' Ἕκτορα λύσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ὣς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος, ἐν δ' ἄρα τόν γε
Εὗρ' ἀδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·
Τοῖσι δ' ὄϊς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὐδέ τι σίτου,
Οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθ'· οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
Ἄγχι παρέστηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Σκύζεσθαί σοί φησι θεοὺς, ἓ δ' ἔξοχα πάντων
Ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσας·
Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

Hectorem detinet apud naves rostratas, neque redemtum-reddidit:
Si quo pacto meque vereatur, Hectoremque redemtum reddat.
Cæterum ego ad Priamum magnanimum Irin mittam,
Ut redimat dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,
Donaque Achilli ferat quæ animum placent.
Sic dixit: neque non-obsequuta est dea Thetis pedes-argentea;
Descendit vero ab Olympi verticibus impetu-facto,
Pervenitque ad tentorium sui filii, intusque illum
Invenit crebros erumpentem-gemitus: dilecti autem circum ipsum so-(cii
Propere curabant, et adparabant prandium:
Illis vero ovis villosa magna in tentorio mactata erat.
Ipsa vero admodum prope ipsum consedit veneranda mater,
Manuque ipsum demulsit, verbaque fecit, dixitque;
Fili mi, quousque lugens et mœrens,
Tuum edes cor, memor neque cibi prorsus,
Neque cubilis? bonum vero mulieri amore
Misceri: non enim mihi diu vives, sed tibi jam
Prope adest mors et fatum violentum.
Sed mihi ausculta ocyus; Jovis enim tibi nuncia sum,
Irasci tibi ait deos, seque supra omnes
Immortales indignatum esse, quod animo furenti
Hectorem detines apud naves rostratas, neque redimi-passus-es:
Sed agedum, redemtum redde, mortuique accipe pretia.
Hanc vero respondens adloquutus est pedibus velox Achilles:

Τῇδ' εἴη ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
Εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει.
Ὣς οἵγ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱὸς
Πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, λιποῦσ' ἕδος Οὐλύμποιο,
Ἄγγειλον Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἴλιον εἴσω,
Λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κῆρυξ τίς οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν εὔτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς·
Μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω, φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος.
Τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργειφόντην,
Ὃς ἄξει εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος.
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
Οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
Ἶξεν δ' ἐς Πριάμοιο· κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόον τε·
Παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
Δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον· ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς

Huc veniat qui pretium ferat, et cadaver asportet,
Si quidem lubenti animo Olympius ipse jubet.
Sic hi quidem in navium cœtu materque et filius
Multa inter se verba velocia dicebant;
Irin autem impulit Saturnius ad Ilium sacram:
Vade age, Iri velox, relicta sede Olympi,
Nuncia Priamo magnanimo, ad Ilium,
Ut redimat carum filium, profectus ad naves Achivorum:
Donaque Achilli ferat quæ animum placent,
Solus, neque quis alius una Trojanorum eat vir.
Preco aliquis eum comitetur senior, qui dirigat
Mulas et rhedam volubilem, atque retro
Mortuum asportet ad urbem, quem interfecit nobilis Achilles:
Neque omnino ei mors obversetur animo, neque omnino terror,
Talem enim ei ducem-viæ dabimus Argicidam,
Qui ducet usquedum ducendo prope Achillem constituerit,
At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Neque ipse interficiet, aliosque omnes prohibebit:
Neque enim est imprudens, neque temerarius,, neque officii-negligens:
Sed perquam humane supplici parcet viro.
Sic dixit: surrexit autem Iris cursu-procellas-æquans nunciatura;
Pervenit autem in Priami *domum*: invenit vero clamoremque luctum- (que:
Filii quidem patrem circumsedentes in aula,
Lacrimis vestimenta perfundebant: ipse vero in mediis senex

Ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος, ἀμφὶ δὲ πολλὴ
Κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
Τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσι·
Θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ' ἰδὲ νυοὶ ὠδύροντο,
Τῶν μιμνησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
Στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα,
Τυτθὸν φθεγξαμένη (τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα)·
Θάρσει, Δαρδανίδι Πρίαμε, φρεσὶ, μηδέ τι τάρβει.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,
Ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
Οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
Κῆρυξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
Ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν εὔτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
Νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς·
Μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος.
Τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕψεται Ἀργειφόντης,
Ὅς σ' ἄξει εἷως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
Οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει.
Οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων,

Obvoluta chlæna tectus, circumque multus
Cinis erat caputque et cervicem senis,
Quem quidem volutatus adfatim injecerat manibus suis:
Filiæ vero per ædes et nurus lamentabantur,
Illorum recordantes, qui jam multique et strenui
Manibus sub Argivorum jacebant vita privati.
Stetit autem juxta Priamum Jovis nuncia, atque adloquuta est,
Submissâ voce (illi autem tremor occupabat artus):
Confide, Dardanide Priame, animo, neque omnino formida.
Non enim tibi ego malum vaticinatura huc venio,
Sed benevolo animo, Jovis autem tibi nuncia sum,
Qui tui procul licet sit magnam curam habet, et miseretur:
Redimere te jubet Olympius Hectora nobilem,
Donaque Achilli ferre quæ animum placent,
Solum, neque quis alius una Trojanorum eat vir.
Præco aliquis te comitetur senior, qui regat
Mulas et rhedam volubilem, atque retro
Mortuum asportet ad urbem, quem interfecit nobilis Achilles:
Neque omnino tibi mors obversetur animo, neque omnino terror.
Talis enim te dux-viæ comitabitur Argicida,
Qui te ducet usquedum ducendo prope Achillem constituerit:
At postquam duxerit intra tentorium Achillis,
Neque ipse interficiet, aliosque omnes prohibebit.
Neque enim est imprudens, neque temerarius, neque officii-negligens,

Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Αὐτὰρ ὅγ' υἷας ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς·
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Κέδρινον, ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει,
Ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε·
Δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθεν,
Λύσασθαι φίλον υἱόν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι;
Αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Κεῖσ' ἰέναι, ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· κώκυσεν δὲ γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Ὤμοι, πῇ δή τοι φρένες οἴχονθ' ᾗς τὸ πάρος περ
Ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους ἠδ' οἷσιν ἀνάσσεις;
Πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξε; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
Εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν
Ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅδε, οὔ σ' ἐλεήσει,
Οὐδέ τί σ' αἰδέσεται· νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
Ἥμενοι ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ὥς ποθι μοῖρα κραταιὴ
Γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτή,

Sed perquam humane supplici parcet viro.
Illa quidem sic loquuta abiit pedibus velox Iris.
Sed is filios rhedam volubilem mulinam
Adparare jussit, arcamque ligare super ipsa:
Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
Cedrinum, tecto-excelso, qui pretiosa multa continebat,
Introque uxorem Hecubam vocavit, dixitque:
Infelix, a Jove mihi Olympia nuncia venit
Ut redimerem dilectum filium, profectus ad naves Achivorum,
Donaque Achilli ferrem quæ animum placent.
Sed age, mihi hoc dic, quid tibi in præcordiis videtur esse?
Valde enim me ipsum quidem animus et mens jubet,
Illuc ire, ad naves in castra lata Achivorum.
Sic dixit: ejulavit autem uxor, et respondit verbis:
Hei mihi, quo jam tibi prudentia abiit, qua antehac quidem
Celebris eras per homines exteros, atque quibus imperas?
Quo pacto vis ad naves Achivorum ire solus,
Viri in conspectum qui tibi multosque et fortes
Filios interfecit? ferreum certe tibi cor:
Si enim te capiet et inspiciet oculis
Crudelis et infidus vir iste, non tui miserebitur,
Neque omnino te reverebitur: nunc vero defleamus seorsum
Sedentes in ædibus: huic autem sic olim fatum violentum,
Nascenti nevit lino, quando eum peperi ipsa,

Ἀργίποδας κύνας ἆσαι ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
Ἀνδρὶ παρὰ κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
Ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο
Παιδὸς ἐμοῦ· ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
Ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων
Ἑσταότ', οὔτε φόβου μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
Ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ· οὐδέ με πείσεις.
Εἰ μὲν γάρ τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,
Ἢ οἳ μάντιές εἰσι, θυοσκόοι, ἢ ἱερῆες,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῦν δ' (αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην)
Εἶμι, καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται· εἰ δέ μοι αἶσα
Τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Βούλομαι· αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεύς,
Ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱόν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην.
Ἦ· καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέῳγεν·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
Χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερεν δέκα πάντα τάλαντα·
Ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
Ἐκ δὲ δέπας περικαλλές, ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες

Pedibus-celeres canes ut satiaret seorsum a parentibus;
Virum apud violentum, cujus ego medium hepar utinam tenerem
Comedendum adhærens: tunc repensa quæ fecit essent
Filio meo: haud enim ipsum ignave-se-gerentem occidit,
Sed pro Trojanis et Troadibus profundos-sinus-habentibus
Stantem, neque fugæ memorem neque declinationis.
Eam vero rursus adloquutus est senex Priamus diis-similis:
Ne me volentem ire retine; neque mihi ipsa
Avis in ædibus mala sis: neque enim mihi persuadebis.
Nam si alius quidem me aliquis terrestrium jussisset,
Seu qui vates sunt, aruspices, vel sacerdotes,
Mendacium certe crederemus, et aversaremur magis:
Nunc vero (ego ipse audivi deum et adspexi coram)
Ibo, et non irritus sermo erit: si vero mihi fatum
Mori apud naves Achivorum ære-loricatorum,
Volo: statim enim me interfecerit Achilles,
Ulnis complexum meum filium, postquam luctus desiderium exemero.
Dixit: et arcarum opercula pulcra apetuit:
Inde duodecim quidem perpulcros exemit peplos,
Duodecimque simplices chlænas, totidemque tapetas,
Totidemque pallia pulcra, totidem ad hæc tunicas.
Auri etiam adpensa extulit decem omnino talenta:
Extulit et duos splendidos tripodas, quatuorque lebetas,
Extulit et poculum perpulcrum, quod ei Thraces dederant viri

Ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ
Φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων· περὶ δ' ἤθελε θυμῷ
Λύσασθαι φίλον υἱόν· ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
Αἰθούσης ἀπέεργεν, ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·
  Ἔῤῥετε, λωβητῆρες, ἐλεγχέες· οὔ νυ καὶ ὑμῖν
Οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες;
Ἦ οὔνεσθ' ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὕμμες.
Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
Κείνου τεθνηῶτος, ἐναιρέμεν· αὐτὰρ ἐγώ γε,
Πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω.
  Ἦ· καὶ σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας· οἱ δ' ἴσαν ἔξω,
Σπερχομένοιο γέροντος· ὁ δ' υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα
Νεικείων, Ἕλενόν τε, Πάριν τ', Ἀγάθωνά τε δῖον,
Πάμμονά τ', Ἀντίφονόν τε, βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην,
Δηΐφοβόν τε, καὶ Ἱππόθοον, καὶ δῖον Ἀγαυόν·
Ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευεν·
  Σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες· αἴθ' ἅμα πάντες
Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῇς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.
Ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος· ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔτινά φημι λελεῖφθαι·
Μήστορά τ' ἀντίθεον, καὶ Τρώϊλον ἱππιοχάρμην,
Ἕκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει

In legationem profecto, magnum donum: nec tamen ei
Pepercit in ædibus senex: summe enim cupiebat animo
Redimere dilectum filium: hic autem Trojanos quidem omnes
A porticu arcebat, verbis contumeliosis increpans:
  Abite, perditi, probris-digni: non utique et vobis
Domi inest luctus, quod me venistis tristitia-adfecturi?
An parvi-penditis quod mihi Saturnius Jupiter dolores dedit,
Filium ut perderem fortissimum? sed sentietis et ipsi.
Faciliores enim multo Achivis jam eritis
Illo mortuo, occisu: at ego certe,
Antequam direptamque urbem vastatamque
Oculis videro, descendam in domum orci.
  Dixit; et scipione persequens-abigebat viros: illi autem exibant
Urgente sene: is vero filios suos increpabat
Objurgans, Helenumque, Parinque, Agathonaque nobilem,
Pammonaque, Antiphonumque, pugnaque strenuum Politem,
Deiphobumque, et Hippothoum, et nobilem Agavum:
Novem his senex increpans mandabat:
  Festinate mihi, ignavi filii, probrosi: utinam simul omnes
Pro Hectore veloces ad naves interfecti-fuissetis.
Hei mihi infelicissimo! genui enim filios fortissimos
Troja in lata, quorum nullum puto reliquum esse:
Mestoraque divinum, et Troilum ex-curru-pugnacem,
Hectoraque, qui deus erat inter viros, neque videbatur

Ἀνδρός γε θνητοῦ παῖς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο·
Τοὺς μὲν ἀπώλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
Ψεῦσταί τ' ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
Οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
Ταῦτά τε πάνθ' ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πατρὸς ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν εὔτροχον ἡμιονείην,
Καλὴν, πρωτοπαγῆ, πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς,
Κὰδδ' ἀπὸ πασσαλόφι ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον,
Πύξινον, ὀμφαλόεν, εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός.
Ἐκ δ' ἔφερον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ,
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,
Πέζῃ ἐπὶ πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον·
Τρὶς δ' ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ' ὀμφαλὸν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔκαμψαν·
Ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐϋξέστης ἐπ' ἀπήνης,
Νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα,
Ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιεργούς,
Τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
Ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγὸν, οὓς ὁ γεραιὸς
Αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστῃ ἐπὶ φάτνῃ.
Τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντε.

Viri utique mortalis filius esse, sed dei;
Hos quidem perdidit Mars, hæc vero probra mea supersunt,
Mendaces saltatoresque, choreis præstantissimi,
Agnorum atque hœdorum ex publico raptores,
Non tamdem mihi rhedam adparaveritis celerrime,
Hæcque omnia imposueritis, ut perficiamur iter?
Sic dixit: hi vero patris veriti increpationem,
Rhedam quidem extulerunt volubilem mulinam,
Pulcram, recens-compactam, arcamque ligarunt super ipsa,
Atque a paxillo jugum detraxerunt mulinum,
Buxeum, umbilico-ornatum, scite annulis aptatum.
Extulerunt et lorum jugale una cum jugo novem-cubitorum,
Et hoc quidem bene accomodarunt eleganter-polito temoni,
Parte in extrema, annulumque clavo-temonis superposuerunt;
Ter vero utrinque ligarunt ad umbilicum: ei deinde
Simplici serie adligarunt, subque angulo flexum innexuerunt;
Ex thalamo autem ferentes eleganter-politam in rhedam,
Accumularunt Hectorei capitis infinita pretia.
Junxerunt vero mulos ungulis-validos jugales,
Quos olim Priamo Mysi dederant splendida dona:
Equos autem Priamo duxerunt sub jugum quos senex
Ipse curans aluerat politum ad præsepe.
Hos quidem jungebant in ædibus altis
Præco et Priamus, prudentia præcordiis consilia foventes.

Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθ' Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
Οἶνον ἔχουσ' ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφιν,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρὶ, καὶ εὔχεο οἴκαδ' ἱκέσθαι
Ἂψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν· ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς
Ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
Ἀλλ' εὔχευ σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅστε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται·
Αἴτει δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε οἱ αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, καί εὑ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
Εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρύοπα Ζεύς,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σ' ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
Νῆας ἐπ' Ἀργείων ἰέναι μάλα περ μεμαῶτα.
  Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής·
Ὦ γύναι, οὐ μέν τοι τόδ' ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω·
Ἐσθλὸν γὰρ Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ.
  Ἦ ῥα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιὸς
Χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη
Χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.
Νιψάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο ἧς ἀλόχοιο·
Εὔχετ' ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,

Prope autem ipsos accessit Hecuba mœsto animo,
Vinum tenens in manu suave dextra,
Aureo in poculo, ut libatione-facta abirent:
Stetit vero ante equos, verbaque fecit, dixitque:
  Accipe; liba Jovi patri, et supplica domum ut redeas
Rursus ex hostibus: siquidem te animus
Impellit ad naves, me certe non volente.
Sed supplica tu jam atras-nubes-cogenti Saturnio
Idæo, qui Trojam omnem despicit:
Pete autem alitem velocem nuncium, qui ipsi
Gratissimum alitum, et cujus robur est maximum,
Dextrum: ut eum ipse oculis conspicatus,
Illo fretus ad naves eas Danaorum pernicium-equitum.
Quod si tibi non dabit suum nuncium late-sonans Jupiter,
Non ego omnino te tum impellens hortarer
Naves ad Argivorum ire admodum licet cupidum.
  Illam vero respondens adloquutus est Priamus deo-similis:
O uxor, haud sane tibi hoc præcipienti negabo:
Bonum enim Jovi manus elevare, si forte misereatur.
  Dixit quidem, et ancillam dispensatricem jussit senex
Manibus aquam infundere puram: illa vero adstitit,
Pelvim ancilla gutturnumque simul manibus tenens.
At postquam se laverat, poculum accepit suæ uxoris;
Precabatur deinde stans medio in septo, libavitque vinum,

Οὐρανὸν εἰσανιδὼν· καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δός μ' ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν·
Πέμψον δ' οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε σοι αὐτῷ
Φίλτατος οἰωνῶν, καί εὑ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Δεξιὸν, ὄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
Τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
Μόρφνον, θηρητῆρ', ὃν καὶ Περκνὸν καλέουσιν.
Ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
Ἀνέρος ἀφνειοῖο ἐϋκλῄϊς ἀραρυῖα,
Τόσσ' ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά· εἴσατο δέ σφιν
Δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος· οἱ δὲ ἰδόντες
Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Σπερχόμενος δ' ὁ γέρων ξεστοῦ ἐπεβήσετο δίφρου·
Ἐκ δ' ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
Πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
Τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων· αὐτὰρ ὄπισθεν
Ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευεν
Καρπαλίμως κατὰ ἄστυ· φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενοι, ὡσεὶ θάνατόνδε κιόντα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
Οἱ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,

Cælum suspiciens: et edita voce dixit:
Jupiter pater, qui inde ab Ida imperas, gloriosissime, maxime,
Da me ad Achillis *tentorium* gratum venire atque miserabilem:
Mitte autem alitem velocem nuncium, qui tibi ipsi
Gratissimus alitum, et cujus robur est maximum,
Dextrum, ut eum ipse oculis conspicatus,
Illo fretus ad naves eam Danaorum pernicium equitum.
Sic dixit precans: eum vero exaudiit providus Jupiter:
Statimque aquilam misit certissimum-augurium-facientem ex volucri-
Morphnon, venatricem, quam et Percnon vocant. (bus,
Quanta autem excelsi janua thalami est
Viri opulenti claustris-instructa compacta,
Tantæ hujus utrinque erant alæ: visa autem est ipsis
Dextera ruens supra urbem: illi vero conspicati
Gavisi sunt, omnibus in præcordiis animus lætitia-perfusus est.
Festinans autem senex politum conscendit currum:
Egitque e vestibulo et porticu resonanti:
Ante quidem muli trahebant quatuor-rotarum rhedam,
Quas Idæus agebat prudens: sed pone
Equi, quos senex urgens flagello hortabatur
Celeriter per urbem: amici autem, simul omnes sequebantur,
Multum lugentes, tamquam ad mortem proficiscentem.
Illi vero postquam ex urbe descenderant, ad campumque pervenerant,
Hi quidem retro ad Ilium redierunt, ...

Παῖδες καὶ γαμβροί· τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν',
Ες πεδίον προφανέντε· ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα,
Αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν υἱὸν φίλον ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
Ανδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλῃσθα)
Βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Αχαιῶν
Ὣς ἄγαγ', ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
Τῶν ἄλλων Δαναῶν πρὶν Πηλείωνάδ' ἱκέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Αργειφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Αμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ηδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δὲ ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Αργειφόντης.
Αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανεν·
Βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικὼς
Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα παρὲξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
Στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν
Εν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν·
Τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμείαν, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε·
Φράζεο, Δαρδανίδη, φραδέος νόου ἔργα τέτυκται·

Filii et generi: illi autem non latuerunt late-sonantem Jovem,
In campo apparentes: conspicatusque misertus est senis,
Et confestim Mercurium filium dilectum coram adloquutus est:
Mercuri, (tibi enim præ aliis gratissimum est
Homini consuescere, et exaudis quemcumque volueris)
Vade age, et Priamum cavas ad naves Achivorum
Sic ducito, ut neque aliquis videat, neque animadvertat
Aliorum Danaorum antequam ad Pelidem pervenerit.
Sic dixit: neque non-obsequutus est internuncius Argicida:
Statim deinde sub pedibus ligavit pulcra talaria,
Æterna, aurea, quæ ipsum ferebant superque mare,
Superque immensam terram, pariter cum flatibus venti:
Cepit et virgam, qua virorum oculos demulcet
Quorum vult, alios vero dormientes excitat:
Hanc manibus tenens volabat potens Argicida:
Confestim autem Trojamque et Hellespontum pervenit:
Perrexitque eundo juveni-regio similis
Primum pubescenti, cujus venustissima juventa.
Illi vero postquam præter magnum sepulcrum Ili egerant,
Inhibuerunt mulasque et equos, ut biberent
In fluvio: jam enim et crepusculum venerat super terram:
At ex propinquo conspicatus animadvertit præco
Mercurium, et Priamum adloquutus est, dixitque:
Considera, Dardanide, prudentis animi res est:

Ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαρραίσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων· ἤ μιν ἔπειτα
Γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ·
Ὣς φάτο· σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο· δείδιε δ' αἰνῶς·
Ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν·
Στῆ δὲ ταφών· αὐτὸς δ' Ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Χεῖρα γέροντος ἑλὼν, ἐξείρετο καὶ προσέειπεν·
Πῇ, πάτερ, ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Οὐδὲ σύ γ' ἔδδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιούς,
Οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν;
Τῶν εἴ τις σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
Τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη;
Οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, ἀλλὰ κεν ἄλλον
Σεῦ ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐΐσκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Οὕτω πῃ τάδε γ' ἐστὶ, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
Ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
Αἴσιον, οἷος δὴ σύ δέμας καὶ εἶδος ἀγητός,
Πέπνυσαί τε νόῳ, μακάρων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·

Virum video, cito autem nos perditurum existimo.
Sed agedum, fugiamus in equis: vel ipsum jam
Genibus prehensis oremus, si forte misereatur.
Sic dixit: seni autem animus confusus est, timuitque graviter:
Rectæ autem comæ steterunt in flexilibus membris.
Stetitque adtonitus: ipse autem Mercurius prope veniens,
Manus senis prehensa, interrogavit et adloquutus est:
Quo, pater, sic equos et mulas dirigis
Noctem per dulcem, quando dormiunt mortales cæteri?
Neque tu timuisti robur spirantes Achivos,
Quo tibi hostes et infensi prope sunt?
Quorum si quis te videret celerem per noctem nigram
Tot opes vehentem, quæ tunc tibi mens esset?
Neque ipse juvenis es, senexque te hic comitatur,
Virum ut arceas quando quis prior infestaret:
Sed ego nullo te adficiam malo, imo et alium
A te propulsaverim: caro enim te patri comparo.
Huic autem respondit deinde senex Priamus deo-similis:
Sic sane hæc utique sunt, dilecte fili, ut dicis,
Sed adhuc aliquis et me Deorum protegit manu,
Qui mihi talem misit viæ-comitem obvium fieri,
Faustum, qualis jam tu corpore et specie admirabilis,
Prudensque es animo, beatisque prognatus es parentibus.
Eum vero vicissim adloquutus est internuncius Argicida:

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ καὶ ατρεκέως κατάλεξον,
Ηὲ πῃ εκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ εσθλὰ
Ἄνδρας ες αλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ;
Ἠ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
Δειδιότες; τοῖος γάρ τι μάχης επεδεύετ' Αχαιῶν.
Σὸς παῖς· ου μὲν γάρ τι μάχης επεδεύετ' Αχαιῶν.
Τὸν δ' ημείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Τίς δὲ σύ εσσι, φέριστε, τέων δ' ἐξ εσσι τοκήων,
Ὅς μοι καλὰ τὸν οἶτον απότμου παιδὸς ένισπες;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Αργειφόντης·
Πειρᾷ εμεῖο, γεραιέ. καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον·
Τὸν μὲν εγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ενὶ κυδιανείρῃ
Οφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' επὶ νηυσὶν ελάσσας
Αργείους κτείνεσκε, δαΐζων οξέϊ χαλκῷ·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν· ου γὰρ Αχιλλεὺς
Εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος Ατρείωνι.
Τοῦ γὰρ εγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς ευεργής·
Μυρμιδόνων δ' ἐξ ειμι· πατὴρ δέ μοί εστι Πολύκτωρ·
Αφνειὸς μὲν ὅδ' εστὶ, γέρων δὲ δὴ, ὡς σύ περ ὧδε·
Ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, εγὼ δέ οἱ ἕβδομός ειμι·
Τῶν μέτα παλλόμενος, κλήρῳ λάχον ενθάδ' ἕπεσθαι·
Νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' απὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
Θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Αχαιοί.

Næ jam hæc omnia, senex, recte dixisti:
Sed age, mihi hoc dic et vere narra,
An aliquo mittis thesauros multos et pretiosos
Viros ad alienigenas, ut saltem hi tibi salvi maneant?
An jam omnes deseritis Ilium sacram
Metu perculsi? Talis enim vir fortissimus ille periit
Tuus filius: neu enim quidquam pugna inferior erat Achivis.
Huic autem respondit deinde senex Priamus deo-similis:
Quis vero tu es, optime, quibusque prognatus es parentibus,
Qui mihi commode interitum infelicis filii memorasti?
Illum vero vicissim adloquutus est internuncius Argicida:
Tentas me, senex, et interrogas super Hectore nobili:
Hunc quidem ego perquam sæpe pugna in gloriosa
Oculis vidi, et quando ad naves agitans
Argivos interficiebat, cædens acuto ære:
Nos vero stantes mirabamur: non enim Achilles
Sinebat pugnare, iratus Atridæ.
Ejus enim ego famulus, eademque advexit navis adfabre-facta:
Ex Myrmidonibus autem sum: pater vero mihi est Polyctor:
Dives quidem is est, senexque jam, sicut tu:
Sex autem ei filii sunt, egoque tibi septimus sum:
Inter hos facta sortitione, mihi sors obtigit huc comitari;
Nunc vero veni in campum a navibus: mane enim
Edent circa urbem pugnam nigri-oculos Achivi.

Ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
Ἰσχεῖν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Εἶς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
Ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἦέ μιν ἤδη
Ἧσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προὔθηκεν Ἀχιλλεύς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Ὦ γέρον, οὔπω τόνδε κύνες φάγον, οὐδ' οἰωνοί·
Ἀλλ' ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηῒ
Αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
Κειμένῳ, οὐδέ τί οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
Ἔσθουσ', αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
Ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
Ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτε δῖα φανήῃ·
Οὐδέ μιν αἰσχύνει· θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
Οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ' αἷμα νένιπται,
Οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
Ὅσσ' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν.
Ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
Καὶ νέκυός περ ἐόντος· ἐπεί σφι φίλος περὶ κῆρι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
Ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
Ἀθανάτοις· ἐπεὶ οὔποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴποτ' ἔην γε,

Ægre-ferunt enim illi desidentes, neque possunt
Continere cupidos prælii reges Achivorum.
Huic autem respondit deinde senex Priamus deo-similis:
Si quidem famulus Pelidæ Achillis
Es, agedum mihi omnem veritatem dic,
An adhuc apud naves meus filius, an ipsum jam
Suis canibus membratim discissum objecit Achilles?
Illum vero vicissim adloquutus est internuncius Argicida:
O senex, nondum hunc canes ederunt, neque alites:
Sed adhuc ille jacet Achillis apud navem
Neglectim in tentoriis: duodecima autem ei dies
Jacenti, neque tamen omnino ei corpus putrescit, neque eum vermes
Edunt, qui sane viros prælio-occisos comedunt.
Certe quidem ipsum circa sepulcrum sui sodalis dilecti
Raptat immaniter, aurora quando pulcra apparet:
Nec tamen ipsum deturpat: admirareris certe contemplans ipsum quum
Ut roscidus jacet, circumque sanguis ablutus est, (accesseris,
Neque ulla parte fœdatus: vulnera autem omnia clausa sunt,
Quotquot inflicta fuerant: multi enim ipsi æs impegerunt.
Adeo tibi curam gerunt beati dii filii tui,
Mortui licet: ipsis enim carus ex animo.
Sic dixit: gavisus est autem senex, et respondit verbis:
O fili, certe bonum etiam debita dona dare
Immortalibus: neque enim umquam meus filius, quamdiu fuit,

Λήθετ' ενὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Τῷ οἱ απεμνήσαντο καὶ εν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Αλλ' ἄγε, δὴ τόδε δέξαι εμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον,
Αυτόν τε ῥῦσαι, πέμψον δέ με σύν γε θεοῖσιν,
Ὄφρά κεν ες κλισίην Πηληϊάδεω αφίκωμαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Αργειφόντης·
Πειρᾷ εμεῖο, γεραιὲ, νεωτέρου· ουδέ με πείσεις,
Ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ Αχιλῆα δέχεσθαι.
Τὸν μέν εγὼ δείδοικα καὶ αιδέομαι πέρι κῆρι
Συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
Σοὶ δ' ἂν εγὼ πομπὸς καὶ κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην,
Ενδυκέως εν νηΐ θοῇ, ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
Ουκ ἄν τίς τοι πομπὸν ονοσσάμενος μαχέσαιτο.
Ἦ, καὶ επαΐξας Εριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,
Καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν.
Εν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.
Αλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
Οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,
Τοῖσι δ' εφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Αργειφόντης
Πᾶσιν· ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας, καὶ απῶσεν οχῆας,
Ες δ' αγαγε Πρίαμόν τε καὶ αγλαὰ δῶρ' επ' απήνης.
Αλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω αφίκοντο
Ὑψηλὴν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι,
Δοῦρ' ελάτης κέρσαντες· αταρ καθύπερθεν ἔρεψαν,

Oblitus est in ædibus deorum, qui Olympum tenent:
Ideo illius recordati sunt etiam in mortis fato.
Sed agedum, hoc accipe a me pulcrum poculum,
Ipsumque tutare, et deduc me faventibus diis,
Usque dum in tentorium Pelidæ pervenero.
Illum vero vicissim adloquutus est internuncius Argicida:
Tentas me, senex, juniorem: nec tamen mihi persuadebis,
Qui me jubes tua dona absente Achille accipere.
Sed eum ego timeo et vereor ex animo
Spoliare, ne mihi aliquod malum in posterum fiat.
Tibi vero ego vix-dux vel ad inclitum Argos proficiscerer,
Sedulo in navi veloci, aut via-terrestri comitans:
Non sane aliquis tecum duce contemto pugnaverit.
Dixit, et saltu-dato Mercurius in currum et equos,
Statim scuticam et habenas prehendit manibus.
Inspiravit autem equis et mulabus animos validos.
Sed quum jam ad turresque navium et fossam pervenerant,
Custodes autem tum primum circa cœnas occupati erant,
Iis vero somnum infudit internuncius Argicida
Omnibus: statimque aperuit portas, et retrusit vectes,
Introque duxit Priamumque et splendida dona in rheda.
Sed quando jam ad tentorium Pelidæ pervenerant
Excelsum, quod Myrmidones fecerant regi,
Ligna abietis cædentes et desuper texerant,

Λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες.
Ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
Σταυροῖσιν πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς
Εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιῤῥήσσεσκον Ἀχαιοί.
Τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῖδα θυράων,
Τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐπιῤῥήσσεσκε καὶ οἶος.
Δή ῥα τόθ' Ἑρμείας ἐριούνιος ὦξε γέροντι,
Ἐς δ' ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι.
Ἐξ ἵππων δ' ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονὶ, φώνησέν τε·
Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα
Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχιλῆος
Ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη
Ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην.
Τύνη δ' εἰσελθὼν λάβε γούνατα Πηλείωνος,
Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἠϋκόμοιο
Λίσσεο, καὶ τέκεος, ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ' αὖθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
Ἵππους ἡμιόνους τε· γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου
Τῇ ῥ' Ἀχιλεὺς ἵζεσκε, Διῒ φίλος, ἐν δέ μιν αὐτὸν
Εὗρ'· ἕταροι δ' ἀπάνευθε καθείατο· τὼ δὲ δύ' οἴω
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος,

Hispidos calamos ex prato ubi demessuerant.
Circum autem ei magnum septum fecerant regi
Palis densis: januam autem tenebat unus obex
Abiegnus, quem tres quidem obdebant Achivi,
Tres item reserabant ingens claustrum forium,
E cæteris: Achilles vero obdebat etiam solus.
Et tum quidem Mercurius utilitatum-auctor aperuit seni,
Introque duxit inclita dona pedibus-veloci Pelidæ.
E curruque descendit in terram, dixitque:
O senex, ego quidem deus immortalis veni
Mercurius: tibi enim me Jupiter ut comitarer ducem-viæ præbuit:
Sed ego quidem redibo, neque Achillis
In conspectum veniam: indignum enim prorsus esset
Immortalem deum sic mortales fovere palam.
Tu vero ingressus prehende genua Pelidæ,
Et eum per patrem et matrem comas-pulcram
Supplex-ora, et filium, ut ei animum commoveas.
Sic quidem fatus abiit ad excelsum Olympum
Mercurius: Priamus vero de curru desiliit in terram,
Idæumque ibidem reliquit: ille vero mansit continens
Equos mulasque: senex autem recta ivit per domum
Ubi Achilles sedebat Jovi carus, intusque eum ipsum
Invenit: socii vero seorsum sedebant: illi autem duo soli
Heros Automedonque et Alcimus ramus Martis,

Ποίπνυον παρεόντε· (νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
Ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα)
Τοὺς δ' ἔλαθ' εισελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς,
Χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα, καὶ κύσε χεῖρας
Δεινὰς, ανδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
Ὡς δ' ὅτεν ἄνδρ' ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅστ' ενὶ πάτρῃ
Φῶτα κατακτείνας, ἄλλων εξίκετο δῆμον
Ανδρὸς ες αφνειοῦ θάμβος δ' ἔχει εισορόωντας·
Ὡς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ιδὼν Πρίαμον θεοειδέα·
Θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ες αλλήλους δὲ ἴδοντο·
Τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς επιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τηλίκου ὥσπερ εγὼν ολοῷ επὶ γήραος ουδῷ·
Καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται αμφὶς εόντες
Τείρουσ', ουδέ τίς εστιν αρὴν καὶ λοιγὸν αμῦναι·
Αλλ' ἤτοι κεῖνός γε σέθεν ζώοντος ακούων,
Χαίρει τ' εν θυμῷ επί τ' έλπεται ἤματα πάντα
Ὄψεσθαι φίλον υιὸν απὸ Τροίηθεν ιόντα·
Αυτὰρ εγὼ πανάποτμος, επεὶ τέκον υἷας αρίστους
Τροίῃ εν ευρείῃ, τῶν δ' ούτινά φημι λελεῖφθαι.
Πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν·
Εννεακαίδεκα μέν μοι ιῆς εκ νηδύος ἦσαν,
Τοὺς δ' ἄλλους μοι έτικτον ενί μεγάροισι γυναῖκες·
Τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ' έλυσεν·

Ministrabant adstantes: (modo autem destiterat a cibo
Postquam ederat et biberat, adhuc etiam aderat mensa)
Hos latuit ingressus Priamus magnus, prope vero stans,
Manibus Achillis prehendit genua, et osculatus est manus
Terribiles, homicidas, quæ ei multos interfecerant filios.
Ut vero quum virum malum magnum cepit, qui in patria
Homine interfecto, ad aliam pervenit civitatem
Viri ad divitis *domum*, stupor autem tenet adspicientes:
Sic Achilles obstupuit conspicatus Priamum deo-similem:
Obstupuerunt et cæteri: alterque in alterum intuebatur:
Hunc etiam supplicans Priamus verbis adloquutus est:
Recordare patris tui, diis similis Achille,
Ejusdem ætatis qua et ego gravi in senectutis limine:
Et illum quidem forte vicini circumsistentes
Premunt, neque quis est qui malum et perniciem arceat:
Et tamen ille quidem te vivere audiens,
Gaudet in animo, speratque dies omnes
Visurum dilectum filium a Troja reversum:
Sed ego infelicissimus, genui enim filios fortissimos
Troja in lata, eorumque neminem autumo relictum esse.
Quinquaginta mihi erant, quando venerunt fili Achivorum;
Undeviginti quidem uno ex ventre erant,
Cæteros autem mihi pepererunt in ædibus mulieres:
Plerorumque impetuosus Mars genua solvit;

Ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτούς,
Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
Ἕκτορα· τοῦ νῦν εἵνεχ᾽ ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα.
Ἀλλ᾽ αἰδεῖο θεοὺς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ᾽ ἐλέησον,
Μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ᾽ ἐλεεινότερός περ·
Ἔτλην δ᾽ οἷ᾽ οὔπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
Ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ᾽ ὀρέγεσθαι.
  Ὣς φάτο· τῷ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Ἁψάμενος δ᾽ ἄρα χειρὸς, ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
Τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
Κλαῖ᾽ ἀδινὰ, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς·
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ᾽, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ᾽ ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ᾽ ἵμερος ἠδ᾽ ἀπὸ γυίων,
Αὐτίκ᾽ ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
Οἰκτείρων πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ἆ δειλ᾽, ἦ δὴ πολλὰ κάκ᾽ ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
Πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
Ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
Υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
Ἀλλ᾽ ἄγε, δὴ κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζευ ἐπὶ θρόνου· ἄλγεα δ᾽ ἔμπης

Qui vero mihi unicus erat, tutabaturque urbem et ipsos,
Hunc tu nuper interfecisti pugnantem pro patria,
Hectorem: hujus nunc gratia venio ad naves Achivorum,
Redemturus a te, feroque infinita dona.
Sed reverere deos, Achille, meique ipsius miserere,
Recordatus tui patris: ego autem adhuc miserabilior;
Sustinui enim qualia nequaquam aliquis super terram mortalis alius,
Viri filiorum-interfectoris ad os manum admovere.
  Sic dixit: ei autem de patre desiderium excitavit luctus,
Prehensaque manu, removit a se leniter senem.
Hi vero recordati, hic quidem Hectoris homicidæ,
Flebat crebris-lacrimis, ante pedes Achillis provolutus:
At Achilles flebat suum patrem, interdumque vicissim
Patroclum: eorum autem gemitus per ædes excitabatur.
At postquam luctu satiatus est nobilis Achilles,
Et ei e præcordiis abiit desiderium atque ex artubus,
Protinus e sede surrexit, senemque manu erexit,
Miseratus canumque caput canumque mentum:
Et ipsum edita-voce verbis alatis adloquutus est:
  Ah miser, certe jam multa mala tolerasti tuo in animo:
Quomodo sustinuistis ad naves Achivorum venire solus,
Viri in conspectum, qui tibi multosque et strenuos
Filios interfeci? Ferreum certe tibi cor.
Sed age, jam conside in sede: dolores autem prorsus

Εν θυμῷ κατακεῖσθαι εάσομεν αχνύμενοί περ.
Ου γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
Ὣς γὰρ επεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν,
Ζώειν αχνυμένοις· αυτοὶ δέ τ᾽ ακηδέες εισίν.
Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται εν Διὸς ουδει
Δώρων, οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δὲ εάων·
Ὧ μέν κ᾽ αμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὄγε κύρεται, ἄλλοτε δ᾽ εσθλῷ·
Ὧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν έθηκεν·
Καί ἑ κακὴ βούβρωστις επὶ χθόνα δῖαν ελαύνει·
Φοιτᾷ δ᾽ ούτε θεοῖσι τετιμένος ούτε βροτοῖσιν.
Ὣς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν αγλαὰ δῶρα
Εκ γενετῆς· πάντας γὰρ επ᾽ ανθρώπους εκέκαστο
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσιν,
Καί οἱ θνητῷ εόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν.
Αλλ᾽ επὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακὸν, ὅττί οἱ ούτι
Παίδων εν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
Αλλ᾽ ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον· ουδέ νυ τόν γε
Γηράσκοντα κομίζω, επεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
Ἧμαι ενὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ηδὲ σὰ τέκνα.
Καί σε, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ακούομεν ὄλβιον εἶναι,
Ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος εντὸς εέργει,
Καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος απείρων·
Τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υιάσι φασὶ κεκάσθαι.

In animo residere sinamus dolentes licet.
Nullus enim profectus est tristis luctus.
Sic enim fato-tribuunt dii miseris mortalibus,
Ut vivant tristes: ipsi vero sine-curis sunt.
Duo quippe dolia jacent in Jovis limine
Donorum, quæ dat, *alterum* malorum, alterum vero bonorum:
Cui quidem miscens dederit Jupiter fulmine-gaudens
Interdum quidem malo ille potitur, interdum et bono:
Cui vero ex malis dederit, injuriis-obnoxium facit;
Et illum dira calamitas super terram almam exercet:
Vagaturque nec diis honoratus neque mortalibus.
Sic quidem et Peleo dii dederunt illustria dona
A natalibus: omnes enim inter homines ornatus excellebat
Opibusque divitiisque, imperabatque Myrmidonibus,
Et ei mortali licet deam fecerunt uxorem.
Sed et huic imposuit deus malum, quod ei nequaquam
Filiorum in ædibus soboles nata est regno-successura,
Sed unum filium genuit immatura-morte-periturum: nec tamen hunc
Jam senem foveo, valde enim procul a patria
Sedeo in Troja, teque contristans atque tuos liberos.
Et te, senex, olim quidem audimus opibus floruisse,
Quantas Lesbus supra Macaris sedes intus continet,
Et Phrygia desuper, et Hellespontus immensus:
Inter hos te, senex, divitiisque et filiis ajunt ornatum-excelluisse.

Αυτὰρ επεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Ουρανίωνες,
Αιεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ανδροκτασίαι τε:
Ἄνσχεο, μηδ' αλίαστον οδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
Ου γάρ τι πρήξεις αναχήμενος υἷος εῆος,
Ουδέ μιν ανστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.
Τὸν δ' ημείβετ' έπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Μή μέ πω ες θρόνον ἷζε, Διοτρεφές, όφρά κεν Ἕκτωρ
Κεῖται ενὶ κλισίῃσιν ακηδής· αλλὰ τάχιστα
Λῦσον, ἵν' οφθαλμοῖσιν ίδω. σὺ δὲ δέξαι άποινα
Πολλά, τά τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶνδ' απόναιο, καὶ έλθοις
Σὴν ες πατρίδα γαῖαν, επεί με πρῶτον έασας
Αυτόν τε ζώειν καὶ ορᾶν φάος ηελίοιο.
Τὸν δ' άρ' υπόδρα ιδὼν προσέφη πόδας ωκὺς Αχιλλεύς,
Μηκέτι νῦν μ' ερέθιζε, γέρον· νοέω δὲ καὶ αυτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι άγγελος ἦλθεν
Μήτηρ, ἥ μ' έτεκεν, θυγάτηρ αλίοιο γέροντος·
Καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσίν, ουδέ με λήθεις,
Ὅττι θεῶν τις σ' ῆγε θοὰς επὶ νῆας Αχαιῶν.
Ου γάρ κεν τλαίη βροτὸς ελθέμεν, ουδέ μάλ' ἡβῶν,
Ες στρατόν· ουδὲ γὰρ ὰν φυλάκους λάθοι, ουδέ κ' οχῆας
Ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ημετεράων.
Τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον εν άλγεσι θυμὸν ορίνῃς,
Μή σε, γέρον, ουδ' αυτὸν ενὶ κλισίῃσιν εάσω,
Καὶ ικέτην περ εόντα, Διὸς δ' αλίτωμαι εφετμάς.

At postquam tibi cladem hanc intulerunt Cælites,
Adsidue tibi circa urbem prœliaque cædesque virorum.
Perfer, nec perpetuo mœre tuo in animo.
Nihil enim proficies tristatus de filio tuo.
Neque ipsum resurgere facies, prius etiam malum aliud patereris.
Ei vero respondit deinde senex Priamus deo-similis:
Ne me omnino in sede colloca, Jovis alumne, quamdiu Hector
Jacet in tentoriis insepultus: sed citissime
Redemtum-redde, ut oculis videam: tu vero accipe dona
Multa, quæ tibi adferimus: tu autem his fruaris *utinam*, et pervenias
Tuam in patriam terram: postquam me primum sivisti
Ipsum vivereque et adspicere lumen solis.
Hunc autem torve intuitus adloquutus est pedibus velox Achilles:
Ne amplius nunc me irrita, senex: habeo enim animo et ipse
Hectorem tibi redemtum-reddere, a Jove enim mihi nuncia venit
Mater, quæ me peperit, filia marini senis:
Sed et te sentio, Priame, animo, neque me lates,
Deorum aliquem te duxisse celeres ad naves Achivorum.
Haud enim ausus fuisset mortalis intrare, nec si ætate admodum flore-
In castra: neque enim custodes latuisset neque obices (ret,
Facile reserasset portarum nostrarum.
Ideo nunc ne mihi magis doloribus animum commoveas,
Ne te, senex, ne ipsum quidem in tentoriis sinam,
Quantumvis supplicem, Jovisque violem mandata.

Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Πηλείδης δ' οἴκοιο, λέων ὥς, ἆλτο θύραζε·
Ουκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο,
Ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα
Τῖ' Ἀχιλεὺς ἑτάρων μετα Πάτροκλόν γε θανόντα·
Οἳ τότ' ὑπὸ ζυγόφιν λύον ἵππους ἡμιόνους τε,
Ες δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος,
Κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν· ἐϋξέστου δ' ἀπ' ἀπήνης
Ἥρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
Κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε', ἐΰννητόν τε χιτῶνα,
Ὄφρα νέκυν πυκάσας δώῃ οἶκόνδε φέρεσθαι.
Δμῳὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ', ἀμφί τ' ἀλεῖψαι,
Νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν·
Μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον ουκ ἐρύσαιτο
Παῖδα ἰδών, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ,
Καί ἑ κατακτείνειε: Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Αὐτὸς τόνγ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
Σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐΰξεστην ἐπ' ἀπήνην.
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Μή μοι, Πατροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴκε πύθηαι
Εἰν Ἄϊδός περ ἐών, ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
Πατρὶ φίλῳ· ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα·

Sic dixit: timuit autem senex, et paruit sermoni.
Pelides vero e domo, leo tamquam, prosiliit foras:
Non solus, cum nempe duo armigeri comitabantur,
Heros Automedonque et alcimus, quos quidem maxime
Honorabat Achilles ex sociis post Patrocli utique mortuum:
Hi tunc a jugo solverunt equos mulasque,
Introque duxerunt præconem vocalem senis,
Et in sedili collocarunt: eleganter-polita autem de rheda
Detraxerunt Hectorei capitis infinita pretia.
At reliquerunt duo pallia, textamque-bene tunicam,
Ut cadaver contectum redderet domum asportandum.
Ancillas autem evocatas lavare jussit, circumque ungere,
Seorsum tollentes, ut ne Priamus videret filium:
Ne is quidem dolenti corde iram non contineret
Filium conspicatus, Achillique commoveretur suum cor,
Et ipsum interficeret, Jovisque violaret mandata.
Illud vero postquam ancillæ laverant et unxerant oleo,
Circumque ipsum pallium pulcrum jecerant atque tunicam,
Ipse illud Achilles lectis imposuit sustollens,
Simulque socii elevarunt eleganter-politam in rhedam.
Ingemuit autem deinde, dilectumque nomine-ciebat sodalem:
Ne mihi, Patrocle, irascaris, si forte audiveris,
In orco licet sis, me Hectora nobilem redemtum-reddidisse
Patri ejus; haud enim mihi indecora dedit dona:

Σοὶ δ' αὖ εγὼ καὶ τῶν δ' αποδάσσομαι ὅσσ' επέοικεν.
Ἦ ῥα, καὶ ες κλισίην πάλιν ἤϊε δῖος Αχιλλεύς·
Ἕζετο δ' εν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ανέστη,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·
Υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς εκέλευες,
Κεῖται δ' εν λεχέεσσ', ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
Ὄψεαι αυτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη εμνήσατο σίτου,
Τῇπερ δώδεκα παῖδες ενὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Τοὺς μὲν Απόλλων πέφνεν απ' αργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ιοχέαιρα,
Οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ισάσκετο καλλιπαρῄω.
Φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αυτὴ γείνατο πολλούς.
Τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ εόντ' απὸ πάντας ὄλεσσαν.
Οἱ μὲν ἄρ' εννῆμαρ κέατ' εν φόνῳ, ουδέ τις ἦεν
Κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
Τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ Ουρανίωνες.
Ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ' επεὶ κάμε δακρυχέουσα.
Νῦν δέ που εν πέτρῃσιν εν οὔρεσιν οιοπόλοισιν,
Ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι ευνὰς
Νυμφάων, αἵτ' αμφ' Αχελώϊον ερρώσαντο,
Ἔνθα, λίθος περ εοῦσα, θεῶν εκ κήδεα πέσσει.
Αλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδώμεθα, δῖε γεραιέ,

Tibi vero ego ex his etiam impertiam quantum par est.
Dixit, et in tentorium rediit nobilis Achilles;
Resedit autem in sella affabre-facta, unde surrexerat,
Pariete ex adverso, Priamumque adloquutus est sermone:
Filius quidem jam tibi redemtus redditus est, senex, ut jussisti:
Jacet autem in lectis, et quum aurora apparente
Videbis ipse asportans: nunc vero memores simus cœnæ.
Nam et comas-pulcra Niobe memor-fuit cibi,
Cui tamen duodecim liberi in ædibus perierant,
Sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes:
Hos quidem Apollo interfecit ab argenteo nervo,
Iratus Niobæ, illas autem Diana sagittis-gaudens,
Quoniam Latonæ se æquiparaverat genas pulcræ.
Dixit *illam* duos peperisse, se vero peperisse multos.
Illi vero duo *tantum* licet-essent omnes perdiderunt:
Ii quidem novem-dies jacebant in cæde, neque quis erat
Qui sepeliret: populos enim lapides fecerat Saturnius:
Eos autem decima die sepelierunt dii cælites.
Et hæc quidem cibi memor fuit postquam fatigata erat lacrimas-fun-
Nunc vero alicubi in petris in montibus desertis, (dens:
In Sipylo, ubi ajunt Dearum esse cubilia
Nympharum, quæ circa Acheloium choreas-ducunt,
Illic, lapis licet sit, immissos a diis dolores concoquit.
Sed age jam, et nos curam-geramus, nobilis senex,

Σίτου, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,
Ἴλιον εἰσαγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄϊν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Σφάξ'· ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
Ὅσσος ἔην, οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει.
Αὐτὰρ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεύς,
Εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν, καὶ μῦθον ἀκούων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Λέξον νῦν με τάχιστα, Διοτρεφὲς, ὄφρά κεν ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
Ἐξ οὗ σῇς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν·
Ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
Νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην, καὶ αἴθοπα οἶνον
Λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔτι πεπάσμην.

Cibi, deinde vero dilectum filium defleas,
In Ilium avectum: longe autem lacrimis-prosequendus tibi erit.
Dixit, et propere-surgens ovem candidam velox Achilles
Mactavit: socii vero excoriaruntque et præpararunt scite et decore,
Et in frusta parva cæciderunt perite, et verubus transfixerunt,
Assaruntque accurate, detraxeruntque omnia.
Automedon autem panem sumens distribuit in mensa
Pulcris in canistris: at carnes distribuit Achilles.
Ii vero ad cibos paratos adpositos manus porrigebant.
Sed postquam potus et cibi amorem exemerant,
Dardanides quidem Priamus admirabatur Achillem,
Quantus erat, qualisque: deorum enim instar videbatur.
At Dardanidem Priamum admirabatur Achilles,
Adspiciens vultusque egregios, et sermonem audiens.
At postquam satiati sunt alter alterius adspectu,
Illum prior adloquutus est senex Priamus deo-similis:
Mitte nunc cubitum me quam primum, Jovis alumne, ut jam
Somno dulci oblectemur cubantes.
Nondum enim clausi sunt oculi sub palpebris meis,
Ex quo tuis sub manibus meus filius amisit animam:
Sed adsidue ingemisco et dolores innumerabiles concoquo,
Aulæ in septis volutatus per cineres.
Nunc etiam cibum gustavi, et nigrum vinum
Per guttur demisi: antea sane nequaquam gustaveram.

Ἦ ῥ'· Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσεν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐκβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἶψα δ' ἄρ' ἐστόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε, μή τις Ἀχαιῶν
Ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι ἣ θέμις ἐστί·
Τῶν εἴ τίς σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
Ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
Εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ,
Ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.
Οἶσθα γὰρ, ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
Ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
Ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
Τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν, δαινῦτό τε λαός·
Ἑνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,

Dixit: Achilles vero socios et ancillas jussit
Lectos sub portico ponere, et stragula pulcra
Purpurea injicere, sternereque desuper tapetas,
Chlænasque imponere villosas superne obducendas,
Illæ vero exierunt domo facem in manibus tenentes:
Statim autem straverunt duos lectos festinantes.
Hunc autem falso metu ludens adloquutus est pedibus velox Achilles:
Extra quidem jam cuba, senex amice, ne quis Achivorum
Huc adveniat consiliarius, qui mecum adsidue
Consilia consultant adsidentes, ut mos est:
Horum si quis te videret celerem per noctem nigram,
Continuo diceret Agamemnoni pastori populorum,
Et certe dilatio redemtionis cadaveris fieret.
Verum age, mihi hoc dic, et vere narra,
Quot diebus cupis justa-facere Hectori nobili,
Ut tamdiu ipseque quiescam, et copias contineam.
Illi autem respondit senex Priamus deo-similis:
Siquidem jam me vis celebrare funus Hectori nobili,
Sic certe mihi faciens, Achille, grata feceris.
Scis enim, ut intra urbem concludimur, longeque silva
Devehenda ex monte: admodum vero Troiani metuunt.
Novem-dies quidem ipsum in ædibus lugebimus,
Decima autem et sepeliremus, epularetque populus:
Undecima autem tumulum super ipso faceremus,

Τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴπερ ἀνάγκη.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὺ κελεύεις.
Σχήσω γὰρ τόσσον πόλεμον χρόνον ὅσσον ἄνωγας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
Ἔλλαβε δεξιτερὴν, μήπως δείσει' ἐνὶ θυμῷ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου.
Τῷ δ' ἂρ Βρισηῒς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐχ Ἑρμείην ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
Ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
Νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ γέρον, οὔ νύ τι σοί γε μέλει κακὸν, οἷον ἔθ' εὕδεις
Ἀνδράσιν ἐν δηΐοισιν, ἐπεί σ' εἴασσεν Ἀχιλλεύς·
Καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
Σεῖο δέ κεν ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
Παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴκ' Ἀγαμέμνων
Γνοίη σ' Ἀτρεΐδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη·
Τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε.

Duodecima vero pugnabimus siquidem necesse erit.
Eum autem rursus adloquutus est pedibus-valens nobilis Achilles:
Erunt tibi hæc, senex Priame, ut tu jubes.
Inhibebo enim tanto pugnam tempore quanto jubes.
Sic utique loquutus, ad carpum manum senis
Prehendit dexteram, ne forte timeret in animo.
Illi quidem in vestibulo domus illic dormierunt
Præco et Priamus cauta præcordiis consilia habentes.
At Achilles dormiit in recessu tentorii bene-compacti:
Ei autem Briseis accubuit genas-pulcra.
Alii quidem diique et mortales bellatores-equestres
Dormierunt totam per noctem, molli domiti somno:
Sed non Mercurium utilitatum-auctorem somnus cepit,
Versantem animo, quomodo Priamum regem
E navium cœtu educeret, clam sacris portarum-custodibus.
Stetit autem supra caput, et eum sermone adloquutus est:
O senex, non utique tibi curæ est malum: quum ita adhuc dormis
Viros inter hostes, postquam te intactum sivit Achilles:
Et nunc quidem dilectum filium redemisti, multaque dedisti.
Pro te autem vivo vel ter tot dederint dona
Filii qui sunt relicti, si Agamemnon
Rescierit de te Atrides, rescierintque omnes Achivi.
Sic dixit: timuit autem senex, præconemque excitavit:
Iis autem Mercurius junxit equos mulasque.

Ῥίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
Οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
Ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον· οὐδέ τις ἄλλος
Ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν, καλλιζώνων τε γυναικῶν,
Ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα, φίλον πατέρ' εἰσενόησεν
Ἑσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην·
Τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσιν·
Κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ·
Ὄψεσθε, Τρῶες, καὶ Τρῳάδες, Ἕκτορ' ἰόντες,
Εἴποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκ νοστήσαντι
Χαίρετ'· ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν παντί τε δήμῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδέ τις αὐτόθι ἐνὶ πόλεϊ λίπετ' ἀνὴρ,
Οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος.
Ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
Πρῶται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
Τιλλέσθην, ἐφ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι,
Ἁπτόμεναι κεφαλῆς· κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὅμιλος.
Καί νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἕκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,

Cito vero ipse egit per castra, neque ullus sensit.
Sed quum jam ad meatum pervenerant pulcre-fluentis fluvii
Xanthi vorticosi, quem immortalis genuit Jupiter,
Mercurius quidem tum abiit ad excelsum Olympum.
Aurora autem croceo-induta peplo spargebatur totam super terram:
Ii vero in urbem agebant lamentisque gemituque
Equos, mulæ vero cadaver ferebant: neque quis alius
Sensit prius virorum, aut eleganter-cinctarum mulierum,
Sed Cassandra similis aureæ Veneri,
Pergamo conscenso, dilectum patrem conspexit
Stantem in sella præconemque vocalem:
Illum vero super mulabus vidit jacentem in lectis:
Tum vero ploravit, ejulavitque totam per urbem:
Visite, Troes, et Troades, Hectora progressi,
Si quando et vivo e pugna reverso
Gavisi-estis: magnum enim gaudium urbi erat totique populo.
Sic dixit: neque aliquis illic in urbe relictus est, vir,
Neque mulier: omnes enim intolerandus invasit luctus:
Prope autem portas occurrerunt cadaver advehenti.
Primo super hoc uxorque dilecta et veneranda mater
Vellebant crines ad rhedam volubilem ruentes,
Tangentes caput: flens autem circumstabat turba:
Et certe totum diem usque ad solis occasum
Hectora lacrimas-fundentes lamentati-fuissent ante portas,

Εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα·
Εἴξατέ μοι οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ διέστησαν, καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς
Θρήνων ἐξάρχους· οἵτε στονόεσσαν ἀοιδὴν
Οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, καδδέ με χήρην
Λείπεις ἐν μεγάροισι· πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
Ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
Ἥβην ἵξεσθαι· πρὶν γὰρ πόλις ἥδε κατ' ἄκρης
Πέρσεται· ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅστε μιν αὐτὴν
Ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς καὶ νήπια τέκνα·
Αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσιν,
Καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῇσι. σὺ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
Ἕψεαι, ἔνθά κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο,
Ἀεθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου. ἤ τις Ἀχαιῶν
Ῥίψει χειρὸς ἑλὼν ἀπὸ πύργου λυγρὸν ὄλεθρον,
Χωόμενος· ᾧ δήπου ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ,
Ἢ πατέρ', ἠὲ καὶ υἱόν· ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.

Si non e sella senex populum adloquutus fuisset:
Cedite mihi *via* ut mulabus transeam: at deinde
Satiabitis vos fletu, postquam vexero domum.
Sic dixit: hi autem diducti sunt, et cesserunt via thedæ.
Illi vero postquam vexerant in inclitas ædes, eum quidem deinde
Tornatis in lectis posuerunt, juxtaque collocarunt neniæ-cantores
Qui lugubria-carmina auspicarentur: hi quidem gemitibus-mœstum (cantum
Lugubre canebant, adgemebantque mulieres.
Illis autem Andromache ulnas-candida exorsa est luctum,
Hectoris homicidæ caput inter manus tenens:
Mi vir, vita juvenis excidisti, meque viduam
Deseris in ædibus: filius autem infans tantillus,
Quem genuimus tuque egoque calamitosi; neque ipsum puto
Ad pubertatem perventurum: prius enim urbs hæc a culmine
Evertetur: certe enim periisti custos, qui illam ipsam
Servabas, tuebarisque uxores probas et infantes liberos:
Quæ jam cito a navibus avehentur cavis,
Et sane inter has: tu vero, fili, vel me ipsam
Comitaberis *illuc*, ubi certe indignis operibus exerceberis,
Laborans pro domino immiti: vel aliquis Achivorum
Projiciet manu correptum a turri tristem ad interitum,
Iratus: cui forte fratrem interfecit Hector,
Aut patrem, vel et filium: perquam enim multi Achivorum
Hectoris manibus mordicus prehenderunt immensum solum.

Ου γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ·
Τῷ καί μιν λαοὶ μὲν οδύρονται κατὰ ἄστυ·
Αρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἕκτορ, εμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
Ου γάρ μοι θνήσκων λεχέων εκ χεῖρας ὄρεξας·
Ουδέ·τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ
Μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.
Ὡς ἔφατο κλαίουσ'· επὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
Τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη αδινοῦ εξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, εμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
Ἦ μέν μοι ζωός περ εὼν, φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ εν θανάτοιό περ αἴσῃ.
Ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας εμοὺς πόδας ωκὺς Αχιλλεὺς
Πέρνασχ', ὅντιν' ἕλεσκε, πέρην ἁλὸς ατρυγέτοιο,
Ες Σάμον, ες τ' Ἴμβρον, καὶ Λῆμνον αμιχθαλόεσσαν.
Σεῦ δ' επεὶ εξέλετο ψυχὴν τανακήκεϊ χαλκῷ,
Πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες, ανέστησεν δέ μιν ουδ' ὥς.
Νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος εν μεγάροισιν
Κεῖσαι, τῷ ἴκελος ὅντ' αργυρότοξος Απόλλων
Οἷς αγανοῖς βελέεσσιν εποιχόμενος κατέπεφνεν·
Ὡς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' αλίαστον ὄρινεν·
Τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτη εξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, εμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,

Non enim mitis erat pater tuus in pugna tristi:
Ideo et illum cives quidem lugent per urbem:
Infandum autem parentibus luctum et mœrorem adtulisti,
Hector, mihi vero præcipue relicti sunt dolores graves.
Non enim mihi moriens e lectis manus porrexisti:
Neque aliquod mihi dixisti prudens dictum, cujus perpetuo
Recordarer noctesque et dies lacrimas-fundens.
Sic dixit flens: adgemuerunt autem mulieres.
Illis vero et Hecuba densum suspiriis exorsa est luctum:
Hector, meo animo omnium longe carissime filiorum,
Certe mihi etiam dum viveres, carus eras diis.
Illi enim tui curam gesserunt in ipso mortis fato.
Alios etenim filios meos pedibus velox Achilles
Vendebat, quemcumque caperet, trans mare infructuosum,
In Samum, inque Imbrum, et Lemnum importuosam:
Tibi vero postquam eripuit animam longa-acie-munito ære,
Sæpe raptavit sui circa sepulcrum socii
Patrocli, quem interfecisti, excitavit tamen *ab inferis* ne sic quidem.
Nunc autem mihi roscidus et recens in ædibus
Jaces, illi similis quem argenteo-arcu-insignis Apollo
Suis mitibus telis superveniens interfecit.
Sic dixit flens, luctumque vehementem excitavit.
Illis vero deinde Helena tertia exorsa est luctum:
Hector, meo animo levirum longe carissime omnium,

Ἡ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδής,
Ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.
Ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδε εἰκοστὸν ἔτος ἐστὶν
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης.
Ἀλλ' οὔπω σευ ἄκουσα κακὸν ἔπος, οὐδ' ἀσύφηλον·
Ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
Δαέρων, ἢ γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἑκυρή, (ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὥς, ἤπιος αἰεὶ)
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι παραιφάμενος κατέρυκες,
Σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν.
Τῶ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἀχνυμένη κῆρ.
Οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἤπιος, οὐδὲ φίλος· πάντες δέ με πεφρίκασιν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμος ἀπείρων.
Λαοῖσιν δὲ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ
Δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
Πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
Μὴ πρὶν πημανέειν πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ὑφ' ἁμάξῃσιν βόας ἡμιόνους τε
Ζεύγνυσαν· αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
Ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
Καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες·

Namque mihi maritus est Alexander divina-forma-præditus,
Qui me duxit ad Trojam: utinam prius debuerim periisse.
Jam enim nunc mihi hic vigesimus annus est
Ex quo huc veni, et a mea decessi patria.
Numquam tamen a te audivi malum dictum neque ignominiosum.
Verum si quis me etiam alius in ædibus increparet
Levirum vel glorum, vel fratriarum elegantibus-peplis-indutarum,
Vel socrus, (socer enim, pater tamquam, mitis semper)
Sed tu illum verbis admonens cohibebas,
Tuaque humanitate et tuis lenibus verbis.
Quocirca te simul fleo et me infelicem, dolens corde.
Non enim quisquam mihi jam alius in Troja lata
Benignus, neque amicus, sed omnes me abominantur.
Sic dixit flens: adgemuit autem populus immensus.
Populo vero senex verba dixit:
Convehite nunc, Trojani, ligna ad urbem, neque quidquam animo
Timeatis Argivorum densas insidias: nam Achilles
Dimittens me sic pollicitus est nigris a navibus,
Non prius infestaturum quam duodecima venisset aurora.
Sic dixit: illi vero sub curribus boves mulosque
Junxerunt: statimque deinde ante urbem congregati sunt.
Novem-dies quidem hi adducebant immensam materiam:
At quum jam decima apparuit lucem-mortalibus-adferens aurora,
Tum vero extulerunt audacem Hectora lacrimas-fundentes;

Εν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, εν δ' ἔβαλον πῦρ.
Ἦμος δ' ηριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ηώς,
Τῆμος ἀρ' αμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
Αυτὰρ επεὶ ρ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' εγένοντο,
Πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
Πᾶσαν, ὁπόσσον επέσχε πυρὸς μένος· αυτὰρ ἔπειτα
Οστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοί θ', ἕταροί τε
Μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν·
Καὶ τά γε χρυσείην ες λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
Πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν·
Αἶψα δ' ἀρ ες κοίλην κάπετον θέσαν· αυτὰρ ὕπερθεν
Πυκνοῖσιν λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισιν.
Ῥίμφα δὲ σῆμ' ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντῃ,
Μὴ πρὶν εφορμηθεῖεν ευκνήμιδες Αχαιοί.
Χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αυτὰρ ἔπειτα
Εὖ συναγειράμενοι, δαίνυντ' ερικυδέα δαῖτα
Δώμασιν εν Πριάμοιο Διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵγ' αμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

In pyra autem summa cadaver posuerunt, injeceruntque ignem.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos aurora,
Tum quidem circa pyram incliti Hectoris congregatus est populus.
Sed postquam congregati sunt frequentesque fuerunt,
Primum quidem pyram extinxerunt nigro vino
Totam, quantum occuparat ignis vis: at deinde
Ossa alba legerunt fratres sodalesque
Lugentes, uberesque defundebantur lacrimæ per genas.
Et hæc aureum in loculum posuerunt suscepta,
Purpureis peplis obtecta mollibus:
Mox autem in cavam fossam posuerunt: et superne
Densis lapidibus straverunt magnis.
Cito vero tumulum adgesserunt, circumque speculatores sedebant quaquaversus,
Ne prius ingruerent bene ocreati Achivi.
Adgesto autem tumulo, redierunt: et deinde
Frequentes congregati, epulati sunt splendidum-epulum
Ædibus in Priami Jovis-alumni regis.
Sic illi quidem curaverunt funus Hectoris equûm-domitoris.

FINIS ILIADIS.